Incipiunt ꝯſtitutiones clemē tis pape quinti vna cū apparatu dn̄i ioannis andree.

IOANNES[a] epiſcopus ſeruus ſeruoꝝ dei Dilectis filijs doctorib[9] ꝛ ſcholaribus vniuerſis bononie cō morātibus ſalutē ꝛ aplicam benedictionē. ¶ Quoniaꝫ[b] nulla iuris[c] ſanctio[d] quantūcūqꝫ ꝑpēſo[e] digeſta[f] conſilio ad humane nature varietatē[g] ꝛ machinationes[h] eius inopinabiles ſufficit: nec ad deciſionem lucidam ſue nodoſe[i] ambiguitatis[k] attingit: eo preſerti ꝙ vix[l] aliq̄d adeo certū clarūqꝫ ſtatuitur: quin ex cauſis emergētibus q̄bus iura iā poſita mederi[m] nō poſſunt: in dubium reuocet. ¶ Quia etiā ab adoleſcētia viri ꝓcliuis[n] ad malū ſenſualitas[o] humana declinat ꝑ qḋ moꝝ ſubuerſio in clero ꝛ populo frequenter obrepit[p] neceſſaria ē ſupioꝛis auctas: vt tā ꝑ determinatōis[q] oppoꝛtune ſuffragiū tollat ābigua: lites auferat: altercatiōes[r] dirimat: ꝛ obſcura ſuccidat[ſ]: ꝙ ꝑ

Ioannes. gratioſum hoc nomen per interpretationes deriuationes vel erymologias extollere non eſt meum: ſuſpitionis ratio patet. Eſſet etiaꝫ hoc refricare notiſſima. i apoſtolatu tn̄ hoc nomē ſup cetera viguit. xxij. Eſt. n. ipe qui loquitur: cū tn̄ reliq̄ romanorum pontificū nomina. xj. nō trāſcē derunt numeꝝ: ad quē etiā ſolus bn̄dicti nomē aſcendit. Inter canoniſtas etiā cōmentarios hoc nomē viguit. Habuimus eni ioānē theotonicū preferēdū nō ex ordine: ſꝫ ex fructu: Joānē galeñ. vulteranū: Jo. hiſpanū: Jo. fauentinuꝫ: Jo. de fauconia: Jo. de ancona Jo. de deo etiā hiſpanū: Jo. de langucella ceſenateñ. Jo. monachū cardinalē: ego etiaꝫ q minoꝛ ſuꝫ iter. xij. doctoꝛes collegij bononiē. me quartū fuiſſe ioānē: nūc iter eos cōmētatores ſolus: ſed inter cōmentatoꝛes decimus: ꝛ denigro forte papyꝝ: nō dignū occupare mē branaꝫ. Et qꝛ ꝓut pꝫ hic i exoꝛdio ēt cōpoſitoꝛes iuriū vix pn̄t tam clarum cērtūqꝫ ſtatuere: qn dubia multa relinquant: excuſabilis ero: ꝙ i hac ꝑma lectione vel gloſatiōe ſingula non pfecte rimant. Nā etiā i rebus experimur: que nāliter generantur: ꝙ in eis paulatim de iꝑfecto ad perfectum veniſ: ſic ꝛ q de ṽitatis cognitione a ꝑncipio paꝝ attingunt: poſtea quaſi pedetētim ad quādā plenioꝛeꝫ veritatis menſuram ꝑueniūt. Igitur ſub hoc excuſationis clypeo: lꝫ varijs occupatus ꝑ fiduciā clemētie diuine has clemētinaſ gloſandas aggredioꝛ. Eſt aūt ſciendū ꝙ iſte dn̄s ioannes pontifex induſtrioſus ꝛ mundus ſimoniā fugās ꝛ iuſticiā amans: ſcientia magnus: ſtatura puſillus: ꝯceptu magnanimus pꝛius iacobus vocabaſ. De hac vero mutatione nominis ꝛ alijs que ad ſalutationē hāc reſpiciunt: dic vt nō. in ſalutatione glo. li. vj. Diuido aūt hoc ꝓemiū ꝑter datā in quatuoꝛ partes: aut i duas: ꝛ ſcdāni in tres: vt ibi. In ꝑma ponitur ſalutatio vſqꝫ ibi: qm̄. ibi exoꝛdiū vſqꝫ ibi hec ſane. ibi narratio vſqꝫ ibi: vniuerſitati. ibi ꝯcluſio vſqꝫ in fi.

b ¶ Quoniā nulla. exoꝛdiū. ē ſciēdū ꝙ cle. ſuo exoꝛdio ad inſtar inocētij. iiij. ꝛ greg. x. narrabat qūo ꝯſtōes quaſdam an̄ ꝯciliū ꝛ in ꝯcil. vieñ. ꝛ poſt ꝯcilium ꝓmulgauerat: q̄bus ꝑcipiebat vti in iudicijs ꝛ in ſcholis: Joannes aūt deciſo ſub bulla illo ꝓemio clementis ponit ꝓemium ſuum cū exoꝛdio. Sed cum habeamus tria exoꝛdia: gregoꝛi. ix. boniſaci. viij. io. xxij. in quo differant videamus. Et dico ꝙ greg. in ſuo exoꝛdio ꝑncipalr oñdit q̄liter emanauerit ius poſitiuum ꝛ ipius iuris effectū: vt ibi plenius dixi. Boniſa. in ſuo exoꝛdio recognouit: ꝙ ex debito regiminis ſibi ꝯmiſſi hꝫ itēdere ſubiectoꝝ cōmodis: q dicit ſe ſollicite facere noua iura ꝯdēdo ꝛ antiqua declarando; vt tollat ipoꝝ lites ꝛ ſcandala. Jo. autē in hoc exoꝛdio volēs excuſare multiplicationē ꝯſtitutōnū ꝛ voluminū q̄bus ꝓuidit eccliaſtes vlti. c. ſic dicens: faciēdi ꝯſtitutiones ꝛ volumina ꝛ libros null[9] ē finis. ꝛ dic ꝙ ꝑncipis auctaſ neceſſaria ē ꝓpt duo. ꝑ[o] qꝛ ius poſitiuū quātūcūqꝫ mature certe ꝛ clare ꝯpoſitū nō ſufficit ad caſus emergētes: ꝓpt qḋ opportūa ē ꝛ neceſſaria declaratio ꝑncipis. 2[o] qꝛ hō ꝓnus ad malum facile moꝛes ſubuertit: ꝓpt qḋ ē neceſſaria ꝑncipiſ ptās ad inſerēdas ṽtutes ꝛ vitia extirpāda. Pꝫ ergo ꝙ i his trib[9] exoꝛdijs nlla ē iculcatio ſupfluitas vl̄ repetitio. qūo aūt exoꝛdiāū ꝓpoſito ꝑdicta ꝯueniant ꝑ ſeipſum pꝫ.

c ¶ Juris. humani poſitiui ſit canonicū vl̄ ciuile ſynodale vel mūicipale nāle ṽo vl̄ diuinū moꝛale ē imutabile. v. di. i ꝑn. Et ē pfectū: qꝛ manauit ab illo q nō nouit ipſectum opus: de bap. maioꝛes. ṽ. ſed adhuc.

d ¶ Sanctio. hic ꝛ. ĩ. ṽ. hec ſane. late ſumitur: nā ponit ur ſtricte ꝑ ꝯſtōne penali: vt nō. iij. di. in ſumma.

e ¶ Perpenſo. quaſi pfecte penſato ꝛ deliberato. hētur ſilē ṽbuꝫ de pac. c. vlt. circa medium. li. vj.

f ¶ Digeſta. alibi dī decocta. xxxv. q. ix. aplice. ꝛ hec bn̄ ꝯueniunt de cō. di. v. ne tales. ꝛ. c. penl̄. Jo. an.

g ¶ Varietatē. ſumi potuit de coꝛ. auc̄. de re. ec. nō alie. §. vt autem in ꝑn. colla. ij. ꝛ de inſtru. caute. poſt ꝑn. colla. vj.

h ¶ Machinatiōes. q̄ſi aſtuta igenia. qd ē. n. ꝙ hō ſemel dedit[9] malicie nō adiueniat: i auc̄. vt hi q ſe ob. ꝓhi. poſt ꝑn. colla. vj.

i ¶ Nodoſe. de ṽ. ſig. cū olim. ꝛ de relig. c. vno. i ꝑn. li. vj.

k ¶ Ambiguitatis. de triplici ambiguitate iuris facti ꝛ ꝑſone nō. (xxxiij. di. c. ſi.

l ¶ Vix. innuit fieri poſſe: de cog. ſpi. c. ij.

m ¶ Mederi. facit i auc̄. hec ꝯſtitutio inno. cō. in ꝑn. colla. viij.

n ¶ Procliuis. xx. q. iij. ꝓcliui. facit. xij. q. j. c. j. ꝛ i auc̄. de mo. §. ſigs igit ad fi. coll. j. ꝛ dī ꝓcliuis q̄ſi ꝑceps: ꝓmpta: facilis vl̄ inclia

o ¶ Senſualitas. de hac de ſacra vnc. c. vno. ṽ. in ṽtice. ꝛ (nabilis. per hanc appetimus delectabilia coꝛpoꝛi ꝛ fugimus nociua: nec omnino pōt extingui: vt dicā. ĩ. de here. ad noſtrū. ṽ. ij.

p ¶ Obꝛepit. q̄ſi latenter ſubintrat: ꝛ idē ṽbū. lxj. di. nullus inuitis. ꝛ de cele. miſ. cū creatura. ꝛ. ĩ. de ſta. mo. ne in agro. in ꝑn.

q ¶ Determinationis. facit. ĩ. de elec. ne romani in ꝑn.

r ¶ Altercationes. quo ad verboꝝ certamina.

ſ ¶ Succidat. reſpicit quod ꝑus dixerat vſqꝫ ad. ṽ. qꝛ etiam. qḋ dicitur in ipo. ṽ. qꝛ.

cultoꝛis ꝓuidi ſarculũ[a] extirpet vitia ⁊ v̓tutes iſerat[b]: coꝛrigat exceſſus: moꝛeſq; refoꝛmet[c]. ¶ Hec ſane[d] felicis recoꝛdatiõis clemẽs papa[e] q̄ntus predeceſſoꝛ noſter prudẽter attendens: ⁊ ꝓuide cupiẽs defoꝛmatoꝝ refoꝛmationem ꝓſpicere: ſoluere difficilia: ac ſanctões q̄õnibus ⁊ negocijs iminẽtib⁹ ꝯſonas[f] ꝓmulgare. Dudũ nedũ i cõcilio vienenſi quin etiã añ[g] ⁊ poſt ip̄z ꝯciliũ cõſtitutões plurimas edidit: i q̄bus multa vtilia ſtatuit atq; ſalubꝛia: ⁊ nõnulla dubia i iudicijs ⁊ extra freq̄ntata decidit[h]. ¶ Et lz eas collectas in vnũ[i] volumen ⁊ ſub ꝯgruis titulis collocatas mittẽ decreuiſſet: ⁊ dare[k] i cõe ſubiectis: aſſidua tamẽ occupatio circa magna: ac ſoꝛtis[l] humane ꝯditio q̄ ip̄z de medio[m] ſuſtuli ticã fuerũt: q̄re ſuũ i hac pte ꝓpoſitum nõ ipleuit[n]. ¶ Nos etiã q̄ ſic eidẽ lz imeriti i apoſtolatus officio dño ꝑmittente[o] ſucceſſimus: ſic ⁊ in affect⁹ plenitudine i his q̄ ꝯpendiũ[p] vniuerſi cõcernũt[q]: ſucceſſiſſe debemus[r]: tot gradibus agẽdis: ⁊ arduis fuim⁹ a nr̄e pꝛomotiõis exoꝛdio circũſepti[s] q̄ tã ex hoc q̄ ex cauſis rõnabilib⁹ alijs q̄s ſub ſilẽtio[t] ꝓuidimus cõmittẽdas: ꝑdictas vobis cõicare ꝯſtões fuim⁹ hacten⁹ ipediti. ¶ Nũc igr̄ oppoꝛtunitate[u] captata illas vobis ſb̄ bulla nr̄a trãſmittim⁹. ¶ Uniuerſitati[x] vr̄e ꝑ ap̄lica ſcripta mãdãtes: q̄tenus eas ꝓmpto affcũ ſuſcipiat̃ ⁊ ſtudio alacri[y] eis ſic[z] vob̄ manifeſtatis ⁊ cognitiſ vſuri decceto[a]

a ¶ Sarculũ. inſtrm̄ quo euellũt male ⁊ inutiles herbe que naſcũtur inter bonas: qd̄ bon̄. vocant roncare: eſaias. vij. in fi. Uepres ⁊ ſpine i vniuerſa terra: ⁊ oẽs montes ſarculo ſarcient. ⁊ ꝑ° regũ. iij. in fi. Deſcendit ois irſael: vt acueret vnuſq́ſq; vomerẽ ſuum ligonem ſecuri ⁊ ſarculũ. dr̄a iter fullonẽ ⁊ ſarcinatoꝛẽ: iſti. ma. i fi.

b ¶ Inſerat. hiere. j. de ma. ⁊ obe. ſolite. v̓. potuiſſes.

c ¶ Refoꝛmet. de accu. ſicut olim.

d ¶ Hec ſane. narratio ponẽs ⁊ ꝯmẽdãs actuz clementis: illius etiaz ꝓ ꝑaz tarditatẽ excuſans.

e ¶ Papa. i. admirabilis: ⁊ dr̄ a pape qd̄ eſt interiectio admirantis: ⁊ vere admirabilis q2 vices dei i t̃ris gerit: ide dixit ille angelicus in poeta noua: Papa ſtupoꝛ mũdi. ⁊ circa finẽ: Qui maxima rex: nec de⁹ es nec hõ: q̄ſi neuter es inter vtrũq;. Etymologia vero nois ẽ. i. pater patrũ

f ¶ Cõſonas. iiij. di. erit autem.

g ¶ An. iſte ſole emanauerũt añ ꝯcil. de iudi. dudum. de imu. ec. q̄m̃. de ſen. ex. ex freq̄ntib⁹. re. i que oẽs i ꝯcilio vel poſt ꝯciliũ vt i ip̄aꝝ ſubſcriptionibus patebit.

h ¶ Decidit. ꝯcoꝛ. pꝛoemium greg. ix.

i ¶ In vnũ volumẽ. nõ tñ ſub noie libri: vñ male dicũt q allegãt ſeptimũ libꝝ. Nã ſi ſub noie libri ꝯpoſuiſſ3 ꝯſtões que emanauerũt poſt ꝯpilatiõez ſexti: iuxta moꝛẽ iſerte fuiſſent. Itẽ hoc expꝛiſſet vt fecit i ꝓemio ſexti.

k ¶ Dare. nõ ꝓ eo quod in fine dicam.

l ¶ Soꝛtis. ſumit̃ hic ꝑ foꝛtuna vel euentu: ſic. xxvj. q. ij. foꝛs. alibi ꝓ foꝛtilegio: de ſoꝛti. c. j. alibi ꝓ capitali: de vſuris. c. j. ⁊ ij. alibi ꝓ parte vel poꝛtione: de ꝑbẽ. cũ ſm. xxj. di. clericos in ꝑn.

m ¶ De medio. i. de hac vita: que q̄re dicat̃ mediũ habes. xxiij. q. iiij. hec autem vita.

n ¶ Non impleuit. concoꝛ. de pig. c. iij.

o ¶ Permittente. et foꝛſan agente. oĩa. n. que fiunt aut iuſto iudicio iacẽt aut ſuo ꝑmiſſu ita fieri ſinit. xxvj. q. v. nec mir̃. v̓. nec ió.

p ¶ Cõpẽdiũ. qd̄ ẽ breue ⁊ vtile: de h̄ de reſcri. diſpendia. li. vj.

q ¶ Concernunt. quaſi ſimul cernũt vel ꝯſpiciunt.

r ¶ Debem⁹. dz ergo ſucceſſoꝛ ꝑficere factũ ꝑdeceſſoꝛis. xij. q. v. q2 ioã. lxiij. di. c. ij. de reſcri. lr̄is. vbi de h̄. ⁊ xj. q. iij. ſi ep̄s añ.

ſ ¶ Circũſepti. i. circũdati vel vndiq; cincti.

t ¶ Silẽtio. ſit rectoꝛ diſcretus in ſilẽtio. xliij. di. ſit rectoꝛ i ꝑn. ꝯ illos q dicũt tacenda. Ouidius ſine titulo: Quis unq̄; minoꝛ eſt q̄; tacuiſſe laboꝛ. ⁊ Cato: Uirtutem ꝑmam puto ꝯpeſcere linguã. Et ſeneca ait: Dixiſſe me q̄nq; penituit: tacuiſſe nũq̄;.

u ¶ Oppoꝛtunitate. xxiij. q. iiij. nõ põt i fi. ⁊ de eo q cognouit cõſan. vxo. veniens. ij.

x ¶ Uniuerſitati. concluſio.

y ¶ Alacri. ꝯcoꝛ. ꝓe. inſti. in fi.

z ¶ Sic. ſ. per miſſionem nr̄am ſub bulla.

a ¶ Decetero. videt̃ ꝑ hãc lr̄am q̄ he conſtitutiones non ligauerint tp̄e clementis. Item nec tp̄e ioãnis: niſi poſt hãc datã ⁊ poſt duos menſes ab illa: ⁊ vide qd̄ ſcripſi ſup data. vj. li. hũc paſſuz quẽ ꝑiculoſum ẽ decidẽ: ꝓſeq̄ndo excludamus ꝑ° caſus indubios. Indubitatum ẽ aũt q̄ cõſtitutiones que ꝑceſſerũt ꝯcil. de q̄bus dixi ſup v̓bo añ ⁊ tunc ligabãt. Itẽ indubitatũ ẽ q̄ añ moꝛtẽ clementis ligabant. ĩ. e. ti. c. vno. ⁊ ĩ. de ele. ne romani. de iureiu. romani. de re iudi. paſtoralis. Conſtat eñi q̄ papa clemẽs ſolenniter illas publicauerat: ⁊ q̄ ſtatiz ligarẽt mãdauerat. Itẽ indubitatũ q̄ ꝯſtões declaratorie ligabant: ⁊ hoc ſiue ꝑcepſ in illis vtat̃ v̓bo declarationis: vt. ĩ. de elec. qd̄ circa. ⁊ c. ſe. ſiue nõ: vt. ĩ. t. ij. g̃re ⁊. ĩ. t. iij. ꝯſtõnez. d̓ of. d ele. iudices. de teſti. c. ij. ⁊ decre. q̄ ſũt ſub t. de ꝑbẽ. et. iij. ⁊ vlterioꝛes ſub ti. de ap. ⁊ his ſiles. Itẽ ſunt q̄dã que ſine pene adiectione ꝑcipiũt vetera iura ſeruari: vt ĩ. de etate ⁊ q̄li. c. j. de of. oꝛ. c. j. de cẽſi. c. fi. ⁊ d̓ relig. ⁊ ve. ſanc. c. j. ⁊ de ill̃ nõ expedit dubitare vel querere. Idem dico de his q̄ ꝑuilegiant. ĩ. de celeb. miſ. dignũ. de bap. c. vno. de ꝑuiſ. archiep̄o. ⁊ facit ad hoc de ꝯceſ. ꝑbẽ. c. j. poſt ꝑn. li. vj. Hec v̓a: niſi dicas aliud i ꝑuilegio ſimplr̄ dato: ⁊ aliud in eo qd̄ dat conſtitutio: quo caſu imitari dz nãm conſtitutionis: fac̃ de of. dele. ſi ſuper gr̃a. li. vj. i alijs ergo remanet dubiũ quod expedit examinari: ⁊ maxime i ꝑenalibus que ſũt mlte: ⁊ in his q̄ decretũ apponũt: de elec. c. iiij. ⁊ vlt. ⁊ c. i pleriſq;. vl̓ que excludũt: de eta. ⁊ q̄li. vt hi q. de regl̃. vt ꝓfeſſoꝛes. Circa hoc ſciendũ ẽ q̄ ꝯſtões ꝯcilij: lz nõ oẽs fuerit i cõcilio publicate: tñ poſtea de facto fuerũt publicate: ⁊ ip̄aꝝ hita copia: ⁊ iã hẽbat̃ q̄ ligarent: ⁊ q2 patuit aliquas ex illis icõpte: aliquas ꝓlixe: aliquas defectiue cõpoſitas: aliquas etiam nõ expedire: noluit clemẽs q̄ ꝯpoſitio illa ꝓcederet ſ3 vt fertur ſub excõicatõis pena mandauit: q̄ illaſ hñtes ifra certos dies reſtituerent camere vel incẽderent vel dilacerarent eaſdẽ. demũ ꝑ pitioꝛes fecit illaſ recẽſeri: q aliq̄s ⁊ paucas i totũ reſeruauerũt: aliq̄s i totũ reſecarũt: aliq̄s mutauerũt quo ad v̓ba mente ſuata: i aliq̄bus mentẽ ⁊ v̓bis detraxerũt ⁊ addiderunt: ⁊ has lz nõ ſub his v̓bis i ꝯcil. publicate fuiſſent voluit ſub noie ꝯcilij reſuari: ⁊ multas cõſtões vtiles addens: de q̄bus nõ fuerat i ꝯcilio tractatũ: vt de reſcrip. oẽs q̄ ſũt poſt ſcd̄a3. ⁊ de elec. oẽs poſt ꝑmã cũ ſilib⁹ fecit illas vna cũ q̄buſdã ꝯſtõib9 q̄s ꝑus ediderat ſub debitis titulis ꝯpilari: ⁊ vt a dño attrebatẽ. audiui: q tũc erat ꝯdictoꝛ aꝝ auditoꝛ: clemẽs ꝑcepit illas i audiẽtia publicari ⁊ ip̄e dñs auditoꝛ dixit q̄ inchoauit ⁊ finiuit in audientia publicationẽ illaꝝ: memini tunc audiuiſſe q̄ clemens mãdauerat q̄ conſtitutiones ꝑter ꝑdictas quatuoꝛ ligarent

030029453

De ſumma trinitate et fide catholica

poſt quatuoꝛ meſes: aliq dicebant ꝙ oꝛdinauerat eas liga re poſtq̃ eſſent p ſtudia publicate: moꝛtuo cle. iſtarũ ↄſtõnũ hẽri copia de cãcellaria nõ poterat: ⁊ ſic tenuerunt curia les: ꝙ vltra illas quatuoꝛ nõ ligarẽt. creato aũt dño ioãne adhuc pmo ãno ſui pontificatus ⁊ vltra viguit hoc dubiũ. Sed q2 qbuſdam petentibus p ipſuʒ auditores dari in cauſis bñficialib9 cũ clauſula ſimplr ⁊ de plano ⁊c. iter/ dum ſic rñdit: ↄſti tutionẽ hẽtis cepe rũt dicere audito/ res palatij: ⁊ ipſe videbaẗ velle ꝙ cõ ſtitutõés ligarent. Ↄ̃riũ videbaẗ: q2 pe tiuerat ⁊ receperat ↄſtõnes ipas exa minnandas ⁊ coꝛrigendas: ⁊ aliquas coꝛrexit ⁊ mutauit: vt. ſ. ti. j. c. vno. Finaliter deliberauerunt auditores illã hr̃e pro ↄſtõne de qua papa ſic dixerat reliquas poꝛ dubio reli quendo. Ex his ergo ↄcluditur p ⁊ ↄ̃ ꝙ ligauerint: facit p̃/ dicta aſſertio dñi auditoꝛis: q dicit ſe de mandato clemen/ tis publicationẽ i audiẽtia fiuiuiſſe: ⁊ ſic fuit ois actus legis ↄdende pfectus: de quo. C. de legi. humanũ. Itẽ ↄ̃riũ ſonat i abſurdũ: ꝙ ↄſtões q̃ attribuũẗ ↄcilio ⁊ clementi a tpe fini ti ↄcilij nõ ligent ifra qnquẽniũ: ⁊ a tpe cle. ifra bienniũ: ex/ quo ergo fuit ↄſtõ ↄcilij vel cle. ⁊ verbũ ſtatuo deſignat rem pfectã: de v. ſi. in his. cũ ↄcoꝛ. ergo ligabãt poſt tps limita tum a iure. Itẽ non apparet nec ſcẽẗ: ꝙ dñs io. de his ↄſtõ nibus fecerit aliã publicationẽ i audientia: ergo initiur iã facte: ſʒ h̃ dicere multos illaqueat: ⁊ maxie ponderat ↄſtõ nibus: de vi. ⁊ ho. cle. qm̃. de ſepul. c. j. de ſta. mo. c. j. de reli. do. c. j. de puil. c. j. p quas id tenendo multi clerici ⁊ infiniti religioſi ligati dicentur. Itẽ ſonat i abſurdũ dicere ꝙ liga/ rent ↄſtõnes que occultabanẗ: quare benignius videretur id qd̃ i pn̄. glo. dixi. Quaſi his pplexitatibus ponderatis dñs io. hoc noluerit p hoc v̇bũ decetero: ꝙ tpe huius date ſit ipaꝝ publicatio facta. nec ob. publicatio facta tpe cle. q2 lʒ illas publicare fecerit illas tñ nõ edidit: qd̃ pʒ: q2. ſ̃. dĩ ꝙ dare decreuerat: ſʒ ſuũ ppoſitũ nõ ipleuit: qd̃ ſatiſfac. Hec ſic dicta ſumanẗ i modũ collationis nõ diffinitionis: quaʒ hoc caſu ↄditoꝛ facere poſſet: non gloſatoꝛ.

a ¶ In ſcholis. de his v̇bis dic vt. ſ̃. i pemio gre. i vlt. glo.

b ¶ Data. circa hãc datã vide qd̃ nõ. i fi. vj. li. ſup ei9 data.

c ¶ Nouembris. quare menſis iſte ſic denomineẗ dicaʒ. ſ. de re. ⁊ vene. ſan. ſi dñm. v̇. lʒ igitur.

d ¶ Pontificatus. q icipit nonas. i. v. die ſeptembris ãno dñi. M. cccxvj. q̃ die ↄſecratus fuit bñdictus ⁊ coꝛonatus lʒ pus fuerit elect9 ſeptima auguſti: ⁊ p hoc pʒ ꝙ tardaue/ rat mittere ↄſtõnes has fere p. xiiij. menſes poſt coꝛonatio nẽ: ⁊ hec ẽ cã quare ſupius ſe excuſauit. Io. an.

e ¶ De ſumma. tri. ⁊ fi. ca. Circa rubꝛicas huius volumis non ↄtinuãdas repete quod nõ. e. t. li. vj. quod etiã hic foꝛ tius locũ hʒ cũ hoc volumẽ nõ emanauerit ſub noie. li. vt in pemio dixi. ⁊ lʒ hac rõne viderẽẗ ↄſtõnes gre. ↄpilatõis et. vj. allegande i hoc volumine ſm ſuas materias put. ſ̃. ⁊. ſ. oẽs tñ allegabo: vt. ſ̃. ex quo in altera illaꝝ ↄpilationũ hec inſeri non mandantur.

Fidei catholice. ſũma hui9 ↄcilij hec ẽ. fatetur ↄcili um vnicũ dei filiũ ⁊ eẽntia dei eternaliter ſubſiſtẽtẽ veꝝ coꝛpus humanũ aſſumpſiſſe de virgine: ⁊ i eo paſſũ ⁊ iã moꝛtuũ lancea pfoꝛatũ: appꝛobãs i hoc oꝛdinẽʒ quẽ tradidit euãgeliſta ioãnes. Scd̃o repꝛobat ⁊ hereticaʒ iudicat doctrinã que hʒ: ꝙ ſuba aie rõnalis ſeu intellectiue

i iudicijs ⁊ i ſcholis[a]. ¶ Data[b] auinioñ. viij. calendas nouẽbꝛis[c] pontificat9[d] nr̃i anno ij. Clemens. v. in con. vienẽ.

De ſumma[e] trinitate ⁊ fide catholica. Rubꝛica.

Fidei[f] catholice fũdamento[g] pter qd̃ teſte aplõ[h] nemo põt aliõ ponere firmiter inherẽtes: ap te cũ ſcã mr̃e ecclã cõfitemur vnigenitũ[i] dei filiũ[k] in his oĩbus[l] i qb9 de9 pr̃ exiſtit[m]: vna cũ patre eternalr̃[n] ſubſiſtẽteʒ: ptes nr̃e nature ſimul vnitas[o] ex qbus ipſe i ſe verus deus exiſtens fieret[p] verus hõ: humanũ videlʒ coꝛp9 paſſibile[q]

vere ⁊ p ſe humani coꝛpoꝛis nõ ſit foꝛma. Tertio aſſerens ↄſuedũ vnũ baptiſma ſicut vnũ deũ ⁊ vnã fidẽ appꝛobat opi. que hʒ per illud cõferri etiã paruulis quo ad hitum infoꝛmantẽ grãm ⁊ vir/ tutes. Partes patẽt. ſcd̃a ibi. poꝛro. tertia ibi: ad hoc. Itẽ hec pꝛi ma ps facit tria. Pꝛimo fateẗ eternã diuinitatẽ xp̃i. Scd̃o veraʒ humanitatẽ ipius. Ter tio ipi9 paſſionẽ ⁊ moꝛ/ tẽ: ⁊ figuram inducens oꝛdinem appꝛobat: quẽ de plagis ponit euange liſta ioannes.

g ¶ Fundamẽto. quod eſt chꝛiſtus.

h ¶ Aplõ. j. ad coꝛi. iij. ⁊ ↄcoꝛ. j. q. j. cũ paulus. de pſ. non bap. c. fi.

i ¶ Unigenitũ. vt dĩc anſelmus: i ſcã trinitate q̃ꝫ tũlibʒ paruũ icõueniẽs ẽ ipoſſibile: ſʒ ſi pr̃ aliũ filiũ genu iſſʒ: ille p oia ſilis eẽt iã genito filio: cũ iã genitus fili9 ſit verbũ: reliquus eſſet v̇bũ: ⁊ ſic eſſent i deitate duo v̇ba: ſʒ cũ vno dei v̇bo oia pſectiſſime dicanẗ: ⁊ creenẗ: aliud ſupfluũ ⁊ nugatoꝛi um fuiſſʒ. nã duoꝝ ad idẽ ſuffragãtiũ quoꝝ vnũ ſufficit: alterum ſupfluũ ẽ: qd̃ nõ ẽ i deitate poſſibile. ⁊ philoſophus. j. phyſicoꝛũ: fruſtra fit p plura qd̃ põt fieri p paucioꝛa.

k ¶ Filiũ. de ſpũ ſcõ ⁊ eius eterna pceſſione. ſ̃. c. fideli. li. vj.

l ¶ Oibus. p hoc ↄphendit imẽſitatẽ: incõmutabilitatẽ: i cõphẽ ſibilitatẽ: oipotentiã ⁊ ieffabilitatẽ. Itẽ eẽntiã ſubſtãtiã ſeu naturã de his oĩbus. ſ̃. c. firmiter. i pn̄. ⁊ in diuinis hec tria vltima repeti/ mus ad maioꝛẽ expſſionẽ. Si. n. ad diuinam eſſentiaʒ habeatur reſpectus quaſi mathematice. i. abſtracte nõ reducta ↄſideratiõe ad pſonas: ſic ẽ eſſentia. ſi ↄſidereẗ ↄcrete hito reſpectu ad pſonas ſic ẽ ſubſtãtia: q2 i q̃libʒ pſona ſubſtat ⁊ ẽ tota. ſ̃. e. dãnam9. v̇. nos aũt. ſi vtroqꝫ mõ q̃ſi i ↄſideratiõe vlĩ ſic ẽ nã: q2 nãle ẽ diuine eẽn/ tie ꝙ ſit vna ⁊ ꝙ i ea ſint pſone: ſimplex tñ ẽ iptialis ⁊ idiuiſibilis.

m ¶ Exiſtit. dãnati ſunt ergo bonoſiani: q xp̃ʒ dicebãt nõ ppꝛiũ ſed adoptiuũ filiũ dei. xxiiij. q. iij. quidã. v̇. bonoſiãi. ⁊ de hoc de cele. miſ. in quadaʒ.

n ¶ Eternaliter. arriani negauerũt filiũ coeternũ pr̃i. xv. di. c. j. xx iiij. q. iij. qdã. v̇. arriani. ⁊ arguebãt ſic: oẽ qd̃ natũ ẽ pncipiũ hʒ ergo filius gnatus ẽ pn̄m habuit ⁊ eẽ cepit. vñ dicebat arrianus ſi fili9 ẽ: nat9 ẽ: ſi natus ẽ: ergo tps fuit qñ nõ erat fili9. ſʒ vt ↄ̃ cũ dĩc ãbꝛo. li. j. de tri. c. v. Idẽ poſſʒ dicẽ d̃ deo: ꝙ ſi ccepit eẽ pr̃ ergo p9 fu it deus q̃ꝫ pr̃: ⁊ fuit tps quo ñ erat pr̃: ſʒ cũ ex hoc ſeq̃reẗ eũ muta/ bilẽ. i. gnãtiõis acceſſiõe mutatũ: hoc dicẽ amẽtia ẽ. ſemp. n. fuit pr̃ ⁊ filiuſ. nã ex vi coꝛrelatiui poſito vno poniẗ ⁊ reliquũ. dicebat ergo aug. li. de fi. ad petruʒ. c. ij. ſi dei filius v̇tus ⁊ ſapia dei eſt: nec vnq̃ꝫ fuit deus ſine virtute ⁊ ſapia: ergo filius coeternus ẽ deo pr̃i pꝛimũ pbat aplũs. j. ad coꝛ. j. ⁊ hẽtur. xxxvij. di. §. hinc etiã. ergo di cit greg. ⁊ aug. ꝙ ſicut ſplendoꝛ q gigniẗ ab igne coeternus eſt illi ⁊ eſſet coeternus ſi ignis eẽt eternus: ſic ẽ itelligẽdũ ex deo natum eẽ ſẽpiẗnũ vt ſit pr̃i fili9 coet̃n9: ⁊ hoc pſeqẗ magiſter ſẽ. li. j. di. ix.

o ¶ Unitas. dicũt theologi ꝙ in iſtanti ↄceptiõis pfectus fuit hõ ⁊ fuit aia rõnalis infuſa: tũ ppẗ infinitã virtutaʒ agentis. ſ. ſpũs ſci tũ q2 incõgruũ fuiſſʒ filium dei coꝛpus aſſumpſiſſe: niſi foꝛmatũ. In alijs aũt nõ ifundiẗ niſi oꝛganiçato embꝛione ⁊ plene habilita to ad ipam recipiendã: de hoc. xxxiij. q. ij. quod v̇o. quod dicũt qdam fieri p differentiã ſexuũ a. xl. vel. lxxx. die a ↄceptõe embꝛio nis: de hoc. v. di. §. j. de puri. poſt partum. c. vnico.

p ¶ Fieret. ↄcoꝛ. ſ̃. c. firmiter. v̇. ⁊ tandẽ. ibi verus hõ fcũs ẽ. ⁊ ↄſ dera v̇ba. nõ. n. fuit xp̃s ↄpoſitus ex deitate ⁊ hũanitate. nã ſim plicitas deitatis nullam recipit ↄpõnem: vt ibi ſatis nõ. in pn̄. ⁊ ꝙ ibi dĩ xp̃m fuiſſe ↄpoſitũ: veꝝ eſt reſpectu humanitatis que fuit cõpoſita ex aia rõnali ⁊ humana carne: vt ibi ⁊ h̃ ⁊. ſ̃. de here. cuʒ xp̃s. ⁊ vide quod nõ. de ↄſe. di. ij. hoc ẽ quod dicimus.

q ¶ Paſſibile. intñ qd̃ vt dicit aug. oẽs affectus nr̃os aſſũpſit ſi/

⁊ aĩaꝫ[a] ĩtellectiuã ſeu rõnalẽ[b]
ĩpꝫ corp⁹ ṽe ꝑ ſe ⁊ eẽntialr̃ ĩfor
mãtẽ aſſũpſiſſe ex tpe[c] ĩ ṽgina
li[d] thalão[e] ad vnitatẽ ſue hy-
poſtaſis[f] ⁊ pſone: ⁊ ꝙ ĩ hac aſ
ſũpta nã[g] ĩpꝫ dei ṽbũ ꝓ oĩuꝫ[h]
opanda ſalute nõ ſoluꝫ affigi
cruci[i] ⁊ ĩ ea mori[k] voluit: ſꝫ ẽt
emiſſo iã ſpũ pforari lãcea ſu
ſtinuit lat⁹ ſuũ: vt exide ꝓfluẽ
tib[l] vndiſ aq̃[m] ⁊ ſãguiſ forma
ret vnica ⁊ ĩmacl'ata[n] ac virgo
ſcã mr̃ eccl'a ↄiunx xp̃i: ſic[o] de
latẽ ꝑmi hoĩs ſoporati[p] eua ſi
bi ĩ ↄiugiũ ẽ fõmata[q] vt ſic cer
te figure ꝑmi ⁊ vetis ade: q̃ ſꝫ
apl'z[r] ẽ forma futi ĩ nr̃o nouiſ
ſimo adã i. xp̃o: ṽitaſ rñderet
Hec ĩnq̃ veritas illi⁹ ꝑgrãdis
aq̃le vallata teſtimõio: quã ꝓ
pheta vidit ezechiel[s] aĩalibus
cetis euãgelicis trãſuolãtẽ: vti
ioãnis vꝫ apl'i ⁊ euãgeliſte: q̃[t]
ſacri h⁹ rẽ geſtã narrãſ: ⁊ ordi
nẽ ĩ euãgelio ſuo dixit: ad ie-
ſũ aũt cũ veniſſet: vt viderũt
eũ iã mortuũ nõ fregerũt eiuſ
crura: ſꝫ vn⁹ militũ lãcea lat⁹
ei⁹ apuit: ⁊ ↄtiuo exiuit ſãguiſ
⁊ aq̃: ⁊ q̃ vidit teſtimoniũ ꝑhi
buit ⁊ verũ ẽ teſtioniũ ei⁹ ⁊ ille
ſcit q2 ṽa dic vt ⁊ vos credat]

lius dei preter ignorantiã ⁊ pctm̃. vel magiſter de hoc ſentẽ. iiij. xv.
di. ſꝫ igitur ĩ aſſumptiõe ſui ipius caro fuerit a ſpũ ſcõ ab oibus
religis pcti mũdata: vnde angeluſ ad ṽginẽ luce. j. ſpũs ſcũs ſup
ueniet ĩ te: ⁊ virtus altiſſimi obũbrabit tibi: quod ex te naſcet ſcũꝫ
vocabit filius dei. ñ vt dic ipe augu⁹. ſi ĩ cruce mortu⁹ nõ fuiſſꝫ ad
viũ senio defeciſſet: fri-
gus ergo calorẽ famẽ ſi
tiꝫ ⁊ alias hũanas pena
litates pati poterat: ⁊ ſic
hũit corp⁹ paſſibile. Fu
it aũt h̃ cõgruũ ꝙ nr̃os
defectus aſſumeret xp̃ꝰ
iuſticiã ſatiſfactõis: quã
ꝓ nob faciendã aſſũpſe
rat: vt ꝓ nob pfecte ſatiſ
faceret ꝑ penalitates car
nis nr̃e. Jtẽ ꝓpter fideꝫ
ĩcarnatõis. ſine hiſ. n. pe
nalitatibuſ humana nã
hominib⁹ nõ nõ fuiſſet.
Jtẽ ꝓpt ex^m pañẽte nob
ꝓbẽdũ ad tolerãdas pe
nalitates carnis hũane.
a Aĩaꝫ. nõ ſõm vitalẽ
tm̃: de cele. miſ. i quadã
vbi plibus auctibus ꝓ-
batur: qd̃ h̃ de ṽa aĩa di
b Rationalẽ. nõ dicit
ſenſitiuã vl' vegetabilẽ tm̃
c Ex tẽpore. qd̃ tpꝰ ſatiſ notũ ẽ: ⁊ ab hac (de qb⁹. ĩ. pte ꝓxĩa dicet.
ĩcarnatõe ↄputãt qdã ãnos dñi. xxxiij. diſ in noie dñi ĩ pn. alij a
natiuitate: ⁊ de hoc ĩ ſpe. de iſtru. edi. ĩ pma. colũ. Dubitari poſſet
de tpe ĩcarnatõis q̃re tũc ⁊ nõ ꝑus vel tardi⁹: canoniſte dicũt ſatis
eſt dicere cũ paulo: O altitudo diuitiaꝝ ⁊c̃. ad ro. xj. ĩ fi. de pe. di.
iiij. ſi ex bono. nã ⁊ ĩ ptãte miſerentis ẽ qñ ⁊ q̃tũ miſereri velit: facit
de pe. di. ij. ſi. n. igr vltra mediũ. ṽ. ſicut. ⁊ qd̃ nõ. q cle. vel vo. c. ij.
Dicũt tm̃ theologi ꝙ certũ ẽ nõ fuiſſe ↄueniẽs añ pctm̃ deũ incar
nari: cũ opuſ ĩcarnatõis ꝑncipalr̃ ordinet ad abolitionẽ pcti: ⁊ vt
di luce. v. nõ ſanis ſꝫ ĩfirmiſ op⁹ ẽ medico. nec ṽci vocare iuſtos:
ſꝫ peccatores. ij. q. j. multi. de pe. di. j. libenẽ. Jtem nec fuit ↄueniens
ſtatim poſt pctm̃ deũ ĩcarnari: cũ. n. ex ſupbia pctm̃ ꝓueniſſet: ſic
liberãdus erat hõ: vt hũiliatus recognoſceret ſe liberatore ĩdigere
qd̃ magno ↄſilio dilatũ fuit: vt cognita ſui ĩfirmitate hõ clamaret
ad mediciũ: ⁊ grãe poſceret auxiliũ: ad finẽ ṽo ſeculi nõ debuit diſ
ferri: vt de ĩpfectione humane nature ꝑ ĩcarnationẽ ꝑueniret gra
datim ad pfectionẽ glie ĩ fine ſeculi. Jtẽ fuit equũ poſt datã legẽ
moſaicã ⁊ ꝓpheticã: quã multi ſpnebãt: iuſtificari deo genus huma
nũ ꝑ ĩcarnationẽ: ⁊ tpe grãe: qd̃ ſi dilatũ fuiſſꝫ ad finẽ ſeculi: forſan
reuerẽtia ⁊ noticia dei ⁊ moꝝ honeſtaſ ĩ t̃ris fuiſſꝫ abolita. fuit etiã
hoc ↄueniẽs ad manifeſtãdã diuinã ṽtutẽ ſaluãtẽ ꝑ fidẽ ꝑteriti ꝑ
ſentis ⁊ futuri: vt nõ. ber. ſ. c. ti. ſuper Rica.
d Virginali. q̃re de maria ṽgie ⁊ nõ de alia voluit ĩcarnari? Di-
cũt ſcil3 ꝙ ſic ex ſupbiſſima nat⁹ ẽ morb⁹: ſic ꝑ ↄ̃riũ ex humillima
ĩchoari debuit medicina. vñ ṽſo noie cuenipi ṽgini dcñẽ: aue: lu
ce. j. Jtẽ ad ſũmã humilitatẽ dei filius voluit ĩncarnari: ſic ſũme
hũilẽ eligẽ voluit. ĩ q̃ ⁊ a q̃ tãta deberet hũilitas ĩchoari. vñ ipa ĩ
cãtico ſuo dixit ibidẽ: reſpexit dñs humilitatẽ ãcille ſue. 3° q2 vt q̃
dã refert hiſtoria ꝑma ipa fuit q̃ deo ṽgitatẽ obtulit: vñ q2 nouũ
doni genus obtulit: nouo ⁊ inaudito dono debuit honorari. Jn
cõiugiũ antẽ ioſeph ↄſenſit ĩſtinctu ſpiritus ſci ad celãdũ myſteri
um: quod dic vt. xxvij. q. ij. §. ij. ⁊. c. inuenta.
e Thalamo. i. cubiculo vel vtero.
f Hypoſtaſis. greci eodẽ mõ vtũtur h̃ nomĩe hypoſtaſis quo
nos vtimur hoc noie pſona de hoc noĩe. j. ſen. xxiij. ⁊. xxv. di. hy
poſtaſis aũt ↄponit ab hypos ꝙ ẽ ſub ⁊ ſtaſis qd̃ ẽ ſtatus vel ſtãs
⁊ dĩ hypoſtaſis ſuba ĩtellectiua ſiue forma. ſ. ꝑmordialis mã: ⁊ dĩ
quaſi ſubſtãs: q2 hꝫ ſubſtare oibus accidẽtibus: ⁊ oĩa accidẽtia

ad ſe recipit: a nullo tm̃ ĩformatur ſm̃ hu.
g Natura. ſ. vera humana. Jo. an.
h Oium. quo ad ſufficientiã ſꝫ quo ad efficaciam ꝓ ꝑde
ſtinatis tm̃: de hoc de cõ. di. ij. ſemel. ij.
i Cruci. ĩ h⁹ paſſiõis memoriã videm⁹ ĩ ſingulis pticula
rib⁹ eccl'ijs depictã
crucẽ ĩ altũ erig: ⁊
celebramus etiã fe
ſtu ĩuẽtionis ipiuſ
de cõ. di. iij. crucis
Dicit aug. crux q̃
erat ſupplicium la
tronũ: nũc tranſit
ad frontes ĩpatoꝝ
ſi tãtũ honorẽ de⁹
contulit ſupplicio
ſuo q̃tũ ↄferet ſer-
uo ſuo? Jnter aliaſ
fuit q̃druplex cã q̃
re xp̃s crucis mor
tẽ elegit. ꝑ° vt ĩ illa
pendẽs ĩ aere ſe int̃
deũ ⁊ hoĩeꝫ media
toreꝫ oñderet ⁊ ſic
nota. j. ad ti. ij. ⁊. x.
di. qm̃. 2° vt dãna
que obuenerant ꝑ
lignũ patris parẽ-
tib⁹ petitũ ꝑ lignũ
crucis reſtauraret. 3° vt diabolũ q ꝑ lignũ vincebat: ꝑ lignũ
ſuparet: ⁊ hec duo gregorius exprimit ĩ ꝑfatione de cruce: q
ſalutẽ humani generis ⁊c̃. de qua de cõ. di. j. ĩuenim⁹. ⁊. j.
de reli. ⁊ ve. ſanc. ſi dñm añ mediũ. 4° vt euidẽter oñderet
ꝓ qbus reſtaurãdis patiebat. ſ. ꝓ ſupis angeloꝝ ruinis re
plendis: ꝓ iuſtis de limbo educendis: ꝓ amicis colligẽdis
⁊ adiuuãdis: ꝓ inimicis recõciliãdis. ꝑ^m deſignatur ꝑ bra
chiũ ſupius. 2^m ꝑ iferius. 3^m ꝑ dextrũ. 4^m ꝑ ſiniſtrũ. Fertur
etiã crux quatuor gnã lignoꝝ habuiſſe. ſ. cedrũ ĩ ſtipite: pal
mã ĩ palo ꝑ longũ: cupſſum ĩ ligno extranſuerſo: oliuam
ĩ tabula ſup crucem loco quarti brachij: ⁊ dat ṽſuſ: Ligna
crucis palma cedrus cupreſſus oliua. Et q̃uo ꝓꝑetates li-
gnorũ bñ conueniãt: inſtãt theologi: qd̃ omitto.
k Mori. de con. di. ij. timorẽ.
l Profluẽtibus. ſeparatiꝫ: de hoc de cõ. di. ij. c. j.
m Aque. ⁊ fuit ṽa aq̃: de quo ſatis de cele. miſ. ĩ quadam
⁊ fuit aqua regenerationis ⁊ ſãguis redẽptõis: vt ibi.
n Et ĩmaculata. ad ephe. v. añ fi.
o Sicut. põit figurã quã etiã iducebat hoſti. de cele. miſ.
in quadam. ṽ. ꝑ hoc.
p Soporati. ergo dormitio ade ⁊ mors xp̃i ↄueniunt in
figura: ſicut conueniũt ĩ figura vigilãs ⁊ viuẽs. ſi de latere
ergo viuentis debuiſſet formari coniunx: ecõtra de latere
vigilãtis fuiſſet eua formata.
q Formata. geñ. ij.
r Apoſtolum. ad ro. v. poſt medium.
s Ezechiel. j. c. ⁊. xvij. ĩ pn. io. gre. ĩ. iiij. homel. ſup eze. de
viſione q̃tuor aĩaliũ hñtiũ facies diuerſas. ſ. hoĩs leõis bo
uis ⁊ aq̃le: dicit ꝙ iure vel vere ꝑ hoĩem figuratur matthe⁹
q2 cepit ab humana generatione. Marc⁹ ꝑ leonẽ: q2 cepit
a clamore ĩ deſerto. Lucas ꝑ vitulum: q2 cepit a ſacrificio.
Jo. ṽo d gne ꝑ aq̃lam: q2 cepit a diuinitate xp̃i. ſic̃. n. aq̃la
cũctis auibus altius volat: ⁊ irreuerberatis oculis ſolis ra-
dios ĩtuet: ſic iſte altius cet̃is aſcendit: q dicẽs: Jn ꝑncipio
erat ṽbũ ⁊ ṽbũ erat apud deũ ⁊ deus erat ṽbũ. diuꝫ ĩ ipaꝫ
diuinitatis ſubaꝫ ĩtendit q̃ſi more aq̃le oculos fixit ĩ ſolem.
t Dixit. xix. c. ad fi. ⁊ ad lr̃am hic ponit textus euangelij
quem gloſare non eſt meum.

De Summa trinitate et fide catholica

I

Nos igit ad tã ꝑclaꝝ teſtimo niũ ac ſcõꝝ[a] patrũ ⁊ doctoꝝ[b] eõem ſniam aplice ꝯſideratio nis: ad quã duntaxat[c] hec de clarare ptinet: aciẽ cõuertẽtes ſacro approbãte ꝯci. declara m⁹ ꝑdictũ aplm ⁊ euangeliſtã ioãnẽ rectũ i ꝑmiſſis facte rei ordinẽ tenuiſſe: narrando ꝙ xp̃o iã mortuo vn⁹ militũ lã cea lat⁹ ei⁹ apuit.[d] ¶ Porro[e] doctrinã oẽm ſeu poẽz[f] temẽ aſſerentẽ aut vertẽtẽ i dubiũ[g]: ꝙ ſb̃a aĩe rõnalis ſeu itellecti ue[h] vẽe ac ꝑ ſe humani corpis nõ ſit forma: velut erroneã ac

a ¶ Sanctoꝝ.ſ.aug.ſup io.ſmone.c.xx.⁊.xv.de cõ.dĩ.c. xxvj.iõe ⁊ ãb.ſup.epla ad ro.⁊ theophili ſup io.

b ¶ Doctoꝝ.vt thome.iij.pte.q.lxj.arti.v.ſcoti ſup.iiij.ſẽ. Fertur etiã tpe ꝯcilij congregati fuerũt ad hoc theologi do ctores ꝑ clementẽ q hoc tenuerunt.

c ¶ Duntaxat.de bap.maiores i ꝑn ci.cũ ſuis ꝯcor.nõ ob.lxxx.di.c.ij.vt ibi nõ.

d ¶ Apuit ſeqbaẽ i ꝯſtõne ꝯcilij etiaʒ correcta ⁊ i audien tia publicata: vt di xi i ꝑemio ꝙ text⁹ matthei q dicebaẽ i qbuſdã libris an tiquis ſub alio or dine hoc narrare ꝑ anticipationẽ itelligi ⁊ exponi debebat. hoc remouit io. forte ex eo ꝙ ille textus i mattheo cõiter nõ habeẽ: ⁊ antici patio dĩ ab añ ⁊ capio cũ.ſ.añ capiẽ vel poniẽ poſtponen dũ.ſ̃.de reſcrip.cãm. Sed q̃riẽ qd vʒ ad fidem hoc diſpu taſſ.: qd̃ hic dĩ de hoc ordine: ſine dubio coniunx xp̃i ec cleſia q̃ regenerat a deo genitos ita formari poẽat ꝑ plagã ⁊ vndas fluẽtes xp̃o viuente ſicẽ xp̃o mortuo. nec i hoc di ſputatio hec reſpicit fidẽ; ſʒ opio hic dãnata detrahit mi raclo. euidẽt⁹.n.fuit miraculũ hoc de corpe mortuo q̃ʒ de viuo manaſſe. Itẽ detrahit figure hic poſite: vt.ſ̃.dixi. Itẽ detrahit fidei io.euãgeliſte q vltimuſ euãgeliũ ſuũ ſcribẽs nõbiſr expſſit hũc ordinẽ ⁊ his reſpectibus ꝯciliũ hũc ordi

e ¶ Porro.ſcõa ps que duo facit.ꝑ⁹ quãdã ſnẽ approbat opinionẽ reprobat.2⁰ illã ptiaciẽ tenẽtes hereticos iud cat.

f ¶ Poſitionẽ.vtũtur theologi ⁊ artiſte hoc ṽbo quo etiaʒ nos vtimur: de cõſeſ.c.j.vbi de hoc ſatis li.vj.fateẽ autẽ qs ⁊ credit id quod ponit de iureiur.c.vl.e.li.

g ¶ In dubium.de heret.dubius.

h ¶ Intellectiue.de ſenſitiua.n.⁊ de vegetatiua nõ fuit opi nio.ſenſitiua.n.qua ſentimus ꝑ ſenſus corporeos certum ẽ ꝙ corrũpiẽ corpore corrupto: ⁊ ſic nõ põt dubitari qn ſit de corporis forma. Idẽ de vegetatiua qua vegetamur nu trimur ⁊ augmẽtũ ſumimus: i ꝑma cõicam⁹ brutis: i ſcõa etiã plãtis. Sʒ de itellectiua vel rõnali fuit ꝯ̃ria opinio q̃ ꝑ cipue fundabaẽ ſup rõe ꝑdicta. Cũ.n.vniri non dico acci talr: ſʒ ꝑ ſe ⁊ eẽntialr ſit iſeparabilr vniri: ergo forma nõ po teſt eſſe ſine mã ꝓꝑa. ſed aĩa itellectiua cũ ſit icorruptibilis remanet corrupto corpore corpori non vnita: ergo nõ vni tur corpori vt forma ꝑ ſe eẽntialr. Sed añq̃ʒ huic iductiõi rñdeã eſt ſciendum: ꝙ opinio h̃ approbata ꝓ qua facit de ce.miſ.i q̃dã.ſic ꝓbaẽ ſm philoſophũ.viij.metaphy. Dif ferentia ſumiẽ a forma rei: ſed differẽtia ꝯſtitutiua hois eſt rõnale qd̃ de hoie diciẽ rõe aĩe intellectiue: ergo ipa ẽ hois forma. Item demonſtratur ex rõne ſpẽi humane.nã.n.rei oñdiẽ ex ipius opatione.ꝓpria vero opatio hois inquan tum hõ eſt intelligere. oʒ ergo ꝙ ſortiatur ſpẽm ſm illud qd̃ ipius opis eſt ꝑncipium. ſortitur aũt ſpẽm vnũquodq̃ʒ ꝑ ꝓꝑam formã: ex quo relinqtur ꝙ ꝑncipiuʒ intellectiuuʒ vel aĩa itellectiua ſit ꝓꝑa hois forma. Sed aduertenduʒ ꝙ quãto forma ẽ nobilior: tanto plus dominabitur materie corporali ⁊ minus ei imergitur ⁊ plus eã excedit ſui virtu te. vnde aĩa vegetabilis pluſ q̃ʒ forma metalli: ſenſibilis pluſ q̃ʒ vegetabilis. Intellectualis ergo i nobilitate vltima intũ excedit in hoie materiam corporalẽʒ: ꝙ hʒ aliquam opationem ⁊ virtutem in qua corporalis materia non cõi eat: que virtus dĩ intellectiua. Demõſtrat etiam id Ariſt.ij. de aĩa: qꝛ id quo ꝑmũ aliqd opatur eſt forma illius cui opãtio attri buitur: ſicut quo ꝑmo ſanatur corpus ẽ ſanitatis: quo primo ſcit aĩa ẽ ſcia. ſani as ergo ẽ forma corpis: ⁊ ſcia forma ẽ aĩe ad corpo ris vnionẽ. Scõo inducebãt id quod dicit phũs.iij.de aĩa. aĩa er go ẽ forma corporis: ⁊ ſcia eſt forma aĩe. Certum ẽ aũt ꝙ primũ quo viuit corpus ẽ aĩa. ⁊ cũ vita maniſeſteẽ ſm diuerſas operationes i in diuerſis gradibus vi uẽtiũ: id quo ꝑmo opa mur vnũquodq̃ʒ illorũ operũ vite ẽ aĩa. Anima enim eſt quo primo nu trimur ſentimus ⁊ mo uemur ſcḋm locũ. ergo ſimiliter id quo ꝑmo in ligimus: ſiue dicaẽ intel lectus: ſiue aĩa intellecti ua ẽ forma corporis. et negãs oʒ ꝙ inueniat quõ iſta actio ei ꝯueniat. experitur.n. q̃ſquis ſeipſum eſſe q intelligit. Attribuitur aũt actio alicui tripliciter: vt pʒ.v.phy. aut ſm ſe totũ: ſicut medicus ſanat: aut ſm partem ſi cut homo videt ꝑ oculũ: aut ꝑ accidens: ſicut dicimus ꝙ album edificat: qꝛ accidit edificatori eſſe albũ. Cũ ergo dicimus andreã intelligere: certum non ẽ hoc ſibi attribui per accidens: cum hoc inquãtũ ẽ homo de ipo eſſentialiter predicetur: ergo aut oʒ dice re ꝙ intelligat ſm ſe totũ: qd̃ etiam poſuit plato dicens hominem eſſe aĩam intellectiuam: aut dicere oportet ꝙ intellectus ſit aliqua pars ipius aĩe. primũ ſtare nõ poteſt: qꝛ idem ipſe homo eſt q per cipit ſe intelligere: ⁊ ſentire. ſentire vero nõ poteſt ſine corpore: vñ oportet aĩam ſenſitiuam eſſe aliquam hominis parteʒ. Relinqtur ergo ꝙ intellectus quo andreas intelligit ſit pars ipius andree: ita ꝙ intellectus aliquo mõ ipſi corpori vniatur. Et lʒ aliqui di xerint hãc vnionẽ ꝑ ſpẽm eſſe intelligibilem que duplex hʒ ſub iectum: intellectũ poſſibilẽ ⁊ fantaſmata. alij aũt ꝙ intellectus vt motor vnitur corpori. qd̃ vanũ eſſe patet multis rationibus ⁊ iſte due ſufficiant. Intellectus nõ mouet corpus niſi per appetitum: cuius motio nõ ꝑſupponit opationẽ intellectus. Nõ ergo ideo intelligit.a. qꝛ mouetur ab intellectu: ſʒ potius ecõtrario qꝛ itelli git: ideo ab intellectu nõ moueẽ: cõcludiẽ ergo ꝙ vniẽ vt eẽntialẽ forma. Itẽ ſi aĩa itellectiua ſe hñet vt motor: certũ ẽ ꝙ nauis põt eſſe ſine nauta: q ſe hʒ ad eã vt motor: ergo etiã poſſet eẽ ꝙ xp̃us corpus humanũ ſine aĩa ſumpſiſſʒ: qd̃ eſt ꝯ̃ fidem.ſ̃.eo.c.⁊.ſ̃.e. firmiter. Cũ ergo ꝑncipaliter incarnatio ordineẽ ad ſalutem aĩe: inutilis fuiſſʒ icarnatio ſi aĩa nõ eſſet eſſentialis corporis forma. ⁊ ꝑ hoc vides rõnẽ q̃re opinio hic dãnata iudicaẽ heretica: qꝛ eſt ꝯ̃ fidẽ incarnationis. ẽ etiã ꝯ̃ fidẽ reſurrectiõis. hʒ.n. fides ꝙ reſur gemus cũ corporibus que nũc geſtamus: vt pʒ.e.t.c. firmiter. i fi. ꝑme partis. ſʒ ſi aĩa nõ eſſet eſſentialis forma corporis: ad qd re ſurgerent corpora non videmus. Tenentes opi. hic reprobatam ꝑmo inducebãt quod i ꝑn. dixi. Ad quod rñdetur: ꝙ ſm ſe ꝯue nit aĩe corpori vniri: ſicut ſm ſe ꝯuenit corpori leui ſurſum eſſe. ⁊ ſicut leue manet cũ a loco ꝓꝑo fuerit ſeparatum cum aptitudine ⁊ inclinatione ad ꝓprium locũ: ita anima humana manet in ſuo ꝓprio eſſe cũ fuerit a corpore ſeparata hñs aptitudinem ⁊ incli nationẽ naturalẽ ad corporis vnioneʒ. Scḋo inducebant qd̃ di cit philoſophus.iij. de aĩa: ꝙ intellectus eſt ſeparatus: ⁊ ꝙ nulli us corporis ẽ actus: ergo nõ vnitur corpori vt forma. Sʒ dic ꝙ phũs intelligit ſeparatũ: qꝛ intellectus nõ ẽ virtus alicuius orga ni corporalis: ſicut virtus viſiua oculi. cõſtat etenim ꝙ itelligere nõ ẽ actus q poſſʒ exerceri ꝑ aliqd̃ organũ corporale ſicut viſio ſʒ ẽ i mã: inq̃ʒtum ipſa aĩa cuius ẽ hec virtus: ẽ hominis forma ⁊ terminuſ gñationis humane. Et ꝙ ſit i mã ꝓbaẽ 2⁰ phy. qꝛ homo generat hominem. dicitur ergo aĩa intellectiua ſeparata ſm virtu tem intellectiuã que nõ ẽ alicuius organi corporalis. Et ſic etiam

rñdetur ad id quod tertio dicebāt: ꝙ ſi itellectus vniretur corpori vt forma: cū omne corpus hēat determinatā materiam: ſequeretur ꝙ itellectus haberet determinatā materiā: ⁊ ſic nō eſſet cognitiuus oium: qd ē ꝯ rōnem itellectus. Sed dico ꝙ hoc ꝓcederet ſi virtus itellectiua eēt actus organi corporalis. fateor. n. ꝙ actus illos viſus cū oculo: tact⁹ cū manu ⁊ ſiles hñ oꝫ limitari ex mā: ſꝫ cū aia intellectiua his organis nō vtatur: limitatōi nō ſubiacet. Dicebant quarto ꝙ cū aia ſit qd ſubſiſtēs ⁊ habeat eē ꝑ ſe: ergo alterius forma eē nō pōt: q: forma dat aliqd: eſſe ⁊ ſic eē forme nō ē ipius forme ſm ſe: aia ergo intellectiua habēs eē ſuū ⁊ ſuuꝫ ſubſiſtens nō vnitur corpori vt forma. Ad quod rñdetur: ꝙ aia intellectiua illud eē i quo ſubſiſtit cōicat corporali materie ex q̄ mā ⁊ aia itellectiua ſit vnū: ita ꝙ illud eſſe qd ē totius cōpoſiti ē etiā ipius aie: qd non eſt in alijs formis que non ſunt ſubſiſtentes: ⁊ ꝓpter hoc aia humana remanet in ſuo eſſe deſtructo corpore: nō autem alie forme. Curioſus qui hoc plenius diſquirere vellet: videat i ſum. thome parte p^a. q. lxxvj. in pn.

veritati catholice[a] inimicam fidei ꝑdicto ſacro approbāte ꝯcilio reprobam⁹ diffiniētes: vt cūctꝭ nota ſit fidei ſyncere vitas: ac ꝑcludat vniuerſis erroribꝰ aditꝰ ne ſubintrēt. ꝙ qſ qs deicepſ aſſerere defendere ſeu tenē ꝑtinaciter[b] ꝑſumpſit ꝙ aia rōnalis ſeu intellectiua nō ſit forma corꝑis humani ꝑ ſe ⁊ eēntialr: tāq̄ hereticus ſit cenſendus. ¶ Ad hoc[c] baptiſma vnicū[d] baptiçatos oēs in xp̄o regenerās ē ſic vnus[e] deus[f] ac fides vnica[g] ab oibꝰ fideliꝰ ꝯfitēdū[h]. qd celebratuꝫ in aqua[i] i noie[k] patris ⁊ filij ⁊ ſpūs ſci: credimꝰ eſſe tā adultis q̄ paruulis cōiter ꝑfectū[l] remediū[m] ad ſalutem. ¶ Uerum quia quantū ad effectuꝫ baptiſmi in paruulis reperiūtur doctores qdaꝫ theologi[n] opiniones[o] ꝯrias habuiſſe: qbuſdā ex ipſis dicētibus per virtutē baptiſmi paruulis qdem culpam remitti ſed gratiam non cōferri: alijs econtra

a ¶ Catholice fidei. quod ſequiꝰ ⁊ poſtpoſitū fuit vt euitareꝰ hiat⁹ qd ꝓprie in rethorica dꝰ: cū vocalis cadē ſeqtur vocalē.

b ¶ Pertinaciter. ꝑtinacia i malo: ꝑſeuerantia in virtute. vnde ꝑtinax valde vel iprudenter tenēs: durus: irreuocabilis: indocilis obſtinatus: ⁊ idem vbum. ī. de vſuris ex graui. §. pe.

c ¶ Ad hoc. tertia pars: ꝑmo ponens de eſſe baptiſmi. 2° de ipius effectu.

d ¶ Unicū. quare ſic dicatur habeꝰ de cō. di. iiij. aliud. Jo. an.

e ¶ Unus. ad ephe. iiij. habetur de hac triplici vnitate: ⁊. j. de exceſ. pla. frequens ad fi. ⁊. j. de ſen. ex. c. j. ⁊ vt dicit ambro. li. de tri. ⁊ exponit magiſter. j. ſen. xxiiij. di. circa pn. cū vnū dicimus deum: vnitas excludit numeꝝ deoꝝ: nec quātitatem in deo ponit: q: nec numerus nec quātitas in deo eſt.

f ¶ Deus. in hoc vbo ponit cām efficientem baptiſmi.

g ¶ Unica. lꝫ ſpecie differat: quod dic vt no. ber. ſ. eo. ti. ſuper rubrica.

h ¶ Confitendū. vñ i ſymbolo dꝰ: cōfiteor vnū baptiſma.

i ¶ In aqua. cā materialis.

k ¶ In noie. cā formalis.

l ¶ Perfectū. ſine pnia exteriori: de cōſe. di. iiij. ſine pnia.

m ¶ Remedium. cā finalis. io. an.

n ¶ Theologi. ⁊ canoniſte: de h de ꝯſe. di. iiij. nihil. ⁊. c. paruuli.

o ¶ Opiniones. Eſt ſciendū ꝙ ꝑmo fuit opinio donatiſtarum: ꝙ paruuli inutiliter baptiçabātur: que reprobata ē: ⁊ ad ipoꝝ rōnes ē reſponſum de bap. maiores. Sꝫ ibi dubiū ē relictū: an paruulis infundanꝰ virtutes ⁊ gr̄a: quod hic ſoluitur. Eſt ergo h ſciēdum ꝙ quorūdam fuit opinio: ꝙ pueris nullo modo dātur virtutes in baptiſmo: ſed ſolū ab originali mūdanꝰ: ſꝫ poſtea qñ decedunt vel qñ perueniunt ad etatem adultam, eis virtutes infunduntur ſi ſeruent innocentiam. Hanc cōiter theologi reprobant ꝑ id quod hētur eccleſiaſtes. xj. quod ſonat illud qd hētur. xxv. di. qualis: in ꝑn. quare ſi pueris añ mortem non fuerint conceſſe virtutes: ⁊ gr̄a informans in morte non ꝯferentur: ⁊ ſic non ſaluabūtur: qd ē falſū. Error autem huius opinionis videtur fuiſſe ex ignorātia diſcernēdi habitum ab actu. Alij dixerūt ꝙ pueris dantur virtutes ⁊ gr̄a: non tñ i ſeipis: ſed i ſua radice. ſ. charactere ſacramēti: cuius virtute cū venerint ad ꝑfectā etatē ⁊ cum ꝑfectis organis ſolute fuerint potentie: conſequētur gratiā ⁊ virtutes. Et hug. videbatur miſcere hāc opinionē ꝑme: de ꝯſe. di. iiij. nihil. Sed ꝙ hoc eſſe non poſſit pꝫ: q: ſi puer vtereꝰ i furiam añ ꝑfectā etatē potētie i eo nō ſoluerenꝰ: ⁊ ita nūq̄ hēret vtutes explicite. Itē ꝙ potētie ſint aliquo ipedimēto ligate nō ipedit h abitū ſꝫ actū: q: dormiētes ⁊ vinolēti hitus hñt: ſꝫ ligatos. Tertia fuit h' opinio approbata: vt vtutes ⁊ gr̄a denꝰ habitu ligato ꝓpter puerītiā: ſicut i dormiente ꝓpter ſomnū: ſꝫ diſcedēte pueritia inclinanꝰ ad bene operanduꝫ niſi aliquid ſpiritui ſācto reſiſtat: ⁊ habetur de hoc figura. j. regum. xvij. vbi dauid paruulus armatus armis ſaul regis nō potuit eis vti contra goliam: ſic puer in baptiſmo armatus gr̄a ⁊ virtutibus ꝓpter imbecillitatē illis vti non poteſt quo ad actum. ⁊ ꝙ hoc ſit veꝝ pꝫ: q: cū pueri ſicut adulti per baptiſmum efficiantur membra xp̄i: neceſſe eſt ꝙ a capite recipiant fluxum vel fructū gr̄e ⁊ virtutis: cuius influxionis nō eſt ipedimentū ex parte dei: q oēs vult ſaluos fieri: ⁊ ad agnitionem vitatis venire. j. ad timo. ij. ⁊. ſ. de bap. maiores. v. abſit. nec ex ꝑte gr̄e que ex vi ſacramenti oibus ꝑſto eſt: facit de cō. di. iiij. ſine pnia. nec ex parte ſacramenti qd ꝓ oibus inſtitutuꝫ eſt: nec ab illo vllus excluditur: vt in decr. maiores. v. cū ergo nec ex parte paruuli qui nec reſiſtit nec reſiſtere pōt infuſioni gr̄e. nec curamus ipius reluctantiam vel gemitum i baptiſmo: de ꝯſe. di. iiij. cū videmus. ⁊. ⁊. c. ſeq. nec ex parte eccleſie i cuius fide ſaluatur: ⁊ que nulli claudit gremiū: de here. ſuꝑ eo li. vj. nec aliquē decipit. xxvij. q. j. de viduis. de dona. per tuas. Huic autem opinioni approbate nō obſtat ꝙ habitus virtutum habilitat ad actum: ſed pueri nō ſūt habiles ad agendum que ꝑ virtutes ſunt: ergo non recipiunt habitū virtutū i baptiſmo. Nam dico ꝙ habitus facit habilē ad actū tollēdo inhabilitatē que eſt ex iperfectione potentie: nō q̄ ē ex parte corporis: vt pꝫ i dormiente. Nec obſtat quod dicitur in noua influentia oportere: ꝙ recipiens vel influens aliter ſe habeat nūc q̄ prius: ſed aia pueri baptiçati non alio modo ſe habet in inſtanti poſt baptiſmum q̄ prius: q: caret vtroq̄ tempore vſu liberi arbitrij. Item nec deus influens aliꝰ ſe habet. Concluditur ergo ꝙ pueri etiam baptiçati gratiam ⁊ virtutes non recipiunt. Ad quod reſpondetur: ꝙ lꝫ agens principale ſit immobile: agens inſtrumentale aliter ſe habet nūc q̄ prius ad puerum: quia nunc ⁊ non prius baptiçatur. ex quo etiaꝫ ſequitur ꝙ aliter ſe habet baptiçatus: quia nūc ⁊ non prius impreſſus eſt character in ipo. Item conſtat ꝙ ſine aliqua ſui mutabilitate deus ſine ſacramento poſſet gratiam conferre: vt pꝫ in ſanctificatis in vtero: de renūcia. niſi cum ꝑdem in principio. Curioſus etiam videre poſſet in thoma quarto ſententiarum diſtin. iiij. ⁊ in. iij. parte ſumme. q. lxviij. ⁊ lxix.

aſſerentibus: ꝙ ⁊ culpa eiſdez in baptiſmo remittit: ⁊ virtutes[a] ac iformans[b] gr̃a ifundũt quo ad habitũ[c]: ⁊ ſi nõ ꝑ illo tẽpore quo ad vſuz. ¶ Nos aũt attẽdentes gnãlem efficaciã mortis xp̃i: q̃ per baptiſma applicat parit oib⁹[d] baptiçatis: opinionẽ ſc̃dam q̃ dicit tã paruulis q̃ adultis conferri i baptiſmo informantẽ gratiã ⁊ virtutes: tãq̃ ꝓbabiliorem ⁊ de dictis ſcõꝝ[e] ac doctorũ modernoꝝ theologie magis ꝯſonã ⁊ ꝯcordẽ ſacro approbãte ꝯcilio duxim⁹ eligendã[f]

Clemens .v. in cõcil. vienen.

De reſcriptis. Rubrica.

Abbates[g] aut alij[h] religioſi quibuſlibet admĩſtratõnibus p̃ſidẽtes[i] occaſiõe[k] p̃oratuũ ſeu alioꝝ locoꝝ ſubditoꝝ eiſdẽ nulluz auctoritate lr̃aꝝ apo. ſe. vel legatorũ[l] ipſius quomodolibz valeant conuenire[m]: niſi vbi ⁊ coram[n] quibus p̃oratum ⁊ locoꝝ ipſoꝝ p̃oribus aut aliis gubernatorib⁹ hoc liceret[o]

a ¶ Virtutes. de theologicis non eſt opinio iter modernos ſed de moralibus ſic: vt. j. dicam. dicũtur aũt virtutes q̃ſi viꝝ tuentes ⁊ ꝑſeuerãtes a vitijs: de pe. di. ij. illa anima. ⁊. c. ſe. Jo. an.

b ¶ Informans gr̃a. hãc multi theologi dicũt eẽ idẽ in re ꝙ habitus charitatis: tñ q2 charitas ⁊ gr̃a hñt eaſdẽ opatõnes: tñ q2 dicit aug. xv. de tri. c. lxxviij. loquẽs de charitate: nulluz ẽ iſto dono excellẽtius. Sz oi dono diſtincto a gr̃a ipſa gr̃a excellẽtior eſt: tñ q2 ſi ſic diſtiguerent poſſent a dei virtute ſeparari: ⁊ ſic aliquis eẽt deo gratus ſz non charus: ⁊ econuerſo. Alij v̓o dicunt ꝙ gr̃a eſt habitus q fundat in eſſentia aie: charitas vero eſt ali⁹ habitus q fundat i volũtate.

c ¶ Ad habitum. de ſimilibus de bap. maiores. v̓ſ. q̃zuis. in. j. glo.

d ¶ Oibus. etiã ficte recipientibus quo ad characterem ⁊ gr̃az g̃tis datã: ſz nõ ad gr̃am facientẽ gratuz: niſi cũ fictio illa receſſerit: de cõ. di. iiij. tunc valere. ⁊. c. penul.

e ¶ Sanctoꝝ doctoꝝ modernoꝝ. de ſanctis hẽmus aug. ꝯ iulianũ li. j. de baptiſmo paruuloꝝ. doctores hẽmus magiſtrũ. iiij. ſen. iiij. di. i p̃n. ⁊ ibi alex. alber. ⁊ thomaz aptius. ⁊ breuiter oẽs theologi moderni in hoc concordant quo ad virtutes theologicas. ſ. fidem ſpem ⁊ charitatem ſed de virtutibus moralibus: vt iuſticia fortitudine tẽperãtia prudentia ⁊ alijs de quibus. xxviij. q. j. §. ex his. bñ diſcordãt moderni theologi. Thomas. n. ⁊ ſui tenẽt etiã morales infũdinã vt dicunt morales acquiſite non ordinãt ex ſe i vltimuz finem: nec inclinãt ꝙ homo ſit bene mobiliſ a ſpũ ſancto: ergo eſt fateri illas infuſas. Sed q tenent cõtrarium rñdent ad hoc ꝙ morales acquiſite ꝯiuncte charitati que ẽ forma v̓tutũ vtrũq3 ſufficienter ꝑagunt: ⁊ ſic non ẽ neceſſe ponere eas ifuſas. Inducunt etiã iſti illud phi. ꝙ fruſtra fit ꝑ plura ⁊c. vt dixi i p̃n. c. ſed per v̓tutes morales acquiſitas põt homo cũ theologicis finem ſuum acquirere ſine moralibus ifuſis. ꝓpriũ. n. ẽ charitati nos deo vltimo fini cõiungere. Eſt. n. ſm aug. rectiſſima affectio que nos deo coniũgit: ergo nõ reqritur ifuſis theologicis ꝙ alie virtutes morales ifundãtur. Itẽ ſi paruulis infunderent: ergo ⁊ adult. ſed experimur ꝙ adultus non ficte baptiçatus non plus ſe ſentit ſobrium prudentem temperatum vel iuſtum q̃3 p̃us ꝙ ſi infunderent ſentire deberet ex quo etas non impedit cũ virtus moralis ſit h̃itus iclinans ꝑ modũ nature: q2 ſm phũm. 2° ethi. v̓tus ẽ que hñtẽ ꝑficit ⁊ opus eius bonũ reddit: ergo cũ ſacrz baptiſmi ſit cõe oia gratis donans: videt ꝙ non infundatur adultis nec puulis.

f ¶ Eligendam. ergo i lam ſequi tenentur: de hoc eo. ti. c. vno. li. vj. in. vj. gloſa.

Abbates. Caſus. maior ꝑlatus ꝓ mẽbris ſuis etiã ſi ſũt de mẽſa reuz ꝯuenire non põt ꝑ reſcriptum aplicũ: niſi vbi poſſent adminiſtratores membrorum: contrafaciens in expenſis ⁊ intereſſe punitur ⁊ ꝓceſſus eſt irritus. Et ſunt due partes: in prima duplex ꝓhibitio: in ſecunda ibi ſi quis. Duplex pena. ſ. iuris ⁊ hominis: cãz dedit ꝯſtitutioni fraus que ſepe cõmittebatur ad decre. ſtatutum ꝫ. e. li. vj. q2 ſi p̃or alicuius domus bon̄. dio. ꝯ me bon̄. ipetrare volebat: habebat neceſſe impetrare bononie ſz ſi plus expediebat vel placebat ei me conuenire ferrarie impetrabatur ibi reſcriptũ ſub nomine maioris: puta camaldulen̄. ciſtercien. carthuſien̄. ⁊ ſimiles cui ſuberat illa domus: ⁊ ſic quaſi actor ⁊ reus eſſent diuerſarũ dio. ſiebat cõmiſſio i loco vicio dio. bon̄. ifra dietaz: ⁊ cõſtat ꝙ hoc multũ frequentabatur ad excludendam dio. rei. Eodẽ mõ ſi domus erat ferrarie me bonon̄. cõueniebat ferrarie ipſe maior: quod prior loci non potuiſſet.

g ¶ Abbates. ſolent iſti vocari patres abbates ꝫ. de regula. c. ſi.

h ¶ Alij. hoc nomẽ nõ ſemꝑ poſitionem ſignificat: facit de hoc. ꝫ. eo. t. c. ſedes. i. iij. glo.

i ¶ Preſidentes. vt magiſtri hoſpitalis cruciferoꝝ ⁊ his ſiles idẽ ſi denominẽt priores: vt camaldulen̄. vel miniſtri: vt i ordine minoꝝ: vel q̃dcũq3 ſit nomẽ p̃ſidẽtium tali loco vel ordini cui ſubſũt hec membra. Et late intelligas lr̃am: ſiue ſint p̃lati ordinũ vt p̃dicti: ſiue ſint p̃lati monaſterioꝝ hñtiuz membra: vt nouãtulanũ: pompoſianũ: fructuarienſez ⁊ his ſiles. Et lz nõ itellexerit vt puto de p̃ſidẽtibus caplis ꝓuincialibus monachoꝝ: de qbus de ſta. mo. i ſingulis. ⁊. c. ea q̃ illi. n. nõ impetrãt ꝓ monaſterijs ꝓuincie: ſi tñ daretur ꝙ ipetrare poſſent locũ haberet quod hic dr̃ ex idẽtitate rõnis. ⁊ lz de religioſis loquatur: idẽ tñ de ſecularibus q ſili mõ p̃eſſent: ſz q2 id rarũ: hoc frequẽtatũ: ideo de religioſis loquitur.

k ¶ Occaſione. ſi. n. cãm ꝓꝑaz vel capitis talis p̃latus agẽ vellet ⁊ ꝓ illa ipetrare: tũc nõ hr̃et ꝯſideratio loci vbi ſitũ ẽ membrum.

l ¶ Legatoꝝ. vel delegatoꝝ. ꝫ. e. ſtatutũ. §. i nullo. li. vj. De iferioribus ordinarijs nõ ẽ dubiũ: cũ i eis locũ nõ habeat decre. ſtatutum. ſz id quod habet de of. or. cũ ep̃s. ⁊. c. vt litigãtes. li. vj.

m ¶ Cõuenire. i actore loqt nõ i reo. hinc ẽ ꝙ ſi ego bon̄. ꝓ membro bon̄. volo cõuenire ipius mẽbri maiorẽ q ẽ dio. aretie nõ potero ipetrare bon̄. ſed aretij vel i loco vicino ifrã dietã: ſm formaz decre. ſtatutũ. §. cũ aũt. Idẽtitas. n. qua hic idẽ fingitur adminiſtrator mẽbri ⁊ ſuus maior: i reoꝝ fauorẽ inducta i eoꝝ grauamẽ retorqueri nõ dz: de re. iu. q̃d ob gratiã. li. vj. cũ ſuis ꝯcor. Priorẽ aũt illius membri bñ cõueniã bon̄. vt ibi. §. cũ vero. ⁊ quod p̃us dixi ꝓcedit hoc poſito ꝙ etiã i realibus ꝯſideratur locus domicilij: vt nõ. i p̃all. §. cum vero. in glo. olim dicebamus.

n ¶ Corã qbus. de loco erat dubiũ: de pſonis nõ. ſed forſan hoc intendit ꝙ ſi is q ipetratus a p̃ore loci poterat recuſari: etiã recuſari põit ipetratus ꝑ maiorẽ ordinis: fac q̃d ſcripſi de of. dele. inſinuante. Hoc ſcias ꝙ lz p̃or domus ꝓpter excõem repelleret ab agendo: iſte maior nõ repellit q excõicatus nõ ẽ. ſolum. n. pſonas coram qbus ⁊ loca i qbus fit ꝯuentio determinat hec lr̃a.

o ¶ Liceret. agere. n. poſſent ⁊ defendere q̃zdiu adminiſtratiões tenent q̃zuis ſint obedientiarij: de hoc ſatis ⁊ quis cui preferatur nõ. poſt inno. ⁊ ho. de iudi. cum deputati. de re. ſpo. olim. i. de teſti. cum olim. de re. do. cuz venerabilis. vbi nõ. inno. ad fi. ꝙ qñ in caſu defenſionis iudex ꝓcedere debz ad miſſionem in poſſeſſionem: hoc non faciet ſi vnus ſit contumax: niſi omnes vocẽtur allega. ff. de euic. emilius ⁊. §. ex. quibus cauſis in poſ. ea. l. hoc autem

nec occaſione[a] locoꝝ ad menſas pertinētiū coꝛūdē aliud ipſius ſuper[b] hoc liceat: ꝙ ſi loca ipſa ſic ꝑmiſſa ſpāles ſub eis gubernatores haberēt[c]. ¶ Siq̄s aūt aliquē ꝯ hec vexare[d] ꝑſūpſit: i expēſis[e] ſibi ⁊ itereē ꝑ iudicē corā[f] q̄ vexatio fiet hꝰ i ꝯdēnet: oīſqꝫ ꝓceſſus[g] ꝯ premiſſa habitus ſit irritus ipſo iure[h]. Idem i eodē.

Etſi[i] principalis[k] officialis[l] epi[m] aut religioſi conuentualem[n] obtinens prioratum: q̄uis ad prioratum eundem prior non conſueuerit per electionē[o] aſſumi: a ſe. ap. vel legato[p] eiuſdem dari valeat delegat[q]: i officiali tñ foraneo[r] aut religioſo mōſterij ſui priore clauſtrali[s] neq̄ꝙ hoc volumꝰ obſuari[t]. Idem in eodē.

Auditor[u] in romana[x] curia deputatus[y] a nobis de

a ¶ Nec occaſiōe. iſte ṽ. nō fuit de ꝓma ꝯpilatiōe ꝯcilij.

b ¶ Sup hoc. ſ. ſup recōuentione reoꝝ.

c ¶ Haberēt. innuit ꝙ loca q̄ ſūt de mēſa itdū nō hñt ſpāles gubna tores: ꝯcor. j. de ſup. negl. p̄. c. vno. vñ lꝫ illoꝝ fructꝰ clicis ꝯcedāt ad firmā nō vacāt ꝑ mortē illoꝝ. j. de exceſ. p̄. freq̄ns. ṽ. gdā etiā. ⁊ ibi dicā que loca ꝓꝑe ſint de mēſa: ⁊ aliqd nō. inno. ⁊ hoſti. de re ec. nō ali. vt ſup.

d ¶ Vexare. ex ſola. n. i ꝑtratiōe nō veniunt ex pēſe vel itereſſe: niſi ſeq̄retur vexatio vel ꝯuētio io. an.

e ¶ In expēſis. legitis. ſ. c. ſtatutū. §. cū aūt i fi.

f ¶ Corā quo. ꝯcor. qd̄ nō. ſ. c. c. fi. i vl. gl. ⁊ qd̄ illa decre. vocat damna hec vocat intereſſe.

g ¶ Proceſſus. circa p̄n cipale.

h ¶ Ipſo iure. i. ſine ope exceptionis: cōcor. ſ. e. c. j. ⁊. c. ſtatutum in fi. li. vj.

i Etſi p̄ncipalis. Caſus. p̄ncipal' officialis epi ⁊ p̄or ꝯuētuali: lꝫ obediētiarius delegari pñt a papa: official' ṽo foraneus vl' p̄or clauſtral' nō. ⁊ ptes patēt: q2 p̄ⁿ duoꝝ ꝑmiſſiua. 2ⁿ duoꝝ ꝓhibitiua: ibi i officiali. ⁊ declarat iq̄ſtū de religioſo loq̄t: nō. xvj. q. j. de p̄itū. de p̄uil. cū oli. ij. ꝑ hoſti. i ſū. de of. dele. §. cui poſſit. ṽ. ſed nūq̄d. ⁊ ꝑ guil. i ſpe. ti. j. §. j. ṽ. nūq̄d ergo monacho. ⁊. ff. de iudi. l. cū p̄tor. ⁊ multū oli dubitabā de his caſibus: ⁊ forte fui pars impulſiue cauſe ꝯſtōnis iſtius: ⁊ exponas ⁊ſi ꝑ q̄uis.

k ¶ Principalis. Quid ergo ſi plēs officiales iſolidū hꝫ epſ: innuit h̄ lr̄a ꝙ delegari poſſit is q ē p̄ncipal'. Itē qd ſi ſimpl'r delegeť official' itelligiť de p̄ncipali: iux nō. de offi. dele. qm̄ abbas. ⁊ ſi neuť p̄ncipalior ſꝫ eque p̄ncipalis vtqꝫ: dic vt ibi. Sed quid ſi deſijt eē officialis? vide qd̄ nō. i ſpe. ti. j. §. fi. ṽ. gd ſi cā. Dico ꝑ p̄dictā decre. qm̄. ꝙ ſi nō erat exꝑſſuꝫ ꝓꝑium nomē deſijt eē iudex alʼ iudex remanet: niſi aliud canonicū eū iꝑdiat: ⁊ de hoc ſatis ꝑ archidi. i canonico q deſijt eſſe canonicus: de reſcrip. ſtatutū. §. j.

l ¶ Officialis. alibi dr̄ miſſus dñicus: de reg. c. ij. de frig. c. j. alibi vicarius: de off. vi. c. ij. li. vj. Oli etiā delegabať official': de of. dele. inſinuāte. de appel. dilectus vlt. ⁊ ꝑ hoc ṽbū vr̄ vicariū i ſpūalibꝰ q alʼs official' nō ē delegari nō poſſe: ad hoc de tēp. or. cū nullus §. j. ⁊. ij. li. vj. ſalua certa ſcia p̄ncipis: vt dicā i vlti. glo.

m ¶ Epi. ergo ſecus i officiali. archi. vel iſeriorꝭ ab epo. Sꝫ qd de officiali quē dat caplꝫ epali ſede vacāte? lꝫ ille dici nō poſſit official' epi q nō ē: fac de cōſti. cū acceſſiſſent. j. de ꝓcur. c. fi. credo tñ ꝙ hec ꝯſtō etiā illū itendit icludē: cū ſit official' iuriſditōis epalis: facit de ma. ⁊ obe. c. vno. li. vj. Et idē puto de officiali electi ꝯfirmati nōdū ꝯſecrati. ſ. de elec. trāſmiſſā. maxie q2 quo ad offiñ iuriditionis ꝯſecratio nihil addit: fac de tēp. or. cū nullus. §. j. i fi. li. vj.

n ¶ Cōuentualē. de iſtius etate. j. de ſta. mo. ne i agro. §. ceteꝝ. Et q̄ dicať eccl'ia ꝯuētual: plene ſcripſi de iurep a. nob. vbi nō. hoſt. ⁊ inno. c. t. poſtulaſti. ⁊ de hoc de elec. c. j. ⁊ h̄ pꝫ approbatū quod nō. ab. de p̄bē. niſi. ſ. ꝙ p̄oratus ē dignitas ſi ꝯuētual' ē alʼs nō.

o ¶ Electionē. ſꝫ ꝑ ꝓuiſionē. ⁊ itelligo de obediētiario q reconuenī pōt ad nutū ſui maioris: alʼs nulla fuiſſꝫ dubitatio: de iſto vero de officiali quē epſ ad nutū remouet merito dubitabať: q̄ſi iſti nō ſint i dignitate ex quo nō ſīt ꝑpetui: ſꝫ ſat ē ꝙ pñt eē ꝑpetui. ſ. q̄ꝫ diu viuēt. ff. ꝓ ſo. l. j. fac de his q̄ fi. a p̄la. cū aplica. iſti. de auc. tu. §. neqꝫ. ff. de ꝯdi. i de. l. ſuffić. Itē ꝑ mortē vel remotionē taliū p̄oꝝ lꝫ ſint obediētiarij: vacat p̄oratus: vt pꝫ. j. de ſup. neg. p̄la. q2 regulares. fac aūt hoc ad q̄ōnē de clauſtrali an poſſit vicarius eē epi: vel coadiutor p̄lati: de quo ſatis nōui de cle. egro. c. fi. in ſumma coadiutorum i. iiij. q. tertij membri: ⁊ ibi remiſſionem inuenies.

an poſſit eſſe delegatus ordinarij vel arbiter.

p ¶ Legato. vel delegato: vt dixi. ſ. c. pr.

q ¶ Delegatus. Quid dices de ꝯſuatore? ꝓcedit dubiū in officiali nō i p̄ore: ꝑ decre. vl. j. Rn. de of. del. li. vj. q̄ req̄rit ꝙ ꝯſeruator ſit epſ vel p̄or: vel abbas: vel hñs dignitatē vl' ꝑſonatū i eccl'ia cathedrali vel collegiata ſub qbꝰ nō vr̄ official' icludi: quē tñ quo ad alios delegatos bñ icludit decre. ſtatutū i p̄n. q̄ ſimpl'r req̄rit ꝙ ſit dignitate p̄ditꝰ: ꝑſonatū obtineat ſic ꝑ h̄ vr̄ ꝙ lꝫ dignitate p̄ alijs dotatus poſſit eē delegatus: q2 tñ nō hꝫ dignitatē i eccl'a cathedrali vl' collegiata nō poſſit eē cōſuator. In ꝯriū ex quo dignitatē damus nō ꝯſtat ꝙ illa ſit alterꝰ eccl'ie q̄ꝫ cathedral'. ex dignitate. n. epi deſcendit iure ꝯnexionis ergo idē ius: de ꝯſti. trā

r ¶ Foraneo. de quo de of. or. ro (ſtato. egeret declaratiōe. mānā i p̄n. li. vj. vbi tenēt inno. ⁊ hoſti. ꝙ tales officiales foranei q i certa pte dio. vel ad certos actus ꝯſtituūť hñt delegatā: ⁊ ꝙ ab eis appellať ad ꝯſtituētē ⁊ ꝙ dr̄ vnū ꝯſiſtoriū epi: ⁊ official: itell'r de gnāli ⁊ p̄ncipali: ad qd̄ bñ fac hec decre. ⁊ decre. de ap. romana i p̄n. li. vj. ⁊ qd̄ h̄ dr̄ de officiali foraneo: itelligo etiā de decano rurali: q i pte dio. ad tp̄s gerit vices epi: de quo. ſ. de of. archi. ad hoc i fi. q etiā officialis foraneus dici pōt: ⁊ hec itelligo vera niſi tales officiales vel decani ex alio capite admittāt: vt q2 canonici cathedra

ſ ¶ Clauſtrali. de quo de ſta. mo. (liū eccl'iarū vel his ſilēs. cū ad monaſteriū. ṽ. p̄or. ⁊ idē dīc guil. i p̄. ṽ. qd̄ tꝫ curia de ſacriſta cuſtode vel camerario mōſterij. Sꝫ ꝯ. ſ. de p̄ben. lꝫ de ꝯceſ. p̄bē. ex tenore. ex q̄ꝝ ſubſcriptiōibus pꝫ: ꝙ p̄or clauſtral' ⁊ ſubp̄or delegāť a papa So. tpe illoꝝ iuriuꝫ adhuc nō erāt determinate q̄litates ꝑſonaꝝ qbus debēt tales cauſe delegari: ſꝫ poſtea fuerūt ꝑ decre. inno. iiij. quā hodie nō hēmꝰ. c. ti. p̄nti. ⁊ poſtea imutatū i pte ꝑ decre. boni. c. t.

t ¶ Obſeruari. niſi id fieret ex certa ſcia (ſtatutū i p̄n. li. vj. p̄ncipis h̄ exꝑſſo: vt nō. i p̄. dec. cuꝫ oli de p̄uil. ⁊ fac quod nō. ſ. c. ſtatutū. li. vj. i glo. pone. In legato ſecus quē artat ꝯſtō maioris: facit. j. de off. or. collatio. ⁊ quod nō. de here. c. vi. li. vj. in magna glo.

u Auditor. breue ē ⁊ nouū qd̄ h̄ ſtatuiť determinās nō. ꝑ ꝯpo. c. ti. mādatū ad fi. ⁊ ꝑ guil. i ſpe. de act. ⁊ peti. §. ſup actiōibꝰ. ṽ. ſꝫ ſi ad ipaꝫ p̄bēdā. ⁊ ṽ. ſe. ⁊ pꝫ h̄ expeditū qd̄ ibi nō. ſ. ꝙ corā auditore peti poterat bñficiū ꝓnūciari debitū ⁊ ꝯferri. ⁊ ſcias ꝙ hodie ē tutū hoc i libello peti: puto tñ ꝙ ſi nō petať i libello ꝯferri: ſꝫ ſolū debitū ꝓnūciari: ꝙ poſt ꝓnūciationē peti poterit ⁊ cōferri. ſicut. n. confert lꝫ nō fuerit commiſſa collatio: ſic conferat lꝫ nō fuerit i p̄ⁿ libello petita. Itē ſcias ꝙ de auditore cōtradictaꝝ ⁊ camere tenent goſ. ⁊ hoſt. i ſū. de off. or. i p̄n. ꝙ hñt ordinariā: de alijs auditoribus cāꝝ nō. g . . al. i ſpe. ti. iij. §. j. poſt p̄n. ꝙ hñt ordinariā i cognoſcēdo: delegatā i diffiniendo: ſꝫ archi. xj. q. j. experientie. dicit bonifacium. viij. iterlocutū fuiſſe: ꝙ in curia nullus hēat ordiariā niſi papa: ⁊ facit qd̄ dicā. j. ti. j. ne rōani.

x ¶ Romana curia. in datos ergo extra curiā non habet hoc locuꝫ: nec in aliquo corrigiť decre. ſuper eo de of. delega. ⁊ ē ſile. j. de ſeq̄. poſ. c. vno.

y ¶ Deputatꝰ a nob. ergo ab alio: puta legato ad quē etiā

ſpectaret bñficij ꝓuiſio non poterit ꝓuidere etiã ſi fuerit ſibi cõmiſſa ꝓnūciatio: qꝛ nec alter auditor ꝓnūciat: ſed audit ⁊ refert: de off. de. ſup qõnum. facit ad p̄mū. ſ. c. i. ſuper eo. ⁊ intelligo deputatū a papa illum q̄ ſm morem curie p re‐ferendarium vel officialem ad hoc datum ex auditoribus palatij deputatur ad talem beneficia lem cauſam dela‐tam ad curiam au‐diendam: ⁊ hoc in minoribus. cathe‐dralium enim ⁊ re‐gularium eccleſia‐rū cauſas propria voce papa cõmit‐tit: ⁊ vt plurimum cardinalibus.

ptī: iſto ſic. ⁊ qꝛ gnãlr loquitur hoc p̄ncipium: generaliter itelliga‐tur de cuiuſcūqꝫ gratia pape vel alterius.

h ¶ Renūciare. Idem tenent inno. ⁊ cõ. in illo qui litigabat ſup beneficio: recepit 2ᵐ quod cū p̄mo tenere nõ poſſet. ſ. q̄ per hoc renūciat liti: hec nõ. ſ. e. i. noſtra. vt ibi plenius ſcripſi: ⁊ puto hãc decre. locum habere eti‐am ſi ꝓteſtetur recipien‐do 2ᵐ: q̄ grãe renūcia‐re non intendit: cum ꝓ‐teſtatio ſit facto contra‐ria: de cõſti. cum. m. nec defendat i his p̄iudiali‐bus. ſ. de ele. vt qs du‐as. li. vj. facit qõ ſcripſi cum inno. ꝯ ho. in p̄di. decre. in nr̄a.

beneficio[a]: quod ꝓnunciabit[b] alicui de iure fore debitum[c] de iure poterit[d] ſibi abſqꝫ cõ‐miſſiõe alia vt euitetur circui‐tus[e] ꝓuidere[f]. Idem.

GRatie[g] vt de dignitate vel bñficio curato tibi ꝓuideatur renunciare[h] videris: ſi añ ade‐ptionẽ eiuſdem[i] aliud bñfici‐uꝫ[k] pacifice[l] aſſequaris: quod ſimul de iure[m] cū dignitate vl' bñficio de v̓tute dicte gr̃e tibi debito retinere non[n] poſſes: ſꝫ illud[o] reſignaueris[p] aut ſis re‐ſignare parat⁹[q]. Idem.

LIttas[r] nr̃as[s] ſup ꝯferẽdo tibi[t] bñficio vacaturo[u] directas ad bñfi[x] p⁹ datã[y] ipaꝝ creatū

a ¶ Bñficio. lar‐ge ſumit vt ꝯp̄hen‐dat etiam dignita‐tes: cū eadẽ ſit rõ: ꝯcor. de re. iu. c. j. li. vj. vbi de hoc.

b ¶ Pronūciabit. ⁊ ſic videbatur functus officio ſuo: de off. dele. i litteris.

c ¶ Debitū. ſi ꝓnūciaret illud ſuū: tūc ceſſaret ꝓuiſio. Eſt er‐go differentia inter ſuū ⁊ debitū: de p̄bẽ. ſi tibi abſenti li. vj. ſicut inter ius i beneficio ⁊ ad bñficium. e. ti. c. pe. de ꝯceſ. p̄‐bẽ. c. vlt. c. li. Quid de electo qui appellauit a denegatione cõfirmationis vel caſſatione electionis: nūqd auditor qui ꝓnūciat bñ appellatū vel reuocat caſſationẽ electionis po‐terit ꝯfirmare? Videt q̄ non: qꝛ hic ſolum loquit de ꝓuiſio‐ne illius cui debitum erat. In ꝯrium videtur. nã hoc face‐ret delegatus: de excep. ſignificauerūt. de re iudi. ad ꝓban‐duꝫ. ex quo bñ. n. appellatū ẽ: facit quod facere debebat p̄n‐cipalis: de excep. dilecte. facit qõ nõ. C. de ap. eos. in p̄n. ⁊ quod dixi de teſta. rainaldus. v̓. cõdẽnauitqꝫ. Item de ꝯfir‐matione non videbatur dubiū: ſed de ꝓuiſ. õe. Nam p̄mã facit officialis ⁊ caplm vacante ſede: qui non faciunt ſcõaꝫ vt de of. vi. c. vlt. ⁊ de inſti. c. j. li. vj. quia ergo illud plus du‐bitabile: ideo conceſſum. Jo. an.

d ¶ Poterit. nõ quicquid iudicis poteſtati cõmittitur ⁊c̃. ff. de iudi. non quicquid. de of. dele. conſuluit. ſꝫ ergo audi‐tor hoc poſſit: non tñ tenetur ad hoc.

e ¶ Circuitus. C. de arbi. l. ne i arbitris. i fi. de adop. l. fi. ff. de condi. idebi. dñs teſtõ. ⁊ ibi concor. de hoc in fi. vl. glo. Eſſet autem circuitus ſi oporteret ad papã redire ꝓ noua cõmiſſione vel ꝓ collatione ad ip̄m vel ad executorẽ. Dice‐bant ergo q̄ hoc tenebant: q̄ auditor fungitur vice iudicis in ſniando: ⁊ vice executoris in conferendo: vt nõ. in glo. in p̄n. allegans. Jo. an.

f ¶ Prouidere. itelligo ẽt ſi nõ ex facto pape ſꝫ iferioris le‐gati vel delegati fuerit bñficiū illi debitū: qõ eſſe poſſet iuxta nõ. de ꝯceſ. p̄bẽ. ſi ſoli. li. vj. huic tñ obſtat rõ quã induce‐bant ꝯpo. ⁊ guil. ſ. q̄ p talẽ collationẽ nulli fit p̄iudiciū: qꝛ cū ꝯferre ſpectat ad papã: nõ refert: an p auditorẽ an p exe‐cutorẽ ꝯferat: ſꝫ i decre. ſup eo. nõ ſpectabat collatio ad pa‐pã. fieret ergo p̄iudiciū ei ad quẽ ſpectat collatio vel inſtõ: ſed cū ptãs nedū delegati ſꝫ etiã legati cauſetur a papa: nec ex ſcõ alterius poſſit eẽ debitū vel affectuꝫ: ſatis cõuenit illa rõ. io. an.

g GRatie. Caſus. expectans bñficium perdit gratiam ſi ꝯſequit aliud: quod cū illo qõ expectat de iure tenere nõ poſſꝫ: ⁊ approbat qõ notaui de p̄ben. ſi pauper. li. vj. in prima glo. ⁊ idem ibi archi. ⁊ p illam decre. determinatur quid iuris ſi conſequitur beneficium is pro quo ſcriptum eſt in forma pauperum: hic de illo ꝓ quo ſcriptū eſt in forma gratie: ⁊ in illo caſu nõ diſtinguitur qualitas beneficij ade‐

i ¶ Eiuſdeꝫ. dignitatis. vel curati qõ expectas.

k ¶ Bñficiū. curatum. ſ. vel dignitatẽ vel pſona‐tum: p decre. de p̄bẽ. de multa. ⁊ idẽ puto i caſu decre. lr̃as. de cõ‐ceſ. p̄bẽ. vel cū 2ᵐ de ſpãli iure regrit continuam reſidentiam iuxta nõ. p inno. de cle. non reſi. c. fi.

l ¶ Pacifice. puto idem ſi acceptata collatiõe p' eū ſtaret quo mi‐nus haberet pacificam: ad quod. ſ. de elec. cõmiſſa. §. j. de p̄ben. ſꝫ eps. li. vj.

m ¶ De iure. de hoc. ſ. e. gr̃a. li. vj.

n ¶ Non poſſes. ſi ergo eẽt tale quod cum illo teneri poſſꝫ: non perit gr̃a: vt nõ. i dec. ſi paup. ⁊ hoc etiã tenet io. de deo i qõnibus ſuis. li. j. q. xxiij.

o ¶ Illud. quod adeptus es interim.

p ¶ Reſignaueris. gr̃a ergo pempta nõ reuiuiſcit: ſꝫ res reuertat i p̄mū ſtatū. ⁊ facit ad qõnem de clerico q ꝯxit matrimoniū quod poſtea diſſoluit p ꝓfeſſionẽ ſponſe non cognite: vel qꝛ reperit con‐ſanguinea: de quo ſcripſi de cle. ꝯiu. c. j. i p̄n.

q ¶ Paratus. ſi tñ vellet dimittere ſcõm bñficiū poſſꝫ p collatio‐nem ordinarij ꝯſeq p̄mū olim ſibi debitū. nõ. n. intẽdit q̄ ſit iha‐bilis ad illõ: ſꝫ q̄ ex vi gr̃e nõ ẽ ſibi plus debitū: nec p executores gr̃e cõferẽdū. ⁊ ſic nota caſuꝫ quo ex facto ſupuenienti parat ex‐ceptio ꝯ gr̃aꝫ que tenuit a p̄n. Alios caſus colligas ex nõ. de p̄b. qꝛ ſepe. li. vj. in vlt. glo. Jo. an.

r LItteras. breuis ⁊ fortis ẽ ius nouū inducens quod forſan plus ab extrinſeca q̄ꝫ intrinſeca cã iuſtificatur: vt. j. dicam.

s ¶ Noſtras. iõ i lr̃is reſeruationis legatoꝝ. cū eadẽ ⁊ fortior ſit rõ.

t ¶ Tibi. idem puto vbi papa dediſſet ptãtem conferendi primuꝫ vacaturꝝ nõ exp̄ſſa pſona cui ꝯferri deberet. Idẽ ſi contuliſſet fru‐ctus bñficiorum p̄mi anni que vacare contingeret in dio. vel pro‐uincia: cum in his ſit eadem rõ.

u ¶ Vacaturo. in vacante nõ ꝓcedebat dubitatio: nec diſtinguo an debeatur ſimpliciter vacaturꝝ: an debeatur cuꝫ bñficio acceptã‐di: cum eadem ſit rõ.

x ¶ Poſt datam. etiã ſi paulopoſt: ⁊ facit quod nõ. ho. ſ. eo. c. ſi. Inſpicimus ergo an extaret bñficiū tẽpore date: ſicut inſpicimus etatem impetrantis illo tp̄e. ſ. e. ſi eo tp̄e. li. vj. ⁊ ꝯcor. ſ. e. eaꝫ te. de p̄bẽ. dilectus. ij. vbi de hoc.

y ¶ Creatum. pone ꝯſtruitur noua eccl'ia: de ec. edi. ad audientiã. creatur noua dignitas: de ꝯſue. cū oli. cõſtituit noua p̄bẽda: de p̄. dilecto. ⁊. c. vacãte. Sꝫ qd dices de bñficio oli creato: ſꝫ tp̄e date ſuppreſſo: nūc aūt renouato? p ⁊ ꝯ que nõ. ſ. e. q̄ꝫuis. li. vj. Vide‐retur q̄ bñ extẽdatur ad illud ar. eius qõ nõ. de ꝯſti. cū acceſſiſſẽt in fi. ⁊ facit quod ſcripſi poſt ho. de cenſi. ſignif. cauit ſup fi. pe glo. ⁊ hoc precipue: qꝛ hoc ius nouū ẽ: vt. j. dicetur: ⁊ de creato tñ lo‐qtur non de renouato. Sed quid ſi dubitatur an data p̄cedat cre‐ationem bñficij vel ecõtra: puta quia eadem die factum eſt vtrūqꝫ nec apparet qõ prius ſit. ſ. e. ti. c. pe. li. vj. Contra impetranteꝫ fac̃ quia ipe petit bñficium: probet ergo illud ſibi debitum: ad quod

L

videtur neceſſarium ꝙ illud ꝑus fuerit creatum. ſi ergo hoc non ꝓbat: nō fiat executio: facit de ſen. ex. venerabilibus ad fi. ⁊ quod ibi nō. in glo. pe. ⁊ in dubijs iudicamus ꝓ reo: de ꝓba. i pūtia. ⁊ c. ex lr̄is. de teſti. cū tn̄. ſꝫ vnā lecturā. ſuccūbet ergo in dubio iſte petens. ꝓ ipetrante facit: q꞉ i tali dubio fauet ei q potiorē hꝫ grāꝫ vel hꝫ eā a maiore: vt in ꝓ. decre. pe. ⁊ de ꝓben. ſi a ſede. li. vj. Itē i dubio iterꝑtantur vt res vale-at: de v̄. ſi. abbate. Iteꝫ ſi ponimus ipetrātē eſſe reū: planū ē ꝙ ſuccūbit actor. Idē vī ſi ponim⁹ eū actorē. Nā aduerſa-ri⁹ excipit: ⁊ quo ad on⁹ ꝓbādi reus i excipiēdo fit actor. ff. de excep. l. j. ſi ergo exceptionē non ꝓbat. ſ. ꝙ poſt dataꝫ creatū fuerit ſuccūbet. Nec dicas ꝙ hec ſit negatiua: q꞉ etiā ſi ꝑ v̄ba negatiua ꝓponeret vt nego tūc extitiſſe: vl' dico ꝙ tūc nō extabat: hꝫ reſolutā affirma-tiuā: ⁊ que ꝓbari pōt: de renū. ſup hoc. Itē multum facit ꝓ ipo q꞉ hec decre. ponēs ius nouū parat exceptionem ꝯ impetrantē. Ob tinebit ergo vt olim: impetrans: niſi de illa fiat fides: ⁊ hoc veruꝫ puto. non obſtant prius allegata: q꞉ hic de iure actoris conſtat fa cta fide de gratia ⁊ de vacatione.

a ¶ Statuimus. nō dicit declaramus. ponit ergo ius nouuꝫ qđ videt iniquū: q꞉ certū ē bn̄ficiū nouiter creatū nōdū ordinatum vacare: quare ergo nō debet expectanti vacatuꝝ alteri nō debitum maxime cū fauorabilior ſit expectatio vacationis ꝑ creationē ꝙ̄ ꝑ mortē: facit de ꝯceſ. ꝓbē. accedens. nec videt ponderandū tp̄us date: q꞉ ſi tunc extaret bn̄ficiū qđ debito mō ⁊ nō in fraudem expe ctantis ſuppreſſum eſſet vel extinctum: nō deberet expectāti: de cō ſti. cū acceſſiſſent. Itē ſequeret ex hoc: ꝙ ſi ipetraui lr̄as ad bn̄ficiū cum cura: illud qđ tp̄e date ſimplex erat: ſed nūc curatuꝫ nō debe retur: ⁊ idem eſt in ſimplici. Itē ꝙ ſi impetrarē ad collationeꝫ ali cuius: ⁊ bn̄ficium tp̄e date non ſpectabat ad ipſius collationē lꝫ tp̄e vacationis ſpectet quod non deberetur: ⁊ hec falſa: cum inſpi ciamus in his tp̄s vacationis ⁊ collationis: vt ꝓbatur. j. de ꝓben. ſi de bn̄ficio. ⁊. e. ti. ei cui li. vj. Plus q꞉ ꝑ hoc videtur ꝙ canoni co expectanti ꝓbendam nō deberetur ꝓbenda ex ſuperexcreſcen tibus: cū illud ſit ꝓbendā de nouo creare: de cōſti. cū. m. de ꝓben. dilecto. Item ꝙ nō deberet ꝓbenda vel portio i eccl'ijs non habē tibus numeꝝ eadem rōne ꝯ id quod nō. de ꝯceſ. ꝓben. c. fi. li. vj. Quare dico ꝙ hoc nouū iducit hec ꝯſtitutio ꝙ ſicut reſcripta ad lites non extēduntur ad lites poſt exortas: vt. s. e. c. fi. ſic nec reſcri pta bn̄ficialia ad bn̄ficia poſt creata: cuꝫ illa etiam ſint odioſa: de ꝓbē. quis. li. vj. ⁊ ſic duo reqrūtur ꝯiunctim: ꝙ bn̄ficium i reruꝫ natura fuerit tp̄e date: ⁊ ꝙ vacet tp̄e collationis: ad quod facit. ff. de ꝯ. emp. l. rupulia polla. ⁊. l. in lege. ⁊ ꝯcor. ad idē collige ꝑ nō. s. e. c. fi. in. iiij. glo. ⁊ fuit forte motiuū: q꞉ forſan creatores bn̄ficio rū retraherent ab illis creandis: qn̄ viderent illa ſtatim impetran-tibus deberi: ſicut ergo voluit eqtas bn̄ficium ꝑmutatione vacās expectanti nō deberi: de re. ꝑ mu. c. vno. li. vj. q꞉ forſan al's vacatu rum nō fuiſſet: ita noluit deberi bn̄ficium nouiter creatū lꝫ vacet: quod al's forte creatū nō fuiſſꝫ: ⁊ tn̄ dico ꝙ hec decre. gn̄aliter lo-quens locū hꝫ nō ſolū i ꝑma ordinatiōe bn̄ficij: ſꝫ etiā i vlteriori: vt ſi calē. ianua. data fuit gr̄a calen. febru. creatur bn̄ficium quod cōfertur ticio: ꝑ cuius mortē nunc vacat: ⁊ tn̄ tunc deficit illa rō: ſꝫ ſi ponis quem expectantē ex canonia nō ex reſeruatione vacaturi tn̄ cū canonico nō debeat ſimpliciter vacatuꝝ: ſꝫ cum ſe facultas obtulerit: nō puto decre. hanc locū hr̄e: ſꝫ debebitur illi ꝓbenda ꝑ augmentum creata: de ꝓbē. relatum. de ꝯceſ. ꝓben. cum ſuper. ⁊ in ꝓe. decre. cum. m. de cōſti.

statuimus[a] nō extendi. Clemens. v. in ꝯci. vienenſi. De electiōe ⁊ electi ꝑtāte. Rubri.

Cum rationi[b] nō ꝯgruat vt hoies[c] diſpa ris profeſſionis vel habitus ſimul in eiſdem monaſteri-is[d] ſocientur[e]: prohibemus: ne religioſus aliquis in ab-batem vel prelatum[f] alteri-us religionis[g] vel habitus[h]:

Cum rōni. Caſus. religioſus eligi non pōt ad ꝓlaturam nō ꝑalē alterius religionis vel habitus. ſi cōtra fiat: eſt irritū. Et ꝑ° ꝓhibitionis cauſam ponit. 2° ꝓhibet. 3° de-cernit. 4° ꝓteſtatur. ꝑtes patēt. Prima pars corrigit cōeꝫ opinionem iure fulcitam ⁊ cōſuetudine approbatam: que habebat: ꝙ ꝓfeſſus vnius religionis i ꝓlatū alterius poſſꝫ aſſumi. ⁊ lꝫ qdam diſtinguerent religionē maiorē a mino-ri: ego putabā ꝙ ſatis eſſet eligēdū eē ꝓfeſſū tria ſubſtātia-lia regule: vt maiori vl' minori religioni pꝛefici poſſꝫ: qđ etiam placebat ar chi. xvj. q. j. q vere ⁊. e. ti. nullus. li. vj. ꝑ quā decre. aperte hoc probabat ibi dum dicit vel alte-rius. Probabaꝫ etiam hoc ratione q꞉ ſi pꝛefici poteſt religioſus eccleſie ſeculari, ꝓpter curā: vt probatur. xvj. q. j. doctos. ⁊. c. ſequentibus: de ſta mo. ꝙ dei. fortius ergo re-gulari: lꝫ minoris religionis: vt dicere ſoleo i decre. cū ad monaſterium. e. ti. hic autem expediuntur ibi nō. ⁊. xvj. q. vij. in noua.

c ¶ Homines. hic ⁊ hec homo ꝯprehendit etiam feminaꝫ vnde etiā in monaſterio monialiū quo ad ſuas ꝓlatas hꝫ hoc locū: nec impedit verbū religioſus quod ſequitur: q꞉ femininum ſub illo maſculino comꝓhenditur: de hoc eo. ti. generali. li. vj. in glo. ij. Sed dubitari poſſet an locū hē-ret i monaſterio monialiū que ꝑ mares regūt. xviij. q. ij. q religioſis. ⁊ in. c. decima. vī ꝙ nō: q꞉ inter illos nō ē ſocie-tas de qua ſeqtur neceſſe dꝫ: vt in c. i decima. ſatis puto idē ꝑ verba generalia que ſequuntur: ⁊ ſilis queſtio nō. e. ti. in dēnitatibus. §. ſane in fi. magne glo.

d ¶ Monaſterijs. eccl'ias ergo ſeculares non cōꝓhendit: vt. j. dicitur. Quid de eccl'a ſancti ambroſij mediolañ. vbi eſt duplex collegium. ſ. monachoꝝ ⁊ regulariū canonico-rū? Dic ꝙ cū quodlibꝫ collegiū ſit ibi diuiſuꝫ: q꞉ monachi per abbatē regūtur: ⁊ canonici ꝑ ꝓpoſituꝫ: locus erit huic cōſtitutioni i illis ꝓlatis aſſumendis. Io. an.

e ¶ Socientur. habebatur hoc. xvj. q. vij. i noua. ⁊ ſa. e. ti. cum cām. ſed ſm ſtatum antiquū ꝓuidebamus ad hoc: q꞉ ſe ꝯformabat ꝓlatus habitui illoꝝ qbus ꝓfectus erat. s. de vi. ⁊ ho. cle. deus q. vbi de hoc. Ad. c. i noua. rn̄debamus illud in v̄a diſparitate qualis eſt ſecularis clerici vl' laici ad ꝓfeſſos: ⁊ circa hoc vide quod ſcripſi de teſta. ioannes. i. iij. oppo. ⁊ quod nō. e. ti. officij in glo. pe.

f ¶ Prelatum. puta ꝓorem: magiſtrū: miniſtrū: cuſtodeꝫ: ꝓpoſitū: archipꝛ̄ſbyteꝝ vl' qđcūqꝫ ſit nomē. Et nota ꝙ lꝫ ra tio ſuperior ſit generalis etiam quo ad ſocios: tn̄ nō ꝓhibꝫ eligi in ſocium ⁊ fratrem: quod intellige cū diſtinctione an ſit minoris religionis paris vel maioris: vt nō. de ꝓbē. cuꝫ ſingula. §. penul. li. vj.

g ¶ Religionis. s. dixit ꝓfeſſionis: ex quo ergo diuerſa eſt religio: puta ciſtercienſis ⁊ carthuſienſis: lꝫ forſan idem ꝓfi teatur: vtraqꝫ cadit ſub ꝓhibitione.

h ¶ Vel habitus. nō dicit coloris. ꝑ quod vī: ꝙ oēs regu-lares canonici qui ꝓfitentur regulam auguſtini: lꝫ varient in colore: q꞉ aliqui habent colorem nigrum: alij albū: alij griſeum: alij miſtum inuicem eligi poſſunt: quod videtur: maxime q꞉ dicitur ipoꝝ habitum eſſe lineam togam quaꝫ ſub capa deportant: facit etiam. j. de ſtatu monachoruꝫ ne in agro poſt principium. facit etiam quod nō. xvj. q. vij. in noua. Item in quibuſdam religionibus ē videre: ꝙ eſt etiaꝫ duplex color. vnde videmus ꝙ ciſtercienſes ⁊ griſeo ⁊ albo colore ꝓut placet vtuntur: vbi vero color eſſet de ha bitu ⁊ ipius ſubſtātia: diuerſitas ipius coloris iduceret di uerſitatem habitus: facit. j. de regula. eos qui.

decetero[a] eligat[b]. Qđ ſi ſecus actũ extiterit: ſit eoipo irritũ ⁊ inane[c] ¶ Per hoc aũt qn religioſus[d] i epm ſecularis[e] vel cuiuſlibet[f] regularis eccľie licite poſſit eligi nõ intendimus prohibere. Idem.

Ne romani[g] electiõi põtificis idetmiata[h] opionũ diuerſitas aliqđ poſſit obſtaculũ vľ dilationẽ[i] afferre. ¶ Nos inter cetera[k] pcipue attẽdẽtes: ꝙ lex ſupioris p iferiorẽ[l] tolli[m] nõ põt[n]: opinionẽ aſtruere ſic accepim[o] ſatagẽtẽ: ꝙ ꝯſtitutio felicis recordatiõis gregorij pape. x. pdeceſſoris nr̃i circa electionẽ pfatã edita i cõcilio lugđ[o]. p cetuz[p] cadinaliuz[q] ro. ec. ipa vacãte modificari[r] poſſit: corrigi vel imutari: aut qc ꝙ ei detrahi ſiue addi vel diſpẽſari[s] qũolibȝ circa ipaȝ ſeu aliquã eius partẽ[t]: aut eidem etiã renũciari p eum tanquaȝ veritati nõ cõſonã[u] de fratruȝ

a ¶ Decetero. electiones ergo pus factas nõ vitiat: etiam ſi ſup illis conſtitutionis tpe lis penderet: facit quod nõ. ⁊ dixi de poſtula. c. vno. li. vj.

b ¶ Eligatur. non phibet poſtulari ex cã: ſȝ puto ꝙ a papa ⁊ ſi. nõ. de elec. idẽnitatibus poſt pn. li. vj. Sed nunqd per viã pruiſiõis taliſ p ſici poterit? qđ vĩ cũ iſta ſint diuerſa de pben. cũ in illis li. vj. ⁊ hec cõſtitutio ius vetus corrigit: i caſu ergo nõ expſſo ſtet iuri antiquo. C. de ap. pcipimus i fi. de teſta. ſancimus. ⁊ lȝ hoc poſſȝ defendi: ꝯriũ tñ eſſe videtur de mẽte ꝯſtitutis p rõneȝ h expſſaȝ que cõis ẽ: ⁊ h ſaltem in eo q pruidet ex iure ad ipm deuoluto ppt delictũ vel negligentiã electoris: fac. j. đ ſup. ne. pla. c. j. ⁊ quod ibi dicam.

c ¶ Inane. confirmatio ergo ſecuta nihil opatur: concor. quod nõ. s. e. c. q̃ ſit. li. vj. in fi. vl. glo.

d ¶ Religioſus. etiã nouiti⁹. s. e. ti. nullus. li. vj. ⁊ vide qđ ibi nõ. in vlti. glo. etiã ſi ſit mendicans: ſaluo qđ hẽs. eo. ti. quorũdã. li. vj. ⁊. j. de regula. vt pfeſſores.

e ¶ Secularis. dicũt qdã ꝙ ex quo religioſus pmittit eligi i epȝ eccľie ſecularis: i platũ alteri⁹ ſecularis eccľie nõ poſſit eligi: ſȝ hoc nõ credo p pdictũ vbũ. ſ. in eiſdẽ monaſterijs ⁊ cũ illud nõ ſit expſſe mutatũ: in ſuo ſtatu pſiſtant antiqua iura que id pmittunt. lj. di. pſcis. lviij. di. c. j. xvj. q. j. doctos cum multis. c. ſe. de ſta. mo. ꝙ dei. Incidenter ergo dictũ ẽ h de ſeculari: cũ pncipalr de regulari intenderet ptractari vt ſeqt: ⁊ ſatis placet hoc i ſecularibus eccľijs nõ collegiatis ſȝ de collegiatis mai⁹ ẽ dubiũ: ſȝ ꝙ ⁊ i illis poſſit fa. qđ no. ber. s. de ſta. mo. c. ij. i fi. iij. glo. ⁊. c. ꝙ dei timorẽ. ⁊ no. io. lxviij. di. c. ij. lxxiiij. di. c. quorũdã. xvj. q. vij. i noua. In ꝯriũ fa. qđ nõ. hoſt. i p. decre. ꝙ dei. vbi tenet mõchũ nõ poſſe hr̃e ppoſiturã vel decanatũ eccľie ſecularis: niſi ex diſpenſatõe hoc fiat ob neceſſitatẽ cure aiaꝝ. Itẽ h ſola diſparitas hit⁹ ipedit: fortius ipedire dȝ diſparitas hitus ⁊ pfeſſionis vt in caſu iſto. ſ. cũ religioſus pficit collegio ſecularũ clericoꝝ: ⁊ hoc maxime i ſimul viuentibus: i qb⁹ plus artat pn. decre. q qñqȝ fungũt puilegijs religioſorũ: de vi. ⁊ ho. cle. qm̃. ⁊ nõ. xvj. q. j. decimas. egeret hoc declaratione: ſed vt pdixi verbũ in eiſdem monaſterijs multum facit ꝙ poſſit hodie ſicut olim: niſi dicas ꝙ vbum monaſterijs ponatur p eccľijs: ſic. xvj. q. vij. nemini. Poſſet etiam dici ꝙ clerici ſeculares non hñt certũ hitum: cũ nõ ſit expſſum i iure de colore vel forma p que vel quoꝝ alteꝝ oportet hitum diſcerni: vt predixi: ⁊ lȝ fatear certas formas ⁊ colores eis eſſe phibitos. j. de vi. ⁊ ho. cle. qm̃. s. e. ti. clerici. nõ ex hoc ſeqt certum habitũ eẽ pfixum: large tñ dicimus habitũ clericalem ꝯuenientẽ ⁊ non phibitum clericis: ſicut ⁊ laicalem cõuenientem laicis: de ſen. ex. ſi iudex. li. vj.

f ¶ Cuiuſlibȝ. qſi diceret ẽt ſi ſit alteri⁹ religiõis vel hitus.

g ¶ Ne romani. Caſu . cetus cardinaliũ ſede vacãte iuriſdictionẽ papalẽ nõ exercet: niſi inqñtũ pmittit ꝯciliuȝ lug. nec illud vel eius ptẽ alterare põt. Scđo dicit ꝙ officium camerarij vel pniariorũ pape durat eo mortuo qui ſi deficiant poterit cetus p tpe vacatiõis alios ſubrogare. 3° determinans diocesim intelligi id qđ i ꝯcil. dĩ de territorio ⁊ diſtrictu: ſtatuit moriente papa extr̃ curiam ipius electionẽ fieri debere in loco vbi erat cãꝝ ⁊ lraꝝ audientia: lȝ ſuſpenſa: niſi pus ordinatum eẽt de curia transferenda. 4° pruidet caſui quo cõtingeret cardinales oẽs exire cõclaue. 5° ſtatuit cardinales pexceptionẽ excõicatiõis ſuſpẽſionis vel iterdicti ab electione non repelli. Ultimo electos ⁊ alios qui mittere vel ire tenent ad curiaȝ aſtringit ad id ſc. va. ⁊ pncipalr determinat ⁊ ſupplet decre. vbi piculũ. s. eo. qs opiniones aũt approbet vel reprobet: dicã p partes. ⁊ pma ps determinat qđ nõ. lxxix. di. nullus. ij. ⁊ corrigit qđ nõ. hoſti. de pe. ⁊ re. cuȝ ex eo. cuius opi. rões ſcripſi de ſciſma. c. vno. li. vj. ⁊ approbat qđ ibi nõ. ⁊ qđ tenȝ archi. in decre. p. vbi periculum. §. ceterum in fi. qđ ſpãlius contingit hunc caſum. Bar. etiã ſequebat hoſti. e. ti. cupientes. §. ꝙ ſi. vt etiam dicã. j. §. fi.

h ¶ Indeterminata. habes igit exemplum opportune determinationis: de quo loqtur pemium haꝝ ꝯſtitutionũ.

i ¶ Dilationẽ. ſũme piculoſam: vt in eadẽ ꝯſtitu. in pn. Io. an.

k ¶ Cetera que patere pñt ex glo. pdictis.

l ¶ Inferiorẽ. xxj. di. iferior. s. de ma. ⁊ obe. cũ inferior. C. de legi. l. fi. ⁊ hoc maxime cũ ille inferior ab illo ſuperiore recipit ptãtẽ vt in caſu nr̃o cetus cardinaliũ a papa: p quod idẽ vĩ de ꝯcil. s. e. t. ſignificaſti. ix. q. iij. cuncta.

m ¶ Tolli. immutari poſſet p pene adiectionem: de hoc dixi de offi.

n ¶ Non põt. hoc etiã fatebat hoſti. s. e. lȝ. dicẽs ꝙ (archip. c. fi. cardinales illi ꝯſtõni expſſe renunciare non poterant per hãc rõnem: tacite ſic: vt. j. dicam.

o ¶ Lugđ. s. e. vbi piculum. li. vj.

p ¶ Cetũ. collegiũ vocat: de ſciſma. c. vno. li. vj. que ſatis reſonat in idem: vt pȝ. xv. di. canones i fi. alibi dĩ gremiuȝ. xxiij. di. i nomine dñi añ mediũ. Quomõ vo cardinales hñt ius collegij vel capituli: nec cẽſentur iure ſinguloꝝ in diuerſis titulis locatorum: ſatis tractauit hoſti. de iude. ad liberandam.

q ¶ Cardinalium. vnde ſic dicantur nõ. de offi. archipſby. c. ij. in prima glo.

r ¶ Modificari. diminutionẽ. ꝯtinet: de. v. ſi. c. fi. ⁊ multa verba hic ponit. vij. ſ. vt omnem modum per quẽ conſtitutio tangi poſſet includat.

s ¶ Diſpenſari. hoc addit: q: ſtante ꝯſtõe maioris minor qñqȝ ꝯ illã diſpenſat: de eta. ⁊ qli. c. vno. li. vj. cum ſimilibus.

t ¶ Partem. quid iuris ſit de toto ⁊c̃. ff. de rei vẽ. que de tota. ⁊. s. de do. inter vi. ⁊ vx. inper.

u ¶ Non ꝯſonã. qđ ergo dicebat hoſti. ꝙ alia collegia hoc hñt ergo ⁊ collegiũ cardinalium. Rñdet illis pmiſſũ: huic expſſe phibitũ: ⁊ ſi p antiqua iura ꝯceſſũ pus erat p iſtã poſteriorẽ ꝯſtõnem correctum: de ꝯſti. in. c. j. li. vj. Et ſic breuiter rñdetur ad q̃plures ex rõnibus hoſti. q tñ excuſabilis ẽ: q: non vidit decre. vbi periculum. Ad id quod dĩ non eſſe veriſimile filium dei voluiſſe mortuo papa gregẽ fideliũ eẽ ſine paſtore: vel eccliaȝ ſine ſponſo. Reſpondetur ꝙ ſponſus rector ⁊ paſtor ẽ xps ⁊ caput eccleſie que ẽ ipius corpus. primum patet. lxxvj. di. ieiunium. ij. in fi. 2m. xcvij. di. c. j. circa medium. 3m de ſacra vnc. c. vno. v. ſed vbi uj. q. iij. c. ſi. Licet ergo deficiat vicarius nõ deficiet pncipalis: q vicariatus

ſolum petro ⁊ ſucceſſoribus aplicis datus fuit. Abſurditas autē huius opinionis apparet: q2 ſm eam non eſſet neceſſariuz papā eligi: ex quo cetus cardinalium chriſti vicariam haberet. Itē nec eſſet hoc expediens quod cuiq3 pz: ⁊ facit de conceſ. pbē. q2 diuerſitatem in pn. ⁊ in deciſa.

noſtrorū ꝯſilio reprobamꝰ[a]: irritū nihilominus ⁊ iane decernentes ꝗcquid ptātis[b] aut iuriſditionis ad romanū duz viuit pontificē ptinētes[c]: niſi quatenus in ꝯſtōne predicta pmittitur[d]: cetus ipe duxerit eadē vacāte eccl'ia exercēdū: eo tñ puiſo: ꝙ ſi eiuſdē eccl'ie camerariū[e] aut maiorē[f] vl' aliquos alios ex penitentiarijs quoꝝ[g] officiū p obitū eiuſdez pontificis nolumꝰ expirare[h] p mortē vel al's deficere quiſmodo[i] cōtingat: valeat idē cetus[k] ad tp̄s vacationis hꝰi p numero deficiētiū[l] vel āpliori etiā quātū ad pniarios[m]: ſi hoc[n] eidē cetui cōcorditer[o] expedire videbit: alios ſubrogare. ¶ Sane cū iuxta cōſtitutionē pdictā[p] papa extra ciuitatē: i q cū ſua erat curia morientē[q] i ciuitate i cuius diſtrictu ſeu tritorio morit ſit regulariter[r] ſucceſſoris electō celebrāda diſtrictus ſeu tritorij noie dioceſiz[s] hoc caſu[t] itelligendā fore cēſemꝰ: eo tñ adiecto: ꝙ ſi i certo loco cāꝝ ⁊ lr̄aꝝ apl'i caꝝ audiētia remanēte papā alibi[u] mori ꝯtingat: nō[x] ibi ſed vbi pdicta fuerit audiētia memorata electio celebret: etiā ſi eadē audiētia tpe mortꝭ hꝰ vacare[y] noſcat: niſi forſan an

a ¶ Reprobamus. ſed nūqd p hoc reprobatur opi. goſ. hoſti. ⁊ cōpo. ⁊ guil. que hz cardinales tollere poſſe: qd de nūero duaꝝ partiuz ſtatuit ꝯcil'. laterēn. ſ. eo. ti. l3. ſ. ordinando: ꝙ noiatus a pluribus i ſcrutinio ſit papa: vt ibi ſcripſi. Dic ꝙ nō: q2 illud ꝯcil'. illaz opinionē approbat dū dicit: niſi maior interuenerit ꝯcordia: ex quo ergo ꝯcordant nominatū vel nomiandū a pluribꝰ eſſe papā: videt ille nominatus ab oibus: ⁊ facit quod nō. ſ. e. ti. ſicut li. vj. in glo. nō.

b ¶ Poteſtatis. reprobatur ergo qd nō. hug. lxxix. di. nullus. j. cuius dictū recitat hoſti. ſ. e. l3. q dixerat cardinales poſſe tūc creare cardinalē: cū poſſint tūc creare papam quod plus eſt: ſed videmus ꝙ capitulu3 creat epm: nec tamen confert beneficia ad illius ſolius collationē ſpectantia: ne ſe. va. c. vno. li. vj.

c ¶ Pertinentis. ſi ergo aliquid diuiſim ad collegium ptinet: qd forte prior ipſoꝝ expēdit vt ē moris: hoc non ipedit: facit p. de cre. vnica. ⁊ de reſcrip. edoceri.

d ¶ Permittitur. in. §. idem quoq3.

e ¶ Camerariū. ad quē ſpectat tpalia paupibꝰ erogare: vt nō. io. viij. q. j. c. j. hodie aūt magnū ē officiū: ⁊ iuriſditionē exercet circa oēs debentes camere: ⁊ auditorē hz etiā ad hoc: quē puto ꝙ habere poſſit ſede vacante per hanc lr̄am: puiſione tñ pendēte cardinales nil ab ipſo recipient: vt in p di. decre. vbi. §. puiſionis.

f ¶ Maiorē. ex penitētiarijs: qd ſequitur: ⁊ ē ſenſus: ꝙ officiū penitentiarij maioris q ſolet eſſe cardinalis vel alioꝝ minoꝝ non expirat: tpe tñ incluſionis maior penitentiarius ſi eſt cardinalis per ſe non pōt vti officio: ſi tñ nollet in clauſura manere: etiam pſonaliter vtetur officio: vt fecit. d. tuſculanus.

g ¶ Quorum. interpoſitio.

h ¶ Expirare. hoc de penitentiarijs tenebat hoſti. de ſen. ex. ꝙ de his in fi. vbi determinat quod nō. i ſpe. ti. iij. §. j. vbi defendit guil. ꝙ camerarius miraſcalchus ⁊ auditor camere habent ordinariā quod ſi veꝝ eſſet de iure cōmuni duraret illoꝝ officium mortuo papa: de of. le. c. ij. li. vj. S3 hic de mariſcalcho nil dicitur: ⁊ vide quod dixi. ſ. e. compil. ti. j. auditor. in prima glo. ſm qd. Si autē dicamus iſtos habere delegatam: ſpeciale hic inducit ꝙ durat delegata poſt mortem delegantis: ſicut ⁊. ſ. de here. in fidei. li. vj.

i ¶ Quouiſmodo. puta quia incidit in furorem vel infirmitatem qui impedit executionem officij. Idem puto ſi recederet vel nollet officium exercere.

k ¶ Cetus. pōt ſuppleri vel ps maior: q a quod maior. ⁊c̄. lvj. di. aplica. de elec. cū iter cañ. in pn. ff. ad muni. l. quod maior. ⁊ hoc veꝝ vbi ſolū p numero deficientiū ſubrogant: vbi v̄o p ampliori neceſſaria ſit plena concordia: ⁊ ſic intelligo quod ſequitur.

l ¶ Deficientium. tolle quod ē. j. alios ſubrogare.

m ¶ Penitentiarios. ſecus ergo quo ad camerarium.

n ¶ Si hoc. v3 ꝙ p ampliori numero ſubrogentur penitētiarij. Sed nunqd nullo deficiente poterit cetus p ampliori numero ꝯcorditer pniarios ſubrogare de v̄bis: vi ꝙ nō cū ꝯſtō ſit phibitoria pter caſus pmiſſos: ⁊ iſtud non videt pmiſſum: niſi cum aliquis deficit.

o ¶ Concorditer. idē in decre. vbi periculū. §. nulli. ⁊. §. ide3 quoq3. vnus ergo ſolus hoc impedire poterit: facit quod nō. e. ti. q2 p pter. v̄. vel ſaltem in. §. porro.

p ¶ Predictam. iu. §. porro.

q ¶ Moriente. vel cedēte: qd eē pōt: vt de renun. c. j. li. vj. Nā tūc quo ad ſedē cēſet mortuꝰ vij. q. j. §. ecce in qbus. ⁊ cū hic ſit eadē rō ⁊ fauor puiſionis eccl'ie ⁊ ceſſet ambitio: ceſſet etiā cōtrarium de decre. ſuſceptum. de reſcrip. li. vj.

r ¶ Regulariter. h dicit ppter caſus interdicti ⁊ rebellionis ibidē exceptos.

s ¶ Dioceſim. iuſtum fuit hic plus ponderari dioceſim ꝗ3 diſtrictum: ſicut ⁊ in caſu de reſcrip. ſtatutu3. li. vj. maxime q2 ſtante dio. diſtrictus facile variantur: qñq3 p ꝯceſſiones imperiales: qñq3 per occupationes principum vel ciuitatū ad tales autem mutabilitates eccleſiarum ſtatus non mutatur. x. di. c. j. cj. di. c. j. ⁊ de relig. do. c. j. Si ergo papa moritur apud baçanum vel nouantulam: que loca ſunt diſtrictus boñ. q2 tamen loca ipſa ſunt dio. mutiñ. i ciuitate mutiñ. conuenire debent cardi. ⁊ ibidem includi: ſed cum locus ille non diſtringatur per ciuitatem mutiñ. quomodo regens ciuitatem mutiñ. illos includet: quare melius videbatur accipere territorium vel diſtrictum: ſed forte ponderauit actor: ꝙ multa ſunt loca q̄ nō diſtringūt p ciuitates aliquas: ſed per ſingularia dominia: q dñi etiā ciuitatibus non reſpondent. Illi ergo non ſunt de diſtrictu ciuitatis: ſunt tamē de dio. Ad primum dico ꝙ cardinales ſe debēt offerre: ⁊ ſperandum eſt ꝙ hoc facient: quia non facile cōtinget quin aliqui ſe offerant: quos alij ſequentur nolentes perdere vocem ſuaz: ⁊ de facto videmus. poſſet etiam eſſe locus remiſſioni: de qua. j. de re iudi. paſtoralis circa medium.

t ¶ Hoc caſu. alijs ergo caſibus ſumitur: vt habetur. ff. de v̄. ſig. pupillus. §. territorium. tamen ⁊ alibi territorium ponitur pro dio. xvj. q. ij. c. ſiquis eporum. cui concor. de cōſti. c. ij. li. vj. Quandoq3 etiam parochia ponitur pro dio. xij. q. ij. bone rei. de doñ. apoſtolice in pn. qñq3 ponitur p regione. ix. q. ij. ep3.

u ¶ Alibi. i. in loco alterius dio.

x ¶ Non ibi. vbi moritur.

y ¶ Vacare. l3 vacet. iſpicimus pmū ſtatū: ita mulier vidua vacās denominatur a dignitate pris mariti: donec alteri nupſerit: concor. in decre. de fo. cōpe. ex parte in fi. vlt. glo. Ponderamus igit hic habitū ſue actū: ſic. ſ. eo. ti. c. j. i fi.

De electione et electi ꝑtate

morte eadē ordinatū[z] eſſet p papā de curia transferenda[a]: quo caſu fuet puiſio[b] ꝯſtōnis p̄dicte. ¶ Porro[c] ſi romano nō electo pōtifice cardinales oēs[d] ſimul vel ſucceſſiue: qd abit: exire ꝯtingeret cōclaue deputatū eiſdē: hi ad quos p tinet executio ꝯſtōnis p̄dicte[e] illos ex ipſis qbus ifirmitas corporis aut nota debilitas excuſationē nō dabit: idē cō-claue q̄cito poterūt reintrare ꝯpellant[f]: penas i p̄dicta conſtitutiōe ꝯtētas[g]: niſi h fecerit icurſuri[h]. Cardinales aūt h᷒i cōclaue reintrātes ad electionē iā dictā pcedant: ⁊ al's ꝯſtitutionē prefatam obſeruent: ſm ſtatū i quo erant[i] i eodē cōclaui: qn̄ ipm vt premittitur exiuerūt. ¶ Ceterū[k] vt circa electionē predictā eo magis vitentur diſſenſiones ⁊ ſciſmata: quo minor eligētib᷒ aderit diſſidēdi facultas[l] decernim᷒ vt null᷒ cardinaliū cuiuſlibȝ[m] excōicatiōis ſuſpēſionis aut iterdicti p̄textu a dicta valeat electione repelli: iurib᷒ aliis[n] circa electionē eādē hactenus editis plene in ſuo robore duraturis. ¶ Uerū[o] qr tā ex puiſis[p] remediis q̄ ex orōnibus[q] ad deū ſuper h᷒i negocio effundendis[r]: qd breuiter h᷒i celebretur electio p̄ſumendū ē pbabiliter ⁊ ſperādū: ſtatuim᷒ vt electi ⁊ alii[s] q̄ ex q̄cūqȝ cauſa[t] ad ſe. ap. venire vl' mittere[u] ſunt aſtricti: ad ipſam cū vacat ac ſi nō vacaret[x] venire vel mittere teneant. idē.

Cauſaȝ[y] electiōis[z] poſtulationis ſeu puiſiōis[a] p appellationem ab ipa vel occaſione[b]

z ¶ Ordinatum. ad idē de p̄bē. ſi aplica in ſi. li. vi.
a ¶ Transferenda. ad aliam dio. al's idē qd. ſ.
b ¶ Prouiſio. ſ. q fiat electio in loco vbi papa moritur: vt in dicto. §. porro.
c ¶ Porro. puidet caſu non determinato p. c. vbi piculū. Mā lȝ ibi i. §. ſane puiderit: qd iuris cū aliq ex cardinalibus exeūt ꝯclaue iprouiſum erat qd iuris qn̄ omēs exeūt: ⁊ caſus iſte p᷒ mortē clemētis fuit de facto.
d ¶ Oēs. bn̄ dicit q: ſi aliq vel aliqs remaneret: in illos vel illū reſidet ius eligēdi: vt colligit ex p̄. decre. §. ſane. ⁊ fac qd nō. de poſtu. prela. grati cū ſuis cōcor. vbi d̄o oēs mortui eſſent: quid iuris ſcripſi poſt ho. ſcripſi. ſ. e. licet.
e ¶ Predicte. de qbus habetur in §. preterea.
f ¶ Cōpellāt. ſed qd ſi aliqui territorium illoꝝ exeant? faciāt de his q ifra diſtrictū ipoꝝ manent. Sȝ nūquid illi ſoli poterūt eligere? Itē qd ſi nlli remanēt? vide qd dixi. ſ. i glo. iuſtū. Itē qd ſi oēs remanēt ⁊ aliq citius reintrant ꝯclaue: nūqd illi poterūt eligere: ⁊ ſi alii non haberēt iuſtā cām: planū eſſet. Sed qd ſi alii non itrantes hn̄t iuſtū metū mortis: vt allegabat poſt mortē clementis: ⁊ dicatur dn̄s tpalis nō ē potens ad ſecuritatē ipoꝝ: vt etiam tūc dicebatur: qd fiet: ⁊ qs de iuſta cā metus cognoſcet? iſta nō deciſa nec tūc puiſa adhuc egebunt puiſione.
g ¶ Contentas. in. §. q ſi p̄miſſa.
h ¶ Incurſuri. qr pena ciuiū ⁊ rectoꝝ eſt punitio ciuitatis videntur etiā includi pene de qbus ibi in. §. ciuitas.
i ¶ In quo erant. habita diſtinctiōe an lapſi eſſent tres dies tm̄: an etiā. viii. vt ibi in. §. cōclaue.
k ¶ Ceteꝝ. Iſte. §. approbat qd nō. io. lxxix. di. c. i. vbi nō. de vitio eligentiū obiici non poſſe: ⁊ progat opinionē ꝯpo. nō. ſ. e. lȝ. q dixit ꝯ electionē factā per duas partes excipi non poſſe de excōicatione vel ſuſpenſione eligentiū etiā ſi ſit notoria. nec obſtat ſm eū q peccant alii cōicando talibus. faciunt. n. hoc auctoritate illius iuris quod oēm exceptionem remouet: all'. ff. de riuis. l. ſuius. §. ſiquis riuum. Item ſm ipm in caſu neceſſitatis licite excōicato cōicatur lȝ maior neceſſitas q̄ carentia vicarii ieſu chriſti non poſſet haberi. xxii. di. oēs. ii. q. vi. ad romanam. ⁊ facit. ſ. de here. p̄ ſidē. es. li. vi. hic approbatur hec opinio etiaȝ quo ad actū electionis faciende.
l ¶ Facultas. facit. ſ. e. indēnitatibus. §. vt aūt. li. vi.
m ¶ Cuiuſlibȝ. iuris vel hominis. Itēȝ qualiſcūqȝ ſit ſuſpēſio vel interdictum.

n ¶ Aliis. lxxix. di. p totū. xxiii. di. i noie dn̄i. ſ. e. licȝ.
o ¶ Uerꝝ qr. approbat qd nō. gar. ⁊ io. mo. ſ. e. cupientes. i. ſ᷑. li. vi. ſup. v̄. ꝯparere. q dicebāt electū nō venientē tūc ifra tēpus illi᷒ ꝯſtōnis i currere penā. mouebant illa rōne: qr iuriſditio pape ⁊ ipſius exercitiū remanet penes collegiuȝ cardinaliū. qr rō reprobat ſ. i. ſ᷑n. Dicebant tn̄ q papa deberet penā remittere: ex quo venit añ creationē pape lȝ poſt tpa: al le. ff. ſiqs i ius vo. nō ie. l. ii. §. ſi. Arch. ibi in ſi. p̄me partis ppt v̄bū corā nobis tenebat ꝯriū. ſ. q nō icideret penā tūc nō veniēdo. cū ſcripſi ſup illa decre. hūc caſum nō tetigi: qr mihi videbat ꝯ eqtatē q tūc icideret: ⁊ p illud. v̄. corā nobis de rigore videbat q incideret. Quis. n. pōt diuinare aſtrict᷒ ad veniēdū qn̄ ſit papa creādus? cū ergo p oſſet oī die creari ergo oī die parat᷒ ſit is q aſtrictus ē ad cāȝ pſequendā: ⁊ lȝ rigoroſum videatur: reſpicit tn̄ expeditionē eccliarū: ⁊ forte pp̄ter hoc non vtitur h verbo declaramus: ſed v̄bo ſtatuimus.
p ¶ Prouiſis. p decre. vbi. ⁊ iura que allegaui in ſi. pri. partis.
q ¶ Orationib᷒. q̄lis debeat eē orō: vide q dicā i. de reli. ⁊ vene. ſanc. ſi dūm ad ſi. ⁊ qn̄o i ea ſperandū ē: ibi dixi ſatis i vltimo membro glo.
r ¶ Effundendis. vt i decre. vbi piculum in ſi. ⁊ verbū effuſionis largitatem ⁊ abundantiam denotat. xvi. q. i. reuertimini.
ſ ¶ Alii. pſone inſtructe opponentes ⁊ appellantes.
t ¶ Quacūqȝ cā. p hoc vī q citatus q tenetur ire vel mittere ad curiam mortuo papa teneat ad idem: cuius ꝯriū nō. ho. de accu. lȝ. vt ibi ſcripſi ſup verbo acceſſiſſes.
u ¶ Mittere. ſicut hi quos artat decre. i. ſ. e. li. vi. decre. i. de ap. ⁊ decre. Quis de off. or. e. li. Item electi cathedraliū vel regularium eccliaꝝ quos artat ꝯſtitutio cupientes, niſi ſint iuſte impediti: vt. e. c. §. q ſi. Itē poſtulati: qr ſunt eccliis alligati: vt ibi. §. deniqȝ. vl' femine. ſ. e. indēnitatibus. §. lȝ cū eas. li. vi.
x ¶ Ac ſi nō vacaret. ⁊ ſic pȝ q ifra tēpora ſtatuta.
y ¶ Cauſam. Caſus. p̄mo ponit formā ſm quā appellans appellationē intimat appellato: vt p ipam cā bn̄ficialis ad curiā deuoluat. 2°. puidet cuȝ appellatus vel ipius ſpālis pcurator negt haberi. 3°. puidet cū p metum appellati vel ſuoꝝ intimatio fieri nō pōt. 4° vitiat intimationē taliter factā. 5°. progat hunc modū intimandi ad alios caſus. determinat nō. p inno. hoſti. io. mo. ⁊ archi. e. t. c. i. li. vi. ſup. v̄. ifra menſeȝ p ꝯpo. ibidē. ⁊ gu l. in ſpe. ti. de citatio. §. ſeqtur poſt p̄n. plenius de ap. §. qualiter. v̄. cautus etiā ſit ⁊. v̄. qd ſi pcuratori. adhuc apertius per guil. mandegoti i libello electionū i ſi. p ipm io. mo. de reg. iu. in gnāli. li. vi. vltra medium: ⁊ quod nō. ſ. e. cupientes. i. ſ᷑n. li. vi. ſup. v̄. noticiam.
z ¶ Electōis. etiā ep̄al' vel cathedralis ecclie: vt dicā. i. §. pē.
a ¶ Prouiſionis. hec tria exp̄nit decre. i. e ti. li. vi.
b ¶ Occaſiōe. i. ppt̄ cām electionis poſtulationis vel puiſiōis: vt

ipſi⁹ ad ſe.[s] ap. emiſſaꝫ: tūc de mū ad ſedē eādē deuolui[a] cēſe mus: cū i appellati[b] aut ꝓcura toꝛis eiuſdē i ipſa cā ſpālr[c] cō ſtituti p̄ntia iterpoſita[d] fuerit: aut eoꝝ alteri[e] ĩfra mēſē ab in terpoſitōe[f] ipſi⁹ vel ſaltē poſt lapſuꝫ eiuſdē mēſis q̄cito cō mode[g] fieri potīt legitīe ītiata poꝛrecto[h] vꝫ[i] ſibi ſb ſcriptura auctētica[k] vl̄ plecto[l] illi⁹ tenoꝛe ⁊ copia mō cōſili[m]: ſi petita[n] fuerit inde fcā. Q ſi foꝛſan ap pellatū abeē: ⁊ ꝓcuratoꝛeꝫ ta lē[o] nō īueniri ꝯtingat[p]: i[q] de mo quā ipſe appellat⁹ hitare[r] cōi ter[s] ꝯſueuit: vl̄ ſi dom⁹ eadē i remotis[t] exiſtat i eccl̄ia cathe drali[u]: i cui⁹ citate vel dioceſi ꝯſiſtit bn̄ficiū: ⁊ nihilominus vtroqꝫ[x] cāu i eccl̄a vl̄ bn̄ficio[y] de q̊ agit volum⁹ appellatio nē h⁹i publicari: ac de ipa qn̄ cūqꝫ petitū fuerit: copiā mo do p̄miſſo[z] fieri appellato. ¶ Ueꝝ ſi ꝓpt appellati aut ſuoꝝ metū[a] vl̄ potētiā intima tio fieri neq̄at vt p̄fert[b]: appel latione eādē i loco aliq̊[c] publi co[d] ſic ſolēniter[e] volumus pu blicari: q ad appellati ſeu ei⁹ ꝓcuratoꝛis[f] noticiā poſſit ve riſimiliter[g] pueīre. ¶ Intima tio v̊o alit̄ fcā oī careat iuris effectu: nec cā p appellationē cāō ad ſedē cēſeat deuoluta[h]

ſi appelletur a grauamine illato in iudicio: quo ca⁹ u locū hꝫ de cre. j. ſ. e. li. vj. fm ꝯpo. q pius ibi nō. q ſi ſup p̄ma appellatione dent iudices ex curiā: ⁊ ab illoꝝ grauamine appellet: locum hꝫ de cre. illa. ⁊ dicit ſic fuaſſe inno. lꝫ gdā ꝯ: q ſolū in ca p̄me appella tionis hꝫ locū hec decre. qḋ ē ꝯ mentē: qꝛ p ſcḋaꝫ appellationē ſic per p̄mam poſſit ꝓte lari vacatio.

s ¶ Se. ap. In alijs eni nō hꝫ locū p̄di. decre. j. ſ. e. li. vj. vt ibi nō.

a ¶ Deuolui. quo ad h vt p̄ncipale nego[m] ſit in curia: vt dicā. j. §. pe.

b ¶ Appellati. ſi ꝯ capl'ꝫ vel collegiū appellet: vi de qḋ nō. ſ. e. bone. j. in glo. j. ſoli de ꝯcel. p̄bē. ſi capſo. li. vj. in glo. vj.

c ¶ Spāliter. approbat opinionē ſpe. in p̄n. ver. gd ſi ꝓcuratoꝛi. vbi poſi tis duab⁹ op monibus quaꝝ p̄ma hēbat q nō ſuffic itimare ꝓcuratoꝛi Secūda q ſufficit: dice bat p̄mā verā i gnāli ꝓ curatoꝛe: ſcḋam verā in ſpāli: allegabat de teſti. p̄ntium. §. ceteꝝ. li. vj. ff. de libe. cā. l. imo. ff. de ꝯ hē. emp. l. i h⁹i. de ꝓcu ra. dilectus. ⁊. c. nō inu ſte. i fi. ſicut aūt ſpāli ꝓcuratoꝛi appellati fieri pōt intimatio: ita etiā pōt fieri p ſpecialem ꝓcuratoꝛem appellantis. Nam ⁊ talis in his cauſis appellat: quod dic vt nō. e. ti. ꝓcur. li. vj. Quō v̊o foꝛmet ꝓcuratoꝛium ad intimandum: ⁊ qūo p ꝓcuratoꝛem fiat itimatio vide i p̄. li. electionum i fi. ⁊ quomodo de ꝓcuratoꝛio ſuo ſic ⁊ de appellatione debet fidem facere.

d ¶ Interpoſita. ⁊ tunc interponitur ſimul ⁊ intimatur: quare cū in illis ꝯſtet illum appellaſſe alia intimatio facienda non ē.

e ¶ Alteri. ſ. appellato vel ſpāli ꝓcuratoꝛi. ergo foꝛtius ſi vtriqꝫ ſil vel diuiſim: ⁊ tolle hic l̄ram legitime intimatā que ſeqtur.

f ¶ Interpoſitōe. ⁊ ſic currit de momento ad momentū: ꝯcoꝛ. ſ. de re iudi. q ad cōſultationē. ibi a ꝓlatione: ⁊ quot dies hēat men ſis nō ui. e. ti. q̄ꝫ lit. li. vj.

g ¶ Cōmode. ꝯcoꝛ. p̄. decre. q̄ꝫ ſit i p̄n. li. vj. ⁊. c. cupiētes. §. ceteꝝ venier hoc i arbitratu boni viri ⁊ datur hic tp̄s arbitrariū ad pur gādā moꝛā tp̄is determinan. alibi eꝯ̊ dat tp̄s determinatum ad purgandam moꝛā tp̄is arbitrarij in p̄. §. ceteꝝ. ⁊ p hoc videtur q poſt hoc tp̄s facta intimatio non deuoluat: vt dicam in fi.

h ¶ Poꝛrecto. p hoc pꝫ q expenſis intimantis hꝫ hoc fieri: ſicut de libello dī. iij. q. iij. offeratur.

i ¶ Uidelicet. declarat v̊bum legitime quod p̄miſit.

k ¶ Auctētica. ſ. ꝯfecta manu publica vl̄ hn̄te ſigillū auctēticū: de ſen. ex. cū medicinal. li. vj. ⁊ ſatis dixi de ꝓba. poſt ceſſionē. vt enim dicebat ſpe. i v̊. i p̄n. all. gue eēt dicē q aduerſario meo dicenti ſe appellaſſe ad curiā tenear credere: cū appellatio hoc caſu habeat vim citatōis: vt. j. dicam. ⁊ quō appellato iterdū expediat auctēti

l ¶ Uel plecto. pꝫ q p̄mo caſu cum ſca ſcriptura: pꝫ. j. c. ꝓx. §. pe. poꝛrigit nō ē legi neēe: cōcoꝛ. de ap. appellatio. li. vj. ⁊ iſtud p deſi gnat itegrā lectionē: ſile. ff. de v̊. ſi. vrbana. §. pernoctare.

m ¶ Conſili. ſ. ſub ſcriptura auctentica

n ¶ Si petita. ſi ergo nō petit ſufficit legiſſe: ꝯcoꝛ. ſ. de ſepul. c. j. i fi. li. vj. de ſen. ex. c. j. e. li. p qḋ. c. pꝫ q vtile cōſilium eēt appellato de petitione p̄dicta facere cōfici publicū inſtrm̄: ſatis tn̄ eſſet de hoc p teſtes fidem fieri poſſe: lꝫ ibi ſecus: vt ibi notaui.

o ¶ Talem. ſpālem de quo p̄miſit.

p ¶ Contigat. collige l̄ram q ē. j. volum⁹ appellationē h⁹i

q ¶ In domo. i. an domū. eo. n. inuito nō ꝓpublicari. io an. dꝫ domū ingredi. facere. n. iniurā. ff. de in iuſ. vo. l. plerīqꝫ ⁊. l. ſe. ⁊ de hoc dixi de eo q mit. in poſ. c. ſi.

r ¶ Hitare. ēt ſi ſit iglin⁹. ff. de de. dā. i ſe. l. iiij. §. ſi domū.

s ¶ Cōiter. lꝫ ergo ibi nō hitet vltra di midiū āni ſꝫ p̄mo ex quo m̄ ibi hitat plu q̄ꝫ alibi ibi po terit fieri intimatio ad hoc. ff. de v̊. ſig. maioꝛe. ſed ſi eq̄ua liter hitaret i duo bus locis: in quo libet illoꝝ fieri po terit vbi elegērit ap pellās: ⁊ tutū eſſet fieri i vtroqꝫ: facit de ſepul. cū quiſ. §. j. li. vj.

t ¶ Remotis. ex re motione ergo loci ſtatuit ius diuerſū de ſen. ex. relatum. de tē. oꝛ. cū nulluſ. §. ij. li. vj. ⁊ vt ibi nō taui puto hoc arbi trarium: de hoc. ſ. de reſti. in inte. tum ex l̄ris. in glo. pe.

u ¶ Cathedrali. ꝯcoꝛ. j. de ſo. cōpe. q̄ꝫuis.

x ¶ Utroqꝫ caſu. ſ. cū publicatio ſit ad domū vel in eccleſia cathedrali ꝓpter domus diſtantiam.

y ¶ Bn̄ficio. etiā ſi eēt cāpeſtre vel rurale: ⁊ ſi non ſit ibi nō rius nec p̄ntia teſtiū illos adducat: ⁊ ſic ſeruat in hoc caſu ⁊ in caſu decre. vlti. e. ti. li. vj.

z ¶ Premiſſo. ſ. ſub auctentica ſcriptura.

a ¶ Metum iuſtum. de ap. ſi iuſtus.

b ¶ Ut p̄fert. qꝛ nec dn̄o nec ſpāli ꝓcuratoꝛi nec ad domum hitatiōis ⁊ i bn̄ficio nec i eccl̄ia cathedrali ⁊ bn̄ficio. Si aūt dn̄s vel appellās locū adire nō poſſit pſonalr: poſſet tamē adire p ꝓcuratoꝛē vel eꝯ nō p ꝓcuratoꝛē: ſꝫ pſonaliter pōt adire: nec erit locus ei qḋ di: ſed intimationem ad domuꝫ fieri opoꝛtebit: ⁊ hoc vult l̄ra iſta vt p̄fertur.

c ¶ Aliquo. lꝫ ergo ſanū ſit ꝯſiliū qḋ nō. guil. mādē. i libel lo p̄dicto ſup foꝛma pe. ſ. q i pluribus locis fiat publicatō qꝛ tāto maioꝛ p̄ſumptio erit ꝯ appellatū de ſcia: facit de po. p̄la. c. j. g ma. ac. poſ. cū in tua. p hanc tn̄ l̄ram pꝫ ſatis eſſe q fiat in vno loco: dūmō ſit publicus ⁊c. vt hic dicit.

d ¶ Publico. ad tol lēdas illoꝝ fraudes: q captata oppoꝛ tunitate abſētis illoꝝ quos tangit vel p quos poſſit inſinua ri faciunt tales intimationes: facit i auc. de litigi. §. omnem coll. viij. ſilr qḋ nō. ſ. e. ti. c. vlti. li. vj.

e ¶ Solēniter volumus publicari. ꝯcoꝛ. e. ti. qꝛ ꝓpter in fi. fiet aūt i loco viciniori. e. ti. vbi piculū. §. poꝛro. li. vj. de p̄ſū ptio. quoſdā. ⁊. c. q̄ꝫto. i publica miſſa populoſa vel ſmoni bus vel nundinis vl̄ alio actu p populū frequentato.

f ¶ Procuratoꝛis. ſpālis de quo p̄us dixit.

g ¶ Veriſilr. fa. e. ti. a. boñ. rem nō nouā. poſt p̄n. Et nō q i ſpiciē veriſimilitudo: ꝯcoꝛ. de p̄ſum. qꝛ veriſimile. ⁊. c. l̄ras de reg. iu. inſpicimus. li. vj.

h ¶ Deuoluta. qḋ ergo nō. inno. ⁊ ho. i gl. in p̄n. all. q de cre. j. c. ti. li. vj. artat etiā ignoꝛantes: ex quo appellatio pu

blice fuit emiſſa: cũ ꝯſtitutio illa voluerit ꝓuidere ↄ̃ vacati
ones eccliaꝝ: vl' eſt falſũ vel intelligẽdũ nõ de appellato: ſʒ
de alijs quoꝝ intereſt: vl' intelligẽdũ eſt ſʒ ꝓximũ dictũ qñ
ſ. ita publice factũ ẽ: ꝙ veriſimiliꝰ potuit ad appellati vl' ſpã
lis ꝓcuratoris noticiã ꝑuenire: ⁊ hoc tũc demũ qñ ꝓpter
metũ vel potentiã
⁊c. vt ibi. cũ. n. tal'
appellatio hẽat vi
citationis ꝑemptorie
vt ibi: ad idẽ de
ap. ſcpe. ita ꝙ non
veniẽs i tmino iuri
habeꝫ ꝯtumax ⁊ ꝓ
cedit ↄ̃ eũ vt ↄ̃ ꝯtu
macẽ ⁊ i ꝑncipali:
abſurdũ eẽt ꝯtumia
cẽ ↄ̃ feri ignorãtẽ cui appellatio intimata nõ eẽt. ⁊ h̄ oĩa ve
ra puto etiã in electiõibus cathedraliũ ⁊ regulariũ eccliaꝝ
de qbus loqꝫ decre. cupiẽtes. vt ex quo nõ aliter ꝗ̃ ꝑ ap/
pellationẽ deuoluunt ad curiã: neceſſe ſit per hunc modũ
intimationẽ fieri. Fortius. n. punit ⁊ artat ꝯſtitutio cupien
tes. ꝗ̃ decre. j. ꝑuat eni iure ꝗſito: ⁊ totali ꝓſecutione pro/
ceſſus ⁊ ad ꝑſonalẽ artat cõparitionẽ. ſʒ decre. j. punit ſo
lũ i ꝓceſſu fiẽdo i ptis abſẽtia: ⁊ ꝑ eũ ſatis ẽ ꝓcuratorẽ mit
tere: ergo etiã fortius ibi faciẽda eſt intimatio: ⁊ ſic ab olim
ſuauit curia. qñ tñ appellatꝰ nõ poterat hẽri: varie loqbãt
doc. qd tñ h̄ expeditũ ẽ. Et no. ꝙ lʒ hec lr̃a vitiet intimatio
nẽ ⁊ ipediat deuolutionẽ: nõ vitiat appellationẽ quo mi/
nus ſup ea poſſet extra curiã ipetrari: vñ i talibus appella/
tiõibus nõ tria tꝑa. ꝑmũ quo ꝑſcribiꝫ appellatiõi ne poſſit
iterponi: ⁊ ẽ decẽ dieꝝ a noticia: de ap. ꝯcertatiõi. li. vj. 2m
quo ꝑſcribiꝫ deuolutiõi ꝑncipal' negocij ad curiã ſi nõ fiat
itimatio: vl' fiat ſʒ nõ debito tꝑe ⁊ debita forma: ⁊ de hoc h̄
tertiũ quo ꝑſcribiꝫ ꝓſecutioni: ⁊ in deuolutis ſuanda ſũt
tꝑa decre. j. ⁊ decre. cupiẽtes. in alijs daꝫ annus ⁊ ex cã bi/
enniũ ⁊ vltra: de ap. cũ ſit. ⁊. c. ex rõe. Predictoꝝ aũt ſcdm
nõ põt eſſe ſine ꝑmo. i. deuolutio ſine appellatiõe: ſʒ ꝑmũ
bñ poteſt eẽ ſine ſcdo: de ap. cordi. li. vj. vñ dicit ioan. mo.
in ꝑdicta regula i generali. ꝙ cũ negociũ tractari in cõſiſto
rio ꝑncipis ſit hic ſpãle: hoc ius ſingulare facilius tollitur
ꝗ̃ cõe: alś. ff. de pac. ſi vnus. §. pactus. in auc. de nõ alie. §.
qꝛ vero. Audiui aliquos dicẽtes: ꝙ mens eſt huius lr̃e: ꝙ
nõ valeat appellatio ꝑdicto mõ nõ intimata: ita ꝙ nõ va/
leat ipetratio ſup ea facta etiã ex̃ curiã. Mihi placet primũ
dictũ: qd etiã placet io. mo. vt predixi. Sʒ ob. qꝛ ſm h̄ erit
in ptãte appellãtis eludere decre. ſtatuimus. ⁊ nõ deferre
ꝑncipale negociũ ad curiã. So. appellato ⁊ ignorãti non
appellãti intendit hec ꝯſtitutio ꝓuidere: q̄re ꝯſulo ꝙ appel
lãs vadat vel ſufficiẽtẽ mittat: vt ſi veniret appellatus forte
ſciẽs quẽ ignorare credebat: procedi poſſit: vel ſi papa ad
curiã citare vellet appellatũ: alś ex pte appellati nullo veni
ente planũ eſt ꝙ pena ꝓceſſus de qua decre. j. loquitur lo
cũ habere nõ poſſet: ſed pena decre. cupientes. de q̄ ꝑdixi
bene poſſet habere locũ etiã appellato nõ veniente.

a ¶ Appellatũ. nõ repetit de procuratore: per quod videꝫ ꝙ hoc caſu vbi non per modos predictos haberetur no/ticia: non ſufficiat procuratorem ſciuiſſe.

b ¶ Plena ⁊ certa. nõ. ꝙ nõ ſufficit talis q̄lis ſicut in cãu de cre. illud de cleri. ex. mi. cũ ſimilibus: ⁊ plena dicit vt totius appellatiõis ⁊ omniũ obiectoꝝ in illa noticiã habuerit: ſic etiã teſtis dicit plenã veritatẽ: de accu. cum dilecti.

c ¶ Certa. dicit indubitatũ ſibi ſit vl' cẽ dẽat ſic appellatũ ex quo aũt certus ẽ certificari vlterius nõ dʒ: de reg. iur. cũ q certus. poſſet aũt hoc ꝯſtare: qꝛ ſup appellatione conſuluit aduocatos amicos: vel ſimili modo forte ꝑ amicũ ꝓpriũ vel amicum appellantis ſibi plene fuerat intimata.

ꝑdictã: niſi ad appellatũ[a] eius plena[b] ⁊ certa[c] noticia ĩfra tpſ[d] ꝑdcm alr ꝑueniſſʒ. ¶ Idem. Quia in alijs caſibus[e] obſuari volumꝰ: in qbus requirit ĩtimatio facienda. ¶ Idem.

Constitutionẽ[f] vt circa[g] editã in ꝯcil. lugdu. locũ decernimꝰ nõ hr̃e: qñ q̃ opponũt directe[h] reſpiciunt ius eccleſie[i] vel

d ¶ Tẽpus ꝑdictũ. ſ. mẽſis vl' poſtq̃ citocõmode fieri poſſet. ſ. e. c. in ꝑnci. Et nota qꝛ ꝑ hãc lr̃aʒ puto: ꝙ notificatio facta pꝰ tpſ ꝑdictũ nõ artat appellatũ nec deuoluit: alś ſequereꝫ abſurdũ: ꝙ ſi pꝰ annũ vl' qnquẽniũ notificaret appellationẽ: artaret appella tũ ⁊ deuolueret. Hec aũt tꝑis determinatio procedit ab hac con ſtitutione: de q̄ ꝑdi. doc. nõ cogitauerũt. Inꝫ alia ergo ſubſtantialia vt de uoluat appellatio cauſaſ bñficiales ad curiã: de q bus. ſ. e. c. j. ⁊. c. vt circa li. vj. reqrit debita notifi catio de q̄ h̄ loqꝫ: ⁊ ꝙ fi at ĩfra tꝑe h̄ exꝑſſũ: his ⁊ alijs ꝯcurẽtibꝰ ſic deuol uiꝫ: ꝙ ꝯſtituit abſẽtẽ ꝯtu/macẽ ⁊ ꝓcediꝫ i ipiꝰ abſẽtia i ꝑncipali etiã ad diffinitiuã ex quo nõ venit ĩfra tꝑa. Sʒ an ſic ꝯſtituat eũ ꝯtumacẽ ꝙ nõ poſſit appella re a diffinitiua ↄ̃ ſe lata: dubitari ſolet: ⁊ cõpoſt. i ꝑdi. decr. j. e. ti. li. vj. i glo. q̄liter ꝓbationes. i. v. q. tenet: ꝙ qñ citatio vl' notifica tio ꝑſonalr apphẽdit: ſit v̇e ꝯtumax nec appellet: qñ v̇o facta fuit ad domũ eccliaʒ vl' locũ publicũ: tũc ſit ficte ꝯtumax ⁊ appella/re poſſit: ⁊ fertur hanc opinionẽ multi vigere in curia. Aliqbus videꝫ ꝙ ſatis ſit hoc caſu abſentẽ puniri in ꝓceſſu ⁊ diffinitione cauſe: nõ eſt aũt ꝑ hoc equũ appellatiõe priuari: cũ nõ ſit exꝑſſũ ⁊ vide qd dicã. j. de do. ⁊ ꝯtu. ſi aũ. ſupradicta ꝓcedũt in his be/neficialibus de quibus locũ habet per decr. j. In his vero qbus locũ habet decre. cupientes. planũ eſt ꝙ nõ puniꝫ cõtumax ſolũ in ꝓceſſu: imo cadit ab omni ſuo iure: vt ibi. §. qd ſi per. xx.

e ¶ Caſibus. vt. j. de ap. c. j. j. de renũ. c. vno. ſ. de ꝓcu. mãdato ad idẽ. ſ. vt lit. nõ ꝯteſ. qm̃. In caſibus teneꝫ qs nõ ſolũ itimare: ſʒ regrere. xvj. q. iij. placuit. ij. ſ. de emp. ⁊ ven. c. ſi. ſ. de of. or. ſi canonici. ⁊. c. ꝗuis. de ſen. ex. c. j. de ſepul. c. j. li. vj. ⁊. j. de ſepult. dudũ. ⁊. j. de here. c. j. cũ ſimilibus. In quibus etiam tutũ ẽ hũc ordinẽ obſeruari. Sũt etiã quedã intimationes que fieri debent pape: in quibus nõ puto qd hic diciꝫ locũ habere: vt. ſ. de ꝑbẽ. grauẽ. ver. metropolitani. de ſta. mo. c. ſi. ver. quod ſi forſan. de cle. egro. c. vno. §. ſi aũt. li. vj. ⁊ in extrauagan. bonifacij ſancta ro mana. ⁊. j. de here. nolentes ad ſi. io. an.

f ¶ Constitutionẽ. Caſus. lʒ bonifacius aliq̃ declarauerit de q/bus tꝑe dubitabaꝫ circa decre. vt circa. vt. ſ. eo. is qui. ⁊. c. qui ꝯtra. ⁊. c. ꝓcurator. ⁊. c. ꝯſtõ. li. vj. poſt eũ tamẽ noua dubia emerſerunt que clemens hac ſua cõſtitutione declarat: q̃ breuiter ſũmari nõ poteſt. Sed hoc dicit decre. vt circa. locũ non habet: cũ appellãs ius ſuũ vl' eccliẽ directe ꝓſequiꝫ: ſed cũ in formã vl' ꝑ ſonas opponit crimina vl' defectus: quoꝝ circũſtantias ſi nõ ſpe cificat ſup illis: non audiꝫ etiã ſi iuret illas didiciſſe de nouo: nec etiã in eadẽ cã ſup illis auditur alius non appellans ⁊ ꝓſequens cõe nõ ꝓpriũ intereſſe: poteſt tamẽ aſſiſtere appellãti appellans: qui nõ ſeruat formã: etiã ſi appellationi renũciat ꝑ viã querele nõ proſequiꝫ obiecta: nec etiã alia: niſi in caſibus exceptis. Omiſſio forme lʒ appellantẽ a probatione repellat: nõ tamẽ infirmat pro bationẽ ſuper his legitime factã aduerſarij confeſſione vel aliter. Aliquas opinio. determinat: de quibus dicã per partes. Et ꝑn/cipaliter approbat qd obſcure nõ. archi. in decr. vt circa. dicens ibi: ꝙ electus non tenebatur ſeruare illam ꝯſtitutioneʒ: ſed ſatis erat ꝙ in ſua appellatione ſeruaret antiqua iura.

g ¶ Ut circa. ſ. eo. li. vj. ⁊ ita reſtringas hanc declarationẽ ad illã decre. nam decre. j. ⁊ decre. cupientes. eo. ti. ⁊ li. nõ contingit hec declaratio. nã ille locuʒ habent. etiam ſi non appelletur propter crimina vel defectus: ſed propter intereſſe proprium appellantis nec mireris: nam ille artant ad veniendũ vel mittendũ infra cer/ta tꝑa: decre. vt circa. ad exprimendum ⁊ iurandum.

h ¶ Directe. ſemꝑ eni ſecũdario vel indirecte ꝯtingit eccleſiam.

i ¶ Ecclie. poſſet ꝯtingi ⁊ nõ ꝯtingi v̇bũ opponẽtis quod ſequitur ⁊ hoc intenditur: ꝙ ſi eccleſia vel ꝑlatus ipſius nomine ſe opponit:

opponētis[a] ꝑſone:[b] ſ꜀ tm̄ vbi per competitorem[c] vel oppoſitorē quēlibet appellantē[d] in formā aut ꝑſonas[e] defectus[f] vel crimia opponunt[g]. ¶ Cetex cū circa crimia vel defectus[h] debitā circunſtantiaruꝫ ſpecificationeꝫ ꝑdict⁹ omittit appellās: nō eſt poſtimodū in ꝓſecutiōe negocij ſuper his[i] audiendus: etiā ſi circūſtantias h⁹i vel probationes eaꝝ per iuramētuꝫ aſſerat ad ſe perueniſſe de nouo[k]. ¶ Sane[l] ſi qs cui⁹ intereſt[m] ab electiōe poſtulatione vl' ꝓuiſiōe[n] duxerit appellanduꝫ opponēdo cria vel dfectus: forma[o] dicte ꝯſtitutionis omiſſa[p] eodeꝫ[q] poſtmodū appellationeꝫ h⁹i ꝓſequente[r] ali⁹ ſuperueniēs nō appellās[s] ꝯ appellatū in eadeꝫ[t] cā principaliter admitti nō debet pro intereſſe cōi[u] eoſdeꝫ articulos[x]

puta dicēdo hoc eſſe de iure eccl'ie illi⁹ q̄ vocē hēat i electiōe .ſ. e. ſcriptū. ⁊. c. ꝯſtitutis. ⁊. c. cuniana de cā poſ. cū eccl'ia. vel q̄ de ipſius gremio debeat eligi: vl' q̄ ad eā ſpectat ꝓuiſio: de ꝯſue. cū dilect⁹. de reſti. in inte. c. ij. de v. ſig. abbate. nō erit locus forme decre. vt circa. Idē ſi loqt̄ de eccl'ia ad quā facta ē electio poſtulatio vel ꝓuiſio: vt qꝛ dicūt facta predicta ꝯ priuilegia ipſius eccleſie .ſ. de elec. ꝯſiderauimus. vl' opponit de numero .ſ. de reſcrip. cōſtitutus.

a ¶ Opponentis. vt qꝛ dicit beneficiū ad ſe ſpectare vel ſibi debitū: vel q̄ ipſe hꝫ prouidere forte iure ad ipm ſolū deuoluto: vel q̄ fuit ꝯtemptus: vl' qꝛ ē canonice electus. his ⁊ ſimilibus caſibus in appellatione nō eſt neceſſe ſuare ꝯſtitutionem vt circa. Percepi dubitatū in curia i hoc caſu. ſcripſerat papa mihi ꝓuideri de beneficio in certa dioce. qd̄ nō excedat valorē .l. florenorū vel ſi de loco ſim oriundus. ꝓ ticio ſcripſit ſimplr' ſecundo q̄ ſibi ꝓuideret in eadē dioc. de vacāti vel p̄mo vacaturo. poſt hoc vacāte beneficio in dioceſi facio mihi p meū executorē illud ꝯferri: ticius etiā facit ſibi idē bn̄ficiū p ſuos executores ꝯferri: ⁊ appellat a prouiſione mihi facta ⁊ ꝓceſſibus executoꝝ meoꝝ dicēs: q̄ bn̄ficiū excedat ſummā taxatā: vl' q̄ nō ſum de dioc. oriūdus. dubitat̄ an decre. vt circa. in appellatiōe ſuari debuerit? vr̄ q̄ nō p hoc p̄ncipiū: q̄ſi appellatio fundet̄ ſup iure appellantis nō ſup defectibus vl' criminibus. Cōtrariū vr̄: qꝛ vtroq̄ caſu opponit̄ ꝯ formā ꝓuiſionis: ⁊ nō ſolū ꝯ electionē circa quā ſtatute ſūt forme ꝯci. qꝛ ꝓpter. e. ti. ſ꜀ etiā ꝯ ꝓuiſionē cadit obiect⁹ in formā: vt patet in lr̄a ipſius decre. vt circa. Item ſecūdus obiectus ſatis eſt in perſonā: vt defectiua dicat̄ ex loco originis quo ad illud beneficiū: ⁊ l꜀ illud procedat a reſcripto: ſatis tamen ꝯuenit iuri cōi: facit qd̄ nō. de reſcrip. ſi ꝓponente in glo. fi.

b ¶ Sed. repete decernimus locum habere tm̄. ⁊c̄.

c ¶ Competitorē. eiuſdē dignitatis vel beneficij cuiuſcūq̄. ⁊ cōiunge appellantem quod ſequitur.

d ¶ Appellātē. nō dicit ad ſedē ap. vl' ad nos: vt. ſ. c. ꝓxi. qd̄ fa. ꝓ opi. quā tenui i decr. vt circa in glo. ad papā. tn̄ certū ē q̄ ſolū in extiudicialibus appellationibus hoc locū hꝫ. ſ. e. ꝯſtō. li. vj.

e ¶ Perſonas. eligētiū vel electi: prouidentiū vel prouiſi: poſtulantium vel poſtulati ideo vtitur plurali: ad hoc. j. §. fi. ⁊ que poſſint in his opponi notaui in decre. vt circa.

f ¶ Defectus. reſpicit formam ⁊ perſonas: ſed quod ſequitur crimina reſpicit perſonas.

g ¶ Opponuntur. ſatis notabant hec verba ipſius conſtitutionis ibi dum dicebatur: ſe opponunt proponendo aliqua ⁊c̄. vtiliſſimum tamen fuit hoc declarari.

h ¶ Circūſtātiaꝝ. approbat hec lr̄a qd̄ no. in decr. vt circa i glo. qd ergo. ⁊ in decre. ꝓcurator. e. ti. li. vj. ſ. q̄ nō ſufficiat opponere periuriū vel homicidium: niſi fiat illoꝝ expreſſio: ſic ⁊ alibi debent exprimi circūſtantie: de cle. egro. c. vno. li. vj.

i ¶ Sup his. ſ. ſup quibus omiſit debitā ſpecificationē: ac ſi dicat̄ q̄ q̄dā plene ſpecificauit: quedā nō: ⁊ legitime iurauit. ſuper ſpecificatis audiet̄: ſup alijs nō: etiā ſi vult q̄ circunſtantias ſeu probationes ipſarum de nouo percepit vt ſequitur.

k ¶ De nouo. videbat̄ ꝯriū per decre. vt circa. vbi ſup nō oppoſitis audit̄ appellās cū iuramento: q̄ illa de nouo ꝑuenerint ad ipſius noticiā. ergo idē videbat̄ de circūſtantijs nō ſufficienter expreſſis. Sꝫ ꝯriū hic determinatur: quia vbi nō oppono quod ignoro vel qd̄ ſcio: ſed nō credo me poſſe probare q̄ hic nullum vitiū eſt: iuſtū eſt ergo vt poſtmodū admittar cum iuramēto vt ibi. ſed vbi oppono ⁊ circūſtātias non exprimo: hoc vitiū ē: qꝛ nō debite oppono. Item qꝛ non videtur iuramentum poſſe defendi: quo iuraui me poſſe crede reprobare: ex quo nunc dico me nouiter circūſtantias vel probationes ꝑcepiſſe: ergo merito hic aliud q̄ꝫ alibi: ⁊ ſic nota qd̄ dicere ſoleo: de ꝯſtr. vti vel inuti. bone q̄ interdū expedientius eſt in totum veritatē tacere: q̄ꝫ nō ꝑfecte dicere.

l ¶ Sane. determinat aliqualiter. nō. per cōpoſt. ſ. e. c. j. li. vj. in gl. vnde merito. ver. ſed ad quid admittetur.

m ¶ Intereſt. de hoc intereſſe nō. in decre. vt circa.

n ¶ Prouiſione. facta vel facienda: quod dic vt. ſ. eo. qui contra certam. li. vj.

o ¶ Forma. ſpecificationis de qua premiſit.

p ¶ Omiſſa. in quibuſdam.

q ¶ Eodem. ſcilicet appellante ⁊ idem in adherēte: per decre. vt circa. ver. alioquin.

r ¶ Proſequēte. quo ad illa in qbus ſuauit ꝯſtitutionē vl' in qbus ꝯſtitutio nō artabat: vt. ſ. j. rn̄. certū eſt eni q̄ ſi aliqua ſufficienter expreſſit: aliqua nō: quo ad expreſſa tenet appellatio: dūmodo in alijs ꝯſtitutionē ſeruauerit.

ſ ¶ Non appellans. nec etiam adherens: vt ſit fortius dubium: ſed littera ſequens quem dicit q̄ poteſt aſſiſtere videtur contraria: ſed illud propter intereſſe.

t ¶ Eadē cā. ergo in alia poterit. h̄ veꝝ p viā actiōis: ⁊ ſi nō fuit de adherentibus vt dicā. j. ꝓxi. §. Et ſi dicas qd ꝓficit hec appellatio? dic q̄ multū: qꝛ ſuccūbet appellās in inſtātia ⁊ puniet̄ in expenſis ⁊ penis decre. j. ſ. e. li. vj. ⁊ fiet executio ꝯ ipm. Itē forſan ille tertius poſtea nō aget: vl' agēs ex aliquo capite forſan repelletur. io. an.

u ¶ Cōmuni. ſ. qn̄ ⁊ in his ꝓſequitur ius vel intereſſe eccleſie vel cōe ſui ⁊ appellantis: vt cū dicit̄ criminoſus is qui ē electus vel prouiſus vl' defectuoſus vel electio vl' prouiſio facta p eū q nō potuit propter crimina vel defectus: vel facta prouiſio p lr̄as ſurrepticias vel his ſimilia.

x ¶ Articulos. ſ. nō ſpecificatos. ⁊ h̄ voluit ver. alioquin i decre. vt circa. quo ad appellātē ⁊ adherētes: ſꝫ iſta latius loquit̄. Et l꜀ p̄ma facie videretur iniquū q̄ vnus proſequi nō poſſit id a quo repellit̄ alter propter ineptitudinē ꝓpoſitionis vl' defectū proponētis: ⁊ facit. ij. q. j. prohibet̄. ⁊. q. vlt. libelloꝝ. in fi. ſ. de accu. veniēs. ff. de accu. l. hi tn̄. in fi. ⁊. l. iij. in fi. vbi nō. de accuſatore repulſo ꝓpter ineptitudinē libelli: ⁊ bn̄ facit. ff. de adul. ſi maritus. ij. in fi. ⁊ de li. ho. exhi. l. iij. §. hoc interdictū. Itē l꜀ graue videat̄ q̄ negligentia vl' culpa vnius male exprimētis noceat eccleſie ⁊ oibus alijs habētibus equale intereſſe: de re. iur. delictū. ⁊ regula nō debet aliqs. li. vj. tamen fateri oportet hoc equū: qꝛ al's inutilis fuiſſet quo ad hoc ⁊ deriſoria prouiſio decre. vt circa. ſi appellās poſſit ſubmittere pedagogū q ſibi aſſiſtens in eadē cā vt dicit tex. clare formaret ⁊ exprimeret p eum male formata ⁊ inſufficiēter expreſſa. Ad ꝯria rn̄det̄ q̄ loquuntur in alia cauſa vel inſtantia. Item imputet ſibi

q a p̄ncipio nō appellauit. Itē q: via nullitatis illi nō deficit: de ap. ꝯcertatiōi. li. vj. ⁊ ꝓſecutio ꝓp̄rij itereſſe vt ſeq̄t.
y ¶ Ne colludat. ſ. ſup exp̄ſſis in q̄bus fuit forma ſuata: ⁊ ē ſimile de procu. c. ij. in fi. li. vj. Et qđ proſit ſic adeſſe ibi nō. in vlti. glo. ⁊. ff. de inof. teſ. ſi ſuſpecta.

z ¶ Proprij. ſi dicat propter qđ etiā fuit appellatū: planū ē etiā ſi nō ſuerit forma ſeruata: vt in. j. rñ. vl' intelligit de proſecutiōe quā facit per q̄relaꝫ. Et nō q etiā publica vl' popularis actio hꝫ etiā q̄nq; priuatū intereſſe. ff. de ſepul. vio. l. iij. §. fi. ad plures de ꝓcu. lꝫ in popularibus in p̄n. cū ſuis ꝯcor.
a ¶ Inſup. ad huiꝰ. §. intellectuꝫ ⁊ p̄cedētis ⁊ ſequentis etiā ſcire debes q cōpoſt. no. ſ. e. c. j. li. vj. in glo. q̄liter vtraq;: q lapis tēporibus illius decr. j. ps appellās q̄ īfra tp̄a illiꝰ decr. nō fuit appellationē proſecuta: pōt electionē vl' prouiſionē impugnare ꝑ modū q̄rele ex eiſdē cauſis ex q̄bus appellauit vl' ex alijs: q: tp̄s illius ꝯſtitutiōis nō ſtatuit̄: vt poſt illud ſup illis vl' alijs nō audiat̄ appellās: ſicut dicit̄ i iudicialibus appellatiōibus: de ap. cū ſit romana. ⁊ ſicut dicit̄ in decre. cupiētes. ⁊ vide qđ ibi nō. in. §. ſi vō. in glo. īfra idem ſed ſtatuit̄ ad hoc: vt poſt illud tp̄s procedi poſſit ꝑtis abſentia nō obſtaute. Itē ſcias q forma decr. vt circa quo ad illa obiecta in q̄bus reqrit̄ ip̄a forma duplex eſt vna q in appellatione oia ⁊ ſingula exp̄mant̄ in inſtrumēto publico ſeu l'ris ⁊c. Secūda q ſup obiectis debito modo iuret̄. ſi p̄ma forma ſeruet̄ ſꝫ ſecūda nō: q: nō iuratur: vel nō debito modo nō audit̄ appellans etiā ſup exp̄ſſis. ſ. e. ti. is q. li. vj. Si vero ſuetur forma ſecūda: q: debito mō iurat̄: ſed nō p̄ma: q: nō debito modo exprimit̄: nūc aut nihil exprimit̄: aut aliquid exprimitur debito modo: aliqđ nō. Primo caſu nō audit̄ appellās: niſi in caſibus exceptis in decre. vt circa. in. §. niſi. in fi. Secūdo caſu audit̄ ſup exp̄ſſis. Itē in p̄dictis caſibus exceptis ſed ſup obiectis nō ſpecificatis nō: etiam ſi velit iurare q circūſtantias de nouo ꝑcepit: vt. ſ. ij. rñ. hec vera quo ad illa obiecta in quibus forma reqrit̄ ⁊ artat ꝯſtitutio. Si vō propter aliq̄ appellat in q̄bus artat ꝯſtitutio: ⁊ ꝓpter aliq̄ in q̄bus nō artat: vt. ſ. j. rñ. tūc lꝫ neutra forma ſeruet̄: audit̄ appellās illa proſequēſ que conſtitutio nō reſpicit. his viſis proſequor litteram.
b ¶ Appellās. vl' adherēs: q: de vtroq; loq̄t̄ decre. vt circa ver. aliogn. Alter ergo q nec appellans eēt nec adherēs bene admitteret̄: cū ceſſet in eo rō poſita in fi. huius. §.
c ¶ Querele ſimplicis. nūqd ergo reprobat̄ opi. ꝯpoſt. de q̄ dixi in p̄n. huiꝰ ꝑtis? dic q nō. ip̄e. n. nō fuit locutus de pena decre. vt circa. quā etiā nō vidit: ſꝫ de pena decre. pa me: que hoc ſolū hꝫ: q poſt tp̄s ibi ſtatutū procedit̄ in ꝑtis abſentia: ſed decre. vt circa. iponit penā nō ſuanti formā in iurādo: q nō audit̄ etiā ſup exp̄ſſis: nō ſeruāti in exp̄mendo q nō pōt obijcere nō exp̄ſſa. ſimpliciter ergo in penā ab obijciēdo repulſus: nec ꝑ viā q̄rele poſſit obijcere. ⁊ hoc vult iſte. §. ſed punitur ſolū in proceſſu ſiendo in

ꝓſequendo: lꝫ appellanti poſſit aſſiſtere ne[y] colludat: non tñ ei ꝓpter hoc ꝓſecutionē ꝑ p̄rij[z] intereſſe denegamus.
¶ Inſup[a] ſi appellās[b] ab electione poſtulatōe vl' ꝓuiſione ꝑ viā q̄rele[c] ſimplicis cauſam agat[d]: vel eaꝫ appellato agēte defendat: repellit̄[e] ab obiectibꝰ in appellatiōe ſua exp̄ſſis[f] ⁊ alijs[g]: niſi ꝯſtiterit ipſū formā ſuaſſe p̄dictā: preterq̄[h] in caſibꝰ in ꝯſtitutione p̄miſſa exceptis: etiā ſi appellationē ſuā nō ꝓſequat̄ nec exhibeat: ⁊ illa ſe aſſerat nolle[i] vti: dum tñ de ipſa[k] corā iudice[l] fiat fides[m] q: per ipſaꝫ ius repellēdi eundem aduerſario eſt q̄ſitum[n]. ¶ Illius vero conſtitutionis forme[o] omiſſio licet appellantē ab obiectibus in formā electiōis vel perſonas eligentiū vl' electi propoſitis vl' proponendis ⁊ eoꝝ facienda probatione repellat: ꝓbationem tamē factā ſuper his per aduerſarij ꝯfeſſionē vl' al's legitime[p] nō infirmat[q]. Idē.

In pleriſq;[r] eccleſijs nedū

eius abſentia: ⁊ per appellationem proſequi poteſt obiecta in eo ſtatu in quo cauſam inuenit: ergo ⁊ per querelā: ⁊ ſic verū ſit dictum cōpoſt. cum ergo diuerſe ſint culpe: nō mirū ſi diuerſe ſint pene: ⁊ ſi. qđ no. ſ. eo. cumana. in vlti. glo.
d ¶ Agat. fa. de ap. ꝯcertationi. li. vj. qđ nō. poſt innoc. ⁊ hoſti. de ap. dilecto.
e ¶ Repellitur. inſtante appellato: vt dicam in fine huius partis.
f ¶ Exp̄ſſis. ſi intelligas ſingulariter ⁊ clare tunc exponas qđ ſeq̄t̄ formā ſuaſſe p̄dictā. ſ. in iurando. cū. n. nō iurans nō audiat̄ etiā ſup exp̄ſſis ꝑ viā appellationis: ergo nec ꝑ viā querele: de re. iur. cū quid. li. vj.
g ¶ Alijs nō expreſſis.
h ¶ Preterq̄. excipit a ṽbo alijs: et eſt ſenſus: appellās q formā nō ſeruauit in exp̄mendo audit̄ ſup nouiter emergētibus vel ad noticiam ꝑuenientibus vel ſuper quibus ſuperuenit probandi facultas. illis ergo caſibus non excludetur etiam per viam querele.
i ¶ Nolle vti. vidēs. n. appellās q formā nō ſeruauerat: de ꝯſilio aduocati celat appellationē. vl' dicit q illa nō vult vti: vt cām per viā q̄rele ꝓſequi poſſit. Et facit hec l'ra ad q̄ſtionē: an inuito ipetrāte is ꝯ quē ipetratū ē poſſit vti reſcripto? de q̄ ſatis ſcripſi poſt inno. ⁊ hoſti. de reſti. ſpo. ex cōqueſtione. io. an.
k ¶ De ipa. appellatiōe i q̄ ñ fuit forma ſuata vl' illoꝝ exp̄ſſio fcā
l ¶ Iudice. coram quo ꝑ viam querele ſimpliciter agitur cauſa.
m ¶ Fides. plena nec ſufficeret illa ſemiplena: de qua no. cōpoſt. c. j. ſ. e. li. vj. in glo. qđ ſi papa. vbi dicit ꝑ vnū teſtē ⁊ l'ras quas procurator abſentis de cuius ꝓcuratorio ꝯſtat vult impetrare ſuper appellatione ꝓbari appellatū. Illud eni locū habet quo ad proceſſum in partis abſentia faciendū: ⁊ quo ad probationē deuolutionis: ſed hic loquit̄ de pena repulſionis vt ſtatim ſequitur Itē illud corā iudice appellatiōis hoc coraꝫ iudice querele. Iteꝫ ibidē de probatiōe appellatiōis hic neceſſe eſt ꝓbare formā appellationis. vides aūt ꝑ hoc quō expedit appellato q ſibi in forma publica appellatio intimetur. ſ. eo. c. proxi.
n ¶ Queſitū. optime ꝯcor. ſ. e. ab eo li. vj. ⁊ cū hoc reſpiciat fauorem appellati: eo patiente bñ ꝓcederet obiectio: ad hoc. j. §. ꝓx. nō ſic in caſu illius decre. ab eo. vt ibi nō. in glo. vlti. io. an.
o ¶ Forme. ſi intelligas de forma iuramēti planū eſt: ſi de forma expreſſionis idem cū diſtinctiōe quā ſcripſi. ſ. §. ꝓxi. in princi. hꝫ dico quo ad repulſionem de qua ſequitur.
p ¶ Legitime. ſi ergo inuito appellato fieret probationū receptio ſuper articulis ſuper quibus recipi non debebat: hoc ſibi nō nocet. cōſueuerunt articuli admitti ſaluo iure impertinentiū ⁊ nō admittendorum: de quo ſcripſi de offi. dele. cum contingat ſuper glo. penultima de teſti. ex parte.
q ¶ Non infirmat. bene concor. de accuſ. c. j. ⁊. ij. li. vj. ⁊ facit qđ nō. ſ. e. ſi forte. li. vj. in. v. glo.
r In pleriſq;. Caſus. ſine ſpāli licentia pape nullus prouidere pōt eccleſie cathedrali clero carenti ⁊ populo xp̄iano. Religioſus ꝑ p̄latū licētiari nō debet: vt tali ꝓuiſioni ꝯſentiat: ꝯſentiēſ etiā ſi fuerit ꝯſecratus priori prelato ſubiacet: nec in epiſcopū recipit̄ nec ad aliquem honorem promouetur. que ꝯ fient irrita decernit. Et ſunt tres partes. In primo ꝯſtitutiōis cā. In ſecunda ꝯſtitutio. In tertia proteſtatio. Secūda pars quā ſūmaui q̄tuor

qđ dolẽtes[a] referimus ꝑſidio[b] facultatũ ꝓuatis: ſꝫ ⁊ clero carentibꝰ ⁊ ppl'o[c] xp̄iano[d] mltos frequẽter ⁊ religioſos[e] ꝑſertim īprouida ſupioꝝ[f] ꝓuiſio ad pontificatus aſſumit honorē q̄ nec vt expediret ꝓdeſſe nec ꝑeſſe vt deceret[g] valẽtes: inſtabiliate vagationis[h] ⁊ mẽdicitatis opprobrio[i] ſerenitatẽ[k] pontifical' obnubilant[l] dignitatis.

Uolentes igit̄ ꝯ temeritatẽ tam facientiũ q̄ vt frequẽtius recipientiũ ꝓuiſiones hꝰi ꝓuidere: de ꝯcilio fratrũ nr̄oꝝ ſtatuimus: vt nll's decetero q̄tacunq; [m] dignitate ꝑpollens: niſi ſpāli[n] ſuper h aucte ſe. ap. fulciatur: de paſtore[o] ꝓuideat cathedrali[p] eccl'ie ſibi q̄litercũq;[q] ſubiecte: q̄ clero careat et ſubditis xp̄ianis[r]: nulluſq; religioſus a ſuo vnq̄ q̄ ꝓuiſiōi tali ꝯſentiat licentiet ꝑlato[s] q̄ ſi lniatus[t] ēt hꝰi ꝓuiſioni ꝯſenſerit: ⁊ i epiſcopũ[u] ſe fecerit aut ꝑmiſerit[x] ꝯſecrari: in ep̄ali nullatenus recipiat̄ honore[y]: ſꝫ in tante ambitiōis penam ſub religionis ac monaſterij[z] ſui ꝑlato[a] ſēp ſic degat humilis iaceatq; ꝓſtratus[b]: q̄ nll's eidē in religione ſua vel extra ad gradum honoris vel admiſtrationis cuiuſlibet[c] ſit aſcenſus.

Nos. n. q̄cq̄d ꝯ p̄miſſa vel aliqđ[d] p̄miſſoꝝ ꝯtigerit attentari: irritũ eē decernimꝰ ⁊ inane: ꝯria q̄cũq; ꝯſuetudine nō[e] obſtante. Sane circa prefatas[f] eccleſias premiſſa ſic ſpecialiter ꝓuidenda decernimꝰ q̄ circa ꝓuiſionē quarũlibet aliaꝝ[g] facultatem ſupiorum nec coartare intendimus nec vltra iuris cōmunis limites

facit. Primo prohibet prouiſionem fieri. Secundo licentiā dari. Tertio punit conſentientem. Quarto decernit. ptes patent: ⁊ ſumme fuit honeſtum quod hic dicitur.

a Dolentes. ꝯcor. ſ̄. de cele. miſ. dolētes. ſ̄. de ſta. mo. recolentes. ſ̄. e. ti. attendentes. ⁊ de cenſi. ad noſtram. in p̄n.

b Preſidio. i. ſubſidio ſine quo ſpūalia diu eſſe nō poſſunt. j. q. iij. ſi quis obiecerit.

c Et ppl'o. certū eſt q̄ clerus ⁊ ppl's ſunt diuerſa: de ꝑuile. ex pte. de ſē. exc. ſi ſnia. li. vj. qđ ſi hꝫ alterum tñ. hic. ⁊. ſ̄. e. c. ponit copula: per qđ videt̄ q̄ carere dēat vtroq;: habens aūt alterum nō caret vtroq;: ⁊ ſic nō videt̄ artare ꝯſtitutio. vide ſimile: habēs codicē non includit̄ ſub carenti bꝰ decreto ⁊ codice: ⁊ habens panē non includit̄ ſub carētibus pane ⁊ vino: ⁊ habēs argentū nō includit̄ ſub carētibꝰ auro q argento: ita nō includat̄ eccleſia habēs clerū vel pplm ſub carētibus clero ⁊ populo: al's non eſſet diuerſum dicere clero ⁊ ppl'o: ⁊ dicere clero vl' ppl'o: ⁊ eēt hoc incidere in iproprietatē locutionis ſumendo copulā ꝓ diſiuncta: q̄ iproprietates excuſande ſunt nō ſequende: vt no. de ver. ſig. ꝑterea. ꝓ hoc facit: q: foret abſurdū q̄ illi clero vl' ppl'o quē hꝫ eccleſia ſubtraheret̄ ep̄s: ⁊ hoc multū vrget. Cōtra carere eſt nō hr̄e: ſed ſi dixiſſet ſi nō habeat vl' niſi habeat clerū ⁊ populū ꝓpter copulam requiritur q̄ habeat vtrunq;: ergo ſi habet alterum tm̄: artat ꝯſtō: ⁊ idē in p̄dictis exemplis: ſi dicat̄ ſi nō habeat vl' niſi hēat decretū ⁊ codicē: requirit̄ q̄ habeat vtrūq;. Idem cū dicit̄ ſi nō hēat panē ⁊ vinū: argentū ⁊ aurū ⁊ in ſimilibus: vt cū dicit̄ nullus eligatur niſi habeat vel ſi nō habeat etatē ſcientiā ⁊ mores ſingula requirunt̄: vt. ſ̄. e. cum in cunctis. Idem ſi dicatur ſi careat ſcientia moribus ⁊ etate: facit de eta. ⁊ quali. eam te. Pro vtraq; parte poſſet induci. ff. de re. du. ſi is qui ducenta. §. vtrū. egeret declaratione: ſed primū plus placet.

d Chriſtiano. talia loca q̄ ſunt in poteſtate hoſtiū nō deſinunt eſſe ſacra. Ad. l. cū loca. ff. de reli. ⁊ ſum. fu. rn̄de vt no. vij. q. j. paſtoralis. in fi. nō putes tñ q̄ ſit neceſſariū q̄ locus ſit captꝰ ab hoſtibus. ſatis enī eſt q̄ clero careat ⁊ ſubditis chriſtianis per verba huius decre. lꝫ non ſit in hoſtium poteſtate.

e Religioſos. q laborāt ad hoc etiā iterdū iportune ⁊ ꝑ corruptelas: vt dicere poſſint cū pſalmiſta: Laqueus ꝯtritus eſt ⁊c̄. ꝑs. Niſi q: dn̄s erat. Uidi iam religioſū cōſecratū ad titulū qui non erat in reꝝ natura: nec fuerat qđ patere poſſet per prouinciale.

f Superiorum. ad quos ſpectat quouis iure prouiſio: ⁊ maxime quatuor principales patriarche ⁊ quidam archiepiſcopi qui ſub eis ſunt conſueuerant hoc facere.

g Deceret. viij. q. j. qui epiſcopatum.

h Uagatiōis. ꝯſueuerunt tales diſcurrere ⁊ vicarios ep̄oꝝ querere maxime habentiū dio. latas: interdū p̄ncipibus adherere familiariter: qui cū honoris querūt habere capellanos ep̄os.

i Opprobrio. nedum in epiſcopo ſed in quolibet clerico xciij. di. diaconi. vlt.

k Serenitatem. al's temeritatem: de qua. ſ̄. de penis ſi quis ſuadente. circa fi. io. an.

l Obnubilāt. ſaltē quo ad vulgus: de hoc. xciij. di. legimus. facit. ſ̄. de ꝑuile. c. j.

m Quantacūq; ꝓpter p̄triarchas hoc dicit vt p̄dixi.

n Spāli. ſi ergo hēret generalē auctoritatē ꝓuidendi ep̄atibus ſpectātibus ad ꝓuiſionē papalem non ſufficit per hanc lr̄am.

o De paſtore. vtitur hic vocabulo generali: vt archiepiſcopos ep̄os ⁊ etiā p̄triarchas cōprehēdat: al' bi latius. ſ̄. e. ne ꝓ defectu. de re. iu. q̄uis.

p Cathedrali. in alijs locum nō habet vt in fi.

q Qualitercūq; nō diſtiguit: ergo ſiue plene ſubſit ſiue quo ad prouiſionem tñ.

r Chriſtianis. circa. iiij. p̄triarchales ſedes principales q̄ diu ſūt in poteſtate infidelium vl' ſciſmaticoꝝ ꝓuidit boniſa. in ſua extraua. ſcā romana.

ſ Prelato. q ꝯſaciens puniēdus eſſet pena arbitraria ex quo circa ipm certa hic nō ſtatuit̄: de offi. dele. de cāis.

t Lniatus etiā. ergo ⁊ habita licentia conſentire non poteſt: concor. ſ̄. eo. quorundam. §. j. in fi. li. vj.

u Et in ep̄m. nō q̄ ex ſolo ꝯſenſu nō ē locus penis inferioribus: ſꝫ tūc demū cū ſeqt̄ ꝯſecratio: h ꝓbat hec copula.

x Permiſit. i abſolute coacto ceſſaret pena. ſ̄. qđ me. cā. ſacris. nec iprimeret̄ character. ſ̄. de bap. maiores.

y Honore. q: nec admittet̄ ad executionē pōtificalis officij: nec ꝑmittet̄ pōtificalibus inſignijs vti: ⁊ ſic minus poterit q̄ alter ep̄s nullius eccleſie: de or. ab epi. c. j.

z Monaſterij. includit etiā canonicā regularē: de eta. ⁊ q̄li. intellereximus. de priui. cum olim. ij. in p̄n. ⁊ ꝑ hāc lr̄am patet hanc penā ſolum in religioſis locum habere.

a Prelato. gꝰ ꝑ talē ꝓmotionē nō fuit ſoluta obdiētia: ſecus ſi ꝓuiſio tenuiſſet. xviij. q. j. c. vno. xvj. q. j. ne ꝓ cuiuſlꝫ.

b Proſtratus. cōcor. de deci. q̄uis ſit in fi.

c Cuiuſlibet. concor. ſ̄. de regu. c. j. ſ. vt profeſſores. ⁊ per hoc excludit etiam temporales.

d Uel aliqđ. igit̄ ꝓuiſio de tali eccl'ia fcā nō vꝫ. nec lnia cōſētiēdi religioſo data vl' ipiꝰ ꝯſēſus vl' ꝯſecratio ſbſecuta qꝰ ad ipiꝰ executionē: nō dico qꝰ ad characterē: fa. qđ no. ſ̄. de cō. di. v. manꝰ. i vl. glo. ⁊ fa. qđ dixi. ſ̄. de ꝯſue. q̄tio. ſup j. gl. Itē nec vꝫ ꝓmotio facta de tali ꝯ ꝓxi. dictū. (ſtatutū.

e Nō ob. mlia ſilia vide de ꝯſti. c. j. li. vj. i. g. p. ⁊ ꝯcor. ſ̄. c.

f Prefatas. cathedrales clero carentes ⁊ ppl'o xp̄iano.

g Aliaꝝ. nō cathedraliū vel etiā cathedralium hn̄tium

ampliare[a]. Idem.

Quod circa[b] religioſorum electões[c] ſup diſcordia[d] ⁊ minoritate[e] nũeri bonifacia na cõſtõne[f] cauet: de diſcõdia ⁊ nũeri miorítate q̃ i facto[g] nõ in fictione vel in iuris effectu conſiſtunt: debere intelligi declaramus[h]. Idem.

Statutuꝫ[i] ſup bonis a prelatis cathderalium regulariuꝫ ⁊ collegiatarũ[k] eccliaꝝ dimiſſis[l] aut obuenientibus tempore vacationis earuꝫ futuris ſucceſſoribus fidelr reſeruãdis[m] edituꝫ locũ declam9[n]

clerum ⁊ populum chriſtianum.

a ¶ Ampliare. ſi de innouatiõe dĩ ꝙ ius vetus ꝯſuat nouũ aũt nõ creat: de puĩ. ex pte. ĩ. in fi. ⁊. c. q: intẽtiõis. ⁊ optime ꝯuenit huic fini extua. cle. q̃ incipit meruit. io. an.

b Quod circa. breue ⁊ vtile determinãs decre. quorũdã s̃. eo. li. vj. ⁊ approbãs qð ibi no. ioan. mo. ⁊ archi. ⁊ qð nõ. s̃. eo. ti. idemnitatib9. §. ſane. in. iiij. glo.

c ¶ Electiões. paſſiuae. nã ꝯſtõ hic declarata loquitur qñ religioſi eliguntur qcunqꝫ ſint eligentes religioſi vl' alij. Et dic electiones poſtulationes prouiſiones vel quaſlibet vocationes: vt ibi.

d ¶ Diſcordia. hoc quo ad mendicantes circa quos ꝓuiſuꝫ ẽ: ꝙ ex electiõe in diſcordia facta de ipis ex̃ adminiſtratiões ſui ordinis nulli ius eis acqrat nec audeãt ꝯſentire.

e ¶ Minoritate. hoc quo ad religioſos nõ mẽdicãtes circa quos ſtatutũ fuit idẽ circa electiones factas de ipſis ad quaſcũqꝫ prelationes a minori parte numeri.

f ¶ Cõſtitutiõe. s̃. e. quorũdã. ⁊ patet p ſingulare qð nõ loquit de decr. idẽnitatib9. Itẽ illa nõ tractat ſolũ d diſcordia ⁊ minoritate numeri: imo tractat i forma ſcrutinij ⁊ cõpromiſſi de numero duplo maiori. Itẽ maiori nõ duplo maiori. Itẽ minori: ſꝫ illa quorũdã. ⁊ ſolũ tractat de electiõe diſcordi ⁊ facta p minorẽ ptẽ numero. fateor tñ ab idẽtitate rõnis h qð hic dicit etiã in numero de quo loqt decre. indemnitatibus. locũ hꝫ: ⁊ ſaltẽ quo ad. §. ſiqua vero.

g ¶ Que in facto. nõ in fictiõe. hoc intẽdit. ſi ex. x. electoribus. viij. elegerũt mendicãtẽ: duo alii vl ꝯdicũt: ſꝫ ꝯ iſtos duos aliqd opponit ꝓpter qð negat ipſos vocẽ habuiſſe vt q: dicunt excõicati ſuſpẽſi irregulares: ꝓuati ea vice poteſtate eligẽdi vel his ſiles: ꝓpter qð dicit totũ capitulũ eligentiũ in illis octo ꝯſiſtere: ⁊ p ꝯſequẽs electionẽ fingi ꝯcordẽ: hoc nõ iuuat mendicãtẽ. Itẽ ſi ex. x. canonicis vel monachis q̃ttuor tñ elegerunt religioſũ non mendicantem q dicit illos ſex vel tres ex illis fuiſſe tales vt. s̃. p qð concludit fingi electionẽ ſuã factã a toto capitulo vel a maiori pte hoc cũ nõ iuuat: vide qð nõ. de ꝯceſ. pbẽ. auctoritate. in fi. glo. Sꝫ q̃ro ſi ita ẽ ꝙ voces i iuris effectu als nõ valẽtes: vt excõicatoꝝ ⁊ his ſimiliũ cõputant in numero quo ad h vt reliq̃ electio dicat diſcors vel facta p minorẽ ptẽ: an pdictorũ voces augeãt etiã numeꝝ ⁊ ſuffragiũ intñ ꝙ ex illis vocibus ſeq poſſet ꝯfirmatio q̃ als fieri nõ poſſet illis excluſis vt patere põt in pdictis terminis de electo p. vj. de. x. qui vj. oẽs vel tres ex eis ſũt excõicati vl' ſimiles? Apte dico ꝙ nõ quo ad caſus decre. quorũdã. q: in quolibet pdictorũ caſuũ ꝯſtõ ſolũ nocet: q:. ſ. ipedit mẽdicãtẽ ⁊ nõ mendicãtem quẽlibet ſuo caſu: ſed coelectũ nõ iuuat: nec hoc colligi poterit ex verbis vel mente ꝯſtitutiõis ipſius. Non eni hoc ipo ꝙ nõ valet electio mẽdicãtis facta in diſcordia vꝫ electio coelecti: als ſequeret ꝙ ſi ex. xx. canoñ. xviij. elegerũt mẽdicantẽ valeret electio facta p duos. Itẽ nec ſequitur ꝙ ſi ex. xx. electoribus. ix. elegerũt ꝓfeſſũ: ꝙ p hoc valeat electio facta p. xj. vt patet. s̃. e. ſcriptũ ad fi. ⁊. c. indẽnitatibus. §. ſi vero. ⁊. §. ſiq̃ vo. qð ergo nõ mutat ⁊c. C. de teſta. ſancimus. nec correctiones iuriũ dilatamus. s̃. e. cũ expediat. li. vj. Sed in caſu decr. indẽnitatibus. videt ſecus quo ad electuꝫ p ſcrutiniũ a duplo maiori numero a principio vel per acceſſum debito modo factuꝫ: vel per cõpromiſſuꝫ cui minor ps ſi opponit: cui9 ꝯfirmationẽ exceptio ptis aduerſe impedire nõ põt. ⁊ ſic erit i hoc ſimile electiõi cardinaliũ: vt vtrobiqꝫ voces tales ſuffragiũ afferãt ⁊ cõputent in numero duaꝝ ptiũ: vt i ꝯſtõe cle. s̃. e. ne romani. §. ceteꝝ. ⁊ ſatis credo ꝙ hoc fuit de mẽte. Sꝫ tenẽs ꝯtriũ dicẽ pt ꝙ illa decr. dicit etiã eo caſu officiũ ꝯfirmatoris nõ deficeret h ergo venit in examine electiõis: an ex vocibus eligẽtiũ ſit canonica. Sꝫ ſi hec lr̃a ibi in. §. ſane. q̃ dicit ſi als inuẽta fuerit. intelligat als. ſ. ꝙ cõſideratiõe numeri faciet p pmo dicto: qñ vo electa eſt a maiori pte ſed non duplo maiori: tunc cum admittant ptis minoris exceptiões lꝫ ſummarie cognoſcẽde: vĩ qðlibet nõ quo ad adminiſtrationẽ ipediẽdã: tñ quo ad electionẽ caſſandã hec obijci poterũt: ⁊ in his etiã expediret declaratio: ⁊ etiã circa voces abſentiũ nõ vocãdoꝝ vel vocatoꝝ q venire noluerunt vel expſſe renunciauerũt: q̃s cõputari ſonat in abſurdum lꝫ hoc videatur ex fictione. Itẽ de nõ ꝯſtitutis in ſacris in collegijs mariũ cõiter tenet per decr. ij. ĩ. de eta. ⁊ q̃li. ꝙ illoꝝ rõ vel cõputatio nõ habet: ſic nec haberet illoꝝ q canonici vel ꝓfeſſi nõ eẽnt quaſi ſit mens huius: ꝙ als vocem habens ex fictione non excludat a numero: talis aũt vocẽ non hꝫ lꝫ iure nouo. Unde idem videt de abſente nõ vocando vel vocato qui venire noluit: vt predixi. vnde nec in duabus partibus cardinalium eligentium papã cõputamus nõ excluſos: lꝫ ꝯputemus excõcatos: vt in predi. decre. ne romani. §. ceterũ. pmũ patet. e. ti. vbi piculũ. §. ſane. li. vj.

h ¶ Declaramus. idem fertur olim boniſa. declaraſſe vt ſcripſi in decre. indemnitatibus. §. ſane.

i Statutũ. Caſus. emolumẽtũ ex iuriſditione ſigillo curie vel als ptinens ad prelatũ cathedralis ecclie vel collegiate ea vacante: nõ obſtante ꝯſuetudine deductis expenſis reſeruandũ ẽ ſucceſſori: niſi tunc certe dignitati ꝯpetat iuriſditio cũ ipſius emolumento: reprobat qð nõ. s̃. e. quia ſepe. li. vj. ⁊ approbat qð ibi nõ. archi. de quo ſtatuto hic loquitur.

k ¶ Collegiataꝝ. in alijs. n. nõ hꝫ locũ q: decre. ſepe. ſed decre. preſenti. de offi. or. e. li. de qua ſit extẽſio. ĩ. ti. ij. q: in fi.

l ¶ Dimiſſis. p hoc ꝓbabat ibi archi. ꝙ decre. loqt de bonis prelati diſtinctis nõ de cõib9 plato ⁊ capitulo: all. xij. q. ij. hec hui9. ⁊. c. non liceat. ⁊. c. charitatẽ. ⁊. c. illud. ⁊. c. de laicis. ⁊. q. v. ſicubi. fa. s̃. ne ſe. vac. c. vno. li. vj. de regu. c. vl. eo. li. ſed litera alias vñcũqꝫ que hic ſequitur multum facit contra.

m ¶ Reſeruandis. nec occupãdis p collegia ꝯuẽtus capl'a ſingulares pſonas ipoꝝ: circa qð pncipaliter ꝓuidet iſta ꝯſtõ. per quẽ aũt ſint reſeruanda: ibi dixi: p economũ vel p aliũ deputatũ.

n ¶ Declaramus. h patet ꝙ reprobat nõ corrigit opinionẽ meã q: nõ ſtatuit hoc eẽ de iure nouo: ſꝫ declarat hoc fuiſſe de veteri ⁊ approbat opi. archi. Sꝫ videamus motiua. mihi pus videbatur ꝙ ex quo iuriſditio transfert in caplm iure cõi: ꝙ oĩs fructus iuriſditionis iure acceſſorij capitulo deberet: ſed archi. ꝯ ꝓpter verbũ ibi poſitũ vacatiõis tpe obuenientia. Itẽ vt dicebat capitulũ hꝫ cuſtodiã: ⁊ adminiſtrat nõ ſuo ſꝫ alieno noĩe. vſurpare igit nõ dꝫ qð hꝫ cuſtodire: vt dicebat boniſa. ſic declaraſſe. cũ vltimo legi ſextum: dixi ꝙ recederem ab opinione mea: niſi declarationẽ viderem. Ad verbũ obuenientia reſpondebã per relatiuuꝫ q̃ vt ibi nõ. Ad id qð dicit de cuſtodia reſpõdebã ꝙ in iuriſditione nõ ſuccedat quo ad cuſtodiã tñ: immo quo ad exercitiũ als ſequeretur ꝙ viſitando non poſſet ꝓcurationẽ recipere de q̃ dicam. ĩ. de here. multoꝝ. Stemus declarationi q̃ iuſtificari põt ex eo qð ibi notaui in. ĩ. glo. cum eni canonici videntes fructus ſibi deberi: vacationẽ prolixam forte ꝓcurẽt: difficultates igerãt

ꝛ tardius eligant: qꝛ ꝓpter fructus iuriſditiōis vel ſigilli ſi eos ꝑciperent hoc ꝯtingere poſſet: merito ꝛ hi cenſeant eſſe ꝓhibiti.
a ¶ Emolumēto. idē v̄bū de ſimo. nemo in pn̄. de teſti. c. j. li. vj.
b ¶ Ex iuriſditiōe. ex q̄ ſoluunt offō pene pecuniarie vel emende: de offi. oꝛ. dilect⁹. facit de ſen. ex. venerabilibus. §. deniq; li. vj. ꝛ qͦ no. de pen̄. lꝫ forſan. etiā loquit de quota litis q̄ de ꝯſuetudine deberi pōt ſm guil. q hoc no. in ſpe. de ſala. §. j. v. ſi vo ordinarius. ꝛ. §. ſe. qͦ nō placet ꝑ decre. cū ab omni. de vi. ꝛ ho. cle. vt ibi dixi.
c ¶ Sigillo. ſiue ad vſū cauſaꝝ: vt cū ſit lr̄a citatoria l' aliqd tale: ſiue ad ꝯtꝰ: puta qꝛ recognoſcunt vel publicant ſub ſigillo curie forte cū non ſit ibi vſus tabellionū: facit de fide inſtru. cū dilectus. de fo. cōpe. romana. ad fi. li. vj.
d ¶ Vel ſecularis. vt qꝛ prelatus temporalem iuriſditionem habebat in loco. de ap. ſi duobus. de delic. pu. c. ij. io. an.
e ¶ Conſuetudine. Nō qꝛ decre. qꝛ ſepe. vitiat nō ſolū ꝯſuetudines: ſꝫ etiā ꝓuilegia ꝛ ſtatuta: h̄ vero ſolū ꝯſuetudinē. dico ꝙ hoc ipſo ꝙ declarat iſtud ſtatutū locum habere in caſibus predictis: cuius ſtatuti pars eſt vitiare ꝓuilegia conſuetudines ꝛ ſtatuta: ꝯ̄ria ergo ꝛ illa quo ad hos caſus ſublata dicant: ſed puto ꝙ cōſuetudinem que ſecuta eſſet conſtitutionem ipſam quia ſepe. hec littera tollere noluit: ne ob. decre. j. de conſti. li. vj.
f ¶ Expenſe. hoc etiā tenebat ibidē archi. vt qꝛ ſalaria dant officiali q iuriſditiōē exercet vl' qui ſigillat: vl fiunt expenſe in miniſtris chartis cera ꝛ ſimilibus: facit. ſ. e. vt preterite. xij. q. ij. hec huius placiti. ff. de admini. tu. cū plures. §. j. ꝛ. ij. ff. de tute. ꝛ rō. diſ. l. j. §. ſed nonnullos. ff. de pe. here. ſiquid. §. ſicut.
g ¶ Singulares pſonas. ſalua pace cōponentis h̄ remanet dubiū an hoc intelligat de ſingularibus pſonis etiā ipoꝝ collegioꝝ? ꝛ videt ꝙ nō: qꝛ ꝯſtitutio expſſe tollebat quo ad hos ꝯ̄ria priuilegia ꝛc. Videt ꝯ̄: qꝛ al's iſta v̄ba ſūt ſupflua: cū certū eēt ꝯſtitutionē ipaꝫ extraneos nō ligare: ſꝫ ſolū capl'a ꝛ pſonas ipoꝝ: per qͦ puto ꝙ etiā de ſingularibus pſonis collegioꝝ intelligat: ꝛ ſꝫ hoc dicā ibi ſublata ꝓuilegia ꝛc. quo ad ſingulares pſonas collegioꝝ que non iure dignitatum hoc vendicant: cum priuilegia dignitatum ſibi ſublata non eſſent.
h ¶ Dignitatū. Quid ſi rōe pſonatuū vel officioꝝ? videt ꝙ idem ꝛ intelligo hāc lr̄am ſiue dignitas ſit in ipa eccl'ia vacāte ſiue i alia puta quia archidiacono in eccl'ia cathedrali hoc cōpetit: vl' in eccleſia collegiata hoc cōpetit archi. q tamē ipſius eſt canonicus.
i ¶ Emolumento. ergo ſecus ſi iuriſditio tm̄.
k ¶ Speciali. puta ſtatuto facto in fundatiōe dignitatis vl' eccl'ie xviij. q. ij. eleutherius. de ꝯſue. cū dilectus. vl' re iudicata: de re iudi. cum inter. vel arbitrio: de pſcrip. cū olim. de arbi. cum olim.
l ¶ Extendi. ſi de offi. oꝛ. preſenti. §. porro. li. vj.
m Cum cōceſſa. ſe ſūmat inducēs ius nouū ꝛ equiſſimum.
n ¶ Superiore. qui ſine capitulo ſolus hoc poteſt. ſ. co. ſi religioſus. ij. reſponſo.
o ¶ Prouiſioni. latum verbum quod cōprehendere poteſt nominationem poſtulationem preſentationem ꝛ collationem: ꝛ facit quod notatur. ſ. co. ſi compromiſſarius. §. idem. in fi. vlt. glo. libro ſexto.
p ¶ Siquā. lꝫ hic videatur reprobare lnīam generalē: ꝛ merito quia forſan eligeret ad locū cui nō expediret illū preſici: et forſan ꝑlatus licentiā ſpālem daturus nō eſſet ad illū: tamē credo idem in ſpāli: vel ſi exprimatur locus: puta ꝙ ꝯſentire poſſit ſi eligatur ad talem ꝑlaturā forte vacantē: cum ibi etiam iubiit ratio ambitionis que ſequitur.
q ¶ Ambitionis. que ſepe religioſorū oculos excecat ſ. e. quorundā. in pnci. li. vj.
r ¶ Nullius. ꝑ hoc dico ꝙ etiam electioni prius facte ipſo ignorante ꝯſētire nō poſſet: quia ſi ſup certo danda ſit talis licentia: facit de conceſſi. prebē. c. j. li. vj. verſi. ſubiunctū. in fi.
ſ ¶ Firmitatis. ſi ergo ex tali licētia ꝯſentiret: conſenſus nō valet: ꝛ priuat⁹ eſſet omni iure ſibi ex electione queſito. ſ. e. ſi religioſus. j. rn̄. li. vj. ꝛ ſatis videbatur hoc eſſe de mente veteris iuris inquātū. predi. decre. j. ꝛ. ij. rn̄. loquit de electione facta. ꝛ. e. ti. ꝙ ſit. tn̄ tenebamus ꝯ̄riū dicētes: ꝙ ſicut male facit abbas abſoluens monachū ad aliud monaſteriū: niſi illud habeat paratum: ꝛ conſtet ꝙ illum recipere velit: tamen valet ſi hoc facit: ꝛ de hoc ꝑ inno. de renū. c. ſi. per hoſti. de iureiur. ſicut ex litteris. ita male faciebat prelatus talem dando licentiam: tamen data tenebat: per quod videret ꝙ valeret talis licentia ſi daret clerico ſeculari de ꝯſentiendo ꝛ transeundo: quia quo ad ſolū ꝯſenſum nō eſt neceſſaria. ꝓpter vim eni ꝓfeſſionis magis notat ambitio in ꝓfeſſo: ꝛ lꝫ actiua poteſtas eligendi nō detur ad beneficium nō vacans: de conceſ. ꝑben. conſtitutus: paſſiua bene dat de transla. c. ſi. de ſi. preſby. c. j. ꝛ. ij. li. vj.

hᷓe in oī emolumēto[a] qͦ ꝓuenit ex iuriſditione[b] ꝛ ſigillo[c] curie eccleſiaſtice vel ſecularis[d] aut al's vn̄cunq; qͦ ad prelatos eccleſijs nō vacātibus ptineret: cōſuetudine[e] qlibet ꝯ̄ria nō obſtāte: ita tñ ꝙ in iſtis ꝛ ſimilib⁹ rōnabiles deducantur expēſe[f]. ¶ Ceterꝝ ad ſingulares[g] pſonas ad q̄s rōne dignitatū[h] q̄s obtinēt: iuriſditio cuꝫ eius emolumēto[i] deuoluit ſede vacāte ꝯ̄ ꝯſuetudine ꝓuilegio vel iure alio ſpāli[k] volum⁹ pñteꝫ ꝯſtitutionē extēdi[l]. Idem.

Cum ꝯceſſa[m] religioſo a ſuperiore[n] ſuo lnīa vt electiōi vl' ꝓuiſiōi[o] ſi quā[p] de ipſo ꝯtigerit fieri: ſuuꝫ dare poſſit aſſēſū: ābitiōis[q] vitio viā paret: nullius[r] caꝫ exiſtere volum⁹ firmitatis[s]. Cle. v. ꝯci. vien.

De renunciatione.

Cum[t] illuſio[u] ꝛ variatio in pſonis eccl'iaſticis[x] maxi[y] ſint vitā de pñti ꝯſtitutione ſācimus: vt ſiqs ad cedēdū[z] pōtificali aut

t Cum illuſio. Caſus. renunciatio dignitatis vel beneficij facta ꝑ ꝓcuratorē ad h̄ cōſtitutū tenet: lꝫ ꝑꝰ ꝓcurator fuerit reuocatus: ipſo tñ ꝛ ſuperiore cui fiebat ceſſio ignorāte: niſi per maliciam ipſorum vel alioꝝum reuocatio ipſis fuerit occultata. ponit dictum ꝛ exceptionem a dicto ibi niſi forte. ꝛ determinat nota. per inno. ſ. co. veniens. que quaſi ad litteram no. archi. ſ. eo. c. ij. li. vj. Item no. per gof. inno. ꝛ hoſti. ꝛ egi. ſ. eo. quidam.
u ¶ Illuſio. idē v̄bū de poſtu. bone. ij. ver. nec nocebat. de re iudi. cū olim. de ali. iudi. mu. cau. fa. c. j. de ap. ſuggeſtū. de ꝑbē. dilectus. ff. de re iudi. ſi ꝑtoꝛ. de iudeis in nōnullis. j. de re. ꝑmu. c. vno. ꝛ ponit ꝓ deceptiōe vl' deriſione.
x ¶ Eccleſiaſticis. de iurepa. cū aūt. ſ. de elec. publicato. ꝛ e. ti. nulli. li. vj. viij. q. ij. dilectiſſimi.
y ¶ Maxime. hoc dicit qꝛ etiā laicis regulariter prohibet variatio: de quo ſatis nō. de re. iu. ꝙ ſemel. li. vj.
z ¶ Cedēdū. qd de ꝓcuratore dato ſolū ad petendā licētiā cedēdi? Dicebat vin. de elec. cū poſt petitā ꝑ v̄. ibi obtētā. ꝛ inno. in decre. qdā. ꝑ decr. le te. e. ti. ꝙ valet reuocatio etiā poſt petitionē pn̄tatā ſupiori. nec ob. qͦ dicit de poſtu. cuꝫ iſta nō fiat ita publice: ꝛ ſolēniter vt illa: ꝛ cū hic nullius interſit: ꝛ ſic ſoluit de poſtu. bone. ij. v̄. nec nocebat. Sꝫ ſi ſuperior ignorā: ꝛ reuocationē dedit lniaꝫ: tenet lnia ſm inno. Quis ſm eū diſtingui poſſet: an per procuratorem: an per

nunciū petierit ceſſionē vl' conceſſionē: ad qd̄ facit lr̄a ſeq̄nſ ⁊ qd̄ infra dicā. Satis dici poſſet ꝑ hāc decre. ꝙ ſi procuratori ad hoc ꝯſtituto ⁊ hoc petenti data ſit licentia cedēdi ꝑ uſq̄ꝫ reuocatio per uenerit ad ꝓcuratorē vel ſuperiorē ceſſante malicia cogaꝭ cedere per decr. qdā. de poſtulatiōe ꝟo poſt reuocationeꝫ ſupiori p̄ntatā qd iuris: ſcripſi pᵒ ho ſti. in p̄di. decr. bone. ꝟ. nec nocebat ſup verbo videt.

a ¶ Procuratorē. non video ꝙ quo ad hoc ſit ius diuerſum an conſtituat vnū vel pl'es inſolidū vl' ꝯiunctim: laicū vel clericū: de ꝓcura. c. j. li. vj. videtur tn̄ tutius ꝯſtituere clericū: facit qd̄ ſcripſi de p̄ben. accedens.

b ¶ Sponte. ſecus ergo ſi per iuſtum metum.

c ¶ Et libere. pōt reſpicere libertatē ꝯſtituentis: ⁊ facit. ſ. de ꝓcu. accedēs. ⁊ libertatē ꝯſtituti. ſ. pure nō i diē vl' ſub cōditione: ſed hoc caſu putarē idē: ſi tn̄ ante ceſſionē ⁊ noticiā reuocationis dies vel ꝯditio eueniſſet: cū extunc cenſeatur pura. ff. qui po. in pig. habeanꝭ. l. potior. ij. rn̄. ⁊ facit de reſcrip. ſi pro te. li. vi. ⁊ quod ibi no.

d ¶ Ignorantē. planū eſt ergo ꝙ ſi reuocatio perueniſſet ad procuratorē ſatis eſſet per hanc literam. ⁊ ſit ratio: quia talis procurator cenſetur ꝯſtitutus ad negociū: in quo ſufficit ꝙ reuocatio ad ipſum peruenerit. ff. manda. ſi mandaſſem. ſ. de reſcrip. ex parte decani.

e ¶ Quomodolibet. puta expreſſe reuocando vel inhibēdo vel aliū ad illud conſtituendo nō reſeruato p̄mo: de ꝓcu. nō iniuſte. Si ꝟo mortuus fuiſſet p̄us ipe ꝯſtituēs: planū eſt mandatū tunc reuocatū: ⁊ dicetur beneficiuꝫ vacare morte nō renunciatione: de p̄ben. dudum. li. vj.

f ¶ Teneat. Un. primo videbaꝭ hoc tenere in p̄di. decr. veniens. ſed ſubdebat poſtea: ꝙ ſi ꝯſtituens poſſeſſiōi incūbebat: ⁊ publice reuocauerat mādatū: qd̄ ꝯcedi poterat ꝙ renunciatio nō tenebat: lꝫ teneaꝭ ad expenſas ⁊ intereſſe ei cuius interfuit: all'. ff. ſi cer. pe. eius qui. ⁊ qd̄ habetur de preben. dudum. in fi. li. vj. fa. ad idem de ꝓcu. c. vlt. li. vj. in fi. Sed illud ſpāliſſimū in carnali mr̄imonio ꝯhendo: vt ibi no. ꝯcor. ff. de manumiſ. vin. l. ſi pater. in prin. pro ⁊ ꝯ. ff. de diuor. l. ſi penituit. ⁊ vide qꝛ quo ad caſū iſtū tolliꝭ opi. di. qui dicebat in p̄alle. l. ſi pater. ꝙ ſufficiebat procuratorē reuocatum lꝫ non certioratum ad hoc vt impedireꝭ actus quē ꝓcurator gerebat: ex quo ipſius mandatarij nō intererat. Alij dicebant ſemp ꝓcuratorē de expreſſa reuocatiōe certificari debere per p̄di. l. ſi mandaſſem. ff. mā. ſecus in tacita: q̄ ſit ꝑ mortē: ⁊ ſic rn̄dēt ad. l. cuᵒ q. ſed p̄mo dicto ꝯdicit. l. iſta ſi pater. q̄re dicunt alij ꝙ aut mādatarius interuenit vt nudus miniſter: aut vt ꝓcurator. Primo caſu reuocatio ſine certioratiōe impedit actū gerendū: ⁊ ſic loquitur lex illa ſi pater. vbi filius erat miniſter patris: qd̄ probant: qꝛ manumiſſus nō eſt ipſius ſꝫ patris libertus. ff. de manumiſ. l. nepos. ff. de iure pa. filius. ⁊ ſic loquaꝭ. l. p̄di. ſi penituit. ⁊ p̄re. decre. vlt. de ꝓcu. Scd̄o caſu cū ꝓcurator verba ꝯtus ꝯcipiat in ſuā pſonā. ff. de ꝯſti. pe. cū q. §. ſꝫ ſi actori. ſꝫ diſtinguunt ſi actus gerēdus ē talis ad cuius eē reqriꭍ voluntas dn̄i: tūc vt nō valeat actus ſufficit reuocatio ſine certioratione: exēplū in trāſlatione dn̄ij rei mee. ff. de re. in. id quod nr̄um. ſic legꭍ. l. eius q. §. q̄s ꝟo. ff. de dona. l. ij. §. ſiqs donaturus. Fallit fauore liberatiōis. ff. de ſolu. cū qs. §. j. ⁊. l. q hoieꝫ. §. ſi ticiū. Si ꝟo ad eē ꝯtus nō reqriꭍ ꝯſenſus dn̄i: vt ſi mandauit librū vel equū emi: reuocatio ſine certioratiōe nō īpedit illū actū vt in. l. ſi mandaſſem.

Quicqd dicaꭍ i alijs caſibus quo ad caſuꝫ iſtū reuocatio ſine certioratione ꝓcuratoris vel ſupioris nō impedit ceſſionē lꝫ mandatarij nō interſit ⁊ tracteꭍ de ꝑdēdo dn̄io rō ꝯſtitutiōis ponitur in p̄n. ⁊ ꝯcor. qd̄ not. ff. de ꝯhē. emp. l. j. in fi.

g ¶ Manibᵘ. ſ. pape ſi fuit dignitas ep̄alis: de trāſla. c. j. ⁊. ij. ſi iferiori manibᵘ ꝯfirmatoris vel collatoris etiā ſi ſit iferior ep̄o: de ꝟ. ſ. e. admonet ⁊. vij. q. j. ep̄us de loco. No. tn̄ inno. ſ. eo. ꝙ in dubijs nō improbabiliter dici in illius manibus quem renunciare debere qui poſſet illum inuitū deſtituere.

alij cuilibet dignitati vel beneficio ꝓcuratorē[a] ſponte[b] ac libere ꝯſtituerit: ⁊ ip̄m ignorātē[d] poſtmodū duxerit quōlꝫ[e] reuocanduꝫ: teneat[f] ceſſio fc̄a ꝑ euꝫ anteq̄ꝫ ad ipſius vel illius i cuius manibus[g] ceſſio fuerat facienda[h] noticiaꝫ reuocatio hꝰi ſit deducta[i]: niſi forte ꝑ ipſos[k] aut alios[l] malicioſe factuꝫ fuerit: quominꝰ ad eos vel eorū[m] alteꝝ an̄ ceſſionem potuerit reuocatio ꝑueniſſe[n].

¶ Clemēs. v. i ꝯcilio vien.

De ſupplenda negligentia prelatorum.

Q Uia[o] regulares[p] p̄lati[q] ꝓrat[r] eccl'as adminiſtratōes aut quevis alia bn̄ficia[r] ad eoruꝫ diſpoſitionem[s] ſpectantia cuꝫ vacant interdum committere[t] negligunt vel ꝯferre infra tp̄s in lateran̄.[u] cō. ꝯſtitutuꝫ: dioceſani

h ¶ Facienda. ſi pſona cui facienda erat ceſſio fuit expreſſa in mādato: illi facienda erat notificatio. Si vero mādatū erat generale puta ad cedendū in manibus eius qui recipere poſſet nō videꭍ iuuare notificatio: niſi facta. ſit illi qui recipit. imputet. n. ſibi qui omnibus debuit intimare: vel ſaltem procuratori.

i ¶ Deducta. ⁊ de h̄ ꝑ ip̄m fiat fides: ſi. ſ. e. ꝯpil. de elec. ꝯſtōnem.

k ¶ Per ipſos. ſupiorē vel procuratorem. §. penul.

l ¶ Alios. reſolue pl'ale in ſingulare: vt. ſ. de priui. vt priuilegia. facit. ff. vi bo. rap. l. pretor ait. §. homines.

m ¶ Eorum alterum. ſatis eſt ergo ꝙ impedita fuit notificatio facienda etiam ſi alteri fieri potuiſſet.

n ¶ Perueniſſe. videꭍ ꝙ in hac intimatione ſeruanda ſit forma dec. cle. de elec. cām. vt ibi dixi in fi.

o Q Uia regulares. Caſus. ſi prelati irregulares nō ꝯferūt infra ſex menſes prioratus adminiſtrationes ⁊ eccl'ias vacantes que nō ſūt de menſa ſed ſolent ſpāles lꝫ obedienciarios rectores habere: dioceſani aucte ſua vl' ap̄lica ſi ſint exēpta ꝯferūt illa pſonis qbus ꝑ p̄latos fuerāt ꝯferenda: nec permittunt illa applicari mēſis p̄latorū vl' penſionibus grauari. Declaraꭍ etiā dec. de of. or. p̄n̄n. ⁊ de p̄ben. cum ſingula. in talibus prioratibus ⁊ eccleſijs locū habere. Et ſūt quattuor partes. Prima ponit de negligentia regularū in beneficijs ꝯferendis ꝑ dioceſanos ſupplenda ⁊ de mō ſupplēdi. Scd̄a de ecclijs nō applicādis mēſis p̄latoꝝ: nec pēſionibᵘ ḡuādis: ibi eadē. Tertia determinat de qbᵘ eccl'ijs p̄dicta intelliganꭍ: ibi p̄miſſa. Quarta declarat duas bonifacianas: ibi in qbus. ⁊ q̄s opi. declaret. j. diceꭍ.

p ¶ Regulares. in ſecularibᵘ ergo nō h̄ꝫ locū hec ꝯſtō inquātū ponit ius nouū ⁊ p̄iudicat p̄uilegio exemptionis.

q ¶ Prelati. ſi ad collegia regularū ſine p̄lato ſpectaret collatio quod eſſe pōt: de regu. c. fi. li. vj. prius ad p̄latū ⁊ deinū dioceſanū deuoluetur poteſtas: fa. j. de preben. ſi de beneficio.

r ¶ Beneficia. eccliaſtica: ⁊ vide qd̄ dixi de cle. cō iu. ioannes.

s ¶ Diſpoſitionē. i. collationē vl' ꝓuiſionē. hoc dico qꝛ ſi ad ſolā p̄ſentationē vel electionē ipoꝝ ſpectarēt: tūc ad ꝯfirmanteꝫ vl' inſtituentē deuolueret poteſtas ſiue ſit dioceſanus ſiue alius.

t ¶ Cōmittere. vtiꭍ iſto verbo: qꝛ ſe prelati excuſabant dicētes: ꝙ illaꝝ eccleſiarū nō fiebat collatio vel prouiſio: ſed ſolū quedā cōmiſſio: quaſi illi eſſent caſtaldi miniſtri vel pedagogi.

u ¶ Laterā. de ꝯceſ. p̄bē. c. ij. ⁊ ſi intelligimus de porbᵘ etiā ꝯuētualibus: hic reprobat opi. q̄ habet: ꝙ tempus generalis concilij

f .triũ menſiũ locũ habeat in puiſionibus taliũ ſicut in electioni‑bus. nã vt dicebat inno. in decr. ne p defectu. de ele. inter electionẽ ⁊ puiſionẽ diuerſitatis rõ nõ apparet qð cõpoſt. vez eẽ dicebat in ppetuis: ſed nõ in tpalibus. hoc aũt certũ ẽ q̃ ſi prioratus eſt pncipalis plãtura in eccleſia regulari collegiata: ⁊ ei prior per viã electiõis puidet: locũ habet. c. ne p defectu.

k ¶ Auctoritate. ſ. aplica etiam in exemptis.
l ¶ Applicẽt. vide qð dicã. ĩ. de ſta. re. ne in agro. §. ad hec vbi patet q̃ lʒ eſſet caſus vnicus: p ordinarios fieri debet.
m ¶ Penſiones ſue. de pbẽ. auaricie. de cẽſi. phibemus.
n ¶ Nouas. que dicantur noue no. de cenſi. ſignificauit.

locoꝝ[a] nõ in exẽptis ſua[b]: i exemptis[c] võ apoſtolica[d] auctoritate negligẽtiaꝫ[e] ſup hoc ſuppleãt eorũdẽ porat[9] eccleſias adminiſtrationeſ ⁊ bñficia h⁹i illa vʒ q̃ ꝯſueuerũt per ſeculares clericos gubnari ſecularibus[f] clericis: alia võ q̃ religioſis[g] dũtaxat cõmitti ſũt ſolita vel ꝯferri religioſis monaſterioꝝ[h] quoꝝ plati h⁹i negligẽtes fuerit ꝯferendo. ¶ Eadẽ[i] quoq; auctẽ[k] dioceſani ſuffulti nullo modo pmittãt: q̃ eidẽ plati porratus eccleſias adminiſtrationeſ aut beneficia huiuſmodi applicẽt[l] menſis ſuis: pẽſiones ſue[m] nouas[n] eis iponãt[o]: aut ueteres augeant: ſiue que ipſis de nouo impoſite ſunt ſine auctoritate ſoluãt[p]. ¶ Premiſſa[q] võ de porratibus eccleſijs adminiſtrationib⁹ ⁊ bñficijs intelligimus: que non ſunt de menſa[r] platoꝝ ipſoꝝ: ſed ſpẽales pores ſeu adminiſtratores ſeu rectoreſ ꝯſueuerũt hẽre lʒ pores ſeu adminiſtratões huiuſmodi libere poſſint ad clauſtruʒ cũ oportuerit[s] reuocari[t]:

a ¶ Locoꝝ. ergo non pſonaꝝ. ſi ergo plat⁹ alterius dioc. hʒ porratũ quẽ ꝯferre negligit i dioc. bonoñ. eps bonoñ. ſupplebit: pbat hoc decre. ij. e. ti. ibi i tuo epatu. nec diſtiguit vñ ſint collatores ſa. qð dicã. ĩ. glo. pxi.
b ¶ Sua auctẽ. qð ſeqᷓ ⁊ pcedit hoc i porratib⁹ ecclijs ⁊ adminiſtratiõib⁹ nõ exẽptis: etiã ſi plati ad quos puiſio ptinet ſint exẽpti: de puile. qm̃. ⁊. c. ex ore. ſa. de pbẽ. c. j. lib. vj. Itẽ pcedit hic ſuppletio quã facit dioceſanus ſuo iure iſra ʒm̃ ſemeſtre: quo lapſo ad primũ ſuperiorẽ ſiue ſit metropolitanus vl papa collõ deuoluet. e. ti. c. vl. Nõ ob. lr̃a q̃ ſequit q̃ lʒ circa exẽpta ꝯcedat papa ius ſuũ: circa nõ exẽpta nõ. Item lʒ ꝯcedat ſuppleri vice ſua negligentiã alioꝝ nõ tñ ꝯcedit dioceſanis vt ſuppleãt ſuã ppriã. Sed modo remanet dubiũ ſatis forte nunqd in exẽptis deuolutis ad epũ currat tps ſemeſtre epo: ⁊ ſi currit an ad metropolitanũ deuoluat ptãs tpe lapſo an ad papã ⁊ circa primũ videt q̃ nõ currat. ĩ. de pbẽ. ſi de beneficio. ⁊ qð ibi no. in glo. ſed nũqd circa ſcdm dato q̃ currat: videt q̃ ad papã nõ ad archiepm deuoluat: ad hoc de cle. egro. c. vno. li. vj. ⁊ vide quod dixi de here. ad abolendã ſup glo. ſi.
c ¶ In exemptis. olim ſecus. eo. ti. ſicut. ⁊ de preben. cum ſingula in ſi. li. vj. ⁊ ſic in hoc ius nouũ inducit.
d ¶ Apoſtolica. ꝯcor. de of. or. irrefragabili. de here. ad abolendaʒ. de cle. egro. c. vno. li. vj. e. li. de ſta. mo. c. vno. ⁊. ĩ. de ſta. mo. attendentes. de religi. do. quia contingit.
e ¶ Negligentiã. inquantũ hec decre. ponit ius nouũ nec preiudicat puilegijs exceptiõis nõ puto q̃ locũ habeat q̃n platus puatus eſſet ppter delictũ: cũ hoc nõ ſit expſſum: facit de elec. quãuis ſ. rñ. li. vj. ſecus in non exemptis: vt. e. c. in fi.
f ¶ Secularib⁹. facit de pbẽ. cũ de bñficio. li. vj. facit hꝰ lr̃a pro co qð nõ. pe. ⁊ ab. in pdi. decr. e. ti. ſicut. vbi dicitur q̃ ad eccliaꝫ q̃ cõſueuit regi p ſeculares clericos: monachi regulare pñtare nõ pñt qð verũ credere in nõ curatis: vel ſi preſentant illũ vt clauſtralẽ.
g ¶ Religioſis. conco. de re. ec. non alie. poſſeſſiones. Dicebat ibi abbas q̃ illud. c. non loquitur de conuẽtualibus ecclijs monachorũ: ſed in alijs quibus miniſtrare conſueuerunt: ⁊ quod ſi per negligentiam monachorũ deuoluitur ius conferendi talem eccleſiam ad epiſcopũ: nõ ponet ibi clericũ ſed monachũ: quod hic approbatur ⁊ limitatur per litterã que ſequitur.
h ¶ Monaſterioꝝ. ꝯcor. de pben. cũ ſingula. §. prohibemus. li. vj. Et qd ſi nõ ſit idoneus in monaſterio: ib no. ⁊ optime facit hꝰ littera cõiuncta cũ illa ad queſtionẽ quã oli diſputaui. An is ad quẽ deuoluit eligendi poteſtas teneatur eligere de illo collegio: de quo tenebatur qui neglexit: quã vide in mercuria. ſub hoc ti. ⁊ eſt poſita ſub regula contra eum. Item bene facit ad id quod ſcripſi. ſ. de ele. publicato in vltima queſtione.
i ¶ Eadem. iſte. §. ⁊ ſequens determinat no. per inno. ⁊ hoſti. de preben. in lateranen. de priuile. paſtoralis.

o ¶ Imponãt. auctoritate ſua: alſ exceptã poſſent noue pẽſiones iponi vl antique augeri p epũ de hoc de cenſi. phibemus. qð quõ intelligant inno. ⁊ hoſt. ibi dixi ſuper glo. ij.
p ¶ Soluant. concor. predi. decre. ſignificauit. de cẽſi. ⁊ de iureiuran. tuenos. ſ.
q ¶ Premiſſa. ſ. que dicta ſunt. ſ. i ſ. ⁊. ij. reſpon.
r ¶ De menſa. illa ergo nõ intelligerẽtur vacare: ⁊ ſic in illis nõ hẽbit locũ qð dicit de negligẽtia ſupplenda: vt pbat. ĩ. de exceſ. pla. frequens. ṽ. quidã etiã. Itẽ nec habebit locũ qð dicit de penſiõe imponenda vel augẽda: cũ totũ ſit abbatis: ⁊ abbates fructus taliũ poſſunt vẽdere ⁊ locare: vt in pre. ṽ. quidã. ⁊ facit qð nõ. inno. de ſta. regu. c. ij. ver. prioratus.
ſ ¶ Cum oportuerit. idem ver. de ſta. mona. cum ad monaſterium. ver. tales. ⁊ vide quod ibi dixi. ⁊ qui cle. vel vo. inſinuante ſuper. iij. glo.
t ¶ Reuocari. ⁊ in talibus clauſtralibus hʒ locũ qð dicit cos nõ debere ſtare ſolos: vt patebit. ĩ. de ſta. re. ne in agro §. ad hoc. Sed aduerte q̃ nõ videbat q̃ in talibus obedientiarijs locũ haberet ꝯcil. lateranũ. deriſoriũ eni eſt dicere q̃ eps hodie ꝯferat monacho prioratũ: ⁊ abbas cuius negligentiã ſuppleuit eps: cras reuocet illũ. Nec dicas q̃ ſic inſtitutũ per epm ſupplentẽ abbas remouere non poſſit: q̃ nec plus nec aliter confert ſupplens q̃ negligẽs vt probatur. ſ. ſ. rñ. Item ſm illud aperta eſſet via ad perpetuandũ clauſtrales: qð tamẽ papa nõ facit. ſ. de confir. vti. vl in vtili. ad noſtrã. ⁊ c. porrecta. Volẽs eni abbas preficere nepotẽ vel ſibi charum: permitteret labi tps vt ille demũ per epiſcopum inſtitutus eſſet perpetuus: ⁊ tali fraudi claudẽda eſt via: de diuor. quanto in fi. ⁊ ppter hanc cauſam cõiter olim he ſuppletiones non fiebant: ſed ſatis eſt q̃ ſatiſfiat iuri in eo qð ſupplet qð abbas facere neglexit. Nec põt negari quin hoc ſit vtile. ſaltẽ eni erubeſcent abbates de negligentia notari. Et ſcias per hanc decre. hodie teneri q̃ manualia que non ſunt de menſa ⁊ tpales porratus vacant p mortẽ vel remotionẽ eoꝝ q̃ pſident illis. Unde ⁊ hodie papa qui recipit fructus vacantiũ: recipit fructus talium. Nec reſiſti põt per hanc lr̃am ⁊ per ſequentẽ: ⁊ tendã hoc ad norã: quia ſuperiores locoꝝ manualiũ tales occupationes fructuũ timentes dimittũt in talibus porratibus illos quos alſ remouerẽt: ⁊ quos remoueri forſitan expediret. ⁊ ſic inducit hoc quaſi quandã perpetuationẽ clauſtraliũ. Et ob hãc cãm ſi aſſiſterẽ pape: ꝯſulerem declarari vl ſtatui: q̃ cũ ſibi reſeruat vel alteri ꝯcedit fruct⁹ vacãtiũ in orbe, puincia vl dioceſi: nõ includerẽt manualia: ſed q̃ diu duraret gr̃a. xx. vl alia quota: de q̃ videret ſtatuenda: fructuũ ipo‑

De etate et qualitate et ordine perficiendorum

manualium ſolueref priuilegiato ſingulis annis: ⁊ ſic non impediretur clauſtraliū priorū correctio ⁊ remotio: nec in illis priuilegiatus fruſtra aretur priuilegio.

a ❡ In quibus. prioratibus adminiſtrationibus ⁊ eccleſijs manualibus que non ſunt de menſa.

fit q̄tū eſt in ſe bonus in ſubditis: de ſimo. lꝫ in prin. cū cōcor.

o ❡ Diuinā offenſā. ꝯcor. huic fini de elec. vbi piculū. §. ꝗ aūt. ⁊ c. ꝑpetue. ⁊. c. cōmiſſa. in fi. li. vj. ⁊. j. de cen. ad noſtram in fi.

p ❡ Ultionē. ſpālit circa ħ ſtatutū de gnāli vide qd̓ no. de treu. ⁊ pa. c. j. de cele. miſ. dolentes. de elec. generali. li. vj. io. an.

in q̄bus[a] ēt ꝯſtōnē[b] bonifacij pape octaui predeceſſoris nri bona beneficioꝝ vacātiū occupari a p̄latis vel alijs ꝓhibentē: ac nihilominus i p̄oratibus h'ꝰi eccl'ijs illud bonifa. ⁊ iuſdē ſtatutū[c]: qd̓ religioſū quecūqꝫ p'līb' p̄eſſe ꝓhibꝫ prioratib'[d] aut eccl'ijs curā[d] aiaꝝ hn̄tib': ēt ſi cura ipſa nō p eū ſed per aliū[e] hēat exerceri: locū ſibi cenſumus vendicare: lꝫ etiā eiſdē p̄oratibus cura non immineat ſupradicta. Clemens. v. in concilio vienenſi.

docet[f] expientia nōnunq̄ perferant in ſpūalibus ⁊ tpalibus detrimenta. Nos volētes per locorum dioceſanos quibus rōne[k] officij hoc conpetit: p̄cipue[l] ſup hoc diligētius p̄caueri eis diſtricte iniūgimꝰ: vt ipſi ſtatuta canonica[m] q̄ ſup p̄ficiendis perſonis i h'ꝰi eccl'ijs hactenus emanarūt: diligentius per ſeip̄os obſuent: ⁊ faciant a ſuiſ ſubditis[n] inuiolabl'r obſuari: ſi diuinam[o] offenſā ⁊ ſedis ap. debitam vitare voluerint vltionem[p]. Idem.

De etate ⁊ q̄litate ⁊ ordine p̄ficiendorum Rubrica

Cum[f] eccleſie q̄bꝰ p̄ficiūtur pſone minus idonee ſcia[g] morib' vel etate[h] grauia ꝓpt̄ hoc put

Ut hi q̄ diuis in cathedralibus vel[q] collegiatis ſecularibus vel regularibus[r] eccleſijs ſunt mācipati[ſ] officijs[t] vl' mancipabuntur: in poſterum[u] ad ſuſcipiēdos ſacros ordies

b ❡ Conſtōem. de of. or. pūn. li. vj. et determinat qd̓ ibi plixe nō. archi. ⁊ reprobat quod ibi no. io. mo. q dicebat p̄oratꝰ ꝯmēdaticios ꝓprie nō vacare: ⁊ iō in illis decre. illā locum nō hre. Sed ſi intellexit de his q̄ ſūt de menſa: tunc vera.

c ❡ Statutū. de p̄ben. cum ſingula. li. vj. ⁊ approbabat ħ duas opi. meas ibi not. in. j. rn̄. in iiij. ⁊ vlt. glo. Prima. ſ. ꝙ decre. illa locū hēet etiā in p̄oratibus manualibus. Scd̓a ꝙ locū hēet etiā in non curatis. In ſecunda cōcordabat archid. In prima reſiſtebat ꝓbans per id. qd̓ habef ibi in ſcd̓o rn̄. datur illis optio. Dicebat etiā bonifacium ꝯſultū ſic rn̄diſſe. ſed cum vltimo legi ſextum qd̓ inducit archi. pro ſe: reuoluebā ꝯtra eū. Certū eſt. n. ꝙ in perpetuis nō daref optio: etiā ante illā decre. per decre. de multa. ergo de temporalibus debebat intelligi.

d ❡ Curam. hoc inducebat dubium an determinaret etiā am verbū prioratibus: ⁊ hic decidit in fi.

e ❡ Aliū. puta ſecularē p̄ſbyterum: vt in dicta decre. cū ſingula. in prin. de ſta. mo. ne in agro. §. ceterum.

f Cum eccl'ie. Caſus. dioceſani ſuare debēt ⁊ a ſuis ſubditis ſuari facere iura loquētia de q̄litate perſonarū p̄ficiendaꝝ eccl'ijs: ⁊ neſcio ſi aliquē fructū inducet ħ ꝯſtō. Sꝫ hoc ſcio ꝙ innouata ſine penaꝝ adiectionibus raro ꝓficiūt: vide ſub rubri. ſ. de maio. ⁊ pōt exponi eccl'ie. i. eccleſiaſtica miniſteria: de elc. cū in cūctis. in p̄n. de q̄bus etiā pōt intelligi: lꝫ ſolū de regimine eccl'iaꝝ videaf hic loqui. nil eni itereſt: cū nil nouū inducat

g ❡ Scientia. qualis ſcientia requiraf in epiſcopo ⁊ in alijs miniſtris: ⁊ que ſit eminēs ⁊ que cōpetens: ⁊ quid de parū ſciente an poſſit promoueri: ⁊ an peccet recipiēdo officiū ad q ꝰ ſcientia ſua non ſufficit: ſcripſi poſt inno. ⁊ hoſtiē. ⁊ cōpo. de elec. cum in cunctis ſuper ver. ſcientia.

h ❡ Etate. de ordine nihil dixit: ſicut nec decre. cā te. ſ. e. et vide qd̓ nō. de prebē. ſi ꝓ pauperibus. li. vj. in glo. ij.

i ❡ Docet. facit. ſ. de elec. q̄ꝫ ſit in p̄n. li. vj. vbi de hoc.

k ❡ Ratione officij. excitat ergo ip̄orū officium: non conſtituit illos delegatos. ſ. de offi. or. lꝫ. ⁊. c. penul.

l ❡ Precipue. duplex punctatio.

m ❡ Canonica. ſ. eo. per totum. de elec. cum in cunctis. ⁊ c. nihil. de preben. graue. cum ſi.

n ❡ Subditis, nō ſufficit prelato ꝙ ſit bonus in ſe: niſi etiā

q ❡ Ut hi qui. Caſus. in capitulo cathedralis eccleſie vel collegiate vocem non habet qui non eſt ſubdiaconꝰ habens beneficium cui annexus ē ordo poſt annum niſi prius impedimento ceſſante ꝓmoueatur ad illum. in capitulo vocē nō hꝫ donec fuerit ordinatꝰ ⁊ iterum p̄dit diſtributionē dimidiam. Partes ſunt due q̄ ſatiſ patent cām dedit ꝯſtitutiōi: qd̓ no. ho. de p̄ben. extirpāde. §. q ꝟo. vbi dicit eſſe equū: ꝙ ſicut minor ſubdiacono non eligitur in ep̄m ita nec eligat: vt bene ꝯueniant electus ⁊ eligentes: dicens ibi per ꝯſtōnes legatorū in ꝓuincia prouincie ſic eē ſtatutū: ꝙ nō exn̄tes i ſacris nō habeant vocē talē aūt ꝯſtōnem facere pn̄t nedū legati ſed etiā ep̄i: vt ſcripſi poſt eū: de of. archip̄ſ. c. fi. vnde cōſtat ꝙ multi ep̄i tales cōſtitutiōes habebāt. no. etiā ip̄e ho. e. ti. de of. archip̄. c. ij. ꝙ ſicut inter cardinales nullus eſt qui ſit saltē diaconus: ita ⁊ inter canonicos nullus deberet eē quin eēt ſaltē ſubdiaconus: ar. ſ. e. q̄nis. de ꝯſe. di. j. ep̄s ſacrificans. ⁊. c. iubemus. fa. qd̓ dicit canon: illicitū eſſe eum qui non ſit in ordine eccleſiaſticis miſceri tractatibꝰ xcvj. di. ſatis euidenter. tales enim retrocedere poſſunt a ſtatu clericali: de elec. cum ex eo. li. vj.

r ❡ Regularibus. ſi ergo in eccleſijs regularibus nō ꝯſtitutus in ſacris vocē non habet: ergo nec in numero cōputaf de facto non de fictione: vt no. in cle. ſ. de elec. qd̓ circa. in fi. pe. glo.

ſ ❡ Mancipati. q. nūcupati electi vl' deputati: ⁊ q: mancipare eſt ſuire vl in ſuitiū vl' ptātē reducere: ideo vtitur hoc ꝟbo: qd̓ etiā habef. xxviij. di. de his. in p̄n. j. q. iij. ſaluator. vltra medium. In his ergo qui nō ſūt deputati ad diuina officia: quales ſūt ꝯuerſi vel profeſſi laici p̄cipue in eccleſijs regularibus nihil puto mutatum: p hanc ꝯſtōnem: ⁊ ſic ſaluū manet qd̓ nō. de elec. ex eo ꝙ li. vj. in fi. ⁊ ita ſeruatur: alſ ſequeref ꝙ p hāc ꝯſtōnē moniales nō haberēt vocē in ſuis capitulis: q̄ ꝓpter ſexus fragilitatē nō ſunt capaces ordinū: de hoc. xxvij. q. j. diaconiſſam. hac cadē ratiōe videref ꝙ extranei q nō ſunt in eccleſijs inſtituti: ſed in certis actibus hn̄t vocē in capitulo nō includunf hac ꝯſtōe: qd̓ intelligo niſi per ius capituli ſue eccleſie habeant talem vocē in aliena.

t ❡ Officijs. etiam ſi ſacri ordines annexi non ſunt: ⁊ ſic differt a proximo reſponſo.

u ❡ In poſterū. ꝙ poſteris indici poſſit aſp̄ior ſtatus non dubitaf. ſed videf abſurdū ꝙ hic indicaf iam intitulatis ſaltē non profeſſis. hoc dico pp id qd̓ nō. de re. iur. qd̓ oēs li. vj. Itē videtur abſurdū ꝙ ꝯſtō liget p̄terita ꝯ id. ſ. de ꝯſti. c. fi. dicas ꝙ hec decr. nō priuat eos bn̄ficio: ſed ſolū voce capituli: ⁊ tn̄ certū eſt ꝙ cum beneficiū aſſumpſerit vt expediens ⁊ neceſſariū officium eccleſi:

gerat ſi ingrueret neceſſitas cū ad ſacros ordinari ⁊ hoc renue-
ret: poſſet etiā priuari bñficio. ſ. e. queris. Nō manducet ergo q
nō vult laborare: qḋ ꝓmo in ꝯriū allegaui locū hꝫ in continētia
q̄ nō inducit inuito. xxxij. q. j. integritas. qḋ dixi ſcḋo nō ob. qꝛ
ꝯſtitutio iſta nō ligat ꝑteritas ꝯſtitutiōes: ſed futuros tractatus ⁊
actus caploꝝ. Itē nō vi
tiat vocem in capitulo ꝑ
ſturam quod eēt reſpice-
re ꝑteri:a: ſed ꝑſtandā. ⁊
ſic reſpicit futura.

ꝓpẽſius [a] inducāt: ſtatuiꝫ: vt nllus [b] decetero i h'i eccl'ijſ voce i caplo [c] hēat: ēt ſi h ſibi ab alijs libere ꝯcedat [d]: niſi ſaltez i ſb diacōat' ordie fuerit ꝯſtitutus [e]. Illi vo q̄ dignitates ꝑſonatus officia vel ꝑbēdas [f]: q̄ b' certi [g] ordies ſūt ānexi [h] pacifice nūc obtinēt i eiſdē [i] eccl'ijs vl obtinuerit i futuꝝ: niſi iuſto īpedimēto [k] ceſſāte ad h'i ordines ſe ꝓmoueri fecerit īfra ānū [l]

a Propẽſius. idē ver
bū de of. or. c. j. dermato
res exponit. i. extenſius
ſꝫ illud vbi dicimus ꝓtē
ſius: ſꝫ ꝓpenſius der:ua
tur a ꝓpe vel ꝓpere: q̄ſi
velociter vel feſtine.

b Ut nullus. iā inſtitutus vl' inſtituendus: vt patet ꝑ ꝑcedētia.

c In capitulo. ſtallū chori nō aufert. ⁊ ꝑ hoc v̈bū patet: q ſi eēt
actus expediēdus vt a ꝑuatis nō a capitulo: ad talē bene admit
terent: ꝑ qḋ puto q talis canonicus nō in ſacris ꝑbēdā ⁊ domū
optare poſſit: ſicut ꝯſtitutus in ſacris: ſi ecclie ſtatutū vel cōſuetu-
do nō obuiet: cū ille actus nō ſit collegialis ⁊ cōpetat ex canonia
⁊ ꝑbenda: ⁊ nō ex voce capituli: ſicut ⁊ pōt delegatus dari de re
ſcrip. ſtatutū. li. vj. agere ꝓ ꝑbenda: de ꝓba. ex lr̄is. epꝫ ſociare ⁊
fructus ꝑcipere: de cle. nō reſi. ad audientiā. eccliaꝫ defendere: de
ꝯceſ. ꝑbē. ex ꝑte. de elec generali. de re. ec. nō ali. c. ij. li. vj.

d Concedatur. ꝯcor. ſ. de elec. ꝯſtitutis. ⁊ j. de regula. vt pro-
feſſores. Sed quid ſi actum electionis imminentis participant ſi
bi ſocij? videt q poſſint ꝑ ea que no. ſ. de elec. cum vintoñ. in vl
ti. glo. Contrarium crederem quaſi ſit inhabilitas in perſona ꝑ
hanc litteram: per quā etiam non credo epiſcopum ꝯtra hoc diſ
penſare poſſe: ⁊ facit verbum nullo modo. j. proxi. rñ.

e Cōſtitutus. ⁊ habēs etatē de q̄. j. c. ꝓxi. qḋ. c. fuit ſūme neceſ
ſariū ꝓpter iſtud: vt ibi dicā. Sed pone qḋ de facto nūc ſatis oc
currit canonicus dū vacat ecclia nō ē in ſacris: ſꝫ tp̄e quo iminet
electio faciēda ē in ſacris: hꝫ ne vocē in electiōe? ſi ꝑōderem' ini
tiū iuxta ea q̄ no. de elec. dudū. li. vj. vꝫ q nō: qꝛ tūc nō erat habi
lis: tu dicas q ſatis eſt q tp̄e faciēde electiōis ſit habilis: qḋ ſatis
ꝓbat. ſ. de elec. cū inter. R. in fi. ⁊. ſ. de excep. aplice. Idē eni dice
renius de eligendo: vt in predi. decre. dudū. j. ⁊. ij. ſic etiā is q nō
eēt canonicus tp̄e vacatiōis: ſi tp̄e electiōis canonicus eēt admit
teret cuꝫ alijs ⁊ eligeret: ⁊ q tp̄e vacationis nō eēt in loco vnde vo
cari deberet: ſi tempore electionis preſens eſſet: admitteretur ad
eligendum: de hoc. ſ. de elec. ecclia. ij. Quod dicitur in electioni
bus ſpectari initiū: intelligitur de initio electionis nō vacationis
Sed fortius quero: nunquid canonicū non ꝯſtitutū in ſacris in
ꝓximis tp̄ibus ordinari volentē: que tp̄a incidūt infra terminū
iuris datū ad eligendū: teneant ſocij expectare: maxime ſi hoc pe
tat? puto q nō: qḋ bene ꝓbat ne ſe. va. c. vno. j. rñ. li. vj. alſ ſeque
retur q ſm iura vetera impuberem cuius pubertas finitur infra
terminū expectare tenerent: vel abſentem in loco de quo vocari
non debet dicentē ſe velle ad eccleſiam redire: vel excōicatum di
centem ſe velle abſolutionē petere: vel nouitiū dicentem ſe velle
profiteri vel his ſimilia. Sed quid ſi nullus de capitulo eſt in ſa
cris? tunc ſolus prelatus expediat que incūbunt per decre. ꝑce. ⁊
facit qḋ ſcripſi de ele. cū ecclelia. Sed quid ſi ipſius prelati electio
imminet facienda: ⁊ nullus de capitulo eſt in ſacris? hic ſatis cre
derem q ſuperior habeat expectare lapſū termini iuris: facit ꝑd.
decre. vnica ne ſe. va. ij. rñ. ⁊ de elec. cōmiſſa in ꝑn. li. vj. lꝫ ergo ca
nonici q ſūt in ſacris nō expectent cōcanonicū: cū ipi ſint capitu
lū: ſuperior tñ q habet vti iure deuolutōis: vt pene deuolutiōis ſit
locus: habebit neceſſe vſqꝫ ad iuris terminū caplm expectare: ⁊
hec etiā egerent declaratiōe: ⁊ repetita intelligant. j. ꝓxi. rñ.

f Prebendas. in collegiatis ecclijs vt iſra dicam.

g Certi. nō dicit ſacri. ꝑ qḋ dico etiā in minorib' h locū hꝫe.

h Annexi. de iure cōi ꝑmeua inſtitutiōe antiq̄ ꝯſuetudi-
ne vel ſtatuto. ⁊ intelligo hāt lr̄aꝫ ſiue certis ꝑbēdis annexi
ſint ordines: ſiue incertis: q̄ tñ poſtea certificate ſūt: puta qꝛ
tertia vacans ē ſacerdotalis: vt ſcripſi de ꝯceſ. ꝑbē. ꝓpoſuit
in ꝑn. Nec intelligo de annexione qua non poſſunt ꝯferri
niſi ei qui ſit in illo
ordine: qꝛ tunc nō
eſt dare q habeat
iſtud beneficiū nō
hñs ordinē annex
um. Dico tñ q ſi ꝑ
lr̄as papales ad h
ſufficiētes cōſeque
retur beneficiū nō
exiſtens in ordine
adhuc locus eſſet
huic decr. niſi etiā
ad nō recipiendū ordinē ſufficientē diſpēſationē haberet.

i In eiſdem. cathedralibus vel collegiatis de quibus ꝑ
miſit. Sed mihi remanet dubiū an hoc. c. in vtroqꝫ rñ. lo
cum habeat in principalibus prelatis eccleſiarū collegiata
rū: puta archipꝛ̄ſbyteris vel plebanis plebiū vel in his ſili-
bus? ⁊ videt q ſic per v̈bū dignitates qḋ ꝑcedit: facit de re
ſcrip. ſtatutū. li. vj. e. li. de offi. lega. c. penul. in ꝑn. certū eſt
aūt q illi dignitati annexus eſt ordo ꝑſbyteralis. ſ. e. c. j. ſi
ergo nō fiāt ꝑſbyteri infra annū locus erit huic pene. Nec
occurrit ratio quare plus artetur habens perſonatū vel ca
noniā q̄ꝫ habens principalem prelaturā: imo videtur ma-
ior in iſto ratio: qꝛ plus eſt aſtrictus: de reſcrip. edoceri. ⁊ in
ſeipſo dꝫ oſtendere qd ſubditos facere oporteat: de elec. cū
in cūctis in ꝑn. ⁊ a capite inchoari debet rationis editio. ff.
de eden. argentarius. §. edi aūt. In cōtrāriū facit de elec. ſta
tutū. li. vj. Nec ob. hec lr̄a quia tales nō habēt dignitatem
in eccleſijs: imo habēt ecclias vel dignitatē eccliarū: ſuper
quo vide qḋ dicā. j. de ꝑben. c. j. Item abſurdū videret ꝑn
cipalem ꝑlatū ecclie priuari voce ꝓpter ordinis defectū nō
ſine graui damno ecclie cuiuſ negocia debet ordinare. Un
de poteſt dici q cū ꝑlatus ⁊ capitulū ſint diuerſa. ſ. de his
q̄ fiūt a ꝑla. in rubro ⁊ nigro. ne ſe. va. c. vno. li. vj. cū mult
ſimilibus: ſub appellatione capituli nō includatur prelat'
hic vel. ſ. ꝓxi. rñ. Et ſi dicat q de quadā largiſſima verbi
ſignificatione prelatus noie capituli cōprehendatur quaſi
illius corporis caput: de his que fi. a prela. nouit. ⁊ faciant
no. de ꝯceſ. preben. poſt electionem. Mihi tamen eſt ſatis
q cōmuniter non cōprehendatur: vt probant iura predi-
cta vt ſit hoc ius correctiuum iuris veteris: ⁊ penale nō lar
giſſimam ſed potius ſtrictaꝫ interpretationem recipiat: de
reg. iur. q̄ a iure. ⁊. c. in penis. li. vj. Item lꝫ prelatus ⁊ capi
tulum faciant vnū corpus ⁊ vnam eccleſiā ⁊ ſic loquuntur
contraria: non per hoc ſequitur prelatuꝫ includi ſub appel
latione capituli: imo potius ſumitur contrariuꝫ: ⁊ idem vi
deretur dicendum circa decre. vt profeſſores. j. de reg. ⁊ ta
men vtrobiqꝫ neceſſaria eſſet declaratio.

k Impedimento. concord. ſ. de elec. cōmiſſa. §. j. li. vj. ⁊
ibi videas exempla: vbi vero impedimentū preuenſſet ex
culpa ſua: nō videtur excuſare: di hoc. ſ. e. c. j. ⁊ in hoc diſ
fert a parte. ſ. ꝓxi. in qua non excuſat impedimentum: et
merito hic aliud: quia hic eſt pena negligentis.

l Infra annū. a tempore quo ligat cōſtitutio in prius cō
ſtitutis: ⁊ a tempore habite poſſeſſionis: vl' quo per eos ſte
tit quo minus haberent in inſtituendis. ſ. de elec. cōmiſſa.
§. j. ⁊ de preben. lꝫ. ij. li. vj.

m Extra c. ſ. anno elapſo. ꝑus ergo nō eſt locus huic pene
poſſet tñ excludi etiā ꝑus a voce capli ex alio capite. ſ. ꝓx.
rñ. hoc eſt dicere ſi habens prebendā diaconalem ſubdia
conus eſt: lꝫ nō diacon' nō excludit a voce niſi poſt annū

extunc[m] donec[a] ad eos ꝓmoti fuerint: nullo[b] mō vocē ī caplo hēant earūdē. ¶ Ipſiſqꝫ diſtributōum[c] q̄ dant his qui certis[d] horis interſūt[e] pars dimidia[f] ſubtrahat: nō obſtantibus q̄buſlibꝫ ꝯſuetudibus[g] vel ſtatutis[h]: penis alijs q̄ ꝯtra tales ꝓmoueri ad ordines recuſātes ſtatuunt in iure[i]: nihilominꝰ in ſuo robore ꝑmāſuris. [l] dē

Generalē[k] eccl'ie obſuantiā[l] volētes antiquis[m] iuribus in hac parte p̄ferri decernimus[n] vt alio nō ob. ipedimēto cāonico: poſſit q̄ſ libere[o] ī. xviij.[p] ad ſubdiaconatꝰ: ī. xx. ad diacōat[q]: ꝛ ī. xxv. etatis ſue āno[r] ad p̄ſbr̄atus ordines ꝓmoueri[s]. Clemēs. v. ī ꝯcil. vieñ.

De officio vicarij.

Que ō ecclijs curā[u] aīa ꝑ hn̄tibus preceptōeꝫ aliaꝶ ſiliū amittēdis[x]

Si vero nec eſſet ſubdiaconus ꝛ ſi ipſa prebenda eſſet ſubdiaconalis tm̄: excluditur etiam intra annū: ſed a diſtributionibus ſolum poſt annū cum ceſſat impedimentum.

a ¶ Donec. illis ergo ordinatis ceſſat pena: cōcor. ſ. de cle. quia ſepe li. vj. ꝛ qd̄ no. de ma. ꝯtrac. ꝯ. c. ſi.

b ¶ Nullo modo. vniuerſale negatiuū excludit ꝯceſſioné capli: v. ſ. ꝑ xi. rn̄. ꝛ diſpēſationé epi vt ibi dixi.

c ¶ Diſtributionū ꝑ hoc vbū ꝛ vbuꝫ caplo qd̄ precedit patet in beneficijs quibus non debetur vox capituli: ꝛ in q̄bus nō ſūt diſtributiōes has penas nō ꝯpetere: puto tn̄ q̄ ſi in eccl'ia collegiata ē capellania vel altare ex cuius inſtitutione etiā capellanꝰ tenetur officiare eccl'iaꝫ: vt in eccl'ia bonon. ſi in illis horis aliq̄ diſtributiones eis deberent: quo ad illas locus eſſet huic pene: ſi promotus non eſſet: ſꝫ non quo ad redditus capellanie vel altaris de quibus hic non cauetur.

d ¶ Certis horis. nō ꝑ ꝯſuetudine eccl'iaꝶ collegiataꝶ: q̄ diſtributiōes ordināt nō ꝑ oēs horas: ſꝫ ꝑ certas ꝛ aliq̄s attribuūt miſſe q̄ nō ē de horis: de ce. miſ. c. j. ꝛ decr. vnica. de cle. nō reſi. nō dic̄ horis ſꝫ de officijs. Honeſtiꝰ eēt ꝛ iuri cōſonāſ: vt ꝑ oēs horas fieret ipaꝶ ꝯptitio. q̄ aūt ꝓ miſſa matutino ꝛ veſpa dēat fieri cq̄ ꝯtributio: ſa. j. de reli. ꝛ ve. ſan. c.

e ¶ Interſūt. dato q̄ p̄dictis iterſint: alſ p̄uarēt (vno. i ſi. illis in totū: qd̄ dic vi. ſ. de cle. nō reſi. c. vno. li. vj.

f ¶ Dimidia. etiā ſi reliq̄ dimidia ad ſuſtētationé ipoꝶ nō ſufficit ꝛ iputent ſibi: cū ꝑ ordinis receptioné hác penā vitare poſſint: ſa. qd̄ no. de ele. q2 ſepe. li. vj. in. gl. aliud. ꝛ ſic nō ob. qd̄ nō. de elec. cū vintoñ. in. gl. no. q̄ i ſi. ꝛ vide qd̄ no. ꝛ dixi de ap. paſtoralis i ſi. vl. gl. Et ſcias q̄ iſta dimidia ſb tracta accreſcit alijs itereſſentibus diuinis: iſti. de le. §. ſi eadē. ff. de viuſfr. accre. l. j. in fi. niſi eēt alr ordinatū: ſa. de cle. nō reſi. c. vno. li. vj. ꝛ vide qd̄ dicā. j. de vi. ꝛ ho. cle. c. ij.

g ¶ Cōſuetudinibꝰ. ꝯcor. j. de ſepul. c. ij. §. pe. i ſi. ꝛ. j. de ſta. mo. c. j. §. ſane. ꝛ. c. ij. i ſi. de re. do. c. ij. §. vt aūt. ꝛ. §. pe. de in repa. c. j. i p̄n. ꝛ ſi. ꝛ ſi. j. de pe. ſi q̄s ſuadēte. pꝰ p̄n. de pe. ꝛ re.

h ¶ Statuti. no. q̄ nō reuocat p̄uilegia. (c. j. de ſē. ex. c. j. ꝯcor. de cap. mona. c. vno. li. vj. ꝛ qd̄ ibi no.

i ¶ In iure. ſ. e. q̄ris. de cle. lꝫ canon. li. vj. ꝛ vide qd̄ ibi no. i gl. aūpe. de relig. hēs. j ō ſta. mo. ne i agro. §. ceteꝶ. io. an.

k ¶ Generalé. Caſus. breue ꝛ ſūme neceſſariū pp ꝯſtōem ſ. px. determinat aūt etatē ſacroꝶ ordinū ꝛ corrigit canones. lxxvij. di. pueniē. p totū. lxxviij. di. c. j. ꝛ. iij. ꝛ vlt. ꝛ. xxviij. di. de his. in q̄bꝰ dicebat q̄ hn̄s. xx. annos ſubdiaconus. xxv. diaconus. xxx. p̄ſbyter fieri poterat: ꝛ debebant ēe anni cōpleti: vt ibi. determinat etiā nō. de ele. cū inc̄uctis §. inferiora. de tem. or. vl nō ē cōpos. Et ſine dubio lꝫ hec decre. optime cōiungat ꝓxime: melius tn̄ intitulata fuiſſet ſub R̄ica de tē. or. iſta. n. R̄ica tractat de etate ꝛ q̄litate coꝶ q p̄ficiunt: illa ꝛ e q̄litate illoꝶ q ordinant: ſꝫ ꝓpter ꝯnexitatē ſic tranſit. ꝛ eſt ſimile qd̄ dixi. ſ. co. ad aures.

l ¶ Obſeruātiā. ſi. j. de ap. q̄uis. ꝓcedebat aūt hec obſeruantia a palle. §. inferiora. q2 cum ibi de etate antiquorum canonū in ſacerdotio demant. v. anni ꝛ plus: quia q. xxv. attingit pōt fieri ſacerdos: ita videbant. v. demēdi de etate diaconi ꝛ ſubdiaconi: ꝑ quē etiā in. xv. dabat ſubdiaconatus. nec mirū ſi dicebant antiq canones in h̄ correcti. nā ꝑ illos ſuabant interſticia tpum inter ordiné ꝛ ordiné: q̄ hodie nō ſuant. vn̄ laicus in carniſpriuio in feſto reſurrectiōis p̄ſbyter eē poſſet. ſed ho. dic̄s antiquos canones ſuari dos dicebat q̄ in. §. inferiora. diſpēſabat in etate ꝓpter curam aīarum. ꝛ ſm̄ inno. ſuberat neceſſitas: ex quo vocatus fuerat ad bn̄ficiū qd̄ requirebat ordiné. Sed mirādū eſt hoc: cū eni ſine aliqua diſpenſatiōe ꝓmoueatur ad curam: ergo ꝛ ad ordiné annexum cure. Itē ſonat in abſurdū q̄ maior. xxiij. ānis poſſit hr̄e curā ꝛ ſacerdotiū ꝛ non ſolum ſacerdotiū. Item aliud abſurdū: q2 ſm̄ id eadē erit etas epi ꝛ ſacerdotis: q̄re ſepe clamaui i ſcholis ꝛ ad curiam ſcripſi: ꝛ p̄cipue dn̄o richardo ſancti euſtachij diacono cardinali vt determinaret hec etas: qd̄ ſūme fuit neceſſariū pp ꝓxi. decre. alſ innumeroſe ꝛ inextricabiles q̄ſtiones emerſiſſent. volens eni hr̄e vocē in capitulo maior. xiiij. minor. xx. recepiſſet ſubdiaconatū: fuiſſet obiectū illū nihilominus excludendū: q̄ſi non rite ꝓmotū pp defectū etatis: iuxta illud qd̄ no. de p̄ben. ei cui. li. vj. Ipſi replicaſſent antiq̄ iura correcta ꝑ diſſuetudineꝫ: ꝛ per. §. inferiora. ꝯ quos duplicatum fuiſſet de predi. opi. inno. ꝛ hoſti. quā etiā ſequit archi. in di. decre. ei cui. Sꝫ qd de ꝓmotiſ. añ hác dec. infra hác etateꝫ: puto ſatis eē q̄ nūc ſint in etate. ſ. de tē. or. vel nō ē. ſi vo nec adhuc ſunt in etate excluaentur ab executione ordis vſqꝫ ad etatē legitimaꝫ vt ibi. de ordinato vo īfra pubertaté ad ſacros an teneat ꝯtinere nō. ꝛ ſcripſi ō cl. ꝑ ſal. ꝓmo. c. vno

m ¶ Antiquis. alſ. in. j. glo. Sꝫ ꝯ q2 canō antiquꝰ. lxxvij. di. c. j. ꝑmittebat quem ſubdiaconari in. xiiij. anno. So. illud verum computatonem inchoādo poſt infantiam: vt ibi nō.

n ¶ Decernimꝰ. nō dicit declaramꝰ: qd̄ facit ꝓ opi. inno. ꝛ hoſt.

o ¶ Libere. i. ſine diſpenſatone: ꝛ dato q̄ non habeat beneficium quod ordinem requirat.

p ¶ In decioctauo. ordinem intelligo inchoato. ſatis ē gꝰ q̄ attigerit: vt i. §. inferiora. ꝛ idem de ſeq. Certū eſt. n. q̄ maior. xvij. ē in ano xviij. nec lr̄a reqrit q̄ ſit. xviij. annorum: ſꝫ in. xviij. oliꝫ ſecꝰ: vt dixi i. i. glo. nō. ꝑ hanc dec. ꝯiunctā. ſ. c. ꝓxi. j. R̄n. hodie puberē nō habere voceꝫ in caplo: niſi exceſſerit. xvij. annū.

q ¶ Diaconatꝰ. lꝫ in anno. xx. poſſit q̄s eē diaconus: nō ꝑ h̄ putes q̄ poſſit eē archidiaconꝰ. de etate. n. ꝓmouēdoꝶ ad dignitates terminata ꝑ. §. inferiora. nihil hic immutat: alſ ſeqret q̄ cum ſubdiaconus poſſit in epm̄ eligi. e. ti. a multis. ꝛ maior. xvij. ſubdiaconus eſſe poſſit: vt hic: ergo poſſet eligi: qd̄ eſſet falſum.

r ¶ Anno. ſi prius ordinatur ſuſpenditur ordinans a collatione ordinū: ꝛ ordinatus ab executione ipſius ordinis vſqꝫ ad etateꝫ legitimā: de tem. or. vel nō eſt. ꝛ ꝑ p̄di. decre. ꝛ. e. ti. dilectus. non puto epm̄ circa etatem hanc diſpenſare poſſe.

ſ ¶ Promoueri. lꝫ q̄ ē etas minorū ordinū: dic q̄ maior infantia. xxviij. di. de his. de tem. or. nullus. li. vi. lxxvij. di. c. ij. ꝛ vide qd̄ ibi notaui in ſū. ꝛ. c. ſup inordinata. de p̄ben. io. an.

Que de eccleſijs. ſe ſummat tria dicens.

u ¶ Curā. in foro iudiciali vel pn̄iali: vt ſcripſi poſt inno: ꝛ hoſti. de preben. de multa.

x ¶ Amittendis. niſi in caſibꝰ exceptis: quos collegi. ſ. de p̄bē. de multa. ꝛ puto q̄ etiā ꝯſtō io. xxij. execrabilis. locū habeat in his

vicarijs:cum expreſſe loquatur de beneficijs ⁊ officijs curatis.§.qui vero.

ac de ipſaꝝ[a] rectoribus ꝓmo‑uẽdis[b] ad ſacerdotiũ[c] ⁊ eoꝝ[d] etate[e] a iure ſtatuta noſcunt in ꝑpetuis[f] eccliaꝝ pochialiuꝫ[g] vicarijs ⁊ aſſũpti ad eas volumus[h] obſuari. ℭ le.v.i ꝯ.viē.

De officio ⁊ ptãte delegati.

Iudices[i] ſuꝑ receptione teſtiuꝫ in cauſa ciuili[k]:necnõ[l] executores[m] ad ꝓuidẽdũ aliqbus[n] ſi ꝑ inqſitionez ſolertez[o] eos[p] eẽ vite laudabił ⁊ cõuerſatiõis honeſte repperint[q]

a ℭ De ipſarum.eccleſiarũ curatarum:⁊ intellige de non collegiatis:de elec.ſtatutum.li.vj.

b ℭ Promouẽdis.infra annũ.de elec.lꝫ canon li.vj.⁊.qñ icipiat currere ibi pꝫ:⁊.e.ti.cõmiſſa.Et in hoc differt a cõmẽda talis vicaria:qꝛ cõmẽda pochialis eccle nõ põt fieri niſi ſacerdoti de elec.nemo deiceps.li.vj.vicaria ſicut ⁊ rectoria de inſti.c.ij.li.vj.cõcedi põt nõ ſacerdoti:dũmodo ſacerdos fieri poſſit:vt hic ⁊.e.ti.c.fi.Et ſcias ꝙ pena illius decre.vlti.nõ ē ſublata ꝑ iſtã:qd eſt dicere ꝙ etiã infra annũ ſi moniti nõ promouentur priuari poſſunt:ſicut de rectore nõ.quo ad penam.§.inferiora.in decre.licet canon in glo.antepenul.in prin.

c ℭ Sacerdotiũ.in hoc corrigit qd nõ.archi.de elec.lꝫ canon.li.vj.ver.is etiã.vbi tenebat in ꝑpetuis vicarijs illud capitulũ locũ nõ habere:cũ de rectore loquat vt ibi patet.Sed nũqnid epi cũ iſtis vicarijs ſuꝑ differẽdo ſacerdotio ꝑ ſeptenniũ poterũt diſpẽſare ſm formã.c.cũ ex eo.de elec.li.vj.videt ꝙ nõ:fortius.n.aſtrictus eſt vicarius ad reſidẽtiã pſonalez ꝙ̃ rector:de pben.extirpãde.§.q vero.Itẽ vicarius non dat vicariũ.e.ti.clericos.Contrariũ puto ꝑ decre.iſtã.⁊.qꝛ decre.cum ex eo.generaliter permittit epos diſpenſare cum his qui obtinent eccleſias:qd verbum ita includit vicarios vt rectores.Itẽ ratio permiſſionis illius eſt cõmunis iſtis vt illis:ergo idẽ ius:de ꝯſti.tranſlato.ad decre.clericos.reſpõdeo:ꝙ hic vicarius nõ dabit vicariũ:ſed epus diſpenſans:ſicut alis loco rectoris:ita ⁊ hic loco ꝑpetui vicarij ponet vicariũ ſeptennalem:vt in decre.cum ex eo.§.porro.

d ℭ Eorum.ſcilicet rectorum.

e ℭ Etate.ſ.ꝙ attigerint.xxv.annũ.habet hoc de elec.cum in cũctis.§.inferiora.eo.ti.lꝫ canon.li.vj.Et dico ꝙ ſicut cum rectore non diſpenſat epiſcopus in etate:de eta.⁊ qualit.c.vno.li.vj.ita nec cum vicario per hanc litteram.

f ℭ Perpetuis.in tpalibus ergo nõ hꝫ hoc locũ:de qbus.ſ.de ap.ꝑuenit.ij.de cle.non reſi.c.penulti.de voto.c.fi.de elec.cuꝫ ex eo.li.vj.de regu.bñficiũ.e.li.ſic alibi diſtinguimus vicariã ꝑpetuã a tpali:de reſcrip.poſtulaſti.de fi.pſby.ꝯſtitutus.⁊.c.michael.Perpetuos aũt vicarios cognoſcas ꝑ id qd habes.eo.ti.ad hoc.de pben.extirpande.§.q vo de cap.mo.c.vno.li.vj.

g ℭ Parochialium.de his loquitur ⁊ non ſimpliciter de curatis:quia ſolum in eccleſijs parochialibus annexis perpetua vicaria videtur permiſſa:⁊ non ſimpliciter in beneficijs curatis:per decre.extirpande.§.qui vero.de preben.

h ℭ Volumus.probari videbantur hec ꝑ antiqua iura.primũ de pluralitate.ſ.e.c.j.⁊.c.prouideas.ſcdm de ſacerdotio.ſ.e.ti.c.fi.tertiũ de etate ꝓbari poterat ꝑ eandẽ decre.fi.q ꝓbat eũ curatũ.⁊ ꝑ decre ſuꝑ eo de pben.li.vj.ſꝫ qꝛ lꝫ decre.ſ.ꝓhiberet eũ habere vicariã cũ ecclia:⁊ decre.prouideas.prohiberet illũ plures habere vicarias:nõ tñ priuabãt illũ pma ꝑ adoptionẽ ſecunde.Itez lꝫ decre.vlti.pciperet illũ fieri ſacerdotẽ:non tamẽ priuabat illuꝫ hoc nõ facientẽ.Itẽ de etate ideo vtitur verbo volumus nõ verbo declaramus:ꝓrogando his caſibus penas iuris ad tales vicarios:⁊ forte ſatis erat de mente:vt in pmo caſu no.ber.ſ.e.c.j.de ſecundo probat decre.cõmiſſa.de ele.li.vj.q ſic late in ſuo pn.ponit ver.cõmiſſa.de tertio ſatis pꝫ vbi ponimꝰ ſcdꝫ.Sive ergo recipiat talis vicarius ſimilẽ vicariã ſiue dignitatẽ pſonatuꝫ vel bñficiũ curatũ:vacat pma.Idem ſi ꝯuertas:vt qꝛ habens dignitatẽ pſonatũ vel beneficiũ curatuꝫ recipit talem vicariam:vacat pmũ.De dignitatibus vero ⁊ pſonatibus h ſubticuit:quia non cõueniebat illis qd hic de ſacerdotio dicitur.

i ℭ Iudices.ſe ſũmat dicẽs duo:⁊ pmũ dñminat nõi ꝑ inno.⁊ hoſti.ſ.e.ti.c.fi.⁊ q ibi ſcripſi in vl.gl.⁊ de re iudi.cũ bertoldus.⁊ q ibi ſcripſi ſuꝑ glo.ſed qliter.ſcdꝫ dictũ approbat qd no.io.mo.ſ.e.ti.is cui.li.vj.vbi tenet:ꝙ ſi cõmittit executori exaiatio illiꝰ cui ē faciẽda ꝓuiſio:vt fit i forma pauperꝫ ꝙ ſb delegare poterat:⁊ nõ.hoc pn.qd dicit in dicet.ꝑ qd patet ꝙ tũc demũ talis receptor teſtium ſub delegat qñ iudex ē ſecus ergo ſi ſit nudus miniſter:puta qꝛ receptis teſtiũ iuramẽtis examinatis articulis ſuꝑ quibus producunt ⁊ interrogatorijs ſm que debet fieri examinatio cõmittit id alicui expediẽdũ.iſte.n.nõ ē iudex nec ꝓprie receptor:ſꝫ potius examinator ipoꝝ teſtiũ.⁊ talis actus fieret die feriato:vt no.guil.in ſpe.de ferijs.§.ij.ver.ſed quid ſi tũc.receptor aũt q iudex eſt cogit teſtes:citat eũ ꝯ quẽ ꝓducunt ad videndũ eos iurare:audit exceptiones:recipit iuramenta:refrenat multitudinem teſtiũ:examinat interrogatoria:punit teſtẽ q aures eius offendit.C.de teſti.l.nullũ.Cũ ergo iuriſditionez habeat:ex quo illam habet a pncipe ſubdelegat.Videbat autẽ ꝯtrauꝫ quaſi eſſet nudus miniſter per ꝑ decre.vlti.ſ.e.ſꝫ illud procederet in examinatore:⁊ huic.v.iudices ꝯiũge litteraꝫ.ſ.in fi.a ſe.ap.deputati.

k ℭ Ciuili.nõ intẽdit ꝑ hec vba excludere cãs ſpũales ſed criminales:i qbꝰ debẽt teſtes exhiberi corã iudice:in auc.de teſti.§.⁊ qm̃.col.vij.C.de fi.inſtru.auc.apud eloquẽtiſſimũ.⁊ nõ.iij.q.ix.teſtes.de iudi.at ſi clerici.in.iij.glo.de teſti.eo.c.j.bñ tñ poſſet criminalis cã delegari:de h.xxiij.q.iiij.illud.xxv.di.c.j.de rapto.in archiepatu.de reſti.ſpo.c.pc.⁊ in ſpe.e.ti.§.fi.v.item ꝙ eſt delegatus in cã.io.an.

l ℭ Necnon.reſoluunt in vnã affirmationẽ.ff.de ver.ſig.ſi duobus.⁊ operantur copulam.ſ.ac ſi diceret et.

m ℭ Executores.deputati a ſe.ap.quod eſt.j.⁊ ex tit.patet ꝙ iſti habent delegatam iuriſditionem:vt no.de reſcrip.tibi qui.in glo.ij.li.vj.

n ℭ Aliqbus.noiatis.ſ.e.is cui.li.vj.Si ꝑ inquiſitionem hoc inducebat dubiũ:qſi in inquiſitiõe ſit electa induſtria pſone:⁊ hec clauſula cõiter ponit in forma pauperꝫ in qua ſcribit ꝙ cũ fuerit reptus idoneus in lřatura per examinatores ad hoc deputatos committit papa qd ſi ⁊c.

o ℭ Solertem.quaſi ſollicitam vigilantem aſtutam ſagacẽ ⁊ induſtrioſaꝫ:⁊ ſcribitur per vnicum.l.datur verſus:Exiguo pulchram ducit ſolertia vitam.

p ℭ Eos.pro quibus ſcribitur.io.an.

q ℭ Repperint.ſꝫ nũquid eis neceſſe erit ꝙ ꝓcedat ſuꝑ hoc cognitio vocatis quoꝝ intereſt?vꝫ ꝙ ſic ꝑꝑ vbũ iſtud ⁊ vbũ ꝑ inquiſitionẽ.dixit inno.in decre.vlt.de pſũp.ꝙ ſunt clare q ſonãt in monitionẽ nõ in ꝯditionẽ:puta ſi pſona ſit idonea ⁊ ſimilia.⁊ iſte nõ dant nouã formã mãdato:ſed inſtruũt executorẽ qli pſone ꝓuideat:qre teneret tunc prouiſio facta indigno:⁊ excõicatio ꝓpter hoc lata lꝫ ſit iniuſta cũ executor in his iuriſditionẽ hẽat.Sꝫ ſũt q bene ſonant in ꝯditionẽ:vt ſi dicit ꝓuideas.p.in tali eccleſia ſi de tali vico ſit oriundus.hoc enĩ ſapit ꝯditionẽ:⁊ formã certã adijcit mãdato.vñ ſi nõ eſt vã nõ valet ꝓuiſio:nec excõicatio ꝓpter id lata ꝓpter tranſgreſſionẽ mandati:de reſcrip.cũ dilecta.Nec audiret petens prouiſionem ante oia ſortiri

ſuū effectū: cū neget iuriſditionis fundamētū: cuius acceſſoriū eſt prouiſio: vt ibi plenius ꝓſequit. Dicit tamē inno. ꝙ ꝛ in prima ꝛ ſecūda clauſula is cui ſcribit ſi vult pōt eſſe merus executor: ꝛ ſine cauſe cognitiōe ꝓuidere de vacāte pōt etiā aſſumere ptes iudicis inquirēdo de p̄dictis vocatis ꝛ non vocatis his quos res tāgit: dū mō ꝯmittet iuriſditionē hūerit: vt ſic poſſit delegat⁹ qđ poterat delegans. Differūt tamē pceſſus facti cū cāe cognitione ab his q fuīt cā nō cognita quo ad p̄iudicium eoꝝ quos res tāgit: vt ibi nō. in no. ꝛ hoſt. q etiam dicūt ꝙ dato ꝙ clā ꝙ ſi pſona ſit idonea nō ſit in reſcripto: pōt executor ſup ea partes iudicis aſſumere: cum ſubītelligatur hec vera: niſi merum miniſteriū eſſet illi commiſſum. Dicit demū inno. alios melius diſtinguere in clauſula q̄ ſonat in ꝯditionē ſi de tali vico ꝛc̄. vl̄ ſi doctoratus ē i theologia vl̄ ſilie: ꝙ ſi p tales lr̄as tollit vl̄ ledit ius alicuius: puta ꝓuiſoris ordinariꝗ nō ꝓuidebit executor: niſi vocatis his quos res tāgit de ꝯditiōe cognoſcat tū̄ de plano ſine libello ꝛ litis ꝯteſtatiōe: qđ hodie patet. j̄. de iudi. diſpēdioſā. Et idē in ſimilibus vbi i reſcripto p̄ambula ē ꝯditio nō ſubītellecta: vt. l. p̄mo ptibus p̄ntibus illa diffiniat: vt ſi mandaret inquiſitio v̄itatis fieri ꝯ aliquē ſi fuerit infamatus. Si vero p lr̄as nō tollit nec ledit ius alterius: vt ſi prouiſor mandat alteri ꝙ ꝓuideat ſub illis ꝯditionib⁹: tenet ꝓuiſio etiā ſuper illis inqſitiōe nō facta nec vocatis ptib⁹: q: nec ꝯgrue ſūt h̄ ptes. ꝛ ſi dicis p̄iudiciū ſit eccl̄ie cui pl⁹ expediret hēre iſtū ſic ꝯditionatū q̄ꝫ aliū. rn̄dēt ꝙ opponi nō pōt ꝯ ꝓuiſionē delegati ſicut nec delegātis. vl̄ dic ꝙ lꝫ ꝓuiſio delegati ex eo ꝙ nō ſuauit formā ſit nulla: nō p h̄ ſeqt ꝙ neceſſe fuerit ptes i ꝓuiſiōe vocari. Dicit demū inno. ꝙ ſiue i monitionē ſiue in ꝯditionē ſonet clā: tenet prouiſio delegati nō p̄miſſa cognitiōe: q: nō ē iudex ſꝫ ꝓuiſor: de elc. venerabilē. v̄. exercuit. tū̄ ſi monitio vl̄ ꝯditio nō ē v̄a: caſſat vl̄ caſſū nūciat qđ attentauit ꝓuiſor tanq̄ꝫ obrepticiū: de re iudi. cū olim in fi. Pōt tū̄ ꝓuiſor aſſumere ptes iudicis: ꝛ ſi tūc nō admittit oppoſitionē ꝯdictoris de falſitate cl̄e: poterit ab eo appellari: ex quo ptes iudicis aſſūpſit vt p̄dixi. Alij ꝯ: cū ad id nō teneat ꝛ faciat id ſolū ad ſuā iſtructiōem: nec ſit ſn̄ia neceſſaria. ſec⁹ ſi dicat i lr̄a: ſi tibi ꝯſtiterit ꝙ ſit de tali vico ꝛc̄. tūc. n. ſi iuri alterius p̄iudicat: cū talis fungat vice iudicis nō poterit ꝯſtare niſi ptibus p̄ntibus: ꝛ ſi nō p̄mittit cognitionē ꝓceſſus nō valebit. ꝙ ſi alteri nō p̄iudicat: tūc valet qđ ſine cognitiōe facit: cū nō tāq̄ꝫ iudici ſꝫ tanq̄ꝫ bono viro ſit hoc ſibi cōmiſſū. ex quo ergo nō ē iudex vel inqſitor ſatis eſt ꝙ inſtruat ſe: ꝛ placuit: q: vtile hoc putaui ſic ſummare p̄dictas glo. inno. ꝛ hoſti. valde ꝓlixas. ꝛ per hunc finem pateat ſolutio queſtionis.

r ¶ A ſe. ap. als non eſſet dubium.

ſ ¶ Cōmittere. eadē ratione dicā ꝙ ſuccedat i his illi⁹ ſucceſſor: ſi ſcriptū fuit dignitati nō expreſſo noīe perſone. ſ̄. eo. qm̄ abbas. Quid autem ſi fuiſſet nudū miniſteriū an tūc ſuccederet? nō inno. ꝛ hoſti. ſ̄. eo. c. fi.

t ¶ Vices ſuas. de nudo miniſterio: qđ occurreret i iudicio faciēdo nō dubitat: q: illud cōmittit delegatus ab ordinario: vt dixi. ſ̄. e. ſup queſtionū in p̄nci. ſup glo. ſi ergo. de hoc per guil. in ſpe. e. ti. §. j. ver. ſed nūquid.

a ſe. ap^r. ꝯputati: alijs poſſint committere^s licite vices ^t ſuas. Clemens. v. in con vienenſi.

De officio ordinarij

Et clericorū^u audacia^x qui pretextu priuilegij^y clericalis ordinis impunitatē exceſſuū obtinere ſperantes^z: nōnulla multotiens committunt enormia: per q̄ nimirum diffamatur^a eccleſia: ꝛ ſcandala^b grauia in populo^c generant potiſſime^c cum talia per epiſcopos ad quos horum ſpectat correctio deſerantur vt plurimū incorrecta: ꝓpenſius^d cōpeſcatur: eiſdem epis^e diſtricte iniūgimus: quatenus ſic circa correctionem clericorū huiuſmōi uigilant intēdant ꝛ diligēter ſui officij debitū exequant: ꝙ ꝛ ijdē clerici metu^f pene a ſuis arceantur inſolentijs^g: ꝛ alij eoꝝ exēplo perterriti^h ꝓſilire ad ſimilia merito ptimeſcāt. Idem.

Et ſi^i ab aplice ſedis legato^k de beneficio fcā^l collatio beneficiū^m aliđ obtinenti non valeat: niſi de illo quod obtinet facta fuerit mētio ſpecialis^n: iñ alijs tū̄ quibuſlibet^o

u ¶ Et clericorum. Epi ita debent corrigere clericorū exceſſus: ꝙ metu pene ipſi arceāt ꝛ alij ptimeſcāt. ꝛ p̄mittit cāꝫ mādati: qđ ſecūdo ſubmittit: ibi eiſdē. et repete qđ dixi. ſ̄. e. cōpil. de eta. et quali. in cle. j. in. j. glo.

x ¶ Audacia. tolle v̄bū ꝓpēſius cōpeſcat qđ ē i fra. ꝛ ponit hic audacia i mala pte: ſic. iiij. diſ. facte ſūt. alibi i bona. viij. q. j. audacter.

y ¶ Priuilegij. tā imunitatis pſone: de q̄. xvij. q. iiij. ſiqs. q̄ꝫ for. ſ̄. de fo. compe. nullus.

z ¶ Sperātes. pp quam ſpē q ſūt neqā fuit neq ores: de ſen. ex. vt fame. ꝛ facilitas venie incētiuū ꝛc̄. de vi. ꝛ ho. cle. vt clericorum.

a ¶ Diffamat. i. male de ipſa predicatur vel. i. viliſicatur ꝛ dehoneſtatur: ſic etiam exponitur. ſ̄. de obli. ad ratioci. c. vno. in fi. ꝛ concor. ij. q. v. ſi mala fama.

b ¶ Scandala. quibus obuiandum eſt: etiam ſi puſilla ſunt. ſ̄. de no. ope. nunci. c. ij. io. an.

c ¶ Populo. concor. ij. q. v. preſbyter ſi a plebe. de pur. ca. c. ij.

d ¶ Propenſius. idem verbum vide. ſ̄. e cōc. de eta. ꝛ quali. vt hi qui ꝛ vide quod ibi dixi.

e ¶ Epis. ad quos de iure cōi h̄ ptinet. poſſet tū̄ ad alios de iure ſpeciali ſpectare. e. ti. irrefragabili. ꝯ fo. ꝯpe. cū ꝯtingat. dic vt ibi

f ¶ Metu pene. concor. de elec. cum in cunctis. de vi. ꝛ ho. cle. vt clericorum cum ſuis concor.

g ¶ Inſolētijs. de accu. q̄lit. ij. v̄. vex. iſolētia ē moꝝ icōueniētia fatuitas vl̄ ſupbia vl̄ prauus vſus q̄ſi ꝯ ſolitū ꝛ debitū nāe curſū.

h ¶ Perterriti. ꝯcor. ij. q. vij. quapropter. eo. ti. irrefragabili de calū. c. ij. de iude. ad liberandam.

i ¶ Et ſi ab aplice. breue eſt declarans decre. vlti. de of. le. li. vj. ꝛ principale dictum corrigit qđ ibi no. archi. q dicebat idē in alijs ordinarijs qđ in legatis qui etiam ſunt ordinarij: ꝛ approbat quod ibi no. ꝛ exponas etſi pro q̄ꝫuis.

k ¶ Legato. de latere. nam alij beneficia conferre non poſſunt quod dic vt de offi. le. c. j. li. vj.

l ¶ Facta. declarari debuiſſet ꝙ ꝓcuraſſe ſi cōpilatorib⁹ adheſiſſet an intelligeret h̄ de collatiōe facta etiā motu ꝓprio legati: circa qđ ſūt opiniōes. mihi v̄r ꝙ valeat. io. mo. ꝯ in decr. vlt. de of. le. ꝛ archi. in decre. ſi motu. de preben. li. vj. in prin.

m ¶ Bn̄ficiū. quātūcūq ꝫ modicū: de p̄bē. ſi motu ꝓprio li. vj.

n ¶ Specialis. in hoc approbat qđ no. archi. in predi. decre. vl. vbi dicebat ꝙ in tali collatione faciēda erat mentio ſpecialis bn̄ficij: nec ſufficiebat generalis q̄lis ē illa: de preben. nō pōt in fi. li. vj. ꝛ facit pro hoſti. ꝯ compoſt. in his que ſcripſi de reſcrip. in noſtra in fi. An vero etiam de qualitate cure beneficij qđ habet impetrans facienda ſit mentio? dicam. j̄. de preben. c. j.

o ¶ Quibuſlibet. ſi g° metropolitan⁹ ep̄s archidiacon⁹ vl̄ quis ali⁹ ꝯfert bn̄ficiū i collatiōe faciēda mētio p̄oris bn̄ficij ſed hēat diſtinctio an de iure cōi poſſit vtrunq ꝫ teneri: vel an ſit diſpen-

collationē[a] bñficioꝝ hñtib⁹[b] hoc nolumus[c] obſeruari[d].

Clemēs q̄ntus i cō. viēnenſi.

De procuratoribus.

Inſtrumento[e] vl lr̄is[f] quibus te aliquis in cauſis[g] ſuis procuratorē ꝯſtituens pro te debito[h] modo[i] cauit[k] ſimpliciter nulla facta proteſtatione[k] a te ſcienter[l] receptis[m] nō potes poſtea recuſare defenſionem illius: imo[n] cogi[n] poteris ipſuz defendere in omnibus[o] cauſis[p] τ negocijs ad que predicta inſtrumenta ſeu littere ſe extendunt cum per hec[q] ad omnia tuum preſtitiſſe uidearis aſſenſuz[r].

Idem.

Non poteſt[ſ] ꝑcurator ad agendum vel defendēdū iurādūq̄[t] de calūnia τ veritate dicēda τ generaliter ad omnia alia que ſpeciale mādatū exigunt conſtitutus: niſi aliud ſuper hoc[u] in mandatis[x] habuerit...

ſatio neceſſaria τ cuius.

a Collationē. de electione vel p̄ſentatiōe nō dubitat̄. pēdēt. n. illa ex officio ꝯfirmatoris. ſ. e. ti. cū vos. de elec. nihil eſt.

b Hñtibus. iure ꝓprio vl deuoluto. τ lʒ de ordinarijs loq̄t: qd̄ pʒ ex ti. idē in delegat̄ ab eis: ad hoc verbū. ſ. q̄buſlibet.

c Nolumus. ſʒ q̄ ē rō huius iuris diuerſi legatoꝝ ad alios ordinarios So. lʒ legati de latere ꝑ ꝑtātē expreſſaʒ iu iure τ alij legati ex ſpāli cōmiſſiōe q̄nq̄ bñficia ꝯferāt: faciūt hoc aplica auctē: nec ſunt collatores ordinarij: imo ꝑ factū ipoꝝ fit p̄iudiciū illis ad quos collō ꝑtinet. ipoꝝ ergo collō vt extraordinaria ſuperinducta τ collatoribus p̄iudicās eſt reſtringēda. Ordinarioꝝ vero collō vt naturalis τ fauorabilis ampliāda: fa. de reſcrip. ad hoc. de re iudi. c. ſi. de re. iur. odia. li. vj. τ eſt ſimilis differentia: de reſcrip. ſtatutum. li. vj.

d Obſeruari. lʒ ergo interdū non valeat collatio in caſu. ſ. e. ordinarij in fi. li. vj. hoc tñ nō eſt ex vi ſuppreſſiōis tm̄. τ vide qd̄ dicam. j. de preben. ſi plures in glo. ſi intelligas.

e Inſtrumento. Caſus. qui ſciens ſine ꝓteſtatiōe recipit inſtrumentum vel lr̄as ſue procurationis: q̄bus ꝯſtituens pro ipſo cauebat: ſuper incluſis in procuratorio dñm defendere cogit̄. ponit̄ dictū τ eius ratio: ibi cum per hoc.

f Vel litteris. ꝑ quas etiā ꝯſtituit̄ procurator. ff. e. l. j. in p̄n. ſ. e. ex inſinuatiōe. de cenſi. ſopite. τ eſt caſus quo littera τ ſigillū priuati facit fidē. ff. eo. ti. ſi procuratorem. vbi de hoc.

g Cauſis. ad vnam eni τ ad plures τ ad omnes dari poteſt. ff. eo. l. j. τ. iij. τ. ſ. eo. is cui. li. vj.

h Debito modo. an ſit idonea cautio cum promittit dñs ratuʒ habere qd̄ legitime fecerit procurator: ſatis ſcripſi de dila. c. ſi. τ huic littere cōcor. l. ff. qui ſa. da. co. quotiens. quod enim vitioſe cautum vel ſatiſdatum eſt non videtur cautum.

i Cauit. de iudicato ſoluendo. loquitur enim hic de procuratore rei: vt. j. patet per verbū defenſionem: ad idem. ff. e. filius. §. fi. τ de hac cautione nō. ſ. eo. mandato. io. an.

k Proteſtatiōe. pōt intelligi de generali τ de ſpāli ꝓteſtatiōe. de p̄ma: puta q2 ꝓteſtat̄ ꝙ recipiēdo inſtr̄m ꝓcuratoriū vl lr̄as nō itēdit ſe obligare mādato: ſʒ ſe velle deliberare: fa. de reſti. ſpo. oli iij. de ſcōa: vt q2 de certa cā icluſa i ꝓcuratorio proteſtat̄ ꝙ illam vl illius mādatū ſuſcipe nō intēdit: τ ſic ꝓteſtatio iuuat: q2 nec p̄mo nec ſcōo caſu ē ꝯria facto. bñ eni ꝯpatiūt̄ ſe inſtrumētū recipere τ deliberare velle. Itē recipe τ acceptare mādatū in q̄buſdā τ in alijs nō. vbi vero proteſtatio τ factū ſe nō cōpatiunt̄ ꝓteſtatio non iuuat: de hoc. ſ. de conſti. cum. M. cum ſuis concor.

l Scient. req̄rit ſciaʒ. ſecus ergo ſi ignoraret qd ꝯtineret in inſtrumēto vl lr̄is. ignorās aūt vl errās nō ꝯſētit. xxxviij. di. q̄uis. de p̄bē. ſi bñficia. li. vj. ff. de iur. om. iu. ſi ꝑ errorē ſicut nec ꝯtēnit de excep. aplice. de ſen. ex. ſi vero aliq̄s. de ꝯſti. c. ij. li. vj. Req̄rit etiā ꝙ ſpōte recepit: q2 officiū ē volūtariū. C. e. l. inuitus. ſic alibi req̄rūt̄ hec duo ꝯiunctim: de regula. ꝯſtitutionem in fi. li. vj. τ in confeſſione. de hoc. ſ. de confeſ. c. fi. li. vj.

m Receptis. etiā ſi p̄us recuſauerat τ re itegra penituit τ recepit. ſ. e. lʒ. li. vj. poſt hanc aūt receptionē cōpetit huic exercitium officij ſicut de iudice dicit̄: de ap. ſuper eo. ij. fa. e. ti. is qui. li. vj. iiij. q. v. c. vno. τ quod nō. de cle. ex. mi. c. penul.

n Cogi. p̄ciſe. lʒ. n. regulariter ꝓcurator ſpālis vl gnālis nō cogatur p̄ciſe dñm defendere etiam ſi ſatiſdedit de iudicato ſoluēdo τ de dño defendēdo. ff. e. l. mutus. §. vlt. τ. l. ſe. ſʒ ſatis ē ſtipulationē cōmitti. ff. e. nō cogēdū. τ eū teneri dño ad intereſſe: iſti. mā. §. mādatū. tñ in caſibus cogit̄. ſ. cū dñs ſatiſdedit pro ꝓcuratore p̄ñte. τ nō ꝯdicēte. ff. e. filius. §. ſi. vbi de hoc. τ in. l. ſʒ τ he. §. pe. τ hoc ne fallat fidē dño τ aduerſario. τ idē ſi ꝓ abſēte τ poſtea ꝓcurator exp̄ſſe vl tacite ratū hʒ. ff. e. ſi defunctus. j. rñ. τ circa h̄ verſat̄ decre. iſta. Eſt τ alius caſus qn̄ agit: cogit̄ eni defendere: alʼs denegat̄ actio. ff. e. l. mut⁹. §. pena. Alius cāus ē in actōe peritura: vt cogat̄ ſaltē litē ꝯteſtari. ff. e. ſʒ etiā ex hiſ τ. l. mut⁹. §. ſi. Et ꝑ h̄ ſoluit̄ ꝙ obijci poſſet procuratorē etiā p⁹ ſuſceptū mādatū re integra penitere p̄uſq̄ intereſſit aduerſarij: iſti. mā. §. mādatū. q2 illud verū i ꝓcuratore ꝓ quo ꝯſtituēs nō cauit: ſec⁹ i illo pro quo cauit de quo h̄ loquimur. ꝙ aūt dicit h̄ lr̄a talē ꝓcuratorē cogi verū intelligas: niſi iuſta cā ꝓcuratorē excuſaret: vt p̄. l. filius. §. ſi. cū. l. ſe. ex quibus patent exempla. nam ex illis etiā dñs eū reuocaret poſt litē ꝯteſ. ſ. e. c. ij. li. vj.

o In oibus. tacita ergo acceptatio vniuerſalis eſt ad oia etiā futura ſi ſint incluſa: qd̄ eſſe pōt. ſ. e. non iniuſte.

p Cauſis τ negocijs. qd iſta ſint habet̄ de v̄. ſig. forus.

q Cū ꝑ h̄. ſ. ꝙ ꝓcuratoriū vl lr̄as ſine ꝓteſtatōe r̄cepiſti.

r Aſſenſū. ꝯ ꝓcurator nō dat̄ iuit⁹. C. e. l. inuit⁹. τ qd̄ dicit. l. j. ff. e. ad ſi. ꝙ offīm iſtud ē neceſſariū: ſumit̄ ibi neceſſariū ꝓ vtili vl expediēti. Interdū tñ etiā ē neceſſariū ex ꝑte ꝯſtituentis. ſ. de elec. cupiētes. §. qd̄ ſi. de ſta. regu. c. vno. §. ep̄is. li. vj. C. e. ti. penul. ſʒ ex ꝑte ꝯſtituti nō: q etiā d2 inuitus: nō ſolū cū ꝯdicit: ſʒ etiā ſi nō ꝯſentit. ff. e. l. filius. §. inuitus. So. §. ille determinat̄ ꝑ hāc decre. verū ē. n. ꝙ ꝯſtitutus ſimplr tacēs nō hēt̄ ꝓ ꝯſentiente: vt ibi: ſʒ q nō ſimplr tacet ſʒ agit recipiēdo ſimplr chartā ꝓcuratorij: iſte ꝯſentit vt h̄ qd̄ ergo dicit. l. j. in. fi. τ. l. ij. ff. e. ꝙ abñs ꝯſtituit̄ ꝓcurator: dūmodo ratū hēat determinat̄ ꝑ hāc decre. vt ratuʒ cenſeat̄ hīc ſimplr recipiēdo chartā ꝓcuratorij. multos caſus quibus quis ipſo facto agit vel conſentit: vide nō. xj. q. iij. eſtimant. de ap. dilecti. ij. de of. dele. cum ſuper. τ facit de here. accuſatus. §. ille. li. vj. io. an.

ſ Non pōt. Caſus. ꝓcurator hñs mādatū iurādi: τ oia faciendi que requirunt ſpāle mandatū: ꝯ electū vl ꝓuiſum opponere nō pōt crimina vl defect⁹. Ponit dictū τ eius rōeʒ: ibi cū ſub. Determinat qd̄ nō. inno. de accuſ. ſuper his in fi. τ cōpoſt. de elec. c. j. li. vj. in glo. q̄ritur qs ꝓcur. τ pe. de ſam. τ archi. ibi τ guil. in ſpe. de procu. §. j. ver. ſed nunquid media. vt. j. declarabit̄. expreſſius aūt fuerat h̄ queſtio diſputata per reco. me. dñm io. de mōte murulo: vt in mercu. co. ti. ſub littere. g.

t Iurādū. hoc v̄bū cū clā q̄ ſeq̄t̄ inducebat dubiū ꝑ decre. q ad agēdū. ſ. e. li. vj. vbi habes ꝙ ſi in ꝓcuratorio exp̄mit̄ aliqd̄ req̄rēs mādatū ſpāle generali clā ſubmiſſa illius virtute poterit nō expreſſa. iſta vero iuramenta requirunt ſpeciale mandatū: de iur. calū. c. ſi. li. vj.

u Sup h̄. qd̄ ſequit̄. de oppoſitione criminū τ defectuū.

x In mādatis. q2. ſ. hʒ mādatū opponēdi crimina τ defectus ꝯ illū: nec eſt neceſſe ꝙ crimina vl defect⁹ ſpecificēt̄ in ꝓ

beat[y] opponere in perſonā[z] electi[a] ſeu eius cui ē ꝓuiſio facienda vel facta crimina vel defectus: cum ſub generalitate tali grauiora[b] non veniant vł maiora[c] ꝙ in ipſo ꝓcuratorio ſint expreſſa. I dem.

Religioſus[d] procurator et ſi[e] per aliū religioſum ſui vel alterius monaſterij fuerit cōſtitutus: ſicut nō poteſt ſine ſui ſuperioris licentia[f] procuratiōis officiū ſuſcipere[g]: niſi pro ſuo in eadē lite cōſorte[h]: ita non poteſt alium procuratorem cōſtituere[i] ſeu ſubſtituere[k]: etiā ſi p ꝯſtituētez hoc ſibi expreſſe[l] fuerit ꝯmiſſū[m]. I dē.

curatorio: vt nō. ꝯpoſt. in gl. ṗdi. ꝛ ibi per archi. ꝛ io. mo. in. q. ṗdi. ꝛ guil. in ṗdi. §. v. ſed nunquid ſufficit. ꝛ in hoc differt procurator ſolū excipiēs vł opponens ab appellante. ille eni habere debet crimina ꝛ circūſtātias ſpecificatas in procuratorio. s̄. de elec. procurator. li. vj.

y Habeat. ſz cō poſt. i fi. gl. quā allegaui i. j. g. ꝛ guil. i ṗdi. §. v. ſz qd ſi ꝓcuratoriū. qꝺ nō ē ſatis h̄ caſu ꝓcuratoriū factū eēt: ni ſi p ꝓcuratorē ſit receptū ꝛ officiū ſuſceptū: fa. s̄. e. c. ꝓxi. ꝛ qꝺ ibi dixi ſup v bo receptis.

z In pſonā. i forma ergo poſſet vł i pſonas eligentiū vł ꝓuidētiū iudicū teſtiū ꝛ his ſimiliū. nā tales etiā ex ꝓbatiōe nō puniūt: de ordi. cog. c. ij. ꝛ guil. h̄ ſz. i. v. all. in. j. gl. in fi. ſit etiā rō: qꝛ exceptio illos ṗncipaliter nō cōtingit.

a Electi. vł eligēdi ex quo ꝯ certā pſonā: de elec. q ꝯ certā li. vj. ad hoc. v. faciēda qꝺ ſeqt: ꝛ idē dic de poſtulato de elec. c. j. in ṗn. li. vj. Et nō ꝙ iſta lr̄a nō diſtinguit an cā iſtius electi ſit i curia p appellationē nec ne: ꝛ ſic vr̄ tolli qꝺ nō. ꝯpoſt. i glo. ṗalle. ꝛ guil. i ſpe. i ṗ. §. v. ſz qd ſi cā. q dicebāt penā decr. j. de elec. li. vj. nō h̄re locū: niſi cū cā eſt in curia p appellationē. ſi ergo eēt corā metropoli vł alio ordinario vł in curia aliter ꝙ̄ p appellationē dicebāt nō eſſe locū pene: ꝛ per ꝯſequēs generale ꝓcuratoriū ſufficere pp rōez quā ſtatim dicā. Sed hoc dictū vr̄ hic tolli: quare poſſet dici ꝙ lz decre. j. de elec. li. vj. quo ad deuolutionē negocij ꝛ citationē ptiū locū h̄eat ſolū in appellatiōibus interiectis ad papā: ꝛ ſic intelligat qꝺ ibi nō. quo ad penā opponētiū locū h̄eat etiā in appellatiōib⁹ interiectis ad alios vł etiā ſi nō fuerit appellatū: qꝺ forte fuit de mente: fa. de elec. vt circa in fi. ꝛ. c. ſi forte. li. vj. ꝛ ſi ſic intelligamus rōes q̄s inducebat inno. in ṗdi. decr. ſup his. bn̄ adaptabunt huic caſui ſic generalit̄ poſito. Dicebat. n. ꝙ qꝛ p obiectiōes criminū de qbus h̄ loqt diminuebat ſtatus opponētis: ex eo ꝙ i ꝓbatiōe deficiēs ſuſpēſus erat ab eccleſiaſticis bn̄ficijs p triennium p ꝯſtōnez ṗdictā: ꝛ ſi ſe interim diuinis igereret ppetuo erit ṗuat⁹: g° h̄ procurator p quē ſtatus diminui poterat. ff. de va. ꝛ ex̄or. co. l. pen. ſine ſpāli mādato nō poterat opponere: all. ff. de mino. l. illud. de ꝓcur. l. nō ſolū. §. ſi. ꝛ lz ṗmo g̅du pena ſit tp̄alis: nihilomin⁹ diminutionē ſtatus ꝯtinet. nā ꝛ relegatio ꝛ dānatio i opus publicū ſūt tp̄ales ꝛ tn̄ diminutionē ſtatus ꝯtinēt. ff. de penis. l. gdā. ꝛ ſic r̄ndebat ad leges. ff. ꝓ ſocio actiōe. §. renūciare. ff. de iniur. ſz ſi vnius. §. ꝓcuratorē. qꝛ diſſoluere ſocietatē vł agere iniuriarū actiōe dato ꝙ ſuccūbat: nō ꝯtinet diminutionē ſtatus ꝛ iō nō reqrit expſſū h̄ in illo q h̄z oīuz adminiſtrationem hāc tn̄ rōez text⁹ iſra nō exprimit: niſi dicas maioritatē vel grauitatē ex ṗdictis ꝯſiderari: qꝺ ſatis videret vt ſtatim dicā. ſz cū ṗdicta pena ſit hodie reſtricta ab bn̄ficia ipius eccleſie: de elec. ſi cōpromiſſarius li. vj. in fi. ſi ꝯſtituēs nō h̄z ibi bn̄ficia ceſſat rō: ergo ſufficiat generale. ſz puto ꝯriū p ibi nō. in vlti. glo. ꝛ p decre. per inquiſitionē de elec.

b Grauiora. ꝯcordat quo ad reſcripta. s̄. de reſcrip. ſedes. qꝺ tn̄ reglr̄ etiā in ꝓcuratoribus locū nō h̄z: vt ibi ſcripſi ſup. ij. glo. nec ob. h̄ lr̄a p quā ṗma facie videret: qꝺ nō puto de mēte: ꝙ ſi in ꝓcuratorio expſſi cām fidei epalē vel ſimilē: generalitas tunc cōprehendet hunc caſū. Sunt eni cauſe maiores medie ꝛ minores: de quibus ſcripſi poſt

hoſt. de cri. ſal. c. fi. ſz ſi diligēter attēdas lr̄a nō dic ꝙ generalitas adiecta i ꝓcuratorio expſſioni eē nō icludat maiores cās. nā ꝛ illas gn̄alitas ſine expſſiōe icluderet: vt ſi nlla cā expſſa ꝯſtitui te ꝓcuratorē ad oēs cās meas. ff. e. l. j. ſz dicit ꝙ gn̄alitas adiecta in ꝓcuratorio cāe q̄ reqrit ſpāle mandatū nō includit grauiora. Et ſatis puto ꝙ grauiora intellexerit p modū ꝺ quo ṗdixi. Itē ſūt iſta odioſa inſi ꝙ eccl'a excluſa per ṗcptoriū nō reſtituit ad iſta ꝓponēda ſz ꝯpoſt. q hoc no. de elec. ꝙ ſicut ꝛ guil. in ſpe. pte. ij. de reſti. in inte. §. ij. ver. ſz pone eccleſia.

c Maiora. ꝯcor. ff. de vino tritico ꝛ oleo leg. l. vlt. i fi. de au. ꝛ ar. lega. l. plauti⁹. xij. di. nos ꝯſuetudinē. de ele. ſcriptū ad fi. Sz cū aīa ſit ṗcioſior corpore: de pe. ꝛ re. cū iſirmitas in fi. cuz ꝯcor. ergo expſſa iuramēta q̄ ligāt aīm ad penā eternā grauiora vident ꝙ̄ iſti obiectus q ligāt corpus ad penā tp̄alē. So. nego aīam ꝯſtituentis ligari ad periuriū per procuratorem: niſi conſtituens ſit in culpa: qꝺ dic vt de iureiur. c. vlti. li. vj.

d Religioſus. ſe ſūmat determinās nō. p inno. ꝛ hoſt. ꝺ re iudi. cū. J. ꝛ. A. i ṗn. ꝛ ꝙ dic religioſus gn̄ale v bū ē: ꝛ icludit oēz ꝓfeſſū: itelligo tn̄ de clauſtrali: ſec⁹ i ṗlato: ꝛ facit ꝺ cēſi. ſopite ꝛ qꝺ ibi nō. hoſt. ꝛ io. xvj. q. j. de pn̄tiū. ꝛ qꝺ nō. de teſta. c. ij. li. vj.

e Et ſi per alium. hoc dictum quia qn̄q3 licet inter homines eiuſdem collegij vel profeſſionis quod non licet inter extraneos s̄. e. cōpil. de elec. c. j. eo. ti. quia propter. ad fi.

f Licētia. xvj. q. j. monachi. ij. s̄. ꝺ poſtu. c. ij. p q̄ iura vr̄ ꝙ nō ſufficiat lnia: niſi ſubſit vtilitas monaſterij. Ad id qꝺ opponit de milite q ꝓcurat cāz numeri ſui: r̄nde vt no. in ṗdi. c. monachi.

g Suſcipe. ꝛ ſi ſuſcipiat. ꝯteſtet litē: lz gdā dicāt deinceps excipi nō poſſe: veri⁹ tn̄ ē ꝙ excipi pōt ſm hoſti. vt ſatis ſcripſi. s̄. e. in nr̄a ſuper glo. qn̄ dicat. vt quo ad ipm mundo mortuū exceptio ſit peremptoria: ꝛ quare aliud in milite ibi dixi.

h Cōſorte. vt pz i ṗ. decr. cū. J. ꝛ. A. i ṗn. de accu. oli. ꝛ. c. ex pte de cēſi. ſopite. An v o ꝯſors ꝓ ꝯſorte audiat an litē ꝯteſ. vł p⁹ ſine mādato: collige p nō. de ꝯſti. cū. M. i. j. gl. de do. ꝛ ꝯtu. cū dilecti i. j. gl. ꝛ his q̄ ibi dixi ꝛ pz. C. de ꝯſor. l. j. ꝛ. ij. ꝛ. ff. ꝺ iudi. ſi petitor.

i Cōſtituere. repete ſine lnia ṗlati. Et itellige i his caſib⁹ qbus ſine ṗlati lnia pſonaliter i iudicio eē nō poſſet: al's i illis caſib⁹ qbus qꝺ p ſe pōt p aliū poterit: de re. iur. pōt. li. vj. ff. e. ti. l. fili⁹ in ṗn. imo meli⁹ ē ꝙ p aliū: de ſindi. c. vno. puta cū ipm ſuperiorē denūciat vł accuſat: vt i ṗdi. decr. de accu. ex pte. ꝛ. c. olim. Item ad cāz electiōis mōaſterij ſui: de ꝯſue. cū dilect⁹. de reſcrip. cū dilecta. de re iudi. ad ꝓbādū. vł ſue ꝓprie cui de ſuperioris lnia ꝯſenſit ergo ꝓcuratorē dare poterit q̄ſi lniaz etiā ad hoc habuerit ex quo lniam habuit ꝯſentiendi: de offi. dele. ṗterea. ꝛ. c. ſuſpitionis.

k Subſtituere. repete ſine ſuperioris lnia p verbū ita qꝺ ṗcedit. videbat ꝯ quaſi iſte eſſet pica vł organū ꝯſtituētis: ꝛ p ipm quaſi p fiſtulā vel lapideū canalē deueniret poteſtas de ꝯſtituēte ad ſubſtitutū: ar. j. q. j. ſi fuerit. Sz negari nō pōt quin in eo ꝙ vult actū ſubſtitutiōis ſuſcipere ꝛ ſubſtituere frāgat abdicatio volūtatis ꝛ obediētia quā ꝓmiſit: ꝛ hec eſt rō huius iuris. xij. q. ij. nō dicat de elec. ſi religioſus. li. vj. nec ſine eius acto recipit officium ſubſtitutus: ꝛ fa. quod nō. de elec. c. penulti. li. vj. in vlti. glo. ꝛ vide quod dicam in vlti. glo.

l Expſſe. forſan expſſa pſona: ſz de hoc nō curo. ſatis ē eni ꝙ habeat mādatū ſubſtituēdi etiā incertū. s̄. e. c. j. ij. reſpō.

m Cōmiſſū. nō ad q̄ſtionē de illo q ꝯſtituit ꝓcuratorē ihabilē cui dedit mādatū ſubſtituēdi an ſbſtituere poſſit: ꝛ videbat qbuſdaz: vt pe. de bel. C. e. ꝙ qs. al's. l. ꝙ̄uis. ꝙ ſic p regulā q p aliū de

re.iur.li.vi.qſi videať a dño ꝯſtitutus.ff.qđ cuiuſqꝫ vniuer.noie itẽ coꝝ.§.ſi decurióes.ff.de ꝯdi.inſti.l.iſtitutio talis.vbi lꝫ heres nó inſtituať i codicillis:pót tñ inſtitui i teſtaméto noiandus i codicillo:ad hoc facit.ff.de ſerui.ru.p.cũ ceňt.§.j.vbi fuit⁹ ꝯceſſa ab eo q habuit ab alio ptãtẽ ꝯcedẽdi nó ab ipo ſꝫ a pmo dño vi dereť eẽ ꝯceſſa:ad h bñ facit de offi.dele.iudex.li.vj.vbi delegat⁹ihabil' ſũdelegat.Tu diſtiguas ihabilitatis ſpẽs.aut.n.penit⁹ ⁊ ipo iure inhabil' ẽ:quo cáu nec ſubſtituet ad hoc p.decre.iudex in fi.aut ẽ ihabilis ad officiũ ꝓpť defectũ auctoritatis q̃ inceděte habil' eẽt ⁊ eo cáu neceſſe ſit illi⁹ auctoritatẽ interuenire vt ſubſtituere poſſit vt h.aut ẽ inhabilis p exceptionẽ:qua non oppoſita habibis eẽt:⁊ eo caſu ſubſtitueret:ar.pre.decr.iudex in pn.⁊ p h ſoluiť queſtio đ excõicato an ſubſtituat:quá dixi de proba.poſt ceſſionem.

Procuratorẽ[a] a plato rectorẽ[b] vel alio q̃libꝫ ꝓ eccleſia[c] ſua vel beneficio ꝯſtitutuꝫ per morteꝫ ꝯſtituentis reuocari[d] ceſẽmus:etiã q̃ ad negocia[e] iã incepta ⁊ cauſas in q̃bus p ipm lis fueit añ morteꝫ huiuſmodi ꝯteſtata[f]. Clemens quintus in concilio vienenſi.

De reſtitutione in integrum

Ab ecclesia[g] aduerſus[i] lapſu[k] temporis in q̃[l] ſe leſam[m] affirmat[n] in integrum reſtitutio peti[o] pt ⁊ cauſã reſtitutióis h⁹i finiri[p]

a Procuratorem.ſe ſummat reprobans qđ no.inno.de foro cõpe.dilecti.⁊ approbat in parte quod ibi no.hoſtiẽ.⁊ de h oc in ſpe.de ſindi.§.j.ver.quid ſi aliqua.⁊ hoſti.eo.ti.§.ij.ver.ſed nũquid procurator.per archi.eo.ti.ſi duo.li.vj.

b Rectore.de eccleſiaſtico loquiť:qđ patet p verba ſequẽtia:tñ etiã de rectore ciuitatis loquebantur inno.⁊ ſpe.ioan.an.

c Pro ecclia.innuit q ſecus ſi ꝓ cã ꝓpria.mãdati.n.tũc finireť morte re integra:re nó integra nó.ff.e.ſi defũctus.iſti.mã.§.itẽ ſi adhuc.ff.man.iter cãs.C.mãdati.l.mãdati.⁊ ibi nõ.⁊ i p.§.itẽ ſi.qñ dicať res itegra?Dic q i iudicijs ante litẽ ꝯteſtatam in negocijs añq̃ꝫ fecerit pparamẽta.hoc aũt q ꝓ eccleſia ꝯſtitutus erat mouebat inno.q dicebat q cũ ecclia non moriať.xij.q.ij.liberti.de reſcrip.ſi gratioſe.li.vj.⁊ ꝓcurator ꝓ ea ſit datus ab eo q poterit.ſ.plato etiã ſine ꝯſenſu capli:de reſcrip.edoceri.nihil ẽ qđ ꝓhibeat illũ agere cãm ſibi cõmiſſã:etiã ſi res ſit integra per pre.decre.dilecti.⁊ p decre.petitio.ŝ.e.ti.⁊ p.l.annua.ff.de annu.leg.de ꝓcuratore ꝯſtituto ad negocia:q̃uis generaliter fatebať q poſt mortẽ ꝯſtituẽtis nó debeat incipe noua negocia.ff.de neg.ge.nã ⁊ ſeruius.§.ſi viuo.ſed hoſti.aliter vt ſtatim dicam.

d Reuocari ceſẽmus.Dicebat hoſti.q ꝓcurator iudicioꝝ nó agit plato mortuo:donec ſit ecclie de plato ꝓuiſũ.ró ſm eũ ẽ:q2 tũc cũ vacat ſedes nil dꝫ innouari:ne ſe.va.c.j.⁊ vlti.qđ loquiť lite cõteſ.cũ tractet de receptióe teſtiũ.⁊ mirabať hoſt.quó dubitabať de hoc.nec valet ſm eũ ſi dicas q in pdictis.c.loquiť de plato ꝯuento nó de agente.nã ſi nó pmittiť tunc defendere qđ fauorabilius eſt:multominus agere:alś.ff.e.ſeruũ quoqꝫ.§.publice ⁊.l.põponius i fi.⁊.C.e.alienã.⁊ ſi hoſt.p hec verba intellexit q pdictus ꝓcurator ſubſtituto plato ex pmo ꝓcuratorio litẽ ꝯſeq poſſit hoc reprobareť p hãc lrãm q̃ dicit reuocari ceſẽmus nó dicit ipediri vel ſuſpẽdi.archi.tractas hãc materiã ſatis exq̃ſite in pre.decre.ſi duo.dicit ꝓcuratorẽ ꝯſtitutũ a plato ⁊ caplo i cã cõi vel pncipaliter capli durare poſt mortẽ plati.In cã vo diſcreta plati ſecus:⁊ ſic opiniones pdictas voluit ꝯcordare.Et an hanc opi.hec decre.reuocare intẽdat nõ video:qđ exprimi fuiſſet expediẽs:ꝓ ea tñ facit qđ ſcripſi poſt inno.de ꝯſue.cũ dilectus.ſuper pma glo.⁊ qđ nõ.de reſti.in ite.c.ij.vbi dicit q mortuo abbate ꝯuentus p ſindicũ agere poteſt ⁊ ꝯueniri de iuribus q̃ ptinẽt ad ꝯuẽtũ vl' ſimul ad vtroſqꝫ:ſec⁹ i his q̃ ſegregatim ptinẽt ad abbatẽ:ne ſe.va.c.vl.Poſſet tñ dici hãc opi.archi.verã q durat ꝓcuratoriũ pmis duob⁹ caſib⁹:nó tñ ꝓcedet ꝓcurator vacãte ecclia in cãis que illa vacãte tractari nó poſſũt inſtituto tñ plato ꝓcedet ex veteri ꝓcuratorio.In tertio vero caſu locũ habet hec decre.

e Negocia.credo q intendit per hoc deſignare ꝓcuratorẽ negocioꝝ:⁊ per verba ſequentia procuratorem iudicioꝝ.

f Cõteſtata.quãtũcũqꝫ ergo ſit dñs inſtãtie mors reuocat:ſicut ⁊ viuẽs ex certis cauſis reuocare poſſet inuiti:de q̃bus.ŝ.e.c.ij.li.vj.⁊ facit hec decre.ad id qđ no.poſt hoſti.de offi.vi.c.pe.q mortuo eo q dedit vicariũ expirat illius officiũ:⁊ ita ſuamus:alś de offi.vi.romana.li.vi.p quã ꝓbať q ſi nó eſſet mortu⁹ ſꝫ excõicat⁹ ſuſpẽdiť:ſꝫ nó reuocať officiũ viceſgerẽtis:⁊ ſic dicere mus i ꝓcuratore plati agẽti:facit etiã ad qõnẽ nõ.i ſpe.de arbi.§.finit.b.qd ſi platus.lꝫ q mortuo plato qui cõpromiſit de reb⁹ eccle finiať ꝯpromiſſũ:ibi videas.

g Ab ecclia.Caſus.ecclia ꝓ bãs ſe leſam p lapſum tpis:ad illud ipo iure reſtituiť ⁊ infra quadriẽniũ a tpe leſióis.Determinat nõ.ff.ex qb⁹ ca.ma.ſꝫ ⁊ ſi p pretorẽ.§.quotiẽs.⁊.l.nec nó.§.ſiquis ſepi⁹.C.de tẽpo.in inte.reſti.mi.l.q tpe.⁊ qđ no.guil.in ſpe.ij.parte.e.ti.§.infra qđ.in pnci.⁊.§.ij.ver.ſed cum dixerim.

h Ecclesia.cuius noie hãc reſtitutionẽ petet platus etiã ſine ſpeciali mandato ſꝫ inno.q h no.ŝ.e.iuſcitata.⁊ guil.in ſpe.e.ti.§.ij.ver.platus aũt.ſi vero p lapſũ tpis nó lederet ecclia:ſed ſolũ pſone ipius ecclie:vt q2 lapſũ ẽ tps quo prelatus debuit ꝓuidere vel canonici debuerunt eligere tunc non cõpetit reſtitutio:vt ſcripſi.ŝ.e.c.ſi.in.vj.oppo.⁊ no.in predi.§.ver.vt autem.

i Aduerſus.vſitatum eſt hoc verbum in iure.⁊ maxime in hac materia:vt patet.C.ſi aduerſus rẽ iudi.⁊.xj.rubri.ſe.ŝ.e.c.ij.li.vj.⁊ ponitur pro contra.

k Lapſũ tpis.pone exẽplũ.ŝ.c.ij.⁊.c.audiť.⁊.c.corã.q2 ĩfra tps ſtatutũ ꝓbatioes nó ꝓduxit vl' nó obtulit ĩfra tps ſtatutũ pciũ ẽptori cũ poſſet.e.ti.ꝯſtitut⁹.vl' pone i decẽdio appellatióis inponẽde.e.ti.c.ſi.Quid de biẽnio ꝓ equẽde appellatióis an ecclia ĩfra illud tps nó ꝓſequẽs iuſte ipedita idigeat reſtóe vl' ipo iure fueť illeſa:nõ p inno.⁊ hoſti.de ap.ex róe.de pſcriptióe vo.xl.an.ꝯ eccleſiã nil imutať p hãc ꝯſtóeꝫ:ſꝫ dic vt no.ŝ.e.audiť.loqť.n.h đ illo tpis lapſu ꝯ qđ reſtó cõpetit:ſed ꝯ illud nó cõpetit vt ibi.

l In quo.ſ.lapſu temporis.

m Leſã.enormiť:qđ dic vt no.ŝ.e.c.j.⁊ pꝫ de re.ec.non ali.c.pe.Nũqd aũt ex eo q nó oppoſuit decliatorias ĩfra termini ad id datũ ſit leſa ⁊ reſtó cõpetat?ſati ſcripſi.p⁹ in.

n Affirmat.in fi.dicit ꝓbabit:⁊ ibi (no.⁊ hoſt.ŝ.e.corã.

o Peti pót.de hoc nó dubitabať.nam ⁊ ma (dicã.ior leſus ex tpe quo abſuit cauſa rei pu.vel alia iuſta cauſa reſtituitur.ff.ex qui.cau.ma.l.i.cũ ſimilibus.

p Finiri.hoc eſt q dicim⁹ nó ppetuari h caſu iudicis officiũ p cõteſtationẽ:de hoc.ŝ.de offi.iudi.c.ij.ſi tñ nó ſtaret p eccleſiã ſꝫ p iudicẽ vel aduerſariũ:nó iputať ecclie.C.de tempo.in inte.reſti.l.petẽde in fi.vñ ſi p appellationeꝫ aduerſarij fuerit ꝓtelata nó iputať ecclie ſicut nec miori.ff.de mino.itra vtile.⁊ fa.de re.iu.iputari.li.vj.⁊ fa.c.ti.c.j.li.vj.⁊ vide qđ ſcripſi.ŝ.e.tñ ex lris ſup glo.ij.Sed qd ſi p⁹ finitũ q̃driẽniũ deť reſtitutio?gl.in.l.fi.C.de temp.in ite.reſti.dicit q tꝫ q2 ꝯ ius litigatoris:qđ puto eũ intellexiſſe ſi non appelleť.C.qñ ꝓuo.nó eſt ne.l.ij.ŝ.de re iudi.cũ inter vos.Quidã ꝯdicẽtes q q2 huiuſmói ꝯſtóes ꝯ ius cõe ꝯcedũť ſũt reſtrigẽde.ff.de act.⁊ obli.in honorarijs.§.ſed cũ reſciſſa de re.iur.q̃ a iure li.vi.Item q̃ ratione non tenet ipo iure ſẽtentia lata poſt tempus excuſationis.ff.de excu.

m.ſcire oz.§.põs.eadẽ rõne nec hic: ⁊ fa.qð nõ.C. de iudi. ꝓbandũ.poſt pñ.⁊ hoc placuit Di.ꝑ quo fa.ſ.de ap.ſi ap

a ¶ Quadriẽnium.olĩ dabat annus vtilis q va ꝓpellationẽ. tio nõ ꝯputabatur ex diuerſitate locoꝝ que hodie ſublata eſt ⁊ loco illius datur quadriẽnium.C.de tẽ.in inte.re.l.fi.

b ¶ Continuũ.hẽmus i iure tp̃s ꝯtinuũ ⁊ vtile.cõtinuum ẽ qð continue currit diebus feriatis ⁊ nõ feriatis in pñtia ⁊ abñtia ſiue ſit copia iudicis ſiue nõ.C.de pſcrip.lon.tẽ.l.fi.tp̃s vo vtile nõ currit diebus feriatis dieb⁹

dz infra q̃driennium[a] ꝯtinuũ[b] a tẽpoꝛe[c] leſiõis ẽt ſi min⁹[d] q̃driẽnio[e] tp̃s leſionis exiſtat: ſz nõ fiat reſtõ niſi ad tãtũ tp̃s q̃tũ ſe leſam foꝛe pꝛobabit[f]. Clemens.v.in concilio vieñ.

abñtie ⁊ diebus q̃bus nõ ẽ agendi copia. Et iſtud ẽ multiplex: qꝛ quoddã ẽ cõtinue inutile: quoddã vtile quo ad ſui pncipiũ tñ: quo ad ꝓgreſſuz nõ: q̃nq3 ẽ ꝯti[m] vno reſpectu vt veniant dies feriati ⁊ non alioꝛ: qꝛ nõ currit iuſte ipedito de hoc ſcripſi de ꝯceſ.pbẽ.c.ij.⁊.c.qꝛ diuerſitatẽ.i fi. ⁊ foꝛte hoc intendit hec lr̃a ꝙ ꝯti[m] ſit i pn.per litteram que ſeq̃tur.

c ¶ Ad tp̃e leſionis.i hoc dĩt eccl̃ia a minoꝛe ⁊ a maioꝛe: qꝛ minoꝛi currit i pn.xxvj.anni etatis ſue.ſ.cũ factus ẽ maioꝛ. C.ꝯ tẽ.i ĩte.re.l.fi.maioꝛi leſo tp̃e abñtie currit poſt reuerſionẽ.ff.ex q.cã.ma.ab hoſtibus.§.fi.i eccl̃ia non ſic: vt pz h̃ ⁊ s̃.e.c.j.⁊.ij.li.vj. Et nõ ꝙ hec lr̃a fa.ꝑ eo qð nõt inno.s̃.e. coꝛaz.vbi dicit ꝙ ſi eccl̃ia nõ ꝓbauit i ꝑemptoꝛio: a fi.termini incipit currere quadriẽnium petende reſtõnis: ⁊ non a die ſñie.qð pz: qꝛ finito termino cõpleta fuit leſio ex qua dareẽ reſtõ: etiã ſi nulla ſequereẽ ſñia.s̃.e.t.c.ij.⁊.iij.vñ dĩc ꝙ caute facit leſus i omiſſione ꝓbationũ ⁊ i ſñia ſi petit reſtitui cõtra ſñiam ⁊ ad ꝓbationes omiſſas. Alij ſm eũ ꝙ quadriẽnium cõputatur a tp̃e ſñie: ⁊ ſatis ẽ ꝯ ſñiam reſtitutionem petere: ad hoc.ff.de mino.l.j.§.j. Sed prius dictum plus placet inno.

d ¶ Si minus.hic erãt opi.legiſtaꝝ de q̃bus i.j.glo. Dicebant.n.aut ẽ leſio i contractu vel ſñia aut i tẽpoꝛe. Primo casu fatent̃ur idiſtincte vẽꝝ ꝙ datur itegrum quadriennium.s̃.e.c.j.li.vj.s̃.e.conſtitutus.C.de tẽ.i ĩte.re.l.fi. Scðo caſu ſubdiſtinguũt aut leſio ẽ tãti tp̃is q̃tũ ẽ q̃driẽnium: ⁊ tunc ĩfra q̃driennium itegruz datur reſtõ: aut leſio ẽ minoꝛis tp̃is: ⁊ tunc dicunt ꝙ non datur itegrũ quadriennium: ſz ſolum tantũ tp̃s ad reſtõem petẽdam quãtũ fuit tp̃s leſionis ⁊ hoc placuit bul.⁊ azo.⁊ accur.quos ſeq̃t Di.i.§.rurſus.inſti.de ac. Ja.bul.ꝯ.quem ſequi videtur odoffre.diſtinguẽs tp̃s infra qð ⁊ tp̃s ad qð fit reſtõ: dicens ꝙ dũmodo non repiatur negligẽs ĩfra tãtũ tp̃s q̃tũ erat tp̃s leſiõis habebit itegrũ q̃driennium: alſ ſi ĩfra illud tp̃s repitur negligẽs non reſtituitur poſtea etiã ĩfra q̃driennium: qꝛ tp̃s negligẽtie cõputaẽ cũ tp̃e leſionis vel abñtie: ⁊ ſic itelligit.ff.que i frau.cre.ait p̃toꝛ.§.ſi conditionalis.quã pmi allegãt ꝑ ſe. Alij in hoc vltimo dicto diſcoꝛdant dicẽtes: ꝙ tp̃s ĩfra qð ſemper ẽ vniformem ⁊ ſemper hz quatuoꝛ annos: vt hic ⁊ i ꝯcoꝛ. tp̃s vero ad quod non datur amplius q̃z fuerit tp̃s leſionis: et ſic loq̃tur.ff.ex q.cau.ma.ſed ⁊ ſi ꝑ p̃toꝛem.§.ſi ferie.l.nec non.§.ſi q̃s ſepius.ff.de mino.l.fi.nam i lucro foꝛet is q reſtituitur: ſi amplius hr̃et de tp̃e q̃z fuerit tp̃s leſionis: quod eẽ non dz.ff.ex q.cau.ma.l.j.i pn.⁊.l.videlicz.⁊ hoc placuit pe.de bel.⁊ hoc approbaẽ ⁊ merito.cẽt.n.mirabilis rigoꝛ dicere ꝙ leſus i die debeat obtinuiſſe reſtitutionẽ ĩfra diem quod vult pma opi.vel ſaltẽ neceſſario ſe paſſe: quod vult ſcða. Jtẽ ꝯcludit pma opinio q̃driennium non dari ꝯ vſucapionẽ que finitur triẽnio: inſti.de vſuca.i pn.cuz tñ loco anni vtilis qui dabatur olim.C.de reſti.mili.ſi q̃d.⁊.l.ſe detur hodie quadriẽnium.C.de tẽ.i inte.re.l.fi.qð pſcriptioni ⁊ vſucapioni ẽ cõe. Reſtat ergo rñdere ad ꝯria que inducit glo.in.§.quotiẽs pmo ipe.§.quotiens.⁊ eadẽ.l.§.ſi ferie.determinant ſolum tp̃us ad quod: puta vt leſus in die reſtituatur ad diem: ⁊ ſic concoꝛdãt ſed non determinant tp̃s infra quod.eodẽ modo rñderi põt ad l.nec nõ.§.ſi q̃s ſepi⁹.e.ti.vt.ſ.loq̃ẽ de tp̃e ad qð.vel ſi vis itelligere de tp̃e ĩfra quod loq̃tur de anno vtili cuius loco datur hodie q̃driennium: ſic ſi hodie diceremus leſũ in quadriennio reſtitui ĩfra q̃driennium: lex vlẽ.ff.de mino.facit pꝛo: qꝛ ibi tp̃s infra qð p̃cedit tp̃s ad qð: ⁊ dãẽ ibi hec duo tp̃a diuerſis. Jtẽ.n.a tp̃e i inte re.ꝯceſſe minoꝛi q nouas erat: reſtituitur creditoꝛi tp̃s qð ſibi ſuperat de tp̃ali actõe nouatõis tp̃e.ꝑ eundẽ modũ rñderi põt ad.l.ſi debitrix.§.f.ff.ad vell.ſi diceretur ꝙ ibi reſtitutio fiat ꝑ iudicis officium.vel dic verius vt ibi nõ.ſ.ꝙ ſine tp̃is interuallo ipo iure ꝑ.l.reſtituitur pma actio.⁊ per eũdez modũ rñde ad.§.ſi cõditionalis.ſuperius all̃.ad.l.cũ poſt.ff.qñ ac.de pe: rñde vt ibi nõ.nec ibi de reſtõe loq̃tur. Ad rationem quã dicebant pmi: ꝙ alſ erit deterioꝛ conditio illius qui vſucepit tempoꝛe minoꝛis etatis vel abñtie cã reip.q̃z ſi nõ vſucepiſſet.ꝯpleta.n.etate vel ceſſante cã vſucepiſſet ꝑ triennium ⁊ tu das quadrienniuz. Rñdeo ꝙ nõ ẽ deterioꝛ: qꝛ ceſſante vſucapione ille poſſet vendicare quod mõ nõ põt: imo ſm quoſdam ẽ pus neceſſarium iudiciũ reſcindende: quod ẽ dicere quod pus reſcindaẽ impedimẽtuz vſucapionis ⁊ poſtea reſciſſoꝛium datur.i.pſtina actio que datur vſucapione reſciſſa: tñ ſuatur ꝙ ſimul vtrũq3 itentaẽ: qð fieri põt vt nõ.guil.i ſpe.iiij.pte.e.ti.v̓.ſz nũq̃d i eodẽ.nec ẽ melioꝛ ꝯditio eius ꝯ quẽ vſucapiẽ i abñtia q̃z i pñtia: qꝛ vendicãdo ĩfra triennium ꝑpetuaret ſibi actionẽ ꝑ cõteſtationẽ: ſz officiũ nõ ꝑpetuaẽ ꝑ cõteſtationẽ: vt.s̃.dixi: eque igitur datur tp̃s longius.

e ¶ Quadriennio.ſz ꝯ tp̃alis pſcriptio non currit minoꝛi ſed ipo iure ſeruatur illeſus.C.in q.cau.l.fi.ergo nec eccl̃e.vel ſolue vt dixi.s̃.e.cõſtitutus.ſup glo.conſuetudo.⁊.c.fi.in vi.oppo.

f ¶ Pꝛobabit.lz ergo ex affirmatione minoꝛis eccleſie examineẽ cãe reſtõnis in inte.vt.s̃.nõ tñ ꝯcedit reſtõ niſi leſiõe ꝓbata vt hic de quo vide i ſpe.e.ti.§.ij.v̓.illud quoq3.

De iudiciis. Rubrica.

Udũ[g] bonifaci⁹ papa octau⁹ p̃deceſſoꝛ noſter cõſtituit[h] vt citatiões[i] aucte aplica de pſõis q̃buſcũq3[k] ac etiaz vndecũq3[l]

g ¶ Udũ. Caſus.ꝯſtõ boniſa.que hz ꝙ citationes etiã ex dies ſolẽnes publice facte de mandato pape i audientia lr̃aꝝ aplicaꝝ vel papali palatio affixe ianuis maioꝛis eccl̃ie loci in quo papa cũ curia ſua degit artent citatuz ac ſi ad eũ pſonaliter deueniſſent: reſtringitur ad eos q impediunt ne ad eos poſſit citatio peruenire: vel quoꝝ domicilium tunc nõ põt adiri. Et pmo ponit ꝯſtõnem boniſa.2°illã reſtringit.3°ꝓteſtatur ibi poꝛro.⁊ conſtitutio iſta preceſſit cõcil.vt in pꝛoemio dixi ⁊ pz ſ.c.ꝓximo.

h ¶ Conſtituit.in ſua extraua.que emanauit poſt ſextuz que incipit rem non nouam.

i ¶ Citationes.lz qꝛ de citatione hic tractatur ꝯpetenter poni potuiſſet ſub ti.de dilatio.maxime cuz pma citatio videatur añiudicialis iuxta nõ.ꝑ inno.⁊ ho.de ꝓba.qñ.vt ibi ſcripſi ſup v̓.citatões qꝛ tñ etiã ꝑ pmã firmatur iudicium ⁊ ꝑpetuatur ⁊ p̃uenitur iuriſditio: de foꝛo compe.ꝓpoſuiſti.de off.dele.gratum.cũ concoꝛ.⁊ ideo in iſto ti.congrue ponitur vt ſciatur ſup tali citatiõe poſſe firmari iudicium: ſa.inſti.de pe.teme.liti.§ fi.⁊ quod nõ.ff.de i ius vo.ſuper R̃ca: ⁊ eſt huic ſi.e.ti.c.j.⁊.ij.li.vj.

k ¶ Quibuſcũq3.exp̃mit ipa conſtõ q̃buſcũq3 ſint ſtatus dignitatis vel p̃eminentie eccl̃iaſtice vel mundane etiã ſi ipiali vel regali p̃fulgeant dignitate tollit etiã oẽs ꝯrias indulgentias vt ibi pz.

l ¶ Unicũq3.etiã vltra duas dietas ⁊ extra ꝓuinciam.eſt.n.papa vicarius illius cui⁹ ẽ terra ⁊ plenitudo oꝛbis ẽraꝝ ⁊c̃.de deci.tuis

E

ij.ix.q.iij.cuncta.

a ¶ Albo. erat locus dealbatus vbi ſcribebantur edicta: de quo i auc̄. de liti. §. oēm colla. viij. ff. de iur. o. iu. ſiqs id. ff. de albo ſcri. l. j. ⁊. ij. de hoc vide i ſpe. de do. ⁊ ꝯtu. §. reſtat i p̄n. ⁊ de cita. §. ſeq. tur. v̄. ⁊ nō. ſm' vber. vbi etiā no. qui iudices citare poterant p hec. edicta ⁊ q non.

ſtum: ſup quo vide qđ ſcripſi de eo q mit. i poſ. c. ſi. ⁊. l. q. quā diſputaui de receptione teſtiū facta ꝯ citatū ad domū l mercu. ſub ti. de teſti. Jtē id qđ ad excuſationē contumacie poſſet docere pſonalr citatus poterit ⁊ iſte ⁊ qđ ille nō poſſet nec iſte: ſa. de ap. ſepe v̄. qcqd autem.

b ¶ Solēnes. ſolent eſſe dies iouis ſeptimane ſancte dies aſcenſiōis ⁊ feſtū dedicatōis baſilicarū petri ⁊ pauli qđ fert eſſe de mēſe nouēbris i octaua beati martini.

c ¶ Gnāles. ꝯ hēticos credētes ⁊c̄. vt ſcripſi de hē. excōicam'. §. ſane. ſuper. j. gl. portātes ſaracenis merces ꝓhibitas: vt ſcripſi de iude. qđ oli. ſuper. glo. ij. ⁊ piratas: de hoc de rap. excōicatōeꝫ exigētes vl' iponētes noua pedagia: de cēſi. inouam'. falſarios lr̄aꝝ papaliū: de cri. fal. ad falſarioꝝ. ⁊ his ſimiles.

d ¶ Papa. i iferiorib' etiam locū nō hꝫ: ſaluo quod dr̄. j. ti. j. Quis.

e ¶ Spālr. nō ſufficeret ergo gnāle mādatū de citando taleꝫ: niſi papa ſpāliter exp̄mat citationē fieri p hāc formam.

f ¶ Ex certa ſcia. idē verbū de off. dele. paſtoral' §. p̄terea. ⁊ vide quod ibi nō̄. Jgnorātia opponitur ſcie: de or. ab epi. c. j. de ſen. ex. cū illoꝝ. ſicut error opponitur ꝯſenſui. ff. de iu. o. iudi. ſi p errorem. ⁊ canō dicit q ꝓp̄uꝫ erroris ē approbare falſuꝫ p vero. xxxviij. di. Quiſ. ⁊ alibi q errare ē aliud p alio putare xxij. q. ij. in qbus. cadit tn̄ error in ignorantiam: vt i p̄. c. Quis. q̄re lr̄a iſta videt̄ excludere mandatū qđ papa faceret p ignorantiā vel errorem: ac ſi intēdat q reqrit̄ certa ſcia p quā intendat tollere ius cōe quo dꝫ citatio fieri pſonalr vel ad domū: vt li. nō cōte. qm̄. §. porro. de eo q mit. c. ſi. cū ſuis ꝯcor. j. ti. j. c. j. ⁊ regrēdi ſūt amici. ff. ex qui. cau. ma. itē ait. §. vlt. ⁊. l. ſe. ſuper quo vide qđ nō̄. de dolo ⁊ contu. cām.

inſtar edictoꝝ i albo[a] p̄toris ꝓpoſitorū etiā extra dies ſolēnes[b] i q̄bus romani pontifices ꝓceſſus ꝯſueuerūt facere generales[c] ip̄o papa[d] ſpāliter[e] ⁊ ex certa ſciā[f] id mandāte[g] facte in aplicaꝝ audiētia publica lr̄arū[h] vel i papali palatio[i] publice poſtmodū maioris[k] eccl'e loci i quo romanus pōtifex cū ſua curia reſidebit ianuis affigende ſic valeāt atq̃ artent citatos poſt lapſū t̄mini: quē ꝯſiderata diſtantia locoꝝ[l] citatiōibus ip̄is apponi ꝯuenit competentem: ac ſi ad eos perſonaliter[m] deueīſſent. ¶ Quia v̄o ſtatutū ip̄m rōabiliter[n] editū ꝓpter maliciam tp̄is tūc inſtantis nōnullis nimis rigoroſum videt̄. Nos rigorē ip̄m manſuetudine temperātes[o]: idē ſtatutuꝫ ⁊ p̄fatū modū citandi reſtringimus[p] ad illos tm̄ ⁊ in illis locū volumus ſibi vendicare: q̄ faciunt ip̄ediūt vel ꝓcurāt p ſe vl'[q] p alios quoq̄ mō: ne ad eos poſſit citatio ꝑuenire[r]: vl' q̄ꝝ[s] domicilia ſiue loca nō pn̄t[t] tute[u] libereue adiri. ¶ Porro ei qđ circa citationes abn̄tiū tā diebus ſolēnib' q̄ aliis ec. ro. diuerſis ex cauſis interdū facere cōſueuit[x] p p̄ntem cōſtitutionē ſeu moderationē i nullo volumus derogari. dez.

Diſpendioſam[y] ꝓrogatione litiū quaꝫ interdū[z] ex ſubtili[a] ordinis iudiciarij obſeruatione cārum docet experientia[b] prouenire reſtringere[c]

n ¶ Rōnabiliter. ꝯcor. s̄. de reſcrip. ſtatutū de ꝯceſ. p̄ben. c. ij. li. vj.

o ¶ Temperanteſ. xlv. di. diſciplina. ⁊. c. ſunt nāq̃.

p ¶ Reſtringim'. ſi. de elec. ſtatutum de hc̄. ſtatutū. ij. li. vj. ⁊. j. c. ꝓxi. Et cōſtitutio boni. dicebat q i his p̄ſertiꝫ caſib' locū hēbat illa citatōis forma ⁊ accipiēdo illud p̄ſertim ꝓ tm̄ habebamus mentē h' ꝯſtōniſ q̄ fuit eq̄iſſima. nā graue ē dicere q dicat̄ v̄e cōtumax ex tali citatione q̄ facile poterit nō venire i eius noticiā: ſic dr̄ de voce p̄conis q̄ q̄nq̃ paucis inoteſcit: i auc̄. de liti. §. oēm. coll'. viij. C. q̄uo ⁊ q̄n. i auc̄. q ſemel.

q ¶ Vel alios. ſi. s̄. e. ꝯpil'. de renun. c. vno. ⁊ de offi. dele. ſtatuimus. li. vj.

r ¶ Peruenire. vt lite non ꝯte. qm̄. §. porro. ⁊ ibi de hoc.

ſ ¶ Vel quoꝝ. alternatiua demonſtrat q ſuffic̄ alteꝝ iſtoꝝ.

t ¶ Non pn̄t. hoc eſtimabit papa ſpālr ⁊ ex certa ſcia citationis modū ꝯmittens vt. s̄.

u ¶ Tute. dicit ꝯſtō boniſa. cū vt ſcriptū ē exiſtimare debeamus an eo ire liceat vbi eſt citatio facienda.

x ¶ Conſueuit. de quo videre potes i ſpe. de cita. §. vlti. per totum. Jo. an.

y Diſpendioſaꝫ. Caſus. i cauſis etiā pendētibus bn̄ficialibus decimaꝝ mr̄imonialibus ⁊ vſuraꝝ ⁊ ip̄as tangentibus ꝓcedi pōt ſimplr ⁊ de plano abſq̃ iudicioꝝ ſtrepitu ⁊ figura. Et p̄° ponit ꝯſtōnis cām. 2° ibi ſtatuimus. ꝯſtitutionē. 3° ip̄ius extenſionē ibi volentes. ⁊ hoc ē ius oīno nouū corrigēs quedā iura: vt. j. patebit. Et dic diſpendioſā i. dānoſam: de ꝯſti. c. ij. j. ti. ꝓxi. c. j. §. eiſdem. ⁊ concor. huic p̄n. de p̄ſcrip. diſpendia. li. vj.

z ¶ Interdū. innuit q nō ſemp: alſ eēt dare q oīa iura per que datur ordo iudicioꝝ eēnt diſpendioſa: qđ eēt abſurdū.

a ¶ Subtili. ſubtilitas q̄nq̃ reprobat̄ q̄nq̃ ꝯmēdat̄ a iure: de hoc. s̄. e. ti. dilecti in. j. glo. ⁊ ibi ſcripſi. Jo. an.

b ¶ Experientia. ꝯcor. de elec. Quis ſit in p̄n. li. vj.

c ¶ Reſtringere. nō vr̄ hoc v̄bū ꝯuenire ꝓ eo q nō reſtringit ſꝫ ſubtilitatē laxat iudiciarij ordis i his caſibus. Sꝫ dic q reſtringit diſpendioſā ꝓrogationē de qua p̄miſit: ⁊ hec ē ꝯſtōnis cā gnālis: ſꝫ cā cauſe. i. q̄re plus i his q̄ i aliis ꝯpōt dici de arbitrariis de qbus nō cogimur reddere rōneꝫ: vt dixi de reſcri. ſiq̄n. ita etenī potuiſſet auctor adiūgere cās p̄mitiaꝝ oblatōnū mortuoꝝ teſtamētoꝝ legatoꝝ maxie ad pias cās ⁊ his ſiſes i qb' viget eađ rō. mouit tn̄ forſā auctorē

k ¶ Maioris. non dicit cathedralis. ſicut. s̄. e. cōpil'. de elec. cām §. j. ⁊. j. ti. j. Quis. rō: q curia poſſet eſſe in caſtro villa vel oppido vbi non eſſet ecclia cathedralis: ⁊ ꝯcor. j. de ſen. ex. ex freq̄ntibus. vbi equiparat cathedralem ⁊ matricē eccliam loci.

g ¶ Mandante. ꝯſtō rem non nouā. dicit iubente: p quod videt̄ hec paria: ⁊ facit ad nō̄. xiiij. q. j. c. ſi. xviij. q. ij. duduꝫ.

h ¶ Litteraꝝ. de ſimplici iuſticia: de cri. fal. c. penl. ⁊ ibi manere ſolet ꝯdictaruꝫ auditor: alij auditores in palatio de quo ſequitur: ⁊ ꝓpter hoc decre. ne romani. §. ſane. s̄. e. li. de elec. dicit cauſarum ⁊ lr̄arum audientia.

i ¶ Palatio. conſtitutio illa dicit aula: cui v̄bo concor. infra de bap: preſenti.

l ¶ Locorum. conditionibus perſonaꝝ ⁊ negociꝫ: de appella. cū ſit romana.

m ¶ Perſonaliter. ergo ſicut pſonalis citatio conſtituit quē verū contumacē nō tm̄ manifeſtū: de ſē. ex. venerabilibus. §. ſec'. li. vj. ſic ⁊ iſta. circa taliū appellationē vide quod dicā. j. de dolo ⁊ cō. ſi aū. ⁊ hoc intendit: q ille ꝓceſſus q fieri poſſit ꝯ pſonaliter citatū fieri poterit ꝯ iſtū ⁊ ecōuerſo. ſ. i eo q fieri nō poſſet ꝯ illū nec ꝯ

ꝙ ꝓlatio cārum bñficialium ⁊ mͬimonialiū ē periculoſa vt li.non ꝯte.qñ.⁊ idem piculum ponderauit i debētibus vſuras vel decimas: ⁊ hec faciunt ad īfra dicenda.

i ſubſcriptis[a] caſib⁹ cupiētes[b] ſtatuim⁹ vt i cāis ſr electōib⁹[c] poſtulatiōibus vl ꝓuiſiōib⁹[d] aut[e] ſup dignitatib⁹ pſōatib⁹ officijs canōicatib⁹[f] vl ꝑbēdiſ ſeu q̄buſuis bñficijs[g] eccl'iaſticis[h] aut ſup decimis[i] ad quaꝝ etiā pſtationē[k] pñt q̄ tenentur[l] ad eas pmoniti[m] cēſura eccl'aſtica coerceri[n]: necnō ſup mrīmonijs[o] vel vſuris[p] ⁊ eas quoquo modo tangentibus[q] ventilandis procedi valeat[r] de cetero ſimpliciter ⁊ de plano

a Subſcriptis.i alijs ergo ſecus i qbus non eēt id exp̄ſſe ſtatutū vel a pncipe ſpālr cōmiſſum.⁊ vide qd nō.de v.ſig. ſepe.i pn.

b Cupiētes.h i cipe conſtructum.

c Electiōib⁹.oli nō tenebat ꝓceſſus i cāis electionū ꝑ tibus pñtib⁹ li. nō ꝯte.ſ.de ele. dudū ij.q in hoc corrigi tur: ⁊ ꝯcor.illi iuri de do.⁊ ꝯtu. euȝ q li.vj.⁊ de eo q mit. i poſ.c.euꝗ.

d Prouiſionibus.factis vel faciēdis.ſ.de elec.vt circa.⁊ c.q.contra certam.li.vj.

e Aut.repete in cauſis.

f Canonicatibus.ꝯcor.de elec.c.j.li.vj.

g Bñficijs.nūqd i cāis ſup hoſpitalibus elꝛarijs vel le ꝓſarijs hēbit hoc locū?vꝫ ꝙ nō.j.de ꝑbe.p lr̄as. Tu dic ꝯ p v̄bū officijs qd ꝑmiſit:ad hoc.j.d rel.do.q̄ ꝯtigit. vbi rectores vocanꝫ ⁊ tutoribus ⁊ curatoribus ſilanꝫ.eadē rōe cū monachat⁹ ſit officiū:puto idē i cā mōachatiōis. ⁊ ſi dicaꝫ monachus eligi poſtulari vel ꝓuideri:hoc ē planū p lr̄am ſupiorē: ⁊ fa.quod dixi poſt inno.⁊ ho.de elec.officij.aliq̄ tn̄ iura dicūt monachū fieri creari recipi ordiari. de regl'a. c.j.⁊ vl.li.vj.de elec.idēnitatibus.§.ſi v̄o.xvj.q.vl.c.vl.tn̄ negari nō pōt qn canonicatus regulares i v̄bis ſupiorib⁹ includanꝫ:quo iure mōchatus excluderēꝫ nō video. Item ꝓrogatio diſpendioſa nō minus i regularibus q̄ȝ i ſecularibus ē.cā ergo no deficit:tn̄ p lr̄aȝ iſtā bñficijs dico ꝙ ſi de eccl'a agaꝫ vt de ꝓꝑetate:nō ē locus ꝯſtōi:cū illa qd bñficial' nō ſit :nec hic dicaꝫ de cāis eccl'aꝝ.ſilis dr̄ia quo ad miſſionē i poſſeſſionē:vt lite nō ꝯte.c.ij.de do.⁊ cōtu.c.ij.de eo q mit.i poſ.c.j.⁊.ij.⁊.e.ti.eū q.li.vj.⁊ quo ad ꝑmutationem: de re. ꝑmu.ad qōnes.⁊.c.cū oli.⁊.c.vniuerſoꝝ.⁊ quo ad ꝑſcriptionē:de iure pa.cura.de re.iu.c.j.li.vj.⁊ quo ad tranſactionē vt nō.de trāſac.ſup eo. Si v̄o agaꝫ ad remotionē bñficij ⁊ negaꝫ fedus ꝯiugij ſpūalis vel titulus:puto decre. locū hr̄e.ſecus ſi nō negaꝫ titulus:ſȝ ꝓpꝫ crimē petiꝫ remoueri:fa.qd dixi poſt inno.⁊ ho.vt lite.nō ꝯte.qm̄.§.porro.

h Eccl'aſticis.i ſecularibus ergo nil ē mutatū (ſup.j.glo. q̄ȝuis in eccleſiaſtico foro tractentur.

i Decis.itelligo cōib⁹ ⁊ q̄ iure dīno debēꝫ:qd ꝓbat ſeq̄ns lr̄a.ergo ſi debeanꝫ ex pacto pollicitatōe vel voto:nō erit locus huic ꝯſtōi: ⁊ fa.qd nō.ſ.de deci.tua.ij.i fi.j.glo.qd de decima papali:de q̄.j.de deci.ſi bñficioꝝ.ſi iter illū cui papa ꝯceſſit ⁊ clericū ſit qō erit ne locus huic ꝯſtōni? Puto ꝙ ſi fuerit hoc de mēte:nec ſemꝑ ē illa decima: ſȝ qn̄qȝ viceſima vel alia quota:de vo.c.fi. Et iſta ꝯſtō iura corrigēs ⁊ exhorbitās nō ē ampliāda vel habilitāda:de re.iur.q̄ a iure li.vj. Sed qd ſi nō ē qō cū debitore decime:ſȝ iter duas eccl'ias ſup iur̄ ꝑcipiendi:tūc puto locū eē ꝯſtōi p hāc lr̄aȝ ⁊ p lr̄aȝ que ſeq̄ꝫ: ⁊ eas quoquo mō ⁊c̄. Nec ob.lr̄a que ſequiꝫ que nō ē determinatio vel reſtrictio h⁹ caſus ſȝ iterpō:qd ꝓbaꝫ ex eo qd dic ad q̄rū ēt ⁊c̄. Nō ob.qd dixi ſup v̄.bñficijs:q̄ cā ſup ꝓꝑetate ecclie nō ē bñficialis:ſȝ nō pōt negari quin cā ſup ꝓꝑetate decimaꝝ ſit decimalis.

k Preſtationē.integrā ⁊ ſine deductōe ſeminis vel ſumptuū quo ad ꝑdiales:de deci.cū ſint hoīes.⁊.c.nō ē.⁊.c.tua.ij.quo ad pſonales:dic vt.e.ti.paſtoralis.

l Tenēꝫ.qlibȝ aūt laicus teneꝫ q ſe nō oñdit immunē.ſ. de deci.a nobis.de clericis dic vt eo.ti.nouum.de religioſis dic vt.ſ. e.ti.ex ꝑte.j.⁊ ꝯ quoſcūqȝ ex his agatur:locū hȝ ꝯſtō ⁊ ꝯ religioſos aſſerentes ſaltem decimā integrā in ꝑcepto non eſſe manauit ꝯſtō.j.de penis.cupientes.

m Premoniti.ſ.de deci.ꝑuenit.j.de ſen.excō.ſacro.⁊.c.ꝯſtōeȝ li.vj. Multi fuant ⁊ videꝫ expediens ecclijs ꝙ faciunt monitionē gnālē fulminātē excōis ſniaȝ i nō ſoluētibus decimas fructuū ꝑdioꝝ q̄ hn̄t i pochia: ⁊ poſtea nō ſoluētes petit eccl'a denunciari : fa.de iureiur. ad nr̄am.ij.⁊ coaptāt cā ꝑcedenti culpe more vel offenſe:vt ſatiſfiat.decre.romane.§.caueant de ſē.ex.li.vj.

n Coerceri.appellatōne remota:de deci.tua.ij in fi.qd intell'e vt ibi ſcripſi.⁊ ꝯ ꝯtinaces iuocari pōt brachiū ſecu

o Matrimōijs. Si q̄raꝫ de ſedē nō ē clare de homi.poſtulaſti. dubiū ſiue agaꝫ ipediendū ſiue ad dirimendū ſiue ad declarādū vt q̄ vendicaꝫ ꝯiunx negās ꝯctū. Quod aūt de dirimēdo dixi:itelligo ſiue petaꝫ dirimi mr̄imoniū qd a ꝑn⁹ nō tenuit:vt ꝯctū iꝫ fideles iter quos erat adipediēdū dirimēs:ſiue qd a ꝑn⁹ tenuit dirimi petaꝫ ꝓpꝫ creatoris ꝯtumeliā ſupuenictē in caſibus:de diuor. q̄ȝto.⁊.c.gaudemus. Hoc aūt caſu qñ de ſedere queriꝫ:p vet'a iura ꝓcedi nō poterat li.nō ꝯte.niſi ꝑte ꝯtūace:vt li.nō ꝯte.accedēs ij.⁊.c.qm̄.hodie ſecus vt hic. Quid ſi agaꝫ de crīe adulterij ad ſeparationē tori?vꝫ p decre.j.ſ.vt li.nō ꝯte.ꝙ ꝯſtō locū nō hēat.nā ⁊ ibi pȝ ꝓceſſus q p iura vetera fieri poerat : ꝑte ꝯtumace i̅ cā mr̄imoniali fieri nō pōt eo caſu. Quid ſi agaꝫ de ſponſalibus?certum ē ꝙ iſta ſunt diuerſa vt pȝ i rꝫca de ſponſa.⁊ ma.tn̄ p lr̄am ſeq̄ntē videreꝫ ꝯſtō locū hr̄e:q̄ ſi ſponſalioꝝ cā ſit de tangentibus. Quid ſi ſit qō ſucceſſionis ⁊ nataliū i q̄ incidit cā mr̄imonialis i ꝑncipali?nō hēbit locū ꝯſtō:ſi tn̄ icidens mr̄imonialis qō deferꝫ ad iudicem eccl'aſticū: pōt locū hr̄e ꝯſtō.nā etiā p iura vetera ſm̄ inno.⁊ hoſt.nō erat tūc neceͤ libellū offerri:vt ſcripſi q fi.ſint le.lator.

p Vſuris.cū repetūꝫ vel petiꝫ vt illas ꝯpenſet vſurarius vel ip̄ius heres. Nec ipediet hunc ꝓcedendi modū ſi dicat reus ꝙ caſus ē quo ꝯpenſare nō teneꝫ.pone exēplū de vſur.ſalubriter.⁊.c.ꝯq̄ſtus ſatis ē eni ꝙ forma petitiōis ꝯcludit cām vſurariā: ⁊ fa. qd ſcripſi poſt inno.⁊ ho.de fo.ꝯpe.cū ſit. nō ſic forte ſi creditor petit debitū ⁊ debitor excipit illud vſurariū.nā hic ꝑncipalis cā non ē ſup vſura:imo ſup credito vel alio ꝯctu ex quo agitur.nec conſtō iſta manauit i fauorem ſed i odiū vſurarioꝝ: ⁊ vide quod ſcripſi de fideiuſ.ꝯſtitutus ſup v̄bo calūnie.vbi v̄o debitor nō ſimpliciter exciperet ſȝ peteret ꝓnūciari ꝯctū factū i fraudē vſuraꝝ tūc ꝓcedit cōſtitutō.⁊ aduerte q̄ ſi opi.hu.lau.⁊ que placet archi.xxiiij.q.iiij. qd dicā.⁊ goſ.de fo.ꝯpe.cū ſit.eēt v̄a.ſ.ꝙ vſure poſſint peti ꝯ laicū i ſeculari foro:decre.tn̄ iſta nō hr̄et locū i illo foro.non.n.pōt nec itendit papa iudiciariū ordinē tollere:niſi quo ad ſuū foꝝ:fa. qd nō.de ar.c.ij.li.vj.⁊.e.li.de re.iu.c.ij.tn̄ decre.ad nr̄am.ij.de iure iur.q̄ ad ꝑ.opi.induciꝫ nō fac:q̄ illa nō ſūt ibi verba pape ſȝ ꝑtis iurantis: ⁊ ſic non ponunt ius nouū.⁊ ꝯ illam fa.quod nō.e.t.ex lr̄is.i vl.glo.⁊ i ꝑ.decre.cū ſit.de of.or.c.j.⁊.xj.q.j.i ſumma.⁊.vj. q.ij.c.j.⁊ hec decr. que trib⁹ vel nō eccl'aſticis cāis hāc admiſcet. ad id qd dr̄ ꝙ leges etiā in his eccl'iaſticis penā iponunt: rn̄de p decre. de here.vt inquiſitionis.§.pe.⁊.c.ſe.in fi.

q Tangentibus.cās electionū ⁊ ꝓuiſionū tangē cū quereꝛeꝫ ad quē ꝑtineret electio vel ꝓuiſio:cās vſuraꝝ:cū peteretur relaxari iuramentū de illis ſoluendis:de iureiurā.c.j.

r Valeat.non dicit debeat.p qd pȝ ꝙ pōt iudex etiā ꝯdicentibus partibus ſeruare iudiciariū ordinēȝ i cāis ꝑdictis.ff.de iud. non q̄cq̄ȝ de of.dele.ꝯſuluit.nō ſic i illis i qbus ꝓcedi dȝ:vt pȝ.j. de v̄.ſig.l.ſepe contingit.i fi.p quod ꝯſulo ꝙ i caſibus qbus dubitatur an cōſtitutio iſta locū hēat de qbus.ſ.nō.⁊ ſilibus iudex ad omne dubiū tollendū ſeruet ordinem iudiciarium.

ac ſine ſtrepitu iudicij ⁊ figura[a]. Uolētes nō ſolū ad futura negocia ſʒ ad pn̄tia[b] ⁊ adhuc etiam per appellationem pendentia[c] hoc extendi. Cle. quintus in concilio vienenſi.

De foro competenti.

Quāuis[d] ſacris canonibus[e] ſit gnāl'r[f] interdcm̄: neq̃s ep̄s iuriſditionē[g] in dioceſi exerceat aliena: nos tamē ep̄is[h] q̄ a ſuis ſedib[9] ꝓteruia[i] ipioꝝ[k] expulſi[l] nō audent ꝓpt metū pſequentiū[m] in ſuis ciuitatibus vel dioceſibus aut earū[n] parte aliqua reſidere: nec iuriſditionē ad ſe ſpectantē p ſe vel p aliuz[o] inibi[p] exercere[q] ne iniuria i eoꝝ expulſiōe ipſoꝝ irrogata eccl'ijs[r] hoc pretextu remaneat īpunita: duximus indulgendū[s]: vt i dioceſibus alienis ī ciuitatibus videlicet vel locis īſignibus[t] ſuis eccl'ijs viciniorib[u] i q̄b[9] poterūt ſecure morari ⁊ iuriſditionē[x] ſuaʒ libere exercere: poſſint[y] ꝯ ſuos expulſores[z] et eoꝝ i hac pte ꝯſiliarios[a] ⁊ fautores[b] dūmō citates vel loca[c] h[9] i eiſdē expulſorib[9] cōſiliariis ⁊ fautorib[9][d] ſint ſecura[e]: ⁊ ipi[f] pſonal'r vel ad domū[g] ſi h tute fieri valeat: alioquin[h] publice in eccl'a cathedrali[i] loci

a Et figura. qd ipoꝛtēt hec v̄ba determinat ꝓ. ꝯſtō ſepe. j. de ver. ſig. que ſumme fuit neceſſaria ꝓpter iſtā: vt ibi nō. in. j. glo.
b Pn̄tia. ꝯcoꝛ. de of. leg. c. pe. i fi. li. vj. ad idē. C. de ſacroſan. ec. ſancimus. j. ⁊. ij. ⁊. l. vl. i fi. C. de tranſac. l. vl. i ꝓn.
c Pendētia. ꝯcoꝛ. j. de ſeq̄ſ. poſ. c. j. de ꝓba. c. j. de re iudi. c. j. de ſen. ex. c. j. i fi. fuit aūt h dictū de pēdētibuſ p appellationē: q2 quo ad illa nō ſufficeret v̄bū pn̄tia p id qd̄ nō. i p2e. l. ſācim9 i fi. ⁊ pp ea q̄ nō. ſ. de ele. lʒ canō. ⁊ q̄ no. cō poſ. de ꝯſti. cognoſcētes q̄ q̄ſi ad lr̄aʒ ponit guil. i ſpe. de ap. §. de offō. v̄. ſʒ qd ſi duʒ cā. Dato tn̄ q̄ hec v̄ba nō fuiſſent expreſſa: q2 tn̄ ꝯſtō iſta dat modū ꝓcedēdi tn̄ ō ſui nā reſpiciebat pendētia quo ad faciēda: vt nō. i ꝓ. decre. lʒ canon.

Quāuis. Caſus ꝯcedit ꝯcilium certo caſu ep̄is expulſis a ſuis ſedibus: q̄ i locis aliaꝝ dioceſuʒ ſeruata forma quā limitat poſſint ꝓcedere ꝯ expulſores ꝯſiliarios ⁊ fautores: ⁊ iter ſb ditos ius dicere. Et ꝓ° ſtatuit de ꝓceſſu faciendo ꝯ expulſores ꝯſiliarios ⁊ fautores. 2° de iuriſditione al's inter ſubditos exercenda. 3° de lnia dioceſanoꝝ petenda. 4° de fide adhibenda v̄bo ipoꝝ ep̄oꝝ. 5° de ſuffragio vicinoꝝ ep̄oꝝ. 6° ꝓteſtat de iure ꝯſidentiū locis: vbi tales ep̄i iuriſdictionē exercent. 2ª ibi eiſdē. 3ª ibi volumus. 4ª ibi ſane. 5ª ibi eorūdem. 6ª ibi p ꝓmiſſa. Et q2 i vieñ. ꝯcilio plures erāt ep̄i a ſuis ſedibus expulſi ⁊ maxime italici: vt mediolañ. ⁊ vinceñ. ⁊ aliqui alij: illis inſtātibus fuit hec conſtitutio ꝓmulgata.

e Canonibus. ix. q. ij. ep̄m. ⁊ duobus. c. ſe. vij. q. j. placuit. ij. ⁊ c. ſe. ⁊ nō ꝓ gnāli allegatōe: de quo dixi de coha. cle. ⁊ mu. veſtra.
f Generaliter. vt clarius pateat exceptio: p2emittit regulaʒ generalem: ſi. vt lit. non. conteſta. qm̄ i ꝓn.
g Iuriſditionē. ꝯtētioſaʒ de illa que ꝯſiſtit i excōicando ⁊ abſoluendo ⁊ i collatōe bn̄ficioꝝ ⁊ delegatione cāꝝ: dic vt no. de of. de le. nouit. Celebrare pōt etiā ibi cū altari viatico: de ꝓuil. c. fi. li. vj. Sed an cū pontificalibus: dicā. j. de ꝓuil. c. ij.
h Ep̄is. ſecus de inferioribus: in electis tn̄ confirmatis idē puto: de elec. tranſmiſſam. de tranſac. c. j. ⁊. ij.
i Proteruia. i. crudelitate vel terribilitate. in greciſmo v̄ſus Improbus eſt aliquis verbis factiſq; ꝓteruus.
k Impioꝝ. etiā fideliū: ⁊ de iſtoꝝ pena. j. de penis ſiqs ſuadente.
l Expulſi. vij. q. j. paſtoralis. ⁊. c. ſciſcitaris. iij. q. vj. hoc qppe xvij. q. iiij. ſiqs deinceps.
m Perſequētiū. qn̄ pſecutionē fugere liceat necne: plene i textu ⁊ in glo. vij. q. j. §. hoc tunc. de renū. niſi. §. ꝓpt maliciā. io. an.
n Aut eaꝝ pte. q2 noie ptis cōtinet dimidia: de deci. c. ij. §. j. li. vj. cū cōcoꝛ. ne aliqs crederet h ſic ſumi: ideo ſubdit aliqua. Si ergo in aliqua etiā minima pticula dioceſis ꝓpꝛie ſecure morari ⁊ ꝓcedere pōt: non ē locus ꝯſtitutioni per hanc lr̄am: ſtatur tn̄ ipius aſſertioni ſuper hoc: vt ſeqtur. j. Quid ſi in aliquo loco dioc. ſue tn̄ exempto ſecurus manere ⁊ ꝓcedere poſſet ⁊ ibi de facto recipitur q̄ritur an poſſit ibi ſedere ꝓ tribunali? videt q̄ nō. xviij. q. ij. luminoſo. de off. oꝛ. cū epiſcopus. li. vj. ꝓ ⁊ ꝯ. j. de ꝓuil. c. ij. Dico per hāc lr̄am ⁊ p ꝓdictum. c. luminoſo ad fi. ib i niſi ab abbate ⁊c. q̄ exquo ibi recipitur: ibi ſedere poterit. Nam ſi hec conſtitutio dat ſibi lniam ſedendi in loco nō ſubdito alterius dio. foꝛtius in nō ſubdito ſue dioce. q etiam quo ad aliqua ſubditus ē: vt in ꝓ. decre. ij. j. de ꝓuil. ⁊ tunc p hanc lr̄am ſedere non poterit i alia dioc.
o Per aliuz. ergo ſi per aliū pōt i ꝓpꝛia: non ꝓcedit in aliena.
p Inibi. i. aliqua pte dioc. ꝓpe.
q Exercere. ꝯ. il los. j. §. ſane.
r Eccl'ijs. quaſi inuat ep̄m iniuriaʒ eccl'ie vēdicare poſſe ſʒ nō ꝓpꝛiam: de hoc. ij. q. vij. ſiquiſ ergo. ⁊. c. ſiquis ab ep̄o. ſ. de maledō. c. j. de penis romana li. vj. ⁊ per inno. de v̄. ſi. ex parte.
s Indulgendū. olim. n. hoc non licebat. vn̄ dixit vi. de ꝓcur. petitio i fi. j. glo. q̄ ep̄s expulſus nō poſſidēs iuriſditionē exercere nō poterat: all. xj. q. j. ſi quiſq̃ de cōdi. j. hoc ergo. facit qd̄ poſt eū ſcripſi g ſi. ſint le. per venerabileʒ. §. rōnibus. ſup v̄bo loco.
t Inſignibus. quod expone vt de reſcrip. ſtatutum. poſt ꝓn. li. vj.
u Viciniorib9. ꝯcoꝛ. ſ. de elec. vbi piculum. §. poꝛro. li. vj. in viciniori ergo id faciat ſiue ſit ciuitas ſiue loc9 iſignis.
x Et iuriſditionē. iſta duo reqrūtur cōiūctim habitatio ſecura ⁊ liberū iuriſditionis exercitiū p hanc copulā: reqrit ⁊ tertiū: q̄ locus ſit ſecurus citatis vt ſequitur.
y Poſſint. tolle lr̄am. j. libere ꝓcedere.
z Expulſores. tales cenſent etiā q venientē non admittūt ff. de acq. poſ. clam poſſidere. §. q ad nūdinas.
a Conſiliarios. ē ꝯſiliū ⁊ fauoꝛ q adijcit ad delictū ⁊ q nō adijcit: de pen̄. felicis. §. illud. li. vj. ⁊ vterq; tenet: ſed ꝓmus pluſ: vt ibi q̄uo aūt de fraudulento ꝯſilio dato circa delictū qs obligatur ei ꝯ quem non ei cui dedit: no. de reg. iu. nullus ex conſilio li. vj.
b Fautores. vide quod dicam. j. de pen̄. ſiquis ſuadente in ꝓnci.
c Loca huiuſmodi. viciniora: quibus habitare ⁊ ius dicere poſſunt.
d Fautoribus. non dicit vel ipoꝝ ꝓcuratoribus: q2 i his arduis non cogitur qs ꝓcuratorem dare: de hoc de ꝓcura. querelam. v. q. iij. ſi egrotans.
e Secura. vide qd̄ dicam. j. de re iudi. paſtoralis. v̄. piſana. ⁊ ſuper hac ſecuritate non ſtatur v̄bo ep̄oꝝ: vt. j. dicam ⁊ debent eſſe ſecura etiam quo ad iter: vt lite non conteſtata accedens. ij.
f Et ipi. expulſores conſiliarij vel fautores. ⁊ tolle lr̄aʒ ci tati fuerint. que eſt. j.
g Domū. habitationis: fa. de. ſ. de elec. cauſam. §. j.
h Alioqn. i. ſi pſonalis citatio vel ad domū tute fieri nō
i Cathedrali. concoꝛ. ꝓ. de ere. cāʒ. ⁊ ē hoc ſpecia(potcſt, liſſimum: ⁊ fa. quod dixi. ſ. ti. ꝓxi. dudum.

De foro competenti

vel domicilij eorūdē citati fuerit libē pcedē put iuſticia ſua debit. ¶ Si vo dicti epi auſi nō fuerit h⁹ i ſuos expulſores vel eoꝝ ꝯſiliarios aut fautores dicto[a] mō citare vl' ipi malicioſe ipedimētū pſtiterint ne potuerit ſic citari: licitū ſit eiſdē epis: vt[b] expulſores ꝯſiliarios ⁊ fautores eoſdē dieb⁹[c] aliqbus dñicis vl' feſtiuis[d] cū ppl's ꝯuenerit ad diuina[e]: vt ſic fcā citatio ad eos puenire veriſilius[f] pſumat[g]: citēt vel citari faciāt publice in eccleſijs[h] ciuitatū vel locoꝝ iſigniū predictoꝝ: ⁊ pcedāt deide ꝯ ipoſ ſi citati talr ſtatuto ipiſ pēptorio tmino ꝯpetēti[i] corā eiſdē[k] epis noluerit comparere ac ſi citati legitime al's extitiſſent. ¶ Eiſdē etiā epis idulgem⁹[l] vt iter ſuos ſubditos[m] ne ob defectū iuſticie diſpendiū aliqd patiātur[n]: poſſint i dioceſibus alienis i qbus morā[o] traxerint: dūmō per ſe vel p aliū hoc i ſuis pprijs dioceſibus[p] facē nō audeāt vel nō poſſint iuriſditōnē ſuā oimodā[q] exercere[r]: ita tñ q ſubditi q expulſores vel eoꝝ fautores aut cōſiliarij ñ fuerit[s] vltra duas dietas[t] a fine[u] ſue dio. nō trahāt[x]. ¶ Volumus inſup vt añ[y] oia a dioceſanis[z] locorū in qbus morē traxerint petant licentiā in premiſſis[a]: quā ſi obtinere

a ¶ Dicto modo. perſonaliter ad domū hitatiōis vel in eccleſia cathedrali domicilij.
b ¶ Ut. tolle lrām. j. citent vel citari faciant ⁊c.
c ¶ Diebus. non videt ergo ſufficere q vna die fiat citatio duo aūt ſufficiant: q2 pluralis ē locutio ⁊c. de pbē. is cui. li. vj. ij. R'n. j. de reg. iur. pluralis. li. vj. tutius tñ eſt q fiat tribus dieb⁹: de cle. non reſi. ex tue. xx iiij. q. iij. de illicita.
d ¶ Feſtiuis. ſpālis caſus quo fit citatio die feriato ꝯ id ſ. de fe. c. j. ⁊ vlti. in pn. C. de fe. l. fi. ⁊ rō huius ſtatim ſeqtur. Aliqui nō curant an fiat citatiōis pceptū vel citatio die feriato ſ3 an fiat ad diē feriatā: ⁊ tūc etiā diſtinguūt: an citet et cōpareat: an vt rñdeat: de quo ſatis ſcripſi i p. decre. vl. de feri. in pn. ⁊ guil. i ſpe. de cita. §. j. v. item excipitur q citatio fit ad diem ⁊ v. ſe.
e ¶ Ad diuina. qd ſi ꝯueniſſent ad audiendū verbū dei? ſatis puto ſatiſſactum ꝯſtōni per id quod ſequit: ⁊ q2 pdicatio verbi dei i diuinis includitur: ſa. de off. or. inter cetera. ⁊ ſic in loco interdicto hec citatio fieri poterit: de ſen. ex. rñſo. ⁊ fa. qd ſcripſi poſt ho. de clā. deſpō. c. fi. ſup vbo eccleſijs.
f ¶ Veriſilius. q3 ſi fieret alijs die vel loco
g ¶ Preſumat. nō ē pſumptio iuris ⁊ de iure: que dr fictio recipet. n. pbationē ꝯriam: g ma. ac. poſ. c. fi. Jo. an.
h ¶ Eccleſijs. non repetit cathedralibus ppter vbū locoꝝ qd ſubmittit. ⁊ ē ſi. j. de ſen. ex. c. j. ⁊ ſ. ti. px. c. j.
i ¶ Competenti. de ap. cum ſit.
k Eiſdem. expulſis.
l ¶ Indulgemus. in duobus conſiſtit hec indulgētia: q2 ſubditos trahunt inuitos: ⁊ q2 ſufficit dioceſanorum lniaʒ petere. ⁊ hoc locuʒ h3 in expulſis. Alij vero inter ſubditos volentes in alioꝝ dio. de lnia dioceſanoꝝ ius dicere poſſēt vt ſatis ſcripſi: de of. le. nouit. ſuper. j. glo. Inter inuitos nō: de of. or. cum eps. li. vj.
m ¶ Subditos. etiā laicos in his que de iure vel conſuetudine ſpectant ad foꝝ ipoꝝ: de excep. c. ij. li. vj. Inter nō ſubditos ergo qui progare vellent iuriſditionē ipius non hita l3 petita dioceſani lnia iudicare non poſſet per hanc lrām: per quam idem puto ſi alter ſolus eſt ſubditus ſit reus vel actor: cui⁹ aduerſarius nō ſubditus ibi litigare ꝯſenſit: cuʒ hoc ius piudiciale ⁊ exhorbitans a cōi iure non ſit dilatandū: de re. iu. que a iure. li. vj. fortius ſi alr diſſentit: ſi dixiſſet de ſuis ſubditis: tunc potuiſſet de ſubdito etiam inuito actori non ſubdito iuſticiam facere. Iſta tñ lrā ſic late poſita ꝯphendere etiā videt eos q nō rōe domicilij ſed delicti vel ꝯctus ſubditi ſunt. quod non puto fuiſſe de mente: nec taliſ ppe ſubditus dr: l3 ſortiatur foꝝ quo ad caſum illum.
n ¶ Patiantur. ipſi ſubditi.
o ¶ Moram. traxerint. in hoc dr̄ hoc dictū a pcedenti. nā ibi pcedit in loco viciniori: hic non curamus an alter locus inſignis ſit vicinior: dūmō iſte non diſtet vltra duas dietas vt ſeqt.
p ¶ Dioceſibus. vel ipaꝝ parte: vt. ſ. in pn.
q ¶ Oimodam. tpalem ⁊ eccliaſticam ſpūalem ciuilē ⁊ criminalē etiā ſi depoſitionē bñficij vel ordinis exigat. Per iſtud. n. oimodā ſatis p3 q iuriſditio ſumitur hic vt genus ꝯphendens etiā mer ⁊ mixtū iperiū. ff. de iu. om. iudi. l. iij. ⁊ iiij. exigentibus ergo culpis icarcerare poſſet: de ſen. ex. vt fame. eo. t. ſi clericos. li. vj. de penis. q3uis. eo. li. Item p hanc lrām puto q nedū ſm ius cōe: ſed etiam ſm cōſtitutiones ſuas poſſit inter ſubditos iudicare: ſue ꝯſtitutōes ordinēt litē: ſiue decidant caſus vel puniant: dūmō caſuſ decidēdi vel puniendi itra ſuā dio. euenerint: vt hec ſit mens q iuriſditionem quā i dioceſi exñs inter ſubditos exerceret: exercere poſſit hoc caſu: ſed certū ē q exiſtēs i dio. nō iudicaret vel puniret ſubditos ſm ꝯſtōnes ſuas de actibus ꝯmiſſis ex dioceſim: de ꝯſti. c. ij. li. vj. ergo nec illud facere poterit ex dio. exiſtens.
r ¶ Exercere. etiā p aliū: dūmodo i loco illo morā trahat: ad hoc ſ. pxi. R'n. ibi citari faciant: de re. iur. pōt li. vj.
ſ ¶ Non fuerint. quaſi hi q tales fuerūt poſſint vlterius trahi. nā ſi pceditur ꝯ eos vt expulſionis culpabiles: ſatis ē q locus ſit vicinior l3 vltra duas dietas vt. ſ. ſed ſi ad petitionē aliorum citant videtur ſufficere q eps ibi moretur l3 locus diſtet vltra duas dietas. ⁊ hoc durum ē ſm q poſſet trahi vltra quatuor dietas. Si ergo hoc intendit lrā: debuerat aliquā metā adijcere: puta q tūc l3 vltra duas: non tñ vltra quatuor trahi poſſet: vt ſepe facit curia romana maxime in lris conſeruatorijs.
t ¶ Dietas. vulgares. de hoc ſatis de R'p. nonnulli. Jo. an.
u ¶ A fine. ꝯcoꝝ. de R'p. ſtatutū. §. cū vo. li. vj. Jo. an.
x ¶ Non trahantur. quod intelligo etiā ſi ifra illas de facto trahi (non poſſint.
y ¶ Ante oia. nō valet ergo pceſſus factus lnia non petita: ſi. de ele. puida. li. vj.
z ¶ Dioceſanis. p dioceſanos intelligo eos q hñt in loco epalem iuriſditionē vel q̄ſi: fa. fi. c. ⁊ qd ibi dicā qd intelligo ſi eā ſic habēt q dioceſanus eps illā exercere non poſſit ibidē: al's ſi dioceſanus poſſet l3 ⁊ illi poſſint: ſemp eps regretur. S3 an officialis epi dare poterit hanc lniam vel ſufficiet ab eo peti? non puto ex gnāli officialatu: fa. de tē. or. cū null⁹. ij. R'n. li. vi. e. li. de off. vi. c. ij. ⁊ iij. ⁊ maxime pñte epo: de of. or. romana. i fi. e. li. per quā videtur epm regrendū ſi ē i dio. vel circa illam. Sed quid ſi multum diſtat nec eſt ibi officialis a quo poſſit hri? videtur de mente q facta requiſitione apud locum habitationis hoc poterit: fa. ij. q. vj. biduū. ſ. e. cō. de elec. cām. ff. de indi. ſi longius. ⁊ fa. quod nō. de re. in ite. tū ex lris. in fi. Caplm aūt vacante ſede hanc lniam dare poterit: vel ſufficiet illā ab eo peti: fa. fi. capli ⁊ p. decre. cū nullus. §. ij. ⁊. j.
a ¶ In pmiſſis. p h puto q etiā p'm (. de here. c. j. ⁊ qd ibi dicam. caſum includat q ē de pmiſſis. Sed nunqd ſufficiet gnālis petitio ſ. q poſſet ꝯ expulſores pcedere ⁊ inter ſubditos ius reddere? puto q ſic: graue. n. eſſet i ſingulis pſonis vel cāis lniam petē: dico tñ

ꝙ ſi de ſpãli cã fuit petita ſnia ſiue data fuerit ſiue denegata: ꝓ alia cauſa debebit peti.

a ¶ Nequiuerint. ꝯcor. j. de ſepul. dudũ. ꝟ. ſi vero. ſ. de regul. lꝫ. ⁊ ſatis eſt per hanc lr̃am ꝙ negt hẽc ſniam ſiue qꝛ denegatur ſiue qꝛ petita ⁊ expectata non datur: ſa. de ap. ab eo li. vj.

ſatis ſcripſi poſt inno. de capel. mo. c. ij. ⁊ de hoc i ſpe. de iur. o. iu. ad fi. ꝟ. illud etiam. ⁊ de pſcrip. §. j. ꝟ. ſed pone miles.

Q ¶ Cauſa. ſe ſummat.

Bñficiali. ꝯphendit minora ⁊ maiora beneficia ⁊ ꝓbendas: de hoc de re. iur. c. j. li. vj. in nõ bñficialibus aũt nõ habꝫ hoc locũ etiã ſi de eccl̃ia vel de ꝓpetate ſit qõ: ſa. quod dixi. ſ. e. cõ. de iudi. diſpẽdioſã. ſup ꝟbo bñficijs.

b ¶ Procedant. ꝟtute hꝰ ꝯſtõnis. ⁊ p hoc patꝫ ꝙ ſi ſubditi de ꝓceſſu int quo epi velleñt ꝯqueri coram dioceſano loci ñ poſſẽt: cũ ꝓpt neceſſitatẽ compulſionis hec ꝯſtõ cõicet ſibi locũ: ⁊ par i parẽ ⁊c. de elec. innouit. ſi tñ al's ꝑter caſuꝫ quo ſedẽ al's cedere, pot ibi p hãc cõſtitutionẽ ibi deliq̃ret bñ cognoſceret dioceſanus. iij. q. vj. c. j. de rap. c. j. Quid de minore ꝑlato hñte iuriſditionẽ i loco. ſcripſi pꝰ inno ⁊ ho. de ma. ⁊ obe. cũ iferior.

nequiuerint[a]: ꝓcedãt[b] nihilominꝰ ꝓut ſupius ẽ expreſſuꝫ. ¶ Sane[c] ſi ꝑdicti epi aſſeruerit ſe nõ fuiſſe auſos ꝑfatos expulſores ꝯſiliarios vel fautores pſonalr̃ vel ad domuꝫ: aut publice vt ꝑmittit̃ i coꝝ eccl̃ia cathedrali citare vel ipſos malicioſe ꝑſtitiſſe impedimẽtũ ne p eos potuerint ſic citari: aut ꝙ i ſuis dioceſibꝰ iuriſditionẽ p ſe vl̃ p aliũ ꝯtra[d] ipſos exercere nequeũt vl̃ nõ audẽt ſtari ſup[e] his volumus aſſertionibus[f] eorũdem: ipſis diſtrinctius iniungentes ſub interminatiõe diuini iudicij: ne circa ꝑmiſſa ꝯ ꝯſciam[g] q̃cq̃ mẽdaciter aut doloſe aſſerãt vel cõfingant. ¶ Eorũdẽ aũt epoꝝ ſnias ⁊ ꝓceſſus quos in premiſſis[h] caſibus i alijs dioceſibus duxerint faciendos: denuncient ſeu denũciari faciant per ſuas dioceſes ꝯuicini epi: cũ ab eis[i] fuerit reqſiti[k]. ¶ Per premiſſa q̃ꝫ nullũ ex traſcurſu tpis q̃nticũqꝫ[l] vl̃ al's quoq̃ mõ locoꝝ dioceſanis vel alijs q̃buſcũqꝫ iuriſditionẽ hñtibus[m] i locis ꝑmiſſis i q̃bus predicti epi ſic expulſi iuriſditionẽ vt ꝑdicti[n] exercebũt ꝑiudiciũ generet[o]. Clemens. v. in concilio. vienenſi.

Decã poſſeſſionis ⁊ ꝓpetatis

Cauſa[p] bñficiali[q] per appellationeꝫ[r] ad[s] ſe. ap. legitie deuoluta[t] tã appellãti ꝙ appellato licere decernimus nedum petitoriũ ſed ⁊ poſſeſſorium itentare: ⁊ i ſpoliãtis[x] odiuꝫ añ cauſe concluſioneꝫ[y]

c ¶ Sane. ſume fuit neceſſarius iſte. §. vt aliqs fruct[ꝰ] ex ſupioribꝰ hẽãt.

d ¶ Cõtra ipſos. Nota qꝛ dato ꝙ epi expulſi ꝯ alios vl̃ circa alia poſſẽt p ſe vl̃ p alios iuriſditionẽ i ſuis dioceſibus exercẽ: ſatiſ ẽ ꝙ ꝯ illos nõ poſſint vt locũ hẽat ꝯſtõ.

e ¶ Sup his. ſup alijs ergo ipoꝝ aſſertiõi nõ ſtabit. vñ ſi dicãt loca ad q̃ citãt illos eis fore ſecura: i hoc eis nõ credit: cũ hoc non ſit de h̃ exꝑſſis: eadẽ ratiõe nõ creditur ſi dicãt loca i qbus ꝓcedũt eẽ viciniora i qbus poſſint tute manere ⁊ ꝓceſſus facere ⁊ citati veniret. Itẽ nec credit̃ eis i eo ꝙ dicãt aliquẽ expulſorẽ ꝯſiliariũ vel fautorẽ: ille tñ cui hoc impingitur hꝫ ſe ſup eo defendere: ⁊ ſic intelligas ſupradicta.

f ¶ Aſſertionibus. h̃ multa ſpãlia ꝙ credit̃ aſſertioni iudicis. Itẽ ꝙ credit̃ ſine iuramẽto: ⁊ ꝙ vni ſoli ⁊ i cã ꝓpa. regulariter ꝯ: de ꝓbatio. qñ. de teſti. veniens. ⁊. c. lꝫ. ⁊. c. ſup. vbi de hoc: ⁊ de cõ. di.

g ¶ Conſciam. ꝯcor. de renũ. niſi. iij. puulos. iiij. q. ij. nullꝰ cũ ſi. in fi. de vo. c. fi. de reſcrip. ſtatutum. §. aſſeſſorẽ. li. vi.

h ¶ Premiſſis caſibus. ergo alios ꝓceſſus vicini nũciare nõ tenentur. Contra. xj. q. iij. cur. de treu. ⁊ pa. c. j. So. pꝫ p lr̃am ſeq̃ntem. Nam factos in alienis dioceſibus extra ꝑdictos caſus exeq non tenetur factos in ꝓprijs ſic vt in ꝯrijs.

i ¶ Ab eis. nõ vr̃ ergo ſufficere ꝙ reqratur a tertio ẽt cuꝰ iterſit.

k ¶ Reqſiti. ſi. de fo. cõ. poſtulaſti. e. t. romana. ꝟ. fi. li. vj. epõs req̃rens illos non facientes punire non poſſet: aget tñ corã illius ſuperiore vt illũ cogat ⁊ puniat: de iure pa. nullus. niſi iuſtã hẽet cauſaꝫ non parendi: vt qꝛ notorie ſunt iniuſti: de of. dele. ſiqñ. de of. le. ſtu.

l ¶ Quãticũqꝫ. etiã cuiꝰ initij vel ꝯrij nõ ſit memoria: qõ (diuiſti. al's releuat ab onere ꝓbandi titulũ: de pſcrip. c. j. li. vj.

m ¶ Hñtibus. hñt. n. qñqꝫ inferiores in loca vel in pſonas epalẽ iuriſditionẽ vel quaſi: de ꝓuil. abbates. in fi. li. vj.

n ¶ Ut ꝑdicitur. dat intelligere ꝙ ſi al's inter ſubditos ipoꝝ dioceſanoꝝ iudicarent: bñ p taciturnitatẽ ⁊ tpis lapſum eis ꝑiudicari poſſet ſꝫ iſto caſu cum hoc faciunt iuris auctẽ: dioceſanis nulla negligentia põt aſcribi: ergo nec ꝯ ipſos pſcribi.

o ¶ Generet. qñ exercẽs iuriſditionẽ i loco vel i certas pſonas vl̃ cauſas acgrat poſſeſſionẽ illius gnãlẽ vel ſpãlem: ⁊ qñ pſcribat

r ¶ Per Appellatõne. forꝰ ſi p q̃rela. videbat̃ autẽ ꝙ illud ſolũ ſup quo apellatuꝫ erat, eſſet p appellatõis iudicẽ cognoſcẽdũ. vñ corã iudice appellatõis nõ fit recõuẽtio: de hoc ſcripſi de mu. pe. c. j. cognoſcat ergo id ſolũ ſup quo appellat̃ ſiue añ ſniaꝫ fuerit appellatuꝫ: ad hoc. j. de appel. appellãti. cũ ſuis cõcor. ſiue a ſnia. ij. q. vj. ad finẽ. ſiue ex iudicio: de elec. vt circa li. vj. Sed ex quo deuoluta ẽ cã p decre. j. de ele. li. vj. nõ expectato appellationis euẽtu voluit papa hoc licere: ⁊ hoc ꝓbat. ꝟ. j. decernimus. p qõ rndetur ad iura ꝑdicta. Põt etiã dici ꝙ decre. vt circa. locũ non hꝫ: cũ qs ſuũ ꝓſequitur intereſſe: vt. ſ. e. cõ. de cle. conſtitutionem in ꝑn.

s ¶ Ad ſe. ap. In iferioribus ergo ſecus.

t ¶ Deuoluta. ita ꝙ cã ipa ẽ i curia ſm formam decre. j. de elec. li. vj. vt qꝛ appellatio legitime interpoſita ẽ. eo. ti. vt circa. ⁊ appellatio ſit legitime inſinuata: vt in cle. ſ. de ele. cũ m. ⁊ iſra debitum tp̃s: vt ibi. §. pe.

u ¶ Appellatio. vtrũqꝫ. n. equaliter artat illa ꝯſtõ. j. de elec. vterqꝫ ergo ſentiat ꝯmodũ ſicẽ onus: de re. iur. q ſentit. li. vj.

x ¶ Spoliantis. p hoc pꝫ ꝙ loqtur in poſſeſſorio recuperãde. de poſſeſſorio retinende an intentari poſſit p eum q petitorium intentauit illo pendente: notaui ⁊ dixi. ſ. c. paſtoralis. ſup. iiij. glo. que gloſa i ea pte qua dicit ante mediuꝫ ꝙ de poſſeſſorio põt rediri ad iudiciuꝫ ꝓprietatis: reprobari videtur p hunc textũ. Si enim ſpãle hoc inducitur i odiuꝫ ſpoliãtis: ꝙ ſuſpenſo petitorio tranſitur ad poſſeſſoriũ: ergo id non licebit caſu conuerſo: in quo caſu ceſſat. Sꝫ gloſa dupliciter poteſt defendi. ſ. qꝛ non dicit ꝙ ſuſpenſo poſſeſſorio redeatur ad petitorium: ſed ꝙ de poſſeſſorio inchoato redatur ad petitorium: qõ põt itelligi renunciato priori iudicio. Item volẽs dicere ꝙ ſuſpendi ⁊ pendere poſſit poſſeſſorium: dicet hoc ſpãle hic addi in cã appellatõis vt dixi i glo. fortius vt quod ibi olim non licuiſſet hodie liceat in odium ſpoliantis.

y ¶ Cõcluſionẽ. que lꝫ fieri poſſit vt hic: tñ in his bñficialibus põt omitti. j. de ꝟ. ſig. ſepe ꝯtingit. facta ergo concluſione hoc non licebit, quod verum puto: niſi in caſu decreta.

ſuſpēdere[a] petitoriū a ſe ⁊[b] ab aduerſario[c] intentatū in ſolo[d] poſſeſſorio ꝓcedendo. Cle-mens.v. in concilio vienēſi.

De dolo ⁊ contumacia.

Si aūt diffinitiuā ſentētiā a iudice q̄s appellando recedat: ⁊ iudex ſue appellatiōi nō deferēs[g] eo citato vel ēt nō citato[h] vlterius in cā ꝓcedēs ꝯ ipſuz etiā abſn̄tē[i] ſniaz diffinitiuā ꝓmulget[k]: poterit idē appellās a dicta ſnia infra tp̄s debitū[l] appellare[m]: niſi eius p̄ma appellatio eēt friuola māifeſte[n]

paſtoralis i fi.§.e. vt ſicut hoc i alijs cāis bn̄ficialibus tunc liceret: ſic ⁊ in iſta ſaltem eo caſu quo ſuſpendit petitoriū inchoatum a ſe in quo loquitur illa decre.

a ¶ Suſpendere. ſine metu ꝯdēnationis expenſaꝝ: vt dixi e.ti. paſtoralis. ſuper ver. agi poteſt.

b ¶ E. ꝓ vel: vt.ff. de ver.ſig.ſepe. de reſcrip.c.ij. vbi de hoc.

c ¶ Aduerſario. hec lr̄a ⁊ ſeq̄ns approbare videt̄ qḋ nō.10.ij.q.ij.c.j.et ber.§. de ord. co. c.ſi.goſ.ino. ⁊ ab. de re.ſpo.ex ꝯq̄ōe ſ.qn̄ ſuper eadem re intētat vnus petitorium: alter ſup illa intentat poſſeſſorium recuperande: p̄us auditur. ⁊ ſic vtilius ē ſibi agere q̄ȝ excipere: quod ho. non placuit qui dicebat ex vi actionis eum non p̄us audiendum ſed ſimul: dicens q̄ i decre. ex ꝯqueſtione. p̄us excipit: poſtmodū egit vt ibi ſcripſi.

d ¶ Solo. quaſi nil habeat docere de petitorio: ⁊ ꝑ hoc videtur q̄ petens reſtitutionē bn̄ficij non hēat iuſtificare poſſeſſionē vel ꝓbare titulū: de re.ſpo. i lr̄is. Cōtra de fi.pſ.cōſtitut[9]: vide qḋ ibi dixi ſup gl.ij. ⁊ quod nō. ho. in ſum. de re.ſpo.§. in caſibaſ. ṽ. qd ergo. volens ſe defendere ꝯ hūc ter. rn̄debit ꝑ decre. ex parte de re.ſpo. vbi intentās poſſeſſorium ꝓbat coniugium: ⁊ per decre. ad decimas.e.ti.li. vj. Aliud ē ergo intentare petitoriū aliud iuſtificare poſſeſſoriū ex titulo. vbi nā poſſeſſorij hoc req̄rit: ſed vide qḋ dixi ſ. decre. ex parte in glo.q.d. vltra medium.

Sed aūt. ſe ſummat ⁊ determinat caſum dubiū circa decre. eū q.e.ti.li.vj. ⁊ qḋ ibi tangit archi. ⁊ qḋ nō. de re iudi. inter monaſterium. in vl.glo.

f ¶ Sententiam. ⁊ ſic oȝ appellationē iuſtificari ſolū ex virtute grauaminis illati ꝓpt̄ quod appellauit: vt.ſ. de appel. appellanti.

g ¶ Non deferens. ſi detuliſſet ſnia poſtea ꝑ ip̄m lata non valuit: quod dic vt de ap. cū appellatōibus.li.vj. bn̄ aūt fecē iudex non deferendo: ex quo putabat ex falſa cā appellatū nūq̄ȝ.n. reuocabitur quod ꝑ eum fiet: niſi p̄us iuſtificetur appellatio: quod dic vt nō.e.ti. non ſolum.li.vj.

h ¶ Non citato. q: citare non tenet̄: vt ꝓ. dec. eaim g.

i ¶ Abſn̄tem. fortificabant dubiū hic duo: q̄ citatus fuit: ⁊ q̄ fuit abſn̄s: que aperte videbatur contumacia in non veniendo vt.ſ. dicam.

k ¶ Promulget. quod potuit ſi lis erat ꝯteſtata: ⁊ q̄ liq̄bat de cā.§.e. ꝓut. ⁊ idem ſi non erat ꝯte. ſed erat de caſibus q̄bus ꝓcedi poteſt ad ſniam li. non ꝯte. ꝯ contumacem: qui hn̄tur vt lite ꝯte. q̄ſi in tex. ⁊ in glo.

l ¶ Debitum. ſ.x. dierum ⁊ a tempore noticie: de ap. ꝯcertationi.li.vj.

m ¶ Appellare. nō. inno. ⁊ poſt eū ho. de ap. dilecto. vt ibi ſcripſi i fi.vl.glo. ⁊ guil. i ſpe. de ſen. ꝓla.§. iuxta. ṽ. qd ergo ſi appellatio. q̄ appellans añ ſniaȝ q poſtea appellat a ſnia per hoc nō renūciet p̄me appellationi: nec ſniam ratificat. geminatio.n. appellationū nō ſubmittit ſȝ ſubtrahit appellantem a iudicis ꝑtāte. xxxj.q.ij. lotharius. de ap. bone. ⁊. c. dilecte. non ob.ff. rē ra.ha.l.iij.§. falſus. qḋ ſolue vt nō. ber. de re iudi.c.j.

n ¶ Manifeſte. vt q: nulla cā fuit ibi exp̄ſſa vel nō legitima dato q̄ eſſet vera. vel ȝ legitima manifeſte falſa. vel iā ꝓnūciatū eſſet illam falſam ⁊ non appellatum. Et aduerte quia probare videt̄ hec lr̄a: q̄ ṽa contumacia in nō veniendo non impedit appellantē vel appellationē niſi ſit manifeſta: vt ſic i vera ꝯtumacia diſtinguat̄ iter manifeſtā ⁊ dubiā. appellās.n. friuole ⁊ recedens ṽe ꝯtumax ē: ⁊ tn̄ ſi hoc nō ē manifeſtū. appellat ⁊ ſm̄ hoc itelligenda videt̄ iura q̄ dicūt ꝯtumacē i nō veniendo nō appellare.ij.q.vj.§. ſunt quorū i p̄n.xxiij.q.iij. de illicita. C. de iudi. ꝓperandū §. cū aūt. quorū ap. non re.l.j.C.e.ti. In nō veniendo ideo dixi: q: cōtumax i nō parēdo appellat.ff. de ap. creditor.§. iuſſus. ⁊ ꝑ rōne diuerſitat̄ dic ibi glo. q̄ iſte peccat i vno tn̄: ille in duobus: qḋ itelligo q̄ iſte venit ſȝ non paret: ille nec venit nec paret. Guil. in ſpe. de ꝯtu.§.j.ṽ. ⁊ nō. p̄mo diſtinguit duplicē ꝯtumaciā: verā ⁊ p̄ſumptam. Scḋo triplicē. ſ. euidentē verā ⁊ p̄ſumptā aut fictā: dicēs q̄ ṽus ꝯtumax quē citatio app̄hēdit nō audit appellāe: ⁊ multominus euidēs. Et euidentē vocat cōtumaciā illius q dixit ſe non ventuꝝ. ⁊ an ſufficiat hoc ex̄ iudiciū dixiſſe nūcio citanti? vide qḋ nō. de ſen.ex. venerabilibus.§. ſecus.li.vj. verā illius quē citatio app̄hēdit. fictā vel iterꝑtatiuā citati ad domū quē citatio nō app̄hendit. Ja. de are. ꝯtumaciā quā.ſ. dixi euidentē dicebat veriſſimā: ⁊ dicebat fictū ꝯtumacē appellare: veꝝ venientē iudice ſedēte ꝓ tribunali reſtitui ad appellādū.ff. de in īte. re.l. diuus. ṽiſſimū nullo iure ad appellandū admitti.ff. ex q.cau. i poſ.ea. fulcinius.§.fi. Sȝ circa hoc ē ſciēdū q̄ i ṽo ꝯtūace q̄druplex ē opi. ⁊ i ficto q̄druplex. Nā aliq dicūt veꝝ quē.ſ. dixi euidētē vel ṽiſſimū: alij iuentū: alij nō iuētuȝ: tūc demū ſi ſe citatū nouit: alij citatū ab hoie. Itē qdā dicūt fictū iuentū q dixit ſe ventuꝝ: vel tacuit ſȝ nō venit: ⁊ hāc ēt recitat gl. vl.i.ſi.ſi. ḋ re. i ite. Alij dicūt hūc veꝝ ſȝ n̄ fictū n̄ iuētū: ⁊ fa. qḋ nō. i.l. ex ꝯſenſu.§.fi.ff. de ap. Tertij i nō iuento diſtinguūt an citatio poſtmodū ad iſtū ꝑuenerit ⁊ ſit verus: an nō ⁊ tūc ſit fictus: ⁊ fa. qḋ nō.i.l.j.§.j.ff. qn̄ ap. ſit. Alij dicūt fictā cum iuſ citat: verā cū citat hō: q: nūcius ⁊c̄.ff. de ar. celſus. ⁊ fa. qḋ nōt cōpo. ⁊ archi. de cle. c.j.li.vj. ſic vera iterpellatio que ſit exp̄ſſe ꝑ hoiem.ff. de vſu. mora. ficta que tacite ſit ꝑ legē: vt i pſona minoris.ff. de le.ij.l. ticia ſeia.§. vſuras. C. i q.cau. i ite. re. non ē neceſ.l. in minoꝝ. De ṽo ⁊ ficto placet ſcḋa opi. reprobata p̄ma ⁊ quarta. ⁊ lȝ tertia i ſe ſit ṽa: q: vere iudici ꝯtumaciter reſiſtit is q nō iuentus citationis noticiam hūit ⁊ nō venit: tn̄ q: id iudicialiter non ꝯſtat ⁊ ex p̄ſumptiōe iudicamus: hēmus illū ꝓ ficto: vbi iudicialiter ergo ꝯſtaret hēret̄ ꝓ vero: ⁊ ſic poſſet itelligi.§. ſin aūt. de quo ſubmittam. Itē ſciendū q̄ circa ꝯtumacis appellationē ē opi. etiā q̄druplex. Cōis hȝ q̄ fictus appellat. C. q̄ño ⁊ qn̄ iu. ab eo.ff. qn̄ ap. ſit.l.j. i fi. C. de li. cā. ſi is. ⁊ fa. hec decre. Scḋa ſingularis opi. iac. bal. ⁊ odoſ. quā ſequebatur dn̄s meus in.l. ꝓperandū. q̄ etiā ficte contumax nō appellet: ⁊ hoc dicunt per.§. ſin autem.e.l. de iudi. que loq̄tur de parte non iuenta: ꝓ his fa.ff. de iudi.l. ⁊ poſt edictuȝ. i fi. ſine ſupletione legēdo. ſȝ vt ibi dicit gl. ſi ſinis loqueretur de eo q nec ṽe nec ficte ꝯtumax eſſet: non eſſet appellatio neceſſaria: q: ip̄o iure ſnia nulla eſſet. ⁊ ſi exponas quod ibi dicit: audietur bn̄ficio nullitatis ſine appellationis remedio: nō ꝯuenit rn̄ſio narrantis. ꝯ illud de fi. iſtru. int̄.§. ceteꝝ. Alij dicūt ficte ꝯtumacē appellare poſſe q venit iudice ſedente ꝓ tribūali alr̄s nō appellat: ⁊ ſic itelligunt §. ſin aūt. Alij dicūt nedū fictū ſȝ etiā veꝝ appellare poſſe: dūmō nō ſit manifeſtus: quē.ſ. vocaui euidētē vel veriſſimū: ⁊ ꝓ his facit hec lr̄a: ⁊ de ſen. ex. venerabilibus.§. idē ē. vbi videtur exp̄ſſū q̄ citatus nō veniēs ſit p̄ſūptiue ꝯtumax: q: potuit ipediri: ſic q̄ venire nō potuit. Cū ergo eo caſu bn̄ficio abſn̄tie reſtitueret̄ ꝯ ſniam: de re iudi. cū btoldus. ḋ re. i ite. ex lr̄iſ. ⁊ ḋ h.ff. ḋ dā. iſe. ſi ſin ta.§.

Clemens quintus in concilio vienenſi.

Ut lite pendente nihil innouetur. Rubrica.

SI[a] duobus[b] in romana[c] curia ſup bñficio[d] ſibi collato[e] litigātibꝰ[f] in eadem curia mori[g] contingat[h] vtrunqꝫ collationem huiuſmodi beneficij ad romanum pontificem[i] ſi vero extra dictam curiam[k] ad ordinarium[l] decernimus pertinere: niſi[m] forſan aliꝰ ab eis[n] in dicto beneficio ius[o] haberet. ꝙ ſi vnum in dicta curia: alterum vero extra mori contingat: ſi moriens i curia

ſi forte. de re iudi. queſium. fortius ergo bñficium ꝓbabilis abñtie illū excuſabit a ꝯtumacia vt appellare poſſit vt pñs: ⁊ obtinere ſententiam retractari ꝓpter iniqtatem ſui: nō ꝓpter abñtiam tñ: fateor tñ ꝙ vbi pñs appellare nō poſſꝫ vt qꝛ tertio citatus: tūc neceſſaria eēt reſtitutio de q̄ i p̄dictis iuribus. Et ex his ꝯcludi poſſet: ⁊ ſcio ꝙ nouū videbit: ꝙ ſi ꝯtumax q nō venit appellat: iudex a quo appellat ſi ſcit illū euidētez vl' vez ꝯtumacē appellationi nō deferet: ſꝫ in cā vel executiōe ꝓcedet: iudex tñ ad quem appellationē recipiet: ⁊ prius de hoc p̄iudiciali cognoſcet. ſ. an potuerit appellare: ⁊ ſi cā cognita inuenerit illū māifeſtū ⁊ euidentē ꝯtumacē vl vez ſiue iuētū ſiue nō inuētū q tñ poſtea citatū ſe nonit: nec apparet ipiꝰ iuſtuꝫ ipedimētū vel excuſatio ⁊ ſic cōtēpſit: ꝓnūciabit appellationē non deuoluere: in appellationis cā non procedet. Si vero ſibi ꝯſtabit illuꝫ lꝫ inuentū: fortius nō iuentū q poſtea ſe citatū nouit: iuſte ipeditū ꝓpt qđ venire nō potuit: vel ſaltē excuſabilē: vt qꝛ credidit terminū ꝓrogatū: de reſti. i ite. ex lr̄is. ⁊ fac qđ ibi ſcripſi poſt vin. ⁊ tan. cū ꝑ hoc appareat eū nō fuiſſe ꝯtumacē: qꝛ non ꝯtēpſit ff. de re iudi. ꝯtumacia. ꝓnūciabit appellatōnē deuoluē ⁊ de illa cognoſcet: ⁊ ē ſimile qđ ſcripſi. ſ̄. de ap. ad hoc ſi i vna. ⁊. ſ̄. de reſti. ſpo. ſollicite. de teſti. veniens. ij. de ap. non ſolū. li. vj. in. iij. gl. ad textū ergo redeundo videt ſ꞉ꝫ p̄dicta ꝙ de p̄ma appellatione vt p̄iudiciali p̄mo cognoſcetur: de or. cog. tuā. cuiuſ euentus alterius cognitionē dabit vel denegabit initiū: de elec. ſi forte. li. vj. Sꝫ ſꝫm hoc qd releuat ſcđa appellatio cū ꝓnūciato ꝙ p̄mo fuerit bñ appellatū reuocet ſnia ꝑ modū nullitatis vel attentati: de ap. nō ſolū li. vj. ⁊ ꝓnūciato ꝙ male fuerit appellatū apparet illū poſtea ꝯtumacem fuiſſe ⁊ ſic nil reuocabitur: ⁊ fa. qđ ſcripſi poſt inno. ⁊ ho. de ap. interpoſita i fi. j. rñ. Rñdeo valet ad hoc: qꝛ nō coget ꝓſeq p̄mam: ſed ꝓſequendo ſcđam ſi excipiatur de contumacia: replicabit de iuſta appellatione de qua iudex ſcđo cognoſcet: non vt ꝓnunciet bñ vel male appellatū: vel vt reuocet attentata: ſed ſolū vt ꝓnūciet illum appellare potuiſſe vel non: ⁊ ſic appellationem deuoluere vel non: ⁊ ſic iudex appellatiōis tertio ſup eodē articulo interiecto quod non licuit de h̄ cognoſcit ⁊ ꝓnūciat. ſ̄. de ap. ſua nobis. Item valet qꝛ ſꝫm hoc audietur ꝓſequens ſcđam: lꝫ tēpore quo ꝓſeqtur ſit lapſum tp̄s p̄me ꝓſeq̄nde: bñ facit de ſen. ex. lꝫ. li. vj. Si v̓o etiā tp̄e ſcđe appellationis lapſum erat tp̄s ꝓſecutionis p̄me: vide qđ ſcripſi de ap. directe. ſup glo. ij. Item valet ꝙ poſſet aliquod ꝓbabile dubiū pꝰ appellantē excuſare a ꝯtumacia: lꝫ appellatio ꝑ ꝓbata iuſta ꝓnūciari non pōt: fa. de elec. c. j. li. vj. Item poſſet ſcđa eſſe interpoſita ad aliū iudicē q magis expediret appellanti ꝙꝫ p̄mus. Ex p̄dictis ſolui vr̄ quod nō. ſ̄. e. cō. de elec. cām. §. pe. i vlti. glo. ꝙ artatus ꝑ decre. illā q nō venit nec miſit: ſi appellat a diffinitiua ſi non doceat de iuſto ipedimento quod excuſet cōtumaciā non debeat audiri. fortius. n. cadit vera ꝯtumacia i citato ꝑ ius cōe quod ignorare non licuit: ꝙꝫ in citato ꝑ iudicem.

SI duobus. determinat caſum dubiū circa decre. ſcđam de p̄ben. li. vj. que reſeruat collationi papali bñficia i curia vacantia an locū hēat i duobus litigantibus i curia ſup bñficio ſibi collato alter' ſi morit vel vterqꝫ: ⁊ diſtinguit p̄ncipalr̄ duo mēbra: qꝛ aut vtqꝫ morit i curia: aut vterqꝫ ex̄ curiā: aut alt̄ tñ. In pꝰ diſtinguit: aut vtqꝫ morit i curia: aut vtqꝫ ex̄: aut alt̄ intus ⁊ alt̄ ex̄. ⁊ hoc vltimo caſu: aut alt̄ tñ poſſidebat aut neuter. ⁊ ſi alter: aut q morit i curia: aut q ex̄. In 2° etiā p̄ncipali mēbro. ſ. cū morit alter tñ tunc ſubdiſtinguit: qꝛ aut benefici um ſpectabat ad mortuū: aut ad ſuperſtitē: aut ad neutrū. ⁊ ſi ad mortuum: aut morit in curia: aut ex̄: ⁊ 2m p̄ncipale membꝝ ꝓſeqtur: ibi ſi v̓o alter. 3° ꝓteſtatur: ibi ſalua nī.

b Duobus. vel pluribus cū ſit eadē rō: ꝯcor. quod nō. de reſcrip. duobus. li. vj.

c Romana curia. qđ dic vt no. ſ̄. de p̄ben. p̄ñti. li. vj.

d Bñficio. large ſumit ꝯprehendēs dignitates: de p̄rebē. c. ij. li. vj. ſaluo qđ ibi nō. i. ij. glo.

e Collato. ſecus ergo ſi litigarēt illud ſibi debitum: ⁊ ꝯcor. qđ dixi. ſ̄. in cle. ſ̄. de reſcri. auditor. ⁊ ꝑ hoc puto ſolui qđ dubie tangebat archi. de elec. ſi electio. li. vj. de electo i p̄poſitū nō ꝯfirmato q morit i curia an p̄poſitura vacet i curia? allegabat ꝓ ⁊ ꝯ: que nō. lxiij. di. ꝙꝫto. puto ꝙ nō: etiā ſi ibidē ſup electione ⁊ confirmatōe litigabāt ꝑ hanc lr̄aꝫ. durat. n. p̄ma vacatio vſqꝫ ad ꝯfirmationē: fa. de elec. cupientes. ⁊. c. ꝙꝫ ſit in p̄n. li. vj. q̄ ꝑ ꝯfirmationē deſinit: de tranſla. c. j. ⁊. ij. fa. hoc ꝓ opi. quā tenui: de elec. cupientes. §. qd ſi i vl. glo. que incipit ⁊ ꝑtinet. Sꝫ de p̄orib' bñficijs ꝯfirmat i curia: ad dignitatē cuiꝰ adeptio fac illa vacare: dubitatur an vacent i curia? ⁊ placet archi. i decre. ꝯmiſſa. de elec. li. vj. ꝙ nō: qꝛ nō vacāt ꝑ ꝯfirmationē: ſꝫ ꝑ poſſeſſionē pacificā: vel ex quo ſtat ꝑ ꝯfirmatū quominus illā hēat: vt ibi ⁊ de p̄bē. lꝫ ep̄s. e. li. dicebat tñ ꝙ ſi ille cōfirmatus manet i curia ⁊ ꝑ ꝓcuratores poſſeſſionē app̄hendit ꝙ bñficia vacabūt i curia: qꝛ talis poſſeſſio quo ad p̄ora bñficia fingit illū mortuū. vij. q. j. §. ecce i qbus. ſꝫ mori nō pōt: niſi vbi ꝑſonaliter ē: ergo ⁊c̄. Non placet hoc dictū ex quo ſequeret ꝙ bñficiū ꝑ ꝓcuratorē renūciatū i curia vacaret eo loco vbi eēt renūciationis tp̄e q ꝓcuratorē ꝯſtituit: qđ ē falſū: vt ipe idē nō. i decre. ij. đ p̄bē. Et ad. §. ecce. rñde ꝑ nō. de reſcrip. ſuſceptū. li. vj. i gl. pe. qꝛ nō ē v̓e mortuꝰ ſꝫ fingit: ⁊ illa fictio bñ pōt trahi ad locū vbi poſſeſſionē app̄hēdit. vbi ergo ꝓcurator mandatū hñs poſſeſſionē app̄hendit: ibi ⁊ hodie vacat bñficiū: ſꝫ vbi amicus vel negocioꝝ geſtor id feciſſet ꝓcedere poſſꝫ illa opi. qꝛ tūc vacant ꝑ acceptionem et ratificationē ꝑ illū factā i curia ⁊ nō p̄ꝰ: fa. de p̄bē. ſi tibi abſenti. li. vj. Itē aduertēdū ꝙ ſepe curia p̄ora bñficia electi i ep̄m i curia ꝯſecrati ſtati ꝯfert. qđ puto fieri nō poſſe illo nō ꝯſētiēte: niſi p̄us hēat poſſeſſionē ep̄atus. nō. n. ꝑ ſolā cōſecrationē vacāt p̄ora: ſꝫ ꝑ ꝯſecrationē ⁊ tranſlationē ⁊ lapſū tp̄is quo debuit ꝯſecrari: ꝓut etiā ſcripſi poſt inno. ⁊ ꝯpo. de elec. cū i cūctis. đ. cū v̓o. ſup vl. glo. ſi ergo ꝯſecrationis tp̄e poſſeſſionē hēbat: tūc ſtati vacāt p̄ora ⁊ i curia vbi cōſecrat: ⁊ ꝑ hoc vr̄ ꝙ ſi ꝯſecratꝰ i curia poſſeſſionē non hñs vadit ad ꝑtes ⁊ ep̄atus poſſeſſionē app̄hendit: ꝙ p̄ora illiꝰ bñficia nō vacēt i curia: niſi ſp̄aliter fuerit reſuata. Scio tñ ꝙ curia h̄ nō recipet.

f Litigantibus. in h̄ ad ti.

g Mori. idē puto i renūciatione vel alia vacationis forma: ēt ſi miſceant: vt qꝛ vnus morit aliꝰ renūciat cū ſit eadē rō: ⁊ fa. p̄al. §. ecce. vij. q. j.

h Cōtingat. ſil' vel ſucceſſiue.

i Pontificem. tolle lr̄am decernimus pertinere.

k Curiā. repete mori ꝯtingat vtrūqꝫ collōnē hꝰi bñficij.

l Ordinariū. i. collatorē ēt ſi nō hēet ordinariā iuriſditionē: ſic de ꝯceſ. p̄bē. ſi ſoli. li. vj.

m Niſi. hanc exceptionē etiam in inferioribus membris intelligas repetitam.

n Ab eis. litigantibus mortuis.

o Ius. i re vel ad reꝫ: de vtroqꝫ de ꝯceſ. prebē. c. vlti. li. vj.

Ut lite pendente nihil innouetur

II

bñficiũ poſſidebat[a] ad ro. pō tificē[b]: ſi vero alius[c] ad ordia rium pertineat collatio ſupra dicta. neutro[d] aũt ipſorum[e] bñfi ciũ poſſidente: erit romanus pon. ꝓpter auctoritatis ꝑro gatiuã[f] in collatione hꝰ i ꝑfe rendus. Si vero[g] alter tm̃mō ſiue poſſeſſor ſiue petitor de cedat[h]: ſi ſupſtes vel alius cu ius interſit[i] cãm nihilominus ꝓſequatur[k] cum interim[l] bñfi ciũ de iure cōferri nō poſſit[m] ad quē collatio eius ꝑtineat futurꝰ declarabit euētus[n]. Nã ſi ad defunctũ ꝑtinuiſſe bñfici uz fuerit declaratũ ꝑtinebit[o] ad papã: ſi ille i curia[p]: vel ad ordinariũ ſi extra curiã ſit de functus. ꝙ ſi ad neutrũ[q] illud ſpectaſſe cōſtiterit: ad ordina riũ collatio pertinebit[r]: ſalua tñ in premiſſis oibus ro. pō. ꝑtãte ad quē eccleſiarum per ſonatuũ dignitatũ aliorũqꝫ beneficiorũ eccl'aſticorũ ple na ꝛ libera diſpoſitio ex ſue poteſtatis p'lenitudine noſci tur pertinere[ſ]. I dez.

Um[t] lite pendente[u] nihil debeat innouari[x]: litē quo ad hoc[y] pendere cēſem[z] poſtq̃[ʒ] a iudice cōpetēti[a] in ea citatio[b] emanauit ꝛ ad parte[c] citatam peruenit: vel p eã factum[d] fuit quo minus ad eius noticiam perueniret[e]: dum tñ in citatio ne predicta talia ſint exꝑſſa[f] ꝑ que plene[g] poſſit inſtrui ſup quibus in iudicio cōuenitur

a ℂ Poſſidebat. ſicut ergo in multis caſibus ē melior con ditio poſſeſſoris: de ꝑbē. ſi a ſede. li. vj. ſic ſit melior ꝯditio illius penes quem moritur poſſeſſor. ꝛ nota ꝙ ſi hec cōſtō nō emanaſſet: videretur ad hoc poſt mortem querēdũ ad quē de iure bñficiũ ſpectaſſet: vt. j. dī: cũ alter moritur: vt eo cognito hēret con ſideratio loci mor tis illius. ſed quia hoc fuiſſꝫ difficile ꝛ facile neglectum ideo fuit vtiliter ſic ꝓuiſum.

b ℂ Pontificem. collo ꝛc. vt ſeqtur

c ℂ Aliꝰ. ſ. moriēſ ex curiã. ꝛ repete be neficiũ poſſidebat.

d ℂ Neutro. idem puto vbi poſſide bat vterqꝫ: vt i pa ritate poſſeſſionis ſꝑ ſit potior ꝯditō pape: fa. de reſcrip. duobꝰ. li. vj. ꝛ qō nō. e. li. de ꝑben. ſi a ſede. ꝛ poſſēt am bo ꝓuocare in iter dicto vti poſſidetꝭ vel q: vterqꝫ ꝯ reli quũ appellauit: vt ſepius expimur. ſꝫ forte hunc caſum omiſit: q: vtroqꝫ poſſidente neuter poſſidere videt: q: non inſolidũ: fa. de ꝓba. licꝫ. vel q: non pacifice: fa. de elec. commiſſa. li. vj.

e ℂ Ipſorum. ſ. quorum alter mortuus eſt i curia ꝛ alter ex curiã.

f ℂ Prerogatiuã. ꝯcor. de ꝑben. ſi a ſede. li. vj.

g ℂ Si vero. 2[m] ꝑncipale membrũ diſtinctionis.

h ℂ Decedat. in curia vel ex.

i ℂ Interſit. ſiue rōne tituli in quo ius habebat in re vel ad rem: ſiue rōne iuris eligendi vel pñtandi vel conferendi qō ſe contendit hēre: ꝛ forte mortuum elegerat vel illi ꝓuide rat. ſ̃. e. c. ij. li. vj. i glo. ꝑ.

k ℂ Proſequatur. ſi non ꝓſequeretur lis non penderet.

l ℂ Iterum. ſ. illa lite pendente.

m ℂ Non poſſit. ſ̃. e. c. ij. li. vj.

n ℂ Euentus. concor. de elec. ſi forte. li. vj. de fri. fraternitatꝭ in fi. cũ ſuis ꝯcor. iſte aũt euentus ē dubius. ff. de pec. quod (debetur.

o ℂ Pertinebit. collatio de qua premiſit.

p ℂ In curia. ſit defunctus: quod ſeqtur.

q ℂ Ad neutrum. alterum membrum ſubdiſtinctionis qñ ꝓ nunciaretur beneficium ſpectare ad ſuperſtitem non expri mit quaſi indubitatum: q: tunc non vacat: ꝛ ſic nec per pa pam nec per ordinarium conferendum. ad vtrũqꝫ autem impoſſibile ē ſpectare: fa. de elec. vt quis duas. li. vj. ꝛ ideo etiam illud non fuit exprimendum.

r ℂ Pertinebit. conſtat. n. ꝙ in curia non vacauit: etiam ſi ille q mortuus eſt deceſſerit in curia.

ſ ℂ Pertinere ꝯcor. de ꝑben. c. ij. li. vj. ꝛ fa. de conceſ. ꝑben. propoſuit.

t ℂ Um lite. declarat qñ lis pendere dicatur determinãs qō no. hoſ. e. ti. c. j. vbi dixit ꝙ lis pendet nedum ca conteſtata: de v̓. ſi. ex ꝑte. ij. ſꝫ etiã libello ꝑncipi oblato. C. qñ libel. ꝑn. ob. l. j. ꝛ. ij. ꝛ ſi ad hoc non ſit ipetratũ. C. e. ti. l. j. fortius exquo impetratuꝫ eſt: de ap. ſuggeſtum. ꝛ fortius exquo negociũ eſt ꝯmiſſum: de teſti. cãm. ij. ꝛ fortius facta citatio ne: de of. dele. gratũ. ꝑ que dixi ibi ſecure tenendũ: ꝙ non ſolum ea que poſt li. ꝯte. ſed etiã ea q̃ añ ſaltem poſt citationē attentãtur ſine libello ex puro ꝛ mero iudicis officio reuocant i ſtatũ ꝑſtinũ all. de ꝯſti. cũ. M. in fi. de deſpon. ipu. ad diſſoluendũ. de accu. oli in qbus non pōt dici ꝙ fuit lis ꝯte. ꝛ in hoc diſ fert hec ℞ca a rubrica de reſti. ſpo. ſꝫ ipm: q: hoc de plano expeditur ibi li bellus offertur ꝛ lis cō teſtatur: de reſti. ſpo. oliꝫ ꝛ tribus. c. ſe. ꝛ. c. vl.

u ℂ Pendente. quoſdã caſus in quibus ponde rat pendentia: vide nō. de of. lega. pñti. §. j. i gl. ij. li. vj.

x ℂ Innouari. qō fieret ſi poſſeſſor ꝑuaret poſſeſ ſione vel alienaret res li tigioſa vel ſup ea impe traretur ꝑuilegium taci ta litis pendentia: antiq̃ vero poſſeſſione vti nō ē inouari: ꝛ vide qō ſcri pſi. e. ti. ſuper rubrica.

y ℂ Ad hoc. ſ. quo ad i nouationē ipediendam ꝛ fortius quo ad iuriſdi tionem perpetuandam de fo. ꝯpe. ꝓpoſuiſti. de of. dele. gratum.

ʒ ℂ Poſtq̃. in penden tia ponderamus ꝑncipiũ ꝛ finē. hic determinat ꝑmũ. ſ. qñ icipiat ſcōm. ſ. qñ deſinat: pꝫ. eo. t. c. ij. li. vj. ꝛ. xj. q. j. q: res. ſ. lite finita. qō eſſe pōt p ſniam a q̃ nō ē appellatũ vel alit: vt nō. de li. cō. c. j. li. vj. ꝛ vide quod dixi de ꝯfeſ. c. vl. ſup vl. gl. ꝛ quod nō. j. t. ꝓx. c. vno.

a ℂ Competenti. alibi dī idoneo: de appel. vt debitus. ꝛ fac hec lr̃a ad id quod ibi nō. in glo. ij. Cōpetentē aũt hic dico eũ q cauſe iu riſditionē hꝫ cũ exercitio dato ꝙ illa poſſit p exceptionem elidi: ſiue exceptio cōtingat pſonã vt q: ſuſpectus: ſiue iuriſditionem vt q: reſcriptuꝫ ſurrepticium. planũ eſt. n. ꝙ his caſibus valet ꝓceſ ſus in ꝑncipali ſi non excipiat: de re iudi. inter monaſteriũ. de hoc de reſcrip. ad audientiã. ij. ſicut aũt requiritur cōpetentia in iudice ſic ꝛ in citatione: facit quod ſcripſi de fo. ꝯpe. ꝓpoſuiſti. de of. dele. cum plures. li. vj. in glo. fi.

b ℂ Citatio. ꝑuilegia vel reſcripta videntur impediri per ſolaꝫ cau ſe commiſſionem ſine citatione: de teſti. cãꝫ. ij. ꝛ vide quod ibi di xi ſuper glo. penul.

c ℂ Et ad partem. lꝫ ergo quo ad perpetuandam iuriſditionē ſuf ficiat citationem emanaſſe ſm canones: ꝛ vide quod dixi de offi. dele. c. vl. in fi. quo ad inducendam litis pendentiam non ſuff cit manaſſe niſi peruenerit vt hic.

d ℂ Factum. dolose vt in iuribus ſtatim allegandis.

e ℂ Perueniret. ꝯcor. cle. ſ̃. de electi. cãꝫ. de renũ. c. vno. de iudi. dudum. de fo. com. q̃uis.

f ℂ Expreſſa. concor. ſ̃. de ꝓcu. nō pōt. ad idē de elec. vt circa. ꝛ. c. ꝓcura. li. vj.

g ℂ Plene. ſi ergo dicat iudex compareas dic tali rñſurus ſ ticio ſup quadam domo: nō erit ſufficiens exꝑſſio: nec dicetur lis pen dere ſup domo vel domus eſſe litigioſa: ꝛ ē ſi. de do. ꝛ ꝯtu. c. ij. eſt ergo ꝯſiliũ actoris cui expedit iducere litis pendentiã ꝙ inſerat li bellus i citatione: de dila. c. ij. bñ fa. cle. ſ̃. de electi. cãm. tñ lꝫ id nō fiat ſi tamē talis ē exꝑſſio p quã plene poſſet inſtrui ſufficit vt hic vbi vero iudex ſufficienter exꝑſſit: ſꝫ nūcius nō ſufficienē retulerit

non iuuat: debuit. n. emanaſſe ⁊ pueniſſe: vt. ſ. dꝫ.

a Ad compeſcendas. ſi ſup bñf. cio ꝯ ipius poſſeſſorē q triēnio nō poſſidet: i petitorio vel poſſeſſorio vna diffinitiua fertur i curia etiā ſi nulla foret dicat: ipſius bñficij ſeqſtratio p loci ordinariū fieri debꝫ: quam ipediens vel ſequeſtratos fructuſ occupans excōicatus ē ⁊ ſi ē de litigātibus cadit a iure ſuo: ⁊ reſpicit pendētia. Nouū ⁊ eqſſimū ē qd̄ inducit hec ꝯſtō: q̄ pꝰ ponit nouū caſuʒ ſeqſtrationis ſiēde. 2° punit ipedientē: ibi ſiqs aūt. 3° ꝯſtitutioneʒ ad pendentia progat: ibi pmiſſis. 4° exceptionē remouet ibi non obſtante.

b ¶ Compeſcēdas. i. refrenandas. ⁊ cōponitur a cōpeſco: quod v̓bum ē in vſu: ⁊ ꝯcor. clemen. de of. or. c. j.

c ¶ Vna. fortius ergo ſi plures.

d ¶ Contra poſſeſſorē. ſi ergo ꝯ petitorem pro poſſeſſore fertur ſnīa: nō fit ſequeſtratio. Item ſi inter duos vel plures petitores bñficij fertur ſnīa p vno ꝯ reliquū vel reliquos non fit ſequeſtratio. hoc pbat hec lr̄a. Item ſi fertur ſnīa ꝯ poſſeſſorem non tamē p petitore q forſan ad priuationem agebat: non eſt locus ſequeſtrationi: quod pbat lr̄a ſequens: ibi petitorio vel poſſeſſorio ⁊ in fine huius partis: ⁊ fa. quod no. hoſti. i ſumma huius ti. ad fi.

e ¶ Diffinitiua. in iterlocutoria ergo non hꝫ locum hec ꝯſtitutio. Eſt aūt interlocutoria que int̓ pncipium ⁊ fineʒ cauſe fertur ſuper his que incidūt vel emergūt. diffinitiua vero pncipalem qōnem diffinit: de quo ſatis in ſpe. de ſen. pla. in. j. colū. Io. an.

f ¶ Sup bñficio. eccliaſtico: ꝯcor. ſ. e. ꝯpil. de iudi. c. ij. ſi ergo iter petitorē bñficij ⁊ poſſeſſorem eēt qō alia perſonalis vel realis ⁊ feratur diffinitiua p petitore: non erit locus cōſtitutioni.

g ¶ Dūtaxat. ſi. ſ. e. ꝯpil. de reſcrip. auditor. ⁊ fuit hoc prudenter ſic temperatum. abſurdū. n. fuiſſꝫ p ſingulas ſnīas ordinariorum vel delegatoꝝ poſſeſſores poſſeſſione puari.

h ¶ Poſſeſſorio. hic pꝫ ꝙ etiā ſup poſſeſſorio fertur ſnīa diffinitiua: ꝯcor. de iudi. c. vl.

i ¶ Promulgata. p auditores curie: a quorum ſententijs appellatur. ⁊ puto decre. pcedere ſiue pncipalis ſententia feratur in curia ſiue ſuper ſnīa lata p ordinarium a qua fuit appellatum ad curiaʒ diffinitiua ſnīa feratur ibidem: dummodo p petitore contra poſſeſſorem vt dixi.

k ¶ Bñficium. no. ꝙ non fructus tm̄: imo etiā bñficium ſequeſtratur: ⁊ hec ſunt diuerſa: ⁊ ē ſi. quod no. de pbē. ſi tibi ꝯceſſo. li. vj. in gl. ij. iura ergo bñficij ⁊ bñficiati exercebit ſequeſter q poſſidet: ſuper quo vide quod nō. ⁊ ſcripſi de iudi. examinata.

l ¶ Etiam ſi. prudenter fuit hoc additū ad tollēdas cauillationes dicentium: ꝙ in mā ſequeſtrationis odioſa appellatio bñficij nō ꝯphenderet infraſcripta: de pbē. c. vl. e. t. cū i illis. li. vj.

m ¶ Triennio. pacifice: ſi. C. de fideicōmiſ. l. j. Iſta: duo regrūtur ne fiat ſequeſtratio: ꝙ triennio ſit poſſeſſū ⁊ ꝙ pacifice. de his ergo pīudicialibus bñ poterit poſſeſſor excipere ⁊ pbare. nec puto ſufficere annū tertiū ichoatū vel maiore parte illius tertij: imo illū poſſediſſe. reqrit. n. triennium ꝯſummatū: ſi. de regula. ad nr̄am.

n ¶ Antea. i. añ litē motā: que nunc ē finita per vnam ſnīam. poſt litem enim motam non poſſidetur pacifice: quod requirit hec cōſtitutio. ⁊ per hoc pꝫ inutiliter de illo queri: qui tempore ſcīe non poſſederat triennio: quod tñ triennū ē completum tēpore quo petitur ſequeſtratio.

o ¶ Loci ordinarium. non diſtinguit an ad illum ſpectet inſtitutio necne ⁊c. ſi. de vſur. ꝙꝙ. li. vj. ⁊ quod ibi nō. qñqꝫ tñ p ordinariū cōphenditur iſti. iudēs ⁊ deſtituēs: de off. or. c. iij. i pn. li. vj. ⁊. ſ. ti. pxi. c. j. Et nota caſuʒ in quo de cā deuoluta ad curiam ſe inferior intromittit: ad idē ō ap. cū teneamur ⁊ qd̄ ibi dixi poſt hoſt.

p ¶ Idoneā. equum eēt hanc ſequeſtrationeʒ fieri exiſtenti i ordine quē requirit bñficium de elec. nemo deinceps. ⁊. c. cum ex eo. li. vj. de regula ri. beneficium. co. li. ad hoc lr̄a que ſequitur.

q ¶ Oneribus. cōcor. de offi. ordi. pñti. §. porro. li. vj.

r ¶ Reſtituat. cum ſequeſter habeat limitatam poteſtatem ſ. de reſtituendis fructibus qui ad onera ſuperſunt: dico ꝙ illos non poſſet in emptionem prediorum p beneficio vel alſ in vtilitatem beneficij conuertere: quod poſſet vbi non eſſet talis limitatio: vt in predicta decre. pñti. de offi. ordi. cum vos in fi.

ſ ¶ Finalem. p pnūciationē papalē vel factam de ipius ſpāli mandato: facit de v̓. ſig. ꝯſtōnem. ij. Rñ. li. vj. vel p ſcdaʒ ſnīam ⁊ a qua nō ē appellatū vel p tertiā lꝫ ſit appellatuʒ: de appella. directe. ⁊. c. ſua nobis. qd̄ dic vt. j. de re iudi. c. j.

t ¶ Obtinebit. hoc pprium eſt ſequeſtri ꝙ res ſequeſtrata reſtituatur victori.

u ¶ Siquis. pars vel alius: ⁊ includit epos. non ob. de ſē. ex. q2 piculoſum. li. vj. q2 non loquitur ħ de interdicto vel ſuſpenſione: ſed de excōicatione.

x ¶ Occupare. in mala parte ponitur qñqꝫ i bona: de hoc de elec. in generali. j. Rñ. li. vj.

y ¶ Ipſo facto. alios caſus qbus ipo facto per has cle. qs excōicationē incurrit: no. ⁊ vide. j. de ſen. ex. c. j.

z ¶ Fructibus. vel ipſorū eſtimationem ſi fructus non extant: fa. de tranſac. veniens in fi.

a ¶ Reſtitutis. non ſufficit ergo cautio de reſtituendo: ⁊ cō cor. quod notatur de electio. q2 ſepe. de imu. ec. quoniam in fi. li. vj.

b ¶ Nullatenus abſoluatur. p ordinariū: q alſ his cōcurrentibus abſoluere poterit: de ſen. ex. nup. ⁊ per iſtud negatiuum v̓bum videtur ꝙ abſolutio contra hec facta nō teneat: cui ꝯcor. j. de ſepul. dudū. ⁊ de here. c. ij. in fi. ⁊. c. iij. poſt pn. de peñ. c. j. In ꝯtrium videtur: cum hec forma ſit a iure data non ab homine: facit quod ſcripſi poſt goffredum de reſti. ſpo. c. vl. in pn. ad idem facit de ſenten. excommu. venerabilibus. §. vbi autē. li. vj. vide quod dicam. j. de iure pa. c. j. poſt pn.

c ¶ Nihilominus. i. non eo minus ꝙ excommunicatus ē. ⁊ ſic imponitur duplex plena: quod dic vt notatur de re iudi. at ſi clerici.

De ſequeſtratione poſſeſſionis ⁊ fructuū. Rubrica.

Ad[a] cōpeſcēdas[b] litigantiū malicias diffinimꝰ: vt vna[c] cōtra poſſeſſorē[d] diffinitiua[e] ſnīa ſup bñficio[f] apud ſe. ap. dūtaxat[g] i petitorio vel poſſeſſorio[h] pmulgata[i]: bñficiū[k] ipſuʒ etiā[l] ſi dignitas vel pſonatꝰ exiſtat ⁊ curā habeat aīaꝝ: a poſſeſſore hꝰi dum tñ triennio[m] pacifice antea[n] ab eo poſſeſſum non fuerit: per loci[o] ordinariuʒ apud aliquam perſonam idoneaʒ[p] ſequeſtretur: que plenam de ipſo ⁊ debitam curam gerēs: id quod de fructibus ipſius debitis eiuſdem ſupportatis oneribus[q] ſupereſſe cōtigerit illi reſtituat[r]: qui finalem[ſ] in cauſa victoriam obtinebit[t]. ¶ Siquis[u] autē ſequeſtrationē hꝰi impedire vel fructus ſequeſtratos quoquo mō pſūpſerit occupare[x]: excōicatōis incurrat ſententiā ipo facto[y]: a qua niſi impedimento pus amoto ⁊ occupatis per eum fructibꝰ[z] reſtitutis[a] nullatenꝰ[b] abſoluatur. Et nihilominꝰ[c] ſi

de litigantibꝰ fuerit[a] a iure ſi
qd in hꝰ i bñficio vel adipm
forſitā cōpetebat eidē: hoc ip
ſo ſe nouerit cecidiſſe[c]. Pre-
miſſis nedū circa futura: ſed
etiā circa per appellatōnē pē
dentia[d] negocia obſuandis.
Non[e] obſtāte ſi ꝯ pfatā ſniam
de nullitate forſan opponat.
Clemens.v.in cōcilio vieñ.

De pbationibus rubrica.

Litteris[f] nřis[g] qbus
nos dignitates q̄ſ
lib3 ſeu bñficia col
lationi nře vel ſe.
apo.[h] reſeruaſſe[i]: aut reſigna
tionē bñficij alicuiꝰ recepiſſe
ſeu recipiēdi ptātē alij ꝯmiſiſ
ſe[k] vl aliquē excōicaſſe ſeu ſuſ
pendiſſe ſeu aliquē capellanū
nřum vel familiarē fuiſſe vel
alia[l] ſilia ſup qbus grā vel in
tentio[m] nřa fundatur[n] feciſſe[o]
narramꝰ: cēſemus[p] ſup ſic nar
tis fidē plenariā adhibēdam.
Volētes ad preterita ⁊ pē
dentia[q] etiā per appellationē
negocia hoc extendi. Cle
mens.v. i concilio vienenſi.

De teſtibus rubrica.

Cum[r] iudei qdā ⁊ ſara
ceni[s] ſicut accepimus
q ſup ciuilibꝰ aut cri
minalibꝰ[t] cōuinci p xp̄anos[u]
nō poſſint ſe puilegijs regū ⁊
principū[x] tueant: q2 id nedu3

a Fuerit. ille impediens vel fructus occupans.

b Uel ad ipm. hec. n. ſunt diuerſa hře ius in re vel ad rem vt ſatis p3 de ꝯceſ. pbē. c. vl. li. vj.

c Cecidiſſe. ſi. de pbē. cū qui. ij. Rn. li. vj. Probabiľr dubitatur an ordinarius ipe pnūciare vel declarare poſſit ipm ipedientē vel occupantem cecidiſſe a iure ſuo: mouet dubium: q2 cā eſt i curia. vñ nō videtur plus poſſe ordinarius q̄ꝫ pmittat iſta ꝯſtō: ⁊ hoc nō ē de pmiſſis. Ad ꝯriu3 mouet q occupatio vel ipedimentū fuit ifra ſuā dio. ⁊ poterit penaꝫ iuris p delicto declarare: pcipue cu3 hec nō ſit neceſſaria pnūciatio: ſed ſuffic declaratio.

d Pēdētia. cō cor. cle. ſ. de iudi. diſpendioſam i fi. ⁊ vide qd ibi nō.

e Non obſtāte. multū expediēs fuit finis iſte: alš ad impediēdā ſequeſtrationē qlib3 de facto oppoſuiſſ3 nullitatē ſnie ⁊ allegaſſ3 p ſe: q ſnia nulla nō mereret hře nomē ſnie: de re iudi. c. fi. li. vj. ff. de re iud. l. iiij. §. ꝯdēnatū. cū ſuis ꝯcor. ff. de te. tu. l. iij. ⁊ de bo. poſ. ꝯ ta. l. nō putauit. §. ij. ſunt aūt multi modi nullitatis: quos nō. de re iudi. c. j. vbi de hoc: ⁊ remiſi ad ſpe. de ſen. pla. §. iuſta. puto tñ q l3 alia nullitas nō poſſit opponi: illa tñ opponi poterit p quā negetur iuriſditio. oportet. n. q conſtet de ſnia vt hic dicetur: ⁊ p conſequens de iuriſditione auditoris qui tulit illam ſniam: bñ fa. ff. de penis. l. ij. in fi. ⁊ qd nō. de off. dele. cū in iure. ex quo tñ de iuriſditione ⁊ pnūciatione conſtat: alia nullitas allegata ſequeſtrationē non ipedit: fa. de teſti. veniens. ij. de ſpon. c. vno. li. vj. C. de edi. di. hadria. tol. l. fi.

f Litteris. vba lřaꝝ apoſtolicarū qbus papa pprium factum narrat: plene pbant ſi ſup illis grā vel intentio pape fundatur. Inducebat dubium decre. ſi papa. ſ. de pui. li. vj. vt. j. dicam.

g Noſtris. de lřis. n. iferioꝝ dubitat an fidē faciant etia3 quo ad aſſertiua: de quo ſatis nō. ⁊ ſcripſi. ſ. e. poſt ceſſio-

h Sedi apoſtolice. quomodo hec ſunt diuerſa: p3 (nē. de reſcrip. ſi grōſe. li. vj.

i Reſeruaſſe. narramus quod ē. j. Has reſeruationes faciunt etiā legati cum moderatione tñ: que habetur de off. le. c. iij. ⁊ iiij. li. vj. ſed in hoc differunt: q2 de legati reſeruatione ſufficeret fieri fidem per ipius verba narratiua: de teſti. cu3 a nobis. ſalua conſuetudine curie: de qua ibi ſcripſi: ⁊ de fide iſtru. q ſuper his.

k Commiſiſſe. hec poſſunt facere iferiores: non tñ poſſēt concedere facultatem recipiendi renunciationem ⁊ conferēdi: quod dic vt de off. le. c. pe. ij. Rn. li. vj.

l Alia ſilia. vt q2 confert bñficium quod narrat vacare p puationem quam fecit de titio. vel ſcribit ordinario q nullam iuriſditionem exerceat in perſonas vl loca que narrat ſe exemiſſe.

m Intentio. l3 ergo lřa nō ſit grōſa: ſuffic ⁊ q ſup ill' narratis itentio pape fundet: vt q2 mandat ꝯtumacē citari moneri priuari vel capi: quē dic ſepius excōicaſſe vel ſuſpendiſſe: vel mandat eū euitari: vl ꝯmittit al cui puiſionē bñf cij expſſa pſona vel non expſſa: cui puideri debeat qd vacare narrat alio de pdictis mōis

n Fundat. In narratiuis ergo ſup qbꝰ nō fundat papal' itentio hēt locū decre. ſi papa j. rñ. de puil. li. vj. p3 exēplū i eo qd ibi nō. gl. ij. fa. qd nō. iiij. q. vj. hoc qppe. ⁊. xciij. di. dñs. nū qd aūt inſtr3 ſiue i quo dr libellū oblatū li. ꝯte. ⁊ ſilia de his fide3 faciat ſcripſi poſt inno. ⁊ ho. ſ. co. qm̄ ꝯ. ſup vbo q̄ occurrerint. ⁊ nō. i ſpe. de iſtru. edi. §. reſtat. ad fi. v. i ſūma. ⁊ fa. qd nō. in ſpe. de pba. §. fi. v. ſ3 pone iudex. ⁊ de pcur. §. ij. ad fi. §. v. illud quoq3.

o Feciſſe narramꝰ. qd ſi talia narrata ſup qbꝰ fundat intentio pape nō ſunt de facto ſuo: p hāc lřam vt q illa nō pbēt: fa. v. qd ſeqtur ſuper ſic narratis. fm qd vt q ſi cōfert bñficiū qd narrat in curia vacaſſe p mortē bñficiati: cū hec narratō nō ſit de facto ſuo nō pbet. qd videt graue: tñ rōem h3 in tāto: q2 i fcō ppo nō ſic pſumit error vt i alieno: de Rp. ab excōicato. cū ſuis ꝯcor. bñ fa. j. de ſen. ex fi. ſūmus. ſatis puto q talia vba pbāt ſaltē pſumptiue: ex quo ſup ill' fundat itentio pape: ita q pſumptiōi ſtabit: n. ſi ꝯm pbet: fac qd nō. de Rp. nōnulli. i glo. pe. poterit tñ pbari ꝯm: puta illū mortuū eē ex curiā: qd fieri nō poſſ3 i his q̄ papa narrat de ſuo facto ⁊ hoc forte vult lřa. j. ibi fidē plenariā. q̄ſi intendat vt ꝯ illā narratione3 nō admittat pbatio: qd intello de pbatione q̄ pimat narrationē vel ipa3 falſā oñdat. pbatio vō p quā ſtāte narratiōe releuaret pbās: bñ admitteret. pone i tminis papa narrās renunciationē bñficij factā i manibꝰ ſuis: ⁊ p eu3 acceptā ꝯfert illud vel ꝯferri mādat: bñ poſſo pbare q illud bñficiū tpe ꝯceſſionis ſpectabat ad me nō ad cedētē: vel q ipe cedēs prius ceſſerat i manibꝰ ordinarij: vel p ip3 fuerat illo puatus ⁊ his ſilia q̄ narrationē pape nō pimūt: fa. de accu. cū dilecti. Ex his diſtingue narratiua reſcriptoꝝ papaliū: aut ſup his nō fundat itētio papal: ⁊ tūc nō pbant vt i decr. ſi papa. aut fundat ⁊ tūc ſubdiſtigue: aut ſūt de ppo fcō ⁊ faciūt pleniſſimā que pimi nō pōt: aut de alieno ⁊ tūc faciūt ple-

p Cenſemus. quaſi iudicamus ſnia (nā l3 pimi pōt vt pdixi. mus iubemus deliberamus exiſtimamus: hec oia ſonat h vbū: vt. j. dicam de ꝯceſ. pbē. c. j.

q Pendētia. ꝯcor. cle. de iudi. diſpendioſā. i fi. ⁊ ibi vide.

r Cum iudei. Caſus. p teſtes xp̄anos ꝯuici pñt iudei ⁊ saraceni: nō ob. ꝯrijs puilegijs regū ⁊ pncipu3: qbus ſi vtant ſubtrahit illis xp̄anoꝝ cōmer cium. p hoc ptes patent. ſcdā ibi q ſi. ſupplet ꝯſiliū lateranen. ſ. e. iudei.

s Saraceni. vñ vtriq3 dicāt ſcripſi de iud. ⁊ ſara. ſuper Rca.

t Crialibꝰ. de vtriſq3 forte ꝯtiebat puilegiū: ſ3 forſā de alijs tñ.

u Xp̄anos. l3 xp̄ani ꝯ illos recipiāt i teſtes: tamē pñt p exceptōnē cris p eos a teſtimonio repelli: vt ſat ſcripſi poſt ho. ſ. e. iude.

x Principū. vide qd dixi. j. de bap. c. vno. relarit iudei nō ꝯpeſcūt p eccřa3 ſ3 p ſeculares pncipes ſub qbꝰ degūt: de iude. iudei ij. ⁊ c. poſtulaſti. ⁊ c. nōnullis. i fi. ⁊ fa. j. de re iudi. paſtoralis. in pn. ⁊. ſ. de vſu. poſt miſabilē. i caſibꝰ tñ eos iudicat eccřia: q nō. pre. c. iudei. d quos addas iſtū caſum. ꝯſueuerūt aūt pncipes ppř

magnũ lucrũ qđ a iudeis i terris ſuis degentibus ꝯſequũtur eis fauere ⁊ eos ꝑuilgiare: vt hic ⁊ de vſur. ꝙ̃to. circa illa tñ que ſunt opprobrioſa fidei illos priuilegiare non debent vt hic.

a ¶ Juri. ſ. e. iudei. ſed cũ i iudicijs ſit ſuanda paritas: de mu. pe. c. ij. C. de ꝓxi. ſa. ſcri. l. i ſacris. de excep. cũ iter. ergo vi iuridicum q̄ ſicͤ xp̄iani iudeos nõ recipiũt ꝯ ſe: ſic nec ipſi ꝯ iudeos recipi debeãt. So. eq̃litas iſta reſpicit ꝑſonas actoris ⁊ rei: vt regularit̃ nõ liceat vni qđ nõ liceat alti: ꝺ re. iu. nõ licʒ. li. vj. ſʒ ñ reſpicit ꝑſonas teſtiũ: alˀs ſeq̃ret̃ q̄ fide dign⁹ q ñ recipit ꝯ ſe criminoſũ vel excõicatũ i teſtẽ: nec ꝯ illũ i teſtimoniũ recipi poſſʒ.

b ¶ Religioni. quatuor modos qb⁹ ſũt religio nõ. ſ. de reglˀa. ſup ſ̃ca.

c ¶ Exhortamur. curialiter loq̄t̃ h̃ papa: ⁊ ẽ ſi. de ſta. mo. recolentes. j. de iudeis. c. j. poterat. n. eiſ cõminari ⁊ iſtligẽ eis penam: de iudeis iudei ij. de ma. ⁊ obe. oẽs. ⁊. c. ſolite. de iudeis nouit. lʒ aũt hec exhortatio videatur: ꝯſiliũ eſt tñ reuerentie: cui neceſſario parẽdũ ẽ: de hoc de eta. ⁊ q̃li. ad aures.

d ¶ Permittant. ꝯcor. de his q̃ fi. a ma. par. ca. queſiuit. de ſẽ. ex. nouit. ⁊ concor. ꝯci. vien. ſ. de ſup. neg. p̃re. c. vno.

e ¶ Uti. nõ punit ipetrãtẽ tñ: ſed vtentẽ: ſi. de reſcrip. ex tenore.

f ¶ Subtrahatur. ſic idirecte excõicat illos ecclia: de iudeis iudei ⁊. c. ſi iudeos. ⁊. c. poſtulaſti. ⁊ de deci. de terris. de vſur. poſt miſerabilem. ⁊. c. ꝙ̃to de ꝑuil. quãto.

g ¶ Si opus fuerit. ſ. q̄ monitioni non parent que ſemp ꝑcedit cenſuram: de ſen. ex. ſacro.

h Teſtibus. Caſus. publicatis atteſtationibus teſtes ꝓduci nõ pñt etiã i cã appellatõis ſup eiſdẽ articulis vel directe ꝯrijs determinat nõ. ſ. e. fraternitatis. ⁊. iiij. q. iij. ſigs teſtibus. ⁊ q̄ decre. illam ſolẽniter ꝯmentaui ⁊ ipſius ꝯmenti habetur copia: facilius hanc tranſibo.

i ¶ Rite. hoc dicit ꝓ tanto: q̄ ſi receptio teſtiũ nõ teneret: puta fcã ꝑ eũ q nõ erat iudex cauſe: vel facta ſup ꝑncipali lite nõ ꝯ̃ſ. eo caſu quo fieri nõ potuit: vt liʒ. non ꝯ̃ſ. accedens. ij. publicatio iſtarum ꝑ atteſtationũ nõ ipediret ꝓductionẽ rite fiendã: fa. qđ nõ. ſ. e. cum cãʒ i fi. vl. gl. Jtẽ ſi aliq teſtes depoſuiſſent ſup articulo nõ icluſo: ſup quo vide quod ſcripſi poſt inno. ⁊ decre. fraternitatis. i. v. q.

k ¶ Publicatis. repete rite. hoc dico ꝓ tanto: q̄ ſi idiſcrete inſcia vel inuita pte iudex publicaret: pars que teſtificata nõduʒ didicit adhuc ⁊ teſtes ꝓducere poſſet: ⁊ hoc caſu verificari poſſet qđ nõ. ber. ſ. e. conſtitutus. ij. i vl. glo. ibi ſcripſi.

l ¶ Eiſdem. ſuper nouis. n. hoc licʒ: etiam i cã ꝑncipali. ⁊ que ſint noua plene ſcripſi i decre. fraternitati. i. q. ij.

m ¶ Directo ꝯrijs. Jndirectã vero ꝯrietatẽ bñ licʒ ꝓbare ꝑ teſtes poſt atteſtationes publicatas: puta abſentiam partis vel teſtis a loco eo tpe de quo deponit ꝑ modũ decre. ex tenore. ſ. eo. quod intellige vt ibi dixi: ad idẽ. C. de ꝯhen. ſti. optimã. ſup directa v̄o ꝯrietate nõ licʒ: niſi opponeret̃ falſitas directa ipius teſtis cũ corruptione: de quo ſcripſi de ꝓbat. c. lʒ. ſup glo. ij. Eſſent aũt directe ꝯria capl'a de legitimitate ⁊ illegitimitate de pñtia ⁊ abſentia de furore ⁊ ſana mente de actu ſpontaneo ⁊ coacto de virginitate ⁊ corruptione: qñ talia ⁊ ſilia de eiſdeʒ perſonis ⁊ actib⁹ de eodẽ inſtanti tem poris ſic contrarie formarentur.

n ¶ Alios, vel eoſdẽ, reprobat opi. hoſti, q dicit i appellationis cã articulum antiquũ poſſe ꝓbari ꝑ teſtes nouos: ſed non per antiquos.

o ¶ Producere. hoc regulare fallit i multis caſibus: quos ſcripſi. i decre. fraternitatis. i. ix. q. ⁊ nõ. ſpe. i ti. de teſt. §. ſatiſ vtilit̃. ⁊ q̄ dicit ꝓducẽ: itellige ꝯ ptẽ iuitã: ſup quo vide qđ ſcripſi in vl. q.

p ¶ Jn appellationis cã. reprobat cõem opinionẽ legiſtaꝝ dicẽtium q̄ publicatis atteſtatiõibus i ꝑncipali licebat ꝓducẽ i cã appellatiõis teſtes ſup eiſdẽ capitulis ⁊ in hoc cõcordãt hu. io. cre. aço ⁊ accur. per. l. eos. C. de ap. ⁊. C. de tẽp. ap. ꝑ hac. dicẽtes q̄. §. q v̄o. i auc. de teſti. coll. vij. loq̄t̃ de teſtibus ꝓducẽdis i cã ꝑncipali. ſed canoniſte ꝯtra ſ. glo. lau. vin. tan. phi. goſ. ⁊ inno. in ꝑdic. decre. qbus videtur conſentire guil. i ſpe. de teſti. §. ſatis vtiliter. v̇. ⁊ breuiter. ⁊ mouebantur ꝑ rõnem hic inſertam. ⁊ vide qđ nõ. i c. fraternitatis i. iij. glo. ⁊ qđ ibi ſcripſi.

q ¶ Cuʒ. ꝓ q̄ redditiuũ cãe: ꝯcor. de ꝯſue. c. ſi. ⁊ certe huic rõni legiſte rũdere non pñt: que ſumitur etiam ex p̃re. §. q̄ vero. vbi de hoc. ad leges codicis quas ꝓ ſe inducunt facile rũdetur: vt intelligantur de veteribus capitulis nullo mõ ꝓbatis vel ꝓbatis aliter ꝙ̃ ꝑ teſtes: ſup qbus i appellatiõis cã bñ licʒ ꝓducere teſtes.

r ¶ Subornatio. ad huiuſmodi intellectum vide qđ ſcripſi in decre. fraternitatis in. viij. q.

iuri[a] ꝯriũ: ſʒ ⁊ xp̄iane religioni[b] opprobrioſuʒ ẽ q̄ plurimũ ⁊ aduerſũ: reges eoſdẽ ⁊ ꝑncipes i dño exhortamur[c]: ne cõcedãt h⁹ i decetẽ ꝑuilegia: vel fuent aut ſuare ꝑmittãt[d] ẽt iã ꝯceſſa. q̄ ſi iudei aut ſaraceni ꝑuilegijs talib⁹ vti[e] ꝑſũpſerit xp̄ianoꝝ cõis eis ſubtrahat[f] ſic q̄ xp̄iani ab eoꝝ abſtiere cõione cenſura eccleſiaſtica ſi opus[g] fuerit cõpellant. Clemens.

Teſtibus[h] rite[i] receptiſ ⁊ eorũ atteſtationibus publicatis[k] ſicut nõ licʒ ſuper eiſdẽ[l] vl' directo[m] ꝯrijs articulis alios[n] vel eoſdẽ teſtes in principali cã ꝓducẽ[o]: ſic nõ dʒ i appellationis[p] cã licere: cũ[q] non minus in appellationibus q̄ i ꝑncipali cauſa ſubornatio[r] ſit timenda. Clemens quintus in concilio vienenſi.

De iureiurando. Rubrica.

Romani[s] principes orthodoxe[t] fidei ꝓfeſſores[u] ſacroſcãʒ ro. ec. cui⁹ caput ẽ xp̄s[x] redẽptor nr̃: ac rõanũ põtificẽ eiuſđ redẽptoꝛ vicariũ[y]

s Romani. Caſus. declarat illa fore fidelitatis iuramenta que ꝑſtat iperator ec. ro. approbationis ſue tempore ſʒ formã. c. tibi dño. ⁊ tpe coronationis ſm formã i pontificali deſcriptã. Et ꝑ° ponit exordiũ in quo dicit romanos ꝑncipes ꝓ tpe romanis põtificibus ſua capita ſubmiſiſſe: ⁊ ſe illis aſtrinxiſſe vinculo iuramenti. 2° ibi dudũ. narrat aſſertionẽ iperatoris hẽrici ſe negãtis ro. pon. ꝑ fidelitatis iuramentũ aſtrictum: exꝑmẽs qđ dedit cãm denegationi ꝑdicte. 3° ibi nos itaq̄ʒ. ꝓuidens cõtra futura pericula ponit duo iuramẽta que ꝑſtiterat ipe hẽricus ecclie romane. ꝑ^m appbatiõis ſue tpe ꝑ ꝓcuratores ad id mandatum hñtes ſm formam. c. tibi dño. 2^m tempore coronationis ⁊ ſecrationis ſue quod i vrbe ꝑſtitit ꝑ ſe ipʒ ſʒ formã i põtificali deſcriptã. 4° ibi ceteꝝ. narrãs talia etiã ſacrã ꝑſtita ꝑ albertũ imediatum ꝑdeceſſorẽ ipius rodolphi ⁊ alios reges romanos: declarat illa fore fidelitatis iuramenta. 5° ibi porro. ponit formã iuramẽti: quã ipe hẽricus ꝑſtiterat in ĩgreſſu italie: ⁊ quã innouarat coronatõis tẽpore: que dicit patere ꝑ lr̃as ipſius hẽrici in archiuis curie romane reſeruatas.

t ¶ Orthodoxe. ſi. ar. de ſũ. tri. dãnamus. v̇. lʒ ergo. ⁊ ibi ex

u ¶ Profeſſores. venerantes. quod ẽ. j. ⁊ redeas (ponitur. retrograde vſq̄ʒ ibi fauore.

x ¶ Xp̄s. ad collocẽ. j. de ſacra vnc. c. vno. v̇. ſed vbi.

y ¶ Uicariũ. de homi. ꝓ hũani. li. vj. de trãſla. c. ij. ⁊. iij. ⁊ cũ dr̃ q̄ ẽ vicari⁹ petri: vt. lxiij. di. ego ludouic⁹. j. q. j. non q̃les, ⁊. q. vij. quotiẽs, ⁊ ẽ iproprĩa locutio: vl' exponit, i. gerit

feruoꝛe fidei ⁊ clare deuotõis ꝑmptitudine[a] venerãtes[b] eiõ ro.põ.a q̃ approbationẽ pſo ne ad ĩpialis celſitudis apicẽ[c] aſſumẽde:necnõ vnctionẽ ꝯſe cratioñẽ ⁊ ipi̇j coꝛonã accipi unt ſua ſũmittẽ[d] capita: nõ re putarũt idignũ:ſeq̃[e] illi ⁊ eidẽ eccl̃e q̃ a grecis ĩpiũ tranſtulit i germanos:⁊ aq̃ ad certos[f] eo rũ ꝑncipes ius ⁊ ptãs eligẽdi regẽ i iperatoꝛẽ:poſtmodũ ꝓ mouẽdũ ꝑuenit[g]: aſtrigere vi culo iuramẽti: ꝑut tã mos ob ſeruatiõis antiq̃[h] tꝑib⁹ nouiſſi mis renouate: q̃ꝫ foꝛma iura mẽti h⁹ i ſacris iſerta canoni bus[i] manifeſtãt. Dudũ ſane it̃ quõdã henricũ iperatoꝛẽ tũc romanoꝝ regẽ[k]:⁊ chariſſimũ in xp̃o filiũ nr̃m robertũ ſici lie[l] regẽ graui diſcoꝛdia[m] ſuſci tata ❡ Nos m̃ltis grandibuſ q̃ꝫ piculis q̃ exiñ ꝓuentura ve riſimil̃r timebant: intendẽtes celeri[n] ⁊ optimo remedio ob uiare[o]:q̃buſdã ex fratrib⁹ nr̃iſ ſan.ro.ec.car.exñtib⁹ tũc i vr be[p] ꝓ refoꝛmãda pace[q] ⁊ ſoli danda ꝯcoꝛdia ĩter reges eoſ dẽ lr̃as nr̃as ſub certa foꝛma duxim⁹ deſtinãdas inter alia inſerentes in eis[r]: q̃ꝫ cũ ipi re ges eiuſdẽ eccl̃e ſpãliſſimi filij ſibi iuramẽto fidelitatiſ ⁊ al̃s multipl̃r eẽnt aſtricti:ipius ec cleſie debeãt eſſe ꝑmptiſſimi defenſoꝛes. Dictis aũt lr̃is in noticiã dicti hẽrici ad iperiũ iã ꝓmoti ſic deductis idẽ hen. ab eiſdẽ cardinalibus req̃ſi tus:vt ſup ꝯtẽtiſ i illis ſuũ ꝓpo ſitũ rñderet:q̃ſi moleſte tuliſſꝫ q̃ꝫ de iuramẽto fidelitatis hu iuſmõi ꝑ eũ ꝑſtito i dictis lr̃is mentio h̃ret: nõ familiariter[s] nec ſecrete[t]:vt tractãde pacis q̃litas exigebat:ſꝫ m̃ltis tabel lionib⁹ accerſitis[u] ⁊ req̃ſitis[x] ab eo:q̃ꝫ de rñſionib⁹ ſuis ꝯfi cerent publica inſtr̃a[y] iter cete ra publice p̃ñte m̃ltitudĩe ho minũ copioſa rñdit[z] ſe nõ foꝛe cuiq̃[a] ad iuramẽtũ fidelitatis aſtrictũ: ⁊ q̃ꝫ nũq̃ fecerit iura mẽtũ ꝓpt̃ qõ foꝛet ad iuramẽ tũ fidelitatis obligatus: ⁊ q̃ꝫ ipe neſciebat q̃ꝫ añceſſoꝛes ſui romani iperatoꝛes vnq̃ iura mentũ h⁹ i ꝑſtitiſſent:ſimulãs ſe imemoꝛẽ iuramentoꝝ que nobis añ coꝛonationẽ ſuaꝫ ꝑ ſtiterat[b]:⁊ poſt coꝛonationem etiã inouarat[c]. ❡ Nos itaq̃ꝫ attendentes q̃ꝫ h⁹i rñſio ſub diſſimulatiõe ptrãſeat vel ſilẽ tio pallietur[d]:poſſet i magnũ ⁊ euidens ꝑiudiciũ ro.ec.re dundare[e]: dignũ admodũ[f] ⁊ oppoꝛtunũ foꝛe ꝑſpeximus vt de iuramẽtis h⁹i ꝯſtõi pñ ti aliq̃ bꝛeuiter ãnectam⁹. Di ctus nãq̃ꝫ.h.q̃ꝫ ꝑmũ fuit i regẽ ro.electus:ſolẽneſ ad nos nũ cios deſtinauit: dãs eis per ſuas patẽtes lr̃as plenũ ⁊ ſpã le mandatũ exponẽdi[g] nobis ꝓ eo deuotionẽ ipius ⁊ reue rẽtiã filialẽ:quã ad nos ⁊ ro. ec.ſyncero gerere ſe dicebat[h] affectu:necnon petendi ⁊ ipe trandi a nobis fauoꝛẽ ⁊ grãꝫ cõſuetos:offerendi q̃ꝫ nobis ⁊ ꝑſtandi ꝓ eo ⁊ i ipſius aiaꝫ[i] debite nobis ⁊ eidẽ eccl̃e fi delitatis ⁊ cuiuſlibꝫ alteri⁹ ge neris iuramẽtũ: ac nihilomi nus petẽdi a nobis per nr̃as ſibi man⁹ ipendi vnctionẽ ꝯſe cratiõnẽ ⁊ ro.ipij diadema[k]. ❡ Pꝛefati itaq̃ꝫ nũcijs i nr̃a ⁊ fratrũ nr̃oꝝ p̃ñtia ꝯſtitutis

vicariã quã geſſit petrus.vicarius.n. nõ dat vicariũ:de of

a ❡ Pꝛomptitudine.quaſi ꝑata ⁊ expediat aſ(vi.clericos. lectiõe ⁊ ſine difficultate.

b ❡ Venerantes.xvij.di.§.huic.⁊.xix.di.in memoꝛia.xxj. di.nũc aũt.⁊.c.intiũ.cũ ſi.⁊ hic tolle lr̃am non reputarunt indignuꝫ ſua ſum mittere capita.

c ❡ Apicem. apes apis volatilis q̃dã ẽ:de q̃ de cõſ.di.v. nunq̃ꝫ.de deci. nũ cios.⁊.vij.q.j. in apibuſ.ſꝫ apex api cis ponit̃ pꝛo ſũmi tate honoꝛe vel di ſtinctõis nota. qõ eni i ſummo ẽ a pe dib⁹ vel infimis di ſtat. ⁊ hec ſũmitas tꝑalia reſpicit: de ma.⁊ obe.ſolite.

d ❡ Sũmittẽ.ſac lxiij.di. valẽtinia n⁹.de iudi. nouit. ꝟ.nos igitur.

e ❡ Seq̃ꝫ.aſtringe re vinculo iuramẽ ti quod ẽ.j.

f ❡ Ad certos.q ſunt illi.nõ.de re iu di. ad aplice.in fi. li.vj.

g ❡ Peruenit. de elec. venerabilem.

h ❡ Antiq.cõcoꝛ. ſ.de trãſlati.q̃ꝫto. ⁊ mos fideliſſime vetuſtatis ꝑuãduſ ẽ.C.de teſta.teſtã.

i ❡ Canonib⁹.lxi ij.di.tibi dño.

k ❡ Regẽ.q nõdũ coꝛonat⁹ erat.Jo.

l ❡ Sicilie.que eſt ſpãle matrimoniũ eccl̃ie: de iudic. ad aplice.ꝟ. ꝑter hec cũ ſuis ꝯcoꝛ.li.vj.

m ❡ Diſcoꝛdia.di uerſitatem coꝛdiũ deſignat.

n ❡ Clerici.de cele ritate vide.ꝑ ⁊ ꝯ de ele.c.fi.li.vj.

o ❡ Obuiare.vide qõ nõ. de reſcrip. ad hoc in vlt. glo. ⁊ quod ibi dixi.

p ❡ In vrbe.an tonomatice:de pe. ⁊ re. ſignificauit.ꝯ hoc de ꝟ.ſi. foꝛis ꝟ.teſtes.

q ❡ Pace. qõ ad eum ſpectabat. de iudici. nouit. ⁊ ad alios ꝑlatos.xc.di.ꝑ totũ.de treu.⁊ pa.c.j.⁊ vide qõ nõ.de re iu. di.ad apoſtolice.ꝟ.deuorauit.li.vi.ꝑ archi.xxiij.q.j.noli.

r ❡ In eis.lr̃is ad cardinales directis.

ſ ❡ Non familiariter.quaſi non manſuete domeſtice ⁊ amicabl̃r.

t ❡ Secrete.v.q.iij.in loco.

u ❡ Accerſitis.q̃ſi colle ctis vel circa ſe ſitis.

x ❡ Req̃ſitis.nõ tabel lionẽ eẽ debere rogatũ: de hoc in ſpec.de inſtru. edi.§.ij.ꝟ. ſꝫ pone.⁊.§. iij.i.j.colũna ꝑ inno.ſ. de fi.añ inſtru.c.j.

y ❡ Inſtrumẽta.ad per petuam rei memoꝛiã.j. q.vij. maximuꝫ.xxvij. q.j.oẽs ferie.

z ❡ Rñdit.tria capitula continet hec rñſio.

a ❡ Cuiq̃ꝫ.romanũ pon tificẽ includebat:de ma. ⁊ obe.ſolite ad fi.

b ❡ Pꝛeſtiterat.ꝑ nun cios vt ſequr.

c ❡ Innouarat.ꝑ ſeipm Jo.

d ❡ Pallietur.i.q̃ſi pal lio coopiatur:cõcoꝛ. de vſu pal.in fi.

e ❡ Redũdare. ꝓuidet circa futura: de hoc de ſeruis non oꝛ.c.j.

f ❡ Admoduꝫ.ponitur ꝓ valde:ꝯcoꝛ.de cẽ.gra uis.⁊ de coꝛ.vi.c.j. de magiſ. q̃ꝫto.j.de re iu di.paſtoꝛalis.ꝟ.nunqd etiam ⁊.j. de magiſtris c.j.poſt ꝑn.

g ❡ Exponẽdi.nota foꝛ mam ſm quã ꝯſtituẽdi ſunt nuncij romanoꝛuꝫ regis petentis appꝛoba tionem eccleſie.

h ❡ Dicebat.ſeneca.lxx xi.epl̃a:nil carius exiſti mamus qui beneficium quãdiu petimus:nil vili us cuꝫ accepimus.

i ❡ Animã.cõcoꝛ.de iu. cali.c. fi.li.vj.⁊ de teſti. pñtium.e.li.

k ❡ Diademа. pꝛopꝛie dicit̃ coꝛona imperialis vel regia: differt a ſerto quod ſit de floꝛibus iſer tis:⁊ a coꝛona que dici tur circulus capitis de quolibet matello:diade ma vero ſolum de auro ⁊ lapidibus pꝛecioſis.⁊ cõponitur a dia quod eſt duo ⁊ demo is.ex ſui enim rotũditate ꝑncipi um demit ⁊ finem.

a ¶ Oblatis.reſpič tria ad q̄ mandatū hēbāt.ſ. expouēdi deuotionē:pe tendi fauorē: vnctionez ⁊c̄.offerendi iuramētū.

b ¶ Decreto.de quo lxj di.ep̄s.⁊ de elec.inouit.

c ¶ Regrēda.ſa.de ſup. negli.pre.grandi.

d ¶ Mouerāt.ab his in grēda ſūt talia: de pur. ca.cū p.de elec.poſtq̄z. ⁊.c.ſcriptum.

e ¶ Aliqualē.quaſi nō plenā:q2 tūc nō videtur examinatio pſone neceſ ſaria:de hoc.xxxiij.di.q ep̄s.i glo.ij.xlvij.di. de petro.⁊ ſa.de ap.conſti tutis.ij.

f ¶ Noticiā.fuerat.n.p ꝓmotiōe fratris ſui tre uereñ.archiepiſcopi ali quo tempore i curia.

g ¶ Tibi dn̄o.lxiij.di.⁊ ſuit iuramētū otonis:vt ibi patet:⁊ dicebat guil. in ſpe.e.t.§.j.v̄.illō aūt. p⁹ p̄n.ꝙ elect⁹ p̄ſtabat p̄mo illud iuramentum legato aplice ſedis: po ſtea qn̄ coronabaẗ iterū p̄ſtabat illud pape.

h ¶ Pōtificali.qō alſ vocaẗ ordinariū ep̄ale:⁊ no.hoſt.de ſer.nō or.cō ſuluit.ꝙ ille liber auctēti cus ſit: q2 illi⁹ libri v̄ba ibi ponunẗ:ſiſc qō de ar bore di p.c.xxxv.q.v. ad ſedem. Inducit etiā xv.di.canones.⁊.c. ſcā xxxviij.di.que ipſis.ſa. de offi.archi.c.j.⁊.c.ad hoc.h̄ aptius ꝓbat hec lr̄a.

i ¶ Futur⁹.illud ē ꝯ io. g no.xciij.di.legim⁹.ꝙ ſola p̄ncipū electio facit ver ipꝛatorez.vides.n. ꝙ etiaz approbatus ab eccl̄ia iperator nō ē:do nec coronationē ⁊ cōſe crationē recepit ab eccl̄a ⁊ ſa.qō dicā i.§. porro. ſup v̄bo reges i glo.

k ¶ Polliceor.dič.l.iij. ff.de polli.ꝙ pactū ē du oꝝ ꝯſenſus atq̄z ꝯuētio pollicitatio vero ſolius offerentis ꝓmiſſum.

l ¶ Immediatus.ſignā ter hoc dicit:cū i poſſeſ ſione vltima tēpora ſpe ctanda ſint: de cau.poſ.

ac ſ3 dicti tenorē mādati aui nione vbi tūc eram⁹ cū nr̄a cu ria reſidētes i publico ꝯſiſto rio i q̄ erat p̄latoꝝ ⁊ alioꝝ tā clericoꝝ q̄ꝫ laicoꝝ n̄ modica mltitudo p̄miſſis p eos corā nob expoſitis ſupplicādo pe tit humilr ⁊ oblatis[a] ¶ Noſ eodē mādato ⁊ d̄creto[b] electō nis eiuſdē.h.ex pte p̄ncipum tā eccl̄iaſticoꝝ q̄ꝫ ſeculariu3 q̄ eūdē elegerāt: nob p dictos nūcioſ p̄ntatis plena cū eiſdē frīb⁹ d̄libatione diſcuſſis:fcā q3 nob de electione h⁹i ꝯcor di ⁊ legitia plena fide:exaiata q̄3 pſona ipſi⁹ .h. ꝓut abn̄tia patiebaẗ eiuſdē:⁊ de ipſi⁹ fide ꝓbitate ⁊ alijs q̄ i pſōa ipato rl ſūt merito regrēda[c]: cū plu rib⁹ p̄latl ⁊ alijſ magne auctis viris:q̄ eiuſdē.h.moreſ cōdi tionez ⁊ ſtatū pleni⁹ nouerāt[d] inq̄ſitoq̄3 de ei⁹ pſona:cui⁹ ēt nos ⁊ frēs noſtri aliq̄lē[e] prius noticiā[f] hēbamuſ ꝓpt qō faci[h] lius trāſiuim⁹ i exaiatiōe h⁹i idōea reputata: ip3 noiauiz⁹ denūciauim⁹ ⁊ d̄clarauim⁹ re gē romanoꝝ ipi⁹ approbātes pſonā: eūq̄3 ſufficiētez ⁊ habi lē declarāteſ ad ſuſcipiēdā ipi alis celſitudis dignitatē:ac de cernētes vnctionez ꝯſecratio nē ipijq̄3 romāi coronā ſibi p man⁹ nr̄as debere ꝓcedi:⁊ ſb ſeq̄nẗ a p̄fatis nūcijs ſufficiēſ ad hoc ab eo vt p̄mittit man datū hn̄tib⁹ ſ̄m formāi decre tis q̄ icipit tibi[g] dn̄o ꝯp̄hēſā fi delitatis recepim⁹ iuramentū poſtq̄3 idē.h.ꝯſecratiōis ⁊ co ronatiōis ſue tpe aliud eiſdē cardialib⁹:q̄s ad ipēdēdū ſibi h⁹i ꝯſecratiōis ⁊ coronatiōiſ iſignia miſeram⁹ ad vrbē illō nr̄o noie recipiētib⁹ iuram̄tū p̄ſtitit corꝑale:qō i libro pōti ficali[h] ro.p̄ſtādu3 pō.p ipato rē coronatiōis ſue tpe ꝯtineẗ: c⁹ tenor digſciẗ ēē tal̄: ¶ Ego h.romanorū rex ānuēte dn̄o futur⁹[i] ipator ꝓmitto ſpōdeo ⁊ polliceor[k] atq̄3 iuro corā deo ⁊ btō petro:me decetero ꝓtectorē ꝓcuratorē ⁊ defenſo rē fore ſummi pontificis ⁊ h⁹ ſancte ro.ec.i oībus neceſſita tibus ⁊ vtilitatib⁹ ſuis:cuſto diendo ⁊ ꝯſeruādo poſſeſſio nes honores ⁊ iura eius q̄ꝫtū diuino fultus adiutorio fue ro ſ3 ſcire ⁊ poſſe meū recta ⁊ pura fide: ſic me de⁹ adiuuet ⁊ hec ſcā dei euāgelia. ¶ Le teꝝ q̄n iuramēta h⁹i fidelitatl exiſtant a retro romanis p̄n cipibus nō fuit hacten⁹ heſita tū:imo tā quondā albert⁹ rex romanoꝝ imediatus[l] p̄deceſ ſor memorati.h.boni[m].pape viij.p̄.no.tēpore approbatio nis eiuſdē albti:q̄ꝫ rodulphuſ pr ipius ⁊ alij p̄deceſ.eiuſdez romanoꝝ reges diuerſis no ſtris p̄deceſſoribus iuramētū fidelitatis ⁊ obediētie p̄ſtite rūt. Idēq̄3 boni. memoratu3 a.iuramēto h⁹i ab eo recepto de fratꝝ ſuoꝝ ꝯſilio p̄ntē p̄la toꝝ ⁊ alioꝝ multitudie copio ſa auctē apl̄ica recepit in ſpā lem ſuū filiū[n] ⁊ eccl̄ie mem ora te:ipſumq̄3 in regē ro.aſſump ſit in ipatorē poſtmodū ꝓmo uendū. ¶ Uerū q2 ſepefatus h.q̄ in ꝓximis diebus fuit de hac luce ſubtractus: nō v̄tutē ⁊ mentē: ſed nudū verborum inſectās corticē[o] ſenſumq̄3 cō fundens iuramēta reſtringen do p̄dicta curioſe videbatur aſſerere vt p̄fertur:illa ad de bitum fidelitatis h⁹i nō extē di: nouo modo curioſitatis[p] huius luculente veritatis an tidotū[q] p̄ntis declaratōis ora culo ꝓuidimus apponendū. ¶ Quia ergo capl̄is iuramē to fidelitatis[r] cōtētis ſollicita meditatiōe penſatl ipa[ſ] capl̄a i p̄fatis iperatorijs iuramētl

cum eccl̄ie poſt p̄n ci.cum cōcor.

m ¶ Bonifacius familiaris ē hec ꝓ batio:cū papa ali um papā inducit i teſtē:vt no.io.ix.q. iij.patet.

n ¶ Filiū.de p̄uiẗ. ſi papa.v̄.ſimuliẗ. li.vj.

o ¶ Corticem.qō facere non debuit j.q.j.marchion.de v̄.ſign.preterea.et c.intelligētia.ff.de legi.l.ſcire.

p ¶ Curioſitatis. ſumitur hic ꝓ ſub tilitate exquiſita ni mia cura:ſic de re nū.c.j.in p̄n.li.vj.

q ¶ Antidotum. ponitur pro cōtra donu3: dic vt no. ff.de pet.here.ſed ⁊ ſi.§.cōſuluit.vel ꝓ contra datum vn de dici ſolet id qō datum contra ve nenum.vnde pro medicina ponitur de iur.calum.cete rum. inde dicitur liber quidam anti dotarius: quia cō tra vitia compoſi tus eſt.

r ¶ Fidelitataẗ.qō habetur.xxij.q.v. de forma.⁊ facit.§ e.ego enim.⁊ vide re potes quod no. hoſti.in ſumma de feuō.§. quid ſit fi delitas.vbi etiam ponit plena3 ⁊ ple niorem fidelitatis formam: in quo ⁊ quid differat ab ho magio dicam.j̄.de re iudi.paſtoralis §.rurſus.de hoc p inno.de reg.iur.c. vltimo.

ſ ¶ Ipſa capitula. cōtenta in fidelita tis iuramento.

II

quãtũ ad effectũ mentẽ ⁊ vir/tutẽ[a] ipoꝝ nõ eſt dubiũ conti-neri. ¶ Nos premiſſis ⁊ alijs rõnibus: neq̇ʒ i romanũ aſſũ-ptus ꝑncipẽ vel i poſterũ aſſu-mendus an iuramenta hꝰi ꝑ-dictũ henricuz imperatorem preſtita ⁊ ꝑ ſucceſſores ipſius in futuꝝ preſtanda fidelitatis exiſtant in dubitationez edu-cere audeat: vel ſup his ꝯriũ aſtruere veritati: auctoritate apo. de fratrũ noſtroꝝ cõſilio declaramꝰ illa iuramẽta ꝑdi-cta fidelitatis exiſtẽ[b] ⁊ cenſeri debẽ. ¶ Porro ꝑter iuramẽ-ta ꝑdicta idẽ henricꝰ ſuoꝝ in-herens ꝑdeceſſorũ veſtigijs[c] ꝑuſq̃ ingrederet̃ italiã vł ibi-dẽ iura aliq̃ exerceret ſub teſti-monio ſuarũ patentiũ littera-ruz in manibus dilceti filij io-annis de mollianis ſcholaſti-ci eccľe tuleñ. capellani noſtri ad hec ſpãlr̃ ꝑ nos miſſi nr̃o ⁊ prefate eccleſie noĩe recipiẽ-tis ꝓmiſit: ⁊ tactis[d] ſacroſan-ctis euangelijs iuramento fir-mauit: q̃ eandẽ eccleſiam ⁊ fi-dẽ catholicã pura fide totiſq̇ʒ viribꝰ ꝯſeruaret reuerenter et etiã defẽſaret oẽmq̇ʒ hereſiz ſciſma ⁊ hereticos quoſlibet fautores receptatores ⁊ defẽ-ſores ipoꝝ exterminaret[e] pro poſſe: ac nũq̃ cũ ſaraceno po-gano ſciſmatico ſeu alio quo-modolibet cõioñe catholice fidei nõ habẽte: aut cũ aliquo alio ꝑfate eccleſie inimico vł rebelli ſeu eidez manifeſte ſu-ſpecto vnionem quãlibet ſeu parentelã[f] aut ꝯfederationem iniret: ſed tam noſtram q̃ ſuc-ceſſoꝝ[g] noſtroꝝ perſonas ho-norẽ ⁊ ſtatũ manuteneret de-fenderet ⁊ conſeruaret ꝯ oẽs homines cuiuſcũq̇ʒ exiſterent ꝑeminentie dignitatis vel ſta-tus: idẽ etiam adijciens iura-mẽto q̃ manutenẽt ſemꝑ atq̇ʒ ſuaret ꝑuilegia oĩa per prede-ceſſores ſuos reges[h] ac ipera-tores romanos ꝑfate roma-ne ⁊ alijs quibuſlibet eccľijs quocũq̇ʒ conceſſa tempore ⁊ continentie cuiuſcũq̇ʒ ipſaq̇ʒ omnia ⁊ ſpecialiter ac preci-pue per clare memorie Con-ſtantinum[i] Carolum[k] henricũ Otonem quartum federicum ſcõm atq̇ʒ Rodolphum pre-deceſſores ipſius ſuper cõceſ-ſione recognitiõe aduocatio-ne annotatione quitatione ⁊ libera dimiſſione terrarum ⁊ prouinciarũ romane eccleſie vbilibet poſitarum: quarum etiam multas nominatim ex-preſſit: ſedi apoſtolice roma-niſq̇ʒ pontificibus ſuper quo-cũq̇ʒ tenore conceſſa recogno-uit confirmauit ⁊ ex certa ſciẽ-tia innouauit: ac etiam de no-uo conceſſit: ⁊ terras ipſas at-q̇ʒ ꝓuicias recognouit ad ius ⁊ proprietatem ipſius eccľie pleniſſime pertinere: eaſq̇ʒ ni-hilominus ex abundanti de nouo eccleſie ſepefate dõauit ſub predicto ſe obligans iura-mento: q̃ ipſas aliquamue ip-ſaruz partẽ nullo vnq̃ tempo-re occuparet: ſeu quãtum i eo eſſet ab alio permitteret occu-pari: nec i eis aut aliqua par-te ipſarum iura aliqua poſſeſ-ſiones aut tenutas haberet

a ¶ Uirtutem. ad maiorem expꝛeſſionem inculcat hec ṽba.
b ¶ Exiſtere. nõ ꝑ hoc ſeqt̃ur q̃ ſubiecti iperatori ſint de tẽ-porali dñio eccľie. facit quod nõ. lxxxj. di. legitur. ⁊ i ſpe. de feu. §. ij. ṽ. xiiij. Jo. an.
c ¶ Ueſtigijs. q. ſ. in ingreſſu italie iuramentũ tale ꝑſtiterãt. Scire debes ꝓut hẽtur eſſet in pon-tificali al's ꝓuinci-ali q̃ rex romano-rũ coronat̃ triplici corona. prima eſt ferrea quã recipit ab archiepõ colo-mẽſi in aqſigrani eiuſdẽ dio. ferruz aũt fortitudinẽ de-ſignat q̃ vincẽ dz rebelles ⁊ ifideles conculcare. Secũ-da eſt argẽtea quã ingreſſus italiã re-cipit a mediolañ. archiepõ in villa modiciñ. eiuſdez dio. tñ ipe hẽ. rece-pit illã mediolañ. i eccľa ſci ãbroſij. ar-gẽtũ aũt deſignãs mundiciã ⁊ clarita-tẽ ſignificat ipz ꝑn-cipẽ talẽ eẽ debere. Tertia ẽ de puro auro qua coronat̃ ꝑ papã in eccľia ſci petri ad altare ſci mauritij. ⁊ ꝺſignat auꝝ qđ oibꝰ metal-lis eſt excellentius lentius ipm ipera-torẽ alijs regibus ⁊ ꝑncipibus i potẽ-tatu ⁊ iuſticia excel-lentiorẽ eẽ debere. Sic olim i his tri-bꝰ metallis dabat̃ tributuz romanis vt ſcripſi de fi. in-ſtru. inter dilectos ſup glo. indictio.
d ¶ Tactis. epi ẽt cũ fidelitatẽ iurãt tangũt ſacra: vt ꝓ-bat. ꝯ. c. ego. n. in fi. nõ ſic qñ teſtimo-niũ dicũt vł de ca-lũnia iurãt: qđ dic vt de iura. calũ. c.
e ¶ Exẽmina (ſi. ret. idẽ ṽbũ de hẽ. excõicamꝰ. §. mo-neãt. ⁊. §. ſe. ⁊ di. q̃ ſi ex̃ ẽminos vite vł iuriſditõis ſue eos ponere: vñ ponit̃ etiaz ꝓ diſſipatione deſolatione ⁊ exilio. io. an.
f ¶ Parentelam. alludit vulgari italicorum: ⁊ ponit̃ ꝓ affi-nitate. ꝯſanguinitatẽ. n. mire non poſſet: fa. inſti. de legi. ag. tu. i fi.
g ¶ Succeſſoꝝ. vide quod nõ. ⁊ dixi. e. ti. veritatis.
h ¶ Reges. romanos vt ſeqt̃ur: ⁊ ꝑ hanc lr̃am vz q̃ rex romano-rũ q nondũ ẽ iperator vel coronatus ꝑuilegia dare poſſit: de quo ſatis nõ. i ſpe. de reſcrip. ꝑñta. §. fi. ṽ. itez qđ ẽ obtentũ. ⁊ hoc diſ-putauit ⁊ tẽuit ia. ꝺ are. cuius qõnez ad lr̃az poſuit Ci. in. l. bñ a ʒenone C. de q̃. ꝑſcrip. inno. in decre. venerabilẽ. dic: q̃ ſi iꝑator nõ poſſit recipe coronã in loco debito: nihilominꝰ auctẽ admi-niſtrandi recipere põt a co-loñ. archiepõ: ad quem ſpectat vel ex ipſa electio-ne hz illã. ſz eũ refert ho-ſti. de ṽ. ſi. ſup qbuſdaz q̃ vidit i alamãia ꝑ ꝑn-cipes iudicari ⁊ teneri: q̃ rex ro. pꝰ electõnẽ cõ-cordẽ hẽat oẽm ꝑtãtem quã iꝑator: ⁊ q̃ vnctio nihil addit: ⁊ fa. qđ nõ. io. xciij. di. legimus. vt ſcripſi ſup ṽbo poſtq̃z. ſup ṽbo futurꝰ i glo. ſed qđ plꝰ ẽ vidi ⁊ hẽo for-mas q̃rũdã lr̃aꝝ q̃ de re-giſtris inno. iij. dñr ex̃cte q̃ manarãt ſup negocio diſcordie electiõis de q̃ logt̃ dec. venerabilẽ. q̃ꝝ altera dirigebat̃ archi-epis epis ⁊ ꝑlatis ⁊ ꝑn-cipibꝰ alamãie ⁊ ſclauie vel ſclauonie: alr̃a ſpãlr̃ maguntino: iter alia re-ferentes q̃ icõcuſſa ꝯſue-tudo iꝑerij ſcã certa rõi ꝯſona iur̃. ſubnixa ꝑ pa-tientiã ſe. ap. tolerata ⁊ ꝑ tolerãtiã approbatat. hoc hz: q̃ duobus ele-ctis i diſcordia vſq̇ʒ ad-miſtrat vt rex: ⁊ oẽz ipiꝰ iuriſditionẽ exercet: qđ declarat ibi papa locuz hẽre: donec ꝑ papã alte-rius electio fuerit appro-bata aut reprobata.
i ¶ Cõſtãtinũ. diſputãt aliq̃ an donatio ꝑ ꝯſtãti-nũ ſcã ec. ro. i ꝑſõa. b. ſil-ueſtri: de q̃. xcvj. di. ꝯſtã-tinus palea ẽ: valuerit ⁊ an ſucceſſor illã reuoca-re potuerit? Uccur. tz q̃ dõatio nõ valuit: i auc. qũo oz epõs poſt ꝑn. ſz io. ꝯ qui h nõ. lxiij. di. ego ludouicꝰ. q̃ value-rit ⁊ q̃ ſit irreuocabilis ꝓbat hec lr̃a ⁊. ꝯ. ꝺ ele. fũdamẽta. §. ne aũt. li. vj. ⁊ fa. qđ nõ. ho. i ſũ. ꝺ imu. ec. §. px. ad. fi.
k ¶ Carolũ. de quo. xj. q. j. volumus. de iudi. nouit.

ſeu quõlibet poſſideret: nec i
eis etiam poteſtarie ſeu cuiuſ
uis capitanie aut iuriſditionẽ
quãcunqȝ per ſe vel per aliũ
exerceret. gͦqȝ vt pꝛinceps ca
tholicus ⁊ ſepedicte eccleſie
aduocatus[a] atqȝ defenſoꝛ ip
ſam iuuaret: ⁊ conſilijs ⁊ au
xilijs illi aſſiſteret oppoꝛtu
nis contra quoſcunqȝ inobe
dientes ⁊ rebelles eidem: ⁊
pꝛecipue contra occupãtes:
ſeu turbãtes terras pꝛedictas
ſeu ꝓuincias vel partez quãli
bet earundem. ¶ Sub eodẽ
etiam iuramento pꝛomiſit: ꝙ
tam ipſam romanam eccleſi
am ꝙ alias eccleſias liberta
tem eccleſiaſticam bona iura
pꝛelatos ⁊ miniſtros eccleſia
rum ipſaruȝ manuteneret cõ
ſeruaret atqȝ defenderet ſuo
poſſe: ⁊ ꝙ eccleſie romane va
ſallos contra iuſticiam nulla
tenus offenſurus: deuotoſqȝ
fideles eccleſie etiam in impe
rio conſtitutos benigne tra
ctaret: nec eos oppꝛimeret
contra iuſticiam: aut quantũ
in eo[b] eſſet per alium oppꝛimi
ſuſtineret: ſed in ſuis potius
iuribus ⁊ iuſticijs cõſeruaret.
¶ Hoc quoqȝ iuramentum
⁊ etiam pꝛiſtinũ pꝛo eo nobis
per ſuos nuncios: vt pꝛemitti
tur pꝛeſtitum: receptis ſue co
ronationis inſignijs innoua
uit: pꝛout in patentibus litte
ris ante coꝛonationem ipſam
eius regio magno ſigillo ⁊ ali
is poſt coꝛonationem eandẽ
eiꝰ imperiali aurea[c] bulla mu
nitis inde confectis litteris:
quas in archiuis[d] romane ec
cleſie reponi ⁊ diligenter con
ſeruari fecimus plenius con
tinetur. Clemens quintus in
concilio vienenſi.

De exceptionibus. Rubꝛi.

Excommunicatio
onis[e] exceptio di
atoꝛie[f] in qͣlibet
parte litis[g] oppo
ni[h] poteſt termino
peremptorio[i] per iudicez aſſi
gnato[k] ad pꝛoponendũ excep
tiones declinatoꝛias ⁊ dilato
rias[l] non obſtante[m]: ſeruata
tamen conſtitutione felicis re
coꝛdationis innocentij pape
quarti edicta circa hoc in cõ
cilio lugdunenſi[n]. Clemens quin
tus in concilio vienenſi.

De ſnia ⁊ reiudicata.

Ut calumnijs[o] liti
gantium occurra
tur is qui in bñfi
ciali vel alia qua
uis[p] cã tres[q] ꝯ[r] ſe i petitoꝛio vl'
poſſeſſoꝛio[s] ſnias[t] repoꝛtauit

a ¶ Aduocatus. vide quod notaui ⁊ ſcripſi de elect. venerabilem §. ꝙ autem.

b ¶ In eo eſſet. facit. xliij. di. epheſijs. xlvij. di. ꝙ ad nos. de teſtibus conſtitutus.

c ¶ Aurea bulla. pȝ ergo ꝙ añ coꝛonationem nõ vtitur bulla ſed ſigillo: ſic ⁊ papa alr vtitur bulla añ coꝛonationẽ ꝙ̃ poſt: vt no. i ſi. li. vj. ſup data. ꝓuilegia iperialia cũ aurea bulla vidiſſe ñ memini niſi vnũ nec etiã nliũ vĩ expediẽſ ꝓuilegijs bullã auream appendi: ꝓpter ꝓcioſitatẽ. n. metalli ẽ de ſubtractione bulle ꝑiculũ ob quã etiã cãm pꝛudentes ꝓlati ⁊ ꝓncipes tpis nſi ſigillis argenteis vel aureis non vtuntur.

d ¶ Archiuis. habetur idẽ vbũ. C. de fi. inſtru. auc. ad hoc. xxx. q. j. ꝑuenit. vt ibi nõ. dicitur archiui armarij libꝛoꝝ ⁊ deriuat ab archa. hiero. i ꝓlogo heſter dicẽ ſe ipſm libꝛuȝ leuaſſe de archiuis hebꝛeoꝛuȝ: vide no. de ꝓba. cũ cãm. de ꝓſcri. ad audientiam.

e Excõicatiõis. ſe ſũmat repꝛobãſ qͦ no. hoſti. e. ti. paſtoꝛalis. q dixit obſtare lapſũ termini huic exceptiõi ꝓponẽde: lȝ vbi terminꝰ ſtatutꝰ nõ ẽ opponi poſſȝ vſqȝ ad ſniaȝ: ⁊ appꝛobat qͦ ibi no. ber. ⁊ hoſti. ⁊ guil. i ſpe. e. ti. §. ij. v. ſȝ nũqd poſt. ⁊ intelligit hoc de maioꝛi excõicatõe que repellit ab agẽdo. ſ. e. a nobis. fa. de ſen. ex. ſiquem.

f ¶ Dilatoꝛie. ſ. ad differendã litez actoꝛiſ excõicati: de iudi. intelleximus opponitur. n. interdum in vim peremptoꝛie: puta ad perimendã electionez ꝓpter excõicationẽ eligentium vel electi: quo caſu locũ non hȝ decre. pia. e. ti. li. vj. ⁊ ibi no. dicit guil. i ſpe. ꝙ etiã qñ opponitur ꝯ iudicem vel ꝯ ꝓcuratoꝛem nõ obſtat lapſus termini: hoc nõ. i ꝓ. §. v. qd ſi termino ⁊ v. ſc. de 2ͦ dixi de ꝓcura. in noſtra.

g ¶ Litis. ꝓncipalis. de cã vero appellationis plene ſcripſi. e. ti. ſi ſignificauerit. in textu ⁊ ſuper glo. pe.

h ¶ Opponi. quadruplex huius iuris rõ hẽt i decre. pia i ꝓn. gl.

¶ Peremptoꝛio. tenet hoſti. i decre. paſtoꝛalis. ⁊ guil. i ſpe. de dila. §. j. v. exceptoꝛie. ꝙ talis terminus etiã ſi h no expͥmat: intelligit peremptoꝛiꝰ. all. decre. ꝯſuluit. de off. dele. hoc ꝓbat lfa illiꝰ decre. paſtoꝛal. ⁊ guil. ibi extũc vt ibi ſcripſi. ſed dato ꝙ iudex perẽptoꝛie expͥſſit: non obeſt. hoc vult hec lfa.

k ¶ Aſſignato. iſte terminus aſſignari dȝ ad petitionez actoꝛis non rei: vt ſatis dixi. ſ. e. paſtoꝛalis.

l ¶ Dilatoꝛias. nunqd ad peremptoꝛias ꝓponendas poſſit iudex ſtatuẽ peremptoꝛiũ: fuit opinio ꝙ nõ: de q. ſ. e. paſtoralis ſup. j. glo.

m ¶ Nõ obſtãte. hãc opi. i decre. paſtoꝛal. appꝛobare ſolebã hac rõe qꝛ quadruplex rõ illiꝰ decre. pia. ita vrget poſt terminũ ſicut ꝑus. Itẽ qꝛlis ꝯtͣ. ẽ qſi gdã ꝓperemptoꝛiuſ terminus dilatoꝛiaꝝ de re iudi. iter mõs ſteriũ. ⁊ tñ pꝰ illã ꝓponit hec exceptõ. Itẽ terminꝰ datꝰ ad exceptõnẽ illã pꝛobãdam q lapſus ẽ nõ ipedit illã ꝓponi de nouo: ergo nec terminꝰ datus ad ꝓponẽdũ. Itẽ ſnia nõ ꝓcludit viam huic exceptõi multo minꝰ termini lapſus. hec oĩa ꝓbãt i ꝓ. decre. pia. ⁊ his rõibꝰ puto decre. hanc locũ hẽe: etiã ſi noiatiȝ de exceptiõe excõicationis terminꝰ datꝰ eẽt nec enȝ põt iudex bñficiũ iuris auferre. rõ ꝑ qͦ ẽ ſibi ꝑmiſſũ ꝙ i qͣlibȝ pte litis illã opponat de reg. iu. indultuȝ cũ ꝯcoꝛ. li. vj.

n ¶ Lugdun. ſ. e. ti. pia. li. vj. q ſtatuit ſub qua foꝛma ꝓponat: ⁊ quotiens termini ꝓbãdi ⁊ pẽnã nõ ꝓbantis.

T calũni[illegible]e. Caſuſ [illegible] tres ſni[illegible]s ꝯnias in quis cã reportauit de illaꝝ nllitate nõ agit nec excipit ipaꝝ executiõe nõ facta: ⁊ reſpicit etiã pendẽtia nouũ ⁊ equũ quod h dĩ: cui ẽ. ſi. ſ. e. cõ. de ſeqſ. poſ. c. ſi. ⁊ hunc ꝓn. cõcoꝛ. de pe. calũniã.

p ¶ Quauis. icludit ſpũales quaſi ſpũales criminales ciuiles ⁊ mixtas. Jo. an.

q ¶ Tres. ſucceſſiue ⁊ ſuper eodẽ articulo. non. n. locuȝ hec pars qñ ſuper diuerſis tribus articulis: lȝ eiuſdẽ cauſe tres interlocutoꝛie ſunt late ꝯ partem.

r ¶ Contra ſe. de tertio q vult ꝓpter ſuũ intereſſe executionẽ ſnie ipedire: hẽtur. e. ti. cũ ſup. ⁊ ibi ſatis no. inno. ⁊ ho.

ſ ¶ Poſſeſſoꝛio. ꝯcoꝛ. ꝓ. decre. j. de ſequeſtra.

t ¶ Sententias. non dicit diffinitiuas ſicut. j. pte ꝓxi. ꝑ qͦ pȝ i interlocutoꝛijs: quaꝝ facienda ſit executio locum hẽre

quod hic dicitur. ⁊ quo iure petatur illarum executio vide in ſpe. de ſen. ex. §. pe. circa fi.

a ¶ Agendum. de nullitate. modos nullitatis ⁊ corã quo iudice agat de nullitate: ⁊ an coram iudice appellationis de hoc agi poſſit ſcripſi poſt inno. ⁊ hoſti. e. ti. c. j. de ap. dilecto. ⁊ ſpe. eo. tit. §. iuxta per totum ⁊ ad fi. ⁊ ibi in ver. ſed ſi cauſa tractatur an ſententia ꝓnunciata nulla ex priorib⁹ actis cauſa iudicetur.

ſed ſi aduerſarius ab illa pronunciatione qua pronunciatũ fuit bene appellatũ infra tempus debitũ appellaſſet: tũc ad apteretur hec littera: quia adhuc illius appellationis cauſa penderet.

m ¶ Impediri. lz ergo ex pẽdẽtia illius appellatiõis dubitet an ſaltem vltima ſentẽtia tenuerit: vult tñ ꝙ fiat executio ſaluo iure retractatiõis tã ſñie ꝙ executiõis ſi iudicetur bene appellatũ: vt dixi. ſ. ꝓx. rñ. non eni impedit hec littera appellatiõis illi⁹ ꝓſecutionẽ dummodo ipſi⁹ fatalia nõ ſint lapſa.

ad agenduz[a] de nullitate ipſarũ vel alicui⁹[b] ex eis nullatenus admittatur[c]: donec[d] hui⁹ ſñie plenarie[e] fuerint executioni mandate. ¶ Similiter ſi ille ꝯ quẽ tres ſñie diffinitiue[f] late fuerint[g]: ab iterlocutoria vel grauamine ante ꝓlationẽ ipſarũ vel earum alicuius[h] ſe appellaſſe[i] cãm appellatonis h⁹i[k] adhuc pendere[l] ꝑponat: ſentẽtiarũ ꝑdictarũ executionẽ tali ꝑtextu nolum⁹ ipediri[m] q̃ ad cauſas q̃litercũq; etiã ꝑ appellationẽ pendẽtes[n] duxim⁹ extendenda. Idem.

Paſtorialis[o] cura[p] ſollicitudinis nobis diuinitus[q] ſuper cunctas xpiani[r] populi nationes iniuncta nos[s] iuigilare[t] remedijs ſubiectorũ eorũdez periculis obuiare ⁊ ſcãdala remouere ꝯpellit. ¶ Sane[u] cũ iaz dudũ inter quondã henricũ iperatorẽ[x] romanum ⁊ chariſſimũ in chriſto filiũ noſtrũ robertũ ſicilie regẽ grauis fuiſſet materia turbationis exorta: aſſerẽte[y] eidẽ impatore ꝑdicto ꝙ cuz q̃budaz ipſius[z] ſubditis[a]: rex ꝯfederationes ⁊ conſpirationes[b] fecerat i ipſius maieſtatis offenſaz: quaſq; tractauerat ⁊ ordinauerat[c]: vt ciuitates q̃daz ſub impij ⁊ imperatoris eiuſdẽ obediẽtia cõſiſtẽtes ꝯ euz ⁊ imperiũ rebellarẽt: genteſq; ſue ipſius fulte[d]

b ¶ Alicui⁹ ex eis. hoc itelligo qñ ſimpliciter in ſecundo ⁊ in tertio iudicio cõfirmata ẽ prima ſñia. ⁊ ſi diuerſa cõtinebat capitula vl' vnũ ſeparabiliter: lz in certa parte fuerit ifirmata: tamẽ quo ad alia capitula vel partẽ in qua vel qbus cõfirmata fuit: primo ⁊ ſecũdo dicaz hoc locũ habere ⁊ i alijs nõ exemplũ patet de teſta. rainutius. et c. rainaldus.

n ¶ Pẽdẽtes. vide. ſ. e. cõ. ỏ iudi. diſpẽdioſã ĩſi.

o Paſtoralis. Caſus. tres partes principales hz hec ꝯſtitutio. ſ. exordium narrationem ⁊ concluſionẽ. Prima ponit exordiũ breue. Secunda ibi ſane. narrans cauſas ⁊ effectũ cuiuſdã ſñie late ꝑ quondã imperatorẽ henricũ in regem robertũ cuz ſuppletione defectuũ oſtendit nullitatẽ illius tã ex ipſius cauſis alijs inſertiſ in illa: q̃z ex ꝑſonis a quo ⁊ in quẽ ſententia lata fuit. Tertia ibi vt igitur. concludendo declarat illã ſentẽtiã irritam ⁊ illã etã irritãdam: quatenus de facto proceſſit. Secũda ſubdiuidit: quia primo narrat ſñie cauſas defectũ ⁊ ſuppletionez vt dixi. ſecunda ibi: ver. ſubijcit illã examini ⁊ dicit quare. tertia ibi notorium. improbat citationẽ ⁊ ꝓceſſũ ex metu citati ratione aſtantiuz imperatori ⁊ ratione loci. quarto ibi vt illud. illã improbat ratione loci in quo ⁊ de quo citatio facta fuit. qnto ibi deniq; ꝯcludẽdo ꝯtra ſñiaz prius ſoluit duplex obſtaculũ quo dici poſſet regẽ vaſallũ imperij ⁊ in imperiũ deliquiſſe. ſexto ibi rurſus. oſtendit diuerſis modis in illa ſententia imperatorem ſue poteſtatis terminos exceſſiſſe. ſeptimo ibi ceterũ. ſoluit ſuppletionem defectuum quã in ſentẽtia fecit imperator.

c ¶ Admittat. ꝑ hãc lrãz videt ꝙ etiã ſi nõ petat victor executionẽ: ꝑ modũ tñ exceptionis repellere poterit de nullitate agentem: ⁊ eſt ſi. qð plene ſcripſi de or. cog. c. ſi. vltro ergo ſe offerat executioni ⁊ ſentẽtijs pareat ſi de nullitate vl't agere: ꝯcor. de or. cog. cum dilectus.

d ¶ Donec. facta ergo executiõe poterit agere. ⁊ ſi obtinebit i cã nllitatis: obtinebit etiã reuocatationẽ executiõis: ſa. ỏ reſti. in ite. ſuſcitata. C. de ꝑci. ipa. offerẽ. auc. q̃ ſupplicatio.

e ¶ Plenarie. ꝯcor. de reſti. ſpo. c. ſi. ⁊ patet ꝑ hoc verbũ: ꝙ nõ facta executiõe etiã minime ꝑtis eius qð pronunciatũ fuit: impediet agens: ſi. iij. q. j. reintegranda.

f ¶ Diffinitiue. hoc non expreſſit. ſ. proxi. rñ.

g ¶ Fuerint. ſucceſſiue: vt. ſ. dixi. quia victus a prima ⁊ a ſecunda ſententia appellauit: a tertia vero non potuit appellare: de appel. ſua nobis.

h ¶ Alicuius. maxime in vltima hoc ꝓcedit: cũ. ſ. dico me appellaſſe a grauamie illato ꝑ iudicẽ ſcðe appellatiõis: q̃ appellatiõe pẽdẽte ꝯfirmauit ipe iudex ꝑmã ⁊ ſecũdã ſñiaz hoc dico: q2 ſi a grauamine illato ꝑ iudicẽ ꝑme appellationis appello: ⁊ iſte poſtea fert diffinitiuã: ſi ab illa nõ appello: nõ erit dare tertiã diffinitiuã: multo minus ſi appellarẽ a grauamine iudicis cauſe principalis. ſi vo appellauero ab illa ſñia: ⁊ vtrãq; appellationẽ ꝓſequor: tũc procedere poſſet caſus iſte: facit cle. ſ. de do. ⁊ ꝯtu. ſi autem.

i ¶ Appellaſſe. proponat quod eſt. j.

k ¶ Huiuſmodi. emiſſe ante ſententiam ab interlocutoria ⁊ grauamine: cuius proſecutio forte ſtudioſe differtur: vt videatur finis cauſe principalis.

l ¶ Pendere. als appellaſſe nõ iuuaret illũ ſi deſerta vl' ꝯ eũ finita eſſet illius appellatiõis cã. Sed quid ſi dicat ſe ſic appellaſſe ⁊ tamẽ appellatiõis finitã ꝑ ſe. ſ. quia pronunciatum fuit bene appellatũ? Dic ꝙ etiã tunc non impeditur executio ꝑ rñ. ſ. ꝓxi. allegat. n. nullitatẽ: quia per id cõſtat iudicem a quo fuit appellatũ diffinitiuã ferre non potuiſſe

p ¶ Cura. hic incipit conſtructũ. ⁊ tale. vl' ſimile puto ꝙ erat exordiũ deciſũ de decre. paſtoralis. in cõpi. grego. ſub diuerſis titulis collata: vt dixi de reſcrip. paſtoralis in prin.

q ¶ Diuinitus. per ver. illud paſce oues meas. io. xl. de elec. ſignificaſti. de ma. ⁊ obe. ſolite.

r ¶ Chriſtiani. de homi. ꝓ humani. li. vj. ⁊ facit extraua. boniſa. vnã ſanctam. ⁊ facit hec littera ad id qð dixi. ſ. eo. cõ. de teſti. c. j. ſ. ꝙ regulariter iudeos non compeſcit eccleſia.

¶ Nos compellit. quod eſt. j.

ſt ¶ Inuigilare. ponit h in pro valde: ſicut de fideiuſ. c. j. de quo vide in ſpe. de diſpu. ⁊ alle. §. poſt hec. v. illis. ibi imponit. ⁊ huic exordio ꝯcor. proe. ſexti: ⁊ de offi. dele. officij. eo. li.

u ¶ Sane. narratio.

x ¶ Imperatorem. inchoauerat enim diſcordia eo nondũ coronato. ſ. ea. cõpi. de iureiur. c. j. poſt prin.

y ¶ Aſſerente. forte veraciter. quod tamen ſententia nõ iuſtificat: vt ſequitur in. §. rurſus.

z ¶ Ipſius. imperatoris vel regis. primum placet.

a ¶ Subditis. idem ſi cũ non ſubditis vel hoſtibus. C. ad. l. iul. ma. ſiquis canonicatã. vj. q.

b ¶ Conſpirationes. vide quod ſcripſi de iudi. exhibita.

c ¶ Et ordinauerat. rex romanorum Robertus.

d ¶ Fulte. i. munite firmate vel adiute.

D

subſidio: nõnullaſ alias ipeṛ
ciuitates ⁊ caſtra inde violen
ter eiectiſ.ipi⁹ impatoris offici
alib⁹ occuparũt: ⁊ p ipſo rege
occupata tenebãt: ac al's etiã
i vrbe ⁊ alibi i ipij ⁊ impatoriſ
eiuſdẽ ꝯtemptũ ⁊ ſue maieſta
tis iniuriã ⁊ reipublice detrimẽ
tũ multa grauia fuerũt p regẽ
eundẽ ac maliciã ⁊ inſtigatio-
nẽ ipſius tã a ſuis ſtipẽdiariis
ꝙ a ſubditis imperatoris cõ
miſſa. ꝓhabitis p imperatorẽ
eundẽ qbuſdã pceſſibus ꝯ eũ
abſentẽ[b] tñ: ꝙuis legitie iuxta
imperatoris aſſertionem cita
tũ: ac ꝙ ſupradicta erant no-
toria: p imperialem interlocu
toriam declarato[c] imperator
ipe regẽ affirmans propter p
miſſa leſe maieſtatis criminis
reũ eſſe: in eum peremptorie
vt dixit ⁊ ſufficienter citatum
ſed cõparere contumaciter re
cuſantẽ tanꝙ rebellem prodi
torem ⁊ hoſtem imperij ac re
um criminis ſupradicti puati
onis omniũ dignitatũ qcũqꝫ
cõprehẽſaꝝ titulo ⁊ qb⁹ ſe in
titulabat rex ipe: auctuꝫ qꝫ ho
noꝝ puinciaꝝ terraꝝ bonoꝝ
iuriũ ⁊ iuriſditionũ tã ppetuo
rũ ꝙ tpaliũ: ⁊ ſiqñ veniret in
ſuã ⁊ imperij fortiã mutilatio
nis etiã capitis ſniaꝫ pmulga
uit: oẽꝫ ſupplẽdo[d] dfectũ ſiqs[e]
forſitã fuerat ex ſolẽnitate iu-
ris omiſſus i pceſſib⁹ memo
ratis: pmiſſa vt aſſeruit faciẽs
exigẽti iuſticia: ⁊ de ipiali etiã
ptãte. ¶ Vez quia h⁹i ſnia q
nõ a diſcretiõe matre[f] vtutũ ſꝫ
a nouerca[g] iniuſticie voluntaria
ſ. iudicãtis pcipitatiõe[h] pceſſit
part⁹ forſan ſe deteriores ha
beret: ſi ipi⁹ ſnie ineſſicacia in
publicũ pcone iuſticia nõ pdi
ret. ¶ Nos circa eã tali vti p
uiſiõe volẽtes: q dtectis ipi⁹
defectib⁹: ſeminata p eã extin
guat picula: ⁊ in rõe reddẽda
ſit poſteris pfutura[i]: ipaꝫ ſub
ijciẽdã eẽ puidim⁹ lime[k] iuſti-
cie ac recte libramini[l] rõis. Ei
uſdẽ igit cãis[m] ⁊ ꝯtinentia nec
nõ ꝯditiõe illoꝝ a q[n] ⁊ in quẽ[o]
lata fuit: diligenti ⁊ debita cõ
ſideratione penſatis patenter
ex eis illius[p] aſtruitur euiden
tia nullitatis: ⁊ manifeſtar-
guit temeritas promulgãtis.
¶ Notoriũ qppe ac idubita-
tũ exiſtit: ꝙ grãdis exercitus[q]
tpe dictoꝝ pceſſuũ ⁊ ſnie ꝯti-
nue iperatori aſſiſtẽs regẽ ipꝫ
⁊ ſuos[r] pſeqbat odio capitali
piſanaqꝫ ciuitas in q lata fuit
memorata ſnia: regẽ capitali
habebat odio notorio[s] ⁊ anti
quo. ¶ Eſto igit ꝙ rex ipe al's
ad pmiſſa fuiſſet legitime p i-
peratorẽ citat⁹: nũqd venire
debuit ad iudicẽ exercitu fero
ci ac grãdi: ipiqꝫ citato vt pre
mittit odioſo ſtipatũ[t]: ¶ Nũ-
qd etiã debuit ꝯparere i loco
admodũ[u] ppl'oſo: multũ potẽ
ti: ac pfato[x] i eũ odio puocato
qs. n. auderet vel q rõe aliqs
teneret ꝯſiſtorij[y] talis ſubire iu
diciũ: ⁊ ſe in hoſtiũ ſinu[z] repo
nere: ac ad mortẽ p violentã[a]
iniuriã nõ p iuſticiã iferẽdã vl
troneũ ſe offerre[b]: ¶ Hec qdẽ
iure timent: hec d more vitãt[c]
hec humana fugit rõ: hec ab-
horret natura[d]. ¶ Deſiperet[e]
igit q citationẽ h⁹i ſaperet ar-
taſſe citatũ: vt illud tanꝙ notiſ
ſimũ nullaten⁹ omittam⁹: ꝙ re
gẽ extra diſtrictũ[f] imperij i re
gno. ſ. ſicilie notorie ac ꝯtinue
tpe ſupradicto morãtẽ citare
nõ potuit iperator: nec citatio

a ¶ Etiam. in vrbe roma. ſ.
b ¶ Abſentem. an ſuper crimine contra abſentem ſententia ferri
poſſit no. de do. ⁊ contu. veritatis.
c ¶ Declarato. vtile conſiliuꝫ eſt in notorijs ſic interloq: ⁊ fa. ad
no. de iureiur. ad noſtram. iij. ſ. de offi. dele. c. j. li. vj.
d ¶ Supplendo. de effe
ctu h⁹ cl'e videas i ſpe. ti.
ij. §. nũc oñdẽdũ. v. xviij
e ¶ Siqs. ſ. defectus.
f ¶ Matre. i. q. v. pñtiũ.
de of. cuſto. c. j.
g ¶ Nouerca. ſicut ſe hꝫ
nouerca ad puignos q
ſeuire ſolet in illos: ſic ſe
hꝫ ad iuſticiã volũtas p
cipitãtis iudicis hocitẽ
dit. Inde dixit qdã: gau
det in afflictos ſeuire no
uerca ptãs. Sicut etiã di
cit canon: ꝙ negligẽtia
eſt nouerca eruditionis
lxxxiij. di. nihil. Jo. an.
h ¶ Precipitatione. de
iniqtate dr ꝙ oia pcipi
tat: de pe. di. iij. int hoc
hircũ. j. et eſt pcipitium
qd fit ſine mõ ⁊ cuꝫ peri
culo: de ſepul. ex pte.
i ¶ Profutura. vt ee. be
ne. c. vno.
k ¶ Lime. vij. q. j. §. cuꝫ
ergo. v. ferrũ. ⁊ ẽ inſtrm
fabrile ⁊ ferreuꝫ quo me
talla rodunt poliuntur
minuunt ⁊ purgant.
l ¶ Libramini. hr h ver
bum. xlv. di. ois. d re iu
di. cũ eterni. li. vi. ⁊ eſt li
brare p librã que certuꝫ
hꝫ pondus aliqd põde
rare vl eqre. inde dr ꝙ i
mẽſe ſeptẽbri ſol igredit
ſignũ libre: qr tunc dies
⁊ noctes equant.
m ¶ Cauſis. ex cã facile
dphẽdit iniqtas ſnie de
reſti. in inte. tũ ex lris. et
tõ dat cõſiliũ ne cã expri
mat: de re iudi. ſicut.
n ¶ A quo. ſ. imparore.
o ¶ Et in quẽ. ſ. regem.
p ¶ Illius. ſnie.
q ¶ Exercitus. collectio
hoĩuꝫ in expeditiõe.
r ¶ Suos. ppinquos fa
miliares ⁊ ſubditos.
ſ ¶ Notorio. ſa. hec lra
ad ea que ſcripſi d ap. ex
pte. j. Nã videtur h col-
ligi ꝙ non ſoluꝫ aſſigna
to loco notorie non mu-
to poſſit appellari etiã ex
ceptiõe nõ oppoſita: ſꝫ
ẽt ꝙ ſine appellatiõe cita
tin aõ artet: ⁊ fa. qd no. i
ſpe. de cita. §. j. v. itẽ ꝙ ci
tatio fit ad locũ. j. ⁊. ij. v.
ſꝫ qd ſi citatus. ⁊ qd no. inno. ⁊ hoſti. de dila. c. ij.
t ¶ Stipatũ. quaſi vallatũ circundatũ vel fulcitum.
u ¶ Admodũ. p valde: ſic in decre. romani. v. nos itaqꝫ. ſ.
x ¶ Ac prefato. capitali. (eadẽ cõ. de iureiur.
y ¶ Cõſiſtorij. idẽ vbũ. ij. q. vj. añrioꝝ. §. ad h. ⁊ auc. ſꝫ liſ.
de ap. ex inſinuati
one. ⁊ dicit a ꝯſiſto
tis. heſt. v. in pn. ſe
debat ſup ſoliũ ſuũ
in ꝯſiſtorio palatij.
z ¶ Sinu. idẽ ver.
xiij. q. j. §. ij. circa
fi. de iudeis ⁊ ſi iu-
deos. ⁊ huic ꝯcor.
vt lit. nõ ꝯteſ. acce
dẽs. ij. vbi patet ꝙ
nõ ſufficerẽt littere
de conductu.
a ¶ Per violẽtã.
p hãc lrãm vr ꝙ ſi
captiuus ad penã
vel periculũ mortꝭ
relaxat iuramento
ſuo de redeũdo ad
carcerẽ certa die:
ſi mors erat iniurio
ſa redire nõ teneat
al's tenetur.
b ¶ Offerre. quaſi
d. null⁹ niſi ex mul
te patientie merito
ſicut ambroſius.
xxiij. q. viij. ꝯuẽior
c ¶ Vitant. etiã per
volucres ouidius
ij. de re. amoris: q
nimis apparent re
tia vitat auis.
d ¶ Natura. qua
quis nõ ſolũ ſeipꝫ
ſed nec alium vult
offendi. Inde tul-
lius. li. iij. de offi.
homo nature obe
diẽs homini noce
re non poteſt.
e ¶ Deſiperet. con
cor. de renũ. niſi cũ
pdẽ. ver. ſed dices.
f ¶ Diſtrictũ. im-
perij p hanc litterã
⁊ ſequẽtes patet ꝙ
iperator nõ diſtrin
git totũ orbẽ lꝫ di-
cat dñs mundi. ff.
ad. l. rho. d ia. l. de
precatio. vij. q. j. in
apibus. ſa. in pro
ipo ius cõc: quo ſũ
dat intentionẽ ſuã
in orbe: ſicut epi in
dioce. de quo ſcri
pſi poſt hoſtiẽ. de
offi. archi. c. ſi. ſu-
per. j. glo.
g ¶ Artauit. de cõ
ſti. c. ij. li. vj.

ſiquā forſā de ipo īfra iperij fines fecit citatū extra iperiū cōſtitutū artauit[g]. ¶ Nos q̄ʒ regis ordiari⁹ iudex ꝙ ad iperatori iudiciū citarem⁹ vł citari aut remitti facerem⁹ eūdē neq̄ ꝙ[a] fuim⁹ req̄ſiti[b]: imo lʒ ad noſ ⁊ curiā nr̄aʒ tpib⁹ illis rumores frequēter de curia iperatoris venirēt: ⁊ iuxta eū etiā quidā ex fratrib⁹ nr̄is eēnt[c]: pri⁹ tñ dicte ſnie ꝓmulgatio: ꝙ aliq̄d de ꝓceſſib⁹[d] añcedētib⁹ ad audiētiā nr̄aʒ ꝑuenit. ¶ Deniq̄ʒ lʒ rex ipe terras aliq̄s ab iperatore tenere dicať i feudū nō tñ i eis ſʒ i regno p̄fato domiciliū ſuū fouebať: vñ iperator i ipi⁹ pſonā nullā rōe terrarū h⁹i niſi ex natura feudorū debitā ſupiozitatē habebat. Quod ſi punitio criminis infra diſtrictū iperialē ꝯmiſſi ad imperatorē forſan[e] ptinuiſſe aſſerať. ¶ Uerʒ ē q̄dē ſi i eodē diſtrictu fuiſſet inuēt⁹ delinquēs vł ad illū de more[f] remiſſus. ¶ Dici nec ĝ ſnia meruit q̄ a iudice q̄ p regē tute adiri nō potuit: ⁊ in loco notorie vt p̄ferť nō tuto: i abſentē nec citatū[g] legitime ac iauditū p ꝯſequēs ⁊ idefenſū nō maturo fuit iudicio ſʒ p̄cipitio ⁊ de tāto p̄ſertim crimie ꝓmulgata. ¶ Rurſus nō eſt ſilētio relinq̄ndū: ꝙ ipe rex nr̄ ⁊ eccłie romane rōe regni p̄dicti notorie ſubditus hōq̄ʒ ligi⁹[h] ⁊ vaſallus: ac i eodē regno nō vt p̄mittiť i imperio certū ꝯtinuū ⁊ notoriū ſuū habēs domiciliū ac originēʒ[i] inde trahens: iperatori eo mō nō ſubfuit[k] ꝙ in eū crimē leſe maieſtatis ꝯmiſerit: q̄tūlibet oia i ſnia ſupradicta ꝯtenta, veritatē indubiā cōtinerēt: ſicq̄ʒ nedū cū iure: imo nec cū iuriſ colore tulit imperator ſniam ſupradictā in regē ex cā q̄ veritati ſubſiſtētiā nō habebat[l]: ꝓpter quā[m] etiā q̄tenus in eo fuit regē eundē priuando regno ⁊ regia dignitate: ac terriſ etiā alijs ⁊ iuriſditionibus ꝑpetuis ⁊ tpalibus: que ſub eo nullatenus vel ab eo: ſʒ a nobis ⁊ ſub nobis tenebat: necnō ꝓcedendo ꝯ regē eundē ex illis q̄ p ipius ſtipēdiarios ac nōnullos imperatoris eiuſdē ſubiectos per maliciam ⁊ inſtigationem regis ipſius ꝯ eū fuiſſe ꝯmiſſa in vrbe dicebat. ¶ Cū etſi illa fuiſſent ibidem re vera cōmiſſa: punitio tamē eorum in regem veluti extra diſtrictum[n] imperij cōmiſſoꝝ ad iperatorē nullatenus ptineret: inhibēdo etiā in eadē ſnia ſub magnaꝝ appoſitiōe penarū: quaꝝ aliq̄s ſibi applicari mādauit: neq̄s dicto regi p̄ſumeret in ſuis reſpōdere debitis[o]: in ipiuſue familiaritate vł ſeruitio remanere: aut eidē ꝯ ipſū iperatorē quouis mō impendere ꝯſiliū auxiliū vł fauorē: cū debitores p̄uitores ⁊ auxiliatores h⁹i extra imperiū

a ¶ Nequaq̄ʒ. aſſerit purā negatiuā quā p̄cipe poterat.

b ¶ Req̄ſiti. h̄ ⁊ in inferiorib⁹ declarat no. de fo. ꝯpe. c. vl. in p̄nc. iij. q. vj. c. j. de rap. c. j. de hac requiſitione vide qđ no. i ſpe. de com. iudi. adi. §. j. ver. ſed quomodo. ⁊ de accuſa. §. j. ver. ſed nunquid. ⁊. §. fi. ver. vt autem.

c ¶ Eſſent. p ipius coronatiōe: vt i. c. romāi. ſ. đ iureiu.

d ¶ De ꝓceſſibus. de diſcordia bene ſciuerat p̄us: de iureiu. romani.

e ¶ Forſan. nō eſt nō dubitatiōis: de hoc de teſta. c. ij.

f ¶ De more. ſʒ nūq̄d de iure voluit h̄ decidere ⁊ accur. in. l. ſicut. §. fi. ff. de accu. dicit ꝙ remiſſio iſta fit ex vrbanitate vel ex volūtate: vł locū habet ſm eū cū reus latitat: qđ etiā vi placere inno. de rap. c. j. ſʒ gl. ibi ⁊ hoſt. dicūt in oi graui delicto remiſſionē fieri ad iudicē delicti p §. ſi v̄o qs ꝯphenſoꝝ. in auc. vt nulli iudi. colla. ix. imo dicūt q̄dā ꝙ iudex delicti ad hoc pōt cogere iudicē ſub quo degit p v̄buʒ iubem⁹ ibi poſitū qđ ē neceſſitatis. x iiij. q. j. qđ p̄cipit. ff. ꝙ iuſſu. l. j. ⁊. ij. ⁊ ſic non ob. qđ dī ꝙ par i parē nō hʒ iperiū: de elec. innotuit. cū i hoc iudex delicti ſit maior. ⁊ hoc placuit ia. de ra. ⁊ pe. in auc. qua in ꝓuincia. C. vbi de cri. agi opor. ꝑ bis fa. qđ no. hu. lxv. diſ. c. fi. ꝯ eos fa. qđ ibi no. io. qđ credo verius. ſ. ꝙ male faciat iudex req̄ſit⁹ nō remittēdo: is tñ q requirit ſi al's nō ē illius iudex: illū cogere vł punire nō poterit: ſed agetur coram ſuperiore illius: ad qđ fa. de foro comp. romana. §. ꝯhentes. li. vj. ibi ad denunciationeʒ: non dicit ad mandatum vł p̄ceptū: fa. etiā de of. or. paſtoralis in p̄n. ⁊ qđ no. de of. del. prudentiā. §. adijcimus i vl. glo. nec ob. illud. v̄. iubemus. in. §. ſi v̄o. q2 lʒ imperator ibi iubeat: nō dat per illud iudici regenti ptātē iubendi vł puniēdi, non ꝯceſſū igiť nō attentet. xvj. q. ij. amputato. dicūt etiā p̄dicti dñi legū ꝙ iudex req̄ſitus remittet ſine aliq̄ cognitiōe: tū q2 p̄ſūptio ē ꝓ iudice reḡrēte: de renū. in p̄ntia. tū q2 req̄ſitus ē merus executor: de offi. dele. paſtoralis. §. p̄terea. C. de execu. rei iu. ſi vt p̄ponis. ⁊ ꝓ eis fa. p̄. l. ſicut. §. fi. ff. de accu. quidā ꝯ ꝙ p̄cedet aliq̄lis cognitio: al's ſine cā infamareť q ſic ſtatim ligat⁹ remittereť: ad hoc. ff. de cuſ. ⁊ exhi. re. l. diu⁹. fa. C. de exhib. re. l. fi. C. vbi de cri. agi opor. l. j. ⁊ hoc in ſua diſputatiōe tenuit hic Bar. de pratis p pre. l. diuus. inducens etiam l. ne i arbitris. C. đ arbi.

g ¶ Citatum. vide quod no. ⁊ dixi eo. ti. tenor in glo. pe.

h ¶ Homoq̄ʒ ligius. de homagio habeť đ accu. veniēs. đ ſimo ex diligēti. de exceſ. pre. grauē. de re. iu. c. fi. qđ al's dī hoiſ ligiū. dī aūt ligius q̄ſi legalitatē ſeruans. de hoc martin⁹ de fano compoſuit quēdā tractatū queʒ ponit ſpeculator: ⁊ lati⁹ ꝓſequiť de feuđ. §. ij. ⁊ vt ibi no. hoīs ligiuʒ fit imperatori vel regi nullius alterius fidelitate ſalua. ſʒ in vaſallitico vel fidelitate reſeruať ſalteʒ ipatoris fidelitas vel auc̄tas: i li. feu. de ꝓhi. feu. ali. l. iperialē. nec vi qs eſſe poſſe ligius duorū: ſed bñ pōt eſſe ligius vni⁹ ⁊ vaſallus alterius vt hic: vł vaſallus plurium: ⁊ ibi đ hoc. v̄. decimo. ⁊. v̄. ſequentibus.

i ¶ Originē. no. ꝓ foro originis: de quo đ paro. c. fi. in. j. glo. de tēpo. or. cuʒ nullus. li. vj. ⁊ i ſpe. de compe. iu. adi. §. i. v̄. xlij. ⁊. xliij.

k ¶ Non ſubfuit. innuit per nō ſubditum crimē leſe maieſtatis non committi.

l ¶ Nō habebat. no. nō valere ſententiā ex cuiuſ tenore dep̄rehēditur euidens iniquitas: de hoc dixi poſt inno. c. ti. cum bertoldus. ſuper. v̄. cōceſſimus.

m ¶ Propter quā etiā. tolle h̄ litterā que eſt in fi. huius. §. ꝓpter terminos poteſtatis exceſſit in meſſem noſtram. ⁊c̄.

n ¶ Diſtrictū. cū roma ſit de tpali dominio eccłie. lxiij. di. ego ludouicus. xxiij. q. vj. igitur. de elec. fundamenta. li. vj.

o ¶ Debitis. qđ de debitorib⁹ p iuramētū obligatis h̄ poſito ꝙ h̄ ſnīa fuiſſet iuſta ſcripſi poſt hoſti. de cenſi. ſignificauit ſup glo. ij.

Fidelitate. hoc bñ facit papa de ſubditis iperio. xv. q. vj. alius ⁊. c. nos ſanctoꝝ. ⁊. e. ti. c. ij. li. vj. ⁊ hoc rõe criminis: de here. c. fi. de pe. c. fi. ꝓcedit aũt hoc ex ſuperioritate: de qua. j. §. fi.

b Subiecte. ar. ad no. xvj. q. vij. filijs. in. j. glo. ſ. qꝫ p dãnatio/ nẽ vel ꝯfiſcationẽ iudicis ſecularis nõ ꝑdat gs ius ꝑſonatus.

quando cõiter iudices haberi poterant. vnde ſeruabatur qꝫ ſingulariter requirebantur vt conuenirent.

r Simul. ſcire debes qꝫ inno. in decr. cũ ſup de offi. dele. in glo. magna circa mediũ: dicit qꝫ ab vno ex pluribus iu/ dicibus nõ poteſt appellari: niſi appellet ab oibus: q: cum nõ ſit licitũ appel/ lare niſi a grauamine: ⁊ vn⁹ ſine alijs grauare nõ poſſit q: ſolus iuriſditionẽ nõ habet: ergo nõ ab vno ſꝫ ab oibus ſimul appellã dũ eſt.

⁊ in regno ꝯſtituti ꝑdicto nul/ laten⁹ impatori ſubeſſent: nec ex ꝯmittẽdiſ i regno eodẽ dict] poſſent pẽis aſtrigi vel aliq̃lr ꝯdẽnari p ipꝫ: abſoluendo q̃ꝫ ab oĩ fidelitate^a obligatiõe ſui tio ꝓmiſſiõe ac pacto ꝓuicias oẽs ciuitates caſtra ⁊ loca ip ſiuſqꝫ vaſallos ⁊ feudatarios ⁊ alios q̃ſlibet eidẽ regi quo/ modolibet obligatos: cũ iclu derent i abſolutiõe h⁹ i terre ⁊ ꝑſone nobis ⁊ ecclie romane ſubiecte^b: ꝓprie t̃minos pote ſtatis excellit in meſſem nr̃aꝫ immittẽs ꝑperã ſuã falcem^c. Ceteꝝ ꝯfect⁹ ſuppletio cir ca ꝓceſſus adhibita ſupradi ctoſ nõ tãtũ valet ad iuſtificati onẽ ipoꝝ ⁊ ſnie ſupradicte q̃n tũ ad eoꝝ ſigillationẽ ⁊ notã: cũ nullaꝫ ſup ꝑmiſſis ptãtem hẽret impatori i regẽ: ſibi al's qꝫ vt ꝑfert nõ ſubditũ nõ cita/ tũ legitime aut remiſſũ ⁊ extra diſtrictũ ipi⁹ ꝯtinue ac noto/ rie^e ꝯſiſtẽtẽ: nec ꝑdicta ſupple tio circa ſubditũ etiã ad ea po tuiſſet de rõe referri p q̃ de cri mine ꝑſertiꝫ ſic graui^d delato defenſiõis que a iure ꝓuenit naturali facultas adimi ualu iſſꝫ: cuꝫ illa iperatori tollere nõ licuerit^e q̃ iuris nãlis exi/ ſtũt. Ut igit ſicut memora ta ſnĩa iuris caret effectu: ſic auctoritate ⁊ nomie^f rei careat iudicate: ut nec in opiniõe cõi aut uulgi^g labijs nomen hẽre ſnie mereat: ut ẽt i magnũ iuſti

ce ac pacis obſeq̃ũ ſcãdaloſis occurrat picul': q̃ cũ nr̃a ⁊ ec/ cleſie ꝓuinciaruꝫ multarũ re/ gnoruꝫ ⁊ gẽtiuꝫ turbatiõe nõ modica poſſent occaſione ip ſius ꝑ tpe ſuboriri. Nos tã ex ſupioritate^h q̃ ad iperiũ nõ ẽ dubiũ noſ hẽre: q̃ ex poteſta te in q̃ uacãte iperio iperatori ſuccedim⁹^i: ⁊ nihilomin⁹ ex il li⁹ plenitudine poteſtatis quã xp̃s rex regũ ⁊ dñs dominãti um^k nobis lꝫ imeritis i ꝑſona beati petri ꝯceſſit: ſnĩaꝫ ⁊ ꝓceſ ſus oẽs ꝑdictos ⁊ q̃cquid ex^l eis ſecutũ ẽ vl' occaſiõe ipoꝝ: de fratꝝ nr̃oꝝ ꝯſilio^n declara m⁹ fuiſſe ac eẽ omĩo irritos ⁊ inanes: nullũqꝫ debere aut de buiſſe ſortiri effectũ ſeu nocu/ mẽtũ vel notã afferre cuiqꝫ vel quõdolibet attuliſſe: ipoſqꝫ ni hilomin⁹ quaten⁹ ꝓceſſerũt de facto ⁊ quicqud ex eis ſecutũ eſt vl' ob eos vl' in poſterũ ſeq̃ poſſet: in irrituꝫ reuocamus^o. Clemẽs. v. in concil. uienẽſi.

De appellationibus.

Si a iudicib⁹^p duob⁹ aut pluribus fuerit appellãdum^q: q: fõte de facili eoꝝ ꝑſẽtia ſimul^r ha beri nõ poſſet: liceat corã^s ip/ ſis vl' maiori^t parte ipſoꝝ ap pellare^u ⁊ aploſ petere ſepara tiꝫ: valebitqꝫ appellatõ talis^x ac^a ſi ſimul fuiſſet in eorũ pre ſẽtia ab omnibus appellatũ. Eſt tamen appellato igno ranti^b appellatiõis necnõ de/

c Falcẽ. qd̃ facere non licuit. de elec venerabileꝫ in ꝑn. cũ ſuis corcor.

d Sic graui. leſe ma/ ieſtatis.

e Licuerit. fa. ad no. ff. de cõſti. ꝑn. l. j. ⁊. C. ſi ꝯ ius vl' vti. pu. l. vlt. p inno. de ꝯſti. q̃ i ecclıaꝝ p hoſti. in ſũ. de reſcrip. §. q̃s vires. ver. põt aũt facit etiã ad qõneꝫ de iu/ dice habẽte arbitrium: quã no. j. de v̇. ſig. ſepe ſup ver. defenſiones.

f Nomine. ſic. e. ti. c. fi. li. vj. ij. q. j. i ꝑmis in fi.

g Uulgi. cui⁹ opi. q̃ñqꝫ inſpicit. ff. de flum. l. j. ff. de fundo inſtruc. l. cũ de lanioniſ. §. aſinã. de pur. vul. per totũ ⁊ no. de re/ ſcrip. nõnulli in. iiij. glo. Ouidius de põtu: Uul/ gus amicitias vtilitate probat.

h Superioritate. vt in conſtitutione romani. §. de iureiuran.

i Succedim⁹. de fo. cõ pe. lꝫ ex ſuſcepto. ⁊ hui⁹ mõi ptãti nõ participãt legati de latere: de hoc in ſpe. ti. ij. §. nũc oſtẽdẽdũ ver. xix. io. an.

k Dominantiũ. apoc. xix. c. vltra mediũ. j. ad timo. vj. ⁊ facit. viij. diſ. que ꝯtra mores in fi. de deci. tua. ij. io. an.

l Cõceſſit. matth. xvj.

m Ex eis. Concor. de elec. qualiter in fi. j. de im mu. ec. quoniam.

n Cõſilio. vide qd̃ no. e. ti. c. ij. li. vj. in. j. glo.

o Reuocam⁹. cõ cor. de re. ec. nõ alie. ſiquis. e. ti. ad audientiã. ⁊ qd̃ ibi no. ⁊ de offi. or. c. pe. ⁊. ij. q. j. primates.

p [illegible] a iudicib⁹. ſe ſummat ⁊ ſunt due ptes. ſc̃da ibi ẽ tñ. ⁊ qꝫ di cit iudicib⁹: intelligo ordinarijs vl' delegatis: ſiue ſint ad cãs ſiue ſint executores ad gr̃as. ⁊ idẽ etiã puto de arbitris iuris a qbus appellari põt: de of. dele. ab arbitris. li. vj. cũ eadẽ ſit ratio.

q Appellandũ. in iudicio vel extra a ſententia vel grauamine forte. dato ergo qꝫ haberi poſſet ipoꝝ copia: locus eſſet ei qd̃ h̃ dĩ ſꝫ ante ꝯſtitutionẽ iſtã tunc ſolũ ſic diuiſim de facto appellabam⁹

Sꝫ ſi inno. intellexit ſimul i lo co. ſ. congregatis tpe quo appellat: hoc igit hic corrigi tur. ſed ſi intellexit ſimul reſpectu for/ me vel interpoſiti/ onis: hoc hic non tangit. lꝫ eni hic ſe paratiꝫ appelletur tamen ab oib⁹ ap pellat. hoc tamen ſcies qꝫ quotiens vnus ex plurib⁹ iu dicibus procedere põt: ⁊ ab ipſo ſolo ſi procedit poterit appellari: de ꝑmo/ vide quod no. de arbi. c. ij. li. vj.

s Corã ipis. vide quod not. de elec. vt circa. li. vj. in ꝑ/ ſentia. n. iudiciſ ap/ pellandũ eſt. ij. q. vj. biduũ. vbi de h̃ ⁊. e. ti. ſuggeſtum:

t Maiori. quã/ do ſũt plẽs q̃ꝫ duo Nã in duob⁹ nõ ẽ dare partem maio/ rẽ: oportebit ergo tunc qꝫ coram am bobus fiat appel/ latio: ſꝫ diuiſiꝫ poſ ſũt haberi. ſꝫ qd ſi ambo etiã diuiſim nõ poſſũt hẽri vel quãdo ſũt plures nõ põt hẽri pars maior etiã diuiſiꝫ? So. exq̃ nõ ſtat p appellãtẽ ſibi non nocet. facta igit ꝓ teſtatione appellet coram illis vel illo quos vl' quẽ hẽre põt. vl' ſi nullũ põt hẽre corã publicis ⁊ ho neſtis ꝑſonis. e. ti. c. fi. de of. or. paſtoralis. ſi haberet copiã iudicis ad quẽ corã illo appellet. ij. q. vi. biduũ.

u Appellare. ſepatim vt ſeqt. ẽ. n. mens littere: qꝫ glibet iſtoꝝ actuũ appellatio ⁊ aploꝝ petitio ſeparatim fieri poſſit

x Talis. ſupple ⁊ apoſtolorum petitio.

II

latiōis[c] eoꝝ[d] ⁊ termini p̄fixio nis[e] ſi ſubſecute fuerint: intimatio legitie[f] faciēda. I dem.

Quamuis[g] rigoꝛ iuris[h] expoſcat euʒ q̄ appellat debere petē aplo̅s cōgruo loco ⁊ tp̄e[i] ſepius ⁊ inſtāter: nos tn̄ antiquā ⁊ cōmuneʒ obſeruātiā[k] litigātiū ſequi ⁊ equitateʒ rigoꝛi p̄ferri[l] volētes decernimus[m] ſufficē: ꝙ p appellātem ſimul vno cōtextu[n] apoſtoli[o] inſtanter ⁊ ſepi[9] poſtulentur. ¶ Ueꝝ iudex a q̄ appellant certū[p] terminū ad recipiēdos aplo̅s appellanti aſſignet: ⁊ appellās in aſſignato ſibi termino nō cōpareat coꝛam eo nec[q] petat aplo̅s ſibi tradi appellationi ſue renūciaſſe videtur[r]. ¶ Similiter ſi iudex appellāti reſpōderit infra iuris terminū aplo̅s ſe daturū: appellationi ſue renunciaſſe appellās intelligitur: niſi infra[ſ] dictuʒ terminū[t] congruo loco ⁊ tpe inſtāter ⁊ ſepius: ſaltē vno contextu petat aplo̅s ab eodē iudice ſibi dari: vl' ſi recipe recuſat oblatos[u]. ¶ Quod ſi iudex in termino ad dandū aplo̅s p̄fixo p eū ipos appel-

a ¶ Ac ſi ſimul. concoꝛ. de re iudi. c. pe. li. vj.

b ¶ Ignoꝛanti. ſciens enim certificari non debet: de re iudi. cum qui certus. li. vi. p̄ſumitur autē ignoꝛantia: de re. iur. p̄ſumitur. li. vj. cum concoꝛ.

c ¶ Delationis. vbi delatū eſt tunc negociuʒ p̄ncipale per hoc eſt coꝛā iudice appellationis. ſ. e. cū appellationibus. li. vj. ⁊ ideo intimanduʒ eſt appellato: ⁊ ſa. h̄ littera ad ibi not. ꝙ deferre appellationi ⁊ terminū illi p̄figere ſunt diuerſa.

d ¶ Eoꝝ. ſ. iudicū

e ¶ P̄fixiōis. ad iter enim arripiendū vl' ad ſe p̄ſentādū potuerūt terminū aſſignare. e. ti. cū ſit ro. q̄ termini aſſignatio quia multuʒ operaẗ: vt e. ti. ſepe. iō p̄ti hoc ignorāti debet intimari. Sʒ nūqd hec delatio ⁊ termini p̄fixio ſepatiʒ p illos iudices fieri poterit? qd̄ videẗ p hāc litterā: ſʒ foꝛſan ē mens littere ꝙ iudices illi poſtea ꝯuenient ⁊ deferent vl' termini ſtatuent ꝙ intimari debet appellato.

f ¶ Legitime. per moduʒ qui habetur. ſ. e. cō. de elec. cauſam. vt ibi patet in fi. Nec puto hanc intimationem ſolum faciendam quando ſic ſeparatim appellaẗ: ſed etiā fiet qn̄ ſimul a iudicibus appellatur: vel quando vnus ſolus eſſet iudex a quo appellatur ꝑpter rationes quas ſupra notaui ⁊ aduerte quia decre. illa cām. nil dicit de intimatione delationis vel termini: ſed ſolius appellationis. ⁊ eſt ratio q꞉ cauſe beneficiales de quibus ibi dicitur quo p p̄ncipale deferuntur per appellationes ⁊ habent terminū ſtatutum a iure ad ſe p̄ntandum. ⁊ hoc pars cui notificatur appellatio ignoꝛare non debet: alie vero non: ⁊ ideo ſi deferatur vel terminus ſtatuatur ab homine: notificentur hec appellato qui potuit ignoꝛare.

g Quamuis. Caſus. ſufficit aplo̅s peti vno contextu ſepius ⁊ inſtanter: ad quos recipiendos ſi iudex certum terminū ſtatuat: appellans illos non petens in termino: appellationi renūciat. Item cū iudex ſtatuat terminuʒ iuris incertū infra quē appellans illos debite non petiuit vel oblatos recipere renuit. Ponit vltimo tres caſus quibus appellans nō habens apoſtolos appellationem pꝛoſequi poteſt. ⁊ ſunt quattuoꝛ partes. ſecunda ibi veꝝ. tertia ibi ſimiliter. quarta ibi quod ſi. ⁊ determinat p̄mū dictuʒ qd̄ no. ſ. e. ti. ab eo. li. vj. in. iij. glo. vbi patet ꝙ mihi placebat iſte rigoꝛ de quo loquiẗ p̄in. ⁊ idem ibi archi.

h ¶ Iuris. ij. q. vj. poſt appellationem. ⁊. §. vlti. ad fi. C. e. ti. iudicibus.

i ¶ Tpe. ſ. xxx. dieꝝ q currūt a tpe ſn̄ie vl' ab eo tpe quo icipit currere decēdūi appellatiōis interponēde: ſic intellige qd̄ no. ſ. e. ab eo in gl. ij. ⁊ ē ſi. qd̄ no. ff. de execu. tu. l. qnq̄ginta. olim dabanẗ qnqꝫ dies. ij. q. vj. ab eo. ⁊ eſt iſte terminus etiā iudicis ad tradendū: vt ꝓbāt iura p̄dicta.

k ¶ Obſeruantiā. ſi. ſ. e. cō. de eta. ⁊ quali. generalem. tn̄ aūt vigebat hec obſeruātia ꝙ dicebat guil. ꝙ nunq̄ viderat hoc opponi vt no. in decre. ab eo.

l ¶ P̄ferri. ſi. de re. ꝑmu. c. vno. li. vj. qbus aūt caſibus p̄feraẗ equitas rigoꝛi ⁊ econtra. ſatis ſcripſi de tranſac. c. fi.

m ¶ Decernimus. per viaʒ declarationis. debuiſſet eñ dici ꝯtrarium: vt. ſ. patet: ⁊ ideo vtiẗ iſto verbo: ſi. de reg. ꝯſtitutionē. li. vj.

n ¶ Contextu. lex dicit de teſtamēto in ſcriptis ꝙ vno ꝯtextu fieri debet ⁊ declarat vno cōtextu fieri cū nullus alienꝰ actus miſceẗ. ff. de teſta. heredes palā ad fi. ſic etiā electio vno ꝯtextu fieri dʒ. ſ. de elec. q꞉ ꝓpter. ſʒ h̄ nō iponiẗ neceſſitas hoc faciēdi vno cōtextu: ſʒ diciẗ ꝙ ſi ſic fiat valet: ⁊ non curo an hec petitio fiat vno ꝯtextu cū appellatiōis interpoſitione necne: ſa. qd̄ no. ff. e. l. j. in glo. fi. ⁊ in ſpe. de ap. §. ſequitur. in fi.

o ¶ Apli. quos interdū eplās interdū dimiſſoꝛias vocamus. ij. q. vj. ab eo. ⁊ in. c. poſt appellationē. Quid ſint apli: ⁊ vn̄ dicanẗ: de quadruplici eoꝝ ſpecie ⁊ eoꝝ foꝛmis vide in ſpe. e. ti. iiij. parte. §. ſequitur.

p ¶ Certū. ſiue p denominationē diei: puta die iouis ꝓximo vel p numeꝝ: puta hodie ad octo dies vel octaua die menſis.

q ¶ Nec petat. ſola ergo cōparitio nō ſufficeret: nō ſic in cāu decre. ſi a iudice. e. ti. li. vj. eſt eñ caſus ille ab iſto diuerſus. apli eñ danẗ vt inſtruaẗ iudex ad quem. eo. ti. vt ſup. li. vj. ſed reuocatio grauaminis fit vt iuriſditionem reſumat iudex a quo. non eſt ergo mirum ſi plus circa p̄mum q̄ꝫ circa ſecundū artaẗ appellās ⁊ iudex a quo plus circa ſecundū q̄ꝫ circa p̄mum. io. an.

r ¶ Videẗ. etiā ſi iret vl' mitteret ꝓ illa ꝓſequēda. ſ. e. ab eo. li. vj. ſed quid diceſſi in iſto caſu vel ſequēti cōparuit appellans in termine certo vt hic vl' infra incertū: vt. j. ꝓxi. rn̄. iudex aſſignat nouū terminū ad illos recipiendos in quo nō cōpet appellans: nū quid renunciaſſe videẗ? foꝛte fuit de mente huius iuris ꝙ vltra ſecundam vicē nō teneaẗ appellās coꝛā ipſo pꝛo hac cauſa cōparere. tutius eſt ꝙ ex quo ſecundus terminus eſt infra tp̄s iuris infra qd̄ ad hunc actū iudex eſt coꝛā illo in termino ꝓꝛogato cōpareat nō tn̄ puto ꝙ teneaẗ plus petere. ſic ꝓcedat qd̄ dixi de vice ſecūda. ſed ſatis eſt ꝙ exhibeat ſe paratū recipere: ſicut in p̄di. decr. ſi a iudice. ⁊ lʒ vt dixi hoc ſit tutius: nō tn̄ eſtimo eū qui bis comparuit negligentē vel renunciantē dici poſſe: alś ſequeretur ꝙ ſingulis diebus de termino. xxx. dierum poſt appellationem extantibus ad cōparendum poſſet vrgeri.

ſ ¶ Infra dictū. no. q꞉ ſ. ꝓxi. rn̄. dixit in aſſignato termino: hic diciẗ infra dictū terminū: vbi ergo ē certꝰ terminus: dʒ i termino cōparere: nec tūc ſufficeret id an̄ t̄minū facere. vbi v̊o ſub hac icertitudine. ſ. ifra t̄minū iuris: ſaẗ ē infra illū terminū petere iterato ⁊ no. ꝙ lʒ terminus ſit incertꝰ cū rn̄dit ſe daturꝝ ifra t̄mini iuris puto tn̄ ꝙ ſi rn̄deret ſe daturꝝ in t̄mino iuris vl' vltima vl' penultima die termini iuris ꝙ terminꝰ certꝰ eēt: nec tūc ſufficeret an̄ t̄minū cōparere. ⁊ p id vi̇ h̄ exp̄ſſū: ꝙ citatus vl iuſſus vt ꝯpareat vl' aliqd agat ifra certū t̄minū vt quotidie fit: ſatis ē ꝙ infra terminū qn̄cūqꝫ: dū tn̄ loco ⁊ tpe ꝯgruo cōpareat vl' id agat: exempla patent de do. ⁊ ꝯtu. cū dilecti. de ꝯſue. c. fi. ⁊ de p̄ben. ſi pluribus. li. vj. e. li. de elec. c. j. ⁊ c. cupientes. §. qd̄ ſi per. xx.

t ¶ Terminū. qui etiā ipm̄ iudicē artat vt dixi in. j. rn̄. io. an.

u ¶ Oblatos. ſepius vidi dubitare cuius expenſis apli ſint tradēdi. Cōmuniꝰ tenaẗ ꝙ expenſis appellātis. ſʒ h̄ lr̄a facit i ꝯtrū: dū

dicit oblatos. ſicut ergo libellū quē actor tenet reo offerre. iij. q. iij. offerat. ſuis expēſis tradit: ſic ⁊ iudex aplos: ad idē de of. or. ſi canonici. ꝓ h fa. ij. q. vj. ab eo. vbi dī ꝙ traditio aploꝝ expedit ex officio iudicis. Itē fa. C. e. ti. eos. i fi. vbi dī ꝙ etiā nō petēti dari debēt: hic etiā vtit v̄bo dādi ⁊ v̄bo exhibēdi: quo v̄bo etiaʒ vtit decr. pia. ⁊ decr. ab eo. e. ti. li. vj. ⁊ decr. vt ſup. e. ti. dicit tribuat. ⁊ l. iudicibus. C. e. canonizata ij. q. vj. in fi. dicit ɔuenit ꝑſtari. ſatis ē ergo ꝙ cuicūqʒ hoꝝ v̄boꝝ attribui poſſit ɔtuita datio. Iteʒ pcedēs decr. j. ⁊ decr. vt ſup. pcipiūt eos exhiberi: ⁊ qd̄ pcipit neceſſe eſt fieri. xiiij. q. j. qd̄ pcipit. de v̄. ſig. i his. ex qbꝰ vī gratis offerēdos aplos: ⁊ fa. ad materiā qd̄ ſcripſi ō elec. vt pterite. vt dixi. ɔriū fuat qd̄ equitatē hʒ saltē i delegatis. dubitari ſolet etiā an clauſos ⁊ ſigillatos appellās recipe tenear: ⁊ ar. decre. intimaſti. eo. ti. videtur ꝙ non.

x ¶ Dederit. hic tolle litteram infra appellationem ſuam extunc ⁊c. ⁊ idem facias in fi. ſequen. ver.

a ¶ Aut ſi. ſecūdus caſus: p quē patet ꝙ appellās qui ſufficiēter petijt aplos corā iudice q r̄ndit ſe illos daturꝝ nullo termino ſtatuto cōparere vlterius nō tenetur: fortius ergo ſi nihil reſpōderit: alſ inutile foret quod dicitur. ſ. j. r̄n. ⁊ adhuc fortius ſi denegauerit. ſed hoc erat expeditum in decre. ab eo.

b ¶ Prefixo. tunc vel poſtea.

c ¶ Uel īfra. tertius caſus. ⁊ p id qd̄ dī h ⁊. ſ. e. §. ſilr patet: ꝙ iudex a quo pōt īfra tp̄s iuris tenere īpeditū appellātē: nec. n. cogit īfra t̄minū illos dare: fa. de elec. ɔmiſſa. li. vj. lʒ ergo ſatis ſit appellanti īfra terminū illos petere p modū q ſequit: tenet tamē finem termini expectare: vt videat an iudex offerret ⁊ morā purgaret.

d ¶ Extūc. ſ. in pmo cāu lapſo termino pfixo p iudicē: i ſcd̄o pꝰ r̄nſionē iudicis: ſi poſtea terminū nō ſtatuerit: i tertio pꝰ iuris terminū: ſic itelligo lrāʒ: vt ſic cuiqʒ caſui ɔtinuet iſte finis: vt. ſ. dixi

e ¶ Denegati. nec tʒ ꝓceſſus ſup pncipali poſtea factus p iudicē a quo: qd̄ dic vt. ſ. e. ab eo in fi. li. vj. ex hac ergo ɔſtitutiōe eliciat quattuor caſus ɔ̄ appellantē: ⁊ tres ɔ̄ iudicē. Primus ɔ̄ appellantē cū aplos nō petit. Secūdus ⁊ tertiꝰ cū in termino certo ad id dato vl' infra incertū illos nō repetit. Quartꝰ cū illos ſibi oblatos nō recipit. Cōtra iudicē vt denegaſſe videat ſūt tres caſus cū in certo termino per ſe ſtatuto illos nō tradit: vel ſe traditurū dicit: ſed terminū nō ſtatuit: vel dicens ſe daturū infra iuris terminū requiſitus illos nō tradit. Duos caſus addidi. ſ. quādo nil reſpondet vel denegat. iudicis pena eſt: vt proceſſus per ipſum habitus poſtea nō teneat. appellātis: vt appellationi renūciaſſe videatur. ſ. eo. vt ſuper. ⁊ c. ab eo li. vj. ⁊ hic.

f SIcut appellationē. in hac decre. ⁊ ſequētibus breuiloquus fuit auctor ita ꝙ ſūmāde nō ſūt. hoc aūt approbat i vno dicto qd̄ no. inno. e. ti. ɔſtitutus. ⁊ c. bone. in alio determinat no. C. de tē. ap. l. fi. §. illud. ⁊ reprobat opi. hoſti. quā no. e. ti. ex rōe. approbat qd̄ olim diſputando terminaui: vt. j. patebit.

g ¶ Iudicialem. ij. q. vj. ei qui. ſ. e. ti. cum ſit romana.

h ¶ Extraiudicialē. de qua. e. ti. ɔcertatiōi. li. vj. ⁊ h ꝓbabamus olim per decre. ɔſtitutus. e. ti. q̄ loquit de appellatiōe extraiudiciali: ⁊ tñ appellās nō īpeditus excludit a ꝓſecutione poſt annū: qd̄ ibi inno. tenebat cū determinatiōe huiuſmōi. c. ſ. ꝙ qñ appellat a futuro grauamine: tūc a tpe grauaminis annus ꝓſecutiōis incipiat. ⁊ xij. differētias inter extraiudicialem ⁊ inter iudicialeʒ appellationem ſcripſi poſt hoſti. eo. ti. bone.

i ¶ A die. ergo videt ꝙ illa pars diei in qua appellat cedat lucro appellantis nec cōputet in anno: ſic ē de elec. c. j. de excep. pia. de

lanti petēti nō dederit[x]: aut[a] ſi oū peterent apoſtoli reſponderit ſe daturꝝ eoſdē nullo termino certo ſibi pfixo[b]: vl' īfra[c] iuris terminū ſe eos ſaſſeruerit velle dare: ⁊ poſtea per appellanteʒ congruo loco ⁊ tpe ſepius ⁊ inſtanter vno ɔtextu etiā reqſitꝰ: eos nō curauerit infra eūdem terminū exhibere: appellationem ſuā extunc[d] proſequi poſſit appellans: ac ſi expreſſe fuiſſent eidem apoſtoli denegati[e]. Idem.

SIcut[f] appellationē iudicialē[g]: ſic ⁊ extraiudicialē[h] infra annū a die[i] interpoſitiōis ipiꝰ vl' a die illati grauaminis

reſti. ſpo. freques. ſ. de pben. ſtatatū li. vj. ⁊ in hoc differat a tpe appellationis īterponēde: qd̄ currit de momēto ad momentū: de re iudi. ꝙ ad ɔſultationē. Scire debes ꝙ olī hāc qſtionē diſputaui. ſ. qñ deberet currere tp̄s appellationis proſequēde. Accur. i. l. fi. C. de tē. ap. ponit tres opiniones. ſ. hic approbatam: ⁊ aliā ꝙ icipiat a tpe inchoate ꝓſecutiōis: p q̄ fac. lex illa: ibi ⁊ annale tp̄s poſt inchoatā litē pterierit. Tertia ē ꝙ appellās ſi nō ꝓſeqt īfra annū a tpe appellatiōis vl' biennū ex cā: rata manet ſnīa. ſʒ ſi inchoauit īfra tpa tūc a tēpore ichoationis habeat annū: ⁊ ex cā biennū: ſed vt ibi no. ſm has duas opi. poſſet ꝓſecutiōis tp̄s extēdi ad quadriēniū. Eſt quarta opi. quā ipe no. in auc. de iudi. §. appellatiōes. col. vj. vt curſui ipiꝰ anni pponant duo mēſes p. §. pdictū: vbi vī exp̄ſſum. Eſt quinta opi. que placet hoſti. e. ti. ex rōe. ꝙ currat annus a tpe ſnīe a qua fuit appellatū: all. ij. q. vj. anterioꝝ. ver. ⁊ ſancimus. ſʒ ibi loquit de tempore appellationis interponende. iuuabā hanc opi. per. l. iudicibus. C. e. que habet. ij. q. vj. in fi. vbi tp̄s apoſtoloꝝ petēdoꝝ currit a tpe ſnīe: vt etiā dixi. ſ. c. ꝓxi. in glo. iij. ad idē. e. q. ꝓpter ſupfluaʒ facit. e. ti. nō ſolū. li. vj. vbi attentata poſt ſnīam lʒ ante appellationē: reuocant p modū attētati. Item tempus reſti. in inte. ⁊ ſupplicationis ɔtra ſententiā currit a tpe ſnīe: de reſti. in inte. c. j. li. vj. C. de pci. īpera. of. auc. que ſupplicatio. Iteʒ annus executionis qui dat delegato currit a tpe ſnīe: de offi. dele. querēti. ſic dicā de iſto. ⁊ videt caſus. C. de tem. ap. l. j. que de tpe ꝓſecutionis vī debere intelligi. Prima opi. quā in ſolutiōe tūc tenui ſic ꝓbat. iſtud tp̄s dat appellanti ⁊ ad ꝓſecutionē appellatiōis. ij. q. vj. ei qui. alſ incipit ſigſ appellat. C. de tem. ap. ei qui. e. ti. cū ſit. ⁊ c. reprehenſibilis ſepe. ⁊ c. ɔſtitutus. de ſen. ex. lʒ. li. vj. ergo oportet appellationē precedere huiꝰ temporis curſū: ne lex ſit īpoſſibilis iiij. di. erit aūt cū ſi. Item decr. ad hoc. ij. e. ti. dicit poſt appellationē. Itē lex. ij. in pn. ⁊ lex. iij. poſt pn. C. de tem. ap. ad idem. e. ti. nicolao. de do. ⁊ ɔtu. cū olim in fi. Item cuʒ decem dies dent ad deliberandum an expediat appellare non cōputabunt in tempore proſecutionis. nā iſta diuerſa ſūt: qd̄ patet de ꝓcur. nō iniuſte in fi. C. e. ti. inuitus. ⁊ fa. qd̄ ibi no. alſ cā tempus interponēde currat a tpe ſcientie. ij. q. vj. biduū. e. ti. ɔcertatiōi. li. vj. ſi tempus ꝓſequende curreret a pte ſnīe: ſm id poſt annū poſſet appellare ſed nō ꝓſequi: ſi. quod no. ff. de execu. tu. quinquaginta. fa. ff. de reg. re. l. annus. p q̄ iura ⁊ per decre. ex parte. ſ. de reſcrip. hanc partē elegi que hic approbatur. ad contraria reſpondetur ꝙ ſecunda ⁊ tertia opi. abſurditatē habent: de qua dixi. ſ. pōt ergo exponi qd̄ dicit ibi lex: vt ibi no. pterierit. i. preteriſſe noſcat: vl' clarius. i. curſū ſuū cōpleuerit: ⁊ per eundē modum tollitur quarta. ⁊ qd̄ dicit. §. appellationes. poſt duos mēſes tempus fatale ſuū inchoare curſū exponas. i. inchoatū ꝓſeq ⁊ finire: vl' qd̄ ibi dicit ē locale vl' ſpeciale: vt ibi no. Pro qnta opi. nō facit decr. ex rōe. vt patet ex antiq auc. ⁊ ibi ſcripſi. Lex iudicibꝰ. nō ob. qr lʒ appellare ⁊ apoſtolos petere ſint diuerſa ⁊ habeāt diuerſa tpa: qr tñ fiūt corā eodē ⁊ ſcd̄m acceſſoriū primi ⁊ in ſola verbali petitione ɔſiſtēs: voluit ius vnū tp̄s cū alio ɔfundi. ſʒ appellatio ⁊ ꝓſecutio fiūt corā diuerſis q ꝓſecutio in multa difficultate cō

ſiſtit: quare ius noluit vnū tp̄s in aliud imputari. in tpe reſtitutionis ſupplicatiōis ⁊ executionis nō eſt dare diuerſa tpa que poſſūt ꝯfundi: ſed vni ſolū in decr. nō ſolū. a beneficio deliberandi: qđ habet vicius per decedūt pcedit qđ reuocāt ante appellationē ⁊ poſt ſniaz innouata. lex. j. C. de tē. ap. varios hʒ intellectꝰ: vt ibi no.

dicit ibi gof. i alijs q̄ celeritatē deſiderāt. ff. de dam. infec. l. j. ff. de ſer. l. j. ⁊. ij.

y Preciperet. poſt illud ergo preceptum incipiunt currere tempora. hoc intendit.

a Appellanti. ſe ſummat habens duo dicta que varias opiniones determinant: vt infra dicetur.

vbi a futuro [i] grauamine appellatur pſequi ⁊ finiri [k] tenet appellās. qđ ſi iuſto īpedimēto [l] ceſſāte n̄ fecerit: đbebit eiꝰ appellatio deſerta cēſeri [m]. Idē. Quādiu [n] appellatiōis pſecutio p cōpromiſſuz [o] vel al's [p] de ptiū expſſo [q] ꝯſenſu differt tp̄s ad pſequēdū eandez ad hoīe [r] vl' a iure prefixū currere [s] nolumus appellāti [t]: niſi forte [u] iudex vidēs ex dilatiōe periculū iminere [x] preciperet [y] in illa procedi. Idem. Appellāti [a] ab iterlocutori [b] a vl' a grauamine iudic̄ [c] nō licz cās alias pſeq̄ q̄ in appellatiōe ſua noiatim [d] dūtaxat expſſas [e] nec pceſſus [f] primi iudic̄ [g] ex nouis [h] aut de nouo

i A futuro. qꝛ in iudicio nō appellat: niſi a grauamine illato: nō nō in iudiciali ſed extraiudiciali pcedit hec diſtinctio. ſi ergo appellat canonicꝰ ne fiat electio eo excluſo: vel ne fiat de ticio: vl' ne fiat niſi denominato p maiorē partē capituli vl' appellat poſſeſſor ne in poſſeſſione inquietet: extūc ⁊ nō prius: cū ꝯ appellationes factū fuerat: illas pſequi tenet: ſic loquit de elect. cū nobis. ⁊. c. auditis. ⁊. e. ti. ꝯſtitutus. ⁊. c. bone.

b Ab interlocutoria. per hoc ⁊ per verbū nominatim qđ. j. ſequit reprobat opi. inno. quaz no. de no. op. nun. c. pe. vbi tenet q̄ ſatis ē appellantez ab interlocutoria exprimere illā iniuſtam etiā ſi nō adijciat in quo vl' quare. ⁊ lʒ ibi hoc approbat prius tn̄ ibi dixerat q̄ minis eſt generale hoc verbū ſicut. ⁊ ſi diceret ſe grauatū ⁊ nō exprimeret in quo. Dicit aūt opinionē ſuā amplꝰ pcedere quando appellans diceret ſententiam iniuſtam: quia ex inſtrumēis, teſtibus vel alijs productis aliter vel contrariuz pronunciari debuerat: inducit decre. eo. ti. ex parte. j. hoſtien. ibi cōtradicens q̄ appellans habet exprimere cauſam quare ſit iuſta: ⁊ maxime per decre. cordi. eo. ti. li. vj. ⁊ hoc placet guil. in ſpe. de ap. §. qualiter. in princi. ⁊ hoc approbatur ⁊ merito: quia nō eēt al's differentia in expreſſione inter appellātem a diffinitiua ⁊ ab interlocutoria: cuius contrarium vult decre. vt debitus. ſ. eo. ⁊ predi. decre. cordi. ⁊ facit quod ibi no. in. v. glo. An vero ſententia ſuper peremptoria ſit diffinitiua vel interlocutoria dicam. j. c. ſi. in princi.

k Finiri. in hoc ꝯuenit tp̄s reſtitutiōis in integrū. ſ. e. cō. de reſti. in inte. c. vno. ⁊ approbat in hoc quod no. inno. ſ. e. ex ratione. ⁊ ber. ſ. e. cum ſit. ⁊. c. oblate.

l Impedimento. de hoc qđ ꝯuenit qn̄qz ex pte iudicis qñqz ex pte appellātis: qn̄qz ex pte appellati: ſat. ſ. e. ex rōe ⁊ in ſpe. eo. ti. §. nunc breuiter. io. an.

m Deſerta. idem verbū. j. e. c. iij. ⁊. C. e. l. qm̄. io. an.

n Quādiu. ſumi potuit ex auc̄. ſi tn̄. C. de tē. ap. ſupta de cor. auc̄. de ap. §. j. colla. viij. que tamen in tribus hic ſupplet vt. j. dicā. ⁊ q̄ dices q̄diu exponens. i. quātūcūqz diu. vnde dicit auc̄. etiam ſi decies mille anni fluxerint.

o Cōpromiſſū. nō ſic in eligētibus q cōpromittūt qbus bene currūt electionū tpa: de elec. ſi cōpromiſſarius. j. rn̄. li. vj. ⁊ ratio diuerſitatis ibi no. in glo. fi. ſi ergo cōpromiſſarius nō pronunciat: reuertit appellans ad iudicem. ⁊ idē puto ſi pronunciat: ſed appellās vult penā ſoluere ⁊ appellationem proſequi. nec iſta littera contradicit: imo fauet: cū dicit tempus interim non currere. Item etiam ante pronūciationem compromiſſo durante poterat appellans ad iudicē redire ſoluendo penā: vt no. de of. dele. ſignificāntibꝰ in iij. glo.

p Vel alias. hoc ſupplet hec decre. qđ nō dicebat auc̄. pone mortalitas vl' alia peſtis cepit eſſe in loco appellationis proſequende: ita q̄ conuenerunt appellans ⁊ appellatus differre ad certum tempus: ita q̄ tempora non currerent vel aliquid tale.

q Expreſſo. non ſufficeret ergo tacitus: puta q̄ ſimul appellans ⁊ appellatus ad domicilium redeunt vel longam peregrinationem ſimul arripiunt vel aliquid tale. imputet enim ſibi appellans qui ſic itinerat. Item per procuratorez proſequi poterat.

r Ab homine. hoc eſt ſecunduz quo ſuppletur auc̄. que loquebatur ſolum de tempore iuris.

ſ Currere. nō intelligas q̄ cōpromiſſo deſerto vl' tpe de quo cōuenit finito habeat appellans integrū tp̄s ſed ſoluz habebit quātū tpe cōpromiſſi ſuperat. dormit eni tūc illꝰ temporis curſus: fa. ſ. e. cō. de reſti. in inte. c. vno. qđ plene no. đ v. ſi. dilecto. ff. ex q. cau. ma. ſʒ ⁊ ſi p ꝑtorē. §. quotieſ.

t Appellanti. nec appellato.

u Niſi forte. tertium in quo ſuppletur auc̄.

x Imminere. ſ. e. oblate ad fi. que ponit exemplū de cā electionis vl' matrimonio ſpirituali. idem ibi dixi de matrimonio carnali ſm gof. hoſti. ⁊ egi. all. vt li. nō ꝯte. qm̄. idē

c Iudicis. fa. p inno. qui intellexit decre. cordi. quando extra iudicium appellatur tm̄ a iudice: vide quod ibi no. in. iiij. glo. et hoc dicit qꝛ appellatio ꝯtra partē iuſtificat ex futuro grauamine vt. ſ. c. ij. al's etiā notorias. lʒ enim notorium releuare poſſit ab onere probandi: non tamen releuat ab onere proponendi: vt ſcripſi. ſ. vt lit. nō ꝯteſ. c. ij. ſuper. j. glo.

d Nominatim. ꝯcor. de ſen. ex. conſtitutionē. li. vj. in appellationibus i qbꝰ artat decre. vt circa de elec. li. vj. fortior fit expſſio: vt ibi ⁊. e. ti. conſtitutio. ⁊ in cle. de elec. conſtitutionem. ij. rn̄.

e Expreſſas. approbat quod no. ber. e. ti. cum cauſam in vlti. glo. ⁊ reprobat qđ no. io. ij. q. vj. nō ita. ⁊ ipe vin. ⁊ gof. in decre. vt debitus. vt ibi ſcripſi ſup verbo pbabili. ⁊ iura que pro eo faciunt loquunt cum appellatur a diffinitiua. ff. e. ſcio. in fi. ⁊ no. per hoc plene quod adijcitur cauſis: ⁊ per iſtud ſingulare verbum appellanti contra ſtilum curie: que habet ex pluribus cauſis expreſſis in appellatione nō exprimere niſi vnā in reſcripto cōmiſſionis: ſup quo vide quod ſcripſi in predi. decre. cū cauſaz. ſuper vlti. glo. ⁊ quod no. in ſpe. de ap. §. de officio. in penul. col.

f Nec pceſſus. h approbat qđ no. inno. in ꝑdi. decr. pe. de no. oper. nun. reprobās qđ ibi no. hoſti. ⁊ qđ no. glo. in decre. ij. vt lit. nō ꝯteſ. in glo. quare dicit q̄ etiā tenebat io. ⁊ vin. ibi tn̄ hoſti. ꝯ. ⁊ no. q̄ dicit pceſſus: qꝛ diffinitiua a qua fuit appellatū bn̄ pōt iuſtificari ⁊ impugnari ex nouis cauſis vl' nouiter pbandis: ⁊ ſic loquunt iura que inducebat hoſti. de fi. inſtru. cū io. de teſti. fraternitatis. ſaluo quod habes in cle. de teſti. c. ij.

g Iudicis. a cuius grauamine vel interlocutoria fuit appellatū de quo premiſit.

h Ex nouis. vn̄ qđ dicebat glo ꝑdi. decre. ij. vt lit. nō ꝯteſ. q̄ ex grauamine receptiōis teſtiū facte li. nō ꝯteſ. iuſtificabat ꝑcedēs appellatio: reprobabā olī inducēs decr. dilecto. ſ. e. ti. p quā patet q̄ etiā ꝑcedēs grauamē nō iuſtificat appellationē: niſi fuerit expſſū in illa. ſi ergo inigtas iudicis ꝑcedēs appellationē illa nō iuſtificat: ergo nec ſubſequēs. duo ergo requirunt ꝯiunctim: q̄ grauamē ꝑceſſerit appellationem vt hic: ⁊ q̄ fuerit expreſſū in illa: vt. ſ. ꝑx. rn̄.

L

ꝓbādis[a] iuſtificari pōt vł ēt i pugnari[b]: ſʒ tm̄ ex illꝰ que acta fuerunt vel exhibita coraʒ ipſo. Idem.

Si appellationem[c] ꝑ negligētiā[d] appellantis dſertā[e] appellās ipe cum appellato[f]: aut appellatꝰ[g] etiā ꝑ ſe ꝛ pncipalr ꝓſeqt nō iō minꝰ in rē[h] iudicatā cēſebit trāſiuiſſe ſnia[i] a q̄ fuerat appellatuz. Idem

Cum[k] a repulſione[l] exceptionis peremptorie[m] ſecundo[n] appellans ſuccumbit[o]

a ¶ Probādis. nō intelligas ꝙ vitas grauaminis probāda nō ſit corā iudice ad quē etiā ad iuſtificādā appellationē: ſʒ probata nō fuerit corā iudice a quo: qđ dic vt. ſ. e. ti. interpoſita. j. rn̄. ſʒ ħ intēdit ḡuamē iudicis: vel iniuſticia ꝓceſſus oportet ꝙ pateat ex actis corā iudice. vn̄ ſi ꝓpoſui exceptionē: ꝓbationē obtuli ꝛ admiſſus nō fui: hoc ꝓbato apparet grauamē. ſʒ ſi exceptionē legitimā ꝓbaui ꝛ iudex illā repulit ħ ꝓbato ḡuamen appa ret ſʒ ſi excipiebā actorē excōicatū minori iudex illā repulit non iuſtificaṫ appellatio nec ipugnaṫ ꝓceſſus ꝓbando illū excōicatū maiori: de quo i primo iudicio nō fuerat obiectū. Item ſi appellaui propter exceptionē de loco nō tuto non admiſſam nō iuſtificatur proceſſus: ſʒ nunc probetur me poſtea reconciliatum.

b ¶ Impugnari. impugnatio reſpicit appellantem iuſtificatio reſpicit appellatum. neuter aūt ipſorum vti poterit his que coram ipſo acta vel exhibita non fuerunt.

c Si appellationem. reprobat qđ no. inno. e. ti. ex ratione. approbans ꝛ fortificans quod ibi no. hoſti.

d ¶ Negligētiā. vt q: neglexit apoſtolos petere: vt in. c. q̄ꝛuis. ſ. e. vł neglexit ꝓſeq̄ īfra tpꝰ iuris vł hoīs: vt in decre. ſicut. ſ. eo.

e ¶ Deſertā. idē vbū in p̄di. decre. ſicut. ꝛ no. q: ſi in appellatiōe q̄ a p̄ncipio tenuit ꝛ poſtea tenere deſijt ꝓcedit hoc dictū: fortiꝰ puto ꝓcedere in appellatiōe q̄ diceret a principio nō tenuiſſe: vt q: dicit interpoſita tertio vel poſt decē dies. Item ſi ꝓcedit in tacite deſerta ꝑ negligentiā: fortius in exp̄ſſe deſerta ꝑ renūciationē fa. e. ti. romana. §. ſi vero. ꝛ. §. ſi autem. li. vj.

f ¶ Cū appellato. ſʒ ergo dilationes q̄s petit appellatus ꝑ quas ꝓtelaṫ appellatiōis ꝓſecutio ꝓſint appellanti: ſicut etiā reſtitutionem petenti proſunt quas petit reus ꝯtra quē petitur. C. de reſti. in inte. l. penul. ipſa tn̄ ꝓſecutio quā facit etiā appellatus ſibi non ꝓdeſt: vt hic per rationem quam. j. dicam.

g ¶ Appellatus. hic fortificat dictū hoſti. querebat eni inno. qđ ſi poſt lapſū tp̄s ꝓſecutionis fertur ſententia infirmans primam ſententiam: poſtea petit appellatus ipſam primā executioni mādari: tenebat ꝙ ipſi appellato obſtabit exceptio rei iudicate ex ſecunda ſententia infirmationis. nec valebit ſi dicat per lapſum tēporis ante ſententiam infirmationis primam ſententiam ratificatam: quia ſm̄ eum pretextu huius noue defenſionis non debet ſecunda infirmatiōis ſentētia retractari: de re iudi. inter monaſteriū. C. de trāſac. ſub p̄textu. nec valet etiā dicere ꝙ nō valet ſcđa ſnia lata ꝯ primā: q: vt dicit ſm̄ id nunq̄ valet ſnia appellationis p̄mā infirmās: nec ē etiā ſup eodē p̄ma lata in cā principali ꝛ ſcđa lata in cā appellationis. ꝛ hoc reprobat hoſti. dicēs: ꝙ lapſus tp̄is ratificat ſniaʒ: ꝛ facit haberi ꝑinde ac ſi nō fuiſſet appellatū. ſnia ergo infirmationis poſtea lata: a nō ſuo iudice lata fuit. Item nō valet ſnia ꝯ rem iudicatam: de hoc in pre. decre. inter. nec ob. p̄ma rō inno. q̄ procederet in ſnia lata a ſuo iudice. Nec ob. ſcđa rō: q: vbi ꝑ appellationē ſuſpēſa fuit p̄ma ſnia bn̄ tʒ ſecūda ꝯ p̄mā: ſʒ ex quo ceſſat p̄dicta ſuſpēſio appellatione deſerta nō valet ſcđa: ſicut nō valeret ſi appellatū nō fuiſſet. hoc ħ approbaṫ ꝛ fortificaṫ in tāto: q: p̄dicta ꝓcedūt nō ſolū cū ſolus appellans ꝓſeqt: ſʒ etiā cū vterq̄ʒ. ꝛ qđ plus ē etiā ſi ſolus appellatꝰ qđ forſan nō cogitauerat hoſti. ſit huiꝰ rō: q: petēdo ꝓnūciari male appellatū nō ē ſibi ꝯrius in eo ꝙ dicit ſniaʒ trāſiſſe in rē iudicatā ſʒ. n. de appellāte dubiteṫ ꝓpter ꝯrietatē q̄ vr̄ ineſſe: an poſſit ſimul ꝓſeq̄ appellationē ꝛ nullitatē ſnie: de quo ſatis ſcripſi. e. ti. dilecto. in vlti. glo. poſt inno. ꝛ hoſti. ꝛ vide in ſpe. de ſen. ꝓla. §. iuxta. ad fi. in appellato tn̄ dicēte male appellatū ꝛ ſniaʒ tranſiuiſſe rē iudicatā nulla eſt ꝯrietas. Sʒ dices imo eſt ꝯrietas inquantū dicit appellationē deſertā: ꝛ ꝓpter hoc ſniaʒ trāſiſſe i rē iudicatā: ꝛ nō deſertā inquātū ſup eiꝰ iniuſticia ꝓnūciari petit ꝑ appellatiōis iudicē: ꝛ ſic negat ꝛ aſſerit illū iudicē. So. ꝛ ſi vis ꝙ fatear ħ aliquā ꝯrietatē ineſſe tn̄ appellatꝰ q reꝰ ē p̄t vti ꝯrijs: maxīe quoꝝ finiſ nō ē ꝯriꝰ: ꝛ actor p̄t i diuerſis inſtātijs: qđ dic vt no. de re. iu. nullꝰ pluribꝰ. li. vj. nec ħ dr̄ ꝙ in eadē inſtātia hec duo proponat appellatꝰ.

h ¶ Rē iudicatā. hoc ē ergo qđ dicunt iura: ꝙ rata manet ſnia: ꝛ ꝙ appellās cadit a cā. e. ti. cū ſit. ꝛ. c. ſepe.

i ¶ Snia. q̄ tn̄ erat aliq̄: vt q: ꝯ ius litigatoris lata. ſi. n. a p̄ncipio fuiſſet nulla: ſicut ꝓpt̄ appellationē omiſſā nō trāſiret in rē iudicatā: ita nec ꝓpt̄ interpoſitā ꝛ deſertā: de ſen. ex. ſʒ. li. vj. ꝛ qđ ibi no.

k Cum a repulſiōe. Determinat caſū dubiū circa decr. vl. e. ti. li. vj. q talis ē. Ticius ꝯ me oppoſuit exceptiōeʒ ꝑemptoriā q̄ ꝑ iterlocutoriā ē repulſa: appellauit ꝛ ꝯfirmata ē p̄ma ꝛ ſcđa: q: nō potuit plus appellare ꝓceſſit i p̄ncipali: ꝛ lata ꝯ ipm̄ diffinitiua appellauit ab illa. ꝛ in cā huiꝰ appellatiōis vlt repetere ꝯ illā interlocutoriā. ꝛ videbaṫ ꝙ poſſet ꝑ p̄di. decr. ꝯriū hic r̄ndeṫ: vnus tn̄ caſus excipiṫ.

l ¶ Repulſiōe. verbali ꝑ interlocutoriā vt p̄dixi. nō eſt tn̄ neceſſe in ꝑemptorijs interloq: de hoc ſatis de ordi. cog. c. j. Idē tn̄ in repulſiōe facti cū illā nō recipit vł ad vlteriora litis ꝓcedit. e. ti. ex pte. ij. caute tn̄ facit excipiēs ſi procurat interloqui: vt no. in ſpe. de ap. §. qualiter. ver. Itē ꝙ faciat ꝛ dixi. e. ti. dilecto. ꝛ per hanc decre. ꝛ illā patet: ꝙ ſnia lata ſup ꝑemptoria iterlocutoria ē nō diffinitiua. ꝛ hoc tenebat gar. in decre. cū dilecti. de elec. v̇. inſup. vbi etiā allegabat ad hoc decre. cū dilecti de elec. ꝛ decr. ſua. hoc. e. ti. Ad idē de offi. dele. ſignificātibus. ꝛ q: vt ħ patet hec repulſio ꝑemptorie nō ē diffinitiua: ergo nec ꝓnunciatio ꝓ ip̄a erit diffinitiua. vbi. n. interlocutoria diffinit ꝛ ꝯdēnatoria ꝛ eꝯ. C. de ſen. ꝛ interlo. p̄ſes. ff. de re iudi. l. j. vt ꝯrioꝝ ſit eadē diſciplina. xxxij. di. hoſpitiolū. ff. de his q ſui vel ali. iuris ſunt l. j. ff. de accu. q accuſare. Preterea natura diffinitiue ē ꝙ ex ea oriaṫ actio in factū: ſʒ a ſnia lata ſup ꝑemptoria nō oriṫ actio ſʒ exceptio: ar. in p̄di. decr. cū dilecti in fi. C. de re. cre. l. actori. Itē ſi ſnia ſup ꝑemptoria ꝛ ꝓ ea lata eſſet diffinitiua: nō eſſet alia diffinitiua ferēda: cū tn̄ de neceſſitate ſuper p̄ncipali volūtate ſup ꝑemptoria ꝓnūcieṫ: de hoc in p̄di. decre. j. de ordi. cogni. Dicebat ergo gar. ꝙ ſiue ſup dilatoria ſiue ſup ꝑemptoria ſiue ſup eo qđ perimit appellationē. i. ꝙ appellās nō potuerit appellare: feraṫ ſnia: interlocutoria eſt: ſecus cū iudex cognoſcēs de appellatione interpoſita diffinitiua ꝓnunciat bene iudicatū ꝛ male appellatum vel econuerſo: tūc eni diffinitiua eſt. C. de ap. eos. ff. de his qui no. infa. l. furti. In effectu tamen fateṫ ꝙ ſnīa lata ſup ꝑemptora quod obſtet habet vim diffinitiue.

m ¶ Peremptorie. ꝛ ſic parat preiudicium negocio principali: alˀs nō liceret repeti: vt in predi. decre.

n ¶ Scđo. ſi gͦ ſemel tn̄ appellaſſet ꝛ ſuccubuiſſet nō haberet locū qđ hic diciṫ. Si v̇o ſcđo appellat: ſʒ appellationē nō ꝓſeqt: ħ videreṫ decre. locū hīe: ar. ſ. c. ꝓxi. videreṫ ꝯ ꝑ id qđ. j. dicā: qđ credo vbi renūciat ſpōte: q̄ſi ſʒ tarde vtaṫ iuris ꝯſilio expectando euentū negocij p̄ncipalis: ꝛ ſic non poſſetenus reſiſtat: vt. j. dicam.

o ¶ Succūbit. ſi ſuccūbit in ſcđa appellatiōe: ergo tres hʒ ſnias ꝯ ſe: ꝛ ſic a tertia nō licuit appellare. e. ti. directe. ꝛ. c.

De vita et honestate clericorum

sua nobis. C. ne li. in vna cã. l. vna. §. e. cõ. de re indi. c. j.
p ¶ Diffinitiua. ꝓlata siue p ꝑmũ ad quẽ debuit cã remitti exquo fuit ꝓnũciatũ male appellatũ p quotcũq; manus: de excep. dilecte. siue p vltimũ q forsan ex vi delationis in ꝑncipali ꝓcessit: siue p aliũ ad quẽ forte post cãm remissaȝ ad ꝑmũ fuit i alio articulo bñ appellatũ: ita q expedito appellatõis articulo diffinit postea principale.
q ¶ Sup ea. ꝑemptoria sic tertio repulsa, ⁊ ẽ mirabile q nõ appellãs audit: vt in ꝑdi. decr. si. sȝ scdo appellãs ⁊ succũbens nõ vt h: cũ scda repulsio appellatõis nõ deberet plus posse q̃ȝ appellatõis omissio. Nã ⁊ i appellatione a diffinitiua eq parant⁹ ista nõ appellare: vl' scdo appellare ⁊ succũbere. sȝ lȝ ista equiparent in diffinitiua: i iterlocutoria nõ. lata. n. tali interlocutoria ſm leges nõ debuit: ſm canones potuit appellationẽ differre ad euẽtũ negocij ꝑmi: ꝑmũ patet. C. de episc. au. l. ij. de indi. aptissimi. C. e. ti. eos. §. sup his. ⁊ quoꝝ ap. nõ recipi. l. pe. scdm patet i ꝑdi. decr. vlt. si ergo distulit iuris ꝯsilio: ⁊ postea victus appellauit ꝯ talẽ interlocutoriaȝ: audit. sȝ si posset en⁹ interlocutoriã ipugnauit. s. semel ⁊ iteꝝ appellãdo: ille articul⁹ tã solẽniter discussus vlteri⁹ examinari nõ dȝ exquo i scda succubuit. p qd vr q etiã iudex cãe ꝑncipalis añ diffinitiuã nõ possit illã interlocutoriã reuocare: nisi tũc. s. in cã appellatõis interposite a diffinitiua.
r ¶ Prius. in causa principali.
s ¶ Inepte. si. de iudi. exaiata. ff. de flumi. l. j. §. labeo. exemplũ. petebas hereditatẽ vl' electõis ꝯfirmationẽ: excipiebã te illegitimũ: ⁊ q2 non specificaui qd debui tertio succubui qd nõ specifice in appellatione diffinitiue: sup quo vide qd scripsi q si. sint le. ꝯuenit sup. j. glo. Ad idẽ faciũt q̃ scripsi de elec. dudũ. ij. in ꝑn. vel ꝯ ꝓuisũ possessionẽ petentẽ excipiebã de crimine: nũc addo infamiã: de accu. accedẽs. vl' cũ ius cõe fũdaret actionẽ tuã: excipiebã de ꝑscriptiõe nũc exꝑmo titulũ: de ꝑscrip. c. j. li. vj. vel opponebã ꝑemptoriã nõ ꝑuilegiatã: vt de lit. ꝯtes. c. j. li. vj. in vi dilatorie ad impediendũ lit. ꝯtes. succubui ꝑmo scdo ⁊ tertio rediens ad iudicẽ ꝑncipalis cause lata diffinitiua a qua appellaui: illam exceptionem in vi peremptorie proponere potero.

Diocesanis. Casus. punit clericos coniugatos ⁊ alios ꝑsonalr ⁊ publice carnificũ ⁊ tabernarioꝝ offĩn exercẽtes: q p diocesanos noiatim ⁊ tertio moniti illud offĩn nõ dimittũt vl' dimissũ reassumũt: excitat etiã diocesanos ꝯ illos clericos q seclares act⁹ exercẽt ⁊ tria facit: ꝑcipit punit ⁊ excitat. scda ibi q si. tertia ibi aduersus. determinat ⁊ declarat decr. pc. in ꝑn. ⁊ vl. e. ti. ⁊ qd no. guil. in spe. de cleri. ꝯiu. v. sȝ nũqd dices. ⁊ no. verbũ diocesanis nõ dicit ordinarijs locoꝝ sicut. s. e. cõ. de sequestra. pos. c. j. p qd vr q alij ordinarij: lȝ in loco iurisditionẽ habeãt: hoc nõ possũt inq̃ȝtũ hec ꝯstõ noui inducit

nõ ẽ i cã appellatõis postmodũ a diffinitiua[p] emisse audiend⁹ vlteri⁹ sup ea[q]: nisi tẽ rite ꝓposita ex eo ꝑus[r] repulsa fuisset: q2 ꝓponebatur inepte[s].

Clemẽs. v. in ꝯcilio viennensi

De vita ⁊ honestate clericoꝝ.

Diocesanis[t] locoꝝ districte ꝑcipimus vt clericos[u] carnificũ[x] seu macellariorũ[y] aut tabnarioꝝ[z] offĩn publice[a] ⁊ personalit̃ exercentes noiatim[b] ⁊ tertio[c] moneant: vt sic ab h⁹ i officijs ĩfra ꝯuenientẽ ẽminuȝ monentiũ ipsoꝝ arbitrio moderãdũ[d] desistant: ⁊ q ipsa nllo[e] vnq̃ tpe reassumãt. ¶ Qui si tlr[f] moniti ab his nõ destiterit: aut ipsa vt ꝑmissũ[g] ẽ exẽcẽdo resũpserit[h] qñcũq;[i] ꝯiugati ẽt[k]: non coniugati vo i reb⁹[l] ⁊ si oio incedant: vt laici ꝑsonis ꝑuilegiuȝ clericale q̃diu[m] ꝑmissis institerit eo ipso[n] amittant. ¶ Aduersus vo alios[o] clericos negociatõib⁹ vel ꝯmercijs secularib⁹ vl' officijs nõ ꝯuenientib⁹ clericali ꝓposito publice ĩsistentes vl' arma portãtes sic canonica seruare studeant instituta[p] q ⁊ illi ab excessib⁹ ꝯpescãt h⁹i: ⁊ ipsi õ dãnabili circa h neligentia

⁊ facit quod dicam. j. de iure pa. c. j. post ꝑn. io. an.
u ¶ Clericos. puto q includat etiã exemptos q delinq̃rẽt i loco nõ exẽpto: cũ p id subsint diocesanis. vbi vo delinquerẽt in loco exẽpto: nõ vr q ad illos extendat hec ꝯstõ: cũ excitet offĩn diocesanoꝝ tñ: ad hoc de of. or. lȝ. ⁊ c. penult. maxime q2 qñ iura ista volũt dare iurisditionеȝ sup exẽptos h exꝑmũt vt pȝ. s. e. cõ. de sup. ne. ꝑla. c. vno. cũ suis ꝯcor.
x ¶ Carnificũ. carnifex dr a carnifico. as. q2 carnes facit ⁊ vẽdit: fa. õ ap. significãre. vñ ⁊ homicide solẽt dici carnifices.
y ¶ Macellarioꝝ. hi sic dicũt: q2 pecora vl' q̃drupedia mactãt: a m[a]cello as: qd est mactare ⁊ trucidare. ⁊ ꝓpter honorẽ ⁊ vilitatẽ istoꝝ duoꝝ officioꝝ. s. macellarij ⁊ tabernarij ẽ hoc spãlit de his ꝓuisũ. ⁊ lȝ mlta alia sint vilia: ꝓputa aptare pelles ⁊ coria ⁊ his silia tñ ꝯstitutio locũ hȝ solũ in expressis.
z ¶ Tabernarioꝝ. taberna dicta ẽ a tabul' q̃ mercibus substernunt. ⁊ ꝓprie dicit dom⁹ in q̃ panis vinũ ⁊ carnes cocte vendunt. talia loca nedũ tenere: sȝ nec ingredi debẽt clerici. e. ti. clerici. xliiij. di. clerici.
a ¶ Publice ⁊ ꝑsonaliter. ꝯiũctim requirunt hec duo. si g° oculte vl' p aliũ h exercet: cessat pena: lȝ nõ culpa: ⁊ sic soluit qd opponi posset de decr. fũdamẽta de elec. li. vj. §. vt g°. ⁊ §. se. de decre. mulieres. de sen. ex. de regula q p aliũ. de reg. iur. li. vj. cũ concor.
b ¶ Noiatim. i. ꝓprijs noib⁹ exꝑssis: q̃si nõ sufficiat diocesano monere i genere clericos dio. sue vl' clericos talis plebanatus vl' talis ecclie: sed monere dȝ exꝑmendo illius vl' illoꝝ noia: ⁊ ꝯcor. de sen. ex. ꝯstitutionẽ. li. vj. ⁊ j. de sen. ex. grauis. in fi.
c ¶ Tertio. de sen. excom. sacro. ⁊ c. constitutionem. li. vj. debet ergo habere aliquoꝝ dierũ interualla vt ibi dicit. nec videt hoc sufficere q emanaret vnũ peremptoriũ p hanc literam.
d ¶ Moderandum. de ap. cum sit romana.
e ¶ Nullo. si. de coha. cle. ⁊ mulie. sicut.
f ¶ Taliter. s. p diocesanos noiatiȝ ⁊ tertio ꝑfixo ẽmino ꝯgruẽti.
g ¶ Premissum. scilicet publice ⁊ personaliter.
h ¶ Resumpserint. lapso termino. hoc dico q2 si habuissent terminũ mẽsis ⁊ quinta die dimisissent. xv. resumpsissent: dũmodo infra terminũ postea dimisissent nõ esset locus pene.
i ¶ Qñcũq;. q. etiã post tpa longiora: ⁊ est si. de or. cog. c. ij.
k ¶ Omnino. s. quo ad duo ꝑuilegia q̃ poterãt hre p decr. vnicã de cleri. ꝯiu. li. vj. ⁊ si h ꝯiũgis totã illã ptẽ. s. ꝑuilegiũ clericale q̃ȝdiu ⁊c. multũ fa. ad id qd no. de cle. ꝯiu. ioãnes. i. iiij. q. sȝ si istud oino intẽdit ꝑpetuitatẽ ꝑuatõis iducere: vt sic ꝯiungat hic illud vbũ solũ ꝑuilegiũ clericale eo ipo amittãt: resultaret ꝯtr⁹ itellect⁹ silis disputatio de hac dictiõe oio. ff. de fideiusso. l. grece. §. illud.
l ¶ In reb⁹. ꝓprijs i qbus alis gauderet imunitate. c. (io. an. ti. c. vlti. de immunita. ec. c. j. li. vj.
m ¶ Quãdiu. recuperabunt ergo desistentes ꝑuilegium: ⁊ fa. de vi. ⁊ ho. cle. c. vlti. ⁊ quod ibi dixi post inno. ⁊ ber. ⁊ facit qd no. xxxij. di. nullus. ⁊. lxxx. di. siqui sunt presbyteri.
n ¶ Eo ipo. lȝ g° sit necessaria monitio: nõ tñ ẽ necessaria ꝑuatio ꝯcor. de sen. ex. i audiẽtia. ⁊ c. ꝯtingit. si. de ꝑbẽ. extirpãde. de rap. excõicationi. j. de deci. c. j. de sta. mo. attendentes. in fi.

o ¶ Alios. non carnifices vel tabernarios.
p ¶ Inſtituta.e.ti.c.ij.τ.c.clerici.τ.c.vno.li.vj. ne clerici vl' mo. c.j.de ſen.excō. contingit.

τ ep̄s hāc penā īfligere poſſint:etiā ī ppetuū clerico τ laico ex cā. τ vides q̄ in defectū bn̄ficij ſuccedit hec pena inhabilitat̄:alibi deficiēte bn̄ficio ſuccedit pēa excōt̄.ſ.j. de deci.c.j.
r ¶ Alijs.qui nec beneficiati ſunt nec in ſacris.
ſ ¶ Talem.virgatam vel partitam.

nequeant reprehendi. Idem.

Quoniā[a] q̄ abiecti veſtib[b] ꝑpo nō ꝯgruētib[b] ordi al's aſſumē τ ī publico portare rōnabili cā ceſſāte[c] p̄ſumit pfeſſoꝝ illi' ordis p̄rogatiua ſe reddit indignū[d]:pn̄ti ꝯſtitutiōe ſācim' :q̄ q̄cūq̄ cleric'[e] virgata vl' ptita[f] publice[g] veſte vtet[h]:niſi cā rōnabilis[i] ſubſit: niſi bn̄ficiat' extitit:p ſex mēſes[k] a pceptiōe fructuū bn̄ficiorū[l] q̄ obtinet:ſit eo ipſo[m] ſuſpenſus[n]. Si v̄o bn̄ficiatus nō fuerit: ī ſacris tn̄ ordinib' citra ſacerdotiū[o] ꝯſtitutus p idē tp̄s[p] reddat eo ipſo ihabilis[q] ad eccleſiaſticū beneficiū obtinēdū. ¶ Idē q̄ꝫ cēſem' de clericis alijs[r] veſtē talē[ſ] ſimul et tōſurā[t] publice deferētib' clericalē. ¶ Dignitatē v̄o pſonatū ſeu bn̄ficiū aliud obtinens cui cura imineat aiaꝝ: necnō ceteri i ſacerdotio cōſtituti ac religioſi q̄lib; q̄s oꝫ p decētiā habit' extriſeci[u] moꝝ itriſecā honeſtatē oſ̄dere: ſi preterq̄

a ¶ Quoniā. Caſus. p̄miſſo exordio punit p̄mo clericos bn̄ficiatos vtentes publice v̄gata vl' ptita veſte. Scd̄o ſubdiaconos τ diaconos. Tertio oēs clericos tōſurā publice cū tali veſte portātes. Quarto habētes dignitatē pſonatū bn̄ficiū curatū τ ſacerdotes τ religioſos publice portantes talē veſtē vel infulā. Quinto punit oēs p̄dictos vtentes tabardo notabiliter breui integre ſoderato. Sexto certas caligas clericis interdicit. Emanauit executiue ad iura.xxj.q.iiij. per totū. e.ti.c.penul.
b ¶ Cōgruētib9. ꝯgruētia veſtiū reſpicit nō ſolū clericos de q̄bus h̄ τ in iuribus p̄allegatis:τ monachos de q̄bus.ſ. de ſta.mo.ne in agro.ſꝫ oēs laicos.xlj.di.§.j.τ.c.parſimoniā.xxx.di.ſiquis viroꝝ. τ variatur ex diuerſitate ſexuū.e.di.ſiqua mulier.
c ¶ Ceſſante.ſ.c.deus qui.
d ¶ Indignū.de ſen.ex.in audiētia.e.ti.ſi iudex laic9.li.vj.ff.de iniurijs itē apud.§.ſi q̄s v̄gines.τ eſt ſi.de ſta.mo.recolentes.
e ¶ Cleric9.icludit h̄ntē p̄mā tōſurā tn̄:de eta.τ q̄li.cū ꝯtingat.
f ¶ Partita.dicit canon q̄ diuerſi coloris vl' diuerſe ptis veſtis eſſe nō debet.xx.q.j.c.vl.in fi.alibi q̄ veſtis nō debeat eſſe variata ſericis texturis:nec habere varioꝝ coloꝝ ornamēta.xxj.q.iiij. c.j.in fi. Et nota q̄ lꝫ veſtes rubei τ viridis coloris prohibite ſint clericis.ſ.c.pe.pene tamen iſtius ꝯſtitutiōs locū habent ſolū in veſtibus hic expreſſis:τ concor.quod dixi.ſ.c.proxi.
g ¶ Publice.concor.ſ.c.proxi.
h ¶ Vtet.veſtib9 ergo etiā p̄uſ fact publice vti nō poterit ſine hac penā:nec p hoc ꝯſtō reſpicit p̄terita.dānat eni ſolū futuꝝ vſuꝫ:τ fa.qd̄ dixi.ſ.e.cō.de eta.τ quali.vt hi qui.in glo.q̄ poſteris.
i ¶ Rationabili.puta timoris.co.ti.c.pe.
k ¶ Menſes.inchoandos poſt talem publicam delationem.
l ¶ Beneficiorū.omniū ꝓpter indefinitā:de h̄ de elec. vt circa.li. vj.offendit eni vniuerſū ſtatū eccl'ie:nec minus vnā eccleſiam q̄ꝫ aliā:τ ſic ſoluitur de elec.ſi cōpromiſſarius.§.huiuſmodi.τ.§.ſe. li.vj.vbi ſpāliter offendit eccleſia ad quam indignus eligitur:vl' ad quam dignus electus impeditur.τ eſt.ſi.ſ.de penis.c.j.poſt prin.poſſet aūt talis eligere:de elec.cum vintonien.
m ¶ Eo ipo.h̄ ergo nō ē neceſſaria monitio nec ſn̄ia:alit̄.ſ.c.px.
n ¶ Suſpenſus.ſi tn̄ interim illos pciperet nō ē irregularis:cū h̄ nō ſit exp̄ſſū in iure:de ſen.ex.is q li.vj.nec bn̄ficijs p̄uatus:cum hoc h̄ nō exp̄miat̄:ſicut in caſu de elec.c.j.§.ſi.τ.c.cupiētes.§. ceteꝝ.li.vj.tenet tn̄ ad ipoꝝ reſtitutionem.Sed cui fiet reſtitutio?h̄ videndū eſt cui accreſcant fructus tpe ſuſpenſiōis.puto q̄ quotidiane diſtributiōes accreſcāt ſocijs: vt dixi.ſ.e.cō.de eta. τ q̄lit. vt hi q.fructus p̄bende vel diſtincti bn̄ficij accreſcāt eccl'ie:de cle. nō reſi.c.penul.τ ſic intellige qd̄ no.xcj.di.clericus victum.τ qd̄ no.inno.de cohabi.cleri.ſicut.Quid autē ſi iſti ſuſpenſi nollent interim officiare eccleſiaꝫ:τ an interim eligant vl' eligantur?vide quod not.in prealle.§.ceterum.in glo.non ergo.
o ¶ Sacerdotiū.h̄ g' ē ius diuerſū inter ſacerdotiū τ alioſ ſacros ordines:concor.lxiij.di.ex antiquis.ne cle.vl' mo.c.ſi.
p ¶ Per idem tempus.ſex menſium.
q ¶ Inhabilis.tꝫ guil.i ſpe.ti.ij.§.ſupeſt.v̄.ſꝫ nūq̄d pōt.q̄ legat9

t ¶ Et tonſuraꝫ.ſi g' veſtē ferāt ſine tōſura nō eſt loc9 pene:et fa. ad ea que nota. τ ſcripſi. de a poſt.tue.vides.n. q̄ ꝯſtitut9 in minorib9 ſecl'arib9 veſtibus vtens nō icurrit hanc penā :niſi imiſceat tonſuraꝫ. Et q: de tōſura clericorū iura varijs v̄bis vtūt.q̄dā .n. dicūt raſurā in pte ſupiori admoduꝫ ſpere.xxiij.di.§.clerici.τ.c.ſe. dī autē ſpera rotūditas vl' corp9 ſeu ſpatiū rotundū.q̄dā dicunt coronā τ raſuram xij.q.j.duo ſūt.q̄dā tōſurā τ coronā.e.ti.clerici.de cle.ꝯiu. c.vlti.τ.ſ.de cele.miſ.c.j.q̄dā ſimpliciter tanſurā.e.ti.clericus.ſi.de cle.ꝯiu.ioannes.τ.c. ex pte.e.ti.c. vno.li.vj.τ.c. li.de biga.altercatiōis.de ſen.ex.ſi iudex. τ h̄ qd hec v̄ba itendant videamus. Circa hoc ſciendū q̄ clericis deputatꝫ ad diuina myſteria cōpetit raſura τ tōſura ī modū corone rōe figure:q: corona ē ſignū regni τ pfectiōis:cū ſit circularis carens angulo i nſignū carētie ſordiū:q: vbi angul' ibi ſordes.ſe ergo τ alios v̄tutibus regere τ a ſordibus mūdare debēt:τ ſic in deo regnabūt:vt in p̄di.decr.duo.p raſurā aūt ex pte ſupiori capilli ſubtrahūt:ne mens ipoꝝ p occupatiōes tpales retardet a ꝯtēplatiōe myſterioꝝ diuinoꝝ. Sūmitaſ.n.capit ē eminētia mētis:fa.de ſacra vnc.c.vno. ver.in vertice.p ipſius ergo denudatiōnē mētis reuelatio deſignat.τ q: ꝯuerſi myſterijs diuinis nō occupant:ſupi9 nō radūt lꝫ inferius tondeant:q: tpalia deponūt. Tonſura v̄o ex pte inferiori capillos tondet vſq̄ꝫ ad reuelationē ſenſuū.ſ.viſus τ auditus:ne.ſ.oculos vel aures impediant:τ eſt ſignū q̄ p̄ſcindenda ſūt vitia cordis τ corpis:ne intuitū diuinoꝝ impediāt:τ ex his debet corona celeſtis.vnde dicit canon q̄ incedere debēt clerici detonſo capite τ patentibus auribus.xxiiij.di.c.pe. Ex p̄dictis vi q̄ ꝓprie raſura reſpiciat ptē ſupiorē quā dicimus clericā:corona circuluꝫ capilloꝝ:tonſura abſciſionē ipoꝝ:fa. de ſen.ex. ꝯtingit.ij. ibi circūciſis criminibus.hoſti.tn̄ in decr.clerici.e.ti.vt ibi ſcripſi:qd̄.ſ.dxi clericā:videt vocare tonſurā dicēs:q̄ maiorē tonſurā τ altiorē τ rotundiorē coronā dꝫ habere monachus q̄ꝫ clericus:τ notauit etiā de hoc in ſūma.e.ti.§.ij. Hec dicta ad diſcutiendū an tonſura ꝯſiſtat in clerica vel in tonſione crinūi vl' in vtroq̄ꝫ:τ ſpāliter p hoc ad textū an clericus in minoribus deferens talē veſtē cū clerica τ longis crinibus vl' ecōtra tonſis crinibus ſꝫ ſine clerica incurrat hāc penā?τ in p̄mo caſu ſi clericā caputio vel aliter cooperit:τ in ſcd̄o ſi tonſionē crinūi coopertam portat forte veſtito caputio certū eſt q̄ nō eſt locus pene: p verbū publice qd̄ reſpicit vtrūq̄ꝫ.ſ. veſtē τ tonſuram. remanet ergo dubiū:cū alteꝝ ſolū defert τ publice:egeret declaratiōe. ſꝫ credo de mente q̄ ſi tn̄ in publico exhibet q̄ videat clericus cū ea veſte locus ſit pene.raro.n.vl' nūq̄ꝫ i capite caputiū birretū capellū vl' aliq̄d tale deferēs oſ̄dit vtrunq̄ꝫ.

u ⁋ Extrinſeci. hec lr̄a ꝛ p̄ncipiū hui⁹ capituli: ibi in publico portare facit ad q̄ſtionē olim diſputatā de monacho q bn̄ portat habitū ſuū: quē tn̄ coopit habitu clericoꝝ ſecularium: ꝙ ſit apoſtata: ꝛ ita fuit h̄ terminatū: ꝛ inducebat decr. pe. c. ti. de iudeis i nōnull. ꝛ ponit i mercu. ſub ti. de apoſt. gatum. ff. de iudi. ſi longius. fortius ergo faciet hanc neceſſariaʒ ꝛ facit quod notatur de accu. ex parte.

i ⁋ Ceteri vero. non beneficiati.

k ⁋ Per id tempus. annale vt ſic reſpiciat quod ꝓxi. dictum fuit a ver. dignitatē circa. vel vt reſtringat pena pōt intelligi de ſex mēſibus de qbus in p̄n. dixit vl' dic diuerſificari penas p̄dictas. ſ. anni ꝛ ſex menſiū ſm̄ diuerſas q̄litates clericorū de quibus p̄miſit. vt ſemeſtre locū h̄eat in his de qbus loquit vſqʒ ad v̄. dignitetem. annus in alijs.

x ⁋ Inſulaʒ. ſumit interdum pro corona imperiali. C. de q̄dri. p̄ſcrip. l. ſi. in ſi. q̄nqʒ ꝓ alba faſciola ſacerdotalis capitis: ꝛ iō ſubmiſit ſeu pileū quod dicit a pilis: q: pilos capitis tegit ꝛ ſtrigit. ꝛ no. ꝙ etiā diaconuʒ portantē inſulam nō punit hec cōſtitutio: niſi ſit de hic exp̄ſſis.

y ⁋ Lineuʒ. idem puto ſi ſericuʒ: qȯ apud nos multuʒ eſt in vſu: cum maior vel ſaltem eadē ſit ratio.

z ⁋ Ceteri. nō bn̄ficiati ꝛ religioſi. iſti penā h̄ expreſſam incurrunt vltra penā excōicatiōis q̄ ligantur per aliam conſtitutionem: ne cleri. vel mona. c. ij. li. vj.

ex cā rōnabili publice veſtem ferāt h⁹i: aut inſulā[x] ſeu pileū lineuʒ[y] publice portēt ī capite: ſint eo ipſo bn̄ficiati videlicʒ a pceptiōe fructuū beneficioꝝ q̄ obtinent ſuſpenſi p annum. ⁋ Ceteri[z] vo ſacerdotes ꝛ religioſi q̄libʒ p idē tp̄s[a] reddant īhabiles ad quodcūqʒ[b] bn̄ficiuʒ eccleſiaſticū obtinendum. Sed ꝛ tales[c] ꝛ ceti q̄cūqʒ clerici vtentes epithogio[d] ſeu tabardo foderato vſqʒ ad orā[e] ꝛ ita breui ꝙ veſtis iferior notabiliter videatur[f]: epithogiū ip̄ʒ ſeculares clerici ꝛ religioſi adminiſtrationeʒ habentes teneant infra[g] menſē dare pauperib⁹. ⁋ Ceti vo religioſi adminiſtratione nō habētes infra idē tp̄s illud teneant ſuis ſupiorib⁹ aſſignare ī pios vſus aliq̄s ꝯuertendū[h]. Alioqn bn̄ficiati ſuſpenſionis: ceti[i] vo inhabilitatis penas p̄dictas p idē tēpus[k] ſe nouerint incurriſſe. ⁋ Huic īſup adijcim⁹ ſāctōi[l] vt clerici p̄ſerti[m] bn̄ficiati caligis[n] ſcacatis rubeis aut viridibus[o] publice non vtant[p]. ⁋ Clemēs quintus in ꝯcil. vieñ.

De p̄bendis ꝛ dignitatib⁹. R.

SI dignitatē[q] habēti de alia puideri mādem⁹[r]: diſpēſātes[s] cū eo vt ſimul vtraqʒ valeat retinē[t]: de aiaꝝ cura q̄ illis vel alti[u] caꝝ immi

l ⁋ Sanctioni. nō dicit ꝙ iſte finis ſit ſanctio ſʒ addit ſanctioni. in precedentibus. n. ꝯſtō ē penalis: hic nō. hoc dico propter no. iij. di. in ſi. ſumme. erit aūt hic locus pene arbitrarie ex quo certa nō ſtatuitur: de offi. de le. de cauſis.

m ⁋ Preſertim. ꝓ maxime.

n ⁋ Calig. xxiij. di. clici.

o ⁋ Viridibus. iſti colores in ipoꝝ veſtibus erāt ꝓhibiti. c. ti. c. pe. ꝛ vide quod ibi ſcripſi.

p ⁋ Vtāt. ꝓuidit clemēs circa inſulas caligas ꝛ veſtes: prouideat ſucceſſor circa ſcarpitulas: quaꝝ perforationem ꝛ inciſionem multiformeʒ ſuperſticioſa curioſitas apud clericos pullulans adinuenit.

a ⁋ Per idem tempus. annale.

b ⁋ Quodcunqʒ beneficium. includit preſtimoniam vel penſionem quam haberet in titulum: facit quod dixi de reſcrip. poſtulaſti.

c ⁋ Et tales. de quibus proxi. dictum eſt. io.

d ⁋ Epithogio. dictum ab epi qȯ eſt. ſ̄. ꝛ tego tegis.

e ⁋ Oram. ſine aſpiratione deſignat finem vel extremitatē rerum precipite regionū ꝛ veſtium. vnde dicitur. j. regum xxiiij. ꝙ dauid precidit oram chlamydis ſaulis. ij. q. vij. de his. ꝛ geneſis. xlij. repererunt in ora ſaccorum ligatas pecunias: ad hebre. xj. ſicut harena que eſt ad oram maris non aſpiratur etiam quando ſcribitur pro plurali de os oris. aſpiratur autem quando deſignat tempus: vt horam tertie vel none.

f ⁋ Videatur. dicit canon ꝙ ſuperior veſtis clericorum debet eſſe talaris. i. longa vſqʒ ad talos. xxiij. di. c. penult. ꝛ ſi breuitatem veſtis ſuperioris diceremus huius conſtitutionis cauſam: videretur conſtitutio locum habere ꝛ in tali tabardo non ſic foderato: quod non credo cum ſit penalis ꝛ ſic non extendenda: de elec. ſtatutum. li. vj.

g ⁋ Infra menſem. quia. ſ̄. dixit vtentes: videtur ꝙ menſis incipiat poſt inchoationem vſus.

h ⁋ Conuertendum. facit ad no. xij. q. j. nō dicatis. ꝙ monachus adminiſtratione carens elemoſynam facere non poſſit. ſed quid ſi talis monachus erat in ſtudio de licentia abbatis a quo multuʒ diſtat: ſatis puto ꝙ tunc quāuis adminiſtrationem nō habeat hanc erogationem facere poſſit per ea que no. hoſti. in ſumma de peni. ꝛ remiſ. §. quib⁹ ꝛ qualiter car. pe. ver. qd de facientibus elemoſynam. vbi tenet ꝙ monachus qui de licentia abbatis eſt in ſtudio vel peregrinatione pōt facere gratuitaʒ elemoſynā moderatā alle. de offi. dele. preterea. ff. de procura. ad rem. ꝛ. l. ad le

q ⁋ SI dignitatē. Caſus. clauſula inſerta lr̄is gratioſis ſup dignitate ꝯceſſis p quā ꝓuideri mandat: ne aiaꝝ cura ſi dignitati immiet negligat: vel per quā inhibetur electionem fieri dignitatis: nō facit extendi gratiā ad dignitatem curatam: vl' ad quā quis per electionē aſſumit. Duo ſūt dicta. ſcd̄m ibi ad hoc. quod in prin. dicitur de diſpenſatiōe vſqʒ ad ver. quāqʒ. tenebat hoſti. de reſcrip. poſtulaſti. ꝛ guil. in ſpe. de lega. §. videndum. ver. ſed nunquid nocet.

r ⁋ Mandemus. idem puto ſi prouideat: dum tamen non motu proprio. j. c. iij. cum eadem ſit ratio.

s ⁋ Diſpenſantes. quid ſi nulla fiat diſpenſatio ſuper pluralitate ſed ſolum prouideri mandatur de dignitate non adiecto de cura poſtea ſubmittitur hec clauſula: dicas idem cum eadem ſit ratio ſed quia clauſula illa poni non ſolet niſi cum ſit diſpenſatio ſup pluralitate vel ſimilis: fa. de offi. ordi. c. ordinarij. §. prouideat. li. vj. ideo ſic loquitur: ſimilis ideo dixi: quia quando ſit ſuper etate ordine vel reſidentia etiam apponi ſolet hec clauſula. vnde ſi q̄uis in litteris gratie ſuper his diſpenſetur adiecta iſta clauſula: gratia tamen non extendetur ad curatam.

t ⁋ Retinere. ꝙ non poſſet ſine diſpenſatione ex vi expreſſionis vt eo. ti. non poteſt. §. ſi. li. vj.

u ⁋ Vel alteri. ſi intelligas ſcd̄e: planū eſt quod ſequit de gratia ſurrepticia: vt. e. ti. c. cū in illis. li. vj. ſʒ ſi de prima hoc intelligas tūc lʒ gratia ſit ſit ſurrepticia quo ad diſpēſationē pluralitatis: nō tn̄ quo ad ꝓuiſionē dignitatis: ex quo ꝓpter illā parat⁹ ē dimittere p̄mā. vnde ſi mutinenſis archidiaconus ipetrat archidiaconatū bonoñ. nō curatū vl' curatū hoc tn̄ expreſſo: ꝛ diſpenſat cum ipo ſup vtroqʒ tenendo: lʒ diſpēſatio pluralitatis non valeat: ex quo mutiñ. archidiaconus hʒ curā ꝛ hoc nō expreſſit ꝓpter rōeʒ quā j. dicā ſup verbo momenti, videt tn̄ ꝙ valeat impetratio ita ꝙ p

net nō hita mētiōe: gratia h⁹i velut ſurrepticia nulli⁹ [a] ꝑeit⁹ eſt momēti [b] quāq̄ ꝯfectis ſup ea literis ſit inſertuz [c]: ꝙ aiaꝝ cura [d] ſi dignitatib⁹ [e] ipſis vł al teri eaꝝ imineat nullaten⁹ ne gligatur. ¶ Ad hoc ſi alicui ꝓuidēi mādem⁹ de dignitate [f] ad cuiuſcūq; vel quoꝝcūq; collationē ꝓuiſionez ſeu quā uis [g] diſpoſitionē aliā in certa [h] eccleſia [i] ꝑtinente: quā īfra mē ſem [k] duxerit acceptādaz: inhi bētes illi vł illꝭ ad q̄ꝝ collōēz ꝓuiſionē ſeu electiōez [l] dignita tes in ipſa eccleſia ꝑtinere no ſcūtur: ac iteri: [m] ad collōēz ip ſarū ſeu ꝓuiſionē ꝓcedāt vel queq̄ eligāt ad eaſdē: de digni tate ad quā ꝯſueuit [n] q̄s ꝑ ele ctōnē aſſumi ipetrāti nō pote rit ꝓuideri: cum [o] i conceſſiōe

ipſā mutineñ: dimittēdo ꝯſequi poſſit bononñ. non habet in iure expſſū: ꝙ ipetrās q tenet facē mētiōnē bñficioꝝ q̄ hꝫ: teneat etiaꝫ q̄litatē eoꝝ expmere: ſicut nec habet i iure ꝙ teneat expmere q̄liſ ordo ſit annex⁹ bñficio: vł quātitatē reddituū quā hꝫ ex vno bñ ficio vł pluribuſ: lꝫ bñficia teneat expmere. cū ergo ꝑ expſſionē nulla fiat diſpēſatio ſed ſolū vitat ſurreptio. e. ti. nō pōt in fi. li. vj. Videt ꝙ valeat ipetratio ex quo illud expſſit: lꝫ nō expſ ſerit illi⁹ curā: ſicut valet lꝫ nō expſſerit annexio nē ordinis vel reddituū quātitatē vt dixi. ꝛ rō de cre. cū i illis. adaptat cū de dignitate ꝯſequēda q̄ rit: nō cū de expmēda: niſi dicas aliter legendo ꝙ h̄ nouū declarat vł in ducat hec ꝯſtō: ꝙ etiā q̄ litaſ cure immēs bñficio qd̄ hꝫ ipetrās expmēda ſit in ipetratiōe. qd̄ ꝓbat lr̄a nulli⁹ penitus q ſeqt: q̄ſi hoc ſit de his q̄ poſſent mouere ꝓn cipē ad gr̄az denegādā: ſa. e. ti. ꝗuis. ꝛ c. is cui. j. rñ. li. vj. ꝛ quod no. cōpoſt. de reſcrip. caplm i fi. magne gl. ꝛ vi expſſū. s̄. e. cō. de of. oꝛ. c. ij. ſi intelligat illud ſpāle qd̄ ibi ponit de ſpālitate q̄ etiam expmat q̄litatē cure: ꝛ talē expſſionē cōiter hodie faciūt ipetrāteſ ꝛ caute. Poſſet ꝯdari tertia lectura: ꝙ mixtura diſpēſatiōis ꝛ gr̄e ꝓuiſiōis in eadē lr̄a ꝯceſſaꝝ vitiet vtrāq;: q̄ ſi ſegregate forēt: va leret ꝓuiſiōis gr̄a vt ꝓmo dicebat. ꝯ hāc facit. de reg. iur. vtile. li. vj. ꝛ qd̄ ibi no. lꝫ. n. ſcd̄a gr̄a diſpēſatōis ꝑdeat a ꝓma: ꝛ ſic ſit in ſeꝑabilis: ꝓma tñ gr̄a. ſ. ꝓuiſiōis bñ ē ſeꝑabilis a ſcd̄a: q̄re illa vti lis ꝑ illā inutilē vitiari nō deberet. hoc egeret declaratiōe. i dubio tñ placet ꝓma lectura. ad inducta ſcd̄o rñdet ꝓmo ad lr̄az ſequē tē vt ſtatim dicā. ad id qd̄ allegat de motu ꝓncipis: rñde ꝑ decre. nō pōt in fi. ſupius allegatā. in decre. is cui. ſcd̄ꝫ cū ꝓmo tenebat ꝛ iō ꝓmū eē debuit nō curatū. ſi eni ꝓmū dimitteret cura nō ob ſtaret: vt ibi. j. rñ. decre. ij. de of. oꝛ. reqrit ſpālez mētionē bñficij: vt nō ſufficiat generalis. ꝛ eſt ꝓ hoſti. ꝯ ꝯpoſt. in his q̄ no. de re ſcrip. in nr̄a in fi. ſꝫ nō reqrit expſſionē q̄litatis vt ſuperius dixi.

a ¶ Nullius. vł e negatiuū ē: ꝛ adhuc ſubmittit penit⁹: ꝛ fa. ad ſu peri⁹ dicta: qbus tñ nō obſtabit h̄ lr̄a ſi dicas gr̄a. ſ. ſup pluralita te ꝯceſſa. fecit. n. mētionē. s̄. de mādato ꝓuiſiōis ꝛ de gr̄a diſpē ſatiōis. ꝓmū ꝯſiſtit in gr̄a faciēda: ſcd̄ꝫ i iā facta: ſa. qd̄ no. de ꝓb. ſicut. li. vj. in vlt. gl. vł ſi exponas alteri de ſcd̄a: vt ibi dixi i ꝓn. gl.

b ¶ Momenti. hoc tenebat hoſtien. in ꝓdi. decre. poſtulaſti. reddens rationem ꝙ circa pluralitatem in perſonatu cum cura duo ſunt impedimēta: ſcilicet perſonatus ꝛ cura. eo. ti. de multa. ſublato ergo primo impedimēto ſcilicet perſonatus remanet ſe cūdū. ſ. cure vt ibi ſcripſi. ꝛ idē guil. in ꝓdi. ver. ſed nunquid.

c ¶ Inſtū. qd̄ ſumi ꝓt ex decr. de of. oꝛ. ordinarij. §. ꝓuideat. li. vj

d ¶ Animaꝝ cura. hoc inducebat dubiū: quaſi ꝑ hoc de curato papa ꝓuideri voluerit. ꝛ ſufficiat quacūq; ꝑte lr̄e talis voluntas appareat: vt ſic finis trahatur ad principiū: ſa. de ap. ſcd̄o reqris cū cōcoꝛ. de reſcrip. olim. ſicut ſufficit quacūq; ꝑte actoꝝ certifice tur ſententia. C. de ſen. q̄ ſi. cer. l. iij. ſed hec clauſula nō ponit ad gratiam augendam: vt. j. proxi. reſpon. ſed ad indemnitatem dignitatis in executione ſeruandam: nec ſonat in conditionem ꝓuiſiōis vł q̄litatꝭ expſſiōis: ſꝫ pon⁹ in monitionē. vñ valeret ꝓui ſio hac monitiōe nō ſuata: vt no. e. ti. nō pōt. ij. rñ. li. vj. io. an.

e ¶ Si dignitatib⁹. qd ſi nō ponit ſi: puta q: dicit ꝓuiſio ꝙ aiaꝝ cura dignitatibus imminens nullatenus negligat. Idē puto ꝑ id qd̄ ꝓxi. dixi. Item intelligit iminens. i. ſi qua immmet.

f ¶ De dignitate. decr. eti. i cū in illis. e. ti. ij. rñ. loquit de dignitate vel ꝑſonatu: ꝛ ibi in. iij. rñ. qd̄ de beneficio loquitur de elec. non

repetit. declarari vellē an in bñficijs minoribus qbus ꝑ electionē ꝛ ꝯfirmationē ꝓuidet locū habeāt hec iura ꝯmu niter tenet ꝙ ſic: ꝛ ſa. j. de reli. do. c. ij. ij. rñ. in princi.

g ¶ Quāuis. iſtud v̄bū nō ē in decr. cū in illis. ꝑ qd̄ q̄nq; dicebāt ipetrātes ad hoc vt aliqd adderet electionē inclu di. Iam dudū cō ſuluerā cōtrariū i quadā cā florētina illa rōe: q: cū regu lariter in iure indefi nita eq̄polleat vni uerſali: de quo no. de elec. vt circa. li. vj. illud v̄bū nihil addet. itē q: cū per decr. cū i illis. v̄bū diſpoſitiōis nō in cludat electionem quaſi diuerſe ſint ſpēs vniuerſale ad iectum illi ſpeciei quāuis illā ampli ficet: tñ aliā nō iclu det maxime in hoc caſu: quo de materia reſtringibili loq mur: vt ibi in ſecundo. §. modo vides hoc hic approba tum. Vidi etiam dubitari ſi nullus ipſoꝝ modoꝝ exprima tur: q: ſimplr mandat ꝓuideri de dignitate vel prima que vacabit vel quā duxerit acceptandā: nūqd includat digni tas cui ꝓuidet ꝑ electionē? ꝛ tenent aliqui ꝙ hoc caſu ita ve niet modus electionis ſicut quiuis alius: ex quo nullus ex primitur: cū illa decre. ꝛ iſta non dicant modum electiōis nō includi niſi exprimat: ſed dicūt vno caſuū expreſſo aliū nō venire. Contradicere videtur finis huius c. ſed reſpon deri pōt ꝙ reſpicit caſū narratū vt ibi dicam.

h ¶ In certa. de iſto in ſcias ꝙ io. mo. nō de reg. iur. in ge nerali li. vj. ꝛ archidiaconus. c. li. de cōcel. ꝓben. ne captā de. clementē quartuꝫ terminaſſe auctoritate ſūpta de libro ſecundo regū. xij. c. ꝛ. iij. q. vij. §. vltimo. de illo q habebat vnicaꝫ ouem: ꝛ ex. l. illicitas. §. ne tenuis. ff. de offi. preſi. de illo qui habebat vnicū lumē: ꝙ cū ſcribit alicui prouideri de dignitate in aliqua eccleſia ꝛ non eſt ibi niſi vnica ꝛ ꝓn cipalis: illa non debetur. ꝛ ſit etiaꝫ ratio: quia prouidere de illa dignitate nō eſt prouidere in eccleſia ſed de eccleſia: all. etiā decīſam decre. vltime. e. ti. ꝛ facit qd̄ no. de offi. le. c. pe nultimo in glo. ij. li. vj. dicit etiā ibi de io. mo. ꝛ archidia. e. ti. ſi ꝓ clericis. li. vj. bonifa. viij. ꝓnūciaſſe in forma pau perū: ꝙ cū ſcribit alicui de aliquo beneficio in eccleſia ꝓui deri: ſi nō ſit ibi niſi vnicū de illo prouideri non poterit cuꝫ illud aliquo ſit relatiuū ſupponens diuerſitatem. circa pri mū tamē refert archidiaconus in addi. ꝙ quidam magni viri tenēt ꝯtrariū per decre. e. ti. quāuis. li. vj. de ꝯceſ. ꝓben. nulla. vij. q. j. ſcire. quo ad ſufficiē ſa. de ſimo. c. ſi. ꝛ faciāt predicta contra ioannem monachū ꝛ archidiaconum in his que no. de elec. ꝗ ſit. li. vj. q dicunt decre. illam que ſta tuit tempus preſentande electionis ꝛ petende cōfirmatio nis locū habere ſolū in principalibus prelaturis eccleſiaꝝ ꝛ tñ textus ibi dicit electio in aliqua eccleſia celebrata. ꝯtra riū etiā probatur ibi. §. fi. dum dicit quiuis electus.

i ¶ Eccleſia. dioceſi vel prouincia: cum ſit eadem ratio.

k ¶ Menſem. ſolet dici in lr̄is a noticia vacationis: vt. j. ti. j. c. vno. ꝛ qñ tunc incipiat menſis currere ibi habes in fi.

l ¶ Seu electionem. hoc inducebat dubiam.

m ¶ Interim. ſcilicet infra menſem acceptationis.

n ¶ Cōſueuit. vide qd̄ dicā. j. c. penul. in glo. coniunge.

o ¶ Cū. ꝑ q: reddiū cāc. ꝛ iūge h̄ lr̄az nullā ꝛc. q̄ eſt in fi.

p ¶ Gr̄e. ſuperi⁹ narrate. ſ. q̄ certos modos hēbat expſſios

gratie[p] ad quā nō augēdā ſed exequendam debent que de inhibitione ſequuntur referri nullaꝫ de electione fecerimus mentionem. Idem.

Per literas[a] a ſede apoſtolica vel legatis[b] ipſius ſup ꝓuiſione[c] quorūlibet clericorū directas[d] de xenodochijs[e] leproſarijs elemoſynarijs[f] ſeu hoſpitalib᷒: et ſi eccleſias[g] vel capellas decimas[h] aut alia ſpiritualia[i] iura noſcant habere: nulli poſſe decernim᷒[k] ꝓuideri[l]: niſi hoc in apoſtolicis[m] litteris[n] caueat expreſſe[o]. Idem.

Si plures[p] obtinēs[q] dignitates[r] aliā dignitateꝫ aut beneficiū curam animarū habēs acceptet diſpenſatiōe ſuper hoc[s] legitime nō obtenta: eius[t] poſſeſſione adepta[u] pacifice dignitates quas prius hēbat ipſo facto uacare[x] cēſemus

a Per litteras. Caſus. littere ſupēr ꝓuiſione clericorū non includunt hoſpitalia ⁊ loca ſimilia ⁊ habentia iura ſpiritualia: niſi id exprimatur.
b Legatis. de latere: per decre. ſ. de offi. lega. li. vj.
c Super ꝓuiſiōe. ſatis videret idē in lr̄is q̄ emanāt ſup reſeruatiōe fructuum beneficiorū: vt talia in illis nō includant: niſi exprimant per rationeꝫ quam infra dicā.
d Directas. intelligo etiā ꝓprio motu. nā motus ꝓprius nō ampliat gratiā vl̓ vim verborū: ſꝫ excludat ſurreptionē eius pro quo ſcribit. ſ. c. ij.
e Xenodochijs. de relig. do. c. iij. ⁊ varia nomina talium locorum vide xxiij. q. vlti. ſancimus. ⁊ ibi de hoc: ⁊ ſ. q. vij. ſiqͥs omnē. ad fi. in auc̄. de ali. ⁊ emphi. cōtrac. in p̄n. colla. ix. ⁊ de ec. ti. §. ſi. eadē colla.
f Elemoſynarijs. In multis locis hoſpitalia vocāt elemoſynarie: in aliquibus domus dei: de ap. dilectis. multa etiā monaſteria ſine certo loco hoſpitalitatis habent talia officia elemoſynariorū. ⁊ cū oīa iſta deputata ad certū vſū ad aliū vſū ſine pape licentia ꝯuerti nō debeant. ſ. de relig. do. c. ij. poſt p̄n. merito nō cōprehendunt ſub lr̄is beneficialibus: qua ratione idem puto de fabricis.
g Ecclias. qꝛ talia ſūt loca religioſa. qđ itelligas ſi auctoritate epiſcopi ad hoc ſūt inſtitutā: de reli. do. ad hec. ⁊ ideo talia ſpūalia poſſunt illis accedere: ⁊ fa. quod ſcripſi poſt inno. ⁊ hoſti. de iurepa. ex litteris. Et aduerte qꝛ ſi hoſpitale ſit principale cui accedit ecclia vl̓ capella: ꝑ lr̄as tales nō debet vt hic. ſi vero ꝯuertas ꝙ ecclia ſit principale habens annexū hoſpitale: tūc nō puto hoc locū habere: ſed tūc in re acceſſorij veniet qđ p̄ncipaliter nō veniret: bene facit. e. ti. ſup eo li. vj. ⁊ de re. iu. acceſſoriū. ⁊ qđ ibi no. qđ i dubio vt qꝛ extat hoſpitale ⁊ ecclia: ⁊ neſcit qđ ſit p̄ncipale ⁊ qđ acceſſoriū? So. ſi apparet poſſeſſio ⁊ denominatio per quaꝫ poſſumus alterꝝ p̄eligere: illud ſequemur. e. ti. cū d̓ bn̄ficio li. vj. de ꝓba. ꝑ tuas. cū ſimilibus: ſꝫ ſi nō apparet repellā impetrantē. ꝯſtat. n. de hoſpitali: nec ꝯſtat illud acceſſoriū ecclie: nā ⁊ ſi hoſpitale ⁊ ecclia eēnt annexa ita ꝙ neutrū p̄ncipale: puto hāc decre. locū hr̄e ꝑ no. ne ſe. va. c. ſ. fa. quod no. de ꝯceſ. preben. ſi capitulo. li. vj. in glo. quero in fi.
h Decimas. i. ius ꝑcipiendi decimas. an autem de redditibus horum locorum debeat ſolui decima? habetur in declarationibus de quibus dicam infra de deci. c. ij.
i Spiritualia. vt cimiterium ⁊ ius funerandi. ſ. de religi. do. quia contingit. in fi.
k Decernimus. vī ergo eē ius nouū. ⁊ ħ incipe ꝯſtructū.
l Prouideri. vnde nec hodie talia clericis ſecularibus in bn̄ficiū dari poſſūt. ſ. de reli. do. c. ij. ij. rn̄. in p̄n. ſꝫ ē dubiū an in duob᷒ caſib᷒ ibi exceptis in ꝟ. niſi in fundatiōe ⁊c̄. locū hēat hec decre. ⁊ puto ꝙ ſic cū generaliter loquat nec ſeqꝛ ſi ꝯcedi poſſūt illis caſibus i bn̄ficiū: ergo includūt in litteris. tolle inſtātiā. s. c. ꝓximo. e. ti. ꝙuis. ſ. li. vj. ſicut ergo qualitates ſūt in litteris beneficialibus exprimende: ſic ⁊ iſta: ad hoc vt talia in litteris includantur: ⁊ tunc facta expreſſione taliū debebunt ſolū in illis caſibus: niſi in expſſione appareat papā amplius voluiſſe: ⁊ nūquid cū beneficijs permutari poſſint dicā infra de rerū. permu. c. vno.
m Apoſtolicis. no. ꝙ nō repetit de legatis: ⁊ ħ forſan ꝑ id qđ dixi in glo. ꝓxi. ⁊ ē ſi. qꝛ legat᷒ nō ꝯfert eccliaꝫ ſpectantē ad ꝑſentationē laici patroni: quā tamē papa ꝯfert: de iurepa. cū dilect᷒ de of. le. dilectus. qđ intelligas hoc expſſo vt ibi dixi. ſit ergo circa iſta reſtricta poteſtas legatorum ſicut ⁊ circa alia: de offi. le. c. penult. ⁊ antepe. li. vj.
n Litteris. ꝓbatio ergo teſtiū vl̓ alia nō ſufficeret hoc caſu: facit qđ no. e. ti. ſi motu proprio li. vj. in vlti. glo.
o Expſſe. ꝑ qđ ſufficere nō vident v̓ba generalia: vt ꝙ de qͥbuſcūqꝫ bn̄ficijs dignitatibus ꝑſonatibus officijs ⁊c̄. ⁊ fa. s. c. com. de offi. or. c. ij.
p Si plures. Caſus. quo cāu vacat vna dignitas per receptionē alterius vacāt etiā plēs.
approbat qđ no. cōpoſt. de elec. dudū. ij. ad fi. ⁊ guil. ponens ad litterā ipſius verba in ſpe. ti. ij. §. videndū. ꝟ. quid ſi hn̄s duos. ⁊ Jo. mo. de of. or. c. ordinarij li. vj. ⁊ archi. in decre. nō poteſt. eo. ti. li. vj. ⁊ debuiſſet clarius formari vt. ſ. dicam.
q Obtinēs. ꝑ ſufficiētē diſpēſationē: vt aliqua ſit dubitatio.
r Dignitates. ꝑſonat᷒ vl̓ bn̄ficia curata vl̓ alterꝝ cū altero: cū ſit eadē ratio.
s Sup hoc. ſ. ſup illa vel illo retinendo vna cum primis vel cum altera primarum.
t Eius. dignitatis vel bn̄ficij curati vltimo collati ⁊ acceptati.
u Adepta. Idē videt ſi ꝑ eū ſtaret quo minus adipiſceret. e. ti. lꝫ eps̄. de elec. cōmiſſa. li. vj. qđ ꝓbat ſimilitudo q̄ ſequit. hoc verū quādo tenet collatio vltimi: ſecus ſi collatio nō teneret: qꝛ tū̄ ē abſtinēdo a poſſeſſione penā iſtā euaderet: vt infra dicam.
x Vacare. ſi intelligas de his q̄ ꝑ diſpēſationē habebant videbatur expeditū. e. ti. nō pōt. ij. rn̄. li. vj. inquātū ibi dicit ꝙ diſpēſatio data ſup duob᷒ intelligit de p̄mis duobus: ergo tertiū in locū p̄mi vl̓ ſcđi ſurrogare nō pōt: ſꝫ qꝛ poterat etiā noīatim ſup illis diſpēſatū eē. ſ. ſup tali ⁊ tali bn̄ficio ⁊ dignitate: quē caſū. §. ille nō ꝯtingebat: vtilis fuit ħ declaratio. ⁊ videbat quibuſdā ꝙ non vacarēt: ſꝫ p̄nceps deberet eligere quā ex p̄mis dimitti volebat: ar. ff. de execu. tu. l. vj. q̄ incipit ſi duas. alijs videbat ꝙ ipe idē prouiſus eligeret ꝑ decre. p̄terea. e. ti. ⁊ c. referēte. expeditū ē ꝙ vacāt oēs prime. ad. l. pre. rn̄debat ꝯpoſt. ꝙ lꝫ qs pluribus tutel̓ grauari nō debeat: ꝑ vnius tn̄ receptionē nō vacat altera. ad decretales rn̄debat: ꝙ correcte ſūt ꝑ decre. de multa. ⁊ hec ſatis ſūt plana. ſed remanet dubiū ſatis forte: nunqđ valeat collatio vltimi? hoc dico ꝓpter decr. ordinarij de of. or. in fi. li. vj. vbi dicit ꝙ habēti pluralitatē taliū etiā cū diſpēſatōe ſufficiēti nō pōt aliud tale ꝯferri niſi diſpēſatio etiā extēdat ad illud: vl̓ niſi prius habita reſignet: ⁊ vitiat collationē aliē factā: ⁊ facit qđ ibi no. ꝑ oſt gar. i vlt. glo. ⁊ forte fuit hoc dubiū huius decre. cū. n. illa decre. ordinarij dicat collationē vltimi nullius eſſe momēti: ergo ꝑ eā nō vacāt p̄ma. ſꝫ in p̄di. dec. nō pōt. archidi. tꝫ ꝙ nō valet collatio vltimi nihilomin᷒ vacāt p̄ma: ex quo poſſeſſionē habuit vltimi: ad ħ. e. ti. cū q. li. vj. ⁊ ſic dicit ꝑ magnū virū ꝓnūciatū i curia. ꝯ quā tn̄ ꝓnūciationē refert ꝙ pēdebat appellatio. ħ ergo declarare ꝓcuraſſem ſi cōpoſitoribus adheſiſſeꝫ. puto tn̄ ꝙ ſi hn̄ti vnū curatū cōfert ſcđm tale: valeat collatio ſecūdi. ⁊ ex quo ſtat ꝑ eū quo min᷒ hēat poſſeſſionē ſecūdi: vacat p̄mū. ſi v̓o hn̄ti plra talia ex diſpēſatione ſufficiēti ꝯfert aliud tale: valet collatio ſi diſpēſatio ſufficiens ē etiā quo ad illud: ⁊ tunc de vacatiōe nō querimus. Si vero diſpenſatio ad hoc vltimū non iuuat: dico ꝙ ſi dimiſit primā

ante collationem vltimi: valuit ipſius collatio: nec tūc etiā de vaca tióe iuris q̄rimus. ſi vͦo nó dimiſit: colló vltimi nó valuit tñ ꝑ ac ceptationē nó ꝑdit ꝑma: imo illa retinet: ſi ſano vſus ꝯſilio vidēs collōnē vltimi nó valere: ipſius poſſeſſionē nó app̄hēdat: vt ſic humanitas iuſte plenitudinis nó auferat. ij. q. vj. ſiqs libellos. ꝺ ap. cū ceſſāte. ⁊ ſa. no. de ele. ꝯiu. diuerſiſ. cū ꝯco. Si vero poſſeſſionē ipſius vltimi app̄hēdit: hec poſſeſſio facit ꝑma vaca re. nā hoc caſu cū ex tali vitioſa poſſeſſione vaca ret vnicū: vacabunt ⁊ il la ꝑ lr̄am que ſequitur.

a ¶ Sicut ſi. ꝑ hanc lr̄az dico ꝙ ſi caſus eēt ꝙ poſ ſeſſio ſecundi nó faceret vacare vnicū ꝑmū: vt. e. ti. ſup eo. ⁊. c. ſi tibi ꝯceſ ſo. li. vj. nó vacabūt illa plura. ⁊ hoc puto veruz ſiue valuerit vel non va lucrit collatio vltimi.

b ¶ Vacaret. ꝑ decre. de multa. e. ti. ⁊ hodie ꝑ cō ſtitutionē ioānis execra bilis. ſi primū abſq₃ mora diſpēd. o vͦbo ⁊ facto in manibus or dinarij ſub teſtimonio publico nó dimittat ꝑuatus eſt ſecundo ⁊ inhabilis ad ſacros ordines ⁊ beneficia: vt ibi. §. quia vero.

c Si roman⁹. valet ꝓuiſio facta ꝓꝓo motu pape tacēns bñfi cia ꝓuiſi q̄cūq₃ ſint ⁊ quotcūq₃. approbat qꝺ no. ꝑ archidi aconū ⁊ me. e. ti. ſi motu ꝓꝓo li. vj. ⁊ reprobat qꝺ ibi no. io. mo.

d ¶ Pontifex. de legato eſt opinio: no. de offi. leg. c. vlti. li. vj. ⁊ no. s̄. ea. cō. de offi. or. c. ſi.

e ¶ Beneficio. large ſumitur: de reg. iur. c. j. li. vj.

f ¶ Proprio. quod non intelligitur niſi exprimatur: vt in predi. decre. ſi motu in ſi.

g ¶ Prouideat. vel prouideri mandet: cum eadem ſit ratio.

h ¶ Obtinet. in re vel ſpe. s̄. ea. comp. de reſcrip. gratie.

i ¶ Validā. quo ad bñficiū ſurreptióis. i. nó ſurrepticiā. aliā eni inhabilitatē illius pro quo ſcribit nó tollit motus ꝓprius vbi ali ud nó addāt: etiā ſi illa ex taliū pluralitate ꝓcedat: vt q: ſine diſ pēſatióe habebat pluralitatē dignitatū vl̄ curatoꝝ: que facit quē inhabilē etiā ad minora beneficia: de elec. dudū. ij. ⁊ ibi dixi in. j. glo. ⁊ patet apertius per conſtitutionē ioannis execrabilis. ſatis eſt ergo illi clauſule ꝙ certum habet effectum: nec alium opera bitur preter intentionem ſcribentis. s̄. c. j. de qua intentione ſi ap pareat illi ſtabitur: vt dixi de reſcrip. cum adeo. in ſi.

k ¶ Declaramus. reprobat ergo non ſimpliciter corrigi opinio nem contrariam.

l ¶ Quātocūq₃. ratio eni proprij motus excludens ſurreptionē ꝓuiſionis: ita coaptat curatis vel ſimplicibus multis vt vni. Itē per id non intelligitur in retentione diſpenſatū. eo. ti. nó pōt. i ſi. li. vj. ⁊ per hoc ibi. hanc opi. tenebam in ſecunda glo.

m Si de beneficio. ſe ſūmat quattuor ponens caſus ⁊ quaſdā opi. determinans: vt. j. dicam.

n ¶ Cuiuſcunq₃. exemptos ⁊ non exemptos: ⁊ ſuperiores epiſco pis per hoc intendit includere.

o ¶ Scribamus. executori. idē ſi ſcriberet ipſo epi ſaluo ꝙ in vl timo caſu cum eſt deuolutum ad papā diſtinguitur an per litte ras excitetur officium an conſtituatur delegatus: de offi. or. licet. ⁊. c. penulti. de reſcrip. cum aliquibus. li. vj.

p ¶ Ex negligētia. idem ſi ex delicto: lꝫ ſit opinio an hoc caſu de uoluat ad capitulū: vt ſcripſi de elec. cū in cunctis in ſi. ⁊ ſup vlt. glo. vbi vero ex cōmiſſione epiſcopi capitulū vl̄ alius haberet cō ferre: hoc nó īpedit executorē: vt ꝓbat. e. ti. c. ſi. li. vj. facit quod

ſicut[a] ſi dignitatē vnicaz obti nenti alia ſimilis conferatur: eius pacifica poſſeſſióe hita: prima de iure vacaret[b]. ¶ dē. Si romanus[c] pontifex[d] de bñficio[e] alicui motu pro prio[f] ꝓuideat[g]: ꝺ bñficijs q̄ ob tinet[h] nó habita mētióe: ꝓuiſi onē ſeu gratiā huiuſmodi fo re validā[i] declaramus[k]: qua liacūq₃ fuerint bñficia digni tates aut pſonatus cū cura vl̄ ſine cura: ⁊ in numero quāto cūq₃[l] que is habebat cum ſibi ꝓuiſio facta fuit. ¶ dem. Si de bñficio[m] ad cuiuſcū q₃[n] epiſcopi collationem ſpectāte alicui conferēdo ſcri bam⁹[o]: ſibi illud ꝯferri nō po terit: cuius collatio ex negligē tia[p] ipſius epiſcopi[q] ad eiuſdē capitulū[r] deuoluta exiſtit[s]: lꝫ ꝓuideri ſibi poſſit de illo etiā cuius ad ipſuz epiſcopum[t] ex ſui capituli[t] vel alterius cuiuſ cunq₃[u]: ſiue[x] ad nos ex ipſius

no. de inſti. c. ſi. alīs facile poſſet eps eludere impetrātē.

q ¶ Epiſcopi. ſꝫ nunqd negligētia ipſi⁹ executoris qñ. ſ. eo ſciente vltra ſex menſes vacauit bñficiū qꝺ cō ferre poterat oberit ei: cōpoſt. in decre. capitulum de reſcrip. in magna glo. in. iiij. char. ver. itē nunqd executor. lꝫ ꝙ non: ⁊ decre. ij. de ꝯceſ. pre. i or dinarijs collatori bus loquit: nó in executore qui con fert vice pape. Ad uerte ꝙ verum eſt hoc ſi executor pro uidere pōt ad cu iuſcūq₃ collationē ſpectet: nec temp⁹ acceptationis adij citur. hoc dico per decre. vnicam. j. ti. j. ⁊ vide qꝺ ibi di cā i gl. iſte termin⁹ ſed ſi certa pſona ḡuat ꝑ reſcrip tū ⁊ illius tempus eſt elapſum: tunc con ferre non poterit donec deuoluatur ad papam: hoc probat decre. iſta.

r ¶ Capitulum. vel alium cum eadē ſit ratio. ⁊ facit. j. ver. vel alterius.

ſ ¶ Exiſtit. intelligo tpe ꝓuiſióis ſue nō date: ⁊ ſic eſt dare ꝙ poteſtas hui⁹ executoris variat ſm tpa: ⁊ ſi. j. ti. j. c. vno. quādiu. n. bñficiū ē in collatióe epi ꝯfert illud: illo ad aliū deuoluto nó ꝯfert illud: ita eſt de bñficio ad inferiores ſpe ctante qꝺ ipſe nó cōfert donec ad epm deuoluat vt ſequit ratio q: cuz epm papa grauare voluerit: confert executor quādiu ē in manibus epi. nā lꝫ ex deuolutione ꝓprū nī ē ꝓ ea vice: ⁊ ipſe tūc ex collatióe grauat: qñ ē in manibus al terius nó ꝯfert executor: q: papa illū grauare noluit.

t ¶ Capituli. ꝯiūge hic ⁊ in caſu ſequēti finem. c. ſed quid ſi ad caplm ſpectabat electio tm̄ ⁊ ſcribebat ad collationez epi: nunqd deuoluto iure ad epz ꝯferet executor: dubiū fa cit illud quo querit an deuoluat eo caſu ꝓuiſio an electio? de quo ſatis ſcripſi de elec. ne ꝓ defectu. Item facit dubiuz q: etſi dicat deuolui collatio: tñ ex quo ꝑmo gradu aſſume bat ꝑ electionē nó videbat includi in lr̄is in quibus ſoluz de collatione ſit mentio: ad qꝺ ſatis facit. s̄. e. ti. c. j. circa ſi. ibi ad quam conſueuit quis per electionem aſſumi.

u ¶ Cuiuſcūq₃. hoc dicit q: per quotcūq₃ gradus ſiue pro ximos ſiue mediatos ad epiſcopuz deuenerit: executor cō fert quādiu eſt in manibus epiſcopi.

x ¶ Siue ad nos. determinat qꝺ no. inno. ⁊ pe. de of. dele. ſup eo. vbi dicebant hoc quoſdā tenere: ꝙ delegatus pape ꝓuidet de bñficio ad papā deuoluto. fuit etiaz hec queſtio ab olim diſputata per dominū iacobū canonicū bonoñ. quā in mercur. vide in littera. d. rubrica de of. ⁊ po. execu torū: ⁊ tenuit ꝙ nó poſſet: ſi dicat in reſcripto volentes illi gratiā facere ſpecialē. dixit eni ꝙ cum in illo alius q̄ꝫ papa nó ledat: non debet dici gratia: nec de deuolutis papa ſic ſcribit: de ꝯceſ. preben. lr̄as. ⁊. c. cum noſtris. mirabilis ſo lutio fuit iſta. Scias autem ꝙ beneficium deuolutum ad papam ſemper confert executor: ex quo primus collator ē de his qui per litteras grauabantur ſiue nominatus vt hic ſiue innominatus: vt quia ſcribitur ad cuiuſcunq₃ collati onem: cum eadem ſit ratio. ſed ſecus in beneficijs ſpectan tibus ad collationē pape: quia vacarunt in curia. e. ti. c. ij. li. vj. tunc eni papa confert iure proprio non deuoluto. nec

miꝛũ ſi aliud in deuoluto. nã papa dãdo executoꝛẽ ad pꝛouidendũ: auferebat collatoꝛi poteſtatẽ: de ↄceſ. pbẽ. ſi capitulo. li. vj. exquo ergo collatio de illo deuoluta eſt ad papã cõferat executoꝛ: vt ſic ⁊ lʒ als in bñficijs fiat ſtricta interpꝛetatio. e. ti. ꝯuis. li. vj. hic tñ fit larga contra concedentẽ: de cõſue. cũ dilectus.
facit etiã hec lr̃a ad queſtioneʒ not. de of. le. c. j. li. vj. ſ. ꝙ legat⁹ pape poſſit talia bñficia ad papam deuoluta cõferre: ↄferet tamen delegatus quo ad illa q̃ ſibi ſpecialiť ſunt cõmiſſa: de of. le. ſtuduiſti. ⁊ facit de reg. iur. generi li. vj.
a ¶ Epi. pꝛimi collatoꝛi: qḋ puto neceſſarium. ſi enim de archidiacono vl' capitulo ad epꝫ ⁊ deniũ p ipi⁹ negligentiã gradatiʒ ad papã eatur nõ ↄfert executoꝛ: cui ad collationeʒ epi ſcribebatur.

epiſcopi[a] ⁊ alioꝛũ in hoc eidẽ ſuccedentiuʒ[b] neligentia collatio fuerit deuoluta. Idem

SI iuxta[c] noſtri foꝛmaʒ mãdati[d] canonicatuʒ ⁊ pꝛebẽdam eccleſie rutinenſis adeptus dignitatem quam duxerit acceptandam[e] ibidem expectet: archidiacõatũ[f] inibi[g] poſt[h] vacanteʒ: nõ obſtante ꝙ certa ſit ſibi ãnexa[i] pꝛebenda: poterit[k] acceptare: pꝛimaqꝫ pꝛebenda hoc ipo[l] vacabit[m]: ꝙ ſcḋaʒ cuʒ archidiaconatu pꝛedicto pacifice fuerit aſſecutus.

lemẽs. v. in cõ. uienẽſi.

b ¶ Succedentiũ. ⁊ ſic habemus pꝛio tps epi: ſecũdo tps mediũ alioꝝ facientiũ gradũ inter ipſuʒ ⁊ papã: tertio tps papale. pꝛimo ⁊ vltimo tempoꝛe confert executoꝛ: medio vero nõ: ⁊ ſemper intelligas vbi tẽpus acceptatiõis elapſũ non impediat executoꝛẽ. j. ti. pꝛoxi. c. vno.
c SI iuxta. adeptus in eccleſia dignitatem habentem pꝛebendam annexam perdit pꝛimam pꝛebendã quã habebat in illa.
d ¶ Mãdati. nõ ſolum ſm vnam lecturam factum narrat ꝓut acciderat in hac ecclia de q̃ loquiť: ſed etiã foꝛtificat dubiũ: qꝛ foꝛtius ſi ex receptione capituli vt aliter habeat hãc canoniã ⁊ pbẽdã: ſa. co. ti. c. antepe. li. vj. vbi cũ auctoꝛitate apoſtolica pbendã expectãs cõſecutus eſt vnã nõ videbať ꝙ aliã ↄſequi poſſet: facit. e. ti. nõ põt. ij. rñ. li. vj. cũ cõcoꝛ. Sed cũ adhuc penderet gratia in parte pꝛincipalioꝛi: ⁊ facta fuiſſet ſup vtroqꝫ vno ↄtextu: equũ fuit vt pꝛima dimiſſa ſecundã cõſequi poſſet. Alia lectura eſt ꝙ iſte tex. ponat ius: quaſi dicat exquo papa de dignitate ⁊ pꝛebẽda ſibi voluit ꝓuideri cõſequiť dignitatẽ habentẽ pꝛebendaʒ annexam: lʒ pꝛius aliaʒ fuiſſet adeptus. ſed vbi ſolum de dignitate ſcribebat non poterit conſequi dignitatem habentem pꝛebendam annexam: cum hoc papa non intenderet egeret declaratione. Suadet equitas ꝙ decre. locum habeat: ſiue ex vnico reſcripto debeatur vtrunqꝫ: ſiue ex diuerſis ſucceſſiue ſiue ſola dignitas debeať per reſcriptũ als habẽti pꝛebendam ab oꝛdinario collatoꝛe.
e ¶ Acceptandaʒ. de quo dic: vt. j. ti. j. c. vno. ⁊ idem puto ſi nõ haberet bñficiũ acceptãdi: ſʒ deberet pꝛima vacãs: cũ ratio ſit eadẽ ⁊ foꝛtioꝛ. qḋ aũt hic diciť de ptãte acceptandi reſpicit dignitatẽ. pbendã ergo que pꝛius vacauerat neceſſe habuit petere: ne ſibi fieret pꝛeiudiciũ p decre. ſi clericus co. ti. li. vj. videť tñ ꝙ ſi habens canonicatũ ⁊ ius ad pꝛebẽdam pꝛimo vacantẽ ⁊ ad dignitatẽ quã duceret acceptandam: pꝛebendã que pꝛimo ſine dignitate vacauit noluerit petere ꝓteſtans ꝙ hec faciebat: qꝛ oẽs dignitates eccleſ. e pbendas habebãt annexas: ⁊ totũ ſimul conſequi volebat

ſatis eſſet hec iuſta cauſa ad negligentiã excludendam: cum mutationes beneficioꝛum nec populo nec iuri ſint grate. xxj. q. j. c. j. de tranſla. quanto. ſed ſi poteſtas acceptandi reſpiceret etiã pꝛebendam: tunc nullum dubium.
f ¶ Archidiaconatũ. factũ ponit. nã idẽ i quauis alia dignitate.
g ¶ Inibi. i ecclia illa. ⁊ vide. j. de reg. iur. c. j.
h ¶ Poſt. dať intelligi ꝙ ſi pꝛius vacauerat cũ ſua pbẽda ⁊ ipſe ſciẽs recipit aliã pbẽdã in acceptatiõe archidiaconat⁹ ſibi viã pcluſiſſe videť.
i ¶ Annexa pbẽda. iſtud inducebat dubiũ. ſi. n. nõ fuiſſet annexa retẽta pꝛima pꝛebenda conſequeretur dignitatem ſine pbenda que cũ illa vacauit. e. ti. quia ſepe li. vj. ſʒ cum dignitatem ſine pꝛebenda nõ poſſit habere pp ãnexionẽ: nec duas pbẽdas i eadẽ ecclia: de cõceſ. pbẽ. lr̃as. ratione ãnexi in pꝛincipali ipediri videť: ſʒ ꝓmpta ẽ ꝓuiſio ſ. vacationis pꝛime quã ſubmittit. Sʒ qḋ dices in caſu ↄuerſo: adeptus

De cõceſſiõe pbende ⁊ eccleſie non vacantis Rubꝛica.

QUm[n] ei quẽ in ſcientia reputamus[o] idoneũ[p]: ſi[q] p iq̃ſitionẽ[r] executoꝛis ſibi dꝑutati a nobis reptus fuerit eſſe vite laudabil' ⁊ cõuerſationis honeſte: de bñficio certi valoris[s] alicubi ꝓuideri mãdam⁹ adijciẽtes[t] ꝙ de bñficio minoris valoꝛis poſſit eideʒ ſi[u] voluerit ꝓuidei: ac exnũc[x] ẽt inane decernẽtes ⁊ irritũ ſi ſec⁹ a quoqꝫ quauis aucte cõtigerit

ſũ dignitatẽ per reſcriptũ aplicũ: expecto ibi pbẽdã cũ bñficio acceptãdi: vl' ſiue vacat pꝛebẽda cuʒ dignitate cui eſt annexa: nũqd pꝛimi dignitate dimiſſa ↄſequi potero hãc pꝛebendã cũ ſua dignitate: puto ꝙ nõ: quia nõ eſt eadẽ ratio pꝛincipalis ad acceſſoꝛium ⁊ acceſſoꝛij ad pꝛincipale: de ↄſe. cc. vel alta. c. vno. li. vj. facit. e. ti. quia ſepe. ⁊. c. ſup eo de re. iur. acceſſoꝛiũ. eo. li. cum ↄcoꝛ.
k ¶ Poterit. quod intellige vbi alteri nõ debetur ex pꝛioꝛitate tẽpoꝛis vel pꝛerogatiue gratie vel alio iure.
l ¶ Hoc ipſo. patet ꝙ in pꝛebendis eiuſdem eccleſie ipſo iure p receptionem ſecunde vacat pꝛima.
m ¶ Vacabit. nõ. n. poſſet eſſe triplex in ecclia ſine diſpẽſatiõe papali: nec valet in h ↄſuetudo: de ↄſue. c. j. li. vj. ⁊ no. ꝙ plus abhoꝛrent iura quẽ hẽe duas pbendas in vna ecclia: ꝙꝫ als hẽe duo curata. pꝛimũ. n. nõ licet etiã iure annexionis quã hʒ pbenda ad dignitatẽ: vt hic. ſed ſcḋꝫ licet iure annexiõis quã haberet curatum ad pbendã. e. ti. ſup eo. li. vj. ⁊ facit ad opinionẽ quã teneo i decr. lr̃as de ↄceſ. pben. ſequẽdo inno. ſ. ꝙ in duabus canonijs eiuſdẽ eccleſie nõ poſſit epẽ diſpẽſare: lʒ diſpẽſare poſſit in canonia ⁊ perſonatu vel officio: rõeʒ huius ibi plene ſcripſi ſup vlti. glo.
n QUm ei quẽ. decretũ ↄditionale ante ↄditiõis euẽtũ non afficit poteſtatẽ oꝛdinarij vl' alterius collatoꝛis. ſec⁹ qñ acceptatiõi bñficij tps adijciť cũ decreto: ⁊ q bñficiũ vacãs ab executoꝛe petit vl' recipit: illud intelligiť acceptaſſe: q̃ vacatio nota diciť expectanti: exquo in loco bñfici publice ſcitur. partes patent. ſecũda ibi ſecus. tertia ibi quẽ etiã. quarta ibi ceteꝝ. et determinãt caſus dubios circa decre. quia cũctis. e. ti. li. vj.
o ¶ Reputam⁹. p relationẽ examiatoꝝ ad h deputatoꝝ qb⁹ crediť ⁊ ẽ iſta foꝛma paupeꝝ in q̃ fit examiatio quõ legãt cãtẽt ⁊ ↄſtruãt.
p ¶ Idoneũ. iũge h lr̃aʒ ꝓuideri mãdamus de beneficio ⁊c̃.
q ¶ Si per. ecce conditionem de qua. j. loquitur.
r ¶ Inq̃ſitionẽ. an ad hãc vocãda ſit ps plene no. ſ. e. cõ. ḋ of. de (le. c. vno.
ſ ¶ Valoꝛis. de pẽſiõe ꝓuideri nõ poſſet: de pb. ꝯuis
t ¶ Adijciẽtes. niſi h fuiſſet additũ: de bñficio minoꝛis (. j. l. vj.
eſti matinatiõis etiã ſibi volẽti ꝓuideri nõ potuiſſet: de pbẽ. cui
u ¶ Si voluerit. ſecunda conditio. (de nõ. ſ. vl. li. vj.
x ¶ Exnunc. hoc foꝛtificabat dubiũ q̃ſi a tpe date papa voluerit.

L

ꝙ decretū̃ afficeret. ſed ꝯriū̃ reſpōdet̃ ⁊ ſupplem⁹ exnunc vt va‑ leat: exnūc: ſa. de vo. ⁊ vo. re. l3 ad fi. ⁊ ſic facit h̃ lr̃a ꝯ egi. ꝑ inno. hoſti. ⁊ ab. in eo qḋ ſcripſit de ap. ꝑterea. ij. ſup. v̇. excōicatū̃.

a ¶ Attētari. nō dicit etiā ignorāter: ⁊ tñ ex inferiorib⁹ p3 ꝙ cert̃ caſibus h̃ decretū̃ afficit. ꝑ qḋ patet ꝙ decretū̃ pape afficit igno‑ rantes: ⁊ de hoc de elec. ſi eo tpe. li. vj. ⁊ ꝓbatur de prebē. c. pe. eo. li.

b ¶ Effectum. al's fuiſſet editū̃ ſuꝑ icerto. e. ti. c. j. §. ſubiūcti. in fi. li. vj.

c ¶ Extet ꝑma. ſ. ꝙ per executoris ingſitionē ſit repertus ⁊c. vtile ꝯſiliū̃ ē ꝙ ſuꝑ illa ꝓnunciet exe‑ cutor: vel ꝙ facta mētio ne de illa inhibeat vel ſal tē ſuā poteſtatē3 inſinuet collatori: al's nō facile forte ꝯſtare poſſet ꝯditionē extitiſſe.

attētari[a]. ¶ Q. 2ōcretū̃ h⁹i in euentū̃ dūtaxat ꝑdictaꝝ con‑ ditionū̃ ſuū̃ ſortit̃ effectu3[b]: añ ꝙ extet[c] ꝑma ꝯditō beneficiū̃ ꝑtaxati valoris ⁊ ēt minoris ꝑuſꝗ ſuā impetrās: ſuper va lore h⁹i voluntatē declaret[d]: ꝯferri libere poterit per ordi narium[e] aut aliu3 executorē[f] a nobis ad ꝓuidendū̃ de tali bñficio deputatū̃. ¶ Secus[g] aūt fore cēſemus[h] cū̃ decreto appoſito alicui ꝓuideri[i] man dam⁹ de bñficio qḋ īfra mēſē

d ¶ Declaret. etiā i executori abſētia dūmō de ea ꝯſtet vt ifra dicā

e ¶ Ordinarium. hoc ꝓbabamus ꝑ pre. decre. j. eo. ti. li. vj. vt ſi‑ cut ibi decretū̃ datū̃ cū̃ bñficio acceptādi: ante acceptationē non impedit poteſtatem ordinarij: ita nec datum ſub conditionibus iſtis vel alijs ante conditionum euentum.

f ¶ Executorem. ſi eni nō afficit poteſtatē ordinarij: ergo nec exe cutoris alterius q maior ē ordinario: de offi. dele. ſane. ij. ⁊ cu3 h̃ oporteat intelligi de executore ſecūdo: ꝑmus. n. cōferret bñficiū̃ etiā poſtꝗ euenīſſet ꝯditio. Itē cū̃ h̃ dicat̃ ꝙ ſecūdus ꝯfert añ cō ditionis euentū̃ ꝑ qḋ a ꝯrio infert̃: ꝙ poſtꝗ euenīſſet ꝯditio pri‑ mi ꝯferre nō poſſet. Itē cū̃ generaliter de executore loquat̃: ꝑ qḋ etiā executorē in forma gratie videt̃ includere: hic vī ſolui qḋ hic fuit diſputatū̃: an impetrans primo in hac forma paupeꝝ prefe‑ rat̃ ſecūdo qui impetrauit in forma gr̃e in eadē eccl'ia vl' ad colla tionē eiuſdē? ⁊ ponit̃ in mercur. in lr̃a. n. ſub ti. de preben. hic. n. videt̃ ꝙ dūmodo conditio ꝑceſſerit vacationē vel ſaltē collatio‑ nem factā ſecundo debet̃ primo: facit de reſcrip. tibi qui. li. vi. ſed ob. eo. li. ⁊. ti. c. ſi ꝑ te. So. ibi ꝯditio pendebat ex alterius arbi‑ trio: ita ꝙ illo recuſante nullū̃ ius habebat impetrans: hic vero pēdet ex exiſtentia rei vt in primo caſu: vl' ex volūtate ipi⁹ cui ſcā eſt gr̃a i ſcḋo. Aliqbus vī ꝙ ſecūdus ipetrās añ ꝯditionē in for‑ ma gr̃e ꝑferat̃. ⁊ ſm̃ hoc l3 hec ꝑma ꝯditio quo ad idoneitatē ꝑ‑ ſone ſit de ꝑſenti: ingſitio tñ circa id fienda eſt de futuro. De ſecū‑ da etiam non dubitatur quin ſit de futuro: ⁊ ſm̃ hoc ſequeretur ꝙ ſi duo impetrauerunt ſub hac forma: ſi ſecundus primo perue nit ad ꝯditione3 erit potior: cū̃ prius ipſius decretū̃ afficiat vt hic facit prede. decre. ſi ꝑ te. ⁊ qḋ no. e. ti. ſi ſoli. li. vj. equū̃ videt̃ quod ꝑus dixi: vt ex quo ꝯditio primi ꝑceſſit collationē factā ſecundo: ꝑferatur primus ſecūdo habenti formā gr̃e vel paupeꝝ. nec verū̃ eſt ꝙ ſemper debeat̃ illi pro quo ꝑus eſt affecta: vt probat predi. decre. tibi. ſic ergo eſt fortior gratia ꝯditionata exiſtentia rei vl' vo luntate eius pro quo ſcribit̃: ꝗ dependens ex voluntate tertij vt predixi. Sed fingas hunc caſum. habet. a. hanc formā pauperū̃ in certa eccleſia. ſecundo habet. b. ſpālem gratiā in eadem: ⁊ talē que afficit. vacat beneficium in ipſa eccleſia: quod ante primi cō‑ ditionē extantē ordinarius ꝯfert. c. demū̃ extitit ꝯditio: poſtꝗ ex ecutor. b. ſibi ꝯtulit illud: poſt que executor. a. ꝑmi illud ſibi con tulit: queritur cuius ſit beneficium? Dico ſm̃ predictā opinionē per decre. pe. de ꝑben. li. vj. ꝙ primus eſt potior. collatio. n. ordi narij facta. c. nō valuit nec tenuit ipediente gr̃a illius. b. pro quo beneficiū̃ illud erat affectū̃ in eū̃ caſu3 in quē nō debebatur illi. a. effectus ergo conditionis poſtea exiſtentis qui eſt vt decretū̃ affi ciat: vt hic per illam collationem impediri non potuit. collatio etiam facta. b. non tenuit: ex quo prius extiterit primi conditio: ex quibus concluditur quod predixi. aſſurgat ergo primus ſecū̃ do ex cuius perſona conſequitur qḋ al's ſibi perijſſet: ⁊ eſt ſi. e. ti. ſucceſſor. li. vj. ſi v̇o collatio facta. b. preceſſiſſet conditionem

primi: tūc etiā planū̃ eſſet ꝙ. b. potior eſſet in beneficio per hanc litterā. Idem ſi teneret̃ ſcḋa opinio q̃ habet ꝙ forma gratie preueniens conditionem faciat ſcḋm potiorē etiam in beneficio poſt conditionem vacante.

g ¶ Secus. hic approbat qḋ no. s. eo. ti. q2 cunctis. lib. vj. in ꝑn. ⁊ qḋ no. ar‑ chidi. eo. li. de pre‑ ben. dudū̃. ⁊ dic ſe cus in hoc. ſ. ꝙ i ca ſu iſto non valeret collatio ordinarij vel alterius execu‑ toris infra menſe3 facta l3 ante accep‑ tationem.

h ¶ Cenſem⁹. l3 ꝑ hoc verbum vide retur ius nouū̃ in‑ ducere: cum tamē ratio ſit antiqua: ⁊ directe ab olim inuē‑ ta fuerit hec forma contra decre. quia cunctis. vt ibi no. in ſ. glo. puto ꝙ reſpiciat ꝑterita: nec ꝯdicat hoc verbū̃ quod ſm̃ deriuatores ponitur etiam pro iuſſu deliberatione eſti matione ⁊ ſententie prolatione: ⁊ cōcor infra proximo rñ. ⁊ dixi. s. ea. cō. de proba. litteris.

i ¶ Infra menſem. iſte terminus inualuit de ſtilo ⁊ more curie. Idē tñ dicas de quolibet alio termino maiori vl' mi nori in lr̃is expſſo. ſolet aūt curia ſic ſcribere bñficiū̃ eccleſi aſticū̃ cū̃ cura ⁊c. etiā ſi dignitas ⁊c. ſiquod vacās ad pn̄s vl' vacabit in tali ⁊c. qḋ ꝑ te vel ꝓcuratorē tuū̃ ad hoc legi‑ time ꝯſtitutū̃ infra vnius menſis ſpatiū̃ poſtꝗ tibi vl' eidē ꝓcuratori vacatio huius innotuerit duxeris acceptandu3 conferendum tibi ⁊c. diſtrictius inhibentes venerabilib⁹ ⁊c. ne de illis interim etiam ante acceptationem huius di‑ ſponere quoquo modo preſumant: ac decernētes irritū̃ ⁊ inane ⁊c. tñ ex hac lr̃a videt̃ ꝙ minus plena clauſula. ſ. ha bens mandatū̃ cū̃ poteſtate acceptandi ⁊ ſpatio temporis ⁊ decreto ſufficiat. Sed q̃rit̃ an talis expectās poſſit accep tare poſt mēſem beneficiū̃ adhuc vacās? videt̃ ꝙ ſic: cum hec clauſula in ipius fauorē appoſita ad ligandas manus ordinarij in ipius expectantis odiū̃ nō debeat retorqueri: de re. iur. ꝙ ab gr̃a3 li. vj. cū̃ ſuis ꝯcor. ⁊ hoc placet archidi acono de ꝑben. dudū̃. li. vj. ⁊ videt̃ expreſſu3. c. li. ⁊ ti. ſi tibi abſenti. nō credo ꝙ ſi clauſula reſeruatiōis ⁊ poteſtas exe cutoris adiūgit̃ bñficio vacaturo: qḋ acceptabit impetrās infra menſem: vt in textu ⁊ in forma quā ſuperius ſcripſi: ꝙ poſt menſem ꝑ expectantem acceptari poſſit beneficiu3 vl' ei ꝯferri: ⁊ tūc ad regulā qḋ ob gr̃a3. reſpōdet̃ vt ibi no. ꝙ hoc inducit forma mādati: ꝑ decre. cui de nō de ꝑben. li. vj. ad decre. ſi tibi. rn̄deo: ꝙ loquit̃ cū̃ collatio ꝑcedit acce ptationē. ſ. cū̃ bñficiū̃ ab ordinario pure cōfert̃ ⁊ poſtea ad acceptandū̃ terminus aſſignat̃. tūc. n. cū̃ ꝑma pura colla‑ tio per illius termini lapſū̃ perempta nō ſit: ꝓuiſus re inte gra poſt terminum acceptabit. h̃ vero acceptatio precedit collationem: cuius faciende poteſtatē executor nō habet: niſi infra tps limitatū̃ fuerit acceptatū̃. fateor tamen ꝙ ita poſſet eſſe diuiſa reſeruatio a ſpatio tpis ꝙ locus eſſet opi nioni ꝯtrarie: vt ſi dicat̃ beneficiū̃ quod in tali loco vacaue rit qḋ duxeris acceptandū̃ tibi cōferendum collationi no ſtre preſentibus reſeruamus: inhibentes ne infra menſem poſtꝗ tibi de vacatione ꝯſtiterit aliquis de illo preſumat quacūꝗ auctoritate diſponere ⁊c. ponderet̃ ergo reſcripto rū̃ tenor: de priuile. porro. ſi autem ſm̃ nouam forma3 pa‑ pa dat canonicatum ⁊ circa prebendam dat beneficium acceptandi infra menſem: tunc l3 reſeruatio ⁊ executoꝝ po teſtas adiungat̃ ꝑbende: infra mēſem acceptare poterit: vt s. dixi: ita ꝙ poſt mēſem ex vi reſeruatiōis acceptari vel ꝑ

executorē ꝯferre nō poſſit: q2 tñ canonic⁹ eſt ex vi canonica tus vi ꝙ ſi nullus ibidē expectat ēt p⁹ mēſem ſibi petenti p ordinariū ꝯferri dꝫ. ⁊ cū decreto. i. ꝙ alteri collata non tenet p decre. ſi clicus. ij. Rn. de pbē. li. vj. ſed hoc caſu poſſꝫ dici ꝯtriuꝫ: q2 in caſu dec. ſi clicus. expirauerat ptās executoris: ſꝫ hic adhuc durat quo ad aliā q̄ vacabit ſi acceptabiť ifra mēſem nil ergo mirꝫ ſi ibi ordinarius addiť. Itē ſic nec ibi ordinari⁹ hꝫ ptātē ſup neglecta: ita nec h ⁊ hoc teneas.

a ❡ Noticia. hoc determiabit in ſi. ⁊ no. q2 i iſta forma nō ē loc⁹ decre. ne captide. e. ti. li. vj. vt poſſit acceptare pmuꝫ incertuꝫ qđ vacabit. illa eni locū hꝫ vt ibi pꝫ: cuꝫ ſimplr ſcribitur de bñficō qđ duxerit acceptādū. tūc enī pōt ſe fortune ſubmittē acceptādo pmū vacaturum vel vlteri⁹ ex cā. ſed qñ ſcribitur de bñficio quod a vacatiōis noticia infra mēſē duxerit acceptandū: hec vbor forma non patitur ꝙ vacaturū accepteť. fateor tñ ꝙ vacans poteſt acceptare ēt ſi vacabit tpe gře. verbum. n. noticia vacationis pñtē ⁊ futurꝫ icludit: dummō vacet: de pui. q2 circa. nec obſtat ſi pcedat verbum qđ vacabit i reſeruatōe ſine verbo pſentis tpis ſiqđ vacat. nam illud vacabit qđ vacans repiť. vñ dicit lex: ꝙ verbum oportebit tā pñs q̄ꝫ futurꝫ tps ſignificat. ff. de v. ſi. l. verbum. in pn. ti. ad idē. c. ti. verbuꝫ erit. ⁊ aliud eſt dicere vacabit aliud vacare inchoabiť: ⁊ hoc cōuenit h menti: ſecus vbi mens reſiſteret: vt ibi.

b ❡ Afferat. ſi. de priui. ſi papa. li. vj.

c ❡ Quem ēt. ſūme vtilis fuit iſta pticula. cum. n. executor dat⁹ cū clā acceptandi ptātē nō hēat in ꝯferēdo bñficium niſi exquo fuerit acceptatum: tota die collonibus opponebatur ꝙ nō valebāt: q2 non pceſſerat acceptatio: ⁊ q2 ipſi⁹ pcedētis acceptatiōis deficiebat qñqꝫ pbatio ſuccumbebat expectans. lꝫ igiť verbū acceptatōis non exprimatur: ſatis ē tñ ꝙ petit ꝯferri vel recipit collatum. multa ſilia colligas ex no. de his q̄ ſi. a ma. p. ca. ex ore. de ap. ad audientiam ⁊. c. dilecti. ij. vñ exquo p inſtrm de promiſſione ꝯſtat: preſumiť interrogationem pceſſiſſe: inſti. de inuti. ſti. §. ſi ſcriptum. ff. de v. ob. ſciendū. ſic ſatis ē ꝙ hēs ſe immiſceat: lꝫ verbo non adeat: inſti. de hē. qli. §. pe. ff. de acqui. hē. iulian⁹ §. ſi ſuū. ⁊. l. ſiqs ex̄ne⁹. §. interdum. tñ qñqꝫ nō ſufficit ſi i pſecutio: de ap. ab eo. ſ. Rn. li. vj. de ele. eccleſia. j. de bap. c. j. ⁊ pe. ſꝫ i dec. ab eo. cūdo ad iudicē appellatōis nō ſatiſfit iuri volenti per apoſtolorum delationem ipſū iudicem inſtrui. electio ⁊ baptiſm⁹ formas hñt nec ſine illis ſufficeret anim⁹ ēt de quo ꝯſtaret. ſꝫ cū hic ſolū de animo ⁊ acceptatione queratur: de illo ſatis conſtat per hic expreſſa.

d ❡ Executorē. lꝫ petitio ⁊ colliō de qbus hic loquiť: requirant executoris pñtiā: cum als de acceptatōe nō appe[re]t: acceptatio tamē ſine pñtia executoris fieri poteſt dummodo de illa fides fieri poſſit: vt no. e. ti. q2 cunctis. ad ſi. li. vj. qđ etiam ibi placet inno. ⁊ ho. archi. ⁊ guil. in ſpe. de acti. ⁊ pe ti. §. pe. v. Item no. ad ſi. lꝫ compo. videatur velle ꝯtrarium: de Rp. capitulū in glo. magna. circa ſi. v. quid ſi littere.

a vacatōis ipſi⁹ noticia[a] duxerit acceptādum: vt appoſitio mēſis eiuſdē aliqd afferat[b] ipetranti. Quē[c] ēt bñficium qđ acceptare poterat petēdo ſibi p ſuuꝫ executorez[d] conferri aut[e] recipiendo ſibi pñti[f] collatum ipſum ex hoc acceptare: ⁊ collationē talr ſibi factā valē cenſem⁹. ❡ Ceterꝫ[g] vt tā diutnis vacatiōib⁹ q̄ꝫ fraudibus ⁊ litibus occurrať: pdicte vacationis noticiā impetrātē interptamur hēe: ex quo ipſa vacatio i loco[h] vł ecclia[i] h⁹ i bñficiū publice nota[k] erit: iputet qdem ſibi: ſi hoc caſu quo de ipſi⁹ cō modo agiť id qđ p ſe vel p alium ſcire[l] potuerit ignorauit.

Clemēs. v. in conci. vień.

De reb⁹ ecclie non alienādis.

Monaſterioruꝫ[m] ⁊ aliaruꝫ admiſtrationū regulariū diſpēdijs occurrē cupiētes ppetuo[n] phibemus[o] edicto: neqs religioſus[p] mōſterio poratui eccleſie ſeu admiſtratiōis cui

e ❡ Aut. no. alternatiuam. ſufficit ergo alterum.

f ❡ Pñti. idē in pcuratore hñte ad hoc ſpālē mādatuꝫ qđ pbat ſilius curie quē premiſi ⁊ ſcripſi: de prebē. accedēs. ad hoc ſinus h⁹. c. ibi vel per aliū. ſicut ⁊ electio per pcuratorē fieri pōt: de elec. q2 ppter: ⁊. c. pe. ⁊ mrimoniuꝫ ꝯhi: de pcu. c. ſi. li. vj. ſa. etiam. c. li. de reg. iu. pōt quis. ⁊ ff. de pcu. ſi is q ſtichuꝫ ⁊. ff. de le. j. ſi ſit. §. ſiquis ita. nō ob. ff. de v. ob. l. vl. in pn. ⁊. l. ſi ſtipulat⁹ fuerim in prin. que non loqtur in procuratore.

g ❡ Ceteruꝫ. equiſſima ⁊ expediens fuit etiaꝫ h prouiſio. io. an.

h ❡ Loco. ſi loc⁹ vbi ſita ē ecclia careret hitatorib⁹: ſatꝫ videreť ponderāda noticia loci viciniōris: ſa. ſ. e. cō. de ſo. cō. q̄ꝫuis. de elec. vbi piclm §. porro. li. vj. io. an.

i ❡ Vł ecclia. no. p alternatiuā ꝙ ſatis eſt ꝙ i ecclia ſit publica: lꝫ loco vel oppido ſit occulta.

k ❡ Nota erit. forte quo ad hūc caſuꝫ induct⁹ eſt rigor iſte: ꝙ mēſis currat etiā ei q nō fuit in culpa: vt q2 tātū diſtabat a loco bñficij ꝙ p⁹ factā grāꝫ cū tunc vacaret vł paulopoſt vacaſſet ifra mēſem id ſcire nō potuit vł pcuratorē hēbat in loco ſꝫ mortu⁹ eſt vł his ſilē. per hoc tñ qđ in hoc caſu ſpāliter ſtatuiť: vt pbat lřa q̄ ſequitur in hoc caſu: ⁊ qđ pcedit ibi pdicte vacatiōis nō recedo ab eo qđ no. de pbē. ſi. clericꝰ. li. vj. hic. n. dat⁹ eſt mēſis in lřis q currit a tpe noticie. Determinat ergo qñ dicať hēe noticiā in hoc caſu: ibi vero poniť ſimpliciter neglīgētia: ⁊ ſic nō ſe tāgunt. Et idē dico de his q̄ no. de Rp. capitulū. ſup glo. ⁊ ita dico etiā ꝙ hic dř locū non hēe in caſu dec. ſi plibus. de pben. li. vj. vñ ſi papa contulit pp̄o motu prebēdam ſiq̄ vacabat i ecclia ⁊ due eqles vacabāt: noticia vacatōis poſtq̄ꝫ currunt. x. dies prouiſo ad eligenduꝫ non recipietur per hunc modum: q2 ibi forſam tēpore quo fiebat grā vel prius erat noticia vacationis de qua hic dř. quā forſan ipoſſibile eſſet ſcire prouiſum infra. x. dies. ⁊ ſic in totūm ſibi periret priuilegiū optādi qui non fuit in culpa. ⁊ idē dico de cxtua. ioā. que incipit ſuſcepti circa medium. ſed dato ꝙ hic ſubſit impoſſibilitas vł deſit culpa: durat tamen circa alia bñficia priuilegium acceptādi. facili⁹ ergo procedit hic iſte rigor: vt in prin. dixi: ⁊ tamen ex lřa ſequenti videtur colligi: ꝙ vbi ita deficit culpa: ꝙ nec per ſe nec per alium ſcire potuiſſet: non eſt locus huic rigori.

l ❡ Scire poterat. imputatur ergo illi qui ſcire potuit inquirendo: ſic etiā imputatur illi qui ſcire potuit per maiores conſulendo ff. de bo. poſſeſ. l. in bonorum. vnde dicitur ꝙ vigilantibus ⁊c. ff. de his que in frau. cre. pupillus.

m ❡ Monaſteriorum. religioſus qui concedit alicuj ad vitam vł certum tempus iura redditus vel poſſeſſiones adminiſtrationis cui preeſt ſuſpenſus eſt ab officio: niſi duo ꝯcurrant: nec vꝫ cōceſſio. duos caſus excipit ⁊ iria facit. primo phibet. ſcđo ibi ſiquis. punit ⁊ diſcernit. tertio excipit: ibi verum.

n ❡ Perpetuo. ideſt generali vel perpetuo duraturo: de elec. vt circa. ⁊. c. perpetuo. lib. vj.

o ❡ Prohibemus. ſaltem quo ad penaꝫ fateri oportet quod eſt iuris noui editoria.

p ❡ Religioſus. ſeculares ergo clicos nō cōprehendit hec cōſtitutio: ſed ſi tales ꝯceſſiones faciūt: dic vt le. ⁊ no. xvj. q. j. poſſeſſiones. de his que ſi. a prela. continebatur. ſi als alienant: locus eſt canoni. xij. q. ij. monemus. e. ti. ſiquis. ſi locant: dic vt no. ne pre-

L

nis psidens iura reddit aut poſſeſſiones eiuſdē alicui ad vitā eius ſeu aliud certuʒ tps pecunia ēt inde recepta: quiſ modo cōcedat: niſi neceſſitas aut vtilitas monaſterij prio ratus ecclie aut adminiſtratio nis hʼ i hoc expoſcat: ꝯuētus ſui: aut ſi ꝯuentum non habe at: plati pp2ij aſſenſu ad hoc nihilominʼ accedēte. ¶ Si qs autē contra hoc fecerit: penam ſuſpenſionis ab officio eoipſo icurrat: nec ex conceſſione ipſius recipienti ius aliq qd acqratur. ¶ Uer pmiſſa ad locationes vel ēt redditū aut fructuū venditiones ad tēpus modicum faciendas declaramus vllatenus non extendi. Idem.

Si vna ecclia alteri ecclie

la.vices ſuas.c.fi.

a ¶ Cuius.i.ſiue ppetue ſiue tpali. maxime.n. ppter obēdicatiarios qui faciebāt hos ꝯctus reuocari timētes ad clauſtrū emanauit hec cōſtitutio: ⁊ dato ꝙ nō ſint obediētiarij facilius remouentur a ſuis adminiſtrationibus: de accu. qualiter.ij.in fi.de ſimo.lʒ.⁊.c.p tuas.n aūt puto eā locū hēc i religioſo ꝗ pceſt ecclie ſeclari ⁊ q̄ſi clicʼ ſecularis ⁊ hoc probet principium.

b ¶ Redditus. differūt a fructibus: vt patebit in fi.io.an.

c ¶ Poſſeſſiōes. certas vel omnes.

d ¶ Alicui. priuato vel collegio.

e ¶ Eius. recipientis vel ꝯcedētis. ⁊ talis ꝯceſſio dr̄ ppetua.ff. p ſocio.l.j.⁊ no.x.q.ij.perpetua.

f ¶ Pecunia. an dans hanc pecuniaʒ repetat? vide quod no.⁊ dixi.e.ti.ad audientiam.

g ¶ Quouis mō. ab hac gnālitate excipit duos modos in fi.c.

h ¶ Aut. ſufficit alterum. ſic alibi equiparantur hec duo: de eta.⁊ quali. queris. de preben. expoſuiſti.⁊ in diſpenſationibus.j.q.vij.tali.⁊ ſa.e.ti.dudum.li.vj.io.an.

i ¶ Utilitas. de ſindi.c.vno.

k ¶ Nō habeat. innuit ꝙ ſi hʒ ꝯuentū nō reqrit cōſenſus prelati: hoc ver quo ad euadendā hʼ cōſtitutiōis penam: ſed al ad validādum ꝯctuʒ ppetuū requirit ois ſolēnitas alienatiōis. e.ti.dudum.lib.vj.⁊ conſenſus epiſcopi.xij.q.ij.abbatibus.⁊.c.ſe.⁊.c.placuit.⁊.xvij.q.iiij.in venditionibus.

l ¶ Proprij. de epiſcopo videt intelligēdum in nō exemptis p iura allegata in fi. proxime glo. in exemptis de papa: de priui. auctoritate.§.j.lib.vj. forſitam intēdit iſte tex. approbare qd recitabat inno. de tranſa. ſtatuimus. vbi dicit quoſdam dicere ꝙ abbates qui habent eccleſias ad ſe pertinētes pleno iure poſſint in illarum alienationibus auctoritatem preſtare.⁊ ſa.j.de ſta.mo.attēdentes poſt prin.⁊ qd no.in auc.de ali.⁊ emphi.contrac.in pri.colla.ix.⁊ hoc cōmuniter ſeruatur. qd videtur fieri poſſe: exquo habēt epiſcopalem iuriſditionem vel quaſi: ad hoc de priui.abbates in fi.li.vj. vnde dicebat ipſe ino.de priui.cum ⁊ plātare.§.in eccleſijs.⁊ placet ibi hoſ. ꝙ preſbyteri nō poterāt alienare nec maximas cauſas agere ſine cōſenſu patronorum exemptorū: qr tales exempti vices epiſcoporum gerunt: arg.xij.q.ij.ſiqua.⁊.c.placuit.de vo.magne.§.cum igitur.cum concor.

m ¶ Nihilominus. ideſt non eo minus ꝙ ſubſit neceſſitas vl vtilitas in contractu.

n ¶ Penam. que de ſui natura perpetua eſt: exquo tempus non adijcitur: de hoc de cōſti.ex litteris. ſed quis abſoluet? vide qd dixi.de ſolu.c.ij.in fi.⁊ qd dicam.j.de here.c.j.circa fi.

o ¶ Officio. vide quod dixi ſuper.c.ꝟ.j.de deci.c.j.

p ¶ Acquiratur. ſi.e.ti. hoc conſultiſſimo.lib.vj. vbi contractus non valet ⁊ punitur faciens.

q ¶ Locatōes. phibitus alienare obligare vel vēdere pōt locare ⁊ qd plus eſt ꝯductorē creditoribus delegare.ff.dele.ij.l.pe.§.inſtituto.ad id.ff.loca.nō ſolet. prelati ergo locāt: nec per ſtatutuʒ epi pñt aſtringi vt locent certis perſonis: de loca.c.ij. qd aūt dixi ꝙ locare nō ē alienare: illud ver ē ſi fiat ad modicū tps vt hic.⁊ ſic nō ob.e.ti.nulli. vt ibi dixi: lʒ accur.in pre.§.inſtituto in fi.dicat ꝙ phibitʼ alienare locet ad centū vel mille annos: ſed nō approbat: ⁊ dinus ibi ꝯ. ſi aūt prelatus locās ad modicum tempus infra tempus moritur: quid iuris no.ne prela.vi.ſuas.c.fi.

r ¶ Fructuū. concor.de elec.generali.in fi.li.vj.⁊ quomodo plus eſt in redditu ꝙ in fructu ibi no.in glo.pe.

s ¶ Ad tps modicū. determinat tā vbuʒ locatōnes ꝙ verbum vēditiōes: vt ſit ſenſus ꝙ locatio ad modicū tpus ⁊ vēditio fructuū ad modicū tps nō includat in phibitione ſʒ dubitat qd dicat modicū tps. glo.ff.de ſupfi.l.j.§. ꝙ ait dicit id relinquendū iudic arbitrio: alle.ff.de iure deli.l.j.i fi.ff.de effrac.l.j.§.j.⁊ ſa.de offi.dele.de cauſis. de accu. ingſitiōis.j. hʼn.⁊ qd no.de loca.potuit.⁊ quod no.ſ.e.hoc ꝯſultiſſimo.li.vj.⁊ videt hoc equū pp varias conditiones regionū. Idē tenuit olīʒ i.l.fi.ff.ſi ager vecti.ſʒ poſtea i addi. videtur approbaſſe ꝙ modicuʒ tps dicat.ſ.decēniuʒ.C.de pſcrip.lō.tē.l.fi.ff.q ⁊ a q.ma.ſi cū fideicōmiſſo.§.ariſto. ponit etiā opinionē que habet ꝙ modicū tps dicat.xxx.dierū.ff.de iti.actuq pri.l.j.§.j. alij biēniuʒ.ff.loca.⁊ cō.cū diū.inſti.de li.ob.in fi. alij quinquēnium: ſa.qd no.io.de coniu.ſer.lʒ.⁊ qd no.hoſt.vt ec.bene.c.vno.in fi. alij ſeptennium: ne pre.vi.ſu.c.fi. de diuerſis ſpatijs temporum poteſt argui per ea que ſcripſi: de fideiuſ.c.fi.de cle.coniu.ioannes.in.iiij.q.

t Si vna eccleſia. ſe ſūmat duo dicens: ⁊ quas opiniōes determinet.j.dicam: ſed principaliter que no.in no.⁊ hoſti.vt eccleſia.benefi.c.vno.in fine.

u ¶ Alteri eccleſie.x.q.iij.vnio.⁊ ſi ſit alterius dioceſis per vnionem non preiudicatur dioceſano: de reli.domi.c.ij.⁊ ſcripſi de priui.paſtoralis.

x ¶ Dignitati. de preben.extirpande.§.qui vero.

y ¶ Prebende. vt in pre.§.qui vero.⁊.e.ti.expoſuiſti.⁊ intellige per pre.decre.etiam de prebenda cathedralis eccleſie: non ob.j.proxi.hʼn.vt ibi dicam.

z ¶ Epm. de exceſ.pla.ſicut vnire. vbi no.inno.⁊ ab.poſt cum: ꝙ lʒ ad abbates ſpectent ecclie pleno iure: tamē illas vnire nō poſſunt vel vnam alteri ſubijcere: cum hoc ſit epiſcopale per pre.decre.alle.etiam de conſue.cum dilectus.ſa.qd dicaʒ.j.c.proxi.⁊.j.de ſta.mo.ne in agno.§.ad hoc vbi dicam an hoc preſcribere poſſint.

a ¶ Cōſentiēte. nō ē iſte caſus i quo ſufficiat ꝯſilium.⁊ h̄ reprobat qd no.ho.de his q̄ fi.a pre.nouit. vbi dicit epiſcopum ſine capitulo poſſe donare eccleſiaʒ loco egenti ad ſuſtentationem miniſtrorum: alle.de dona.conſultationibus. Itē qr facit qd debet puidendo egētibus: ⁊ in hoc officiuʒ ſuū exercet.xij.q.j.pcipimus.⁊.c.ſe.x.q.j.regenda.⁊.c.ſe.xciij.di.diaconi. ergo nō eſt locus contradictioni: de preben.extirpande.j.⁊.ij.hʼn.dicebat m̄ ꝙ tutius erat ꝯſiliuʒ canonicorum reqrere: ſed prout vides hic reqritur cōſenſus ⁊ ſcdʒ hoc intellige pre.decre.ſicut vnire in prin.⁊ de priui.tuarum.in prin.no.etiam ipſe hoſt.e.co.ti.ea noſcitur. ꝙ de conſuetudine preſcripta poteſt epiſcopo competeret vt ſine conſenſu capituli poſſit conferre eccleſiam alteri eccleſie ad edificationem: ⁊ cōtraria.e.ti.tua nos.⁊.c.paſtoralis.⁊ de dona.paſtoralis. intelligit de iure cōmuni ⁊ cuʒ epiſcopus circa hoc indulgentiam vel preſcriptionem nō habet tamē cōſilium preſcribi nō poteſt ſm eū: ſecus etiaʒ dixit de voluntaria conceſſione que ſine cauſa fieret ecclie habenti cōgruam ſuſtentationeʒ: ar.j.q.ij.paſtor. vel q̄ ſie

ſeu dignitati[y] alicui vel preben de[y] ꝑ epiſcopū[z] ſuo ꝯſentiēte[a] capitulo vniatur[b] aut religio ſo loco donetur[c]: ex eo ꝙ re ctor[d] ipſius ad hoc vocatus[e]: vel ſi vacabat[f] defenſor[g] ei ſu per hoc datus non extitit: ne quaꝙ id poterit impugnari. ¶ Quod ſi epiſcopus[h] ſui etiam capituli accedente conſenſu: menſe[i] ſue vel ipſi[k] capitulo[l] aliquam duxerit eccleſiam[m] vniendam: hoc irritum eſſe de cernimus[n] et inane contraria quauis[o] conſuetudine nō ob ſtante.

Clemens. v. in conci. vienē.

De rerum permutatione. Rubrica.

P Ex ꝯceſſione[p] iuris vtēti bus[q] preſtitā circa ſpūalia

vel laico: ſed nō puto hoc preſcriptibile: ꝙ etiam in caſu li cito alienet prelatus ſine conſenſu capituli: vt ſcripſi de do na. paſtoralis. in fi. et facit finis huius .c.

b ¶ Uniatur. de vnione ſatis no. ne ſe. va. c. j. xvj. q. j. et temporis.

c ¶ Donet. hic iūge lram. j. nequa quā id poterit ipu gnari: et fa. qd̄ me. ca. cum dilectus. et quod ibi no.

d ¶ Rector. de re ctore eccleſie nō de ꝑlato cui ſubeſt ec cleſia loqtur: cu ius ꝯſenſus regri vi detur. j. de ſta. mo na. c. j. §. ad hoc.

e ¶ Uocatus. non extitit: qd̄ ē. j. et rō huius ſumitur de dona. ꝯſultationi bus. fit enim talis vnio vel donatio ſine preiudicio rectoris vt ibi. dicebat er go inno. in decre. vt noſtrum. ꝙ dignitas iſtituta diminui nō poterat irrequiſito illo cuius erat ſine cauſe cognitione no. tamen ho. de exceſ. prela. ſicut vnire. ꝙ epiſcopus ec clias vnire nō poterat ſine collaudatione vel ꝯſenſu amba rum eccliarum: all. e. ti. c. j. de his que fi. a ꝑla. c. j. et in hoc dicebat cum a papa differre vt ibi ſcripſi qd̄ hic reprobat.

f ¶ Uacabat. approbat qd̄ not. inno. et hoſt. vt ec. bene. vt noſtrum in fi. vbi tenent eccliam vacantem vniri et donari poſſe: ſicut et dignitas vacans ſupprimi poſſet: de cōſti. cum acceſſiſſent. ꝯ ne ſe. va. c. j. vbi ſe. va. non diſſoluitur vnio. eque igitur videretur ꝙ tunc fieri nō poſſet. So. illud i epi ſcopalibus ſedibus: vel ibi papa ꝑncipalius nouit: ſcḋa ra tione. ſ. notari poſſet de ſubita mutatione: et ꝙ ordinatio nem prius factam feciſſet contemplatione perſone tunc vi uentis nunc defuncte: als etiam vnionem epiſcopatuū fa cit mortuo altero epiſcopo: vt. xvj. q. j. et temporis.

g ¶ Defenſor. videbat ꝯtrariū: qr ſi res ecclie vacantis ex cā dignitati donet: oꝫ defenſorem dari: vt. e. ti. dudum. li. vj. eſt ergo hoc de caſibus in qbus minus ꝓhibetur vbi ma ius permittitur. pōt eni ecclia vacans dari ſine defenſore: vt hic: ſed poſſeſſio vel res ecclie non vt ibi: et eſt ſi. de elec. nemo deinceps. li. vj. et qd̄ no. de cōſue. cū dilectus. in. iiij. glo. de tranſla. c. vl. i glo. pe. dicebat ino. de elec. ſignifica ſti. vt ibi ſcripſi ſuper glo. ij. ꝙ eps̄ et caplm̄ poterant aliqd ſtatuere ſuper bn̄ficio vacante et electus illud ſuare teneba tur: all. decre. vt noſtrū. qd̄ intelligit ibi ho. ex cauſa et ad tē pus: ſed ꝑpetuum ꝑiudicium nō poſſent inferre dignitati vel rectorie ipſa ſic manente: lꝫ illā poſſent in totū tollere: de cōſti. cuꝫ acceſſiſſent. vel religioſo loco cōferre: de dona. cō ſultatōibus. et. c. paſtoralis. et ad id qd̄ dr̄ q pōt totum pōt et partē: de of. dele. paſtoralis in ꝑn. ff. de rei ven. que de to ta. Rn̄det hoſt. ꝙ in totum cōferri ꝑmittit: vt diminuto cul tus augeatur: de cōſti. ex parte. et vt pauperes ſuſtentētur: de ꝑben. expoſuiſti. Permittitur etiam tolli qr ſuperflua vel oneroſa: ar. lxviij. di. coreꝑi. diminutio vel detractio de negat: vt eccliaſtica bn̄ficia in ſua integritate ꝑmaneāt: niſi ex cā magna: remittit ad decre. dudum. e. ti. de preben. ma ioribus. et. c. vacante. ex his pꝫ ꝙ ſepe id qd̄ minus videt ē maius eo reſpectu quo ius plus illi reſiſtit ex cauſa.

h ¶ Qd̄ ſi eps̄. quod hic dr̄ probabat oli ꝑ. c. queſti. xvij. q. iiij. et approbat quod no. ibi io. in. §. prece. et quod no. de dona. paſtoralis. et reprobat quod no. inno. in dicto. c. vt noſtrum. vt ec. bene. vbi tenebat ꝙ auctoritate capituli ſui epiſco pus poterat eccleſiam in ſuos vſus conuertere.

i ¶ Menſe ſue. vt dicebat io. in glo. ꝑus alle. eps̄ nō pōt auctori ſare i ſcō ꝓpō ſicut nec econom⁹. x. q. ij. h̄ vſus in fi. nec tutor. ff. de aucto. tu. l. j. et. l. pupillus. nec ꝑlatus: de inſti. c. fi. et idem de capi tulo vt ſtatim ſequit. qd̄ ēt tenebat guil. i ſpe. de his q̄ fi. a ꝑla. i fi. et facit qd̄ dixi poſt inno. de cē ſi. ꝓhibem⁹. ſuꝑ gl. ij. et no. qr ſi nō valꝫ vnio cū alr̄ ſolus. ſ. eps̄ vel caplm̄ auctoriſat in facto ꝓpō: fortius nō valeret cū au ctoriſaret vterqꝫ: vt ſi cō muniter mēſe epi et capi tuli ꝑ eos vnit eccleſia. facit autē hec lr̄a ad id qd̄ no. ho. i ſūma de de ci. §. et vtr. ꝟ. xij. i fi. vbi tenet ꝙ laicus hn̄s deci mā ꝑ antiquū feudū ab alia eccleſia nō pōt illaꝫ donare epiſcopo: ne ipſe epiſcopus auctoriſet in facto proprio. Puto tamen ꝙ bene poſſet illaꝫ donare capitulo epiſcopali au ctoritate epiſcopi. et eſt ratio: qr cum in caſu illo ſufficiat auctori tas epiſcopi ſine capitulo: vt in decre. cuꝫ apoſtolica. de his que fi. a prela. nō pōt dici ꝙ caplm̄ eo caſu auctoriſet in facto ꝓprio: ſed in vnione vel datione eccleſie ſecus: cuꝫ ibi cōſenſus capli ſit neceſſarius: de his que fi. a ꝑla. tua. de dona. paſtoralis. Iteꝫ fa cit pro ꝯ ad id qd̄ ipſe ho. no. de cōſti. cuꝫ acceſſiſſent. vbi tenet ꝙ dignitas non ꝯfirmata per papaꝫ de ecclia cathedrali tolli po teſt ꝑ ipſius caplm̄ ex iuſta cauſa et epō auctoriſante ſi bona epi et capli ſint diuiſa. ſi ꝟo eēnt cōmunia nōne auctoriſaret eps̄ in fa cto ſuo? ſed dicit tunc recurrendum ad archieꝑum vel ad papā de iure pa. nullus videtur ꝙ cum iſte non ſit de caſibus archiepi ſcopo reſeruatis qui no. de of. ord. paſtoralis. ꝙ eo caſu et iſto de quo textus loquitur ad papam ſit neceſſe recurri.

k ¶ Ipſi. ſuo ſcilicet.

l ¶ Capitulo. cum capella curata donat capitulo quis hēat eius curam? vide qd̄ ſcripſi poſt ho. de preben. expoſuiſti. ſuꝑ glo. iij. et. e. ti. cum non ignores in ꝑn. et no. qr ſingulari prebende etiam maioris eccleſie poteſt vniri eccleſia per epiſcopum et caplm̄: vt ſ. prox. ꝟn. caplo vero non vt hic. et ratio ſumitur. xij. q. ij. qui ma numittitur. cum ſuis concor. qr caplm̄ non auctoriſat in facto ꝓ prio cum ſingulari prebende capli vnitur eccleſia.

m ¶ Eccliam. declarari debuiſſet an ſit idem in donatione quam facit eps̄ capitulo ſuo de eo quod ſpectat ad menſam ſuam. qd̄ no. ho. de his qui fi. a pre. nouit. et ponit caſum de epiſcopo abū dante et caplo egente. et dicit ꝙ valet: inducit quod. ſ. dixi in glo. non eſt. dicit etiam ꝙ non ob. iuramētuꝫ de non alienādo: cum non ſit proprie alienari: qd̄ in dominio eccleſie retinetur. ff. de le. ij. vnum ex familia. et. l. imperator. §. ſi. et. l. ſe. dicit tamen ꝙ tuti⁹ eēt ꝙ illud fieret ſuperioris auctoritate: inſti. de auc. tu. in fi.

n ¶ Decernimus. lꝫ rō huius iuris ſit antiqua forte noluit com prehendere preterita: et eſt ſimile de poſtu. c. vno. li. vj. ſed ꝯ hoc facit lr̄a ſequens que cōſuetudinem dānat. conſuetudo vero no tat tempus ꝑcedens: ergo videtur preterita reſpicere.

o ¶ Quauis. ſ. etiā cui⁹ ꝯtrij vel initij nō ſit memoria. dānat ergo h̄ ꝯſuetudo ꝙ qs auctoriſet i ſcō ꝓpō: alibi ꝙ qs ſit iudex appella tionis a ſe interiecte: de conſue. c. ij. lib. vj. io. an.

p ¶ Ex conceſſione. ſe ſumiat ponens ius nouum et equiſſi mū: et determinat decretalem inter cetera de prebē. et. ſ. e. ti. cum vniuerſorum.

q ¶ Utentibus. per hāc lr̄am dico decre. hanc locū nō hēre vbi in fraudē expectantiū fieret ꝑmutatio: cū illi nō vtātur ꝯceſſione

illudatur[a]: ſi bñficia[b] ex cã[c] p̲mutationis ab aliq̄bus reſignata alijs q̄ ipſis permutare volētibus[d] conferātur[e] nullius hoc eſſe volumus[f] firmitatis. Clemens quintus in concilio vienēſi.

De teſtamentis ꝛ vltimis voluntatibus. Rubꝛica.

Religioſis[g] etiāʒ exemptis deputatis[h] ad executionē cuiuſlibet[i] vltime voluntatis circa ipſius executionis offm̄: qd̄[k] vtiq̄ʒ nō pñt: niſi a ſup̲ioꝛe ſuo petita ſup hoc licētia ꝛ obtēta[l]: ſuſcipe[m]: volētes p̄cidere mām̄[n] deliquēdi pñtis cōſtitutionis auctoꝛitate ſtatuimus: q̄ tales[o] etiam ſi pꝛelationis fungantur officio locoꝝ[p] oꝛdinarijs debitā reddere[q]: ipſiq̄ʒ oꝛdīarij ab eiſdēʒ abſq̄ʒ dolo fraude ſeu negligētia de ſuſcepte executionis offō teneant̄ exigē[r] rationē: illos quos circa id deliq̄ſſe rep̲erint: ī alioꝝ exēplum[s] pena debita[t] quocūq̄ʒ non obſtante pꝛiuilegio[u] puniturí. Clemens quintus in cōcilio vienenſi.

nuris ſectius fraudent. e. ti. c. vno. li. vj. de renū. c. vl. e. li. io. an.

a ¶ Illudatur. concoꝛ. cle. ſ. de renunc. c. vno. ꝛ ibi ſunt multe concoꝛ.

b ¶ Bñficia. icludit ēt hoſpitalia ꝛ loca ſilia que permutari pñt his caſib⁹ qb⁹ in bñficiū conceduntur: q h̄ñtur. j. de reli. do. ga contingit. §. vt autē. illa vō que nō ꝯceduntur in bñficiū n videt̄ poſſe cū bñficijs p̲mutari: cū bñficioꝝ adinuicēʒ permutatio fieri debeat.

c ¶ Ex cā. bñ ergo licʒ renūciāt ī actu renūciatō niſi th̄ exp̄mē q̄ renūciat permutationis cā. ꝛ dato q̄ hoc nō exp̄matur: ſatis eſt q̄ ꝯſtet ex coniecturis vel p̄us actis.

d ¶ Volētib⁹. ergo tractat⁹ p̲mutatōis inſ̄ p̲teſ̄ p̲recedē pōt: tñ ipſa permutatio expeditur ſup̲ioꝛis offō: ꝛ vide qd̄ ſcripſi. ſ. e. queſitum.

e ¶ Conferant̄. p illos i quoꝝ manib⁹ fiebat reſignatio: vel p alios collatoꝛes. Hoc tamen ſcias q̄ ep̄oꝝ eſt p̲mutare vel permutationib⁹ auctoritatē pꝛeſtare: ꝛ nō inferioꝝ: vt no. hoſti. in ſumma huius tit. §. qs pōt. ꝟ. ꝛ nunqd. ꝛ dixi. ſ. e. q̄ſituʒ. cū. n. ꝯciliū turoñ. ꝓhibeat permutationem: ꝯ id non diſpenſat niſi cui permiſſuʒ eſt. ꝛ idē archidiaconus. e. ti. c. vno. li. vj. ꝛ facit qd̄ no. ſ. c. pꝛoxi. in pꝛincipio. ipſi tamen inferioꝛes quoꝝ eſt conferre vl̄ eligere habēt cōſentire: vt no. in pꝛedi. decre. vnica. Quid de capitulo vacante ſede ep̄ali: poterit ne permutationi auctoꝛitatē pꝛeſtare? puto q̄ ſic cū hoc ſit iuriſdictionis ep̄alis in qua tunc ſuccedit: de ma. ꝛ obe. his que. ꝛ c. cum olim. e. ti. c. vno. li. vi. cum concoꝛ. hec vera: niſi bñficia illa vl̄ alterum illoꝝ ſpectarent ad collationē ep̄i ſolius ſine capitulo: q2 cum in talium bñficioꝝ collationem non ſuccedant: ergo nec in conſenſu quē neceſſe hʒ pꝛeſtare collatoꝛ. ꝛ idēʒ ſi hʒ eligē vl̄ pꝛeſentare vt ſcripſi ne ſe. va. c. ij. ne vna via concedatur qd̄ alia pꝛohibetur: de reg. iu. cum qd. li. vj. ſi vero vna cū capitulo haberet facē pꝛedicta: cuʒ capitulū tunc poſſit conferre eligere vl̄ pꝛeſentare ne ſe. va. c. vno. li. vj. ergo poterit vt caplm̄ cōſentire ꝛ vt ep̄s auctoꝛiçare. puto autē q̄ hoc decretū afficiat: nedum collationē: ſed etiā om̄nē electionē poſtulationē ꝛ pñtationē que fieret de alio ad illud bñficium ſic renunciatū. hoc enī eſt de mente ꝛ eadem ratio eſt: ꝛ decre. de pꝛeben. cum in illis. li. vj. loquitur in ip̲etrationibus bñficioꝝ que ſunt odioſe.

f ¶ Volumus. hoc iure nouo: quaſi innuat q̄ olim in hoc caſu neceſſaria erat gratioſa pꝛouiſio: ꝛ ſic ſaluantur no. e. ti. cuʒ vniuerſoꝝ. de pꝛeben. inter cetera. ſicut als̄ in ſimili caſu agitur ad intereſſe. ff. de pꝛeſcrip. ver. l. naturalis in pꝛin. ꝛ in fi.

g Religioſis. oꝛdinarius loci rationēʒ exigit a religioſis etiā exemptis de teſtamētoꝛum executionibus quas geſſerūt: ꝛ ſi circa id deliquerint illos punit. ꝛ p̄mo ponit motiuum conſtituentis: ſcdō conſtitutionē: tertio penam. ꝛ incipe conſtructum ibi volentes. ꝛ quo ad rationem per executoꝛem reddendam determinat qd̄ no. in ſpe. de inſtru. edi. §. nunc vero aliqua ꝟ. ſed an ſimplex. quod quaſi ad litteram ponit archi. lxxxviij. di. epiſcopus tuitionem.

h ¶ Deputatis. no. q̄ nō dicit deputandis: per qd̄ videt̄ velle q̄ ꝯſtō reſpiciat p̄terita. qd̄ veꝝ puto de futuris geſtiōib⁹ fiēdis etiā per iam deputatos q̄uis exēptos: facit qd̄ no. ſ. ea. cō. de eta. ꝛ quali. ꝛ hi q in glo. qd̄ poſteris. ꝛ de vit. ꝛ ho. cle. c. ij. poſt p̄n. ſʒ in p̄teritis geſtiōib⁹ factis iā p exēptos añ hāc ꝯſtitutionē nō puto q̄ hec decre. locum h̄eat ad qd̄ faciat lr̄a ſequens. ꝯſtat. n. q̄ circa iam geſta pꝛecidi nō pōt mātia delinquendi. ſi vō exēptus religioſus p̄us deputat⁹ iā añ ꝯſtōnē p̲tē geſſerat: p̲tē vō geſſit p⁹ ꝯſtitutionē. ſi rō poſt geſtoꝝ nō ꝯnectit p̄us geſtis: vt q2 ſingulis ānis p̲cepit certoſ r̄ddit⁹ quoſ ꝯuertit i certos pios vſus: de poſtea geſtis rōēʒ reddat ad hoc de ele. ſi eo tp̲e. lib. vj. ſed ſi rō poſt geſtoꝝ ſine p̄us geſtis inutil̄ videret̄: nō tñ coget̄ ad illā reddendāʒ ad hoc. ſ. de ap. ſuper eo. j. reddet ergo pape legato vl̄ ſuo ſuperioꝛi: vt quo ad illā ſtemuſ antiquo iuri.

i ¶ Cuiuſlibet. cō pꝛehēdere vult ēt codicillos. ꝛ vide quod ſcripſi. e. ti. ſuper rubꝛica.

k ¶ Quod vtiq̄ʒ. interpoſitio que tamen habebatur. e. ti. c. ij. li. vj. ꝛ de clauſtralibus loquitur vt ibi no.

l ¶ Obtēta. repꝛobatū vr̄ qd̄ diſputādo ſoluerat dñs me⁹ in hoc caſu tacitā lĩiaʒ ſup̲ioꝛis ſufficē: qd̄ vide i mercur. e. ti. ſub lr̄a. g. al̄ ſub lr̄a. s. Sʒ dubitat̄ nūqd ſup̲ioꝛ q religioſo dedit lĩiaʒ ſuſcipiēdi hoc executōis offm̄ poſſit licētiā reuocare re nō integra vt f oꝛtioꝛ ſit qd̄ ꝛꝛ vr̄ q̄ reuocari nō poſſit: cū ſit aſtrictus rōni reddende: vt hic: ꝛ q ſemel ſuſcepit exeq cogit̄. e. ti. ioannes. puto q̄ male facit ſine cā reuocādo nō tñ credo q̄ ſubdit⁹ reſiſtē poſſit cū velle ñ h̄eat ꝛ op̲ſ ic facit. xxxiij. q. v. manifeſtū. nūc ergo perficiet executionē collega ſiquē hʒ: vel is de quo teſtatoꝛ ꝓuidit vl̄ ep̄s qd̄ dic vt. e. ti. c. ij. li. vj. ꝛ vt ibi no. in glo. pe.

m ¶ Suſcipe. frēs mioꝛes non licēt aut̄ hodie ad hec officia nec illa ſuſcipiunt: qd̄ dic vt. j. de ver. ſi. exiui. §. ꝓinde ꝟ. item q̄ executiones. ꝛ. §. cupientes. ꝟ. verum etiam.

n ¶ Materiam. concoꝛ. de vſuris. c. j. lib. vj.

o ¶ Tales. ſ. religioſi etiā exēpti. ꝛ per hoc puto q̄ in ſecularibus exēptis nō h̄eat locū qd̄ hic dr̄: ꝛ lʒ ſubſit eadem rō ſatis eſt tñ q̄ eoꝝ pꝛiuilegijs ꝯſtō iſta nō derogat: ꝛ fuit foꝛte ip̲ulſiua rō: q2 religioſi plus delinquebant in his: eſt ſi. j. de cēſ. c. j. ꝛ de pꝛiui. c. j. ꝛ de pe. cupientes poſt pꝛin. de ſen. ex. c. j. de deci. c. j. ꝛ vide qd̄ ibi no. in. j. glo.

p ¶ Locoꝛum oꝛdinarijs. non dicit dioceſanis. ꝛ facit ad id quod ſcripſi. e. ti. ioannes ſuper. ꝟ. dioceſanum.

q ¶ Reddē rōēʒ. teneant̄ qd̄ ſeq̄t̄ ꝯcoꝛ. j. de re. do. q2 ꝯtigit §. illi ēt. qd ſi teſtatoꝛ libauit eū ab oneř rōis reddēde? vide qd̄ ſcripſi. e. ti. ioānes in pe. q. vbi ēt aliqd de mō rōis reddende no. ꝛ in ſpe. pꝛe. §. nūc vero. ꝟ. ſʒ nunqd ſcdʒ dcm̄.

r ¶ Exigē. no. q̄ duo pōit ꝛ vt diuiſa: p qd̄ vr̄ q̄ iſti executoꝛes ēt oꝛdiarijs ñ petētib⁹ rōēʒ reddē debeāt. ſi tñ offerūt: ſʒ oꝛdiari⁹ ñ recipit: eis ñ ip̲utabit̄: de reg. iu. ip̲utari. lib. vj.

s ¶ Exemplum. ſ. e. cō. de of. oꝛ. c. j. cum ſuis concoꝛ.

t ¶ Debita. arbitraria ex quo certa ſtatuta ñ ē: de of. dele. de cauſis.

u ¶ Pꝛiuilegio. j. c. ꝓxi. ꝛ vide qd̄ ibi dicā.

De teſtamentis et ultimis voluntatibus
De Sepulturis

N Os q. excōicati ſunt ēt exempti q caſib' nō per miſſis defūctos ſepeliūt in cimitījs tp̄e interdci vel q ſcient̄ ſepeliunt excōicatos publice noīati intdictos vl' māifeſtos vſurarios. τ p̄mo pōit. ſcdo tollit obſtātia: ibi nullo. τ ꝑ hoc ꝙ dicit eoſ icludit cu iuſcūqȝ ꝓfeſſionis viros clicos τ laicos: includit etiaȝ mlieres: de hoc de elec. gnāli. li. vj.

De ſepulturis. Rubrica.

N Os[a] q̄ ꝑp̄e temeritatis audacia defūctorū corpa nō ſine cōtēptu clauiuȝ[b] eccl'e i cimitījs[c] intdicti tp̄e[d] i caſib' nō ɔceſſis a iure[e] vel excōicatos[f] publice[g] aut noīatim[h] intdictos[i] vel vſurarioſ māifeſtos[k] ſcienter[l] ſepelire[m] p̄ſumūt: decernimus ipo fcō excōis ſnīe ſubiacer̄[n] a q̄ nullaten' abſoluant: niſi[o] prius ad arbitrium dioceſani epiſcopi eis quibus[p] ꝑ p̄miſſa

b ¶ Clauiū. de exceſ. p̄la. c. fi. de pe. c. fi. τ no. ꝑ plralitate clauiū: τ de h̄ remiſſioneȝ dedi: de ſū. tri. c. j. ad fi.

c ¶ Cimiterijs. ſi igit i cāpis τ locis p̄uatis eos ſepeliāt nō ē loc' huic pene: qd̄ itelligo etiaȝ ſi loc' ille eēt vicin' vl' ɔtigu' ecclie vl' cimiterio: q: ex quo ad vſum cimiterij nō eſt ꝑ ep̄ȝ bn̄dictus: de cōſe. diſt. j. nemo nō erit loc' huic pene: quare aūt in cimiterijs corpora ſepeliantur: vide quod no. xiij. q. ij. cum gratia.

d ¶ Tempore. quo tp̄e interdicta eſt eccliaſtica ſepultura: de pe. τ re. ꝙ in te. de p̄uī. vt p̄uilegia.

e ¶ A iure. hoc dicit ꝑꝑ clicos q p̄uauerūt intdcm̄ qb' conceditꝫ eo tp̄e ſepultura cū ſilētio τ abſqȝ cāpanaꝝ pulſatōne vt in p̄e. decre. ꝙ in te. τ ꝑꝑ p̄uilegiatos circa ɔfrēs: de q'b' in p̄e. decre. vt p̄uilegia. In quatuor v̄o feſtiuitatib' in qb' eo tp̄e celebrari pōt alta voce τc̄. de qbus in decre. vl. §. penul. de ſen. ex. li. vj. nō puto poſſe mortuos ſepeliri: lȝ multotiēs fuerit ɔ̄riū obſuatū: τ hoc bene ꝓbat decre. cū τ plātare. §. ꝙ ſi. de p̄ui. τ ille. §. qui dieb' illis ꝑmittit participationem diuinorum de audiendis officijs loquitur nō de ſacramentis: qd̄ patet ex diuiſione. c. Item ceſſat cauſa ibidem expreſſa de ſp̄e reconciliationis.

f ¶ Excōicatos. ab hoīe vel a iure: τ intelligas de excōicatione maiori: de ſen. ex. ſiquē. lȝ eni excōicati minori ſic decedentes ſepeliendi nō ſint: vt no. inno. e. ti. ſacris. huic tamen pene tunc locus non eſſet: de hereticis q excōicati ſūt ſpecialiter fuerat prouiſum: de here. c. ij. §. ꝟn. lib. vj.

g ¶ Publice. de hoc de re iudi. ad ꝓbandū. de exce. exceptionē. in glo. pe. q̄ glo. nō placet ſimplr̄ quo ad caſuȝ iſtū lȝ eni fatear illū publice excōicatū ɔ̄ quē publice lata ē ſententia lȝ denūciat' nō ſit: cū p̄e. decre. ad ꝓbandū. non dicat publice nūciatū ſed publice excōicatuȝ: nō tn̄ fateor ꝙ hoc ipſo ꝙ excōicat' ē ꝑ iudicē loco quo iudicare cōſueuit p̄ntibus officialib' ſuis τ partib': vel altera ɔtumaciter abſente dicat publice excōicat': ſȝ ex q̄litate fori multitudie. ſ. vel paucitate officialiū τ aſtantiū dicat publica vel nō publica: ita ꝙ in hoc v̄itas rei pōderet: vt quo a i huc caſum videam': an p̄ſumant ſepeliētes ſcire: vl' ſaltē ſit caſus quo ſit eis iputandū ſi ignorarūt qd̄ publice ſciebat. xij. q. ij. q τ humanis. al's poſſet eē occult': lȝ ꝑ iudicē in bancho corā duob' vel trib' fuerit ꝓmulgata: fa. in auc̄. de lit. §. oēm v̄o. coll. viij. ad hoc mouet me nō τrō iuris p̄epōderāda verbis: τ qd̄ all'. ibi in glo. nō ꝓbat vt ibi dixi: τ vltra iura q̄ cōiter allegant de do. τ cōtu. c. finē. de eo qui mit. in poſ. c. fi. de eo q cog. cō. c. fi. de cle. nō re. ex tue. ff. de inſti. ſȝ τ ſi. §. j. τ. ij. bn̄ fa. cle. ſ̄. de cle. cāni. §. veꝝ. τ fa. ſ̄. de iudi. diſp̄ēdioſaȝ. de ſo. cō. q̄uis. facit qd̄ no. cōp. de cōſue. cū dilect'. qd̄ ſcripſi de ele. illa in glo. mag. circa finē. τ ꝑ hoc ꝙ dicit publice: dico ꝙ ſi eēt occult' dato ꝙ ſepeliēſ ſciret nō eſt loc' huic pene. An v̄o ſit loc' excōicatōi minori: no. de p̄ui. ad hoc in. j. gl. addit aūt hic pena ad penā quā ſtatuit decre. ep̄oꝝ. de p̄ui. li. vj. que per hanc ſublata non eſt.

h ¶ Noīati. ɔcor. de p̄ui. cū τ plātare. §. excōicatos. τ vide qd̄ ibi no. ad idē. e. t. vt p̄uilegia. de p̄b. i latan̄. de cle. ex. ꝓpoſuit. τ ē ſi. ſ̄. e. cō. de vi. τ ho. cle. c. j. τ ꝑ hāc lr̄aȝ τ p̄dictas ſileſ vī ꝙ poſſit i cimitīo ſepeliri intdict' nō noīatiȝ: dūmō loc' intdict' nō ſit.

i ¶ Intdictos. vī ſufficē ꝙ intdcm̄ ſit tale qd̄ p̄uet ſepultura: vt in caſu. de ſen. ex. is cui. ij. ꝟn. li. vj. facit quod ſcripſi poſt inno. τ ho. hoc e. ti. ſacris.

k ¶ Manifeſtos. q ſint manifeſti no. de vſu. c. j. τ. ij. i p̄n. li. vj. τ itelligas cautū ſit de reſtituēdo vt ibi: τ puto ſufficere quo ad ſepltură: ñ dico quo ad validād ipſi' teſtm̄ ꝙ caueat p' mortē: qd̄ veꝝ itelligo in illo q iuſſit ſatiſfieri de vſuris: al's. n. nō ſufficeret cautio hd̄ū cū deceſſerit in pctō: de vſur. q: in oib'. τ hoc ꝓbat lr̄a illi' dec. q̄uis. de vſur. li. vj. in p̄i. τ fi. j. ꝟn. accumulat aūt hec pena ad penā p̄edi. lateran̄. cōcilij que adhuc hodie locū hȝ: cū expreſſe ſublata non ſit.

l ¶ Sciēter. reqrit ergo ſciam hec excōicatio: ɔcor. de ſen. ex. ſignificauit. τ. c. cum deſideres. τ de here. c. ij. in p̄n. li. vj.

m ¶ Sepelire. hic occurrūt dubia q̄ p̄ncipis declaratōeȝ pluſ q̄ gloſant opi. expoſcūt. ſ. an portātes ad ſepltură q tn̄ nō ſepeliūt ſint excōicati. Itē q̄rit de cōcomitātib' fun'. Itē de fodiētib' fabricātib' vel apiētib' ſepulchꝝ. Itē de p̄latis clicis vel miſtris ecclīaꝝ in q̄ꝝ cimiterijs ſepeliunt q id nō ꝓhibēt vel patiunt. Idem de his clicis vel laicis q portāt cereos cruces τ ſilia. Et circa hoc aduertendū ꝙ qn̄qȝ iura ꝓhibēt in cimiterio ſepeliri: vt hic τ de p̄ui. ad hoc. de ſen. ex. is cui. li. vj. Qn̄qȝ in cimiterio tumulari e. ti. ſacris. Qn̄qȝ ſepulture tradi: de vſur. q: in oib'. de here. c. ij. j. ꝟn. li. vj. Qn̄qȝ ad ſepulturā admitti. j. de vſur. q̄uis. li. vj. co. ſ. de p̄ui. ep̄oꝝ. Qn̄qȝ ſepulture clicos intereſſe: de rap. ſuper eo. Qn̄qȝ corpora cū pſalmis ad ſepulturā duci. xxiij. q. v. placuit. Qn̄qȝ iubēt ſepultura carere: de tornea. c. j. de pe. τ re. oīs. Qn̄qȝ p̄cipiūt eē cimiteriū ſubterrari: de ſta. mo. cū ad monaſterium. Qn̄qȝ ꝑmittūt cū ſilētio tumulari: de pe. τ re. cū in te. cū ergo hic p̄uiat ſepeliētē nō admittētē iniſſentē vl' coopantē: ſepelire aūt ē mortuū humo vl' tumlo ɔdē videret ſolos humo vl' tumulo corpus iponētes ligatos eē: facit ꝓ hoc eqtas ne ex vni' funē multitudo ligeſ. Itē cōſtat ꝙ portātes τ cōcōitātes vel fabricātes ſi nō ſeq̄ret talis ſepelitio excōicati nō eēnt. In ɔ̄riuȝ eēt hec ɔſtō ludibrio ſi vn' ſol' ribaldus vel p̄uiens ꝑ quē poterit id expediri ligari dicat reliquis vſitatis pōpoſe τ ſolēniter expeditis.

n ¶ Subiacere. alios caſus qb' qs ipſo facto excōicatur per has cle. vide no. j. de ſen. ex. c. j. hāc autē penā locuȝ hīc non puto in alijs caſibus quib' denegatur ſepultura: quos hēs no. e. ti. ex parte. de ſta. mo. c. ij. τ. c. cū ad monaſteriū. Quid de illo q ſepelijt manifeſtū vſurariū excōicatū publice noīatiȝ intdictū τ tp̄e intdicti: nūquid vna vel q̄druplici excōicatiōe ligabiſ ex hoc facto? vide de hoc plene qd̄ ſcripſi in qōne gualterij: ſiue tn̄ vna ſola ſiue plibus ſentētijs ex his diuerſis cauſis: q̄ꝝ q̄libet ꝑ ſe ſufficit excōicat' dicat: planū ē ꝙ de oib' dȝ ſatiſfacere τ ab oibus abſolui: de quo ſatis no. de of. or. ex parte. de ſen. ex. cum pro cauſa.

o ¶ Niſi prius. concor. cle. ſ̄. de ſequeſtra. poſ. c. vno. τ vide qd̄ ibi no. ioan. an.

p ¶ Eis qbus. ſed q ſunt hi? forte intellexit de his quoꝝ fauore fuerāt late ſnīe excōicatōis vl' intdicti in loca vl' ꝑſonas quo ad vſurarios illos qb' fieri debebat reſtitutio: ſiq̄ ēt violētia i his fuiſſet illata clicis vl' miſtris illis ēt fiat ſatiſfactio. Itē ſi illoꝝ corpora vl' oſſa diſcerni p̄nt exhumāda ſunt. e. ti. ſacris. τ hoc in vltimis tribus caſibus. ſed quid de primo? dic ꝙ ſi ille fuit penitēs lȝ nō debuerit ſepeliri: tn̄ nō exhumabiſ ſaltē p' relaxatum intdictum: vt no. de ſen. excō. ſi ciuitas in glo. pe. li. vj. τ no. inno. τ ho. in dec.

vlti. de exceſ. pla. ad fi. ꝛ fa. qð no. de ſen. ex. a nob. ij. i gl. pe. no. ẽt ino. ꝛ ho. i p̃dcã decr. vl. ꝙ penitẽs q ſepli⁹ nõ fuit i cimit̃io pp īt̃dcẽ: ſlaxato īt̃dcõ dꝫ i cimit̃io ſepeliri: ino. all. ð ſẽ. ex. cũ illo rũ. ꝛ ho. i p̃. dec. a nob. ꝛ dicũt ꝙ ex quo penitẽs ẽ mortuus: mortuaria ab eo licite recipi p̃nt cũ ꝑ ipſo ſit orãdũ: all. xj. q. iij. q̃cũqꝫ ſec⁹ ſi ñ fuiſſꝫ penitẽs. lxxxviij. di. c. ſi. ꝛ vide qð p⁹ eos dixi de ſen. ex. cũ volũtate. ſi intelligas de mortuarijs. i. q̃ ipe penitẽs de loco īt̃dcõ reliqt i morte vel̃ puto. Idẽ ſi itelligas ð mortuarijs q̃ poſtea darent̃ cũ funẽ ſepulto i cimit̃io p⁹ relaxatũ īt̃dcm̃. de fũeralibꝰ ỽo q̃ darẽt cũ funẽ ſepulto de ſcõ tp̃e īt̃dcĩ ñ puto clicos licite recipe poſſe: q: viderent̃ participare delicto.

repa. vt ꝯſtõ. ð p̃ui. reliꝰſi. ꝛ. c. a ſie p̃o. ð pe. ꝛ re. abuſiõib⁹.

m Tenorẽ. ſi. de ꝯfir. vti. vel inu. c. pe. (de ſen. ex. c. ſ.

n Mẽoriã. vide qð no. ð re iudi. ad aplice. i. j. glo. li. vj.

o Cathedrã. ẽꝫ hug. grecũ ẽ ꝛ põit ꝑ alta vl' excelſa ſede iudicis p̃ſidẽtis: ꝛ ꝯponit̃ a cathos qð ẽ ſedes: ꝛ edra qð ẽ ſpõda q̃ſi ſpõdata ſedes. ponit̃ etiã ꝑ ſede doctoris: vñ i greciſmo: Rex ſolii doctor cathedrã: iudexqꝫ tribunal poſſidet ac ſedẽ p̃ſul p̃torqꝫ currule: q̃ſi cũrile q: ſe ſ̃bat i curru ð hac cathedra iudicãs ꝛ docẽtis. xl. diſti. multi. ioan.

fuerit iniuria irrogata ſatiſfactionẽ exhibuerit ꝯpetẽtẽ: nl'lo eis[a] circa p̃miſſa exceptiõis vl' quis alio p̃uilegio[b] ſub q̃cũqꝫ[c] forma vboꝝ ꝯceſſo aliq'lit̃ ſuffragãte. Idem in eodẽ.

Udũ[d] a bonifacio papa octauo p̃deceſſore nr̃o infraſcripta edita decretali: bñdict⁹ papa. xj p̃deceſſor nr̃ aliã[e] illius reuocatoriã ꝓml'gauit: q̃ q: vt ꝓbauit effectus nedũ[f] pacl ab auctore[g] ipſi⁹ ſpãte fructũ ñ attulit: q̃nimo diſcordie ꝑ q̃ ſedãda ꝓceſſ̃at: fomẽtũ[h] nõ modicũ miniſtrauit[i]: nos eã oĩno[k] caſſãtes aliã a p̃fato boni. editã ſacro iſtãte[l] ꝛ approbãte ꝯcilio inouamus ſubijciẽtes tenorẽ[m] illi⁹ q̃ dig'ſcit̃ eẽ tal': Bonifa. ep̃s ſu⁹ ſeruoꝝ dei ad ꝑpetuã rei memoriam[n]. Sup cathedram[o] p̃eminẽtie paſtoralis diuina diſponẽte clemẽtia ꝯſtituti: ꝛ ſi[p] ml'tis ꝛ arduis q̃ in amplũ romane curie alueũ[q] vndiqꝫ cõfluũt[r]: q̃ſi torrẽs[s] p̃grauemur negocijs: curis excitemur innumerl: cogitatõibus plimis diſtrahamur: circa id tñ feruẽtibus votis itẽdim⁹: vacam⁹ inſtãtius[t]: ac operoſe ſtudiũ ſollicitudĩs iptimur: vt ad diuini nois gl'iaꝫ exaltatõeꝫ catholice fidei ꝛ ꝑfectũ fideliũ aiaꝝ p̃ciſis radicitus[u] diſſidioꝝ vepꝛib⁹[x] ꝛ litigioꝝ anfractibus[y] oĩo ſubductl int̃ eccl'iaꝝ ãtiſtites[z] ad curã ꝛ regimẽ gregis dñici deputatos certas qꝫ ꝑſonas q̃s ordo cl'icalis icludit[a] pacl tranq̃llitas vigeat feruor charitatl exeſtuet[b]: inualeſcat[c] ꝯcordie vnitas: aiorũ idẽtitas ꝑſeuerꝫ. Scim⁹. n. ꝛ ex euidẽtia[d] facti collegim⁹ ꝙ nõ niſi pacl in tp̃e bñ colit̃ pacis auctor: nec ignoram⁹ ꝙ diſſenſiões ꝛ ſcãdala prauis actibus[e] aditũ p̃parãt: rancores ꝛ odia ſuſcitant: ꝛ illicitis morib⁹ auſuꝫ p̃bẽt[f]. Ab oliſiq̃deꝫ int̃ p̃latos ꝛ rectores ſeu ſacerdotes ac cl'icos porochialiũ eccleſiaꝝ ꝑ diuerſas mũdi ꝓuicias conſtitutos ex vna pte: ꝛ p̃dicatoꝝ ꝛ minorũ ordinũ frẽs ex alt'a pacl emulo[g] ſatore[h] ꝫiꝫanie[i] procurante grauis ꝛ piculoſa diſcordia extitit ſuſcitata ſup p̃dicatiõibus fideliũ ppl'is faciẽdis: eorũ ꝯfeſſionibus audiẽdis: penitẽtijs iniũgẽdis eiſdẽ: ꝛ tumulandis defunctoꝝ corporib⁹

a Eis. ſic ſepeliẽtibus.

b Priuilegio. vt ſi priuilegiati eſſent ꝯ decre. j. de priuile. li. vj.

c Quacũqꝫ forma. ar. ꝙ gñalia ꝛ derogatoria ỽba ſufficiãt: fa. ð here. ſicut. j. c. ꝓx. ỽ. nos etenim. ꝛ per diſt. de regu. iur. ꝙ ſemel. li. vj.

d Udũ. due ſt̃ p̃ncipales ptes. i p̃ma ꝓemiũ clemẽtis inouãs i ꝯcilio ꝯſtõeꝫ bonifacij ꝛ caſſãs reuocatoriam bñdicti. i 2ª ꝯſtõ: ibi bonifa. q̃ ſubdiuidit̃ in titulũ ꝛ ꝯſtõeꝫ: ibi ſuper cathedrã. q̃ ꝯſtõ p̃mittit exordiũ: i quo dic̃ ſe vigilem circa ſcãdala cleri tollẽda. 2ª ibi ab oli. narrãs diſcordiã p̃dicatoꝝ ꝛ minoꝝ cũ clero ſup p̃dicatõib⁹ ꝯfeſſiõib⁹ ꝛ ſepl'turis. p̃mo ꝓuidet circa p̃dicatões. 2º ibi ſtatuim⁹. circa ꝯfeſſiões. 3º ibi h⁹ i. circa ſepulturas. 4º ibi nos eteni. reuocat p̃uilegia ꝯſuetudies ſtatuta ꝛ pacta ꝯ̃ria. 5º ibi ceteꝝ. hortat̃ ꝛ p̃cipit p̃dictos ordies ꝛ ꝓfeſſores ipſoꝝ ꝑ clēꝝ benigne tractari: ꝛ ꝯ̃ facientib⁹ ꝯminat̃. Et ps q̃ titulũ reſpicit h̃ itẽdit: p̃dicatores ꝛ minores i locis ſuis libẽ ſepeliũt illos q hoc libẽ elegerit. De funeralib⁹ iñ ꝛ q̃buſcũqꝫ obuẽtõib⁹ ꝛ relictis ẽt de q̃b⁹ als nõ debet canonica q̃rtam ꝛ non vltra ſoluent eccleſie parochiali.

e Aliam. que incipiebat inter cunctas.

f Nedum. non attulit fructum quod eſt. j.

g Ab auctore. benedicto.

h Fomentum. id eſt nutrimentum.

i Miniſtrauit. ſi. de eta. ꝛ quali. ad aures.

k Omnino. ſi. de im̃u. ec. quoniam.

l Inſtãte. ml'totiẽs dixi ꝙ ꝯcilia fieri p̃uilegiat̃ vl' excẽpt̃ ñ expedit: qð collige ex r̃ h̃ vicij. cõ. h̃ ꝛ. s̃. c. ꝓxi. ꝛ. t. ꝓxi. c. vno. ꝛ. s̃. de ſup. ne. p̃. q: reglãreꝫ. ð ſta r̃gu. attẽdẽtes. ð r̃li. do. q: ꝯtigit. ð in

p Etſi. ꝑ q̃uis.

q Alueũ. alueus dĩ vẽter fluuioꝝ: dĩ ẽt vas factũ ad modũ aluei fluuij i quo lauãt̃ pedes carnes ꝛ olẽa: ꝛ dĩ ab aluo qð ẽ qðdã vẽtris receptaculũ recipiens cibum.

r Cõfluũt. ij. q. vj. c. ij. cũ. vij. c. ſequentibus.

ſ Torrẽs. dĩ fluuius vl' aq̃ veniẽs cũ impetu i imbre que in eſtate torreſcit. i. areſcit.

t Inſtãti⁹. no. ꝙ hñs ad ml'ta itẽdẽ ad id qð ẽ gñi⁹ dꝫ manũ apponẽ: ſic iuris p̃ſũptiõe qui vlt ſe liberat̃ ſoluẽdo ſe liberat ab eo qð ẽ gñi⁹. ff. ꝛ. C. ð ſol. l. j. ẽꝫ io. mo.

u Radicit⁹. fruſtra ramos conat̃ icidet̃ q radicẽ nõ euellit: de pe. di. ij. q: radix.

x Vep̃b⁹. vepres dicunt̃ ſpine q̃ vi p̃hendũt ꝛ lacerãt carnes ꝛ veſtes.

y Anfractibus. ſic dicti q: vndiqꝫ frangunt. ꝛ dicuntur vie aſpere plene diuerticulis circũfractionibus ꝛ ruinis: ꝛ habetur idem ỽ. de elec. quorũdam. lib. vj.

z Antiſtites. hi ſolent dici ep̃i: quaſi ante alios ſtantes.

a Includit. xij. q. j. duo ſunt. de eta. ꝛ quali. cũ cõtingat.

b Exeſtuet. quaſi ferueat buliat vel caleſcat.

c Inualeſcat. quaſi valde valeat creſcat ꝛ abundet.

d Ex euidentia. de elec. q̃ ſit. in prin. li. vj.

e Actib⁹. eccl'iaſtici. xxxviij. abſtine te a lite ꝛ minues petã

f Prebent. cõcor. C. de iudi. properandum. in prin.

g Emulo. cõcor. proe. compil. grg. de hoc ỽ. not. xliij. di. ſancimus. ꝛ facit. xvj. q. ij. c. j. poſt prin.

h Satore. i. ſeminatore.

i Ziꝫanie. ſeges vl' herba puerſa. ſ. loliũ. lvj. di. naſci. xxiij

q. ſ. quoniam. ⁊ quandoq3 ponitur pro ſo: dē omnium ſegerum: huic lutere concor. de elec. l3.

a ¶ Patris. qui habet querere conſilium pro liberis. ff. de a. duit. nec in ea. in ſi. io. mo.

b ¶ Exacte. quaſi exquiſite. C. māda. in re mādata. ioā. mo.

c ¶ Periculis. dictis a perio peris.

d ¶ Onuſta. qſi onerata: de elec. vbi piculu. i ꝑn. li. vj.

e ¶ Exoſa. i. perſecte odioſa.

f ¶ Salubrē. quaſi ſalutis vberem.

g ¶ Solertie. vide quod dixi. ſ. c. compil'. de offi. de leg. c. vno.

h ¶ Ad honorem ſi. de viupat'. c. ad honorem.

i ¶ Locis eoru3. q. e. q. d. e intra ſepta vel ambitu ēt i pratis vel horꝗ vel aliis ſpacijs videtur includere.

k ¶ Cōib9. in ꝓuans ergo ſecus.

l ¶ Predicare. ēt tēpore interdicti: de ſen. ex. riſo.

m ¶ Verbu3 dei. de oſ. or. inter cetera. in prin.

n ¶ Prelati. iure cōi vel ꝯſuetudiario ſm io. mo. qui dixit rectorem eccleſie nō cōtineri noīe prelati: cū ſupra ſit expſſus p9 prelatu3 in ꝟi. ab olim. ꝺ vicario tñ dicit idē qd̄ de prelato: q2 qd̄ ꝑ ſe nō pn̄t ordinarij per alios faciūt: de oſ. ord. inter cetera. ⁊ c. ii. li eps. li. vj.

o ¶ In qua. hora

p ¶ Generalib9. i. locis hn̄tib9 ſtudium ex ꝓuilegio vel conſuetudie cuius initij nō ſit memoria: de cle. non re. tue. . de ꝓuil. c. ij. lib. vj. ⁊ in proemio digeſtoru3. §. hec autem tria.

q ¶ Niſi. a primo dicto huius. ꝟ. excipit: nō a duobuſ ſequentibus quod ſatis verba demonſtrant.

r ¶ Superior. nō reſpectu epi de quo premiſit: ſed clerici cui ſupereſt de conſuetudine vel priuilegio ſm io. mo.

ſ ¶ Gnālr. ſec9 ergo vbi ſpālr vocar3 ꝑlatos doctores vl' h9 ſilēs

t ¶ Eccl'ijs. nec ipſaru3 capellis vl' cimiterijs: de ſen. ex. ſi ciuitas. li. vj. ſm ioa. mo. ſm quem no. q in ꝟ. pre. permittitur his predicare cum certa modificatione: hic prohibetur niſi certis caſib9 quare cum de iure cōi ſilis predicare nō competat: ſed ſolum prelatis ⁊ curatis. ſ. §. huiuſmodi. reputat iſtis omne3 locum interdictu3 qui nō reperitur h permiſſus.

qui apud fratꝝ ipſoꝝ eccl'iaſ
ſiue loca naſcūt eligē ſepultu
rā. ¶ Nos aūt pꝗ pˀis[a] mo
re laudabili moleſte ferētes i
cōmoda filioꝝ reducētes ad
exacte[b] ꝯſideratōis examē ac
īfra pectoriſ clauſtra ſollicite
reuoluētes ꝙ ſit plēa piculis[c]
ꝙ onuſta[d] diſpēdijs: ꝗꝙ3 in di
uine maieſtatis ꝯſpectu reddat
exoſa[e] diſcordia ſupradicta.
Et ꝓpterea intēdētes pn̄e ſol
licitudinis ſtudio illā3 ꝓrſus
euellē: ac oīmode ſubmouere
null' vnꝗ futuris tꝑib9 fauente
dn̄o ſuſcitandā: grādi ꝗ3 deſi
derio cupiētes: vt h9i negoci
um qd̄ potiſſime īſidet cordi
nr̄o finē ſalubrē3[f] ⁊ celerē3 ꝑ
apl'ice ſolertie[g] ſtudiū ꝯſeqˀtur
diligenti cū frib9 nr̄is deliba
tiōe ꝓhita ſup eo ad honorē[h]
dei exaltatōe3 catholice fidei
ꝗetū ſtatū ꝓtiu3 ꝑdcāꝝ ac ſa
lutis aīaꝝ fideliū incremētu3
de ipſoꝝ fratꝝ cōſilio aucte
apo. ſtatuim9 ⁊ ordinam9: vt
dictorū ordinū frēs in eccl'ijs
⁊ loc[i] eoꝝ ac i plateis cōib9[k]
libere valeant clero ⁊ pplo ꝑ
dicare[l] ac ꝓponē verbu3[m] dei
hora illa duntaxat excepta in
q locoꝝ ꝑlati[n] ꝑdicare volue
rint vl' coram ſe facere ſolēnit
ꝑdicari: i q[o] ꝑdicare ceſſabūt
ꝑterꝙ ſi aliud de ꝑlatoꝝ ipſo
rū voluntate ꝓceſſerit ac lnīa
ſpāli. ¶ In ſtudijs aūt gnālī
b9[p] vbi ſmōeſ ad cleꝝ ex mo
re fieri ſolēt: dieb9 ill' qb9 ꝑdi
cari ſolēnit ꝯſueuit: ad funera
ēt mortuoꝝ ⁊ in feſtiſ ſpeciali
b9 ſiue peculiarib9 eorūdē fra
trū ꝓnt ijdē frēs ⁊ liceat eis li
bere ꝑdicare: niſi[q] forte illa ho
ra q ſolet ad clerū in ꝑdcis lo
cis vbū dei ꝓponi: eps vel ꝑ
lat9 ſupior[r] cleru3 ad ſe gnālr[s]
cōuocaret: aut ex aliq rōe vel
cā vrgente clerum ipm ducēt
ꝯgregādū. ¶ In eccl'ijs[t] autē
pochialib9 frēs illi nullaten9
audeāt vel debeāt ꝑdicare vl'
ꝓponē vbu3 dei: niſi frēs pre
dci a pochialib9 ſacerdotib9[u]
inuitati fuerint vel vocati: ⁊ de
ipſoꝝ bn̄placito ⁊ aſſenſu ſeu
petita lnīa fuerit ⁊ obtenta ni
ſi eps vel prelat9 ſupior ꝑ eoſ
dem frēs predicari mādaret.
¶ Statuim9[x] ēt ⁊ ordinam9
aucte ꝑdicta: vt in ſinglis ciui
tatib9 ⁊ dio. i qbus loca fratꝝ
ipſoꝝ ꝯſiſtē dignoſcunt: vl' in
ciuitatib9 ⁊ dio. locis ipſis vici
nis i qb9 loca h9i n̄ hn̄t[y] mgr̄i
ꝑores ꝓuinciales ꝑdictoꝝ aut
eoꝝ vicarij ⁊ gnāles ⁊ ꝓuicia
les miniſtri ⁊ cuſtodes[z] mio
rū ordinū ꝑdicatoꝝ ad pn̄tiā
ꝑlatoꝝ[a] eorūdē locoꝝ ſe ꝯfe
rāt per ſe vl' per frēs quos ad
hoc idoneos fore putauerint
humilr̄ petituri: vt frēs qui ad
hoc electi fuerit i eoꝝ ciuitati
bus ⁊ dio. ꝯfeſſiōes ſubdito
rū ſuoꝝ ꝯfiteri ſibi volētium
audire[b] libē valeāt: ⁊ h9i ꝯfitē
tibus ꝓut ſ3 deū expedire co
gnouerit pnīas iponere ſalu
tares atq3 eiſdē abſolutionis
bn̄ficiū ipendē de lnīa grā ⁊
bn̄placito eorūdē. ¶ Ac de
inde[c] ꝑfati mgr̄i priores pro
uinciales ⁊ miniſtri[d] ordinu3
predictorum eligere ſtudeant

u ¶ Sacerdotibus. puto ſufficere ſi iſti ſunt vicarij perpetui: cū ad eoſ ſpectet cura: de oſ. vi. c. ſi. de prebē. ſuper eo. li. vj. ⁊ idē puto in temporalibus datis in caſu licito auctoritate epi: vt ꝺ ele. cum ex eo. li. vj.

x ¶ Statuim9. ſcd̄us articulus confeſſionū circa quas prouidet. ꝑmo de licētia petenda. ſcd̄o de confeſſoribus eligendis ⁊ pn̄tandis: ibi ac deinde. ſtio limitat locū ⁊ numeꝝ: ibi ex̄ ciuitates. qrto ꝓuidet qñ lnīa datur ⁊ electi acceptant: ⁊ qñ nō acceptant: ibi ⁊ ſi idē. qnto qñ denegatur lnīa dat grā3 cum certo moderamie: ibi ſi vero.

y ¶ Nō hn̄tur. dato ergo q frēs non hn̄ent locū mutine: poſſent tñ ꝑlati de qb9 ſequit ab epo munneri. petere qd̄ ſequtur: ⁊ pro ipſa dioc. electionem facere.

z ¶ Cuſtodes. priores ergo conuentuales quo ad predicatores ⁊ guardiani quo ad minores: hoc non poſſunt.

a ¶ Prelatoꝝ. ſ. epoꝝ3 ⁊ ſuperioꝝ de quib9 premiſit: ⁊ p3 hoc. ſ. ibi i eorum ciuitatibus ⁊c.

b ¶ Audire. no. huic ordinē vt ꝑmo audiat cōfeſſio. ſcd̄o iponat penitentia. tertio fiat abſolutio: non ergo ꝓcedat abſolutio ipoſitionē pnīe: vt ſic abſolutionem precedat cordis contritio: oris confeſſio: operis ſatiſfactio ſaltem affectu.

c ¶ Deinde. ergo nō prius: non tñ eſt neceſſe q talē lnīam habeant: ſed ſatis eſt q petant quo ad hoc vt eligere poſſint.

d ¶ Miniſtri. ſ. gnāles vel ꝓuinciales, ⁊ no. q2 de vicarijs prioru3

prouincialium ⁊ de cuſtodibus non repetit de quibus p̄miſerat: ſ3 ergo illi petitionem poſſint facere de qua p̄miſit: non tamen electionem de qua hic loquitur.

a ¶ Sufficientes. vj. qualitates exp̄mit. io. mo.

b ¶ Probatas. beat⁹ bernardus ad euge. ꝓbatos oꝫ eligi non ꝓbādos: ⁊ facit de ꝓbē. in lateran̄. in fi.

c ¶ Officiū. qđ ē ars artiū: de eta. ⁊ quali. c. cu3 ſit. io. mo.

d ¶ Pn̄tari. pſonal' ergo pn̄tatio fier đ3. Nā dr̄ pſens qui p̄bet ſeu ſib⁹ corporis: facit. ff. de ver. ob. l. j. in prin.

e ¶ Impēdat. cū dr̄mi natione q̄ hī. j. ꝟ. ꝑ h⁹i ⁊ ſ3 iſta ſint de cura aiarum ⁊ articulus ꝓcedēs ⁊ ſubſeq̄ns ꝑ qđ videret̄ iſtos eē curatos ſaltē in tāto: vl' ex delegata ptāte vt h̄: vel ordinaria: vt. j. ꝟ. ſi v̄o. dic̄ finalr̄ ioan. mo. ꝙ iſti nō ſūt curati: qđ ē. ſm eū eſſ3 quo ad frēs minores ꝯ ꝯſtitutionē exijt de ꝟ. ſig. li. vj. ſit rō: q2 nec ipſi aſtricti ſūt ad executionē vel exercitiū iſtoꝝ actuū: nec fideles ſt aſtricti: vt i his ad eos recurrant: ⁊ ſic ſ3 ex ꝑuilegio h⁹ ꝑpetue ꝯſtitutōis hoc poſſint: nō ꝑ hoc ſunt cēſendi curati.

f ¶ Deputari. ſi. đ accu. ſicut olim.

g ¶ Auditur̄. ſi nō elect⁹ ſe igerit vl' elect⁹ ex̄ dio. i q̄ deputat⁹ ē bona fide illi ꝯfeſſus ⁊ ab illo abſolut⁹ tut⁹ eēt quo ad deū: ⁊ vide qđ no. de elec. bu dū. ij. in glo. q2 cū iā deſieru. ⁊ qđ ibi ſcripſi.

h ¶ Paucitas. ſi. de voto ꝙ ſup his. ꝟ. ꝯſuis. xxj. di. i nouo i fi.

i ¶ Exigit. no. numeꝝ ꝯſidentiū deputari ſm ꝗtitatē ſubiectoꝝ: ſi. de vi. ⁊ ho. cle. qm̄ cū ſuis ꝯcor. ſi aūt contēdit ep̄s cū frib⁹ dicēs minorē numeꝝ ſufficere: recipiat ep̄s numeꝝ de quo ſibi vr̄ de religs recurrat̄ ad arbitriū boni viri. l. iudicis. ff. de ꝟbo. ob. cōtinuus. §. cū ita. ſ3 io. mo. q dixit ꝙ caute forte faceret ep̄s ſi i ꝓncipio cū cōcedit liñ. am taxaret numeꝝ: liceret eni a ꝓncipio q̄uq3 qđ nō liceret ex ꝓſtfacto. ff. de pac. in traditionibus. C. de do. q̄ ſub mo. l. j. ⁊ l. perfecta. facit de conđ. ap. verum.

k ¶ Cōceſſerit. quā ſine cā reuocar̄ n̄ poſſēt: de re. iur. decet. li. vj.

l ¶ Actione. ſi. de cē. cū apl's ar̄ mediū. de imu. ec. aduerſus.

m ¶ Queꝗ. videt̄ ꝙ oēs reſutari nō poſſint. dic ꝯ ſ3 io. mo. cū hoc verbū iuris eq̄polleat vli ⁊ extendatur in edictis p̄toꝝ. ff. vi bo. rap. p̄tor. §. hoies. ff. de conſti. pe. l. j. §. j. de neg. ge. l. j. §. j. ⁊. iij. al's ſm eum fieri poſſet fraus conſtitutioni que multa req̄rit in talibus fratribus. ſ. ꝟ. ac deinde.

n ¶ Nollēt. ſcđm ⁊. ꝓpu3 motū n̄ cāe cognitiōe3 denōt. ſ3 io. mo.

o ¶ Surrogari. ſi nō recipit̄: ſi ex iuſta cā: q2 nō eſt qualis ſupra deſcribitur ſibi imputent qui malum elegerunt: ſi ſine cauſa ſuccedit pape licentia: vt ſtatim ſequitur ſm io. mo.

ꝑſonas ſufficiētes[a] idoneas vita probatas[b] diſcretas modeſtas atq3 ꝑitas ad ta3 ſalubre miſteriū ⁊ officiū[c] exequēdu3: q̄s ſic ab ipſis electas rep̄ntēt vel faciant pn̄tari[d] p̄latis: vt de eoꝝ licentia gratia ⁊ beneplacito i ciuitatibus ⁊ dioceſibus eorūde3 huiuſmodi ꝑſone ſic electe confeſſiones confiteri ſibi volētiū audiant: imponāt pn̄ias ſalutares: ⁊ bn̄ficiū abſolutionis impendant[e] ꝓut ſuperius eſt expreſſu3: extra ciuitates ⁊ dio. in q̄b⁹ fuerint deputate: ꝑ quas eas volumus ⁊ non ꝑ ꝓuincias đputari[f]: confeſſiones nullatenus auditure[g]. ¶ Numerus autē ꝑſonarū aſſumendarū ad huiuſmodi officiū exercendum eſſe debet ꝓut vniuerſitas cleri ⁊ populi ac multitudo vel paucitas[h] exigit[i] eorūdem. Et ſi ijdem p̄lati petitā licētia3 confeſſionū huiuſmodi audiendaꝝ ꝯceſſerint[k]: illam p̄fati magiſtri miniſtri ⁊ alij cum gratiaꝝ recipiant actione[l]: dicteq3 ꝑſone ſic electe cōmiſſū ſibi officiū exequant̄. ꝙ ſi forte iam dicti p̄lati queꝗ[m] ex dictis fratribus p̄ſentat[?] eiſdem ad huiuſmodi officium nollēt[n] habere vel nō ducerēt admittendū: eo amoto vel ſbtracto loco ipſius ſimiliter eiſdē p̄ſentandis p̄latis poſſit ⁊ debeat alius ſurrogari[o]. ¶ Si v̄o ijde3 p̄lati p̄fatis fratribus ad confeſſiones vt p̄mittitur audiēdas electis huiuſmodi exhibere licētiam recuſarit[p]: nos exnūc ipſis vt confeſſiones ſibi ꝯfiteri volētiu3[q] libere[r] liciteq3 audire valeāt ⁊ eiſde3 penitētias ipone re ſalutares: atq3 eiſde3 bn̄ficiu3 abſolutiōis impartiri[s] gratioſe cōcedimus[t] de plenitudine aplice ptātis. ¶ Per hui⁹modi aūt conceſſionē nequaquam intendimus ꝑſonis ſeu fratrib⁹ ipſis ad id taliter deputatis poteſtatem in hoc impendere ampliorem: q̄ in eo curatis ſeu parochialibus ſacerdotib⁹ eſt a iure conceſſa[u]:

p ¶ Recuſarint. ſi nō recuſat expſſe ſ3 nō dat vel negligit: videret̄ ꝙ locū hēret hoc ꝑuilegiū poſt trinā monitione3 vel requiſitionem: per decr. j. de ſup. ne. p̄la. ⁊ facit de ap. ab eo. lib. vj. ⁊. ſ. e. comp. de ap. ꝯſuis.

q ¶ Volentium. forte non intellexit de religioſis qui ſ3 ſuorum ordinum ſtatuta ſuis p̄latis confiteri debent: vt etia3 dicebat cōſtitutio benedicti.

r ¶ Libere. denotat ꝙ nō eſt neceſſe licentiā ſacerdotis parochial' haberi: ⁊ eſt ſi. de p̄ben. ſ3 ep̄us. li. vj. cui⁹ ꝯtriu3 videt̄ h̄ velle. io. mo.

s ¶ Impartiri. abſoluti ergo nō habebūt neceſſe vlterius ꝯfiteri ꝓꝓo ſacerdoti. nec ob. de cre. oīs i ꝑn. de pe. ⁊ re. que intelligit̄ de illo qui alteri legitime ꝯfeſſus nō eſt: vt dicebat benedictus in conſtitutione inter cunctas. ⁊ vide quod ſcripſi poſt hoſti. in. c. omnis ſuper verbo ꝓꝓrio. huius tamen contrarium tenebat prolixe hic Jo. mo. niſi cum iuſta cauſa ſubeſſet non cōfitendi' proprio ſacerdoti. io. an.

t ¶ Concedimus. concor. ſ. e. cōpil. de ſo. com. ꝯſuis §. volumus.

u ¶ Cōceſſa. hoc intendit: ꝙ in caſibus ep̄is reſeruatis non poſſunt abſoluere: ⁊ qui ſint illi no. de pe. ⁊ re. ſi ep̄s. li. vj. ⁊ hic ꝑ io. mo. ⁊ plene per hoſtien. in ſumma ipſius ti. §. cui confitendum in fine ſecunde colūne. dicit autem hic ioan. mo. ꝙ epiſcopus caſus de quibus ante hanc conſtitutionem poterant curati abſoluere ſibi reſeruare poſſet hac conſtitutiōe nō ob. q2 ſ3 fratres ſint exempti parochiani non: all. de priui. ex ore. e. ti. per exemptionem. li. vj. Nec dicitur a iure conceſſu3 qđ iure reuocatum eſt: ar. ff. de diuor. l. diuortium. Item ſi poteſt artare poteſtatē ordinariam curatoru3 fortius hanc extraordinariam: ne idem ſubditus cenſeatur diuerſo iure quo ad curatos ⁊ quo ad fratres: de priui. quia circa. ſit ergo ſenſus ꝙ non abſoluat fr̄ n̄ er quē non abſoluit curatus. iſta igit̄ accidentalia ⁊ de bn̄ eē nō mutant ſubſtantialē ⁊ ordinariā poteſtatē epoꝝ: de here. per hoc. li. vj non ob. ſi dicas ꝙ hoc erit auferre vel decurtare priuilegium: qđ fieri non poterit etiam indirecte: de priui. quāto. q2 licitū eſt cuilibet facere qđlibet iure proprio: dūmodo nō faciat animo iniuriādi: nec alicui facit iniuriam ⁊c. de elec. cum eccleſia vulterana. cum ſuis concor.

nisi forſan eis ecclīarū ꝑlati[a] vberiorē in hac pte grām ſpāliter ducerēt faciēdā. ¶ H'i[b] ꝗ ſtatuto ⁊ ordinatiōib' nr̄is adijcim': vt fratres dictoꝝ ordinū i ecclijs vel locis ſuis vbilibet cōſtitutis liberā vt ſe quit hēant ſepulturā[c]: videlꝫ ꝙ oēs ad eā recipe valeant ꝗ ſepeliri elegerint in locis ⁊ eccleſijs mēoratis. ¶ Uerꝝ ne pochiales eccl'e ⁊ ipſaꝝ curati ſiue rectores ꝗ miſtrare habēt eccl'aſtica ſacra qb' noſcit de iure cōpetē ꝑdicare[d] ſeu ꝓponē verbū dei ⁊ cōfeſſiones audire fideliū debitꝭ ⁊ necījs bñficijs defraudent: cuꝫ opariīs mercedis exhibitō debeat[e] aucte apo. ꝯſtituim' ⁊ ordinam' eadeꝫ: vt dictoꝝ ordinum frēs d obuētōib'[f] oīb' tā funeralib'[g] ꝙ qbuſcūqꝫ ⁊ qūocunqꝫ r̄lictꝭ diſticte vl' idiſticte ad qſcūqꝫ certos vel deīmiatos vſus de qb' etiā qrta ſiue canōica portio dari ſiue exigi ñ ꝯſueuit vl' nō dꝫ de iure[h]: nec nō de dat' vl' qlrcūqꝫ donatꝭ i morte ſeu mortꝭ articl'o: in īfirmitate donātis vl' dātis de q dceſſerit[k] qūocūqꝫ directe vl' idirecte[l]: frib' ipſis vl' alijs ꝓ eiſdē qrtaꝫ[m] partez quā aucte a po. taxam' ⁊ etiā limitam': pochialib' ſacerdotibus ⁊ ecclīaꝝ rectorib' ſeu curatꝭ largiri[n] itegre[o] teneāt facturi ⁊ curaturi: ꝙ nec alij nec alijs a qb' qrta h'i minie deberet ad ipoꝝ fratꝝ vtilitatē vl' cōmodū h'i fiāt relicta: aut in eos talr data vl' donata ꝓcedant: ſeu qd in morte vl' ab īfirmis h'i dandū vel donādū frib' ipſis exiſteret: in eorūdeꝫ dātiū vel donantiū ſanitate ſibi dari vl' donari ꝓcurēt. ¶ In quibus per ipſos vitandis eorum intendimus conſcientias

a ¶ Prelati. epi ⁊ ſuperiores: vnde videmus ꝙ hodie alij quibus ex illis concedunt caſus reſeruatos.

b ¶ Huiuſmodi quoqꝫ. circa pte iſtā plīes qōes occurrūt ꝗ circa ꝑcedētes. rō pꝫ: qꝛ hic de lana ⁊ lacte vel reddituū agitur: ⁊ non ibi. vidi aūt ⁊ habeo formā cuiuſdā lr̄e que dī ab ipſo bonifacio epiſcopo mo͂rei. emanaſſe ad q̄ relaꝫ cleri moreñ. q̄ qdaꝫ ex illis determiat declarādo ⁊ iudiceꝫ dādo in modū ꝯſuatoris: quas. ſ. ſubiugam ⁊ rōnes ꝗs iducit per iura ꝓbabo.

c ¶ Sepulturam. quam alīs de iure cōi nō haberēt ex quo pplꝫ non habent ⁊ hoc ſcripſi poſt inno. ⁊ ho. e. ti. c. ſ. in prin.

d ¶ Predicar. vide qd ſcripſi poſt ino. ⁊ hoſti. de heret. excōicamuſ. ſ. §. quia vero.

e ¶ Debeatur. ſ. e. ti. c. ſ. xij. q. ij. quicūqꝫ ſuffragio.

f ¶ Obuentiōib' oibus. declarat ꝑdcā ꝯmiſſio ꝙ ſi ñ relinqtur fratrib' ſed frater dar executor ad certā ſūmā diſtribuendaꝫ arbitrio ſuo: vel ſibi legatur aliquid diſtribuendū: quā ſummā vel qd legatū ipſe executor vel legatari' poſtea diſtribuit in eoſdem ꝙ debetur quarta: cū eo caſu recipiatur ab executore vel legatario vt a miniſtro. ff. de leg. ij. ſiqs ti cio. ⁊ ſicut pluſqꝫ per. l. fal. l. diu'. Nec ob. lr̄a. ſ. ad quoſcūqꝫ certos ⁊c. q̄ cū ca dubitationis tollēde adiecta fuerit: obuentionū generalitatē nō minuit. ff. man. qui mutuam ⁊. ff. de reg. iur. que dubitatiōis. Idē ibi declarat quando nil relinquit fratribus ſed decedens mandat executori vt ipſis fratribus det aliqd vel ꝑmittat: qꝛ cū illud palam capere poſſint: relicti iure cenſet ⁊ debet quarta ſicut ⁊ fideicōmiſſum tacitū nō capaci dimiſſum ſubiacet falcidie: ꝓbantur hec. ff. de iure fiſci. l. iij. §. ſiquis. ⁊. §. quando. ff. de his quibus vt indig. l. in fraudem. C. ad. l. fal. l. iij.

g ¶ Funerabilib'. declarauerat benedict' illa eſſe funeralia: que cum funere deferuntur in predicta conſtitutione inter cunctas. ⁊ ibi ſtatuerat de candelis que dantur ad manus quartam non deberi: ſed ex quo reuocata eſt illa cōſtitutio puto etiā de illis candelis deberi. ⁊ lꝫ hoc ſit rigoroſum: hoc tñ vult iſta lr̄a ⁊ verbum oibus qd precedit ⁊ qbuſcūqꝫ qd ſequitur: per hec verba etiam puto eos teneri de his que legantur pro miſſ s dicendis.

h ¶ De iure. vt pꝫ de teſta. c. fi. de ṽ. ſig. ex pte. iij. Et ꝑ hoc pꝫ ꝙ iſta ꝯſtō eſt iuris veteris correctoria ⁊ ſic reſtringēda ⁊ ad alios ꝗ predicatores ⁊ minores nō extēdenda: vt no. de reg. iur. que a iure. li. vj. ⁊. e. li. de regula. conſtitutionē.

i ¶ Datis. declarat ꝑdicta ꝯmiſſio: ꝙ ſi teſtator legatū ſoluit in vita nihilominus debet q̄rta: qꝛ videt ſoluere vt legatū. vñ legatari us illud iterꝝ p' mortē nō petit: ⁊ ſi falcidie locus ſit: illā propterea nō euadit. ꝑmū probatur. C. de le. l. filia. ff. de le. ij. lucius. ſ. ⁊. l. lucius. ij. §. impuberē. ad idē. ff. ad. l. fal. cum quo. §. fi. ſcdꝫ ꝓbatur. C. ad. l. fal. in donationib'. ⁊. l. pe. C. fa. hercīſ. ſi cogitationem.

k ¶ Deceſſerit. hac rōne declarat ꝑdicta ꝯmiſſio ꝙ lꝫ tales petāt cū illoꝝ hitu ſepeliri qrta debet. nā ⁊ ſi ad ipſoꝝ religionē trāſirent in egritudie de qua decederēt deberetur qrta. e. ti. de his.

l ¶ Indirecte. ꝑ hoc dic cōmiſſio ꝑdicta patere: ꝙ q̄rta debet de his que teſtatores reliquunt vel dant in īfirmitate de q̄ decedunt vel dari mādant poſt mortē de hoc in teſtamento mētione nō facta ſingularib' fratrib' ad eoꝝ ꝯmoditates: puta ēptōes libroꝝ vel veſtiū: addes rōnem ꝙ id eis vel ꝯuētui querit: ſic ꝑ monachū mōſterio: ꝑ ſuū dño: ⁊ pr̄i ꝑ filiuꝫ xij. q. ſ. non dicatis. xvi ij. q. ſ. c. ſ. in fi. inſti. ꝑ ꝗs ꝑ. in ꝑn. C. e. ti. l. ſ. in fi. ⁊ l. vl. ⁊ in legato ſui iſpicit ꝑſona dñi: ⁊ an ſibi legari potuerit ⁊ ex tali legato pōt dñs fideicōmiſſo grauari: hec ꝓbātur. ff. d leg. ſ. cū filio. de le. ij. ſi alien' ſuus. de here. inſti. l. nō min'. C. de here. inſti. l. neqꝫ. nō ob. ꝑdictis. de teſta. regſ ſti. ad fi. qd loquit in illo qui pōt hēre ꝓpum. io. an.

m ¶ Quartā. q̄ro an ꝑdicatores ⁊ minores teneant ad hāc q̄rtaꝫ de his q̄ relinquunt eiſdē ꝑ eos q apud illos nō ſepeliunt? ꝑdcā cōmiſſio recitat ꝙ nō. leuis opi. doctores dixerūt q̄rtam deberi ecclie parochiali de oib' relictis a ſuis parochianis etiā ſi ſepulti fuerit apud illā. placuit aūt hec opi. ho. pe. ⁊ egi. ſꝫ tan. gl. inno. ⁊ ab. ꝯ: q̄ opi. placet archi. ⁊ mihi: vt ſcripſi. e. ti. c. ſ. ⁊ ꝑ io. mo. dicit demū illa cōmiſſio: ꝙ ex q̄litate ꝑſonaꝝ ⁊ ꝗtitate relictoꝝ ⁊ ex ꝑteritis ꝑſumi pōt fraus: maxie qꝛ qñ nō tenebant ad q̄rtam ſepulturas ꝑcipue diuini totis virib' ꝓcurabāt: ⁊ vt dicit ex his iura qñqꝫ ꝑſumunt fraudē ⁊ faciūt ꝯiecturas. ſuppoſita ṽo fraude conſtat ꝙ debetur: de teſta. officij. ⁊. c. requiſiſti. in fi. c. fi. ꝑmū probatur de renun. c. ij. li. vj. ff. ſiquis o. cauſa teſt. l. vj. ⁊. l. iulianus. de act. emp. iulianus. alīs inter eū. §. ibidem. de vſur. qui ſemiſſes. de pig. ac. l. vel vniuerſorum. de le. ſ. ſi ſeruus pluriū. in fi.

n ¶ Largiri. ꝑ hoc dicebāt ipſi frēs: ꝙ hēdes debebāt eis ſoluere itegra legata: quoꝝ q̄rtaꝫ curati de manib' ſuis recipe debebant ſꝫ declarat ꝑdicta ꝯmiſſio: ꝙ ſic falcidia ē in bonis hēdis: ſic iſta q̄rta in bōis eccliaꝝ pochialiū: q̄re curati eā vēdicare pñt ⁊ inhibere hēdib' vl' ꝑ fideicōmiſſuꝫ ḡuatis ne illā ſoluāt frib': ꝑcipue cū illos ſuſpectos hēre poſſint ꝙ ſibi nō ſoluāt eandeꝫ: ad hoc. ff. ad trebel. heres. in fi. ff. ad. l. fal. lineam margaritarum.

o ¶ Integre. ita ꝙ nō diminuet ꝑp obuētōes ꝗs hñt pochialis ſacerdos in miſſa funeris dcā apud ſuā eccliaꝫ ꝑuſqꝫ funus por-

taret ad frēs ſꝫ io. mo. q꞉ iuri cōi ſtat vbi nō ē mutatū: all. ꝺ elec. ꝯſtō. li. vj. dicit etiā ꝙ ſi ꝯſuetudo hꝫ: ſꝑ ꝑus fun⁹ portabit ad ꝓ-priā eccliam. Iſta eni decre. nō tollit ꝯſuetudines niſi ꝑcedēnb⁹ aduerſas. dicit ēt ꝙ vbi nō ē ꝯſuetudo ēt eēt deferendū: vt ſic haberet miſſam: in ꝓpa ecclia: ⁊ ſic recipiat ibi vltimū vale a ſuo cu-rato: alle. in ar. de cōſe. di. vj. nō oꝫ. ij. nec iſtud electioni ſepulture repugnat: ſed concordat.

a ¶ Onerare. ꝯ: oꝛ. ſ. e. ꝯpi. ꝺ fo. cō. ꝗuiſ. §. pe.

b ¶ Coērceri. innuit ꝙ ſi ſi. ad q̄rīā coērcer. poſſet: ſꝫ ꝑꝑ exēptiōes ipoꝝ ñ hꝫ cler⁹ a quo iuſticiā ꝯſeq poſſit: ⁊ de h ſūme ꝯq̄rit.

c ¶ Uerbo. h vž expꝛ̄ſſuꝫ ꝙ valeat ꝑuilegiū l' gr̄a apl'ica de q̄ ꝯſtat: lꝫ ſcriptura ſup ea ꝯfecta ñ ſit de quo ſat̄ no. archidi. i proe. vj. ⁊ vltra ea q̄ ibi allegat bene fa. xxv. q. ij iſtitutioniſ. ⁊ qꝺ ibi no. ⁊ de hoc vide i mercur. ſub rubrica de priui.

d ¶ Forma. concoꝛ. ſ. e. c. proxi. in fi. io. an.

e ¶ Pacta. dič io. mo. ꝙ ſi ſuper pacto qꝺ erat ſup ſepltura ſniam erat ꝑ papā ⁊ ꝯfirmatum pactū añ hāc ꝯſtōem: ꝙ ꝑ iſtā lraꝫ illa ſnia ⁊ cōfirmatio ñ tolr imo ſtabit q꞉ nō ē expꝛ̄ſſe ſublatum C. ꝺ ap. ꝑcipim⁹. i fi. nec ſeqt̄ pactū ē ſublatū: ergo ⁊ pactū firmatū ſnia ⁊ ꝯfirmatōe. Plus eni pōt hoc tale ꝙ̄ꝫ hoc ſimplex: fa. de pac. ꝗuis. de iureiura. lꝫ. de fo. ꝯpe. c. fi. li. vj. inducit ēt auč. vt cū de ap. co. i ꝑn. ⁊. §. j. colla. viij. vbi no. legem nouā nō extēdi ad cām pēdentē vel decisaꝫ etiaꝫ ſi ad preterita referatur.

f ¶ Premiſſoꝝ. ergo ñ solū vltimū articuluꝫ de ſeplturis ſꝫ ēt ꝑcedētes duos reſpicit ſꝫ io. mo.

g ¶ Coopatores. de oſ. oꝛ. int̄ cetā. i fi.

h R Eligioſi. ponit q̄tuoꝛ caſus in qbus religioſi granātes vl' fraudātes eccleſias circa decimas eis debitas: ſi reqſiti ꝑ illos quoꝝ intereſt nō deſiſtūt infra mēſeꝫ: vel de vſurpatis vel retētis infra duos mēſes nō fecerint emendaꝫ ſuſpenſi ſunt ab officijs adminiſtrationib⁹ ⁊ bñficijs ⁊ talia nō hñtes ſunt excōicati. Scd̄us tertius ⁊ q̄rtus caſus ibi ſeu q. ⁊ primo ponit conſtitutionē cū ſuis penis: quā ſcd̄o moderat ibi ceterū. ⁊ ꝑ hoc verbū religioſi pꝫ in ſecularibus clericis vel laicis qui i his

onerare[a]: vt ſiqꝺ abſit ꝑ frēs ipſos dolo vl' fraude qcq̄ in hac ꝑte agi fortaſſe ꝯtigerit: ꝓter id qꝺ eos ꝓpterea dicti ſacerdotib⁹ rectoribus ⁊ curati teneri volumuſ: ēt diſtricta rō in extremi iudicij examie req̄rat ab eis. ¶ Ultra portiōeꝫ aūt h⁹i nihil valeāt pochiales rectores curati ⁊ ꝑlati exigere ſupradicti: neqꝫ illis dci frēs āplius ipēdē ſint aſtricti: neqꝫ ad id a q̄q̄ poſſint aliq̄lit̄ coerceri.[b] ¶ Nos eteni vt in cūctis eq̄lit̄ ⁊ pacifice fauente dn̄o ꝓcedat: vniuerſa ꝑuilegia gr̄as idulgētias vbo[c] ſeu ſcripto ſub q̄cūqꝫ forma[d] vel expꝛ̄ſſiōe ſeu cōceptiōe vboꝝ a nobis vl' ꝑdeceſſorib⁹ nr̄is romāis pōtificib⁹ cuicūqꝫ ordinū ꝑdictoꝝ ꝯceſſa: necnon ꝯſuetudies ꝯuentōes ſtatuta ⁊ pacta[e] inq̄tuꝫ ſt̄ ꝑmiſſis vl' alicui ꝑmiſſoꝝ[f] ꝯ̄ria ea penitus reuocam⁹ vacuam⁹ caſſamus ⁊ irritamus: q̄nimo caſſa vacua ⁊ irrita nūciamus ⁊ ꝺcernimus nullius ꝓrſus exiſtere firmitati. ¶ Ceteꝝ vniuerſos eccl'aꝝ ꝑlatos cuiuſcūqꝫ ꝑeminētie ſtat⁹ vl' dignitati exiſtāt: ac ſacerdotes ꝑochiales ⁊ curatos ſiue rectores ꝑdictos ꝑn̄tiū tenoꝛ rogamus ⁊ hortamur attēte: nihilominuſqꝫ eis diſtricte ꝑcipiendo mādam⁹ q̄ten⁹ ꝓ diuina ⁊ ap. ſedis reuerētia ꝑdictos ordines ⁊ ꝓfeſſores coꝝ hn̄tes affectu beniuolo ꝯmēdatos fr̄ibus⁹ ipſis ñ ſe difficiles graues duroſ aut aſꝑoſ: ſꝫ potiꝰ fauorabiles ꝓpicios ac benignos ꝑ iaqꝫ munificentia libales ſe ſtudeāt exhibē: ſic eos in ꝑdicatiōis offō ⁊ ꝓpōnibus vbi dei: ac i oībus alijs ſupradicti tāq̄ coopatores[g] eoꝝ idoneos ⁊ laboꝝ ſuoꝝ ꝑticipes ꝓmpta benignitate recipiant: ac affectuoſe admittē ñ omittant: vt ꝓinde illis etne btitudis ꝑmiū augeat: ⁊ aiaꝝ ſalutis icremētā felicia ꝓcurētur: nec ipſos lateat: ꝙ ſi ſecus ab eis agi fortaſſe ꝯtigerit i hac ꝑte ap. ſe. benignitas q̄ ordieſ ⁊ ꝓfeſſores eoſdē vbē fauore ꝓſequit̄ ⁊ gerit in viſceribus charitati: ꝯ eos nō immerito turbaret: nec eadeꝫ eq̄nimiter pati poſſet q̄n ſup hoc ꝓuiſiois opportune remediū adhiberet: ipſoſqꝫ nihilominus celeſti idignatio ꝑncipis digna ꝓ meriti repēdēdis: cuius obſeq̄a fratꝝ ipſoꝝ ſedulitas curioſa ꝓſequit̄ minie ꝑteriret.

Cle. v. in cōcilio vienenſi.

De decimis primitijs ⁊ oblationibus. Rubrica.

Religioſi[h] q̄cūqꝫ[i] q̄ noualiū[k] aut aliaſ ꝺcimaſ eccl'ijs[l] debitas[m] ad eos ex aliq̄ cā legitia ñ ſpectātes[n] appropare[o] ſibi ꝓſūpſit: aut exq̄ſitis fraudib⁹ ſiue coloribus[p] vſurpare: ſeu q̄ de aialibus[q]

delinquerent nō eſſe locū his penis: concoꝛ. ſ. e. cō. de teſta. c. vno. j. de priui. c. j. ⁊ facit qꝺ. j. dicā in caſu ſcd̄o: ⁊ poteſt eſſe rō q꞉ cōīus religioſi delinquebant in his: ⁊ q꞉ ambire ⁊ cōcupiſcere aliena reprobabilius eſt in religioſiſ: de elec. quorundam. lib. vj. ii. de here. accuſatus. in ſi. e. lib. in religioſo tranſlato ad eccleſiam ſecularem: lꝫ forte non fuerit de mente videtur has penas locum habere per verbum vniuerſale quod ſequitur: ⁊ facit quod no. de elec. quorūdaꝫ. li. vj. i glo. pe.

i ¶ Quicūqꝫ. etiā hoſpitalarios ⁊ ciſtercienſes icludit de quibus. e. ii. ex parte. j. ⁊ comprehendit etiam feminas: de hoc de electi. generali. li. vj. in glo. ij.

k ¶ Noualiuꝫ. qd ſit nouale habetur de. v. ſig. c. ij. ⁊ c. quid per nouale. ⁊ de priui. c. vl.

l ¶ Eccleſijs. per hoc puto ꝯſtitutioneꝫ locū nō hr̄e qn̄ ille decime deberentur priuatis puta per antiquum feudū: de his que fi. a pre. cum apoſtolica. vel priuilegiuꝫ: facit. j. c. proxi. agant ergo tūc via ordiaria. Iſta enim conſtitutio illis noluit ſubuenire: facit. e. ti. tua. j.

m ¶ Debitas. iure cōi vel ſingulari. ē autē debitū qꝺ exigitur ab inuito. ff. de v. ſig. l. debitoꝛ facit. xiiij. q. j. qꝺ debetur. io. an.

n ¶ Spectantes. tūc ergo ceſſat cōſtitutio: ⁊ merito: q꞉ nemini facit iniuriam: q iure ſuo vtitur ⁊c. de elect. cum eccleſia. cum concoꝛ.

o ¶ Appropriare. j. dicit vſurpare: ⁊ de his. j. dicam.

p ¶ Coloribus. concoꝛ. de elec. auaricie. li. vj. ⁊. j. ti. ij. c. j. §. quia vero.

q ¶ Animalibus. ꝑ hūc v. ⁊ ſeq̄ntē approbata vž lectura egi. dicētis de ec. edifi. cū dicat ꝙ priuilegiū leproſoꝝ de nō ſoluendis decimis: de nutrimentis aialium intelligitur

i. de aialib⁹ q̄ nutriūt. ſic eni adaptant fraudes q̄ ſequunt. ſic ergo vʒ intelligēda decre. ex pte. j. ḡ. e. ti. Lʒ aūt religioſi facientes has duas fraudes ligent h̓s penis: leproſi non ſi als religioſi non ſint: vt dixi in. j. glo. io.

quā excedūt vel nō pmittunt: vel ꝓhibent colonos ſuos decias ſoluere in caſibus in qbus debent: locus eſt his penis.

g ¶ Familiariū. famulātiū. ſ. tn̄ in hoc nō ē vis p id qd̓ ſeqtur. intelligit tn̄ de nō plene oblat: vt in ſi. ꝛ ē ſi. de puil. aucte. in ſi. li. vj.

b ¶ Paſtorū. qui tenent de cuſtodia de hoc de reg. iur. quāuis. io. an.

e ¶ Gregibus. lʒ ſtricte grex dicat ab armēto qd̓ eſt maiorum aialium: vt equoꝝ ꝛ boū: grex vo minoꝝ: vt porcoꝝ caprarū ꝛ ouium: hic tn̄ large ſumit p maiorib⁹ ꝛ minorib⁹ q̄ gregātur: ꝛ fa. ff. de abigeis. l. ſi. cū vo eccleſie debeatur decima de fructu gregis: nō. xiij. q. j. §. ij. ꝛ eo. ti. ad apoſtolice. io. an.

d ¶ Immiſcētiū. hic iūge lr̄aʒ. j. decimā ſolui ꝛc. ex hac mixtura vʒ q̄ deberēt pdc̄ puilegiū ēt circa ꝓpa aialia: vt ſic iutile adiectū viciaret qd̓ erat vtile: de oſ. dele. cū ſup. ſʒ hic iſta ſt̄ ſepabilia. ff. de aq̄ quoti. ꝛ eſti. l. j. §. trebatius. de quo dic vt no. de reg. iur. vtile. lib. vj.

e ¶ Tenēda. ſic ergo puilegiū de decimis laboꝝ nō extēdit ad t̄ras q̄s colēdas tradūt vt ſequit: ita puilegiū de nutrimētis aialiū nō extendit ad aialia q̄ tradūt alijs nutriēda.

f ¶ Excolēdas. i puilegio eni de decis laboꝝ hec duo requirunt q̄ p̄dia ſint ꝓpa. e. ti. dilecti. ꝛ q̄ illa laborēt ꝓpis manib⁹ vl ſūptib⁹. e. ti. lʒ. ꝛ itelligo hoc ū ſolū de colōis cēſualib⁹ ſʒ ēt ptiarijs: de vtriſqʒ no. e. ti. tua. ij. dicebāt tn̄ qdaʒ ex his puilegiatꝭ ſup decis laboꝝ q̄ icludebant t̄re date colonis ptiarijs: qꝛ ſūptib⁹ ipſoꝝ colunt pp ptē. ſ. fructuū quā hnt ex cultura colōi. Sʒ vt dixi i p̄. decr. tua. ꝛ. c. cum ſint hoies. ꝑs tal coloni potu⁹ ēfruct⁹ q̄ʒ lucꝝ. ſubmittit eni illā fortūe ꝛ diuie miſicordie. qn̄ igit ꝯducūt operarios dāt certū p̄ciū vel certos corbes ꝓ cltura dato q̄ nil ꝓuēiat ex p̄dio: tūc ſuis ſūptib⁹ colūt. Sʒ nūqd coloni ptiales vl cēſuales puilegiatoꝝ ſimplr ſup decis nō ſoluēdis tenent ad decias puto pōderāda v̓ba puilegioꝝ: ſa. ō pui. porro. q̄ ſi eximūt terras ipſoꝝ ab hoc onere: coloni colentes illas puilegio pticipāt. ſi vo eximūt pſonas: tūc lʒ illi de ſua pte nō ſoluāt coloni nō exēpti de ſua ſoluēt: fa. e. ti. a nobis. ꝛ. xvj. q. j. q̄ſti. de priui. per exemptionem. li. vj.

g ¶ Permiſerint. facto.

h ¶ Prohibuerit. v̓bo. In trib⁹ ergo vltimis caſib⁹ puit hec ꝯſtō nō pmittētē vl ꝓhibentē. i pmo appropantē vel vſurpātē. Sʒ dubitat an liget nō ſoluentē: qd̓ vʒ p v̓bū qd̓ ſequit retinēt nō puto q̄ hoc ſit de miēte q̄ religioſi nō ſoluētes decias icurrāt has penas. aliud eni ē appropare vel vſurpare: aliud nō ſoluē. ꝛ v̓buʒ retinē qd̓ ſequit reſpicit illas appropriatas vel vſurpatas: vbi ergo ex antiquo feudo ſibi rite donato vel p puilegiuʒ peipiūt decimas infra certos limites quos excedūt: vel certa quota illis debetur

familiariū[a] ꝛ paſtoꝝ[b] ſuorum ſyel aliorū ēt aialia ipſa eoꝝ gregib⁹[c] imiſcentiū[d]: ſeu q̄ de aialib⁹ q̄ in fraudē eccliarū in plib⁹ locis emūt: emptaqʒ tradūt vēditoribus vel alijs ab ipſis tenēda[e]: ſeu q̄ de t̄ris q̄s tradūt alijs excolēdas[f] decimā ſolui eccl̄ijs non pmiſint[g] aut ꝓhibuerit:[h] niſi p⁹ reqſitionē p eos quorū itererit[i] ſup hoc eis factaʒ[k] a p̄miſſis[l] deſtiterit infra mēſeʒ[m]: aut ſi de his q̄ ꝯ p̄miſſa vſurpare vel retinere p̄ſūpſint: īfra duos[n] mēſes dāniſicatis ecclijs emēdaʒ nō fecerit cōpetentē: ſint ꝛ tamdiu maneāt ab officijs[o] admiſtrationib⁹ ꝛ bn̄ficijs ſuis ſuſpēſi: doēc[p] deſtiterit ꝛ ſatiſfecerint vt ſup⁹ ē exp̄ſſuʒ. ¶ Qd̓ ſi religioſi h⁹i adminiſtratiōes vl bn̄ficia non hēant[q]: eo caſu q̄ alij ſupradicti ſuſpenſiōis ipi ſniam excōicatōis incurrant an̄ ſatiſfactionē condignā nullaten⁹ abſoluēdi puilegijs nō obſtātibus qbuſcūqʒ[r]. ¶ Ceteruʒ premiſſa[s] extendi nolumus ad aialia que per religioſorū ipſorū donatos ſeu oblatos[t] tenent: dū tn̄ illi religioſis eiſdē cum effectu[u] donauerint aut obtulerint ſe[x] ꝛ ſua.

Idem in eodem.

SI beneficiorum[y] decima

i ¶ Intererit. ſ. p p̄latos ꝛ miniſtros illaꝝ eccleſiaꝝ qbus debent

k ¶ Factaʒ. concor. de oſ. or. ſi canonici. li. vj. ſufficit autē qūocūqʒ de hac requiſitione legitime cōſtet: non ſic in caſu decre. j. de ſen. ex. li. vj. vbi oʒ conſtare per publicū inſtrumentū vel ſigillū auctēticū: ꝛ eſt ſpāle vt ibi no. ꝛ ex illo ꝛ ex iſto. c. ꝛ ex decre. ſ. j. de priuil. no. caſus qb⁹ reqſitio ptis ēt vnica ꝯſtituit quē contumacē: ꝛ quo ad incurrendas ſuſpēſionis ꝛ excōicationis penas.

l ¶ Premiſſis. ꝓhibitione fraudulenta emptione ꝛ immixtione.

m ¶ Menſem. quot dies habere debeat: no. de elec. q̄ʒ ſit. lib. vj.

n ¶ Duos mēſes. ſupra dat vnum mēſeʒ tn̄: qꝛ ſufficit deſiſtere: hic vo reqrit emēda quā durius ē facē: ꝛ iō dat mai⁹ tp̄s ꝛ vʒ q̄ iſti duo menſes currūt ab vſurpatōe vel retētōe lʒ ſupior currat a reqſitōe: ſi. de ſepul. c. j. i ſi. li. vj. ſʒ puto de mēte q̄ requiſitio recipiat vtrunqʒ caſum.

o ¶ Officijs. declarari debuiſſet an intelligeret de diuinis an de alijs officijs: puta qꝛ ſacriſta celerarius camerarius elȳnarius vl his ſimiles: ꝛ pro hac littera ꝛ lectura facit de ſo. ii. c. ij. de reg. ii. in penis. li. vj. pro prima facit: qꝛ. j. non repetit de officijs.

p ¶ Donec. ſi ſuſpēſi indigēt abſolutiōe: qꝛ de ſatiſfactiōe dubitari poſſet. nō ſic in ſuſpēſis ad tp̄s determinatū puta mēſeʒ vl annū ſm̄ inno. q hoc no. de eta ꝛ q̄li. cū bone. Satis crederem q̄ ſufficiat iudicis declaratio ſup ſatiſfactōe ſine alia abſolutiōe. In excōicatis vo neceſſaria ē abſolutio poſt ſatiſfactionē: vt. j. pʒ.

q ¶ Nō hēant. ſilis diſtictio. ḡ. e. cō. de vi. ꝛ ho. cle. qm̄. i p̄n. ꝛ circa ſi. ꝛ. j. de ſta. mo. ne in agro. §. ſiquis. ꝛ. j. de penis. multoꝝ.

r ¶ Quibuſcūqʒ. per que poſſent predicte ſnie ipediri. priuilegia eni ſup decimis illis ꝯceſſa tollere nō intendit: qd̓ pʒ ex prin.

ſ ¶ Premiſſa. ḡ. ſcd̓o ꝛ tertio caſu. ioan.

t ¶ Oblatos. de his. xxvij. q. j. vt lex ꝯtinētie. vbi no. an tales cōuerſi ꝛ oblati intelligant renūciaſſe ꝓprijs ꝛ continentiā vouiſſe.

u ¶ Effectu. tollit hoc verbū fictiōes ꝛ fraudes. I. ē conditiones ꝛ pacta que ſuſpenſiū tenerent talium oblationum effectum.

x ¶ Se ꝛ ſua. nō ſufficit ergo q̄ bōa donaſſēt manētes i ſclo ipſorum fructu reſ̓ēto. nō ob. de pui. vt puilegia. tales eni ꝯfrēs ſūt ꝛ in aliqbus puilegiati vt ibi: ſed plene oblati non ſunt vt hic.

y SI beneficioꝝ. decima beneficioꝝ alicui ꝯceſſa ſibi debet ſʒ taxationem ꝛ de moneta currente: nec poſſūt collectores ꝓpter hoc diſtrahē vel occupare ornamēta diuinis officijs deputata. ſcd̓a ibi nec p. Et no. q̄ ſub R̄ica de decimis ponit de decimis bn̄ficioꝝ q̄s papa ſepe impoſuit ſibi vl alijs ſoluēdas ex cā ꝛ ad ipſa. de iude. ad liberādā. de vo. c. ſi. ꝛ an in his locum hēat ꝯſtō diſpendioſam. ḡ. e. cō. de iudi. ibi dixi ſup v̓bo decimis. Item per hoc qd̓ dicit bn̄ficioꝝ q̄rit de qnqʒ. Primo an includant hoſpitalia xenodochia ꝛ loca ſilia. Scd̓o de fabricis. Tertio de his q̄ hn̄t poratus domos grāgias pcſſiōes vel reddit⁹ a monaſterijs vel ecclijs. Quarto de quotidianis diſtributōib⁹ q̄ dant ſolū interessentibus horꝭ. ꝛ de minutis oblatōibus an veniāt decima ne

cuius[a] ſimplicit[b] ꝯcedatur ad tempus[c] ſm taxationez[d] decie in illis partibus in q̄bus fiet conceſſio conſuetā[e]: ⁊ ad monetam[f] currentem[g] communiter ipſa decima leuari poterit ⁊ ðbebit: nec per collectores leuatores ſiue exactoreſ ipſi⁹ decime eccleſiarum calices[h] libros ⁊ alia ornamenta diuinis officijs deputata[i] ex cauſa pignoris vel diſtractionis capi[k] vel recipi volumus nec diſtrahi ſeu quomodolibꝫ occupari. Cle. v. in ꝯci. vienēſi.

De regularibus ⁊ tranſeuntibus ad religionem.

Ut profeſſores[l] cuiuſuis pauptat[m] ordīs eo[n] libētiꝰ i q̄ vocati ſūt vocatōe[o] pſiſtere[p] trāſeunteſqꝫ ad nō mēdicantium ordinē in eodem ꝯuerſari q̄etius ſtudeāt: quo[q] i ipſis[r] diſcordiarum[s] ⁊ ſciſmatum productiua ambitio[t] reprimetur ſacro ꝯcilio approbāte ſtatuimus[u] mendicātes quoſlibet[x]

Quinto q̄d de capellanijs vel bñficijs altariū: Et ſciendū ꝙ tpe clemētis. iiij. ⁊ honorij emanarūt declaratiōes ſup ſolutiōe decimaꝝ: q̄s repetitas tpe bonifacij. viij. vidi ſub bulla. De p̄mo videtur ꝙ nō icludanṫ. ſ. e. cō. de p̄ben. p lr̄as. ꝓ ⁊ ꝯ. j. de relig. do. q: ꝯtigit. §. vt aūt. Expeditū ē in p̄dictꝭ declaratōibꝰ in p̄n, vbi ſic dr̄ de redditibꝰ ⁊ ꝓuētibus leproſarioꝝ domorū dei ⁊ hoſpitaliū pauperū q̄ i vſus iſirmoꝝ ⁊ paupcꝝ ꝯuertūṫ decime nō ſoluēṫ: ſcd̄ꝫ ēt expeditur ibi in fi. vbi dr̄ ꝙ de redditibꝰ eccliaſticis deputaṫ ad fabricā eccliaꝝ decima pſoluēṫ. ſubmittit demū ꝙ de oblatōibꝰ ⁊ elemoſynis q̄ danṫ ad opꝰ fabrice nō debeṫ decima. ītiū ēt ibi ē expeditū: ꝙ ſi hñtes p̄dicta hñt illa in bñficiū vel ex mera gr̄a: ibi teneṫ ad decimā. Si aūt hñt illa ex ꝯctu ꝯductōis ad firmā vl' emptiōis fructuū vel ꝓ mercede vl' remuneratione ſui laboris: tūc illi quoꝝ ē ꝓp̄etas illa decimaṙ debebūt. q̄rtū ēt ibi expediṫ: ꝙ de minutiſſimis oblatōibꝰ q̄s recipiūt eccliaſtice perſone rōne eccliaꝝ ꝓ ſepulturis ⁊ dādis penitētijs ⁊ de diſtributiōibus ſolueṫ decima. De q̄nto nihil ibi dicit: ſꝫ videṫ ꝙ nō icludanṫ: ſicut nec icludebanṫ in reſuatiōe fructuū quā ſibi fecit dn̄s noſter. tu dic ꝯ: q: ꝯſtat illa eē bñficia eccliaſtica: exquo ſic ſunt per ep̄m ordinata. j. q. iij. queſitū. ⁊. c. pe. de p̄ben. ſignificatū. q̄d dicit de reſeruatiōe fructuū facit pro: q: niſi fuiſſent excepta intelligerenṫ incluſa.

a ❡ Cuiuiſ. p̄lato p̄ncipi l' alt̄i. i r̄gno frācie ſepe practicaṫ iſte caſꝰ

b ❡ Simpl'r. ſi ergo aliq̄d certū exp̄mat papa: illud ſeruabitur.

c ❡ Ad tēpus. hoc dicit q: perpetuas curia non fecit per tēpora: nec facere intendit: facit de reſcrip. c. ſi. lib. vj.

d ❡ Taxationē. in q̄buſdā ptibꝰ ſunt bñficia taxata in cōi eſtimatōe ꝓuētuū: vt ſi taxatū ſit i cētū ſoluat. x. ⁊ ſi hēret mille nō plus ſoluet: ⁊ ſi hēet ſolū. l. tantū ſoluet: ⁊ hoc voluit reſuatio fructuū bñficioꝝ quā nūc fecit papa: q dat collectoribꝰ electionē an velit recipe fructꝰ ſm taxationē decime: an velint illud relinquere bñficiato ⁊ recipe reſiduū. In multis tñ ptibꝰ nulla ē taxatio: ſed ſingulis annis, ꝑut plus vel minus recipit bñficiatus: plus vl' minꝰ ſoluit: pꝫ hoc in ex̄ua. Io. q̄ incipit ſuſcepti. exquo ergo hꝫ cōſuetudo ꝙ plus vel minus ſingulis annis ſoluitur ſm quantitatem fructuum: ⁊ illud ſeruabitur. ⁊ que expēſe deducanṫ ⁊ de quibus fructibꝰ ſoluaṫ: pꝫ in declaratiōibus p̄dictis. Nā inter cetera deducunṫ expenſe facte pro fructibus ⁊ ſine quibus fructus hēri nō poterant: q̄d nō eſt in cōibus decimis. ſ. e. cum ſint homines.

e ❡ Cōſuetā. h̄ iūge lr̄aꝫ ipſa decima ⁊c. ⁊ q̄d h̄ dr̄ locū hꝫ etiā cū papa mādat alicui ꝓuideri de bñficio vſqꝫ ad ſūmā tot librarum ꝑuoꝝ turoñ. ad taxationē decime: iſpicieṫ eni illaꝝ ptiū ꝯſuetudo in taxatiōe vt h̄: ⁊ ſi nō currūt ibi turoñ. monete currētis ad taxationē turoñ. fiet ꝯpatio iuẍ pōdus ⁊ ꝯſuetudinē cābij q̄ cōiter eē ſolet: nō iuẍ caſualē cariſtiā vel vilitatē q̄ pp caſum accideret.

f ❡ Monetam. in pecunia enim ⁊ non in ipſis rebus debet fieri ſolutio decime: vt in declarationibus.

g ❡ Currētē. facit de malc. c. ij. cū forte currerēt ibi turoñ. boñ. vl' ſterlingi: collectores volebāt ꝙ fieret ſolutio in florenis vel ſoluētes volebāt ſoluē in turoñ. vl' florenis: cū illa moneta ibi nō curreret: hoc ꝓhibet: ⁊ hoc dicebaṫ in illis declaratiōibꝰ: ꝙ ſoluētes pecuniā cābire nō tenebanṫ. Et no. ꝙ dūmō moneta cōiter currat: lꝫ ⁊ alia curratin illa fieri poterit ſolutio ꝑ hāc lr̄am: ⁊ ſic erit electio ſoluentis: de reg. iur. in alternatiuis. li. vj.

h ❡ Calices. conco: . de pig. c. j.

i ❡ Deputata. In alijs ergo nō hꝫ locū hec ꝓhibitio: vt ſi extant cyphi argentei libri iuris vel artiū vel romancij ornamenta menſalia lectiſternia vel ſimilia.

k ❡ Capi. dr̄ in declaratiōibꝰ: ꝙ nō ſoluētes ꝑ ſecularē ptātez cogi non debēt niſi nō ſoluētis tāta fuerit rebellio: ꝙ ꝓpter eccleſiaſtice cēſure cōtēptū inuocandū ſit contra ipſum brachium ſeculare.

l ❡ ꝓfeſſores. ꝓfeſſi ordinum mēdicantium ēt licite trāſeūtes ad nō mēdicātes: lꝫ adminiſtrationes hēant nō hñt vocē in caplo: ēt ſi alij de caplo id cōcedāt: nec deiceps cōſeq pñt adminiſtratiōes p̄oratꝰ vel officia: etiā tāqꝫ vicarij nec ꝑ ſe vel alijs aiaꝝ curā gerere: ⁊ irritat ꝯ factū. Ultimo ponit caſuꝫ exceptū. ⁊ p̄mo ponit cōſtitutionis cā. Scd̄o conſtitutio: ibi ſacro. Tertio ipſius moderatio: ibi ad illorum. Scd̄a tria facit. Primo prouidet circa vocem ⁊ locū capituli. Secundo circa futuras adminiſtrationes vel officia: ibi ad p̄oratuſ. Tertio decretū apponit: ibi quicquid. ⁊ per hanc lr̄am profeſſores: ⁊ q̄d. j. ſequiṫ mēdicantes quoſlibet: dico decre. nō habere locuꝫ in illo qui īfra. xv. ſue etatis annū vel al's īfra annū probationis fecit profeſſionez in ordine mendicantiuꝫ: ſi infra ipſuꝫ annū exiuit ⁊ tranſiuit ad non mendicantes: cum illa profeſſio non aſtrinxerit eū ordini in ſpecie: ſed religioni in genere. e. ti. c. j. ⁊. c. non ſolum. ⁊. c. conſtitutionem. li. vj.

m ❡ Paupertatis. vide quod dixi de ſta. monachorum recolentes. in fi.

n ❡ Eo. ideſt intantum. ioan. an.

o ❡ Uocatione. ideſt religione.

p ❡ Perſiſtere. ſtudeant. quod eſt. j. ⁊ habetur hoc. j. ad cor. vij. xxj. q. j. c. j. e. ti. lꝫ. in prin.

q ❡ Quo. ideſt inquantum.

r ❡ In ipſis. mendicātibus manētibus vel tranſeuntibus. ⁊ hic iunge verbum reprimetur: ⁊ redeas retrograde.

ſ ❡ Diſcordiaꝝ. facit ſupra. e. compil'. de ſepul. dudum. pꝰ principium.

t ❡ Ambitio. ꝯcor. de elec. auaritie in p̄n. ⁊. c. quoridam in p̄n. li. vj. dixit ille ſtaciꝰ poeta: Ambitus ipatiens ⁊ ſūmo dulciꝰ vnū: Stare loco ſocijſqꝫ comes diſcordia regnis. ⁊ ſeneca epiſtola. lxxviij. ambitioſis al' ambitioni nō tam iucundū eſt multos videre poſt ſe: q̄ꝫ grate aliquē ante ſe.

u ❡ Statuimus. conſtat ꝙ aliqui ordines mendicātes habebant quedam ex his per priuilegium q̄d modo in multis ampliatur ⁊ fit ius cōmune: ſimile de offi. leg. ꝙ tranſlationem. de ſen. excō. c. vl. li. vj.

x ❡ Quoſlibet. p̄dicatores miores hēmitas ſancti auguſtini ⁊ carmelitas: de elec. quorūdā. de reli. do. c. vno. li. vj. ⁊ ibi habeṫ q dicanṫ ordīes mēdicantes. ⁊ ex illis iuribus ⁊ hoc. c. ⁊. e. t. nō ſolū. ⁊. c. ꝯſtōeꝫ. li. vj. de ſta. regu. c. vno. §. ſane. e. li. de exceſ. prela. c. vno. e. li. ⁊. j. de pe. cupiētes. in

pn. collige differētias mēdicantiū ad nō mēdicātes: ⁊ ad de q̄ dicā. ſ. de ſen. ex. c. j. ⁊ ꝑ ꝓ. §. ſanc. dico hāc ꝯſtōeȝ locū hēe ēt in femis ordinū mēdicantiū ſi traſeāt ad nō mēdicantes: facit q̄ no. de elec. generali in prin. li. vj.

a ❡ Nō mēdicātiū. ceſſat ergo ꝯſtō cū mēdicāſ trāſit ad aliū ordinē mēdicātē vl' cū ille q trāſit ē nō mēdicāſ: ſiue trāſeat ad mēdicātē: ſiue ad nō mendicantē: vt ſic ex q̄tuor caſibus vnū ſolum includat.

b ❡ Apoſtolica. ab hoc excipi ti ſi.

c ❡ Trāſiuerint. repetē ēt auctoritate ap̄lica ⁊ vide q̄ d i xi. ſ. c. cōp. de eta. ⁊ q̄li. vt hi q. ſuper ꝟ. in poſterum.

d ❡ Inibi. aduerbiuȝ ibi ꝯpoſituȝ. Ouidi⁹ fecit librū quē intitula: imbi. i. ꝯ ibim. aduerſariuȝ. n. ſuū ⁊ corriuale: vt q̄ cuȝ vxōre ſua mechabaſ vituperare volēs vocauit illū ibim ab ibis ibidis q̄ dr̄ cyconia auis vituperabilis: q̄ immunda ex cā quā taceo: alis tamē auis cōmendabilis: q̄ pia i parētes ſenes: quod ꝓſequitur ambro. in exameron. v. dixi ergo ibi ouidius: Ibidis i terris tu quoq̄ȝ nomē habe. Sȝ iſtud inibi difficili⁹ exponeſ: naȝ clarius formari debuiſſet. Circa q̄ ſciēdum ē q̄ hic ē duplex pūctatio. Prima poſt hoc aduerbium: ⁊ nunc exponiſ inibi ſ. in ordinib⁹ nō mēdicantib⁹: ⁊ iūgiſ ibi q̄uis nunc inibi obtineāt p̄oratus ⁊c̄. ⁊ ſic legēdo non ꝓhibet hanc vocem hēe i ſeculari eccl'ia collegiata: ſi ibideȝ adminiſtrationem hērent. Sed ſi pūcteſ p̄us. i. ante hoc aduerbium: reſultat ꝯtrius itellectus: ⁊ exponiſ inibi. ſ. in eccl'iȷ̄s in quibus obtinent p̄oratus adminiſtrationes ⁊c̄. Credo tū̄ q̄ prima pūctatio ſit de mēt[e]. Sȝ vr̄ admirandū quo ad prius tranſeūtes ⁊ p̄latos q̄ remaneant p̄lati ⁊ in caplo vocē nō hēant. ⁊ ſi dicis capl'm expediet negocia ſine tali prelato ac ſi vacaret ſedes? Rn̄deo q̄ in vacatione eſt iſtud expreſſuȝ quo ad quedā. Item vacatio p̄ſumitur eſſe breuis ꝓpter tp̄a a iure limitata: de q̄bus no. de elec. ſi electio. li. vj. in glo. penul. ⁊ facit. ſ. e. cōpil. de elec. ne romani. in fi. ſed p̄lat⁹ iſte vltra. xl. annos viuere poſſet: quare nō puto hoc fuiſſe de mente: q̄ ſi talis eſt abbas vl' p̄ncipalis prelatus monaſteriȷ̄: q̄ in tractādis negociȷ̄s monaſteriȷ̄ vna cum caplo vocem nō hēat? vn̄ pōt intelligi lr̄a de voce hn̄da in capitulo generali vl' ꝓuinciali: de ſta. mo. in ſingul. ſ. t. j. c. j. in fi. talis eni abbas vl' p̄or in illis capitul' vocem non habebit cum aliȷ̄s abbatibus vl' p̄orib⁹. ⁊ hoc ſonat lr̄a aut locū. ſolent eni tales in talib⁹ capitulis ſibi vendicare certū locū in numero: puta ſcd̄ȝ vl' q̄rtū: facit de p̄uil. ex ore. vl' itelligaſ de p̄orib⁹ ⁊ aliȷ̄s adminiſtratōeȝ hn̄tib⁹ in mōaſteriȷ̄s q tamē nō ſt p̄ncipales p̄lati monaſteriȷ̄: ⁊ illi in caplo ēt ſp̄ali ipſius monaſteriȷ̄ vocē nō hēbunt: vn̄ nec de abbatib⁹ expreſſit lr̄a. Et lȝ quedā monaſteria regāſ per priores: de illis tū̄ nō intellexit: tū̄ illud verbū regimē quodcūq̄ȝ multū eſt generale: ſed cū excludit a voce capl'i: ⁊ capl'm ſit q̄d diuerſum a principali prelato: nō puto q̄ ipm̄ excludat: vt no. c. cōpil'. de eta. ⁊ q̄li. vt hi q in glo. cathedralibus. ⁊ ibi vide.

e ❡ Locum. hoc plus ponit q̄ȝ predicta decre. vt hi qui. forte ꝓpter illud quod proxime dixi: ⁊ lȝ prohibeat locum capituli: nō prohibet ſtallū chori: vt ibi dixi.

f ❡ Ab aliȷ̄s. de caplo: ⁊ concor. predic. decre. vt h[i] qui. ⁊ de elec. conſtitutis.

g ❡ Officia. ergo nō potuerūt eē ſacriſte camerariȷ̄ caſtaldi economi ſindic[i] vl' his ſilēs. ⁊ egerēt hec ēt declaratione. Ve[r]eni includē ſoluȝ officia ſubiecta eccl'iaſtice regule: ꝑ ⁊ ꝯ. j. q. iȷ̄. ſaluator circa mediū. Sȝ vidi dubitari an poſſit p̄dicare ⁊ videſ q̄ ſic: q̄ v̄bū dei n̄ dȝ eē alligatū. iȷ̄. ad timo. iȷ̄. ⁊ ap̄ls ad phil'. j. ſiue ꝑ occaſionē ſiue per v̄itatē chriſtus annūcietur: i hoc gaudeo ⁊ gaudebo: ad idē. xix. di. ſȝ. vbi dr̄ q̄ nō refert q̄s p̄dicet: ſȝ q̄lia p̄dicet. Cōtrariū puto: cū predicare ſit offiū̄ cure: ⁊ officiū ⁊ cura ſint eiſ h̄ ꝓhibita ne etiā ꝑ aliȷ̄s exerceāt. Primū ꝓbaſ de of. or. īter cetera. ſ. e. comp. de ſepul. dudū. §. huiuſmodi. de here. cuȝ ex iniuncto. ⁊. c. excōicamus. §. q̄ vero. ⁊ q̄ ibi dixi ⁊. c. ſicut. ſi. de iudeis q̄ȝ ſit. Auctoritates apoſtoli intelliguntur de his quibus competit. xliȷ̄. di. quieſcamus. qui lȝ propter vanā gloriam vel temporale cōmodum predicent: gaudet apoſtolus de predicatione: lȝ non de ipſorum motiuo. Ad. c. ſcd̄m reſponde vt ibi no. ⁊ vide q̄ no. xcȷ̄. di. in ſancta. xvj. q. j. adȷ̄cimus. Fateor tū̄ q̄ in hoc inferior pena nō cōpetit: vt. ſ. dicā. ſȝ ad hoc valet iſtō ſcire: q̄ poſſunt prohiberi ⁊ hoc facientes puniri.

h ❡ Vicarios. prouidet ergo ꝯ fraudē qua tales ꝓcuraſſent amicos preſici adminiſtrationibus vl' cure aiarum per quos fec[i]ſſent ſe conſtitui vicarios: ⁊ facit de reg. iur. quod alicui. lib. vj.

i ❡ Locū alioꝝ. plura ponit vt oēȝ fraudē q̄ in noīe fieri poſſet excludat: facit in auc̄. vt nulli li. ha. lo. ꝯſu̇a. i p̄n. coll'. ix. de elec. auaricie. ⁊. c. fundamēta. li. vj. cū ſi. ⁊ forte hoc dictū ꝑꝑ id quod no. ho. de of. vi. c. clericos. vbi dicit q̄ vicarius nō ſubſtituit aliū in vicaria: ex cā tamē ad modicum tp̄s ponit aliuȝ loco ſui.

k ❡ Exercere. repete ſtatuimus.

l ❡ Irritū. irritat ergo ſuffragiū vocis ⁊ ꝓmotionē fiendā cōtra hāc ꝯſtōneȝ. illa. n. cadūt in decretū iſtud q̄ ſunt retractabilia. ſūt eni quedā de offō cure: que ſi exercuiſſent non eēt irrita: vt baptiçare eucharistiam dare ⁊ his ſilia. Item quedam que conſiſtunt in facto ⁊ nequeunt non fuiſſe: ſicut predicare de quo predixi caſtaldia ⁊ ſimilia: ⁊ vide quod dicam. ſ. de here. c. j. ꝟ. duro.

m ❡ Priuilegio. p̄us conceſſo. tū̄ iam cepit curia tales p̄uilegia re ꝯ hanc conſtōnem: nec voluit nec potuit papa legem indicere ſucceſſori: de elec. innotuit. cum concor.

n ❡ Ordies. approbatos per ſedē ap̄licā: tū̄ poſt ꝯcilium gn̄ale.

o ❡ Admitterent. ita q̄ oportet q̄ deſinant in ſeipſis.

p ❡ Approbatos. etiam minoris religionis.

q ❡ Trāſeundi. ſingulariter nō colligialr: vt pȝ de reli. do. c. vno in fi. li. vj. In his ergo ceſſat ratio inducta in prin. c. q̄ non expedit [illegible] ea vocatione manere in qua vocati ſunt.

r ❡ Os q. ſe ſūmat dcēnunās decr. ex pte. e. t. ⁊ q̄ ibi no. bertino. ⁊ ipſe ino. ⁊ hoſti. e. t. c. iȷ̄. ⁊ ab. e. t. ꝯſulti. ⁊ decre. j. e. t. li. vj.

s ❡ Deinceps. ꝑ hoc pȝ ⁊ ꝑ verbū. ſ. decernim⁹. q̄ hec ꝯſtitutio

Main text

q̄ non ad mendicātiū[a] ordies ēt auctoritate ap̄lica[b] trāſibūt i poſterū que hactenus tranſiuerūt[c]: q̄uis nūc p̄oratus ad miniſtrationes vl' officia aut curaȝ aiaꝝ vel regimē q̄ocunq̄ȝ obtineāt: inibi[d] vocem aut locū[e] i capitulo nō hēāt: etiaȝ ſi hoc ſibi ab aliȷ̄s[f] libere ꝯcedatur. ❡ Ad p̄oratus q̄ȝ adminiſtrationes aut quecūq̄ȝ i antea non aſſumi officia[g]: etiam tanq̄ vicarios[h] ſeu miniſtros vel locū[i] alioꝝ tenentes: q̄ȝ animarū curam ⁊ regimē nec ꝑ ſe poſſunt nec ꝑ aliȷ̄s exercere[k]. ❡ Quicq̄d aūt in contrarium attentatum fuerit: ſit irrituȝ[l] ipſo iure quouis priuilegio[m] non obſtante. ❡ Ad illoꝝ autē mēdicātiū ordines[n] quos apoſtolica ſedes co mō ſubſiſtere voluit: vt eorū profeſſoribus ita i illis remanere liceret q̄ nulluȝ extūc admitterent[o] ad ꝓfeſſionem eoruȝ: quibuſcūq̄ȝ cōceſſit licentiam generaleȝ ad approbatos[p] alios ordines tranſeundi[q] preſētem nolumus conſtitutionem extendi.

Idem.

EOs[r] q̄ deiceps[s] i diſcretō iſ

ius nouū ſtatuit ⁊ preterita nō reſpicit. Dicebamꝰ.n. olim ꝙ tūc delatio hitus ꝑ annū inducebat ꝓfeſſionē tacitā qñ erant hitus indiſtincti. ⁊ ſic itelligebat decre. ex pte.e.ti. vt ibi no. in fi. vl. glo. Si vero erant diſtincti ſecꝰ qualiſcūqꝫ foret diſtinctio.e.ti. ſtatuimus. ⁊ apertiꝰ e.ti.c.j. in fi. li. vj. Hodie vero quo ad hunc caſuz diſtiguimꝰ ꝗlis ſit diſtinctio hitus: an patēs alt ro de tribꝰ modis hic expreſſis: an latēs: puta ꝑ bñdictōez veſtiū pſonā danē locum vel formā danōis. ex duabꝰ.n. capis quaꝝ altera bñdicta vl data ꝑ ꝓuiciale vel in capitulo: altera non: primā a ſcđa diſcernē neſcis ꝑmo caſu delatio tal' hitꝰ ēt vltra annū ñ iducit tacitā: ſcđo ſic. Jđ aūt dixi quo ad hunc caſum: qꝛ quo ad alios caſus adhuc ſtamus iuri antiquo vt ſufficiat qualiſcunqꝫ diſtinctio. vnde adhuc hodie maioꝝ qui ſcienter ⁊ ſponte recipit habitum diſtinctum per modum quem ſupra dixi latentem ſi perſeuerat triduo profeſſus eſt qđ dic vt.e.t. cōſtitutionem.li. vj. Et ex his no. triplicem habitū nouitioꝝ diſtinctum indiſtinctum ⁊ indiſtinctiſſimū. Item ꝓmus.ſ. diſtictus duplex habens.ſ. diſtictionem latentem ⁊ patētem vt hic. in habitu ergo nouitioꝝ latenter diſtincto vl' indiſticto vel indiſtictiſſimo: dūmodo receptꝰ fuerit ab adulto delatio ꝑ annū inducit tacitā: ⁊ hoc indubitatū. Delatio vō hitus nouitioꝝ patenter diſtici vel indiſtictiſſimi vbi receptus fuerit ab ipubere ꝑ lapſum anni nō inducit tacitā. Et in his caſibus adhuc veꝝ eēt qđ no. inno. in decre. ex parte. ⁊ ab. in dec. cōſulti. q dicebant ꝙ delatio hitus nouitioꝝ diſtici q̄ꝫtocūqꝫ tpe nō inducit profeſſionem. ⁊ abbas dicebat ꝙ vidit lr̃am papalē abſolutoriam cōceſſam illi qui talē hitum detulerat fere per. xx. annos: hec probantur. ſ̄.e. ex parte.j.⁊.c. ſtatuimus.e.ti.c.j.li. vj. ⁊ hic. Dubitatur tamen ne decre. iſta intendat corrigere qđ vltimo dixi de habitu indiſticiſſimo recepto ab impubere: vt.j. dicam.

a ¶ Etate. xiiij. in viro ⁊. xij. in muliere. ⁊ requiritur etas conſūmata. ſ̄.c. ad noſtram. Nec ſufficit ꝙ prudentia vel malicia ſuppleat etatem. de hoc. ſ̄. eo. poſtulaſti.

b ¶ In aliqua. ſecus ergo ſi extra religionez. ⁊ ſic non corrigitur decre. vt clerici. ſ̄. eo.

c ¶ Religione. per ſe. ap. approbata: de vo.c. vno. lib. vj. ſ̄. eo.c. proxi. in fi. ſiue ſit mendicans vel non. ioan.

d ¶ Per annum. integrum.e.ti.c.j.li. vj. ibi ꝙ ſi totum ⁊c. ⁊ per hanc lr̃am que habetur. ſ̄.e. ex parte. ⁊.e.ti.c.j.li. vj. pꝫ ſatis eſſe ꝙ detulerit per integrum annum: lꝫ annum non exceſſerit. dꝫ ergo nolens obligari infra annum deponere. ſ̄.e. ſtatuimꝰ. io. an.

e ¶ Portauerit. lꝫ.n. añ annos diſcretōis induerit: ex quo tamē poſt illos per annū portauerūt ſunt ꝓfeſſi. hoc veruz: niſi eo caſu tāta eēt indiſtictio hitꝰ ꝙ ſeculares illis ꝯuiuētes vterent illo.e.t. c.j.ij. ſꝰn. li. vj. niſi dicat ꝙ hec decre. que ſolum ponderat delatiōem nō aſſūptionem illud corrigat. ſm qđ nō eſſet hodie dare habitum indiſtinctiſſimū. Sed non credo ꝙ hec decr. illud corrigat qđ probat lr̃a ſupra nouitioꝝ hitum: ſa. ſ̄. de elec. cum expediat. li. vj. cum concor. Item intelligas hanc litterā de illo qui ſponte recepit vel ſaltem portauit: alˀs non obligaret portatio q̄ fieret durante probabili metu: qđ me. cauſa.c.j. ioan. an.

f ¶ Illam. lꝫ igitur illa tacita profeſſio de qua.e.ti. conſtitutionē ij. ſꝰn. lib. vj. obliget religioni in genere vt ibi: iſta tamen obligat iſti in ſpecie: vt hic.

g ¶ Colore. vt qꝛ nouitij album alij griſeum vel nigrum apud quaſdam moniales diſtinguuntur ꝓfeſſe per velum nigrum ab albo. Sed cōmunius eſt illud diſtinctiuum conſecrationis.

h ¶ Sciſſura. vel forma. patet in ordine minorum vbi nouitij non habent ſutum caputium.

i ¶ Profeſſoꝝ. adde caſuz qñ ꝓteſtat ꝙ ꝑ lapſuz nō intendit obligari religioni: ⁊ hoc precipue ſi proteſtatio fuit conuentionalis: de hoc ſcripſi poſt vin.e.ti. ex parte. poſt ho. e.ti.c.ij. ⁊.c. ad aplicani. ⁊ de hoc in ſpe. de ſta. mo. in vlti. queſtione.

ꝯſtituti etate[a] nouitioꝝ hituꝫ in aliq̄[b] religione[c] ꝑ annū[d] portauerint[e]: hoc ipſo religionēꝫ illā[f] decernimus eē ꝓfeſſos: niſi hꝰi hitus i colore[g] ſciſſura[h] vel forma ſe diſtinctuꝫ patenter exhibeat ab hitu profeſſorū[i]. Clemēs. v. in cōci. viēñ.

De ſtatu monachorūz vel canonicoꝝ regulariuz. Rubrica

Ne[k] in agro[l] dñico[l] ſacra[m] vꝫ monachorū nigrorū[n] religione in decoruꝫ aliq̄d obrepat[o] aut viciosū q̄cq̄ ꝑniciosā i ſegetem[p] coaleſcat[q]: ſꝫ vt i illa[r] noti[ꝰ] flo

k Ne i agro premittit exordiuz breue quo ꝯſtōis cāꝫ ponit ⁊ gnāle incidēti monachorum nigroꝝ circa exquiſiti ornatuz vl notabilē exceſſuz in veſtibꝰ cibis potibꝰ eqtaturis ⁊ lectiſternijs. Secūdo ſpāliter ꝓuidet circa veſtes hitui ꝓximas almutias caputios calciamēta ȝonas cultellos calcaria ſelas ⁊ frenos ipoꝝ: ⁊ vltimo circa habitū ſuperiorem. Tertio circa ipſoꝝ cōfeſſionē vel ꝓfeſſionē cōionem expoſitionē regule ⁊ inſtructionē nouitiorum. Quarto circa venationes ⁊ aucupationes ipſoꝝ. Quinto punit certos predictoꝝ tranſgreſſores oēs alios puniri iubēs iux̄ diſciplinā regule. Sexto ꝯ profeſſos euntes ad curias principū vel alˀs vagantes vel infra ſepta monaſterij arma tenentes. Septimo ꝯ ipſorum ſollitudines. Octauo prouidet de priorum etate ⁊ ipſorum ſacerdotio profeſſione ⁊ habitatione. Nono de monachoꝝ ordinatione ⁊ ipſorum doctrina. Vltimo confirmat ⁊ innouat decre. ſ̄.c. cum ad monaſterium. ⁊.c. in ſingulis. Partes hꝰ diuiſionis que alˀr etiam fieri poſſet ſignabo in textu.

l ¶ Agro. habet dominꝰ agrū vt hic: ⁊ vineā de magr̄is.c. vl. in fi. domū. de elec. cum in cunctis in prin. de cuſto. eu. c.ij. ⁊ amplam in qua ſunt manſiones multe: de pe. di. iuſ. in domo. quid vltra non inſtemus in his quia ipſius ē terra orbis terrarum ⁊c. de deci. tua. ij.

m ¶ Sacra. cōcor. ſ̄. recolentes. in ꝓn. de ꝓui. cū ⁊ plantare. in prin. Sanctitatē ⁊ venerationē huius ordinis oſtendunt documenta pꝛ̄um ⁊ abundantia tpalium qbus monaſteria hꝰ ordinis pullularunt. Sed nūc proh dolor ꝙ i multis deficiunt verboꝝ ⁊ exemploꝝ documenta: ⁊ ad inſtar filij prodigi diſſipate ſunt patrū ſubē: ⁊ qñqꝫ noſtri cupiunt replere de ſiliquijs ventrem ſuuz: luce. xv. xxxvj. di. §. hinc etiam ille ſilius. ⁊ cum habitus nigredo in mortificationem carnis ⁊ vitiorum fuerit inuenta. vtinam meritorum ⁊ virtutum obfuſcationes per illam hodie non ſignētur: ad qđ optatum laborat hec conſtitutio. io. an.

n ¶ Nigroꝝ. in alijs non videt hec conſtō locum habere incōtum. ſ. ius nouum inducit: ſaluo qđ. j̄. dicam. §. ſane. i prin. ⁊. §. qꝛ vero. cum. §. ſe. ⁊ potuit eſſe cōſideratio: quia alij monachi cōiter habēt corpus ⁊ caput maius: vt ciſter camaldulis ⁊ his ſimiles: quo qꝛ carēt nigri monachi: minus ibi viget correctio: ſa. j̄.c. proxi. in prin.

o ¶ Obrepat. quaſi latenter ſubintret. ⁊ eſt idem verbū in procemio huius compilationis poſt prin.

p ¶ Segetem. xxiiij. q.j. quoniam vetus. lvj. diſ. naſci.

q ¶ Coaleſcat. quaſi caleſcat alatur vel nutriatur.

r ¶ In illa. religione nigrorum.

ſ ¶ Honeſtatis. eccleſiaſtici. xxiiij. flores mei fructus honoris ⁊ honoſtatis.

t ¶ Eis. interdicentes quod aſt. j̄.

u ¶ Inordinatum. beatus ber. contra cluniateñ. nullus quidem ordo quippiam recipit inordinatum.

x ¶ Exquiſitum. hoc ſoluit omne contrariuz qđ de nium

dicia vel ornatu poſſet opponi: qȯ dic vt. xxj. q. iiij. in ſumma. ꝛ per totum. de cuſto. eucha. c. vlti. in vlti. glo.

y ¶ Cibis ꝛ potibus. de vi. ꝛ ho. cle. a crapula. ꝛ in regula xxxix. ꝛ. xl. di. capitulis. Dicit autem anaſtaſius. abſtinentia continētie nutrix eſt que facilius frenos patitur ſi nō delitiarum calcaribus incitetur.

a ¶ Equitaturis. de his. ſ. dicet.

b ¶ Lectiſternijs. componitur lect⁹ cuꝫ ſterno: ꝛ ſumitur pro lecto ſtrato ꝛ parato ꝛ omni ipſius paramēto.

c ¶ Exceſſum. ſonat in vitium. ſ. ti. ij. c. j.

d ¶ Statuim⁹. ſecunda pars.

e ¶ Habitui. floco cuculle vel ſcapulari: vt. ſ. dicet.

f ¶ Albi. ideſt hos tres colores ꝑmittendo alios omnes vel miſcolos prohibet: qȯ multi non ponderant quod ergo dicit regula. lv. c. de colore non cauſentur monachi non intendit ꝙ omnibus coloribus liceat eis vti. Nam: etiam ſecularibus clericis ſunt quidā interdicti. de vi. ꝛ ho. clerico. clerici. ij. ſꝫ hoc intendit ꝙ nō cauſentur inter colores ꝑmiſſos ꝙ iſte ſit fixior pulchrior vel melior illo.

g ¶ Coloris. iſti colores ſine tinctura ex lana poſſūt haberi: ꝛ ideo poti⁹ approbati.

h ¶ Regione. regio regionis dicit̄ a rex regis patria ſ. quam rex regit: ꝛ habet diminutiuuꝫ regiuncula q̄ſi parua regio.

res honoris ꝛ hōeſtatis[f] fruct⁹ in vbertate ſuccreſcant: eis[t] in veſtib⁹ inordiatū[u] oēm ſeu exquiſitū[x] ornatum aut cultum: necnon i cibis[y] ꝛ potibus equitaturis[a] ꝛ lectiſternijs[b] quemuis notabilē interdicentes exceſſū[c]. ¶ Statuim⁹[d] vt ſuperior veſtis ipſorū hitui[e] ꝑxia nigri bruni aut albi[f] coloris[g] exiſtat iuxta morē apud eos ſuari ſolitū i regiōe[h] q̄ degūt[i] nec i q̄litate pāni regularis excedatur modeſtia: nec q̄ratur qȯ ꝑcioſi⁹ ꝛ ſubtilius[k]: ſed qȯ vtili⁹ valeat inueniri. ¶ Sit ēt veſtis ipſa rotūda ꝑ circuitū ꝛ non ſciſſa: nec longitudie nimia aut breuitate[l] notanda largas ēt manicas hēat uſq; ad pugnū[m] ꝓtenſas nō cōſuticias vel q̄ūolibꝫ[n] botonatas. ¶ Almutijs de panno nigro vel pellib⁹ caputiorū loco cū capuijs hitus quem geſtauerint ſint cōtēti: iuxta tn̄ diſpoſitionē abbatis ſciſſis ſuper humeros[o] ꝛ honeſtis caputijs vti poſſint. ¶ In veſtib⁹ ſendatū[p] ꝓ foderaturis non portēt: eſtiualibus[q] largis aut botis[r] altis ꝓ calciamētis vtant̄ nullus zonā cultellū calcaria cuꝫ ornatu deferre: aut cuꝫ ſella clauorum ornatu decorata ſuperfluo vł nimis al's ſumptuoſa: ſiue cū freno ferraturaꝫ ad ornatum[s] habēte equitare ꝑſumat. ¶ Rurſus in locis i qb⁹ fuerit cōgregatio. xij. monachoruꝫ[t] aut ſupra infra ſepta[u] monaſterij: abbas ꝑor aut ali⁹ ꝑſidens portet flocum[x] de panno ꝓ flocis aut cucullis i ipo monaſterio cōſueto[y]: monachi vero alij i monaſterijs i qbus flocos ſoliti[z] ſunt portare debēt ēt vti eis. ¶ In alijs aūt monaſterijs ꝛ īfra domos ꝛ alios ꝑoratus vbi nō eſt tāta cōgregatio monachoꝝ: cucullas[a] clauſas deferant ꝛ honeſtas. ¶ Cū vo abbates ꝑores aut alios ꝑſidētes ꝛ monachos alios extra mōaſterium ꝓficiſci cōtinget: flocū cucullā aut capā[b] clauſaꝫ hēant ꝛ ſubtus capā ſi eam portauerint cucullā deferāt: aut ſi maluerint ſcapulare. ¶ Cū aūt ad ſeruiēdū in diuinis officijs albis[c] vel ſacris veſtibus induent: aut cū occupabūt i opib⁹ vti eis liceat ſcapulari. ¶ Uerum ne ex diuerſa acceptatōne: quā in diuerſis regionib⁹ huiuſmodi vocabula flocus videlicet ꝛ cuculla dicuntur hēre: heſitandi circa premiſſa mā relinquat: cuculle noīe habitum longū ꝛ amplū: ſꝫ manicas non hn̄tem: nomine vero floci habitum qui longas ꝛ amplas habet manicas nos itelligere declaram⁹. ¶ Sāe[d] ſingul' mēſib⁹[e] tā in mōſterijs

n ¶ Q̄ūolibꝫ. ergo ēt vnū vł duos botonos portare nō licet.

o ¶ Humeros. apud nos cōis ſcindunt ante pectus: ꝛ tamē. ſ. ponit pena. Et aduerte qꝛ modum ſciſſure non relinquit hic diſpoſitioni abbatis: ſed ſolum in deferendo vel non: ſatis tamen videretur ſufficere diſpoſitio tacita. l. cuꝫ ipſe abbas caputio vtatur. iſta vero ſciſſura debet eſſe tanta ꝙ appareat ꝛ patens ſit: ſa. ſ. ti. ꝓxi. c. fi. ꝛ quod dixi. ſ. c. compi. de vita ꝛ hone. cleri. c. ij.

p ¶ Sendatum. omne ſericum comprehendit. ꝛ vide quod dixi. ſ. c. j. ſuper. ꝟ. ſericis.

q ¶ Eſtiualibus. in vulgari vocamus ſtiuali ꝛ ſunt calciamenta corij q̄bus in eſtate vtor: ꝛ optima fiunt apud ſanctum ſeuerinum.

r ¶ Botis altis. que capiunt ſupra talos ꝛ aliquid de crure: ꝛ ligātur q̄nq;: ꝛ hos. ſ. vocat ſotulares corrigiatos.

ſ ¶ Ad ornatū. per hoc ꝟ. ſupra duplicatū patꝫ ꝙ q̄n nō ad ornatū ſꝫ ꝓpter ígruētē neceſſitateꝫ talib⁹ vterent̄ eēt excuſabiles: ad hoc ȯ vi. ꝛ ho. cle. clici. ꝛ. ſ. §. porro.

t ¶ Duodeci monachorum. incluſo prelato de ſi. c. fi. de ꝑui. ex ore.

u ¶ Septa. i. clauſuram ſic dictā a ſepio ſepis ꝑ c. ſcripta aliud ſignificat vt dicetur. ſ. de here. ad noſtrum. in ꝑn.

x ¶ Flocū. in regula nō habetur hoc nomen. ꝛ ſ. dicet quid ſit flocus.

y ¶ Conſueto. hic ergo videtur excuſabiles monachi āglie ſi meliori pāno vtuntur q̄ꝫ noſtri.

z ¶ Soliti. concor. xxxj. di. c. j. de cenſi cum apoſtolus. in fi. io. an.

a ¶ Cucullas. de his. xx. q. iij. preſens. xix. q. iij. c. ij. de eta. ꝛ quali. intelleximus.

b ¶ Capam. rondelli q̄ nūc in vſu ſunt nō ſunt ꝓꝑe cape: ſiue capa dicat̄ a capite: ſiue a capio capis: qꝛ totū hoieꝫ capiat. nō. n. hn̄t caputiū appēſuꝫ. Et no. qꝛ lꝫ ſub capa ſit portandū ſaltē ſcapulare ſub floco vel cucculla nō quaſi illa ſint habitus ſed nō capa.

i ¶ Degunt. concor. xij. di. illud. lxxvj. di. vtinam.

k ¶ Subtilius. vnde dicit regula. predi. c. lj. di. de groſſitudine non cauſentur monachi.

l ¶ Breuitate. de vi. ꝛ ho. cle. clerici. xxiij. di. non liceat. ij.

m ¶ Pugnum. hoc eſt clauſa manus cum apprehenſione digitorū: ꝛ dicitur a pungo. qui enim manu vult pungere ſtringit pugnum: non dennudent ergo brachium vt faciunt domine ꝛ quidam hiſpani: nec vtantur guarnachijs quas prohibet hec littera.

c ¶ Albis. non ponitur pro colore ſed pro veſte ſacra: de qua ſequitur verſus: Dicitur vrbs alba veſtitur preſbyter alba. vrbs illa de qua loquitur verſus eſt de prouincia.

d ¶ Sane. tertia pars.

e ¶ Mēſib⁹. artant. ergo monachi ſingulis mēſib⁹ ad qȯ fideles artant̄ ſingul' ānis: de pe. ꝛ re. oīs. pp religiōis eni profeſſionem

L

ꝙ extra ſublata occaſiōe q̄cū
q₃:ad ꝯfeſſionem ſaltē ſemel
accedāt oēs ⁊ ſinguli[a] mōchi
⁊ in p̄ma[b] dnica menſis cuiuſ
libet in mōſterijs ſp cōicent:
niſi ex cā forte quā₃ abbati p̄
ori aut p̄iariſ mōſterioꝝ nō
dīant intimare: coꝝq₃ iudi-
cio vł abſtineāt[c] vel accedāt.
¶ Regula q₃ cu₃ in capitulo
legitur ab illo q̄ preeſt ipſi ca
pitulo vel alio cui hoc ipſe in
iunxerit ꝓpter iuniores[d] vul
gariter expōat[e]. ¶ Nouitijs[f]
ēt fidelis deputet̃ inſtructor[h]
tā i diuiſ officijſ ꝙ i obſuātia
regulari. ¶ Porro[i] a vena-
tiōib[k] ⁊ aucupatōib oēs ſē-
per abſtineāt: nec eis inteſſe[l]
aut canes vel aues vēaticoſ[m]
per ſe vł alios tenē p̄ſumant[n]
nec a familiarib[o] ſecū morā
tib teneri permittant: niſi ſal
t[p] viuaria vel garenas ꝓpas
vel ius venādi i alieis hn̄t
in q̄bus cuniculi vel fere alie
forſan eēnt: quo caſu hoc eis
permittit̃: dū tn̄ infra mōaſte-
ria ſeu domos q̄s inhitāt aut
coꝝ clauſuras venaticos ca
nes nō teneāt: nec venatiōi p̄
ſentiā exhibeāt perſonalem.[q]
¶ Siq̄s[r] autē p̄miſſoꝝ teme
rarius extitit violator: regu-
lari[s] ſubiaceat diſcipline. ⁊ ni
hilominꝰ ſi ſotulares[t] nō cor
rigiatos ⁊ altos[u] aut capucia
vt p̄fert[x] non fiſſa[y] portare pre
ſumpſit: ſiq̄dē abbas vel p̄or
non hn̄s[z] abbatē ꝓprium fue
rit: p annum ſe nouerit a bn̄fi-
cioꝝ collōne ſuſpēſū. ¶ Si
vō aliꝰ[a] fuerit ab admīſtratio
ne ſiquā₃ obtinet ſit p annum
ſuſpēſus. ꝙ ſi nullā₃[b] hēat: eo
ipſo p annū reddat̃ inhabilis
ad admīſtratōe₃ ⁊ eccłiaſticū
bn̄ficiū obtinēdū. ¶ Siq vō
coꝝ venatōi aut aucupatiōi
clamoſe vel al's cū canibꝰ aut
auib[c] ex propoſito[d] intſuerit
iuxta p̄miſſam pſonaꝝ diſtin
ctionē[e] dictarū ſuſpēſiōis ⁊ in
habilitatis penas p bienium
ipō facto icurrāt. ¶ Abbate
aūt vel p̄ore a collōne vt pre
mittit[f] bn̄ficiorū ſuſpenſo ad
p̄orē clauſtralē cū ꝯſilio ⁊ aſ-
ſenſu ꝯuentꝰ vel maioris ptis
ipſiꝰ eorūdem bn̄ficioꝝ collō
deuoluat̃. ¶ Qr[g] vō nōnulli
monachorū ipſorum ſicut ac
cepimꝰ ſuaui[h] iugo[i] obſuantie
regularis abiecto iterdu₃ ꝓp
is relictis mōſterijs ſe i eis ſe
cure mōari nō poſſe fingētes
vel alio colore q̄ſito p curias
p̄ncipū euagando diſcurrūt:

aliqd debent ad p̄ſum ſancte inſtitutōis adijcere.iiij.di.denicq₃.
a ¶ Singuli.concor.de exceſ.prelat. nimis.j.⁊.ij.in fi.⁊ dubito an per hoc intendat dilatare hanc conſtōne₃ quo ad hoc ad alios monachos: quod ſatis eſt honeſtum.
b ¶ In p̄ma.non puto ꝙ ſolennitas feſti occurrentis ea die: puta reſurrectionis penteco-ſtes vel p̄roni mōaſterij hēat hoc alterari: fa.e.t. cū ad mōaſteriū.in p̄n.
c ¶ Abſtineant.ꝯcor.de pe.⁊ re.omnis.
d ¶ Iuniores.vbi ergo tales non eēnt iſta expoſitio nō fieri: fa.de ele.in dēnitatibus.§.pe.li.vj.⁊.j.de iurepa.c.j.§.ſane
e ¶ Exponatur.viij.q.j.oportet.xliij.diſti.§.vl.
f ¶ Nouitijs.i.ſcholaſticis nō inſtructis q ſub diſciplina degunt: dato ēt ꝙ ſint pfeſſi: cū eade₃ ⁊ ſoror: ſit rō: alr ſumit̃.ſ.ti.j.c.fi.cum concor.
g ¶ Fidelis.non ſolū catholicus: ſ₃ ēt diligēs ⁊ fidelis ⁊ legalis.
h ¶ Inſtructor.xij.q.j.c.j.xxviij.diſ.de his.in auc.de mona.§.volumꝰ in fi.coll.j.
i ¶ Porro.q̄rta pars.
k ¶ Venationibꝰ.hec ꝓpter fiunt ad beſtias: aucupationes de quibus ſequitur: fiunt ad aues inde aucupator auium captor.
l ¶ Intereſſe.ꝯcor.j.de bap.p̄nti.cum concor.
m ¶ Venaticos.de alijs qui ſunt ad cuſtodiam non prohibet.
n ¶ Preſumant.hec ꝓhibent̃ ſecularibꝰ clericis: de cle.ve.c.j.⁊.ij.cum ſuis concor.
o ¶ Familiaribus.tenet̃ quis de facto familie: de hoc de teſti.ſpo.cu₃ ad ſedem in glo.pe.
p ¶ Saltꝰ.de ſaltubus ⁊ viuarijs hētur.ff.de vſufruc.vſufructuariū venari.j.R̃n.⁊.j.§.Dicitur aūt ſaltus nemus raras hn̄s arbores vbi fere ⁊ venatores ⁊ canes bn̄ ſaliunt. dixit quidā: Eſt nemus ſaltus ſalientis dī actus. Viuaria dicunt̃ talia loca: q̄ ibi viuunt ⁊ nutriunt̃ fere: ⁊ circa piſces vtimur hoc verbo. Garene: nō eſt noſtrū vulgare. ⁊ forte dicitur a gario garis ⁊ quomodo ⁊ quare dicantur iſta loca foreſte ſilue inſule ⁊ prata⁹ ſcripſi poſt ho.de dona.cum dilecti..ſuper.j.glo.
q ¶ Perſonalē.reprobat qd̄ no.ho.de cle.ve.c.ij.vbi dixit per xv.vagationes: ꝙ ſi redditus clericoꝝ etiā religioſoꝝ ꝯſiſtunt in venatiōe: puta cuniculoꝝ vt in ꝓuincia vł feraꝝ: vt in anglia licebat illis: in t̄pe ꝯpetenti: maxime deficiente familia in proprijs pſonis venationē capere ⁊ vendē: cū id nō ſit vagari: ſed neceſſitati ⁊ vtilitati eccleſie ſubuenire: ad qd̄ clici tenētur.vij.q.j.p̄ntium ⁊.c.placuit vt nemini.xxvj.q.j.qui vere.⁊.c.nos autem: quo ad religioſos hoc hic corrigitur.
r ¶ Siquis autem.quinta pars.
ſ ¶ Regulari.i.quā₃ dictat regulare: habetur in regula.ſ.xxiij.c.⁊ duobus ſe.⁊.xviij.⁊ duobus.ſe.⁊ de hoc ſcripſi de reg.c.fi.
t ¶ Sotulares.a ſub ⁊ talo.nec recedit a p̄miſſa p̄miſſione eſtimaliū: ſed dicit ſotulares: cū illis vtuntur tales eſſe debere.
u ¶ Altos.de quibus p̄dixit ibi boſ altis.
x ¶ Prefert.in ꝑte.ij.xv.almutijs.
y ¶ Nō fiſſa.ſuper humeros.
z ¶ Non habens.concor.e.ti.in ſingul.in prin.
a ¶ Alius.q₃ abbas vel prior non habens abbatem.
b ¶ Nullam hēat.ſiſis diſtictio.ſ.c.cō.de vi.⁊ ho.cle.qm̄.de deci.c.j.⁊.j.de penis.multoꝝ.
c ¶ Auibꝰ.ſi ergo ſine his fieret vēatio vł aucupatio cū retibꝰ vel laq̄is nō ē locus huic pene.
d ¶ Ex ꝓpoſito.ſecus ſi ex caſu: ⁊ cō cor.de ſen.ex.cum voluntate in prin.⁊ fi.de ſcil.ca.vno xv.omnem.
e ¶ Diſtinctionē.vt.ſ.abbates ⁊ p̄ores n̄ hn̄tes abbates a collōnē bn̄ficioꝝ: alij ab admīſtratōe bn̄ficiorū ſint ſuſpenſi: ⁊ nō hn̄tes ſint ihabiles p biennium: ⁊ ex maioritate pene p₃ ꝙ iſta ē maior culpa q₃ precedens.xxiij.q.j.non afferamus.
f ¶ Vt p̄mittit̃.reſtrigit ergo hāc ꝓuiſionē ad hos caſus.in alijs ergo ſeruet̃ qd̄ hētur ne ſe.vac.c.vno.lib.vj.
g ¶ Quia vero.ſexta pars cuius cauſa potuit eē quod no.io.mo.de elec.generali.xv.clericos.lib.vj.
h ¶ Suaui.Matthei.xj.in fi.⁊ dic ſuaui iuſtis ⁊ appetentibus: de pe.di.j.perfecta.quibus eſt clauſtrum quaſi aqua piſcibus.xvj.q.j.placuit.ij.alijs eſt carcer: de ſen.excō.vt fame.Ad vtrunq₃.xxviij.diſ.de his.
i ¶ Iugo.i.idem verbum in pre.c.de his.⁊ de preſum.cum in iuuentute in prin.⁊ dicitur a iugo is.⁊ ſic ſolet vocari inſtrumentum quo boues iunguntur.
k ¶ Canonici.de hac ergo pte nō dubitamus q₃ liget ēt

De ſtatu monachorum et canonicorum regularium

⁊ niſi a prelatis eoꝝ petita pen
ſio vel ſubuentio aſſignet̃ eiſ-
dē: cōſpirātes in illos eiſq; ꝓ
ditionē vel alia grauia impo
nētes eos capi ⁊ incarcerari:
ipſorūq; monaſteria ꝯburi ꝓ
curāt: ⁊ int̃dū monaſterioꝝ
ipſoꝝ bona in totū vel in ꝑtē
nō modicā occupar̃ ꝑſumūt.
¶ Nos eorū i hac ꝑte repro
bis auſibus obuiare volētes
hoc edicto ꝑpetuo ꝓhibemuſ
ne monachi aut regulares ca
nonici [k] adminiſtrationez ali-
quā nō hñtes [l] ad curias [m] ꝑn-
cipū abſq; ſpāli [n] ꝑlatoꝝ ſuo-
rū lnīa ſe ꝯferr̃ preſumāt q ſi
vt ſuis prelatis aut monaſterijſ
dānuz aliqḋ īferāt ad dictas
curias ſe ꝯferre ꝑſūpſerit: ex-
cōicatōis ſniaz eoſ īcurrē vo
lumus ipſo [o] fcō: prelatis eoruz
diſtricte nihilomin⁹ iniungen
tes: vt ipſos a predictaꝝ curi
arū acceſſu ⁊ alijs q̇buſlibet
vagatōib⁹ ⁊ diſcurſu diligent̃
cōpeſcē: ac ſup hoc nō pentes
eiſdē ſcuē corrigē nō omittāt.
¶ Prefate q̄z ſnīe mōachos [p]
īfra [q] ſcepta monaſterioꝝ ſine li
cētia abbatū ſuoꝝ arma [r] tenē
tes [s] decernimus ſubiacere.
¶ Ad hec [t] ꝑdeceſſoꝝ nroꝝ [u]
veſtigijs īherētes [x] ꝑpetuo ꝓ-
hibem⁹ edicto: ne monachi [y]
ſingli i ſingul' ſibi cōmiſſis ad
miniſtratōib⁹ vel ꝑoratibus
hītare ꝑſumāt: ſz ſi ꝓuētus ꝑ-
oratuū ſeu admīſtrationū h⁹ i
duobus [z] forte non ſuppetant
ijdē ꝑorat⁹ ſeu admīſtratōes
niſi p abbates ad ſuſtētatōez
duoꝝ ſufficiētes reddātur: lo
cis alijs viciniorib⁹ ad eorū
monaſteria ꝑtinētib⁹ vl' ipſo-
rū monaſterioꝝ officijs [a] aut i
ter ſe īuicē [b] ꝓut erit ꝯmodius
cū ꝯſilio ⁊ aſſēſu [c] abbatū p lo
coꝝ ipſoꝝ ordiarios [d] vniant̃
¶ Monachiſ locoꝝ que ali-

monachos non nigros.
l ¶ Non habentes. illos enim quandoq; pro ipſarum ad miniſtrationuz cauſis illuc ire oportet: quas proſequi poſſunt lz non ſint perpetui: de iud. cum deputati.
m ¶ Curias principum. de of. or. q̄ſto. Inter. xij. abuſiōes clauſtri enumerat iſtam. hu. de folleto. li. ij. de aīe clauſtro ſic dicēs: Duodecim ſunt abuſiones clauſtri quibus tota religiōis maſſa corrumpit̃: prelatus negligēs: diſcipulus inobediens: iuuenis ocioſus: ſenex obſtinatus: monach⁹ curialis: monach⁹ cauſidicus: habitus ꝓcioſus: cibus exquiſitus: rumor i clauſtro: lis in capitulo: diſſolutio i choro: irreuerentia circa altare: ⁊ hec ſingula ibi pulchre ꝓſequitur: ⁊ dicit ibi ad propoſitum q cum dicitur monachus curial' ex adiuncto deſignatur aliquid leuitatis. Ordo enim clauſtri ⁊ ordo curie diuerſus eſt: ibi dextera tua repletur muneribus: hic lauas manus tuas inter inocentes. Ibi pauperū violēter res auferunt̃: hic a paupere ſponte offeruntur. Ibi laudat̃ peccator in deſiderijs aīe ſue: hic benefit iuſto. ⁊ poſt pauca ſubmittit: q monachus curial' ꝓ ſeculari ꝑncipe alpiuz frigora ⁊ italicos calores libēter patĩ: qui pro mgr̃o ſpūali multo minora forſan iuitus pateret̃: ⁊ huic cōcor. xlvij. di. oēs: ⁊ exquo circa iſta vagamur: ad religioſoꝝ refrigeriuz ſcire debes q cyprianus librum fecit de. xij. abuſionibus ſeculi dicens: q ſunt he: ſapiens ſine operibus: ſenex ſine religione: adoleſcens ſine obedientia: diues ſine elemoſyna: femina ſine pudicitia: dominus ſine virtute: chriſtian⁹ contentioſus: pauper ſuperbus: rex iniquus: ep̄us negligens: plebs ſine diſciplina: populus ſine lege: dicens q ſic ſuffocatur iuſticia: ⁊ ibi ſingulas ordinate proſequitur.
n ¶ Speciali. generalis ergo puta q poſſint ſe quo voluerint: abſentare non ſufficit.
o ¶ Ipſo facto. ad hāc excōicationē ꝯhendā duo vidēt̃ur neceſſaria. ſ. q intrauerint curiā: ⁊ q cā dānificandi monaſteriū vel prelatū. licentiā vero hr̃e vel non hr̃e nō puto pōderandū: cum hic nō repetat̃. hinc eſt q etiā de lr̄a prelati intrās curiā ſi ad hoc itrat ligat⁹ eſt. Ex ſolo igit̃ exitu clauſtri ob hanc cām non ligat̃: ſi. ne cle. vel mo. c. iij. ⁊ vl. Itez exquo intrauit ob hanc cām lz dānum non intulerit: ſiue q2 non potuit: ſiue q2 penituit ligatus eſt: ſi. de homi. ꝓ humani. li. vj. ⁊ qḋ ibi no. non ob. ff. de fur. vulgaris. §. q fur eſt. q2 lz is qui domū intrauit aīo furandi adhuc non teneat̃ furti: tenetur tamen iniuriarum vel de vi: ſi vim intulit vt ibi: ſic ⁊ iſte lz de damno non teneatur qḋ nōdum intulit: tamen intrādo conſūmauit delictum quo ad hanc penam.
p ¶ Monachos. non repetit regulares canonicos.
q ¶ Infra. ꝓ intra. ⁊ pz ꝑ hoc q ex tenētē pena non includit.
r ¶ Arma. in cōi ſignificatōe ꝯprehendunt̃ tela ſz dicunt̃ arma ſtricte q̄b⁹ defendimur: tela q̄b⁹ īpugnam⁹: iſti. ḋ pu. iu. §. itē lex cornelia. de homici. ſi ꝑfodiēs. lz vt ibi no. armoruz appellatio ēt fuſtes ⁊ lapides ꝯprehendit ⁊ oēm qḋ arcu ⁊ manu mittĩ: vt ꝑ. §. itez lex cornelia. ⁊. ff. ḋ v̇. ſi. armoꝝ appellatio. ñ puto tñ auctorez ſic latiſſime intellexiſſe. ioan. an.
ſ ¶ Tenētes. veniēs ḋ foris ad clauſtꝝ cū armis nō aīo tenēdi nec tenet ex delatōe ligari nō vr̃: vt v̇bū cū effectu ⁊c. de cle. ñ re. relatū. cū ꝯcor.
t ¶ Ad hec. vij. ps. ⁊ expōe. i. pret̃ vl' vltra hoc.
u ¶ Nroꝝ. ſ. alexādri ⁊ honorij. e. ti. c. ij. de cap. mo. c. pe. ⁊ vl.
x ¶ Inherētes. ꝯcor. de iur. cal. c. j. de re iudi. cū oli. de torne. c. j. ioā. an.
y ¶ Monachi. ſimplr̃ loquitur: vñ de oībus itelligitur. io. an.
z ¶ Duob⁹. ſ. ꝑori ⁊ ſocio. ⁊ ꝑ hoc pz nō eē neceſſe q ꝑor hēat duoſ ſocios: lz q̄dā ꝯ̈ ꝑ dec. vl. de cap. mo. ad quā rñde vt ibi ſcripſi ſuper verbo monachos.
a ¶ Officijs. vt elemoſynarie ſacriſte cellerarie vel ſimilibus.
b ¶ Inuicem. q2. ſ. duo talia loca quorum neuter ſufficit ad priorem ⁊ ſocium vnientur.
c ¶ Aſſenſu. ſi hoc nō addidiſſet ſufficiebat ꝯſiliū q̄rere: ḋ arb. cū oli. ⁊ lz hic req̄rat̃ ꝯſenſus abbatis. nihilomin⁹ neccium puto conſenſuz capli ecclie cathedralis. ſ̈. e. cō. de re. ec. non ali. ſi vna.
d ¶ Ordinarios. approbat qḋ no. inno. ⁊ ab. de exceſ. ꝑla. ſicut. vbi tenēt q abbates eccliās ēt pleno iure ſibi ſubiectas vnire nō pñt: ⁊ fa. qḋ dixi. ſ̈. e. cō. de re. ec. non ali. ſi vna. de re. permu. c. vno. Querit archi. de ꝑben. cū ſingula. li. vj. an abbates poſſint hoc ꝑſcribere: ⁊ all. q ſic l. de exceſ. ꝑla. accedētibus. alle. ad ꝯ̈rium c. di. ꝯ̈ morem. xciij. di. illud. tenet q poſſint ſaltē circa prioratus ſimplices manuales nō hñtes curā: ſicut poſſent vnire grangias vel maneria. ff. de le. j. q in reꝝ. §. vl. de leg. ij. gaius. §. j. ff. de v̇. ſig. l. locus. ad hāc alle. facit qḋ no. de preben. tue. ſatis videt̃ per ea que no. de preſcrip. auditis. ⁊ que ſcripſi in pre. decre. accedentibus. q cum iſtud ſit dignitatis ⁊ iuriſditionis non ordinis qḋ preſcribi poſſit tamen cum titulo: niſi preſcriptio ſit talis cui⁹ initij non ſit memoria: de preſcrip. c. j. li. vj.
e ¶ Ad clauſtꝝ. ſepius dixi ⁊ ſcripſi de cap. mo. c. fi. q̄ ꝯcor. huic q iura q̄ tractāt de monachis ne ſoli maneāt in capellis: de clauſtralib⁹ itelligunt̃: qḋ pz hic ⁊ ibi. Si ergo mōch⁹ ē ꝑpetuus inſtitutus ad curā ꝑpli ⁊ ſic nil hz cōmune cum monaſterio. xvj. q. j. ne ꝓ cuiuſlibet. ſociū nō tenet: ⁊ ſic ſeruat̃ de facto: nec occurrit

ratio quare abbas talez monachum de ſuo clauſtrali monacho ſociaret: ſed obedientiarius qui clauſtralis eſt: q2 ſolo nutu abba tis reuocatur ad clauſtrum: iſte nõ debet eſſe ſolus: vt cum ſocio aliqualem ſtabilitatem clauſtri ſeruet. ⁊ idem in regulari canoni- co: vt ſcripſi. e. ti. ꝙ dei timorem ſuper magna glo.

cebat tẽpoꝛalibus adminiſtrationibus monaſterioꝝ poſ ſe pꝛefici non pꝛofeſſos: cum illi ſint quaſi caſtaldi: hic aũt vides ꝙ nõ ſufficit tacita pꝛofeſſio: vt ſic decre. nullus. de elec. lib. vj. etiam in his hodie locum habeat.

n ¶ Conſuetudie. no. caſum nouũ quo dãnat cõſuetudo:

a ¶ Seruiturꝭ. cum ti. vl' fine: de cap. mo. c. fi. ĩ. de exceſ. pla. frequẽs. xv. q. dã. Sz dices ꝙ ẽt cliciſ ſecularis dz hĩc ſociũ cũ quo celebret: de fi. pſ. ve niẽs. cuz ꝯcoꝛ. fateoꝛ ꝙ eget ſuitoꝛe ſz nõ ſocio: ⁊ ideo ſufficere poterit talis loc⁹ pſbytero ⁊ ſer uienti: qui duobus mo- nachis nõ ſufficeret.

b ¶ Ceterũ. octaua ps.

c ¶ Conuẽtuales. in q- buſ. ſ. ſunt pl'es collegia liter: de quo ſatis ſcripſi de iurepa. nobis nõ vt ſinguli: fa. de exceſ. pla. dilecta. talis aũt põt da ri delegatus per papaz ſ. e. cõ. de reſcrip. c. ij.

d ¶ Etſi. ꝓ q̃uis. vbi ve ro curã ãberz exercẽ p ſe ip̃z puto ꝙ ãbeat attigiſ ſe. xxv. an. de elec. cũ in cũctiſ. §. iferioꝛa. nõ ob. ꝙ ſit manual: fa. de elec. nemo deiceps. li. vj. ⁊ p iſtõ q̃uis videt cõpare ad mioꝛẽ etatẽ. videtur eni aliqb⁹ ſufficẽ talẽ eẽ maioꝛẽ. xiiij. an. exquo ali⁹ curam exercet ⁊ hoc tollit: tñ ã mẽte iuris nõ eſt ꝙ clauſtral' gerat cu ram ppli: de cap. mo. c. ĩ. ⁊ vide quod ibi dixi.

e ¶ Peregerit. ꝯcoꝛ. de regu. ad nrãm. de oſ. de le. cum viceſimũ. vbi de hoc pleni⁹: de elec. cũ i cunctis. ad idẽ. e. ti. indẽ nitatib⁹. li. vj. de eta. ⁊ q̃. c. vno. li. vj. ꝙ autem h̃ requirat ann⁹ pfectus: ⁊ ñ. ſufficit inchoatus: eſt de arbitrarijs q̃ pẽdẽt ex pncipis voluntate.

is vnient poꝛib⁹ ad clauſtꝝ pꝛimit⁹ reuocãdis ⁊ clicis ſer uituris[a] ibidẽ de locoꝝ ipoꝝ ꝓuentib⁹ ꝓuiſione debita fa- cienda. ¶ Ceteꝝ[b] pꝛioꝛatus ꝯuẽtuales[c] alicui: niſi. xxv. an num attigerit: alij vo curã aĩa rũ hñtes: etſi[d] cura ipſa p ſecu lares hẽat pꝛeſbꝛos exerceri: cuiq niſi. xx. ãnuz pegerit[e] cõ ferri nequeant aut committi. ¶ Qui aũt poꝛat⁹ iſtos[f] vel illos hũerint[g] ĩfra annũ cõpu tãduz a tpe collatõis ſeu cõ- miſſiõis ſibi facte ã eis ⁊ poſ ſeſſiõis eoꝝ adepte[h] vel infra xxv. etatis ſue annuz ſi añ an num[i] ipm nõ ꝯuentuales pꝛi- oꝛat⁹ eis ꝯmiſſi fuerit aut col lati ſe faciãt ad ſacerdotiuz ꝓ moueri. ¶ Qõ ſi ceſſante ra tionabili[k] cã nõ fecerit: eoipo nulla etiã monitiõe pmiſſa: p dictis pꝛioꝛatib⁹ ſint pꝛiuati: q̃ ipſis iteruz ea vice nullate- nus ꝯferãtur[l]. ¶ Sane pꝛio rat⁹ aliqs ſiue admĩſtratio cõ mitti alicui vel ꝯferri nõ poſ- ſit: niſi expſſe[m] ꝓfeſſus fuerit oꝛdinẽ monachalẽ: neq pꝛio rat⁹ aut admĩſtrationes extra monaſteria obtinentes pmit- tãtur in monaſterijs: ſed t ene

ant in ipſis pꝛioꝛatib⁹ ſeu ad miniſtratõnib⁹ q̃cunq nõ ob ſtãte ꝯſuetudie[n] reſidere[o]: niſi ex ſtudioꝝ[p] vel alia cã rõna- bili[q] ad tpus foꝛte ab h⁹i reſi dẽtia excuſent. ¶ Ad ãplia tionem[r] aũt cult⁹ diuini ſtatui m⁹: ꝙ monachi qlibz[ſ] ad mo nitionẽ abbatis ſe faciãt ad oẽſ oꝛdies ſacros excuſatiõe ceſ ſante legitima[t] pꝛomoueri[u]. ¶ Rurſus vt ipſis mõachis ꝓficiẽdi in ſcia via oppoꝛtũa nõ deſit[x]: in ſingulis ipſoꝛum monaſterijs qb⁹ ad hoc ſup- petũt facultates[y] idone⁹ tenea tur mgr̃: q̃ eos in pmitiuis ſci entijs iſtruat diligent. ¶ Pꝛe miſſa[z] igitur oĩa ⁊ ea nihilomi n⁹ q̃ fe. re. inocenti⁹ papa q̃rt⁹ pdeceſſoꝛ noſter circa ſtatum mõachoꝝ ipſoꝝ ꝓ vberioꝛi cultu obſeruãtie regularis quo ad vſuz camiſiaꝝ abdicatio- nem ꝓpꝛietatis ſilentiũ ⁊ eſuz carniũ: ac de coꝝ capitul' de triennio in trienniũ celebꝛan- dis: ⁊ etiam quo ad quelibet alia ſtatuit[a]: q̃ oĩa inouam⁹ ⁊ appꝛobam⁹ expſſe volum⁹ ⁊ ſtatuim⁹ firmiter obſeruari[b].

Idem in eodem.

Attẽdentes[a] ꝙ vbi guber

ſic. ĩ. c. ꝓx. i fi. ⁊. ĩ. ti. j. c. ij. §. vt aũt. ⁊ ñ. e. cõ. de eta. ⁊ q̃. vt hĩ q cũ ſuis con coꝛ. ⁊ no. ꝙ lz dã- net ꝯſuetudinẽ de nõ reſidẽdo ĩ poꝛ- ratib⁹: nõ p h̃ dã- nat illã q̃ hz ꝙ ta- les poꝛes vocẽ ha beãt i electiõe ma- ioꝛis abbatiſ: de q̃ no. de priui. c. j. in fi. lib. vj. ⁊ dixi de reli. do. c. fi.

o ¶ Reſidẽ. colli- ge ex hac ꝯſtõne ⁊ ex illa. ñ. e. com. ã ſup. ne. pꝛe. c. vno quo in multis eq- pant poꝛat⁹ mãua les ppetuis bñfici is. ſ. in tpe lateranẽ. cõ. de ꝯceſ. pbẽ. c. ij. i cenſib⁹ nouis nõ iponẽdis: nec antiqs augẽdis: in fructib⁹ ipſoꝝ cuz vacãt nõ occupan dis in ipſoꝝ pl'ali- tate nõ hñda: i eta te: in oꝛdie: i ꝓfeſſi one ⁊ reſidentia.

p ¶ Ex ſtudioꝝ. de cle. non reſi. re- latum.

q ¶ Rõnabili. pp infirmitatẽ: aer' in tẽpiem: capitales inimicitias vl' ſilia

r Ad ampliatio nẽ. ix. pars ⁊ huic pnci. concoꝛ. de cõ ſti. c. pe.

ſ ¶ Quilibet. non poteſt ergo nega- ri quin in omnibus monachis locum habeat qõ hic dĩ.

f ¶ Iſtos vel illos. ſ. conuentuales vel non conuẽtuales curatos ⁊ no. ꝙ lz dec. lz canon. de elec. li. vj. locuz non habeat in eccliijs collegiatis ⁊ aſſumptis ad ipſaꝝ regimen: vt. e. ti. ſtatutũ in poꝛa- tib⁹ tñ ꝯuẽtualibus ⁊ religioſis ⁊ ipſoꝝ poꝛib⁹ locũ habz vt hic.

g ¶ Habuerit. nõ dicit receperit: p qõ vult ꝯphẽdẽre ẽt iaz ꝓmo tos. ⁊ eſt ſi. de elec. cum in cunctis. §. hoc ſane. ſed cõtradicit lr̃a ſequẽs ibi: a tempoꝛe collõnis ⁊c. ſed ſupplendum videtur vt p- us commiſſis a tempoꝛe quo ligat conſtitutio.

h ¶ Adepte. vel exquo per eos ſtaret: de elec. commiſſa. li. vj.

i ¶ Si añ ãnũ. ⁊ ſic ñ ſt apti ad ſacerdotiũ. ñ. e. cõ. ã eta. ⁊ q̃. gnãlẽ

k ¶ Rõabili. vt iſirmitat irrl'aritaẞ ſupueniẽtis ſine clpa ſua vl p- cedẽtis i q̃ ſufficient diſpẽſatũ eẽt: de eta. ⁊ q̃. tuã. vl' his ſilibus.

l ¶ Conferantur. concoꝛ. de elec. cõmiſſa. §. poꝛro. li. vj.

m ¶ Expꝛeſſe. repꝛobat qõ no. egi. de elec. cũ in magiſtrũ. vbi di

t ¶ Legitima. quã ſi hz ⁊ nõ exaudit ſupplicet vel appellet ad ſuperioꝛẽ abbatis ad iſtar ſui ſupplicãtis ꝯ dñm. C. de pꝛeci. impe. of. l. j. de ap. de poꝛe. de iurepa. nullus.

u ¶ Pꝛomoueri. ita ⁊ contra pꝛohibitionem abbatis pꝛo moueri non debent: de tempo. oꝛ. ad aures.

x ¶ Nõ deſit. cõcoꝛ. de magiſtris. c. j. ⁊. c. q2 nonnullus.

y ¶ Facultates. ſi abbas hoc non ſeruans dicit facultates non ſufficere: epiſcopus facta de hoc inquiſitione ſi inueni at illas ſufficere: illum coget ad hoc vel ponet ibi magiſtꝝ de magiſtris. c. ij.

z ¶ Pꝛemiſſa. decima pars.

a ¶ Statuit. e. ti. cum ad monaſterium. ⁊. c. in ſingulis. ⁊ ⁊ ibi vide de hic pꝛohibitis.

b ¶ Obſuari. pcedẽs ergo diſſuetudo circa pꝛeſcripta vel

De statu monachorum vel canonicorum regularium

naculuʒ diſcipline contēnit[b]: reſtat vt religio naufragetur[c]: ꝓuidēdū cenſuim⁹ eſſe preci pue: ne ꝑ contēptuʒ h⁹i[d] ī his q̄ ſe xp̄o[e] voto celebri[f] deſpō derūt quicq̄ repiat incōgruū qḋ irregularis ponat honeſta tis gloria maculā: ꝛ diuinam merito poſſit offendē[g] maie ſtatē. Hoc igit ſacro approbā te ꝯcilio duxim⁹ ſtatuenduʒ: vt ſingula monialiū monaſte ria ꝑ ordiarios[h] exēpta vide licet q̄ ita ſe. apo. ꝙ nulli alīj ſubiecta noſcunt aplica[i]: non exēpta vō ordinaria auctē: ac exēpta alia[k] ꝑ alios quibus ſubſunt annis[l] ſingul' debeāt[m] viſitari. ❡ Uiſitatores autē h⁹i ſollicitudīs ſtudiū diligēt īpendant[n]: vt moniales[o] ipſe quarū nōnullas dolētes[p] au diuim⁹ i ſubſcripti[q] excedere[q] pānis ſericis[r] varioꝝ fodera tur[s] ſandalicījs[s] comati[t] ꝛ cor nutis[t] crinib⁹ ſcacatis ꝛ virga tis[u] caputiolis nō vtant: non choreas[x]: nō feſta[y] ſeculariuʒ ꝓſequant: non die noctuve ꝑ vicos ꝛ plateas icedant[z]: aut voluptuoſaʒ al's vitā ducant eaſq; ſolertius[a] retrahāt ab i ſolētījs[b] q̄buſlibʒ ꝛ mūdi h⁹il lecebris[c]: ac iducāt eaſdeʒ ad ipendēdū i monaſterījs ſuis deuotū ꝛ debitū v̇tutum dn̄o famulatū: ad q̄ oīa[d] obſeruan da moniales eaſdē nō obſtā tib⁹ exemptionib⁹ ꝛ ꝓuilegījs q̄buſcūq;: q̄b⁹ tn̄ quo ad alia[e] nolum⁹ preiudiciuʒ generari per illos de quibus ſupra di ctū eſt ꝯpelli[f] iubemus reme dījs oppoꝛtūis. ❡ Statuim⁹

ſupra dcā nō iuuat: ꝛ tn̄ inouatio iſta de facto nō proficit.

a ❡ Attendentes. Primo ponit exordiū. Scd̄o ꝯſtōnem ibi hoc igit ſacro. i q̄ ꝑ⁹ ſtatuit ꝙ ordiarīj ſingul' an nis viſitēt monaſteria monialiū nō exēpta ꝛ exēpta q̄ ſoli pape ſubſūt: reliq̄ exēpta viſitēt ſuꝑiores ipſoꝝ. Scd̄o ſta tuit de officio viſi tantiū: ibi viſitato res. Tertio ꝓcipit abbatiſſas b'n̄dicē das debē infra an nū p⁹ ꝯfirmationē b'n̄dici: ꝛ penā ipo nit ibi: ſtatuimus. Quarto ibi: illas quoq;. ꝯſtōeʒ pro gat ad canonicas cū q̄dā ꝓteſtatiōe Quinto ibi ipſos aūt. determinat co mitiuā viſitantiū. Sexto ibi ſig vō. punit illos qui vi ſitantes predictos impediunt.

b ❡ Cōtēnit. xlv. di. ſalomō. ꝛ. c. ſe. Jo. chry. vbi non timet rephēſor ſe curus accedit tēta tor. ꝛ facilitas ve nie ꝛc. de vi. ꝛ ho. cle. vt clicoꝝ. cum ſuis concor.

c ❡ Naufragetur. quaſi naufragium patiatur: ſa. de pe. di. ij. poſt naufra gium. xxiij. q. j. non turbatur. xxiij. di. c. j. poſt prin.

d ❡ Huiuſmodi. correctionis ꝛ diſcipline.

e ❡ Chriſto. xxvij. q. j. que chriſto.

f ❡ Celebri. dicitur a celo ꝛ ponitur pro ſancto pro ſolēni pro feſtiuo pro frequentato.

g ❡ Offendere. quod grauius eſt q̄ȝ offendere terrenā: de here. vergentis.

h ❡ Ordinarios. annis ſingulis debeant viſitari qḋ eſt. j.

i ❡ Apoſtolica. auctoritate quod ſequitur.

k ❡ Alia. iſtoꝝ ergo monaſterioꝝ exēptoꝝ due ſunt ſpēs. aliqua ſunt exēpta que nō recognoſcūt ſuꝑiorē niſi papaʒ alia ſunt exēpta q2 ſunt ordinū exemptoꝝ: ſicut monaſteria ordinis ciſtercien̄. camaldul'. ꝛ ſiliuʒ. Jlla ergo nō corriget ordinarius loci: ſed abbas vel prioꝛ cui ſubſunt. Si auteʒ monaſteria monialiū ſubſunt alījs monaſterījs monialiū cū illa maioꝛ prelata clauſurā exire non debeat. e. ti. c. vno li. vj. videtur ꝙ illud monaſteriū ſic ſubiectū poſſit ordina rius viſitare: archi. in pre. decre. vnica tenet ꝙ illa maioꝛ ꝓ lata per ſe viſitare nō poſſit: ſed cū iuſte ſit impedita viſita bit per aliū. x. q. j. ep̄m. ſa. de of. or. inter. e. ti. ſi ep̄s. lib. vj. ꝛ ſm̄ hoc ceſſabit ibi officium ordinarīj.

l ❡ Annis ſingulis. an ſufficiat hoc fieri in fine primi anni ꝛ in prin. ſcd̄i: vide qḋ ſcripſi. e. ti. in ſingul. in prin. hec aūt viſitatio fiet ſemel tn̄ in anno: iterari tamē poterit ſi ſubſit cauſa: qḋ dic vt no. de of. archi. mandamus. de cenſi. cum venerabilis. qḋ de non exemptis eſt indubitatuʒ. Sed idē puto de exemptis: nec iſta littera contradicit.

m ❡ Debeāt. male faciūt prelati qui has viſitationes omit tunt: cū hoc verbum ſit ꝓcepti ꝛ neceſſitateʒ imponet: de ap. oblate. in fi. de ſen. excō. vt fame. ꝛ ſi quandoq; ſapiat hone ſtatem: ſed illud ſpeciale: de deſpon. impube. c. j.

n ❡ Impēdant. capl'a ſuꝑ q̄bus ingrūt viſitatores monaſterioꝝ formauit guil. in ſpe. de inq̄ſitione. §. nunc tractemus. v̇. lʒ autē.

o ❡ Moniales. abbatiſſas icludit: de ſimo. c. fi. de priui. ex orē.

p ❡ Dolētes. ꝯcor. s̄. e. recolētes. in ꝓn. de cele. miſ. dolētes. j. de cenſi. ad nr̄aʒ. i ꝓn. s̄. e. cō. de elec. in pleriſq;.

q ❡ Excedere. iunge hic lr̄aʒ nō vtantur. io. an.

r ❡ Sericis. imo nec ha bē debēt ſericā texturaʒ xxj. q. iiij. c. j. ſed portaȓ debēt veſtes aptas ꝓfeſ ſioni ꝛ ſanctimonie. xxj. q. iiij. c. fi. xxiij. di. ſancti moniales. ꝛ ſac. s̄. e. cō. de vi. ꝛ ho. cle. qm̄ i ꝓn. fulgēti⁹ ad ꝓbāt: Ueſtis tal' ſit ſacre v̇ginis q̄ te ſtis ſit intime caſtitatis.

s ❡ Sandalicījs. de his de vſupallij. c. fi. ꝛ. xciij. di. §. cōpagiſ. ꝛ ſūt calci amēta q̄b⁹ vtunt ep̄i in duti pontificalibus.

t ❡ Et cornutis. ꝑ hanc copulā nō videt ꝓhibē comas ipſaꝝ vbi cornu te nō ſunt: fa. xxx. di. q̄ cūq;. ꝛ. xx. q. iij. c. ij. vbi lʒ hoc lau. cū ibi ꝓcipi at dicos tōderi ꝛ nō mo niales. apud nos cōiter tondunt moniales. ꝛ. c. q̄cūq;. de ſecularib⁹ feis intell'r: que in ſui velamē ꝛ ſubiectōis ſi gnū crinib⁹ vtunt. Refert vegeti⁹ de re militari ꝙ cum romanis neruoꝝ ꝛ funiū copia defeciſſet: ꝛ nō poſſent ad reſiſtendū bella torib⁹ machinas reꝑare: mulieres romane abſciſſis crinib⁹ eos maritis tradiderūt ꝑ quos reꝑatis machinis aduerſarioꝝ ipetū repulerunt. maluerūt. n. vt ipſe dicit pudiciſſime femine maritis cōuiuere capite deformato: q̄ȝ integris crinib⁹ hoſtibus ſeruire: ſic puto plus monialib⁹ expedire deformato capite deo cōuiuere q̄ȝ crines poliendo humani generis hoſti ſeruire. ioan. an.

u ❡ Uirgatis. hec prohibentur etiaʒ ſecularibus clericis. s̄. e. cō. de vita ꝛ ho. cle. quoniam. in prin. ꝛ in fi.

x ❡ Choreas. vide quod dicam. j. de celebra. miſ. c. vno. circa medium.

y ❡ Feſta. Cyprianus de laude virginitatis ſic loquitur: Nec cō putari iā potes inter puellas virgines chriſti: que ſic viuis vt poſ ſis adamari.

z ❡ Incedant. etiam ex honeſta cauſa. debent enim manere ſub clauſura. eo. ti. c. vno. lib. vj.

a ❡ Solertius. s̄. e. cō. de of. dele. c. vno. ibi exponitur.

b ❡ Inſolētījs. s̄. e. com. de of. or. c. j. ibi exponitur.

c ❡ Illecebris. ſ. carnalibus vel illicitis delectationibus ſic dictis quia illiciunt.

d ❡ Oia. ꝛ ſilia: de conſti. tranſlato. de reſcrip. inter. ff. de le. non poſſunt. vn̄ ſi portarent veſtes rubeas vel virides vel in ſilibus: hic non expreſſis excederent: coarcebunt ordinarīj.

e ❡ Alia. legis dioceſane vel iuriſditōis: q̄ plene no. de of. or. dile ctis. ꝑ hoc tn̄ nō eximit illas a procuratōe: cū illa ſit annexa viſi tationi: de preſcrip. cū ex officij. de cenſi. cum venerabilis.

f ❡ Cōpelli. ꝑ hoc videt ꝙ nō poſſint exēptas deſtituere: ſac qḋ

inſup vt queuis ad regimē abbatiaꝝ aſſūpte i monaſterijs in qb⁹ abbatiſſe ſūt ſolite[a] benedici[b]: infra annū a ſue ꝯfirmatiōis tēpore[c] ꝯputādū munus benedictiōis ſuſcipiant: alioq̄n a iur ſuo: niſi ſubſit cā rōnabilis[d]: ꝓſus ſe nouerit cecidiſſe[e]: ꝑ illos[f] ad quos id ptinet ꝓuiſione de abbatiſſis monaſterijs ipis canonice facienda. ¶ Jllas q̄ꝫ mulieres q̄ vulgo[g] dicunt canonice ſeculares[h]: ꝛ vt ſeculares canonici vitā ducūt: nō renunciātes ꝓꝓo: nec ꝓfeſſionē aliquā faciētes: ꝑ locoꝝ ordinarios ſi exēpte nō fuerint ſua: ſi v̓o exēpte fuerit ap. auctoritate ꝓcipim⁹ viſitari. ¶ Per hoc tñ nō intēdentes caꝝ ſtatū regulā ſeu ordinē approbare[i]. ¶ Jpſos aūt viſitatores notarijs duobus[k] ꝛ ꝑſonis duabus[l] ſue eccleſie[m] q̄tuorq̄ꝫ viris[n] alijs honeſtis vtiq̄ꝫ ꝛ maturis[o] ꝓcipimus in ea quā viſitādo facient inquiſitiōe fore cōtētos[p]. ¶ Siq̄ v̓o viſitatores ipſos[q] in premiſſis īpedire[r] preſumpſerit ſeu aliquo premiſſoꝝ: niſi moniti reſipiſcant ipſo[s] facto excōicationis ſententiā ſe nouerint incurſuros: priuilegijs ſtatutis ꝛ conſuetudinib⁹ q̄buſlibet in contrarium minime valituris.

Clemens quintus in cōcilio vienenſi.

De religioſis domib⁹ vt epo ſint ſubiecte Rubrica

Cum[t] de quibuſdam

ſcripſi poſt ino. de eta. ꝛ qua. q̄ris. in fi. de reſcrip. dilectus. j. ꝛ facit. ſ. e. ti. ea q̄. v̓. hec eadē. quā p hāc inmutari nō puto q̄n etiā hodie illa loca viſitāt viſitatores a capitulis ꝓuincialib⁹ deputati: qḋ pꝫ q: viſitant ēt nō exēpta vt ibi: ergo ordinarioꝝ ꝑtās nō īpedit ipſoꝝ officiū. exerceant ergo ordinarij quo ad exēptas cenſuraꝫ ꝛ diſciplinas regule. ſ. e. proxi. §. ſiquis. ꝛ hec ſint remedia opportuna de quibus ſequitur.

a ¶ Solite. lꝫ ergo abbatiſſe bñdicant: tñ non oēs. iſpicitur ergo mos monaſterij: ꝯcor. ſ. c. ꝑxi. ꝑte. ij. v̓. morē. ꝛ. xij. q. ij. alienatōnes. Quid ſi alique fuerūt bñdicte aliq̄ nō? Puto ſi de more ſeruato p. xl. ānos patere poſſet: illū ſeq̄nduꝫ lꝫ ꝑus vel poſt ſeruatuꝫ fuerit ꝯtriū: ar. ḋ ꝑbē. cū de bñficio. li. vj. vbi v̓o affirmatiua vl' negatiua tāti tpis nō apparet: puto penā iſtā locū nō hēre q̄ſi ex varia obſuatione videat̃ hoc voluntariuꝫ ad hoc de cenſi. ex ꝑte.

b ¶ Benedici. vt ſcripſi poſt hoſt. de accuſa. me minim⁹. minuſ hꝫ bñdictio abbatiſſe q̄ꝫ abbat: q: abbas benedict⁹ monachos bñdicit: de ſup. ne. pre. c. j. ꝛ cōfert mio res ordies: de eta. ꝛ q̄li. cū ꝯtigat. qḋ ex fragilitate ſexus abbatiſſa nō facit: de pe. ꝛ re. nouā. cū ſi. lꝫ ergo bñdictio abbatis non ſit ſimplex ſed mixta inter ſimplicē ꝛ ordinariā: vt ſcripſi poſt hoſti. de eta. ꝛ q̄li. tuā. bñdictio tñ abbatiſſe ſimplex vr̃. Jtē lꝫ bñdictio abbatis a ḋ q̄ pendet ordināḋi ptās his diebus dari debeat q̄bus dādus eſt ordo ſm̃ ho. q dicit id tutius. de eta. ꝛ q̄li. cū ꝯtigat. de iſta tñ a q̄ ptās illa nō depēdet minus vr̃ dubiū q̄n quolibet die dari poſſit: facit de ꝯſe. ec. vel al. c. ij. ꝛ ſatis eſt certū tꝑs illi vel ſuis depēdentijs non eē prefixū. ſed dubitabat̃ an hec bñdictio ſit iterabilis? hug. hic tenet ꝙ nō. j. q. j. manus. eſt. n. quaſi ſacr̃m ꝛ ad inſtar benedictionis nuptiarum: de ſe. nup. c. j. ꝛ. iij. quidam contra. inquirenduꝫ eſſꝫ. quid ſeruet curia. certum eſt autem pro his benedictiōibus dandis vel datis precium exigi non debere: de ſi. ſicut. iij.

c ¶ Tēpore. ſic etiā currit tēpus conſecrationis epi. ſ. poſt confirmationē. c. di. c. j. de hoc de elec. cū in cunctis. v̓. cum vero.

d ¶ Rōnabilis. puta ipſi⁹ īfirmitas: volūtas dioceſani p ipm ſe pius req̄ſiti: vacatiō ſedis vel his ſilis. Jdē puto ſi poſſeſſionē abbatie non hūiſſet neq̄ꝫ per eam ſtetiſſet: ad hoc. xcij. di. ſig epi. de elec. cōmiſſa. li. vj. Jtē ſi corrupta ꝓmota eſſet p eū qui poſſet nō bñdiceret: ꝛ facit qḋ no. hug. xx. q. j. iuuēculas. p cū q poſſꝫ dixi q: corrupta nō pōt in abbatiſſaꝫ eligi: vt ibi ꝛ facit. j. q. vij. c. ij. v̓. nouimus. ꝛ no. xxxj. q. j. qūo virginibus. nō. n. poſſet corruptā v̓ginitatē hortari. xxvj. di. c. pe. in fi. ergo nō preſit virginibus.

e ¶ Cecidiſſe. in abbatib⁹ in quib⁹ hoc nō exprimit̃ nō hꝫ locum hec pena. lꝫ enim maſculinum comprehendat femininū: non tñ conuertitur. exemplo eni ꝛc. ff. de le. ij. ſi ita ſit ſcriptum.

f ¶ Per illos. ſiue ſint collegia ad que ſpectat de iure cōi electio. xvj. q. vi. c. vlti. ꝛ de elec. c. j. ſiue ſint alij ad quos de iure ſpeciali ſpectet prouiſio: de reſti. in in te. c. ij.

g ¶ Vulgo. facit. j. e. c. proxi. in prin. cum conco ꝛ.

h ¶ Seculares. de his de elec. indēnitatibus. §. pe. li. vj. ꝛ no. xij. q. vi. c. vi. ꝛ de ma. ꝛ obe. dilecta. in glo. pe.

i ¶ Approbare. imo reprobari vr̃. xviij. q. ij. ꝑniciosam.

k ¶ Duob⁹. negatiue ſumit̃. i. nō plibus. facit. xxvj. di. c. j. ꝛ de hoc no. de teſti. lꝫ. j. Jdē repete de ſequentibus. ꝛ hoc probat lr̃a contentos que ſequitur.

l ¶ Duab⁹. decre. vt iuxta. de off. or. dicit de duab⁹ ve trib⁹: ſꝫ hec decr. ſpāliter loquitur i monaſterijs monialium.

m ¶ Sue eccleſie. cathedralis vel inferioris.

n ¶ Viris alijſ. nō diſtiguit: ſint clerici vel alij: tñ decre. vt iuxta de of. ord. precipit ſeculares excludi.

o ¶ Maturis. etate: de elec. cum in cunctis. in prin.

p ¶ Cōtentos. circa viſitationē aliorū monaſterioꝝ ꝛ locoꝝ ſeruet̃ decr. vt iuxta de of. or. circa viſitationem quam facit epiſcopus de proprio capitulo precipue regulari ſeruetur extraua. boni. de offi. ordi. debent. hic autem taxat numerū intromittendorum in. c. tempore viſitationis: per hoc tamen non reſtringit numerum procurandorum ſtatutum: de cenſi. cum apoſtolus.

q ¶ Jpſos. ordinarios viſitantes apoſtolica auctoritate vl' propria vel ſuperiores ipſorum monaſteriorum.

r ¶ Jmpedire. p hanc lr̃am puto ꝙ neceſſe ſit īpedimentū ꝓcedere ꝛ monitionē ſeq ad hoc vt loc⁹ ſit huic pene. hoc dico q: vidi ꝑlatos ſcribētes q̄nq̄ꝫ monialibus ꝙ parēt ſe certa die ad recipiendā viſitationē ipſorum: ꝛ in eiſdeꝫ lr̃is faciunt monitioneꝫ ꝙ nullus īpediat. talis enim monitio debet fieri vt deſiſtant ab illato īpedimento vt loc⁹ ſit huic pene: facit qḋ ſcripſi de conceſ. prebē. cū noſtris. ꝛ ſup glo. ij. Sed nūquid illato īpedimento fiet monitio nominatiꝫ an ſufficiet generalis? pro ꝛ ꝯ facit. ſ. e. compi. de vi. ꝛ ho. cle. c. j. de ſen. ex. conſtitutionem. li. vj.

ſ ¶ Jpſo facto. eſt ergo iſte caſus quo ſufficit monitio: nec eſt neceſſaria ſententia: concor. dedi. ſ. e. compi. de vi. ꝛ hone. cle. c. j. abſoluit autem ordinarius ex quo papa non reſeruat: vt de ſen. excō. nuper.

Cum de quibuſdā. Primo ponens conſtitutionis cām abolet ꝛ dānat ſtatum beguinaꝝ ꝛ excōicat illū ſectantes vel de nouo aſſumentes. Scḋo ibi ꝓdictis. excōicat religioſos dantes circa id cōſiliuꝫ auxilium vel fauorē. Tertio proteſtatur ſtatū penitentie ꝛ humilitatis p id mulierib⁹ nō ꝓhiberi: ibi ſane. Cōſtitutioni forte cām dedit qḋ no. ho. de pe. ꝛ re. cū ex eo. dū eniꝫ ibi dr̃ ꝙ q̄ſtores elemoſynaꝝ nō hoſpitent̃ in locis incongruis: dicit ibi ho. parcit ꝙ nō dicit ꝓſtibulis: ſꝫ cauēduꝫ ē a q̄ſi ꝓſtibulis: ſicut ſt̃ hoſpitia beguinaꝝ: qḋ ꝑniciosum

gen⁹ eſt mulierꝫ: nec de facili alios q̄ꝫ religioſos admittūt: a qbus oibus modis ē cauendū. xviij. q. ij. diffinimus. ⁊ c. pernicioſam. Alibi etiā no. hoſ. ꝙ a beguinis cauenduꝫ de fri. fraternitatis. p⁹ pn. de vi. ⁊ ho. cle. monaſteria. alibi no. de iureiur. ⁊ ſi xp̄s. ꝟ. angel⁹. q̄ndaꝫ dixiſſe tp̄a mutata i malū: ex quo ꝯſci entia cepit, eē pc̄tꝫ. de⁹ nouit iuramē tū ⁊ beguinat⁹ reli gio. dī q̄daꝫ decla ratoria ſup hac cō ſtitutiōe manaſſe: quā de curia hēre n̄ potuit: ⁊ a qbuſ dā audiui ꝙ a cu ria non manauit. vidi aūt duas ꝯri as: ⁊ vt puto i ala mania cōpoſitas: quaꝝ altera vide batur edita ad cō ſultationeꝫ epiſco pi argentini.

de here. cū ex iniuncto. nec clericis niſi ſint curati vel ſup hoc p̄ui legiati. ſ̄. c. ꝯpil. de ſepul. dudū p⁹ pri. ⁊. §. huiuſmodi. in pri.

k ℂ Introducāt. qd̄ hereticū ē: de here. ad abolendā. in prin.

l ℂ Sanctitatis. ſm greg. ſimulata equitas duplex eſt iniquitas. ratio eſt quia malum facit ⁊ abutitur bono.

mulierib⁹ᵃ beguinab⁹ᵇ vulga ritᶜ nūcupatisᵈ: q̄ cum nulli p mittāt obediētiāᵉ nec p̄pis re nūciēt: neqꝫ pfiteātur aliquaꝫ regulā approbatam: religioſe neq̄q̄ exiſtunt: q̄q̄ hitum qui beguinaꝝ dī deferāt ⁊ adhe reāt religioſis aliqb⁹ ad quoſ ſpāliter trahitᶠ affectioᶠ earun dē: nobis fide digna relatiōe iſinuatū extitit: ꝙ earū aliq̄ q̄ ſi pducte i mētis inſaniaꝫᵍ: de ſūma trinitate ac dīna eſſentia diſputētʰ ⁊ p̄dicentⁱ: ac circa fi dei articulos ⁊ eccleſiaſtica ſa cramenta opiniōes catholice fidei ꝯrias introducātᵏ: ⁊ mul tos ſup his decipiētes ſimpli ces: eos i errores diuerſos in ducāt: aliaqꝫ q̄ꝙ plura piculuꝫ aīarū pariētia ſub quodā ve lamine ſcitatisˡ faciāt ⁊ cōmit tāt. ℂ Nos tā ex his q̄ꝙ alijs de ipſaruꝫ opiōne ſiniſtra fre q̄nter auditi eas merito ſuſpe ctas hn̄tes: ſtatū earūdem ſa cro approbāte cōcilio perpe tuo duxim⁹ phibēdū ⁊ a dei eccl'ia pēit⁹ abolēdūᵐ: eiſdem ⁊ alijs mulierib⁹ quibuſcūqꝫ ſub pena excōicationis: quaꝫ in ꝯrium faciētes incurrē vo lum⁹ ipſo factoⁿ: iniūgentes exp̄ſſe: ne ſtatū h⁹i dudūᵒ for te ab ipſis aſſūptū q̄quo mō ſectentᵖ vlteri⁹: vel ip̄m aliq̄ ten⁹ d̄ nouo aſſumāt. ℂ Pre dict' vo religioſisᑫ: per quos eedē mulieres i h⁹i beguina gū ſtatu foueri: ⁊ ad ipſum ſu ſcipienduꝫ induci dicunt: ſub ſimili excommunicationis pe na quam eoipſo ꝙ ſecus ege rint ſe nouerint incurſurosʳ di ſtrictius inhibemus: ne muli eres aliq̄s p̄dictum ſtatum vt p̄mittitur dudum aſſumptum ſectantes: aut ipſum de nouo forſitan aſſumētes quomodo cūqꝫ admittant: ipſis ſuper eo ſectando vel aſſumendo p̄bē tes nullo modo conſilium au xiliū vel fauorem: nullo ꝯtra premiſſa priuilegio valituro. ℂ Sane p p̄dicta prohibere nequaq̄ꝙ intēdimus: quin ſi fu erint fideles alique mulieres que promiſſa continentia v etiam non promiſſa honeſte ſˢ ſuis conuerſantes hoſpitijs penitentiam agere voluerint ⁊ virtutumᵗ dn̄o in humilita tisᵗ ſpiritu deſeruiꝛ: hoc eiſdē liceat prout dominus ipſis i ſpirabit.

Idem.

Quiaᵘ ꝯtingit interdū ꝙ

a ℂ Mulieribus. virgies nuptas ⁊ viduas ꝯp̄hēdit: de hoc. ff. de ver. ſi. mulieris. in p̄n.

b ℂ Beguinab⁹. de erroꝛib⁹ begui narū ⁊ beguardo rū alamanie. ſ̄. de here. ad noſtrum.

c ℂ Vulgarit. iſpi citur elocutio vul gi. ſ̄. ti. pxi. c. vlti. v. illas quoqꝫ. ſ̄. d̄ here. c. j. §. ſane. de torne. c. j. de iniu. etſi pignorationes in prin. li. vj. cum ſuis concor.

d ℂ Nuncupatiſ. hic iunge lrām no bis fide digna ⁊c. quod ſequitur ē in terpoſitio.

e ℂ Obedientiaꝫ. vide qd̄ ſcripſi qui cle. vel vo. ꝯſuluit. ⁊ qd̄ no. in ſpe. de ſta. mo. ꝟ. xxxvij. Et per hoc videtur ꝙ hec conſtitutio ſo rores minorum que dicuntur tertij ordinis non includat: cum ille promittāt obedientiam ⁊ habeant regulam: nō p prie quo ad tria ſubſtantialia: ſed quēdam modum viuen di per ſe. apo. approbatam: qd̄ mihi conſtat: ⁊ fa. ſ̄. de ſen. ex. cum ex eo. in prin. Secūdus autem ordo eſt ſororū ſan cte clare que pfitētur ſub alia: ſed d̄ſunt a p̄mo: qꝛ habent proprium in cōi quod nō habet ordo minorum.

f ℂ Affectio. ſic. xcv. di. olim.

g ℂ Inſaniam. ſicut ille de quibus habetur. xxvj. q. v. epi ſcopi. que ſequi ſe dicunt dianam.

h ℂ Diſputent. quod etiam maribus laicis non licet: de he ret. c. ij. §. j. lib. vj. C. de ſum. tri. l. penul.

i ℂ Predicēt. h nō licet mlierib⁹ ēt p̄latis: de pe. ⁊ re. noua xxiij. di. mulier. xxxiij. q. v. mulierē. Nec licet marib⁹ laicis

m ℂ Abolēdū. concor. lxviij. di. corepi.

n ℂ Ipſo facto. ex quo papa ſibi vel alteri abſo lutionē non reſeruat ab ſoluet ordinari⁹: de ſen. excō. nuper.

o ℂ Dudū. reſpicit prete rita qꝛ illud exprimit: ⁊ qꝛ rō huius antiqua.

p ℂ Sectētur. q̄ſi ſequā tur vel aſſequantur.

q ℂ Religioſis. alios n̄ ligat: vt dicam. ſ̄. de ſen. excom. c. j.

r ℂ Incurſuros. qꝛ par ticipans crimini dāna to incurrit eandeꝫ penā excōicatiōis: de ſen. ex. nuper. ⁊. c. ſi concubine nō videbatur hoc expri mi neceſſe: ſed qꝛ vt ſcri pſi in pre. decre. nup. il la pena locū nō hꝫ niſi duo ꝯcurrāt: ꝙ crimi ⁊ crimioſo pticipet: ideo fuit hic expreſſum.

s ℂ Et virtutū. ſ̄. ti. pxi. c. vl. ꝟ. viſitatores. in fi.

t ℂ Humilitatis. ab hu mo dī: ⁊ vt beatus ber. dicit libro de gradibus humilitatis: humilitas eſt virtus qua hō veriſſi ma cognitione ſibi vile ſcit ⁊ p⁹ multa: glioſa reſ ē hūilitas q̄ ipſa quoqꝫ ſupbia palliari ſe appe tit ne vileſcat: facit. viij. q. j. in ſcripturis. in fi. de talib⁹ dī ꝙ ſub ſpē agni lupū gerunt: de here. vt offi. li. vj. Caſſian⁹ po nēs decē hūilitatis indi cia ponit illud octauuꝫ cū qs ſe religs inferiorē nō ſupficie pnūciat labiorꝫ: ſed itimo cordis credit affectu: inde dicunt tres gradus humilitat. Prim⁹ ſubdē ſe maiori: ⁊ nō p̄fer re ſe eq̄li: fa. xxij. di. de ꝯſtātinopolitane. i ſi. Scd̄s ſubdere ſe eq̄ li: nec p̄ferre ſe miori. Terti⁹ ſubdē ſe miori: fa. de pe. diſ. ij. c. j. p̄ dī ſufficiens ⁊ neceſſaria: ſecūda abūdans: tertia ſuperabundās De humilitatis efficacia diabolus ad macharium vt legitur in vitis patrum: Ieiunas interdum ⁊ ego nullo vnq̄ꝫ cibo reficior: tu ſepe vigilas me nūq̄ꝫ ſopor opp̄ſſit: humilitas tua ſola me vi cit. ⁊ amb. dicit: ꝙ humilitas eſt clauis que aperit regnum celo rum: ⁊ reſerat myſteria ſcripturarum. ⁊ grego. in quarta dn̄ica d̄ aduentu: qui ſine humilitate virtutes congregat quaſi in ventuꝫ puluerem portat: ⁊ vnde aliquid ferre cernitur: inde deterius ce catur. ⁊ vide. xciij. di. dominus. c. di. contra morem.

u Quia ꝯtingit. Primo ponens ꝯſtōnis cām ſtatuit hoſpita lia reformari per collatores ipſorum: ⁊ cogi rectores cor

ad ꝯſeruationē locoꝝ ſuoꝝ iuriū ⁊ ad hoſpitalitatē tenēdam ſta- tuēs ꝑ locoꝝ ordinarios ſuppleri defectum vel negligētiam col- latoꝝ etiā circa exēpta. Scdo precipit hoſpitalia in bñficium nō ꝯcedi: niſi in duobꝰ caſibus: ⁊ reprobat ꝯriam conſuetudinem: ſubmittēs quales eē debeant quibus adminiſtratio ipſa cōmitti tur: ⁊ de ipſoꝝ iuramento inuētario ⁊ rōne redděda: ⁊ decretū apponit. Tertio declarat ꝯſtōem nō extēdi ad hoſpitalia religioſoꝝ vel militariū ordinū. Quarto ꝯſeruat antiqs ꝯſuetudies taliū locoꝝ circa diuina offi- cia ⁊ ſacra. Scda ibi: vt autē. Tertia ibi: ꝑmiſſa. Quarta ibi: ceterum.

quod dic vt de re.ec.non alie.ſiquis.

r Facultates. quarū ſemper in ſumptibus ⁊ procuratio- nibus habenda eſt ratio: de vi. ⁊ ho.cle.quoniam.de cen- ſi.ſopite.cum ſuis concor.

ſ In quo.ſ.in reformādo ⁊ complendo: vt dictum eſt.

xenodochioꝝ[a] leproſariorū elymarioꝝ ſeu hoſpitaliuz rectores locoꝝ ipoꝝ cura[b] poſt poſita: bona res ⁊ iura ipoꝝ īterdū ab occupatoꝝ ⁊ vſurpatoꝝ manibus excutere[c] negligūt: qnimo ea collabi ⁊ deꝑdi[d]: domos ⁊ edificia ruinis deformari[e] ꝑmittūt: ⁊ nō attēto ꝙ loca ipſa ad hoc fundata ⁊ fideliū erogatiōibꝰ dotata fuerūt: vt paupes infectiqꝫ lepra recipent inibi: ⁊ ex ꝓuētibus ſuſtentarent illoꝝ id renuūt ĩhumaniter[f] facē: ꝓuētꝰ coſdē in vſus[g] ſuos dānabiliter ꝯuertētes: cū tñ ea que ad certū vſum largitōe[h] ſunt deſtinata fidelium: ad illū debeāt nō ad aliū[i]: ſalua qdē ſe.ap.[k] auctē ꝯuerti[l]. Nos incuriam ⁊ abuſuz hꝰi deteſtantes: hoc ſacro ꝯcilio approbāte ſancimꝰ: vt hi ad quos id de iure[m] vel ſtatuto in ipſoꝝ fundatione locoꝝ appoſito[n]: aut ex cōſuetudie ꝑſcripta legitime[o] vl' priuilegio ſe.ap.[p] pertinet: loca ipſa ſtudeāt ĩ ꝑdictis oibꝰ ſalubriter reformare: ac occupata deperdita ⁊ alienata indebite[q] in ſtatū reduci debitū faciant: ⁊ ad ipſarū miſerabiliū ꝑſonaꝝ receptiōez ⁊ ſuſtētationez debitā iuxta facultates[r] ⁊ ꝓuent[ꝰ] locoꝝ ipſorū rectores ꝑdictos cōpellere nō omittant. In quo[ſ] ſi forte cōmiſerit negligētiaz[t] vel defectū ordinarijs locoruz iiungimus[u]: vt ēt ſi pia loca ꝑdicta exēptionis priuilegio munita ꝯſiſtāt: ꝑ ſeipſos vel alios impleāt oia premiſſa ⁊ ſingula: ⁊ rectores coſdē vtiqꝫ nō exemptos propria: exēptos vero ⁊ alios ꝓuilegiatos[x] aplica[y] ad id auctoritate compellant: cōtraditores cuiuſcunqꝫ ſtatus aut ꝯditionis exiſtant: ac prebentes eiſdem circa premiſſa conſilium auxilium vel fauorē: per cenſuram[z] eccleſiaſticā ⁊ alijs iuri remedijs[a] ꝯpeſcēdo: nullū tñ ꝑ hoc exēptiōibꝰ ſeu ꝓuilegijs ipiſ quo ad alia[b] ꝓiudiciū generādo. Ut autē ꝑmiſſa promptius obſer-

a Xenodochioruz. de hoc ⁊ ſequētibꝰ noibus ſ.e.cō.de prebē.ꝑ lrās ⁊ ibi dcdi remiſ.

b Cura. temporaliuz vt innuunt ſequentia.

c Excutere. repetēdo illa i iudicio: ꝙ poſſunt in eccliaſtico: ēt ſi illi ſint laici: de fo.com.cum ſit.

d Deperdi. ꝑmittunt quod ſequitur.

e Deformari. hec ē ꝓbatio male adminiſtrationis. xij.q.ij. qtuor. ꝺ electi. fundamēta. ꝟ. nūqd li.vj. C.de admi.tut.lex q.facit cōſtitutio io. execrabilis. ſ. Nn. reparī autē debent de redditibus locorum que ſuperſunt: qꝺ dic vt de eccle.edi.c. j.⁊.c.de his.

f Inhuman iter. de ꝓſcrip.cū ex officij.pꝰ ꝓn. de cenſi.licet.

g Uſus ſuos.ſ. vltra victū ⁊ veſtitum: forte in p̄imonio augēdo vl' cōſeruādo: fa.ꝺ pig.c.iij. ⁊ pꝫ ꝙ iſti fructꝰ ēt ſeꝑatos a ſolo ſuos nō faciunt: de alijs clericis ⁊ prelatis no.de oſ.or.preſenti.li.vj.

h Largitione. in vita vel morte.

i Nō aliū. ēt piū. ⁊ ē huic ſi. de ap.c.iij. ⁊ ibi ꝯcor. de hoc in.j. gl. ⁊ bñ.fa.ff.de admi.re.ad ci.ꝑ.l.j.cū ꝯcor.j.gl.qñqꝫ tñ rebus vtimur ad aliū vſum ꝙ̄ fuerit innuēte: de penis ꝙ̄uis.li.vj.

k Aplice ſedis. no.ꝑ hāc lrām ſolū papaz alienare poſſe vſum illoꝝ que per fideles donata ſunt vel relicta. ⁊ addēdus eſt iſte caſus ad alios no.de offi.leg.ꝙ tranſlationem.

l Conuerti. ꝑ ſollicitudinē dioceſani.e.ti.de xenodochijs.

m De iure. vt epi: vt in predi.c.de xenodochijs.

n Appoſito. ꝑ dioceſanū de ꝯſenſu patroni: de ꝯſue.cū dilectꝰ facit.xviij.q.ij.eleutherius.de iurepa.preterea.ij.

o Legitime. ſpatio.xl.an.cū titulo: niſi ſit tanti tēporis preſcriptio cuius initij nō ſit memoria: qꝺ dic vt de ꝓſcrip.c.j.li.vj.

p Sedis.apo. hoc dicit q: lꝫ epi poſſint aliqua tꝑalia iura remittere vel conferre: nō tamē poſſunt a ſe correctionem ⁊ viſitationem de qua hic loquitur abdicare: de hoc de cenſi.cum venerabilis.de reli.do.conſtitutus.

q Indebite. ad hec recuperando admittitur quilibet de loco:

t Negligentiaz. hoc patebit ex facto notorio: de cenſi.romana.§.notoria. vel per aſſignationez termini ad hoc prefixi ⁊ elapſi facit.j.titu.proxi. c.j.

u Iniungimus. non dicit permittimus: per hoc patet ꝙ ordinarij ad hoc tenentur ex ꝓcepto: ⁊ fac quod dixi.ſ.titu.proxi. c.ij.poſt prin.ſup ꝟ.debeant.

x Priuilegiatos. de priui.quoniam. ⁊ c.cum capella.eo.titu.volentes.lib.vj.§.in eos.

y Apoſtolica. concor.ſ.e.com. de ſup.neg.prela. c.vno. ⁊ ibi cōcor. de hoc.

z Cenſuram. de ver.ſig.querenti.

a Remedijs. inuocando ſi expedierit brachium ſeculare: de offi.or. c.j.⁊.c. quoniam.

b Ad alia. ſic.ſ. titu.j.c.ij.

c Secularibus. de religioſis dubitatur an hoſpitalibus preſici poſſint? ⁊ de leproſarijs iam vidi obtentum ꝙ eis ꝑſici poterant per illud qꝺ no.inno.de ec.edi.cuz dicat. vbi dicit collegium leproſorum religioſum ⁊ licitum ⁊ a iure approbatum. ⁊ per.c.quidam.xviij.q.ij.archi.ibi contra dicens: ꝙ ipſum.c.quidam. loquitur de triplici genere locorum ⁊ perſonarum. Unde qꝺ ibi de monachis dicitur nō hoſpitalia ſed manſyria ⁊ monaſteria reſpicit.ſit rō: q: ꝙ monachus ex̄ monaſterium intituletur nō eſt ꝑmiſſum niſi propter curā aiaruz: de regula.ſuper eo. vbi ergo regimen hoſpitalis caret cura: qui dicit religioſum illi preſici poſſe oſtendat ius expreſſum. Nec eſt etiā verum qꝺ dicit inno. collegium leproſorum religioſum: vt ibi etiaz ſcripſi ⁊ facit qꝺ no.de exceſ.prela.nimis.ij.in.ij.gl.de laicis autem fatetur per pre.c.quidaz.ꝙ preſici poſſint: etiā ſi habeat rector curā paupeꝝ vel familie extra ꝑtātem clauiuz. talem enim curam hꝫ ⁊ pater ⁊ dominus ſup familiaz. Iſta ergo non impedient laicū preſici: facit de ſentē.ex.canonica ⁊ qꝺ ibi dixi. Nec ſufficeret ad ꝑficiendū monachuz talis

cura: niſi ex ptāte clauiū curā hēat: de hoc de of. archi. cuꝫ ſatis. de pe. ⁊ re. omnis. In pⁱma tamen editione huius cō cilij hoc fuerat prohibitum: ne laicis habentibus filios vł vxorem ex qua poſſent veriſimiliter filios procreare talia loca conferrentur: quod poſtea fuit ſublatum.

ꝟ. horum. Cum autem iſti rectores ex inquiſitione dentur: meri to ſatiſdatione nō onerātur: fa. C. de epi. ⁊ cle. orphanotrophos in prin. niſi propter vxorem ⁊ filios ſuſpectus eſſet. xviij. di. de ſy racuſane. ſed tali ſuſpecto cōmitti nō debet: vt. ſ.

m Bonis, mobilibus ⁊ imobilibus: de teſta. relatum. ij. ff. de ver. ſig. bonorꝫ.

d Bñficiū. ꝯcor. ſ. e. cō. de pben. p lras. ⁊ vide qđ ibi dixi in glo. vñ nec ⁊ qđ ſtatiꝫ dicā ſu per ꝟ. cōmittat.

e Reprobamꝰ. cōcor. ſ. ea. cō. de eta. ⁊ quali. vt hi g cum ſuis ꝯcor. Si autē expreſſe nō re probaſſet cōſuetu dinem puto ꝙ du raſſet ſicut ſtatutū de quo ſequitur: ð conſti. c. j. li. vj.

f Electionē. p ſu piorē ꝯfirmādaꝫ.

g Cōmittat. ſ. in telligeret ad tps. ſ. ꝙdiu placuerit cō mittēti: tūc eēt lra illa clarior q. ſ. ꝓ hibuit illa in bñfi ciuꝫ concedi q. d. bñficia de ſui natu ra ſunt ꝑpetua. lv. di. ꝑcepta. iſte ꝟo erit tpalis ad iſtar tutorꝝ ⁊ curatorꝫ ð quibꝰ ſequitur: ⁊ ꝑſidentiuꝫ ciuitati romane: de qbus de elec. fundamen ta. li. vj. vel alijs ci uitatibꝰ vel vniuer ſitatibꝰ: de qbꝰ ſatꝭ ſcripſi pꝰ ho. de iu di. c. ſi. ſa. ad hoc ſ. e. cō. de ſup. ne. ꝑla. c. vno. in prin. ibi cōmittere. ⁊ qđ ibi dixi: conſuetudo nō recipit hāc lecturā: imo ita hodie ſicut olim inſtituunt perpetui rectores in locis talibus: ⁊ facit littera regere que ſequitur. declaranda eſſet in hoc mens huius lre.

uent: nullꝰ ex loc ipſis ſeclari bus[c] clicis i bñficium[d] ꝯferat ēt ſi ð ꝯſuetudie quā reproba mus[e] penitꝰ hoc fuerit obſua tū: niſi in illorꝝ fundatiōe ſecꝰ ꝯſtitutū fuerit: ſeu p electiōeꝫ[f] ſit de rectore locis hꝰi ꝓuidē dū. Sꝫ eorꝝ gubernatio viris ꝓuidis idoneis ⁊ boni teſti monij cōmittatur[g] q ſciāt ve lint ⁊ valeāt[h] loca ipſa bona eorꝝ ac iura vtilr regē: ⁊ eorꝝ ꝓuentus ⁊ redditꝰ in pſonarū vſum miſerabiliū fidelr diſpē ſare: ⁊ quos in vſus alios bo na ꝑdicta ꝯuertere ꝑſumptio veriſilis nō exiſtat: in qbꝰ ſub obteſtatōe diuini iudicij: illo rū ad qs dcōꝝ locorꝝ cōmiſ ſio ꝑtinet cōſcias oneramus. Illi ēt qbꝰ dictorꝝ locorꝫ gubernatio ſeu adminiſtratō cōmittet: ad inſtar tutorꝝ[i] ⁊ cu ratorꝝ iuramētum[k] ꝑſtare[l]: ac de locorꝝ ipſorꝝ bonis[m] inuē taria[n] ꝯficere: ⁊ ordiarijs ſeu alijs qbꝰ ſubſunt loca hꝰi vel deputādis ab eis annis[o] ſingu lis de adminiſtratōe ſua teneāt reddē[p] rōnez: ꝙ ſi ſecꝰ a quo ꝙ fuerit attētatuꝫ[q] collatiōem ꝓuiſionē ſeu ordinatōeꝫ ipſā carē decernimꝰ oi robore fir mitatis. Premiſſa[r] ꝟo ad hoſpitalia militariuꝫ[ſ] ordinū aut rligioſorꝝ ēt aliorꝝ[t] extēdi minie volumꝰ: qꝝ tñ hoſpita liū rectoribꝰi ſancte obedien tie ꝟtute mandamꝰ: vt in illis ſꝫ ſuorꝝ ordinū inſtituta ⁊ an tiquas obſeruantias ꝓuider pauperibus ⁊ hoſpitalitatem debitā i illis tenere ꝓcurēt: ad qđ p ſupiores eorꝝ arta diſtri ctione cogant: ſtatutis aūt cō ſuetudinibꝰ qbuſlibet non ob ſtantibꝰ in premiſſis. Ce terꝝ[u] nr̄e intentionis exiſtit: ꝙ ſiq ſint hoſpitalia altare[x] vł al taria ⁊ cimiteriuꝫ ab antiquo hñtia ⁊ preſbyteros celebrā tes ⁊ ſacramenta eccleſiaſtica pauperibꝰ miniſtrātes: ſeu ſi parochiales[y] rectores ꝯſueue rint i illis exercere ꝑmiſſa an tiq ꝯſuetudo ſeruetur quo ad

n Inuentaria. que als repertoria dicunt. ff. de admi. tu. tutor q reptori um. ⁊ ad hoc tutores ⁊ curatores tenent. C. de admi. tu. l. tutores. ij. de cur. fu. l. fi. ⁊ formas di uerſorꝝ inuētariorꝝ vide in ſpe. de iſtru. edi. §. fi. ⁊ de his ibi ꝟ. ſunt etiaꝫ.

o Annis ſingulis. per hāc lraꝫ vi ꝙ ēt nō peti tā teneat offerr: als ſi ter minꝰ ſtatutꝰ nō eēt: pōe exēplū. ſ. e. cō. de teſti. c. vno. ſatis videret ſuffi cē ꝙ hoc faceret cū reqſitꝰ eēt: de iureiu. c. breui ſa. qđ no. de elec. cupiē tes. §. ſi ꝟo. in. v. glo.

p Reddere rōeꝫ. ꝯ. C ð epi. ⁊ cle. orphanotro phos. in fi. ⁊ auc. de ec cle. t. §. pe. coll. ix. vbi di cit tales ad rōnem red dendam nō teneri. Sꝫ. illud correctū p auc. po ſteriorē. de ſan. epi. §. eco nomos. coll. ix. ita ibi ſol uit gl. tu dic verꝰ ꝑmas leges nō correctas: ſꝫ lo quunt de rōne reddēda orphanis vł paupibus ad quā iſti nō tenentur qđ ſōat ibi tex. dicēs ꝙ ñ ſubiacēt tutelaribꝰ vel curatorijs rōnibꝰ. §. eco nomos. loqt expreſſe de rōne reddenda epo ad quā tenēt: vt ibi ⁊ h. ſꝫ hoc h addit ꝙ ſingulānis ad hoc teneant

h Valeant. cum effectu. ſ. de cle. nō re. c. iij. ⁊. iiij.

i Tutorꝝ ⁊ curatorꝝ. iurāt. n. iſti facer vtilia pupilł vł adul tis qbus deputant ⁊ ꝑtermittere iutilia ipſorꝝ: ēt res ⁊ pſo nas ad cōmodū ⁊ vtilitatē eorꝝ bona fide cuſtodire ⁊ ſalua re: inuētarium de rebus eorꝝ facere: ⁊ adminiſtrationis ſue rōneꝫ ipe debito reddere cū reſiduorꝝ reſignatōe: eo ſaluo ꝙ ſemp vti valeant ꝟitate: qđ vide in ſpe. de tuto. in. j. colū na. ⁊ ꝓbat. C. de epi. au. l. de creatōibꝰ. C. de cura. fur. l. fi. cū ſi. tutor autē dat pupillo: curator adoleſcēti: ⁊ interdum maiori, furioſo vel prodigo vel his ſimilibus. dat etiaꝫ bo nis ⁊ ad cauſas ⁊ lites: de qbꝰ oibꝰ in ſpe. de curatore.

k Iuramentum. concor. j. de here. c. j. §. porro.

l Preſtare. no. qꝛ de ſatiſfactōe nil dicit: ad quā tñ tuto res ⁊ curatores tenent: niſi ſint teſtamētarij vel ex inqſitōe dati. C. de tuto. q ſatis nō de. l. in dubium. ⁊. l. nō oiuꝫ. de cura. fu. l. fi. inſti. de ſatiſ. tu. in ꝑn. ⁊ ſic ſoli legitimi ⁊ ſine i qſitōe dati ſatiſdant: ⁊ ibi de hoc ⁊ in ſpe. de tu. §. ſi autem.

q Attentatum. ſ. qꝛ conferuntur in beneficium ſecularibus cle ricis vel perſonis non talibus: vt dictum eſt. ſ.

r Premiſſa. ſ. de ſuppletiōe ordinariorꝝ etiā quo ad exēpta ꝙ nō ꝯferant i bñficiū de iuramēto iuētario ⁊ rōne reddenda.

ſ Militarium. vt ſancti io. hieroſo. ſancte marie teuthonicorꝝ calaſtrenſium ⁊ ſimilium.

t Aliorꝝ. ſunt qdā religiōes ſup hoſpitalitate fundate vt cruciſe rorꝝ. vel dato ꝙ nō ſint ad hoc fundate: habēt tamē hoſpitalia.

u Ceterum. quarta pars.

x Altare. talia hoſpitalia cum eccliā. vel altari cimiterio vł alio iure parochiali vel que als ſint perpetua ⁊ religioſa erigi nō poſ ſunt ſine auctē dioceſani: als tamē quilibet domū ſuā vel partem domus ad hoſpitalitatē pauperum diſponere poſſet: ſed tūc pe nitere poſſet. ⁊ vide qđ dixi. e. ti. ad hoc ſuper. j. glo. ⁊ qđ no. ho. in ſum. de regula. §. j. ꝟ. quid de ruſticis. ex quo autēꝫ hoſpitale ē locꝰ religioſus ⁊ auctoritate epi deputatus: bene poſſunt talia ſibi accedere. ſ. e. com. de preben. per litteras.

y Parochiales. ſ. in quorꝝ parochijs ꝯſtructa ſunt hoſpitalia ꝓ qbꝰ facit ius cōe: de ꝑſcrip. ex tranſmiſſa. ⁊ de reſti. ſpo. ad de cimas. lib. vj. ſtatur tñ conſuetudini. Cꝫ ergo hoſpitale ⁊ ipſius

familia ꝛ paupes ibi degētes ſint de pochia mrīcis eccľie: potuit tn̄ pſcribē hoſpitale: q̄ p ꝓpꝛ̄uꝫ ſacerdotē illis ſpūalia miſtrent.

a ¶ Supradicta. concor. xxiiij. q. j. pudenda. de elect. nihil eſt. in fi. ꝛ facit. j. de priuile. c. j. in fi.

b ¶ Ut cōſtitutio. In pͦ exordiū in quo expediētiam obſuātie antiq iuris pro ꝯſtitutōis cū ponit. In ſecunda ꝯſtitutiōe: ibi dioceſanis q̄ tria facit. pͦ puidet circa aſſignationē ptis ꝓuētuū eccliaꝝ faciēdaꝫ plat̄is vel vicarijs ipſaꝝ p pſonos eccliaſticos q nō ſolēt ipaꝝ onera ſupportare. 2ͦ ibi ſane. circa illos pſonos q ſolēt ſupportare pdicta. 3ͦ ibi adque. circa executionē cōſtitutōis dat ptātē dioceſanis ꝛ tollit obſtāna: determinat opiones de qbus dicā ſup v̄bo deuoluatur. ꝛ hic vt ponit cauſatiue: ſic de appella. vt debitus. vbi dixi.

c ¶ Cōſtitutio. clemētis iiij. de pben. c. j. li. vj. q̄ ſupplet ꝯſtitutionē alex. e. ti. de monachis circa exēptos ꝛ ꝯſuetudinē reprobādaꝫ de q̄ ſequitur

d ¶ Nō ob. concor. de preben. extirpande.

exercenda ꝛ miſtrāda ſpūalia ſupradicta[a]. Clemēs q̄ntus in concilio vienenſi.

De iure patronatus. Rubri

Ut[b] cōſtitutio[c] que ad eccleſiā aliquā q̄uis etiā ad exēptoꝝ preſentationeꝫ admitti: ꝯſuetudine nō obſtāte[d] ꝯ̄ria ꝓhibet: niſi pn̄tato de ꝓuētib⁹ eiuſdem eccleſie talis coram dioceſano portio fuerit aſſignata: vnde iura poſſit epiſcopalia ſoluere: ꝛ ſuſtentationē habere[e] congruaꝫ: ſicut expedit[f] obſeruetur: ipſaꝫ declarare[g]: ac ei q̄dam adijcere[h] ꝯſulta h⁹ ī ſacri ꝯcilij approbatōe prouidimus dioceſanis[i] ſub obteſtatione diuini iudicij diſtrictius ihibētes[k]: ne preſentatum aliquē p quācunq ꝑſonam eccleſiaſticā ius[l][m] preſentandi ad eccleſiam aliquā habentē admittāt: niſi infra certuꝫ terminū cōpetentem[n] per dioceſanos ipſos preſentātibus prefigendum: ipſi pn̄tato fuerit coraꝫ[o] eis vt preſcribit ꝯgrua de prouentibus eccľie portio aſſignata: quā ſi forſā ijdē pn̄tantes īfra terminum ipꝫ[p] aſſignare neglexerit: ne factuꝫ eoꝝ noceat[q] pn̄tato ſtatuimus: vt extunc[r] dioceſani debeāt pn̄tatuꝫ: niſi aliud canonicū obſiſtat admittere: ꝛ ipe nā[ſ] pn̄tantiuꝫ ad dioceſanos

e ¶ Hic. ꝛ reliq̄ incūbētia onera ſupportare: vt i pdictis iuribus

f ¶ Expedit. eccliarum vtilitati ꝛ animarum ſaluti vt ibi.

g ¶ Declarare. hoc facit. j. §. ſane.

h ¶ Adijcere. adijcit circa formā ihibitōis. Itē de termio ſtatuēdo: de pn̄tato inſtituendo: de aſſignatione poſt terminum per ordinarium facienda: ꝛ illud quod habetur in fine.

i ¶ Dioceſāis. qd̄ ꝺ̄ iferiorib⁹ ad quos ſpectat iſtitutio: qd̄ eē pōt de of. de le. ſup eo. de cle. pe. c. fi. de pbē. referēte. s̄. e. cō. de pben. ſi de bn̄ficio. So. in q̄ꝫtū ponit hec decre. ius nouū in illis nō hꝫ locū: alš ſimplr̄ dixiſſet ordiarijs: ſic. s̄. e. cō. de ſeq̄ſ. poſ. c. vnico. de teſta. c. j. de ſta. reg. c. ij. p⁹ pn̄. s̄. ti. ꝓxi. c. ij. poſt pri. j. de priuil. c. j. de pe. ꝛ re. c. j. ꝛ tūc tales ꝯprehēderet: de of. or. ordiarij. in pri. li. vj. ꝛ qd̄ ibi no. Nec pōt negari qn ſerioſe dioceſanos exꝓmat: cū hoc ſit h̄ octies repetitū. nec miꝝ q2 decre. de monachis. ꝛ decre. j. li. vj. de pben. de dioceſanis ēt expſſe loquunt: ſic. s̄. e. cō. de ſup. ne. p. c. vno. de ſo. ꝯpe. q̄uis. §. volum⁹. de vi. ꝛ ho. cle. c. j. i pn̄. ꝛ qd̄ ibi dixi. iferior ergo plat⁹ hn̄s iſtituere ad dioceſanuꝫ recurret vt terminū ſtatuat ad aſſignationē: fa. pnci. h⁹. c. q̄ ſi nō fiat p inferiorē ad quē ſpectat: admittet iſtitutus: ꝛ per dioceſanos fiet aſſignatio ꝛ reliq̄ua hic expreſſa: ꝛ eſt ſi. qd̄ de lr̄is cōmendaꝛ cijs ſcripſi in pre. decre. ſi. de cleri. pere. ſuper vl. glo.

k ¶ Inhibētes. h̄ addit fortiorē expſſionē ihibitōis. ſcripſerat. n. alexāder dioceſano q̄ ꝓuideret q̄ nullum. ꝛc̄. Cle. iiij. ſtatuerat ꝛ mādauat ꝯſtōem iuiolabilr̄ obſuari: h̄ clemēs. v. ihibet diſtricte ſub obteſtatōe. ꝛc̄. Sꝫ q̄ro qd ſi ꝯ̄ hāc ihibitionē dioceſan⁹ admittit pn̄tatuꝫ aſſignatōe nō facta: vr̄ q̄ valeat: de pben. dilectus ij. de ꝯceſ. pben. ſi ſoli. in pn̄. ꝛ fa. qd̄ no. de of. or. romana ad fi. li. vj. ꝛ. e. li. de imu. ec. decet ad fi. ex quo nō apponit decretū: vt ibi: ꝛ fa. de deſpon. ipube. ad diſſoluēduꝫ i fi. Itē cū hec pncipalr̄ fauorē epi ꝛ iſtituēdi reſpiciāt: vt. s̄. in pn̄. pn̄t ſuo renūciare fauori de regula. ad aplicaꝫ. C. de legib⁹ q̄ fauore. ꝛ fa. ff. de no. oper. l. j. §. ꝛ p⁹ opis. ꝯ̄ de elec. ꝓuida. li. vj. vbi nō valet ꝯfirmatio facta illa ingſitiōe omiſſa que premitti debeat: ita nec hic valeat nō premiſſa hac aſſignatiōe: ad idem. e. ti. c. fi. vbi omiſſio citatiōis vitiat cōfirmationē. Itē ꝯ̄ hoc. e. ti. cū dilect⁹. vbi nō valet collatio poſt inhibitionē legati. Ad idē pre. decr. ſi ſoli. ꝟ. aut vbi inhibitio executoris ad cōpellendū affic etiam ſine decreto. Nā plus opat expreſſa inhibitio q̄ꝫ mādatū vt ibi pꝫ. ꝛ ſic rn̄det ad pri. ipſi⁹ decre. ꝛ decre. dilect⁹. i ꝯ̄riū allegatas. Itē nō ob. q̄ h̄ nō apponit decretū: q2 ſufficit legiſlatorē aliqd ꝓhibuiſſe ꝛc̄. C. de legi. nō dubiū. de re. iu. q̄ ꝯ̄. li. vj. cū cōtor. nec ē veꝝ q̄ h̄ ꝟſet ſolū fauor inſtituētis ꝛ inſtituti: imo ꝟſat fauor eccliaꝝ ꝛ ſalus aiaꝝ vt pꝫ i decr. j. de pbē. ꝛ ſic renūciare nō potuerūt: fa. qd̄ dixi p⁹ ino. hoſt. ꝛ ꝯpoſ. de reſcrip. cū dilecta ſup. iiij. gl. p h̄ vr̄ q̄ inſtitutio vl ꝯfirmatio nō valeat. puto q̄ cū dioceſan⁹ nō recipiat ptātē ꝯfirmādi ab hac ꝯſtōne: ſed dec ꝯſtō iuriſditionē hn̄ti certū modū ſine decreto: q̄ ꝯfirmatio ꝯ̄ hāc ihibitionē fcā valeat. ꝛ q̄ hoc ſit de mēte colligo p ꝟbuꝫ pcedēs ſub obteſtatōe ꝛc̄. Fateor tn̄ q̄ puniēdus ē faciēs: vt i decre. ſi ſoli. cū ꝯcor. fa. j. de iudeis. c. vno. Ad decre. ꝓuida. rn̄deo: q̄ ibi ordinari⁹ recupat iuriſditioneꝫ p ꝯſtōneꝫ greg. q̄uis. e. ti. ſed modificatā. ſi ergo modum nō ſuet deficit iuriſditio: fa. ff. de trāſac. cū hi. §. ſi pretor. ꝛ de re. eo. q ſub tu. vel cu. l. magis. §. ſi es alienū. Ad decre. vl. e. tit. dico q̄ ex vi decreti non vꝫ ibi confirmatio que alš valuiſſet in decre. cū dilectus. ꝛ decre. ſi ſoli. ꝟ. aut erat ius alīi acqſitū p quo ſcribebat. Lex nō dubiū. loqtur i his q̄ hn̄t ppetuā ꝓhibitōis cām: vt no. de ſpō. duoꝝ tua. q̄ h̄ ceſſat. Nā ēt p⁹ iſtitutōeꝫ aſſignatio fieri pōt vt ſeqt. ꝛ ad hoc adde qd̄ dixi. s̄. e. cō. de ſequeſ. poſ. c. vno. ꝟ. a qua.

l ¶ Pn̄tatuꝫ. iſtituēdū ad regimē eccľie vel curā populi.

m ¶ Ius pn̄tādi. nō nudū ſꝫ vna cū dn̄io tpaliū: vt. j. §. ſane. alš nō fieret aſſignatio iſta: q2 rector totū hēret: ſup quo vide qd̄ ſcripſi de prebē. de monachis. ſuper fi. vl. glo.

n ¶ Competentem. de elec. c. j. de ap. cum ſit. io.

o ¶ Corā. vide qd̄ ſup hac dictōe no. ꝺ̄ elec. vt circa. li. vj.

p ¶ Ipſum. a dioceſano ſtatutum.

q ¶ Noceat. fa. ꝺ̄ elec. publicato. ꝛ ad ea q̄ ibi ſcripſi i. x. q.

r ¶ Extunc. i. lapſo termino. ꝛ extremū tempus deſignat. ff. de condi. ꝛ demon. l. iiij. in fi. io.

ſ ¶ Et i penā. nō dicit ꝛ poſtea i penā. nec. s̄. ꝓx. dixit pri⁹ debeāt. p qd̄ dico q̄ dūmō lapſus ſit tmin⁹ nō attēto ordine h⁹ lr̄e: ſicut aſſignatio pſonoꝝ pcedit inſtitutioneꝫ: ſic ꝛ dioceſani pri⁹ poterūt aſſignare: ꝛ poſtmodū inſtituere: faciūt nō. de reſcrip. cū dilecta. in. iiij. glo. ꝛ ſic illud extūc qd̄ pcedit detmiat ꝟbū debeāt ꝛ ꝟbū deuoluat. Sꝫ in quo ē hec pena: cū nil videat referre: an p ipſos an p epm̄ hoc fiat: ex quo modus nō excedit? Solu. aſſignabit forte epus

ipos ptās aſſignatōis h'i de uoluat[t]. ❡ Precipimꝰ autē dioceſanis eiſdē ſub ipſiꝰ obteſtatione diuini iudicij: ipſorūq; ↄſciētias oneramus[u]: ꝙ moderatōez[x] portionis ipſius debite faciat: nec odio[y] vel fauore vl' als[z] in pluri vel minori[a] circa illā ſciēter excedant. ❡ Sane[b] in prioratuū vel aliorū tā regulariū ꝙ ſeculariū locoꝝ eccl'ijs in q̄bus religioſi vel alij ad quos eoꝝ redditus pertinere noſcuntur: predicta cōſueuerunt onera ſupportare: premiſſa nullatenus obſeruētur[c]: ſed onera omnia que eccleſiarum ipſarum perpetuis[d] preſbyteris aut vicarijs[e] icūberēt: ſi dicta eis aſſignatio facta eſſet: religioſi ⁊ alij ſupradicti plene ſubire[f]: ac preſbyteros ſeu vicarios ipſos decēter[g] tractarī: necnō ſuſtētatiōez eis pſtare[h] ſufficientem[i] ⁊ congruaz teneantur. ❡ Ad q̄ oia integral'r adiplēda: ⁊ nihilominꝰ ad obſeruationem[k] debitā aſſignatiōis ꝑ dioceſanū i caſu alio[l] vt pmittitur faciēde: religioſos pdcōs ⁊ alios q̄ſlibet a dioceſāis eiſdē eccl'iaſtica volumꝰ cenſura ↄpelli: nō obſtātibꝰ exēptionibus aut alijs q̄buſlibet puilegijs ↄſuetudinibus[m] vl' ſtatutis que circa premiſſa[n] vl' eorum aliquod religioſis ipſis aut alijs in nullo volumus ſuffragari.

Idem

PLures[o]

ri' e ꝑdūi qd ſibi tenere voluiſſet: pditio ergo electōis eſt ꝗ pena: ſa. de prebē. ſi plibus in ſi. li. vj. ff. de le. ij. ſtatuliberū §. ſtichum. ⁊ eſt ſi. de ſup. neg. pre. c. vno. e. com.

t ❡ Deuoluat. tā. gof. ino. ⁊ ho. dicebāt de prebē. de monachis. ꝙ ſi monachi aſſignare nollēt hāc portionē: eps clapſis ſex mēſibꝰ ordinaret eccliam: ꝑ decre. ſicut de ſup. ne. pre. ſed archi. i decre. j. de pbē. li. vj. dicit decre. ſicut loq i defectu pñtati nō i defectu ꝓuētuū: q̄re dixit epm hoc caſu nō poſſe eccliam ordinare: ſꝫ coget illos ad aſſignationē faciendā. hodie melꝰ ꝑ viſuꝫ ē ꝑ hāc lraꝫ.

u ❡ Oneramꝰ. cōcor. ſ̄. de vo. c. ſi. vbi ↄcor. de hoc. ſ̄ tit. ꝑxi. c. vlti. §. vt autē in ſi. j. ò here. c. j. poſt pn. ⁊ per hanc litteram ⁊ ea q̄ no. de reſcrip. ſtatutū. §. aſſeſſorem. lib. vj. videtur ꝙ ꝑ patronos vel preſbyteros non poſſit epiſcopo qd referri. ⁊ ꝙ ſi appellarent pēroni dicentes ꝙ exceſſit: vel preſbyter dicēs ꝙ portio nō ſufficit: eps nō deferret. Fateor tn̄ ꝙ ſupior ad quez appellatū ē emēdaret qd male factū eſſet. ſ̄. de appel. paſtoralis. in prin. Idē puto cū añ lapſū termini eſt cōtētio inter patronos: qui dicunt portionem antiquam vel auctaz per ipſos ſufficere ⁊ epiſcopum hoc negantem.

x ❡ Moderationem. i. moderatam taxationem. hoc dico qr moderationis verbum diminutionē ſapit: de ver. ſig. c. ſi. ⁊ eſt huicſi. de elec. cupientes. poſt prin. li. vj.

y ❡ Odio vel fauore. preſentati vel preſentantium.

z ❡ Uel als. puta premio vel timore. xj. q. iij. quatuor. de re iudi. cum eterni. lib. vj. j. de here. c. j.

a ❡ Uel miori. ↄcor. de of. cuſto. c. j. ⁊ qd ibi no. in. iij. glo.

b ❡ Sane. hic declarat predicta omnia: vt. j. dicam.

c ❡ Obſeruent. ex quo eni pñtati ⁊ inſtituti nō ſuſtinēt onera ſed ꝓcurationē cathedraticū ⁊ alia iura epalia ⁊ hoſpitalitatis onera ⁊ his ſimilia ſubeunt patroni non fiet aſſignatio predicta etiā pro ſuſtentatione rectoris vt ſequitur. Si ergo aliqua onera puta ꝓcurationū ſubeūt patroni: reliqua ſubit preſbyter: vr ꝙ aſſignatio fieri debeat ſufficiēs pro his oneribus tm̄ que ſubit preſbyter: fa. de preſcrip. accedentes. de ſta. mo. in ſingulis. de deci. tua. ij. puto eniz hoc eſſe de mēte horum iurium: ꝙ aut omnia ſubeant patroni aut oia pſbyter: fa. de ↄſe. di. ij. cōperimus. ff. de admi. tu. cū querit. Nam particularis exactio multa hꝫ incōmoda. ff. famil. her. l. plaue. facit. ff. de exerci. act. l. ij. ſ̄. de cenſi. cum inſtantia. ⁊ hoc probat ſequens littera.

d ❡ Perpetuis. de cap. mo. c. vno. li. vj.

e ❡ Uicarijs. repete perpetuis: de of. vica. ad hec.

f ❡ Subire. teneantur quod ſequitur.

g ❡ Decenter. hoc reſpicit honeſtatē: de vo. magne. honeſte ergo locabuntur in ſede: de exceſ. pre. c. j. de ma. ⁊ obe. ſolite. ⁊ honorabitur in eis ſacerdotale officium: de here. cuz ex iniuncto. X. lꝫ autem. xcv. di. eſto.

h ❡ Preſtare. hic patet ꝙ etiam pro ſuſtentatione rectoris non fiet aſſignatio.

i ❡ Sufficientē. vide qd no. xxj. q. j. c. j. ò reſcrip. cū adeo. i gl. ij.

k ❡ Ad obſeruationez. nō poterūt ergo tollere vel minuere portionem ꝑ epm aſſignatā: facit de preben. auaricie.

l ❡ Alio. cū. ſ. rector vel vicarꝰ ſuſtinet onera: ⁊ īfra tēpus ꝑ dioceſanuz ſtatutū aſſignatio: ꝑ patronos facta non fuit.

m ❡ Cōſuetudinibꝰ. cōcor. vide. ſ̄. e. compi. de eta. ⁊ qua. vt hi g ad ſi.

n ❡ Premiſſa. i alijs ergo nō ledūt puilegia: ſic ſ̄. ti. j. c. vl. X. nullo. io.

o ❡ PLures. ſic ſūmat tria dicēs. ⁊ ꝑtes patēt: quaꝝ pa detmina t no. xvj. q. vl. pie mentis plenꝰ e. q. ſi plures. ⁊. c. ti. c. j. ꝑ q̄ pꝫ hꝫ reprobari opinionē que placere videbat ala. hu. lau. io. tan. vin. ber. ⁊ gof. q̄ mihi et placebat: ⁊ approbat opi. ino. ⁊ ho. dicentiū i pdi. c. j. ꝙ i iurepronatus ſucceſſio fit ꝑ ſtirpes nō ꝑ capita: cū hoc eē debeat i linea deſcēdētiū: inſti. de hē. q̄ ab iteſ. deſe. §. ⁊ qr placuit. vt ſic plures vni ſuccedētes loco vniꝰ habeant. ff. de ↄdi. ⁊ demō. cui fundus. ⁊ dicebat ino. hāc eqtatē ꝑferendā ſubtilitati ↄrie. ff. ad. l. aql. ita vulneratus in ſi. ff. de iſti. l. j. his concor. roſ. bñuen. in libello ſuo. e. ti. §. nunc de vltimo. ꝑmi ↄ. Ad qd inducebat vin. ꝙ patroni veniunt ad ſucceſſionem liberti per capita nō per ſtirpes: inſti. de ſucceſ. liber. §. ſed noſtra als icipit nullis. facit ad hoc: qr ſtipulationes indiuidue nō diuiduntur iter heredes. ff. de vb. ob. l. ij. ⁊ l. eadē. §. cato. ⁊ l. ſtipulatōes nō diuidunt. Archi. in pre. c. ſi plēs. ↄcordare voluit opiniones dicēs opinionē ino. eē verā in his q ex diuerſis cauſis ſt patroni. ⁊ ita ponebat roſ. vt ſi vnus ex fundo alter ex dote. Oēs eni ex alio deſcēdētes loco vniꝰ hñtur. qñ X vo vnicꝰ fuit patronꝰ tunc locū hēat opinio ↄria: vt ſic inſpiciamus initiū. Sed lꝫ hoc aliquantulū mulceat aures: cui nec videtur hec decre. obſtare q̄ ponit plures patronos ⁊ vnū ex pluribus nō vnū ſolū: tn̄ nō video rationē quare aliud in duobꝰ patronis ex diuerſa cauſa q̄ꝫ ex eadē: vt ſi duo dederint dotē. Itē nec video quare magis iſpiciamus ſtirpem primo gradu q̄ꝫ ſecūdo vel vlterioribus. cuꝫ igitur in hoc oēs concordent ꝙ hoc ius eſt ſimplex ⁊ indiuiſibile. Itē cū concordent ꝙ in heredes ex inequalibꝰ partibꝰ equal'r trāſit: lꝫ forſan vt dicebat inno. pignior ſit vox illiꝰ q plus hꝫ in hereditate. Itē cū oēs concordent cuꝫ q aliqd in dote poſuit ita patronum eſſe ſicut eum qui plus poſuit: ⁊ de his oibus ſcripſi. e. t. c. j. Mihi placebat opinio hic reprobata: que lꝫ in parte haberet ↄriam equitatē: tn̄ expediens mihi videbat eccl'ijs: vt ſicut patronis per capita debet ius proceſſionis ius alimentoꝝ ⁊ ius defenſionis: ita per capita debeat ius preſentationis. ſ. vt quot ſunt capita patronoꝝ: tot ſint ſuffragia vocū ⁊ nō plura: ad hoc facit. e. ti. c. iij. qd loquit etiā de heredibus fundatoꝝ in plurali: ⁊ tn̄ dic preficiendū illū q plurimoꝝ approbatur aſſenſu. Et nō plura dixi: vt. ſ. ſi patronus ſit heres ↄpatroni ſolā vnam vocē hēat: cuꝰ

ꝯriū inuit hec lr̃a:vt.ſ.ſi'at de heredib⁹ triū patronoꝝ in trib⁹ vo
cibus partē hēat:vel ſi ſolus eēt heres triū hēat tres voces:fa.de
re iudi.cū oli.⁊ ex opinione hic approbata timeo ꝙ naſcentur in
extricabiles q̄ōnes. Pone ꝙ.a.patron⁹:cuius heredes hēri de
bēt ꝑ vna voce:habuit tres filios:quoꝝ ꝑmus.b.nomie habuit
duos filios:ſcđs.c.no
mie habuit q̄tuor:tertius
d.noie hūit ſex:quo iu
re iſti oēs hūt vnā vocē
eodē iur̃ hn̄t duo filij.b
tertiā illi⁹ vocis:q̄tuor filij
c.aliā tertiā:ſex filij.d.ali
am tertiā. Si ergo ad ape
riēdū itellectū dicēdoꝝ hāc vocē reducam⁹ ad vnū as.i.ad duo
deci vncias:⁊ faciam⁹ ꝙ q̄lib3 vncia i voce ſit bonon̄.groſſus ⁊
q̄libet groſſus valeat duodeci bonon̄.ꝑuos:q̄libet ſtirps hēbit
q̄tuor vncias. Quid erit ergo ſi vn⁹ ex duob⁹:tres ex q̄tuor:duo
ex ſex pn̄tant vnū:⁊ reliq.ſ.vn⁹ ex duob⁹:vn⁹ ex q̄tuor:⁊ q̄tuor
ex ſex pn̄tant alium:de numero ꝑſonaꝝ pꝫ:de vncijs ēt pꝫ:q2 pn̄ta
tores vnius hn̄t ſex vncias ⁊ q̄tuor denarios:pn̄tatores ſcđi hn̄t qn
q3 vncias ⁊ octo denarios:ſed explica ſtirpem. Item deſcenden
do ad tertiū gradū ſi vnus ex illis duobus filijs.b.habeat vnum
ſolū filiū qui clericus eſt:alter octo quoꝝ duo etiā ſunt clerici:ille
ſolus hēbit duas vncias:⁊ illi octo diuidēt alias duas:⁊ ſic q̄li
bet ex illis octo hēbit tres denarios. Itē ſi quilibet ex quatuor fi
lijs.c.habuit filios.ꝑmus q̄tuor:quoꝝ vnus clericus:ſecundus
tres:quoꝝ duo clici:terti⁹ duos clericos:q̄rtus vnū3:q̄tuor filij
ꝑmi hn̄t vnciā:⁊ ſic quilibet tres denarios:tres filij ſecūdi vnciā:
⁊ ſic quilibet q̄tuor denarios:duo filij tertij vnciā aliā:⁊ ſic q̄libet
ſex denarios:⁊ ſolus filius q̄rti h3 integrā vnciā. Ite3 ſi ex tertia
ſtirpe.ſ.ex ſex filijs.d.quilibet h3 filios:pone q̄libet ex tribus du
os ⁊ ſic ſex:quoꝝ vnus ſolus eſt cleric⁹:⁊ q̄libet ex alijs tribus q̄
tuor ⁊ ſic duodeci:quoꝝ octo ſunt clerici:q̄libet ex parētibus ha
bebit octo denarios:quilibet ergo ex duobus filijs ꝑmoꝝ trium
hēbit q̄tuor denarios:⁊ q̄libet ex q̄tuor filijs ſecundoꝝ triū hēbit
duos denarios. Hēmus ergo ſm̄ ꝑdicta trigītaſeptē ꝓnepotes
ex duodeci nepotibus natis ex trib⁹ filijs patroni. finge ꝙ vacat
eccleſia ⁊ iſti trigītaſeptē diſcordāt:viginti laici ex eis pn̄tant vnū
decē ⁊ ſeptē quos dixi clericos aliū:tu qui dicis per ſtirpes ōberi
voces patronoꝝ extrica mihi caſum iſtū:quo iure etenim ponde
ras ſtirpē in p° gradu:eo iure ⁊ in vlteriorib⁹:vt ꝑdixi in vncijs
bn̄ pōt explicari:q2 ꝑs clericoꝝ h3 ſex vncias ⁊ vnū denariu3:ꝑs
laicoꝝ ſex vncias minus vno denario. Adhuc fortior intricatio:
vbi ponis aliū cōpatronū habuiſſe totidem deſcendentes:quoꝝ
aliq cōcordant cū clericis ꝑdictis:alij cū laicis. Et ſcias ꝙ ſi in ꝑ
dicto cōputo fuiſſe3 vltra ternariū vſus ipari numero:vt.v.vij.
vel.ix.adhuc fortior eēt intricatio. Itē ſi eſt intricatio tāta in ꝓne
potib⁹:q̄nto āplior in filijs ꝓnepotū vl' vlteriorib⁹:qđ eſt dicere
ſi hec intricatio ē in tertio ḡdu:quāto maior in q̄rto qnto ⁊ vlte
riorib⁹. Itē ſi itricatio ē in caſu ſic explicite ⁊ certitudinalr̃ poſito
q3 maior in eo ꝑ ꝓbatōes certificando.pro tāto terreor de hac
approbatōe. Nec ſic terreor de eo qđ ſcripſi poſt inno.⁊ hoſt.de
elec.ſcriptū.ſuꝑ verbo prepoſiti.vbi dico ꝙ prelatus poſſet hēre
tertiā electionis:capitulum tertiā:clerus tertia3:quia fateor vt ibi
ſcripſi ꝙ poſſet eē intricatio in calculo:non tn̄ tanta vt hic:⁊ hoc
ꝑꝑ ſucceſſiuas ſtirpes. Dicebat ergo goffredus.e.ti.c.j.ꝙ cōſue
tudo ꝑ quā in q̄buſdā partib⁹ vt neapoli iuſpatronatus diuidit ꝑ
vncias poſſet excuſari:vt fiat diuiſio nō reſpectu iuriſpatro.qđ ē
indiuiſibile:ſed reſpectu portionū ſm̄ q̄s heredes ſucceſſerūt pa
trono vni vel plurib⁹:⁊ nō reſpectu portionū q̄s cōtulerunt edi
ficādo vel dotando.⁊ pōt eē vtilitas harum diuiſionū:vt eccleſia
in alendo ⁊ in honoribus magis teneatur ei a quo plus receperit
ſed actus ꝑſentandi cōmunis ſit oibus. Poſſet etiā circa gratifi
cationē que aliquando facienda eſt.e.ti.cū autē.vox illius ꝑferri
qui plus cōtulit:⁊ hoc dictū mihi placebat.ſed vt dixi opinio h̄
approbata pro qua facit de reſcrip.paſtoralis.in prin.de teſti.l3

ab vno[p] ex patronis eccle[q] reli
cti[r] hedes[s] vocē duntaxat vni⁹
hēbūt i pn̄tatiōe rectoris[t]:et[u]
vt facili⁹[x] ꝓuideat eccleſijs nō i
cōueniēs reputam⁹ patronos[y]
ipos int' ſe poſſe libere[z] ꝯueni

ex quadā.ibi nō vtiq3 vno ⁊c̄.in tanto h3 eq̄litatē:q2 abſur
dū erat patronū iſtituēdo decē hēdes forſan ad hūc finē:vt
defraudare poſſet ꝯpatronū actu pn̄tandi:qđ eēt ſi iſti ha
berent decē voces ⁊ ille vnā:⁊ q2 hoc ita poſſet cōtingere i
ſcđo gradu tertio ⁊ vlteriorib⁹ ſicut in ꝑmo:nō videt' hēre
rōnem opi.archi.
⁊ ꝓpter hanc frau
dē vl' iniq̄tatē mul
toties cogitauerā
ꝙ bonū eēt ſtatue
re:ꝙ extantib⁹ de
ſcēdentibus here
dib⁹ ſanguinis ex
aliquo patronorum:ius iſtud non poſſet tranſmitti in ex
traneos. In heredes vero ſanguinis tranſiret per capita ēt
quo ad actum preſentationis:⁊ tunc non conqueratur pa
tronus de cōpatrono:ſed de deo creante:ſi plures deſcen
dentes prebuit cōpatrono q3 ſibi. Deficientib⁹ vero com
patronis:tunc patronus deſcendētes non habens poſſet
tranſmittere in extraneos:quibus etiā ſuccederent ſoli de
ſcendentes ſanguinis ⁊ per capita. Et forſan nō eſſet abſur
dum ſtatuere ꝙ nullo caſu in extraneos.i.nō deſcendētes
poſſet tranſmitti:vt ſic facilius liberarentur eccleſie ab hoc
iure:facit de deci.prohibemus.⁊.c.fi.

o ¶ Plures.quotcūq3 cum ſit eade3 ratio:ſed ad minus
duos cōprehendit:de reg.iur.pluralis.li.vj.cum concor.
⁊ dic plures etiam ſingulares.in collegiatis enim minus ē
dubium:de his que fi.a prela.c.ea noſcitur.

p ¶ Ab vno.ergo ſecus ſi plures a pluribus:vel vn⁹ a plu
ribus:vt dixi in magna glo.

q ¶ Eccleſie.habemus patronos libertorum ⁊ patronos
cauſarum:de quibus dixi.e.ti.ſuper ꝟbica.

r ¶ Relicti.l3 verbum relicti ad vltī tabulas non pertieat
ff.de ta.exhi.l.j.ad fi.facit de foro compe.cōqueſtus. Idē
tamē puto ſi inter viuos transferat vēdendo pluribus vni
uerſitatem vel permutando cum pluribus:vel plurib⁹ do
nādo:qui ſunt modi transferendi:vt no.e.ti.cum ſeculum.
Donationem tamē non poſſet facere priuatis ſine conſen
ſu epiſcopi:vt plene ſcripſi.e.ti.illud.

ſ ¶ Heredes.ſui vel extranei:cum non diſtinguat:de hoc
xvj.q.vij.conſiderandum.⁊ dixi.e.ti.cum ſeculum.

t ¶ Rectores.⁊ clerici cum eadem ſit ratio.eſt tamē in hoc
opinio an patronus preſentet clericum.tene tamen quod
no.e.ti.poſtulaſti.

u ¶ Et vt.circa hūc ꝟ.erat triplex opinio. Prima ꝙ hoc
fieri poſſet. Secunda ꝙ non poſſet. Tertia ꝙ poſſet de au
ctoritate epiſcopi:al's nō.hic reprobatur ſecūda qua3 tene
bat inno.e.ti.c.j.⁊ tertia quā idem ipſe tenebat.e.ti.queri
moniam.⁊ approbat ꝑmā quam tenebat ber.e.ti.c.j.i fi.
.gl.⁊ aptius ibi tan.qđ placebat vin.phi.⁊ gof.iducebāt
l.quotiēs.ff.vſufruc.⁊.ff.de ſeru.via in fi.ad idem.ff.cōidi
uidundo.l.cōidiuidundo.§.cum de vſufructu.

x ¶ Facilius.optarem hanc rationem ponderatam fuiſſe
ſupra proximo ꝟñ.

y ¶ Patronos.omnes:facit qđ no.de elec.q2 propter.ꝟ.
vel ſaltem.al's in re cōi ⁊c̄.de reg.iur.in re cōi.lib.vj.

z ¶ Libere.i.ſine ſuperioris auctoritate:⁊ ſic iprobat quod
no.inno.in decre.querimoniā. Itē dic libere etiā ſi nō va
cet eccleſia:fa.de dona.ꝯſultatiōib⁹.ſ.e.cōpil.de re.ec.nō
alie.ſi vna.hoc probat plurale alternis vicibus.certum eſt
enim ꝙ vna vice non concurrit duplex vacatio:non ob.de
conceſ.preben.c.fi.q2 illud fiebat in fraude3 vacature.hoc
autem fit ad tollendam diſcordiam ⁊ ad faciliorem proui
ſionem eccleſie.⁊ eadē ratione videretur patronus pluriū
eccleſiarum poſſe inter ſe diuidere.ſ.vt vnus ſit patronus
in vna ⁊ alius in alia:vt no.vin.e.ti.c.j.⁊.c.ex inſinuatiōe

Sed ꝫ.ff.famil.her.l.quedā.ff.de ali.le.l.iij.ff.de iurepa.l.fi.ꝑ q̄ pꝫ patronatū libertoꝝ inter pꝛonos diuidi nō poſſe:lꝫ alimentoꝝ ꝑſtationes diuidere poſſint. Sed dici poſſet ꝙ fortius ē iuſpatronat⁹ libertoꝝ ꝙ̄ eccliaꝝ.vñ illō nō alienat:iſtud ſic.illud tranſit in ſuos etiā nō heredes.ff.de iurepa.filij.ff.de liber.leg.aurelio.§.cai⁹.iſtō nō:vt ſcripſi p⁹ ī no.e.ti.cuꝫ ſeculuꝫ.Itē vt ibi no.pmutaf pſonatus cū pſonatu.q̄re ergo ps pſonatus vni⁹ eccl'ie cuꝫ parte quā hꝫ com pſon⁹ i alia nō poterit permutari? vt qō iuri de toto ꝛc̄.de of.dele.paſtoralis.§.j.ff.de rei vē.que de tota.

a ¶ Alternis vicibus.l.ꝙ vn⁹ ꝑma vice qua occurret vacatio:alter ſcd̄a alter tertia.has ēt viciſſitudines quā doq̄ ſeruāt ſingulares perſone collegioꝝ i collōnib⁹ ſpectātib⁹ ad collegia:de preben.c.vlti.lib.vj.

re:de rectore ab eis alternis[a] vicib⁹ ꝑñtando:q̄bus[b] etiā ex eadem[c] cā pmittimus[d]:vt plures[e] ad vacantē eccl'iam poſſint eo modo ꝑñtare[f] pſonas[g] ꝙ vna ex eis eligi per epiſcopum[h] valeat ⁊ admitti. Clemens.v.in concilio vienenſi.

De cenſibus exactionibus ⁊ procurationibus. Rubrica.

Cum[i] ſit nature[k] cōſonum illos nō recuſare onera q̄ rerum cōmoda complectunt:hac in ꝑpetuū valitura ꝯſtōne ſancimus:vt religioſi[l] q̄cūq̄ ꝑ monaſterijs ⁊ eccl'ijs q̄ ad eos q̄cūq̄ ſint titulo[m] deuoluta:ꝑcuratōes legatoꝝ ſedis[n] ap.ac iura ep̄alia[o] ⁊ alia ꝑſtari pro ipſis añ q̄ ad eos ꝑueniſſent ſolita[p]:ꝑmpte ſoluere[q] ſtudeant:niſi forſan ſe.apo.priuilegio[q] exēptione[r] vl' alia cā legitima[s] ab his ſe valeāt excuſar̄. Priuilegia vero ſeu exēptiones[t] huiuſmodi ad mōaſteria ſeu eccleſias que ad eos obuenire contingent in poſteruꝫ[u] volumus[x] non extendi. Idem.

Ad noſtꝛ[y] qō dolentes[z] referimus ꝑuenit auditum ꝙ eccl'iaꝝ ꝑlati ad mōaſteria ciſtercieñ.ordinis accendentes:lꝫ ab eis charitatiue recipiantur:⁊ eis curialiter neceſſaria miniſtrentur:cibis tamē

n ¶ Sedis aplice.de iureiur.ego enim de cenſi.cum inſtantia.

o ¶ Epiſcopalia.de quibus de of.oꝛ.cōquerente.ꝫ.ti.j.c.j.⁊ vides ꝙ procuratio legatoꝝ ⁊ iura epiſcopalia ponuntur vt diuerſa.per quod pꝫ:ꝙ qui ex pacto tenentur ad iura epiſcopalia:nō per id tenenf ad procurationem predictam.

p ¶ Solita.vel ex impoſitione facta tpe fūdationiſ.xviij.q.ij.ei cui hēri⁹ e.ti.quāto.de iurepa.§ fca.ij.vel ex āt̄iquo vſu:de hoc.e.ti.ꝑuenit.vl' q̄ res aliqua habēs onus annexū ꝑuenit ad eccleſiaꝫ in quā tranſiuit cuꝫ ſuo onere.xvj.q.j.ſiq̄s laicus.de deci.paſtoral' de pig.ex litteris.ff.de ꝯ hen.emp.alienatio.

q ¶ Priuilegio.hoc iuuat quo ad oīa ꝑdicta.

r ¶ Exemptione.ſi itelligas ab epiſcopali iuriſditōe hoc nō iuuat quo ad ꝑcuratōnes legatoꝝ ſedis aplice ad quas exēpti tenenf.non ob.e.tit.cum inſtantia:qō exponas vt ibi dixi.contra illas ēt nō valet ꝑſcriptio de preſcrip.accedētes.

s ¶ Legitia.puta cōpoſitione.j.c.proxi.§.nec cōpoſitiones.qō intellige quo ad illa in q̄bus valeret cōpoſitio:de hoc.e.ti.cuꝫ venerabilis.vel res iudicata:de re iudi.cū inter.⁊ no.de ꝑſcrip.cū ex officij i vl.glo. Preſcriptio nō vꝫ hic adaptari:cū loquaf tex.d his que ꝑſtari ſolebāt.noua v̄o ꝑſcriptio poſt acquiſitionē illaꝝ bñ poſſet adaptari in his iuribus q̄ ſunt ꝑſcriptibilia:de ꝑſcrip.de q̄rta. Sed nūquid erit legitima cā ſi dicaf indebita fuiſſe? So.puto de mente h⁹ cōſtitutionis:ꝙ percipiens in poſſeſſione defendatur donec probef indebiti.e.ti.peruenit.facit de elec.querelaꝫ ad fi.⁊ quod ibi no.de of.oꝛ.duo ſimul in.iij.glo.

b ¶ Quibus etiā.tertiū dictū inducens ius nouuꝫ ⁊ equiſſimū:quod intelligo de laicis:vt.j.dicam.

c ¶ Eadem cauſa.facilioꝛis prouiſionis eccleſiarum.

d ¶ Permittim⁹.oli ergo hoc nō licebat.bñ.n.poterat laicus ꝑñtato vno aliū ꝑñtare.e.ti.ꝙ autē.⁊.c.cū autē.⁊ potioꝛ erat ꝯditio iſtituti ab ep̄o vt ibi:videbaf tñ ep̄s ꝑmo teneri:qō itellige vt dixi.e.ti.paſtoralis. Si ergo licebat ſic ſucceſſiue accumulare:honeſtū eſt vt liceat etiā ſic ꝑñtare.

e ¶ Plures.quotcunq̄:vt dixi in ꝑnn.c.

f ¶ Pñtare.ſimul vel ſucceſſiue.lꝫ.n.oli cū laicus ꝑñtabat ſcd̄ꝫ daref optio ep̄o:ipſe tñ laic⁹ iſtabat pro ſcd̄o:mō v̄o pōt reliqnere hic ep̄i optioni.⁊ ſic no.ꝙ lꝫ electiones non poſſint fieri alternatiue:de elec.c.ij.li.vj.ꝑñtationes ſic vt hic.qō de laicis intelligo vel clericis ꝑñtantibus ex patrimonio:in quibus locum habebat quod.ſ.dixi.

g ¶ Perſonas.etiam in minoꝛibus conſtitutas:quod dic vt de inſti.c.ij.li.vj.ioan.

h ¶ Per ep̄m.vel aliū iſtituentē:cū eadē ſit rō.

i Cum ſit.religioſi ſubire tenenf onera q̄ icūbebāt eccl'ijs ꝑ eos añ hoc ꝯciliū acq̄ſitis:niſi ꝑuilegio exēptōe vel alia iuſta cā iuuenf:q̄ ꝑuilegia vel exēptiones nō iuuāt i eccl'ijs p⁹ ꝯcil'.acq̄rēdis.⁊ ibi priuilegia.

k ¶ Nature.ſūptū de regula foꝛmata ꝑ modū cōuerſum.ff.de reg.iur.ſm naturā.⁊ vide de reg.iur.qui ſentit.li.vj.⁊ dicit lex ꝙ non eſt ferendus qui lucrum amplectitur ꝛc̄.C.de cadu.tol.l.vna.§.pro ſecundo in fi.

l ¶ Religioſi.in alijs ergo locū nō hꝫ inq̄ſitum iducit ius nouum in fi.ſi.ꝫ.e.cōp.de deci.c.j.de teſta.c.j.

m ¶ Titulo.vt donatōe:de dona.ꝯſulatōib⁹.ꝑmutatōe:de reꝝ pmu.ad q̄ōnes.vel preſcriptione:de iurepa.cura.titulo v̄o emptōis hēri nō pōt:de ſimo.q̄relā.de iurepa.de iure.⁊ an tranſeat cū vniuerſitate ſcripſi.e.ti.ex l'ris.titulus etiā edificatōis vel fundatōis nō adaptaf huic caſui.

t ¶ Exēptiones h⁹ i.intelligo generales vel a ꝑdictis iuribus.

u ¶ In poſteꝝ.ꝯcoꝛ.de deci.nup.ſi.ꝫ.e.cōpi.de reſcrip.l'ras. vides ergo ꝙ ꝑuilegia vel exēptiones q̄s hēbant religioſi ēt circa ecclias acq̄rēdas nō hñt locū:niſi i acq̄ſitis añ ꝯcil'.vieñ. De religioſis dixi:q̄ circa ſeculares nil imutat iſta cōſtitutio. Et ſcias ꝙ ꝯciliū inchoauit anno dñi.M.cccxj.die cal.octobꝛis.⁊ terminatū fuit āno ſequēti.vj.die aplis:⁊ ſic durauit vltra ſex mēſes. Scito ergo qñ acq̄ſiuerit ſciēs an añ ꝯciliū vel poſt. Quid de acq̄ſitis durante cōcilio vel poſt ꝯciliū añq̄ ꝯſtitutōes ligarent: de quo ſatis dixi in ꝑemio:equū videref ꝙ acquiſite anteq̄ ligarent cōſtitutiōes ꝑuilegijs ⁊ exēptionib⁹ gaudeāt ꝑꝑea que ibi dixi.

x ¶ Volum⁹.fit ꝑ rōne volūtas:cū als deceat ꝑuilegiū ꝑncipis eē māſuꝝ:de reg.iur.decet.li.vj.cū concoꝛ.⁊ eſt ſi.ꝫ.e.cōpi.de ſepul.dudum.§.pe.in fi.⁊.ꝫ.ti.j.c.j.in fi.de reſcrip.c.vlti.de deci.c.ij.lib.vj.fuit tamen motiuum:q̄ priuilegium tendebat ad noxam:de deci.ſuggeſtum.vbi de hoc.

y Ad nrm.ponit q̄dā ḡuamina q̄ ꝑlati inferebāt exēptis ꝑcipue ciſterciēſib⁹:⁊ illa fieri ꝓhibet ſtatuēs:ꝙ ep̄i q i monaſterijs ciſterciēſis oꝛdinis charitatiue procuranf ſint ꝯtēti cibarijs que ꝑ illos miniſtranf. Si v̄o ꝑcuranf ex debito ipſis volētibus carnes miniſtrari debēt ex̄ ſepta monaſterij vel ſaltē ex̄ poꝛtāꝫ q̄ dꝛ regularis.ipſoꝝ ēt elynarij fragmēta mēſaꝝ ꝑñt paupib⁹ erogare. Prima ps ponit grauamia. Scd̄a ꝑuidet ibi nos igitur.

z ¶ Volētes.ꝫ.e.cōp.de ſta.mo.c.ij.§.viſitatores.⁊ ibi cōcoꝛ.

regularib⁹ ^a nõ ↄtenti: ꝯ ꝑuilegia dicti oꝛdis carnes petũt: etſi eis nõ miſtrent: auferũt violẽter: ⁊ lꝫ in locis eiſdẽ fiant elemoſyne ↄpetẽter: ipſi tñ ꝑlati ipſis religioſis iuitis ^b alias elẏnas faciũt: etiã i aliqb⁹ locis in qb⁹ ꝑcuratiões non hñt de ↄſuetudie vel de iure. ❡ Pꝛo eq̇tatur] q̄ꝫ ferrãdis lꝫ ferris ^c nõ egeãt: ⁊ coci eoꝝ ſui officij ^d rõne pecuniam exigunt ⁊ extoꝛquẽt: nec ↄpões ^e ſup ꝑcuratõib⁹ ĩter pꝛelatos ipſos ⁊ eos initas eis ſeruãt: ipſis ^f ẽt in recipiẽdis ꝑcurationibus ita graues exiſtũt: q̄ ĩpis in eoꝝ monaſterijs ⁊ eccleſijs ꝑcuratões recipiẽtib⁹ longi tpis victũ bꝛeuis hoꝛa conſumit ^g: ⁊ dũ ꝑcurationes recipiũt: canes venaticos falcones ⁊ accipitres ſecũ hñt ^h ⁊ niſi voluntati ſatiſfiat eoꝛũ: value ^i monaſterioꝝ ſeu eccleſiaꝝ p violentiã ſepe frangun tur ^k ⁊ oꝛnamẽta ecclie expoꝛtãtur ^l: pleſqꝫ ꝑcuratiões recipiũt vna die ^m ſe. ap. ꝑuilegio nõ ſuffulti: inẗdum in pecunia numerata viſitatõis etiã offõ nõ ĩpenſo ^n ⁊ occaſiõe dictaꝝ ꝑcurationum ijdem ꝑlati ab ipſis frequent exigũt: que illiſ ſoluẽ non tenent ĩtolerabilia eiſdẽ grauamina cumulantes ❡ Sunt ⁊ nõnulli qui ꝑcuratiões nuncioꝝ ap. ſe. aliaqꝫ extraoꝛdinaria onera exẽpt] ⁊ alijs religioſis pꝛo maioꝛe parte imponũt: vt ſe ac ꝑſbyteros liberẽt ſeculares: religioſos ad oꝛdinãdũ h⁹i onerũ diſtributionẽ minie aſſumentes ^o. ❡ In mult] etiã alijs ^p ꝑfati ꝑlati exẽpta monaſteria ⁊ ipſoꝝ ecclias vtroqꝫ ^q illis iure ſubiectas grauãt in ꝑcurationib⁹ recipiẽdis ⁊ onerib⁹ ĩſolidis ĩponẽdis. ❡ Nos igit ſup his volẽtes de oppoꝛtũo r̃medio ꝑuidẽ: ſacri appꝛobatõe ↄcilij duxim⁹ ſtatuenduꝫ: vt ſi epi nõ cã viſitationis ſꝫ charitatiue hoſpitalitatis ad mõſteria venerit ſupꝛadicta ^r victualia gr̃oſe ^s recipiant que charitatis gr̃a eis fuerit miniſtrata. ❡ Ipſis autẽ epis ad mõſteria veniẽtib⁹ ſupꝛadc̃a ⁊ ꝑcuratões ibidẽ recipiẽtib⁹ ſibi debitas de iure cõi cõſuetudine ꝑuilegio vel iure alio ſpãli ^t: in ^u domib⁹ ipoꝝ ^x monaſterioꝝ: extra tñ ſepta ipſoꝛũ exiſtentib⁹ ſique fuerit ad hoc apte: alioqn ^x infra ſepta ipſa nõ tñ ifra poꝛtam quã regularem ^y appellãt: carniuꝫ pꝛo cõgruentia tpis ſi voluerint ^z ꝑuilegio nõ obſtãte quocũqꝫ cibaria miſtrent: nec ĩcõueniẽs reputamus: ſi fragmẽta ^a q̄ de mẽſis ipſoꝝ epoꝝ ⁊ ſuoꝝ familiarium ^b colligũtur ^c: p ipſorũ epoꝝ elemoſynarios ibidem ^d pauperibus erogentur ab alijs autẽ grauaminibus expꝛſſis ſuperius ꝑlati diligenter abſtineant: ſi dei ⁊ apo. ſedis indignationem voluerit euitare ^e. dem in eodem.

a ❡ Regularibus. de quibus in regula benedicti. xxxix. c.
b ❡ Inuitis. non erat ergo dicenda elemoſyna que de rapina fiebat. j. q. j. non eſt putanda.
c ❡ Ferris. vide quod no. e. ti. exigit. in glo. ij. lib. vj.
d ❡ Officij. cõtra id. c. ti. romana. §. pꝛocurationes. li. vj.
e ❡ Compõnes. ↄpõ p quã tollatur ꝑcuratio d̾bita viſitanti nõ vꝫ: ſicut eni viſitatio p ↄpoſitõeꝫ tolli nõ poſſet: ita nec ꝑcuratio q̄ debet iure annexiõis: ſicut de pſcriptione di: de pꝛeſcrip. cum ex officij. ſꝫ erãt ↄpõnes ſup mõ ꝑcurãdi vel numero ꝑcurandoꝝ q̄ ſeruande erãt: facit qđ no. vj. q. vij. gcũqꝫ. ſicut etiam ſup decimis fit ↄpõ de deci. ex multiplici.
f ❡ Ipſis. pꝛelatis.
g ❡ Conſumit. ꝯ id. e. t. cum apl's. Refert ſuetoni⁹ li. ij. q̄ tyberius pſidib⁹ ſuadentibus ꝑuincias onerari tributo deſcripſit: boni paſtoꝛis ẽ tondẽ pec⁹: nõ d̾glutire
h ❡ Habent. contra id cõ. ti. cuꝫ apoſtolus. de cle. vena. c. j. ⁊. ij.
i ❡ Value. de ſpõ. cõſultationi. in pꝛin.
k ❡ Frangunt. an hec liceant etiã hñti iuſtã cãm ⁊ poſſidenti cui denegat penſio vel hoſpitiuꝫ vel ꝑcuratio plene ſcripſi p⁹ inno. de imu. ec. c. j.
l ❡ Expoꝛtãtur. hoc nõ pñt etiã collectoꝛes decimarum. ſ. e. cõ. de deci. ſi beneficioꝛum.
m ❡ Una die. cuꝫ tñ numer⁹ ꝑcurationũ nõ debeat excedẽ numeꝝ dierũ. e. ti. ꝑcuratõnes. qđ locũ hꝫ ẽt ĩ viſitante pl'a loca: quoꝝ quodlibꝫ ad ꝑcurationẽ ſufficiat. e. ti. felicis lib. vj.
n ❡ Impenſo. ꝯ id. e. ti. ꝑcuratões. ⁊. c. exigit li. vj. e. li. de of. oꝛ. ſi epus.
o ❡ Aſſumentes. cõtra id de reg. iu. quod omnes. lib. vj.
p ❡ Alijs. de quib⁹ de exceſ. pꝛela. frequens.
q ❡ Utroqꝫ. de ꝑui. qm̃.
r ❡ Supꝛadicta. ſ. ciſtercien. oꝛdinis. tamen ⁊ de alijs idem videretur ab idẽtitate rationis: ⁊. ſ. pꝛoxi. generaliter loquitur de exemptis.
s ❡ Gratioſe. dicit pꝛouerbium italicoꝛuꝫ nõ reſpiciendã dẽtem equi donati: cui conuenit. ff. de edil. edic. ad res donatas.
t ❡ Speciali. puta pacto vel onere impoſito fundationis tempore: vt dixi. ſ. c. pꝛoxi.
u ❡ Ipſoꝝ. ergo nõ alioꝝ ꝑuatoꝝ vl' ecclia ꝝ ẽt ſi domus eſſent ad hoc apte: niſi ipſi ꝑlati ↄſentirent ibi pꝛocurari.
x ❡ Alioquin. idem ſi extra ſepta non fuerit domus monaſterij ad hoc apte.
y ❡ Regl'arẽ. licet ẽgo i pte dom⁹ qđ in alia pte nõ licet de ſta. mo cuꝫ ad monaſteriũ. Sed qđ ſi ex̃ poꝛtã illaꝫ nõ ẽ loc⁹ apt⁹: ſaꝫ vĩ q̄ pp neceſſitatem q̄ ſic artat poſſint tũc itra poꝛtaꝫ illã miſtrari: vt ſic pp neceſſitateꝫ ipe ꝑhibito licet carnes comedẽ: ſic liceat ex eadẽ cã ẽt i loco ꝑhibito: de obſ. ie. ↄſiliũ. i ſi. d̾ re. iu. qđ nõ ẽ. ſa. d̾ cuſto. eucari. c. ij. Poſſet tñ dici: q̄ cũ ꝑuilegiũ iſtoꝛũ tollat itra poꝛtã q̄ tunc epus ſm̃ foꝛmã ꝑuilegij cibis regularib⁹ debeat contẽtari. Ubi vo nõ hẽrent ꝑuilegium ꝯtrũ ſit loc⁹ ei qđ pꝛius dixi.
z ❡ Si voluerint. honeſte facerẽt epi declinando ibidẽ ſexta feria vel ſabbato vl die quo cibaria reglaria ↄuenirẽt: tñ ſi alio die declinãt: ſubditi ſupioꝛ' inuito legẽ cibarioꝝ nõ dabũt xlj. di. nõ cogant. ⁊ cõcoꝛ. de cẽſi. cũ inſtantia. in fi.
a ❡ Fragmẽta. dicta a frãgo is. pãeſ ergo itegros q̄ de mẽſa leuant inuitis mõachis ñ dabit elẏnari⁹ vl' capõces itegros vel ſilia.
b ❡ Familiarium. cũ epo vel poſt comedentium.
c ❡ Colligunt. i. ꝑcuratõe q̄ dat ex d̾bito hoc eſt certũ ſꝫ i illa q̄ dat gratuito non videt: d iuitis monachis fieri poſſe. ⁊ foꝛſan auctoꝛ de vtraqꝫ intendit: quaſi fragmenta videantur eſſe largita.
d ❡ Ibidem. ad alium ergo locum mittere non poſſet diſtribuenda illis inuitis.
e ❡ Euitare. vide qđ dixi. j. de ſẽ. ex. c. j. i gl. mẽdicãtes. i fi.

De celebratione missarum et aliis divinis officiis

Preſenti[a] cõſtitutione iube-mus[b]: vt locoꝝ dioceſa-ni ꝯ eos q̄ ab ecclijs vel pſonis[c] eccl'iaſticis ꝓ eaꝝ rebus[d] ꝓpri-is[e] q̄s nõ negociãdi[f] cã õferũt aut deferri faciũt vl' tranſmit-tũt: pedagia[g] vel guidagia ſuo vel alieno[h] noie exigũt vel ex torquẽt[i] i aiaꝝ ſuaꝝ ꝑiculum ⁊ eoꝝ a q̄bus ea exigunt pre iudicium ⁊ grauamen: excõi-cationis[k] ⁊ iterdicti[l] ſentẽtias a iure[m] ꝑlatas poſtq̄ de his ipſis conſtiterit[n] omnino pu-blicẽt: vel a ſuis ſubditis[o] tã-diu faciant publicari: donec[p] illi ſic exacta reſtituerĩt[q]: ⁊ de trãſgreſſiõe h⁹i ſatiſfecerint[r] competenter. Clemens quin tus in concilio vienenſi.

De celebratiõe miſſaꝝ ⁊ aliis diuinis officijs. Rubrica.

Graui[s] nimirũ turba-tiõe mouemur ꝙ ex nõnulloꝝ rectorũ[t] negligentia: que[u] dũ ſpẽ ipunitatis permittit: multã nutrire peſtilentiã conſueuit[x] i ſubditis: pleriq; eccleſiaꝝ mi-niſtri[x] modeſtia ordinis clica lis abiecta: dũ offerre deo ſa crificiũ laudis[y]: fructũ[3] labio rũ ſuoꝝ in puritate conſcien-tie ⁊ animi deuotione debe-rẽt horas[a] canonicas[b] dicere ſeu pſallere[c]: trãſcurrẽdo ſyn-copando[d]: extranea q̄dem ⁊ plerũq; vana[e] ꝓphana ⁊ iho neſta intermiſcẽdo colloquia[f] tarde ad chorum conuenien-do ſeu eccleſiam ipſam abſq; rationabili[g] cauſa ante finem

a ¶ Preſenti. Caſus. dioceſani quibus hoc conſtat illos qui exigendo a clericis pedagia vel guidagia excõi-cati ſunt vel interdicti publicare debẽt: venit executiue ad decre. ꝯ⁊. eo. titu. lib. vj.

b ¶ Jubemus. ergo obligat ſub precepto. xiiij. q. j. q̄d ꝑci-pit. q̄d nõ biñ pon derat: ſi. ſ. e. cõ. de ſtatu mo. c. ij. de re lig. do. c. ij.

c ¶ Perſonis. vi-de quod dixi in de cre. quã ꝯ.

d ¶ Rebus. vel ꝑ ſonis: vt in pre. de cre. ꝯ⁊.

e ¶ Proprijs. ſ. ꝑ ſonaꝝ vel eccliarũ vt ſic etiã ꝓfeſſos q̄ ꝓꝑuz hr̃e nõ pñt i cludat. ꝑ talib⁹ re b⁹ q̄ ad vſuz ꝓꝑuz portant ẽt laici nõ ſoluunt vectigalia C. de vectig. ⁊ cõ. l. vniũſi. Pl'es ali-os caſus in q̄bus nõ ſoluitur vide quod no. ff. de pu blicanis. l. iiij.

f ¶ Nõ negociãdi a ꝯrio dat̃ itelligi ꝙ i his q̄ſ cã nego ciãdi deferũt non gaudẽt imunitate vt ẽt no. guil. i ſpe. de imu. ec. in ſi. vbi ẽt arguit ꝯ emptores reddituũ clericoꝝ qui volunt imuni-tate gaudere: ſed ipſi etiã clerici nõ gauderẽt negociatiõis cã deferẽdo vt h̄. Si aũt inter leuatorẽ pedagij ⁊ delatorez ſit q̄õ: vt q2 ille negat eũ clericũ: vel dicit res deferri negoci atiõis cã: vel res illius nõ eſſe: graue cẽt ſemꝑ iudicẽ adiri ꝑ fide h⁹ rei recipiẽda. Vñ vi ꝯmittendũ iuramẽto deferen tiũ vel ſuoꝝ nuncioꝝ ſi perſonaꝝ q̄litas nõ diſſuadeat vel niſi de ꝯrio fides haberet̃ in promptu: facit de iureiu. c. ſi. q̄d me. cã. c. ſi. quo ad ꝑſonã vi ſufficere ſi ſit in hitu ⁊ tõſu ra clericali: per decre. ſi iudex. de ſen. ex. li. vj. io. an.

g ¶ Pedagia vl' guidagia. exponunt̃ hec de v̄. ſig. ſuꝑ q-buſdã. ⁊ oia iſta dicunt̃ portaria vel vectigalia: vt ibi no.

h ¶ Alieno. de reg. iu. quod alicui. li. vj. cum concor.

i ¶ Extorquent. vbi enim reciperent̃ iſta a ſponte ſoluenti-bus: non eſt locus penis: ſi. de ſimo. dilectus. ij.

k ¶ Excõicationis. quo ad ſingulares perſonas.

l ¶ Interdicti. quo ad ciuitates caſtra vel loca quoꝝ colle gia vel vniuerſitates in his deliquũt ⁊ ꝑiculoſiſſimũ eſt. per q̄d forſan tota italia eſt inẽdicta: de vltra italiã teſtificent̃ ex perti: ⁊ vide q̄d dicam. j. de ſen. ex. grauis. in prin. io. an.

m ¶ A iure. e. ti. ꝯ⁊. li. vj.

n ¶ Cõſtiterit. pte vocata ꝯ quã ſit publicatio: de quo ſatis ſcripſi. e. cõ. de of. dele. c. vno. puto autẽ de hoc igri ⁊ ꝯſtare poſſe ẽt i illo q ſoluit de h̄ nõ ꝯq̄rẽte: nã q2 h̄ bñficiũ reſpicit fauorẽ ordis clicalis: nõ ꝑſone tantũ: ⁊ ſpectat ad ius pu-blicũ: de ſo. cõpe. ſi diligẽti. de ſen. ex. ꝯtingit. j. di. ius pu-blicũ. nũ pp aiaꝝ ꝑiculũ de quo premiſit: ⁊ precipue in ſcõ manifeſto: de vſu. cum in dioceſi. de dinor. porro.

o ¶ Subditis. vicinos ẽt ep̄os regrere ꝑñt. xj. q. iij. cure. de treu. ⁊ pa. c. j. ſ. e. cõ. de ſo. cõpe. ꝯ⁊uis. §. pe.

p ¶ Donec. lz iſti reſtituãt ⁊ ſatiſfaciãt vt ſequit̃: ẽ tñ necia abſolu tio excõicatõis vel relaxatio inẽdicti: vt in pre. decre. ꝯ⁊. in ſi.

q ¶ Reſtituerint. plenarie dicit decre. ꝯ⁊. q̄d forſan h̄ omittit: quaſi ſonet in idem verbuz reſtitutionis ⁊ plene reſtitutionis: fa-cit. ff. de ver. ſig. cum pretor. ff. de vſu. videamus. ij. §. in fauiana nec ſufficeret h̄ cautio: concor. q̄d no. de elect. quia ſepe. li. vj.

r ¶ Satiſfecerit. vide q̄d dixi poſt inno. de coha bi. cleri. ſicut.

ſ Graui. prima ꝑs ponit tres ſpẽs exceſſuuz quos 2ª ꝑs per ſupiores corri gi ꝑcipit: ibi ne igit. ⁊ ẽ ꝑª ſpẽs de clicoꝝ exceſſi b⁹ in celebratõe diuino-rũ. 2ª ibi nõnulli. ð diſſo lutõib⁹ clicoꝝ ⁊ laicorũ q̄s in eccleſijs ⁊ ſuis ci-miterijs faciebant. 3ª ibi ni mul[ti] de indecẽtia ve ſtimentorum vaſoruz ⁊ ornamẽtoꝝ eccliaſticoꝝ Et ꝑncipalr hoc intẽdit prelati ad quos ſpectat correctio: ⁊ illis negligẽ tibus ſupiores ipſoꝝ de bent eſſe ſolliciti: vt ho-ris debitis i cathedrali-b⁹ regularib⁹ ⁊ collegia tis eccleſijs hore canoni ce deuote pſallant̃: ⁊ ꝙ i eccl'ijs alijs celebret̃ con uenienter ⁊ debite diurnum officium ⁊ nocturnum.

t ¶ Que. negligentia.

u ¶ Cõſueuit. de vi. ⁊ ho. cle. vt clicorum. cum ſuis concor.

x ¶ Miniſtri. argue ꝓ clicis q bñficiati nõ ſunt ꝙ nõ teneant̃ ad horas: de quo ſatis ſcripſi. e. ti. c. j. ſuper glo. ſi.

y ¶ Laudis. pſal. xlix. de⁹ deoꝝ. ibi imola deo ſacrificiũ laudis.

3 ¶ Fructũ laboꝝ. ſumptũ ad hebre. vl. vltra medium. Et arguit̃ ex hoc ꝙ ſatis eſt labijs ſeruire in diuinis horis: lz cor diuertat ad alia: de hoc ſcripſi poſt innocen. ⁊ hoſtien. eo. tit. dolentes. ⁊ facit quod de oratione dicam. j. de reliqui. c. vno. in glo. de ora-tione in. vij. membro.

a ¶ Horas. aſpiratur vt dixi. ſ. e. compi. de vi. ⁊ ho. cle. c. ij.

b ¶ Canonicas. vij. de q̄b⁹. e. ti. c. j. ⁊ q̄re ſic fuerit ꝑ eccleſiã inſti tute ⁊ q teneant̃ ad eas dicendas ibi ſcripſi. miſſam de officio di cimus ſed nõ de horis: q̄d pz q2 etiam epiſcopi de honeſtate in-uitantur ad illas dicendas vel audiendas: de priui. c. ſi. li. vj. di-ſtributiones tamen pro miſſis vt pro horis in eccleſijs ſtatuũtur: facit. j. ti. ij. c. j. in ſi. Canon diſtinguit ſolum duas horas: matuti nalem ⁊ veſpertinã. xj. q. iij. ſiquis ep̄s in concilio. q̄d quo intel-ligatur nõ. xcij. di. c. vl. Pythagoras etiam dicebat duorũ tem porum curam habendam. ſ. mane ⁊ veſperi. i. eorum que acturi ſumus ⁊ eorum que geſſimus.

c ¶ Pſallere. h̄ iunge lr̃am. j. nimis indeuote preſumunt.

d ¶ Syncopando. hoc exponitur. e. ti. dolentes in glo. j.

e ¶ Vana. cũ tñ de omni verbo ocioſo reddituri ſimus ratõnem in die iudicij: matthei. xij. xxij. q. vl. c. pe.

f ¶ Colloquia. j. chor. xv. corrumpunt bonos mores colloquia mala. ⁊ no. xxxvij. di. turbat.

g ¶ Rationabili. cẽt rõnabilis qñ nimis fatigat⁹ eſt ſpiritus: ⁊ cã recreationis ſine ſcandalo aliquantuluz exit eccleſiam: vt ſcripſi

offic(ij) exeũdo[a] freq̃nt: aues i-
terduz poꝛtãdo ſeu faciendo
poꝛtari caneſq̃ ſecũ ducẽdo
venaticos[b]: ac q̃ſi nihil ꝑtẽdẽ
tes de cl'icali militia[c] i coꝛona
veſtib⁹ ⁊ tõſura[d] diuia ẽt cele
bꝛare aut eis inteſſe nimis in
deuote ꝑſumũt. ¶ Nõnulli
ẽt tã cl'ici q̃ꝫ laici ꝑſerti in feſto
rũ certoꝝ vigilijs[e]: dũ i eccle
ſijs deberẽt oꝛoni[f] inſiſtẽ: nõ
verent i ipſis earũq̃ cimitijs
choꝛeas[g] facẽ diſſolutas: ⁊ in
tdũ canẽ cãtilenas[h]: ac m'ltas
iſolẽtias[i] ꝑpetrare: ex q̃b⁹ ec-
cleſiaꝝ ⁊ cimitioꝝ violatio-
nes[k] ihoneſta variaq̃ꝫ delicta
q̃nq̃ꝫ ſequunt: ⁊ eccl'iaſticum
plerũq̃ꝫ ꝑturbat[l] offm̃: i diuie
maieſtatis offenſaz: ⁊ aſtãtiũ
ſcãdalũ ppl'oꝝ. ¶ In multi
inſuꝑ eccl'ijs cum vaſis veſti-
mẽtis ⁊ ceteris oꝛnamẽtis ad
diuinũ cultuz neceſſarijs inde
cẽtibus[m] vtiq̃ꝫ penſatis earuz
facultatibus deſeruit. ¶ Ne
igit traſgreſſiones inualeſcãt[n]
h⁹ i alijſq̃ꝫ veniãt i exẽpluz: ſa
cri concilij approbatiõe hoc
fieri ꝓhibẽtes ſãcimus: vt illi
ad quos id ꝑtinet ⁊ i coꝛum ſi
vtiq̃ꝫ exẽpti nõ ſint negligenti
am[o] vel defectũ locoꝝ oꝛdina
rij: ſi v'o exempti fuerint aut

al' circa hoc ꝑuilegiati: ſuꝑio-
res[p] ipſoꝛum oi negligẽtia vel
icuria penituſ relegata[q]: circa
refoꝛmãda ꝑmiſſa ⁊ eoꝛũ ſin-
gula coꝛrigẽda: necnõ vt in ca
thedralib⁹ regularib⁹ ⁊ colle-
giatis eccl'ijs hoꝛis debitis[r] de
uote pſallat. ¶ In alijs vero
ↄuenienter ⁊ debite celebꝛetur
diuinũ diurnũ ⁊ nocturnum[s]
officiũ: ſi dei ⁊ ap'lice ſediſ idi
gnatiõez euitare voluerit: ſol
licitã curẽt diligẽtiã adhibere
ↄdictoreſ ꝑ cẽſurã eccl'iaſticã
dũmodo ad eoſ illã exercẽ[t] ꝑ
tineat alijſq̃ꝫ oppoꝛtunis re-
medijs ↄpeſcẽdo: faciẽtes ꝓ-
ut ad eos ſpectat i hijs ⁊ alijs
q̃ ad diuũ cultũ ⁊ moꝛũ refoꝛ
mationẽ ꝑtinent: ac eccl'iaꝝ ⁊
cimitioꝝ reſpiciũt honeſtatẽ
ſacroꝝ ſtatuta canonũ ad q̃[u]
ſcienda[x] diligens curent adhi
bere ſtudium[y] irrefragabiliter
obſeruari. Idem in eodem.

Dignũ[z] ꝓ ſ⁹ ⁊ ↄgruũ[a] ar
bitrãteſ: q̃ꝫ cl'ici tã r'ligio
ſi q̃ꝫ alij[b] cardialiũ ſacroſãcte
ro.[c] ec. ac q̃rũcũq̃ꝫ põtificum[d]
gr̃az ⁊ cõionez ap. ſe. hñtiuz[e]
cõmenſales domeſtici[f] ſe poſ
ſint[g] ipſis[h] i diuis officijs[i] co-
aptare[k]: vt illud q̃ꝫ ij dez cardi
nales ſeu põtifices dicẽt[l] offm̃

poſt ino. e. ti. dolentes. Idem ſi ifirmitas vel iuſta occupatio ſup
ueniret. vij. q. j. illud. ⁊ c. ſe. de conſe. diſ. j. nullus. de cle. non re-
ſi. ex parte. ij. e. ti. c. vno. lib. vj.

a ¶ Exeundo. etiam laici miſſam audientes ante benedictionem
ſacerdotis exire non debent: de conſe. di. j. miſſam. ⁊ c. ſe.

b ¶ Venaticos. qd etiaz
ex̃ ecclia3 cis nõ licet: de
cleri. ve. per totum.

c ¶ Militia. q̃ celeſtis ẽ
xj. q. j. chꝛiſtianis. de cle.
egro. c. j. ne cle. vel mo.
c. j. in fi.

d ¶ Tonſura. ſic de vi. ⁊
ho. cleri. clerici. j. ⁊. ſ. e.
compil. e. ti. c. ij. ⁊ qd co
rona ⁊ tõſura deſignet
ibi ſcripſi ⁊ habetur. xij.
q. j. duo ſunt.

e ¶ Vigilijs. in qb⁹ cleri
calis modeſtia deberet
ſtudioſi⁹ obſeruari: de
ſta. mo. cũ ad monaſte-
riũ. ꝟ. in refectoꝛio. vbi
ſep ius dixi v'buz ſenece
xviij. epiſtol. ad lucilluz
feſtiuis maxime diebus
aio iperanduz ẽ: vt tũc
a voluptatib⁹ ſolus ab-
ſtineat: cum in illas ois
turba pꝛocubuerit.

f ¶ Orationi. vide qd de
oꝛatione dicam. j. tit. ij.
c. vno. ad fi.

g ¶ Choꝛeae. dicũtur a
choꝛo. choꝛeizãtes. n. in
ſuis ludicris cãtilenis ⁊
ſaltibuſ quodãmodo te
nẽt choꝛũ. ⁊ de his foꝛte
loq̃tur pſal. xj. i circuitu
impij ãbulant. ⁊ facit de
vi. ⁊ ho. cle. cũ de coꝛẽ.
xvj. q. j. legi. ⁊ has cuira
re debẽt moniales. ſ. e.
cõ. de ſta. mo. c. ij.

h ¶ Cantilenas. xxxvij.
diſt. c. ij.

i ¶ Inſolentias. de off.
oꝛ. c. j. e. compil. ⁊ ibi ex
poſui.

k ¶ Violatões. in talib⁹
eni facile vẽiri ſolet de lu
do ad rixã: ex q̃ ſeq ſolẽt
effuſiões ſanguis vulne
ra ⁊ homicidia ꝑ q̃ loca polluunt: de ↄſe. ec. vel alta. ꝓpoſuiſti. ⁊
q̃ñ vno polluto pollutũ ſit reliquũ: dic vt. e. ti. c. vno. li. vj.

l ¶ Perturbatur. vide qd notaui ⁊ dixi de appel. dilectus.

m ¶ Indecẽtib⁹. nõ ex imũdicia ↄ quã ꝓuiſuz erat: de cuſt. eu. c.
ij. ſ3 ex vilitate ꝑcij vel eſtimatõis ipſoꝝ: qd pꝫ ex eo q̃ꝫ de facul-
tatib⁹ q̃rit: ⁊ de his de ↄſe. di. j. altaris palla. ⁊ c. vaſa. cũ duob⁹
c. ſequentib⁹. In fratrib⁹ v'o minoꝛib⁹ repꝛobat exceſſus circa iſta
oꝛnamenta. j. de ver. ſig. exiui. verſus finem. §. q̃zuis

n ¶ Inualeſcant. ꝑncipijs obſta. ⁊ c̃. vt no. de reſcrip. ad hec in fi.

o ¶ Negligentiam. argue q̃ꝫ de iuriſditione minoꝛum pꝛelatoꝛuz
dioceſani ſe nõ itromittũt: niſi in caſu negligentie: de hoc de offi.
oꝛ. cum ab eccleſiarum. ⁊ c. paſtoꝛalis.

p ¶ Superioꝛes. voluit his caſib⁹ dare dioceſanis delegataz po
teſtatem ſicut fecit. e. cõ. de ſup. ne pꝛe. c. vno. de ſta. mo. e.
ij. de reli. do. c. ij. q2 pꝛopter hec multum vſitata nimis pꝛe
iudicatum fuiſſet ꝑuilegijs exemptionis.

q ¶ Relegata. h' iũge lr̃az ſollicitã curẽt diligentiã adhibẽ

r ¶ Debitis. dicebat hoſti. e. ti. c. j. q̃ꝫ pulſare ⁊ pſallere ho
ras debitis hoꝛis
ſeruabat in cathe-
dralibus ⁊ collegi
atis eccleſijs.

s ¶ Nocturnũ. e.
ti. dolentes. in fi.

t ¶ Exercẽ. ꝑtine-
at. excludit femias
l3 ꝑlataſ: qd dic vt
de ma. ⁊ obe. dile
cta. de marib⁹ cu-
ratis ⁊ q iuriſditio
ni ꝑſũt: dic vt no.
ij. q. j. nemo. de of.
oꝛ. cũ ab eccl'iaruz
pleni⁹ ꝑ hoſt. i ſũ.
de ſen. ex. §. qs poſ
ſit excõicare in vl.
col. ioan. an.

u ¶ Ad que. ſtatu
ta. ioan. an.

x ¶ Sciẽda. ꝓpter
mediũ hoꝝ triũ. q̃
ꝑmiſit. ſ. de refoꝛ-
matione moꝝ nõ
eẽt facile iura colli
gere: de q̃bus ſciẽ
dis hoꝛtat: ſ3 ſuffi
ciat allegar de vi.
⁊ ho. cle. per totũ.
Ad ꝑmũ. e. ti. ꝑ to
tũ: de ↄſe. di. j. ꝑ to
tũ. Ad vlt. de cuſt.
eu. c. ij. de imu. ec.
per totum. ⁊. e. ti.
per totum li. vj.

y ¶ Studiuz. xx.
di. ſi decreta.

z Dignũ. cleri
ci ẽt religi-
oſi domeſtici cõ-
mẽſales cardinali
um vel ep̃oꝛum ſe
poſſunt illis in di
uinis officijs coa-
ptare.

a ¶ Cõgruuz. q̃ſi
conueniens.

b ¶ Alij. cõmenſales domeſtici. quod eſt. j. io. an.

c ¶ Romane. nõ cõpoſtolane vel rauennatis: de of. archi
pꝛeſby. c. ij. ⁊ dixi de conſti. cum oẽs ſuper. iij. glo.

d ¶ Põtificũ. electos ↄfirmatos nõ dũ ↄſecratos nõ vl' in
(cludere.

e ¶ Hñtiuz. ſi. de pꝛeſcrip. veniens. ⁊ exponit
hoc verbum de of. oꝛ. q̃ꝫ ſedem in vl. glo.

f ¶ Domeſtici. de his de ver. ſig. c. fi. lib. vj.

g ¶ Poſſint. nõ dicit q̃ꝫ teneant: ſa. ff. de iudi. nõ q̃cquid.

h ¶ Ipſis. cardinalibus vel ep̃is.

i ¶ Officijs. ſi de cibis addidiſſet hoc multum monachis
placuiſſet: per ea que no. xvj. q. j. c. iij.

k ¶ Coaptare. facit. xij. di. illa. ⁊ hic iunge finem.

l ¶ Dicẽt. ſit gregoꝛianũ ãbꝛoſianũ vl' mõchale cuiuſuis.

licite[a] dicere valeãt: nec ad di cendũ aliquod aliud teneant ſacri approbatiõe ↄcilij idulgemus[b]. Clemens quint⁹ in concilio vienenſi.

De baptiſmo ⁊ eius effectu.

[O]Reſẽti[c] ꝓhibem⁹ edicto: nequiſ[d] de cetero i aulis[e] vel cameris[f] aut alijs priuatis[g] domibus: ſed duntaxat in eccleſijs in q̄bus ſunt ad hoc fõtes ſpecialiter depu tati[h] aliquos[i]: niſi regum[k] vel pncipũ: q̄bus valeat i hoc caſu deferri: liberi[l] extiterint: aut talis neceſſitas[m] emerſerit: ꝓpter quã nequeat ad eccliam abſq; periculo[n] ꝓpter hoc acceſſus hẽri: audeat baptiçare. Qui aũt ſecus preſumpſerit[o] aut ſuam in hoc preſentiam[p] exhibuerit: taliter per epm ſuum caſtigetur[q]: ꝙ alij attentare ſimilia non preſumant[r]. Clemẽs v. in cõcilio vienẽſi.

ordinis. Item ſiue dicant de feria vel de feſto.

a ¶ Licite dicere. no. ad q̃dem de monacho plato ecclie ſecularis: reget illaȝ ſm offiñ clicale nõ monachale: hoc placet io. xvj. q. j. c. iij. gof. de ſta. mo. in ſum. §. ſed nũquid ab ſoluitur. ⁊ ho. in ſũma ipſius ti. §. ij. ℣. ſed nunquid talis, facit de pſcrip. cuȝ oli. Sȝ dices ↄtriũ ꝓbari p hãc decr. cũ h̄ fuerit cõceſſa ſpãlis indulgẽtia: preter quã hoc nõ licuiſſet: vt dicaȝ i fi. So. iſti nõ ſunt ꝑpetuo trãſlati: ſȝ ille nil hȝ cõe cum monñ. xvj. q. j. nec ꝓ cuiuſlibet.

b ¶ Indulgem⁹. ꝑus ergo hoc nõ licebat.

[O]Reſenti. In fontib⁹ eccliaꝝ nõ in ꝑuatis domib⁹ debet baptiſma concedi duos caſus excipit: ⁊ tranſgreſſores punire precipit: exceptio ibi niſi, punitio ibi qui autem.

d ¶ Nequis. oẽs comprehendit: nedum eos q̄bus ex officio competit baptiçare: vt preſbyteros: de diaconibus dic vt. xciij. di. diaconus. ioan. an.

e ¶ In aulis. aula dicitur ſala vel ſpacioſum habitaculum communiter quatuor habens alas.

f ¶ Cameris. concor. de ap. qua fronte. ⁊ quod ibi not. in gloſa. ij.

g ¶ Priuatis domibus. bene concor. in auc. vt in priua. do. ſacra miniſt. non fiant. colla. v. per totum.

h ¶ Deputati. de ma. ⁊ obe. his que. de cap. mo. c. ij. ⁊ tales eccleſie dicuntur baptiſmales: de no. ope. nunci. c. j. in prin. ⁊ de his. xvj. q. j. de decimis. xiij. q. j. §. ij. ℣. decimaſ. Et q2 renaſcimur per baptiſmũ dicuntur matrices: de preſcrip. ex tranſmiſſa. j. de ſen. excom. c. j.

i ¶ Aliquos. hic iunge litteram. j. audeat baptiçare.

k ¶ Regũ. ſiſe de of. dele. c. vl. de ꝑui. ne aliq. li. vj. ſed iura illa loquunẽ ſolũ de regibus: h̄ addit de pncipibus: ſic. ſ. e. compil. de teſti. c. j. ⁊ quos h̄ dicat pncipes dubitatur. Deus eni pnceps d2: eſa. ix. ibi: Deus fortis: pater futuri ſeculi: pnceps pacis. Interduȝ angelus de ſe dicens: Joſue ix. ego ſum pnceps exercitus. Interdum papa: de conſe. di. j. corpora. Interdum epi: de ma. ⁊ obe. ſigs. vel alij iudices eccliaſtici. xvij. q. iiij. diffiniuit. i fi. Imperator: de re iudi. ad aplice. i pn. li. vj. Rex: de ſacra vnc. c. vno ℣. vñ i veteri. ḋ accuſa. veniens. de elect. inotuit. de bapt. maiores circa fi. xlv. di. de iudeis. vel alius pncipans populo: ḋ maio. ⁊ obe. omnes. exodi. xxij. pncipi ppli tui nõ maledices vel loco: de iude. iudei. ⁊. c. ſe. ⁊. c. i nonnullis. i fi. de vſur. q̄ꝫto. ⁊. j. de iudeis. c. j. in pn. de heret. cum ſm in fi. de homici. pro humani. lib. vj. Sed ſi ſic large pncipatus ſumatur pro dñio vel dñatõne ppli: iã videreẽ ꝙ ois baroniaȝ habens ſit pnceps: ſic ⁊ large ois regens ꝓuiciã dñium gentẽ ꝓlẽ vel plebem dici poteſt rex. xxiij. q. iiij. duo iſta. Apes etiam ⁊ grues habent pncipem. vij. q. j. in apibus. ⁊ diabolus etiam dicitur princeps mundi: io. xiiij. ⁊ vitiorũ de pe. diſti. ij. princeps. ⁊ in his multum poſſet inſtari: ſed non expedit: ⁊ componitur princeps ex primuȝ ⁊ capio: ⁊ dicitur quaſi primũ capiens locum vel dignitatem. Sunt etiã certe dignitates ſeculares ſpecialiter ſic vocate vt pncipatus achaie ⁊ his ſiles. ad illas tñ hũc textũ nõ puto reſtrigi: ſa. de v. ſig. q̄ꝫuis. Eſt aduertendũ ꝙ decre. fundamẽta. §. vt ergo. loq̄ns de iperatore rege ⁊ pncipe ſubmittit de marchione duce comite ⁊ barone vel alio notabilis potẽtatus: p qḋ videtur ex ordine ꝙ pnceps maior ſit p̄dict̄ marchiõe duce ⁊c. ⁊ ex hoc puto ꝙ pncipatus h. c ſumaẽ p nõbili potẽtatu merito cõparando regie dignitati: facit. e. de cre. fũdamẽta. i fi. Tyrãnos aũt q̄bus i italia cõſtellatio nũc fauet: icludi nõ puto. nã vt ait gregorius: Tyrãnus ẽ ꝓpe q i republica nõ iure pncipatur. ⁊ philoſoph⁹: ꝙ ſicut regnũ ẽ rectus pncipat⁹: ita tyrãnides ẽ ꝑuerſuȝ dñiuȝ de quo ſatꝫ iiij. ⁊. v. politi. cuȝ ergo pnceps tẽdat ad bonuȝ cõe: tyrãn⁹ ad ꝓpuȝ: ergo nõ eſt pnceps. Unde eſa. xxij. pnceps ea q̄ digna ſunt pncipe cogitat. abſit ergo ꝙ illos quãtcunq; ſint potentatus hec conſtitutio ꝑuilegiet: ad hoc de reſcriptis ſi gratioſe. in fi. lib. vj. ff. de leg. j. legata inutiliter. ij. ℟n. non obſtat de heret. preſidentes. lib. vj. q2 illud ſpeciale fauore fidei.

l ¶ Liberi. comprehendit nepotes ex filijs ⁊ alios deſcendentes ff. de ver. ſig. liberoruȝ. ſecus ſi dixiſſet filij. Appellatio eni filiorũ regulariter non cõprehendit nepotes: iſti. q da. tu. poſ. i fi. caſualiter contra. ff. de ver. ſig. filij. ⁊ ibi de hoc: ⁊ quod dixi comprehẽdit nepotes: intellige de deſcendentibus ex filijs maſculis. ff. de ſena. l. liberos in fi. de penis vbicũq;. li. vj. videtur hoc etiam itelligi poſſe de naturalibus non de legitimis per predictã legem liberos. j. ℟n. ⁊ per id quod notatur de proba. i pñtia in pn. pme gloſe: ⁊ dixi poſt hoſtien. de ſenten. excõmu. ſi vero. §. ſi. verius videtur illos non comprehẽdi per legem cum legitime. ⁊ per ibi nõ. ff. de ſta. ho. facit inſti. de nup. §. ſi. ff. de in ius vocan. q2 ſemper. in auc. qui. mo. na. effi. ſui. §. ſi. coll. viij. ⁊ lex liberos. intelligitur de naturalibus qui legitimi ſunt: ⁊ ibi nõ. Ad nõ. in decretali in preſentia. rñde per nõ. in. l. ibi alleg. ff. ad trebel. ex facto. § ſiquis rogatus. Ad vlt. allega. dic ꝙ quo ad parentũ reuerentiã bene habetur ratio naturalium tantũ: ſed quo ad cõmodum liberorum vel honores non: vt in contrarijs.

m ¶ Neceſſitas. hic cõparantur nobilitas ⁊ neceſſitas: alibi nobilitas ⁊ litteratura: de preben. de multa. in fi.

n ¶ Periculo. forte pueri baptiçandi exiſtentis in mortis articulo. eo. titulo. c. penultimo. vel deferentium: vtputa eſt hoſtilitas vel locus obſeſſus.

o ¶ Preſumpſerit. baptiçando in locis talibus.

p ¶ Preſentiam. ex propoſito: ſupra eadeȝ compilatione de ſta. mona. ne in agro. §. porro in fi. ⁊. §. ſequenti. ⁊ huic concor. de vita ⁊ honeſtate clericorum. clerici. ne clerici vel monachi. c. penul. in prin. ⁊ de clandeſtina deſponſatione. c. vltimo circa fineȝ. ⁊ de vſur. q̄ꝫq;. lib. vj. ad finem.

q ¶ Caſtigetur. arbitrarie: de officio delegati de cauſis cum concordantijs.

r ¶ Preſumant. ſ. e. compilatione de officio ordinarij. c. primo cum ſuis concordantijs. lȝ autem puniatur faciens: baptiſmi collatio tenet. ex quo enim concurrunt debita materia ⁊ debita forma cum intentione baptiçandi: valeat a quocunq; collatum: de ſumma trinitate. c. j. §. ſacramentum. ⁊ in quocunq; loco: facit de baptiſ. debitum.

De reliquijs ⁊ veneratione ſanctorum. Rubrica.

Si dñm[a] in ſanct[is] eius laudare iubemur[b] dignū ꝓfecto[c] iuſtum ⁊ ſalutare nob[is] exiſtit: vt ſibi in ſui[d] quo nos q̄tidie ſpūalr̄ reficit[e] memoriā corꝑis laudes feſtiue veneratōis ⁊ grāſ referamus. Hac igiť ꝯſideratōe inducti: ꝯſtōnē a bone memorie vrbano[f] papa q̄rto ꝑdeceſſore nr̄o ſup hoc editā: de fratrū nr̄oꝝ ꝯſilio diſtricte precipimus[g] obſeruari: cui⁹ tenor ſequiť in hec v̄ba: ¶ Urbanus ep̄s ſeruus ſeruoꝝ dei venerabilib⁹ fr̄ibuſ patriarchis archiep̄is ep̄is ⁊ alijs eccleſiarū p̄latis ⁊c̄. ¶ Tr̄ſiturus de mundo ad patrē ſaluator noſter dn̄s ieſus chriſtus: cū tp̄s ſue paſſiōis inſtaret ſumpta[h] cena in memoriam mortis ſue inſtituit[i] ſummū ⁊ magnificū ſui corporis ⁊ ſanguinis ſacr̄m: corpus in cibū ⁊ ſanguinē in poculum[k] tribuēdo. ¶ Nam quotiens hunc panem manducamus ⁊ calicem bibimus: mortem domini annunciamus[l]. In inſtitutione quidē huius ſacramenti dixit ip̄e apoſtol⁹[m]: hoc facite in meā cōmemorationē vt precipuū ⁊ inſigne memoriale ſui amoris eximiū quo nos dilexit: eſſet nobis hoc ꝑcelſū ac venerabile ſacr̄z: memoriale īquā mirabile ac ſtupendū delectabile ſuaue tutiſſimū ac ſuper oīa precioſum[n]: in quo innouata ſunt ſigna ⁊ mirabilia[o] immutata: in quo habetur omne delectamentum: ⁊ omnis ſaporis

a Si dñm. due ſunt ꝑncipales ptes. In ꝑma proemiū clementis: qui exꝓſſo motiuo ſeruari precipit ꝯſtōem vrbani. In ſcd̄a ꝑdicta ꝯſtō: ibi vrbanus. q̄ ſubdiuidiť in titulū ⁊ ꝓſam: ibi tranſiturus. in q̄ premittit de corpore chriſti ſuaue formoſum ⁊ ꝓlixum exordiū ꝑncipalr̄ oñdens cām inſtitutōis ipſius ſacramēti ⁊ ipſius effectum. Secunda ibi .l3. igitur poniť narratio in q̄ ꝑmiſſa multiplici cā celebrationis feſti corporis chriſti diē ſtatuit q̄ debeat celebrari. Tertio ibi ideoq̄ ꝯcludit ponēs exhortationē de feſto colēdo cū certis idulgētijs. ⁊ hoc itēdit: feſtū corporis xp̄i celebrari de3 feria quinta p⁹ octauā pētecoſtes: ⁊ certe indulgentie conceduntˀ his q in feſto vel infra octauam officio vel horis intererunt.

b ¶ Iubemur. pſal. vlt. laudate dominū in ſanctis eius.

c ¶ Profecto. ꝓ certe. ⁊ ē ſenſus: ſi laudare iubemur dn̄z in ſanct[is]. fortius in ſeipſo: ⁊ ē argumentū a minori: de quo de elec. cū in cūctiſ. vel quo dicimus ꝓpter qd̄ vnūqd̄q̄ tale: ⁊ illud magis.

d ¶ In ſui. corporis memoriam qd̄ ſequitur.

e ¶ Reficit. d̄ conſe. di. ij. hi q mādu cāt. in ꝑn.

f ¶ Urbano. q fuit natiōe gallicus ⁊ trecēn. ⁊ paruz vixit vltra triennium in papatu: ⁊ fuit is qui regnum ſicilie contra manfredū contulit Carolo fratri regis francie: vt patet in chronicis.

g ¶ Precipimus. l3 hoc proemiū ſit ſimile illi qd̄ habetur. ſ. e. compilati. de ſepul. dudū. tamen in hoc differunt: q2 illud in cōcilio hoc extra concilium. Item hic conſtitutio vrbani ſolū ſeruari precipitur: ibi conſtitutio bonifacij innouatur. ratio patet: quia illa fuit per conſtitutionem benedicti reuocata: iſta vero nō fuit reuocata: ſed per aliquos non recepta.

h ¶ Sumpta cena. rō huius habetur de cōſ. di. ij. liquido.

i ¶ Inſtituit. matthe. xxvj. de conſe. diſt. ij. panis eſt in altari. de cele. miſ. cum marte.

k ¶ Poculum. facit hec littera q alia ſit tranſubſtantiatio corporis ⁊ alia ſanguinis: de hoc de con. di. ij. cum omne. ⁊. c. comperimus. ⁊. c. quia corpus.

l ¶ Annunciamus. j. ad corinth. xj. circa fi.

m ¶ Apoſtolis. luce. xxij. de cōſe. di. ij. in chriſto ſemel. in fi. ⁊ vide quod ibi nō.

n ¶ Precioſum. xcv. di. ecce. de conſe. di. ij. nihil.

o ¶ Mirabilia. qd̄ optauit eccleſiaſtici. xxxvj. c. ibi inouat ſigna ⁊ mutat mirabilia. de his mirabilibus dixi de cele. miſ. cū marte §. reqſiuiſti. Et nūc alr̄ tractādo dicamus cū theologis: q in hoc ſacr̄o nōtur mirabilis ꝓductio: q2 de celo nobis ꝓditum eſt ⁊ ad vocē ſacerdotis apiunť celi ⁊c̄. de cō. di. ij. qd ē ſanguis. qd̄ figuratū fuit exodi. xvj. in ꝑn. Ego pluā vobis panes de celo. Item no. mirabilis multiplicatio q̄ quotidie cōficitur ⁊ ſumitur: nec cōſumitur: de conſe. di. ij. in chriſto ſemel. ⁊. c. q manducat. ij. qd̄ figuratū fuit. ij. reg. vj. circa fi. vbi di: q dauid ꝑtitus ē in vniuerſā iſraelis multitudinē ſingulis collirid ā panis vnā: ⁊ aſſaturā bubale carnis vnam. ⁊. iiij. reg. iiij. in fi. de viginti panibus ſaturati ſunt centum viri. Item mirabilis miniſtratio: q2 quo ad effectum ita per malos vt per bonos miniſtratur. j. q. j. intra catholicā. cum. c. ſe. vſq̄ ad. §. ſed obijcitur de cō. di. ij. vtrum qd̄ figuratū ē. iij. reg. xvij. in ꝑn. vbi dicitur q helie qui fugerat ad torrentē: corui deferebāt panē ⁊ carnes mane ⁊ veſpe. Itē mirabilis cōfortatio q2 fulſit aīc noſtre ſubam: ⁊ quotidie accipiēdus eſt iſte panis vt quotidie ꝓſit: de cōſe. di. ij. non iſte panis. ⁊ q de eo mādu cat in eternū nō d̄ficit. e. di. chriſtus panis ē. ⁊ hoc figuratū fuit. iij. reg. xix. p⁹ prin. vbi helie fugienti per deſertū viā vnius diei: ⁊ tādem dormienti angelus ad caput ei⁹ poſuit panē ſubcinericiū dicēs: ſurge ⁊ comede: quē cū comediſſet ambulauit in fortitudine cibi illi⁹. xl. dieb⁹ ⁊. xl. noctibus. Et qui contēnit vl' negligit hunc panē ſumere: debilitatur ⁊ cadit in virtutibus: de cōſe. di. ij. ſi quotiens. ⁊. c. ſiquis intrat. qd̄ figuratū eſt ꝑmo reg. xxviij. ad finē: ibi ſtatimq̄ ſaul cecidit ſup terram ⁊ robur nō erat in eo: q2 panem nō comederat illa die. Itē mirabilis mundicia: q2 niſi digne ⁊ a dignis ſumatur: propinat mortis iudiciū: de con. di. ij. qui ſcelerate. ⁊. c. timorem. quod tangere voluit pſalmi. dicens. qui manducatis panem doloris. ⁊ cum buccella quam chriſtus dedit inde introiuit diabolus in eum: de con. di. ij. eſca. Item mirabilis tranſlatio: q2 etiā prece iniuſti fit tranſſubſtantiatio virtute ſpiritus ſancti: non merito ſacerdotis. j. q. j. cum ſcriptura. quod figuratum fuit in hiſtoria que ibi tangitur de gedeon. iudi. vj. circa medium: cū precepit angelus q panes azimos ⁊ carnes tolleret ⁊ illa poneret ſuper petram: ⁊ extendit angelus ſummitatem virge quam habebat in manu: ⁊ aſcendit ignis de petra ⁊ conſumpſit ſacrificium. Itē mirabilis tranſmiſſio quia tranſmittitur etiam ad defunctos: non ſumme malos nec ſumme bonos. xiij. q. ij. non eſtimemus. ⁊. c. anime. quod figuratum fuit danielis vlti. ad finem. vbi precepit angelus abachuc: q panes ⁊ pulmentum quod ferebat meſſoribus portaret in babylonem danieli poſito in lacu leonum: ⁊ cum neſciret abachuc locum: apprehendit illum angelus capillo capitis ſui ⁊ poſuit eum in babylonem ſuper lacum: ⁊ accepit daniel prandium ⁊c̄. quedā alia miranda ex inferiorib⁹ collige. io. an.

p ¶ Suauitas. ſap. xvj.

q ¶ Salutis. de conſe. diſti. ij. cum omne. in prin. ⁊. c. ſpecies. in fi. ioan. an.

ſuauitas: ipſaqꝫ dulcedo dñi deguſtat: i q̊ vtiqꝫ vite ſuffragiũ ꝯſeq̄mur ⁊ ſalutꝭ. Hoc eſt memoriale dulciſſimũ memoriale ſacratiſſimũ: memoriale ſaluificũ: in q̊ gratã redẽptiõiſ nr̃e recẽſem⁹ memoriã[a]: i quo a malo retrahimur ⁊ i bono[b] ꝯfortamur ⁊ ad virtutũ ⁊ grãrũ ꝓficim⁹ incremẽta in q̊ ꝓfecto ꝓficim⁹ ipſi⁹ corꝑali preſentia ſaluatoris. Alia nanqꝫ quoꝝ memoriã agim⁹ ſpiritu mẽteqꝫ cõplectimur: ſꝫ nõ ꝓpt̃ h̃ realẽ eoꝝ p̃ñtiã obtinem⁹. In hac v̊o ſacr̃ali chriſti ꝯmemoratiõe ieſus xp̃s p̃ñs ſub alia q̇dẽ forma[c] i ꝓpria vero ſub̃a ẽ nobiſcũ. Aſcenſur⁹.n. i celũ dixit[d] apl'is ⁊ eoꝝ ſeq̄cibuſ[e]: ecce ego vobiſcũ ſũ oib⁹ dieb⁹ vſqꝫ ad ꝯſũmationẽ ſeculi: benigna ipſos ꝓmiſſione ꝯfortãs ꝙ remaneret ⁊ eẽt cũ eis etiã p̃ñtia corꝑali. ¶ O digna ⁊ nũq̃ intermittẽda memoria: i q̄ mortẽ nr̃am[f] recolimus mortuã: nr̃mqꝫ interitũ interiſſe: ac lignũ viuificũ[g] ligno crucis affixũ fructũ nob̃ attuliſſe ſalutis. ¶ Hec ẽ ꝯmemoratio gl'ioſa: q̄ fideliũ aĩos replet gaudio ſalutari: ⁊ cũ infuſiõe l'eticie deuotiõiſ lachrymas[h] ſubminiſtrat. Exultam⁹ nimiꝝ nr̃aꝫ memorãdo liberatiõeꝫ: ⁊ recolẽdo paſſioneꝫ dñicã: ꝑ quã liberati ſumus: vix lachrymas ꝯtinemus. In hac itaqꝫ ſacratiſſima ꝯmemoratiõe adſũt nob̃ ſuauitatꝭ gaudiũ ſil' ⁊ lachryme: q2 ⁊ in ea ꝯgaudem⁹ lachrymãtes ⁊ lachrymamur deuote gaudentes: letas hñdo lachrymas ⁊ leticiã lachrymãtẽ: nã ⁊ cor i(n)gẽti ꝑfuſũ gaudio: dulces per oculos ſtillat guttas. ¶ O diuini amorꝭ imẽſitas: diuine pietatꝭ ſuꝑabundãtia: diuine affluẽtia largitatꝭ: dedit.n. nob̃ dñs oia q̄ ſubiecit ſub'pedib⁹ nr̃is ⁊ ſuꝑ vniuerſas terre creaturaſ ꝯtulit nob̃ dñij ꝑ̇ncipatũ. Ex miniſtris etiã ſpũuꝫ ſuꝑiorũ nobilitat ⁊ ſublimat hominis dignitatẽ. Adminiſtratorij[k] nãqꝫ ſũt oẽs i miniſteriũ ꝓpt̃ eos q̇ hereditatẽ ſalutꝭ capiũt deſtinati: ⁊ cũ tã copioſa fuerit erga nos ei⁹ munificẽtia volẽs adhuc ipſe in nob̃ ſuã exuberantẽ charitatẽ p̃cipua liberalitate mõſtrar̃ ſemetip̃ꝫ[l] nob̃ exhibuit ⁊ trãſcẽdẽs oẽꝫ plenitudinẽ largitatꝭ: oẽꝫ modũ dilectiõis excedẽs attribuit ſe in cibũ. O ſingularis ⁊ admirãda liberalitas: vbi donator venit in donũ: ⁊ datũ ẽ idẽ penit⁹ cũ datore[m]: ꝙ larga ⁊ ꝓdiga largitas: cũ tribuit q̇s ſe ipſũ[n]. dedit igit̃ nobis ſe i pabulũ: vt q2 ꝑ mortẽ[o] hõ corruerat: ⁊ ꝑ cibũ ip̃e[p] releuaret̃ ad vitã. cecidit hõ per cibũ ligni mortifeꝝ: releuat⁹ ẽ hõ ꝑ cibũ ligni vitalis. i illo pepẽdit eſca mõtꝭ: i iſto pepẽdit vite alimẽtũ. illius eſus meruit leſioneꝫ iſti⁹ guſtus intulit ſanitatẽ. guſtus ſauciauit: ⁊ guſt⁹ ſanauit. vide q2 vñ vuln⁹ ẽ ortũ ꝓdijt ⁊ medela[q]: ⁊ vñ mors ſubijt: exinde vita euenit[r]. De illo ſiq̇dẽ guſtu d2[s]: q̄cũqꝫ die comederis morte morieris: de iſto v̊o legit̃[t]: ſiq̇s comederit ex h̃ pane viuet ineternũ. hic ẽ cib⁹ q̇ plene reficit: v̊e nutrit: ſũmeqꝫ ĩpingnat: nõ corpus ſꝫ cor nõ carnẽ ſꝫ aĩaꝫ[u]: nõ vẽtrẽ[x] ſed mẽtẽ. hõi ergo q̇ ſpũali alimonia indigebat: ſaluator ip̃e miſericors de nobiliori ⁊ potẽtiori h⁹ mũdi alimẽto ꝓ aĩe refectiõe pia diſpoſitiõe ꝓuidit: decẽs q̊ꝫ liberalitas extitit: et ꝯueniẽſ opatio pietatꝭ: vt v̊bũ dei eternũ: qd̊ rõnabilis creature cibus ẽ ⁊ refectio ſcm̃⁹ caro ſe rõabili creature carni et corpori hoi vꝫ in eduliũ largiret̃. Panẽ eni angeloꝝ mãdu-

a ¶ Memoriam. de conſe. diſ. ij. ſemel chriſtus. ⁊. c. in chriſto ſemel.
b ¶ In bono. ſic de ſta. mo. cum ad monaſterium. v̊. prior.
c ¶ Forma. et q̄re hoc no. de conſe. di. ij. forte.
d ¶ Dixit matth. vlti. in fi.
e ¶ Sequacibus. ꝑ fidẽ de ſucceſſoribus apl'orũ: nõ. xij. q. j. videntes.
f ¶ Nr̃am. eternã.
g ¶ Et viuificum. ſ. chriſtum.
h ¶ Lachrymamur. ſi. ij. ad chorin. vj. de exceſ. pl. nimis. j. in prin.
i ¶ Sub pedibus nr̃is. pſal. viij. dñe dñs noſter. Et ad hebre. ij. vbi dicit apoſtolus ꝙ oia ſubmittẽdo nil dimiſit nõ ſubiectũ ⁊ cõcor. de maio. ⁊ obe. ſolite. circa fi. io. an.
k ¶ Adminiſtratorij. ſumptũ ad hebre. vj. c.
l ¶ Semetipſum. ad ephe. v. io. an.
m ¶ Cum datore. concor. de ꝯſe. diſ. ij. nec moyſes. de ſum. tri. c. j. §. vna in prin.
n ¶ Seip̃m. no. ꝓ forma ſalutatiõis qua quis offert ſeip̃m: qua breuitatꝭ etiã cã multũ vtor. Itẽ no. ꝓ theologis q tenẽt ꝙ ideꝫ opus meritorium laudabili⁹ ẽ in vouente vel ꝓfeſſo q̃ꝫ alio. ꝓbãt: q2 vouere opus latrie eſt q̄ p̃cipua v̊tus ẽ int̃ morales: opuſ aũt nobilioris virtutis ẽ melius et magis meritoriũ: ⁊ de latria q̄ ẽ cult⁹ ⁊ ſuitus q̄ ſoli deo debetur: de cõ. di. iiij. venerabil'. Scd̊o q2 vouẽs nõ ſolũ quo ad actũ: ſed etiã quo ad ꝑtãtem ſubijcit ſe deo: vt decetero aliud agere nõ poſſit ergo plus dat ſm anſel. libro de ſilitudinib⁹: cũ det fructũ ⁊ arborẽ: q̃ꝫ q dat ſolũ fructũ. Tertio q2 ꝓpt̃ votũ immobiliter voluntas firmat̃ in bonũ. Ad ꝑfectioneꝫ aũt v̊tutis ꝑtinet aliq̇d agere ex volũtate firmata i bono: vt patet ꝑ ph̃ꝫ 2° ethi. Et Auguſtinus: Felix neceſſitas q̄ ad meliora cõpellit. ergo magis meritorium. io. an.
o ¶ Morẽ. clarius ad ꝓpoſitum dixiſſet: quia per cibum in morteꝫ homo ⁊c.
p ¶ Ipſe. homo.
q ¶ Medela. ⁊ ſic de cibo dicere poſſumus: cibus dãnauit q ſaluauit: vt de muliere dicit̃: ⁊ no. de ſacra vnc. c. vno. v̊. ꝑ frõtis. ſed nõ eſt idẽ ſp̃e: vt hic patet. io. an.
r ¶ Euenit. concor. prefatio crucis: vt dixi. s̃. e. cõ. de ſum. tri. c. j. ſuper verbo cruci.
ſ ¶ Dicitur. gene. ij. circa medium.
t ¶ Legitur. io. vj. circa fi. de pe. diſ. ij. charitas eſt a qua. io. an.
u ¶ Animã. de offi. or. inter cetera. io. an.
x ¶ Uentrem. de conſe. di. ij. vt quid paras.
y ¶ Factum caro. ioan. j. de biga. debitum.
ꝫ ¶ Homo. pſal. lxxvij. attendite popule m. eus.
a ¶ Uir. io. vj. de conſe. diſ. ij. dupliciter.
b ¶ Conformatur. vide qd̊ no. de conſe. di. ij. nõ iſte. ⁊ quod no. ⁊ dixi de iude. ⁊ ſi iudeos.
c ¶ Licet igit̃. ſcd̊a ps.
d ¶ Frequẽter. quod ex multis cauſis ſapiã dei vtile fore ꝓuidit: qd̊ dic vt de ꝯſe. di. ij. iteratur.
e ¶ Inſaniã. de q̇buſdã illoꝝ erroribus: de conſe. di. ij. cum omne.
f ¶ Cõfectiõe. q̄ fieri d3 ſingul' annis: ⁊ vet⁹ cremari: de cõſe. di. iij. lr̃is Et põt fieri tp̃e interdicti de ſen. ex. q̃m̃. li. vj.
g ¶ Lotionem. io. iij.

cauit hõ[z]: ⁊ iõ ſaluator ait[a]: ca
ro mea vere ē cib⁹: h panis ſu
mit: ſʒ v̇e nõ ꝯſumit: mãducat
ſʒ nõ trãſmutat: q2 in edētē mi
nime trãſformat: ſʒ ſi digne re
cipit ſibi recipiēs cõformat[b].
O excellētiſſimū ſacrʒ: o ado
randū venerãdū colēdū glīfi
cãdum precipuis magnifican
duʒ laudibus: dignis pconijs
exaltãdū: cūctꝭ honorãdū ſtu
dijs: deuotꝭ pſequēdū obſeq̄
is: ⁊ ſincerꝭ mētibus retinēdū.
O memoriale nobiliſſimū in
timis cõmēdãdū pcordijs fir
mit aĩo alligãdū: diligent reſ-
uãd i cordis vſo ⁊ meditatõe
ac celebratõe ſedula recēſēdū
h⁹ mēorial ꝯtinuã ŏbem⁹ cele
brare memoriã: vt illius c⁹ ip
ſū fore mēoriale cogſcim⁹: ſp
mēores exiſtam⁹: q2 c⁹ donū
vel mun⁹ frequēti⁹ aſpicit: h⁹
mēoria ſtcti⁹ retiet. ⁋ Lʒ[c] igit
h mēoriale ſacrm i q̄tidianis
miſſaꝝ ſolēnijs frequēter[d]: cõ
ueniēs tñ arbitramur ⁊ dignū
vt ŏ ipo ſelꝭ ſaltē i ãno ad ꝯſū-
dēdã ſpālr hēticoꝝ pfidiã ⁊ i
ſaniã[e] mēoria ſolēnior ⁊ cele
brior hēat. In die nãqʒ cene
dñi: quo die ipe xp̄s h iſtituit
ſacrʒ: vlis eccl̄a p penitētiū re
cõciliatiõe ſacri ꝯfectiõe[f] chri
ſmatꝭ ad ipletionē mãdati cir
ca lotionē[g] pedū ⁊ alijs pluri
mū occupata plene vacar nõ
pt celebratiõi h⁹ maximi ſacri
[h] Hec. n. circa ſcõs q̄s p ãni cir
culū veneramur: ipſa obſuat
eccl̄ia: vt q̄uis i letanijs ⁊ miſ
ſis ac alijs ⁊ ipſoꝝ memoriã
ſepi⁹ renouem⁹: nihilomin⁹ tñ
ipſoꝝ natalicia certis dieb⁹ p
ãnū ſolēni⁹ recolat feſta pp h
eiſdē dieb⁹ ſpãlia celebrãdo.
⁊ q2 i his feſtꝭ circa ſolēnitatis
debitū aliq̄d p negligētiã aut
rei familiarꝭ occupationē aut
alꝭs ex hūana fragilitate omit
tit: ſtatuit ipa mr̄ eccl̄ia certã[b]
diē i q̄ gnālit oiuʒ[i] ſctõꝝ ꝯme
moratio fieret vt i hac ipſoꝝ
celebratiõe cõi: q̄cq̄d i pprijs
ipſoꝝ feſtiuitatib⁹ omiſſū exi
ſteret: ſolueretur. Potiſſime
igit exequēdū ē erga h viuifi-
cū ſacrm corpis ⁊ ſãguinis ie
ſu xp̄i q̄ ē ſctõꝝ oiuʒ glīa ⁊ co
rona[k]: vt feſtiuitate ac celebri-
tate pfulgeat ſpāli: q̄ten⁹ in eo
qd i alijs miſſaꝝ officijs circa
ſolēnitatē ē forſitan ptermiſſū
deuota diligētia ſuppleat ⁊ fi
deles feſtiuitate ipo iſtãte itra
ſe pterita memorãtes: id qd i
ipſis miſſaꝝ ſolēnijs ſclarib⁹
forſan agēdis iplicitī aut alꝭs
ex negligētia vl fragilitate hu
mana min⁹ plene geſſerūt: tūc
attēte i hūilitate ſpūs ⁊ aĩ pu-
ritate reſtaurēt. Intelleximus
aūt oli dū i minori eſſem⁹ offõ
ꝯſtituti q fuerat quibuſdã ca-
tholicꝭ diuinit⁹ reuelatū[l] feſtū
h⁹ i gnālit i eccl̄ia celebrãdū.
Nos itaqʒ ad corroboratio-
nē ⁊ exalatiõeʒ catholice fidei
digne ac rõnabilr duxim⁹ ſta
tuēdū: vt de tãto ſacro preter
q̄tidianã mēoriã quã ŏ ipo fa
cit eccl̄a: ſolēnior ⁊ ſpālior an
nuatim mēoria celebret: certū
ad h deſignãtes ⁊ deſcribētes
diē: vʒ feriã[m]. v. pximã[n] poſt
viij.[o] pēteco.[p] vt in ipſa: v. fe-
ria deuote turbe fideliū pp h
ad eccl̄ias affectuoſe ꝯcurrãt
⁊ tã clīci q ppl̄i gaudētes i cã-
tica[q] laudū ſurgãt. tūc. n. oium
corda ⁊ vota ora ⁊ labia hy-
mnos[r] pſoluēt leticie ſalutaris
tūc pſallat fides: ſpes trepudi
et: exultet charitas: deuotio
plaudat[ſ]: iubilet[t] chor⁹: puri-
tas iucūdet: tūc ſinguli alacri
aĩo pnaqʒ volūtate ꝯueniant
ſua ſtudia laudabilr exequen
do: tãti feſti ſolēnia celebrãteſ
vt vtinã ad xp̄i ſeruitiū ſic ei⁹
fideles ardor inflãmet: vt per
hec ⁊ alia pficiētibus ipis: me
ritorū cumulus apud eū: qui
ſeſe dedit pro eis in precium[u]

h ⁋ Certã diē. ſ. cal. no-
uēbris ſic dicti: q2 non⁹
mēſ. ichoãdo a marcio
vt ichoabãt ãtiq: q ſolū
x. mēſes hūerūt vſqʒ ad
tp̄s iulij ceſaris ⁊ nume
põpilij: ⁊ tunc diſtincto
⁊ correcto ãno ſm curſū
ſol redeūtis i ſi. anni ad
eūd pūctū additi fuerūt
duo mēſes i pn. ãni. ſ. ia
nuari⁹ ⁊ februari⁹: ⁊ pp
horas vj. q̄ ſuperãt: optu
it ſingul. iiij. an. addi diē
biſextilē: qd dic vt de v̇.
ſig. ꝯſtuit. ⁊ tūc tp̄is iuli⁹
vocabat qntilis: ⁊ augu
ſtus ſextil: q poſtea a iu-
lio ⁊ auguſto denomina
ti fuere: vl pp ipſoꝝ ortū
vl pp rem pſpere geſtã.
i ⁋ Diuʒ ſcõꝝ. quo itali
ci anſeres deuorãt: qd ro
mani facē nõ deberēt. vt
eni dicit amb. i examerõ
v. merito debes anſerib⁹
roma q regnas. Dij tui
dormiebãt ⁊ anſes vigi
labãt: illis poti⁹ debes ſa
crificare q̄ʒ ioui. Cedãt
eni dij vr̄i anſib⁹ a qbus
ſe ſētiūt eē defenſos: ne ⁊
ipſi ab hoſte capent. Et
Iſido. xij. ety. galloruʒ
aſſenſus i capitolio anſe
ris clãgore dephēſus eſt
nullū. n. aĩal ita odorem
hois ſentit vt aſſer. io.
k ⁋ Corõa. ad phil. iiij.
l ⁋ Reuelatū. h nõ cre-
dit ſimplr aſſerēti: de hē.
cū ex inuicto. Mihi aūt
reuelat q hoc feſtū adiū
get ad alia feſta: de qbuſ
in decr. vl. de ſen. ex. lib.
vj. ⁊ tūc eadē ꝯſtõe nõ-
bilia ipſi⁹ ꝯſtõnis dubia
ſupplico declarari.
m ⁋ Feriã qntã. ſ. diē io
uis. ⁊ lʒ ppe feria ſumat
p feſto: tñ oēʒ diē voca-
m⁹ feriã: vl a fando: q2 q̄
libet die fabat de⁹ gen. j.
vel q2 ſingulis dieb⁹ fari
poſſum⁹ i diuinis vl hu
manis: ſi. de v̇. ſig. for⁹.
n ⁋ Proximã. intellige
batur. ff. de ver. ob. eum
qui calendis.
o ⁋ Octauã. ꝯ de feri. ca
pellan⁹. illd quo ad offi
ciū celebrationē: h quo
ad dieꝝ nūeꝝ. ⁊ ꝯcõ. c. t.
c. ij. ŏ re. in ite. corã in ſi.
p ⁋ Pētecoſtes. ſic dr̄ a
penta qd eſt qnqʒ: facit
de deci. c. j. in ſi. ⁊ qd ibi
no. ⁊ coſte. x. quia
qnqes. x. dies ſunt
int feſtū reſurrecti
onis ⁊ pentecoſtes
ꝯputato vtroqʒ fe-
ſto. ⁊ qdã declinãt
pentecoſte coſtes.
alij v̇o hoc pēteco
ſte indeclinabile.
q ⁋ Cantica. ad e-
phe. v.
r ⁋ Hymnos. hi
ſunt cãtica laudis
ſicut treni cãtica la
mētatiõis: vt ſcrip
ſi de imniu. ec. nõ
minus.
ſ ⁋ Plaudat. q̄ſi
manus iungat.
t ⁋ Iubilet. qd eſt
cãtare voce q̄dam
ꝯfuſa pre gaudio.
vñ dicūt qdã q iu
bilus eſt gaudium
qd v̇bis explicari
nõ põt: nec tamen
penitus reticeri.
u ⁋ In precium. j.
ad chor. vj. i ſi. ibi
empti eſtis precio
magno. io. an.
x ⁋ In pmiū. tho
bie. iiij. poſt prin.
y ⁋ Largitionem.
lxxxvj. di. frēm. de
triplici elyma. xlv.
diſt. tria. ſʒ alr per
ho. in ſū. de penis
§. qs ſit effect⁹. v̇.
elyna. de tē. or. §. ⁊
cui ſub. §. ſeptima.
z ⁋ Attentas. ⁊ ſe-
duas. i. cõtinuas
vel aſſidnas.
a ⁋ Orones. ŏ oro
ne tractauit ho. in
ſū. de pēis. §. qs ſit
effectus. v̇. carnis
aūt maceratio. Sʒ
pleni⁹ p modū ſū-
me videam⁹ qd ſit
oratio: vñ dicatur
q̄ ſit ei⁹ diuiſio: ad
quē ſit porrigēda:
p quē: ad qd: q̄lit:
vbi: ⁊ qs ſit ei⁹ effe
ctus. De pmo oro
ſm aug. li. de verb
dñi ē q̄daʒ petitio
Alibi dicit q ē pi-
us mētis affectus
direct⁹ i deū: ⁊ ple
rūqʒ ne pigritet in
vocē prūpēs: ⁊ col
ligit de ꝯſe. di. j. qñ
aūt. Uel oro eſt cõ
geries vocū in de-

tribuitq; ſe ipſis ī pabulū: tā dē pꝰ hꝰ vite decurſū eis ſe īp miū largiat. ¶ Jōq; vniuerſitatē vr̄am monemꝰ ⁊ hoꝛtamur ī dn̄o: ⁊ ꝑ ap. ſcripta ī v̓tute ſcē obediētie diſtricte p̄cipiēdo mādamꝰ: in remiſſionē peccaminū iniūgētes: q̄tenꝰ tāz excelſū ⁊ tā glīoſū feſtū p̄dcā v. feria ſingul̓ ānis deuote ac ſolēnit̓ celebꝛet̓: ⁊ faciat̓ ſtudioſe ꝑ vniuerſas ecclīas ciuitatū vr̄aꝝ ⁊ dio. celebꝛari: ſb̄ditoſ vr̄os ī dn̄ica dictā. v. feriā ꝓxime p̄cedēte: ſalutaribꝰ mōitis ſollicite ꝑ vos ⁊ ꝑ alioſ exhoꝛtātes: vt ꝑ verā ⁊ purā ꝯfeſſionē: elꝛynaꝝ largitōem attētas ⁊ ſedulas oꝛōes ⁊ alia ꝺuotionis ⁊ pietatis opa talr̓ ſe ſtudeant p̄pare ꝙ hꝰ p̄cioſiſſimi ſacr̄i mēant fieri ꝑticipeſ illa die poſſintq; ip̄z ſuſcipe reuerēt̓: ac eiꝰ v̓tute augmētū ꝯſeq̄ gr̄arū. Noſ. n. xp̄i fideles ad colēdū tātū feſtū ⁊ celebꝛādū dōnis volentes ſpūalibus animare oībus vere penitētibꝰ ⁊

um tēdētiū ad aliq̄d ip̄etrādū. Et ꝫ dama. ē aſcēſus itellectꝰ ī deū: vel petitio decētiū a deo. xx. di. c. ſi. Ad 2ᵐ dic ꝙ dr̄ ſcḋm caſſio. iſido. ⁊ ber. q̄ſi oꝛis rō: vt. ſ. rōnabile petat̓: alr̓ nō eēt oꝛo: ſi. de re. ec. nō ali. c. ſi. ⁊ ꝑ hoc videt̓ ꝙ debeat eē vocalis: de quo dicā ſub. vij. mēbꝛo. De 3º ſciendū ꝙ caſſia. poſt aplm. j. ad timothe. ij. hanc diuidit ī q̄tuoꝛ ſpēs: Jn obſecrationē q̄ qs ꝯpunctꝰ ꝓ cōmiſſis veniā dep̄catur. Oꝛonē ꝑ quā fit aſcēſus itellectꝰ ī deū: vel ꝑ quā aliq̄d deo vouet̓ vel offert̓. Poſtulatōnē quā ꝯſtitutuſ in ſpūſ feruoꝛe ꝓ aliȷ̄ſ ſolet emittē. Gr̄aꝝ actionē quā mens deo refert ꝑ exceſſum ieffabilē recolēdo p̄terita dei bn̄ficia: vel ꝯtēplādo p̄ntia: vel ꝓſpicien do futura iāz p̄pata dilectis. Beatꝰ ber. i quodā ſmōe dic̄: ꝙ obſecratiōes fiūt affectu v̓ecūdo oꝛones: puro poſtulatōes āplo: gr̄aꝝ actiōes deuoto. De 4º dic ꝙ poꝛrigēda eſt ad deū: matth. vj. cū oꝛaueritis dicite pr̄ nr̄ ⁊c̄. Ad ſcōs aūt poꝛrigi pōt nō tāq̄ ꝑ ip̄os iplēda: ſꝫ vt p̄cibus ⁊ meritis ipoꝝ exaudiat̓ a deo. p̄ꝫ h̄ ex mō oꝛandi quo vtit̓ ecclia. ad xp̄z. n. nō dic̄ oꝛa ꝓ nob: ſꝫ audi nos vel miſerere nob: ad ſcm̄ dic̄ oꝛa ꝓ nob. Et tenēt theologi ꝙ ſci oꝛones nr̄as cognoſcūt. vnuſq̄ſq; . n. btūs tātū ī eēntia dei videt q̄ntū ꝑfectio btitudis req̄rit. hoc aūt req̄rit̓ ad ꝑfectōnē btitudis vt hō hēat q̄cq̄d velit: nec v̓clit aliq̄d iordinatū ſꝫ recta volūtate q̄libꝫ cognoſcē vlt q̄ ad deū ꝑtinēt: ergo etiā ſci cū eis nllā rectitudo deſit h̄ volūt. oꝫ igit̓ ꝙ vota hoīuz oꝛones ⁊ deuotiones in v̓bo cognoſcāt. Nā ad coꝝ gliāz ꝑtinet ꝙ auxiliū egētibꝰ p̄beāt ad ſalutē. Sic. n. dei coopatoꝛes efficiūt̓. ⁊ ſi dicis ſolꝰ deꝰ cognitoꝛē coꝛdiū: de ſi. tna. ī ſi. cū ꝯcoꝛ. ſꝫ oꝛo ꝯſiſtit ī coꝛde. ergo ⁊c̄. Rn̄deo ꝙ coꝛdiū cogitatōes ſolꝰ deus nouit ꝑ ſeip̄m: ſꝫ tātū aliȷ̄ cognoſcere p̄nt q̄ntū eis reuelat̓ vel ꝑ viſionē v̓bi vel alio mō. Fatēdū ergo ꝙ oꝛones q̄s ad ſcōs v̓bo vel coꝛde dirigimus: deo manifeſtāte cognoſcūt. De 5º dic ꝙ poꝛrigēda ē ꝑ bn̄ diſpoſitū ꝯtritū ⁊ penitētē. Nā cū is q̄ diſplicet ⁊c̄. iij. q. vij. iudicet. xlix. di. §. j. vbi etiā no. an oꝛones maloꝝ ꝓſint his ꝓ q̄bꝰ oꝛāt: ꝯpetit aūt oꝛare etiā ſūme ꝑfectis vt dicā. j. de h̄c̄. ad nr̄um. v̓. ij. De h̄ aūt dubitat̓: an exaudiat deus peccatoꝛes oꝛātes: ar. ꝙ ſic. j. q. j. ip̄i. ꝯ. e. q. ſiq̄s ingt. v̓. ad h̄ oīa ⁊. c. ſacroſcā. dic̄ tho. ꝙ ſi pctōꝛ petit aliq̄d ī q̄ntū peccatoꝛ. i. ſcḋm deſideriū pctī: nō audit̓ a deo ex miſicoꝛdia: ſꝫ q̄nq; exaudit̓ ad vindictā: dū ꝑmittit̓ amplꝰ ruere ī peccata. Vn̄ ꝫ aug. deus q̄dā negat ꝓpicius que ꝯcedit iratus. Sꝫ ſi pctōris oꝛo ꝓcedit ex deſiderio bone nature: deus exaudit: nō quaſi ex iuſticia: q2 talis nō meret̓ ſꝫ ex pura miſicoꝛdia: ſi tn̄ alia ī oꝛatōe ꝯcurrāt de q̄bꝰ. j. dicet̓. De 6º ſciēdū ꝙ oꝛare debemꝰ p̄ncipalr̓ ſalutifera. matth. vj. p̄ᵐ q̄rite regnū dei ⁊ iuſticiā eiꝰ. ⁊ lꝫ vale. li. vij. c. ij. dicat ꝙ ſocrateſ, q̄ſi q̄ddāz hūane ſapie t̓reſtre oꝛaculū nihil vltra petēdū a diȷ̄s imoꝛtalibꝰ arbitrabat̓ q̄ꝫ vt bona tribuerēt. Pꝫ tn̄ ex oꝛōe dn̄icalꝙ etiā aliq̄d detminate petē poſſumꝰ. vn̄ aug. ad ꝓbam dicit ꝙ ad deū id licet oꝛare q̄ḋ licet deſiderare: dicens ꝙ oꝛo dn̄ica oſ̄ndit ēt t̓palia a deo peti poſſe: dū dic̄ panē nr̄z quotidianū ⁊c̄. tenēt ergo theo. ꝙ t̓palia a deo oꝛādo petē poſſum, nō vt finē ꝯſtituamꝰ ī illis: ſꝫ vt ſint admīcula btitudis cōſeq̄nde: vt ſ. q̄ſi iſtr̓alr̓ nob deſuiāt ad ſuſtentatiōnē vite coꝛpoꝛalis exercēde ad actꝰ v̓tuoſos: ſa. j. q. iij. ſiq̄s obiecit. ⁊ q̄ḋ dixi de reg. ioānes in oppo. 2º. De 7º ſcias ꝙ ho. ī p̄. v̓. ponit. xiiij. que req̄rūt̓ ī oꝛōne. ſ. ꝙ ſit fidelis ſecura humilis diſcreta deuota verecunda ſecreta pura lachꝛymoſa attenta cōis feruida opoſa ⁊ aſſidua. Sꝫ tu q̄ntū ad p̄ns mēbꝛū ꝑtiet breuiter dic ꝙ modus oꝛādi req̄rit humiliationē coꝛpis: deuotionē coꝛdis: attētionē ⁊ breuiloquiū. De p̄º eccl̓. xxxv. Oꝛo humiliātis ſe penetrabit nubes de elec. vbi ꝑiculū. §. pe. li. vj. ⁊ cyp̄anꝰ li. de oꝛone dn̄ica: Sit oꝛātibus ſmo cū diſciplina q̄etē ꝯtinēs ⁊ pudoꝛē. īcuruatio tn̄ vl̓ coꝛpis hūiliatō nō refectōis ſꝫ deuotōis obtentu fieri dꝫ. vt dicit caſſia. ⁊ fa. viij. q. j. ſciendū. C. de his q̄ ſpō. mu. ſub. l. j. ⁊. ij. ⁊ de 2º ꝓbat̓ de vo. magne circa ſi. ⁊ p̄. decre. vbi periculū. §. pe. Et aug. q̄d ꝓdeſt ſtrepitꝰ labioꝝ ſi mutū ē coꝛ. ⁊ grego. ī moꝛa. veracit̓ oꝛare ē amaros ī ꝯpūctōne gemitꝰ nō v̓ba ꝯpoſita reſonare. ⁊ ibidē: aīaꝝ v̓ba ſunt ip̄a deſideria: ī q̄bus tāto q̄s minus clamat: q̄nto minus deſiderat. De 3º pꝫ h̄ ⁊ de ꝯſe. di. v. nūq̄ ī p̄n. ⁊ cyp̄ria. nil aliud cogitet animꝰ q̄ꝫ id ſolū q̄ḋ p̄cat: de cō. di. j. q̄n aūt. ⁊ dicit greg. ꝙ illā oꝛōnē deus nō audit: cū ille q̄ oꝛat nō attēdit. dicūt tn̄ theo. h̄ itelligēduz q̄n attētio nullo mō oꝛoni ꝯiūgit̓. nō. n. req̄rit̓ ꝙ attētio ſemꝑ maneat ī oꝛone actꝰ ꝑ eēntiā. vn̄ p̄s. xxxvj. coꝛ meū dereliq̄t me. ſatis. n. ē ꝙ maneat ꝑ v̓tutē: q̄ḋ ē q̄n cū bona itentiōe q̄s ad oꝛōnē accedit: ⁊ ſi in ꝓſecutiōe mens ad alia rapiat̓. Semꝑ. n. p̄me intētiōis vis ꝑ manet: niſi tāta ſit euagatio ꝙ attentio oio depereat ⁊ tūc locus eēt ei q̄ḋ dic̄ cyp̄. li. de oꝛone dn̄ica: q̄uo audiri te a deo poſtulas: cuꝫ ip̄e te nō audias? ⁊. b. ber. cauſamur nobis deeē gr̄aꝫ ſed iuſtiꝰ ip̄a gr̄a ꝯq̄rit̓ nonnullos deeſſe ſibi. ⁊ caſſia. nūq̄ oꝛat q̄ſq̄s etiā flexis genibus ſi vagatōe diſtrahit̓: ⁊ fa. q̄ḋ de officiȷ̄s ſcripſi de cele. miſ. dolētes. De 4º matth. vj. cū oꝛaueritis nolite multuꝫ loq̄ ⁊c̄. fa. de cō. di. vj. non mediocrit̓. ⁊ vide q̄ḋ no. de eta. ⁊ q̄li. c. pe. ī vl. glo. Nec tn̄ putes breuiloq̄uꝫ eē de neceſſitate oꝛonis. Nā oꝛo nō ſolū ſcḋm ſuā cām q̄ ē deſideriū charitatis: ſꝫ etiaꝫ ſcḋm ſeipſam pōt eē diuturna. Nā ⁊ de chꝛiſto legimus ꝙ ꝑnoctauit oꝛādo luc. vj. ⁊ ꝙ ꝓlixiꝰ oꝛauit luc. xxij. Jtē dr̄ luc. xviij. ī p̄n. oꝫ ſemꝑ oꝛare ⁊ nō deficē: facit. lxxvj. di. noſſe. ibi oꝛoni ꝑnoctant̓ iſtetimꝰ. Sꝫ q2 vt dic̄ aug. ad ꝓbā: multū loq̄ ī oꝛādo ē rē neceſſariā ſuperfluis agē v̓bis: cū plerūq; hoc negociū plꝰ gemitibꝰ q̄ꝫ ſmonibus agat̓: iō monemur ad breuilogum. Nā vt dicūt ſci freq̄ns ⁊ breuis dꝫ eē oꝛo: ne imoꝛātibꝰ nob aliq̄ḋ coꝛdi nr̄o iſerat inimicꝰ. Sed dubitat̓ an oꝛo debeat eſſe vocal̓: q̄ḋ vr̄ p̄s. iij. ⁊. lxxvj. voce mea ad dn̄z clamaui: voce mea ad dn̄z dep̄catꝰ ſū. Cōtra oꝛo deo poꝛrigit̓ vt ē dcm̄: ſꝫ deus coꝛdis locutionē cognoſcit: fruſtra igit̓ vox oꝛis adiūgit̓: fa. xxxviij. di. ſedulo. Dicūt theolo. ꝙ cōis oꝛo q̄ fit ꝑ miniſtros ecclie. xij. q. j. duo ſūt. ī p̄n. ī ꝑſonā totius ppl̄i: vt ī noteſcat ei ꝓ quo fit: merito ex inſtōne dꝫ eſſe vocalis. Sed ſingularis quā quis pꝛo ſe vel alio poꝛrigit de neceſſitate non eſt vocalis. Adiungitur tamē vox triplici ratione. Pꝛimo ad excitandā interioꝛem deuotionem. verbis enim ⁊ ſignis noſipſos interius excitamus ad ſanctum deſiderium augendum: vt dicit aug. ad ꝓbam. Secundo ad redditionem debiti ſcilicet vt ſeruiat oꝛans

ꝯfeſſis[a]: q matutinali officio feſti eiuſdē i eccl'ia[b] in q̄ idē celebrabit interfuerint centuʒ[c]. Qui vero miſſe totidē. Qui aūt in p̄mis[d] ipius feſti veſperis interfuerint ſil'r cētū. Qui vero in ſecundis totidem[e]. Illis vero q prime tertie ⁊ ſexte none ac completorij officijs interfuerint: pro qualibet horaruʒ ipſaꝝ.xl.[f] Illis autē q per octauas illius feſti matutinalibus veſptinis miſſe ac p̄dictaꝝ horaꝝ officijs[g] interfuerint cētū dies ſingulis octauarū ipſaꝝ diebꝰ: de oipotētis dei miſericordia ac beatorū apoſtoloꝝ eius petri ⁊ pauli auctoritate cōfiſi de iniūctis[h] ſibi penitentijs relaxamus.

Clemēs.v.in ꝯcilio vienēſi.

De immunitate eccleſiarum.

Quoniaʒ[i] ex ꝯſtōne boni.pape.viij.p̄.n.q̄ icipit cl'icis[k] laicos: ⁊ ex declaratōe[l] ſeu d̄clarationibꝰ[m]

deo ſʒ ſe totū.ſ.corde ⁊ corpore: de ꝯſe.di.v.nūꝗ̃. Tertio ex quadā redūdātia ab aīa in corpus ex vehemēti affectiōe. Vñ pſal.xv. letatū eſt cor meū: ⁊ exultauit lingua mea. De octauo patet matth.vj.ibi: Cū oraueris intra cubiculū tuū: ⁊ clauſo oſtio ora patrem tuū in abſcondito. ⁊ vt dicit caſſianus: intra cubiculum oramus cū a cogitationū ⁊ ſollicitudinū ſtrepitu corde remoto ſecrete ac familiariter p̄ces nr̄as ſoli deo referamꝰ. ⁊ facit qđ no. xli.di.parſimoniā. ⁊ auguſtinus de ſmone dñi videri ab hoībꝰ nō ē nefas: ſʒ id agere vt ab hominibꝰ videaris: recipit eni ille mercedē ſuaʒ: de pe.di.iij.canēduʒ. Orōnes etiā p̄ncipalr ſunt i eccl'a faciēde: de pur.pꝰ par.c.vno. de imu.ec. decet.li.vj.ſ.e.cōpil. de cele.miſ.c.j. ſʒ vt dič beatus ber. libro meditationū: vbicūqʒ fueris infra temetipm ora: ſi lōge fueris ab oratorio nō queras locū: qm̄ ipe locus es. Videt̄ qbuſdā ꝙ fieri debeat ad oriētē ſʒ cū deus ſit vbiqʒ: ad oēʒ ꝑteʒ poſſumus ad eū orare: cū tñ oramus ⁊ miſſe ſacrificiū facimꝰ v̄ſus oriētē: de hoc.xj.di.eccliaſticarū. De vltio dicēdū ꝙ orōnis effectꝰ ē duplex. hʒ.n. v̄tutē merendi ⁊ ipetrādi p̄miū duplr. p̄° q2 vitat̄ p eā tētatio. Hieronymus ſup matth.xiiij. In tētatōnē itrat q orare negligit. ⁊ Auguſtinꝰ: Orō ē orāti p̄ſidiū: aduerſario icendiū: angelis ſolatiū: deo gratum ſacrificiū. Nam p̄ncipaliter valet ꝯ̄ vitia ſpūalia. Unde hiero. ſuper matth.xvij. ibi hoc genus demonioꝝ non eijcitur: niſi in orōne ⁊ ieiunio. qđ etiā hʒ matthe.ix. dicit ſic: nō ſanat oculū quod ſanat calcaneū. Ieiunio ſanantur peſtes corporis: orōne v̄o ſanātur peſtes mentis. 2° q2 ꝓcedit ex radice charitatis: penes quā ꝯſiſtit omne meritū: ⁊ ē fons viuus ⁊c̄. de pe.di.ij.charitas.ij. de regula.lʒ i fi. de v̄tute ipetrādi probatur.xxiij.q.viij. in qualibet.ſ.e.cōpil. de elec.ne romani in fi. Mar.xj. quodcūqʒ orantes petitis credite q2 accipietis. Unde per oratiōnē reuelātur ſecreta diuina.viij.q.j.ſi ergo. Boetius dicit: nō fruſtra in deo ſpes ponitur. ꝓceces.n. que recte ſunt inefficaces eſſe nō poſſunt. ⁊ beatus ber. libro meditationum: ex duobus vnum indubitāter ſperare debemus: aut dabit nobis quod petimus: aut quod nouit eſſe vtilius. Et aug. lib. ſniarum proſperi dicit ꝙ orans miſericorditer auditur ⁊ miſericorditer nō auditur. Quid enim infirmo ſit vtile magis nouit medicus ꝗ̃ egrotus. De his valerius li.vij.c.ij. dicit: ꝙ votis ſepe expetimus quod nō impetraſſe melius foret. ⁊ ponit exempla dicens: diuitias appetis que multis fuerunt exitio: honores concupiſcis qui ꝗ̃plures peſſūdederunt: regna tecū ipa voluis quoꝝ exitus ſepenumero miſerabiles cernūtur: ſplendidis ꝯiugijs manus inijcis ad hoc vt aliqñ illuſtrent: iſta nonnūꝗ̃ funditus domos euertunt. Suadet ergo celeſti arbitrio nos ſubmitti effectu orōnis; ſamus in italia nup experti: qñ.n. cū v̄ſibus illis exurgat deus ⁊c̄. cepit eccl'ia ꝯ̄ rebelles orare: ꝑempti ⁊ extermīati ſunt quaſi ſubito: q̄ cenſura eccleſiaſtica ⁊ armis bellicis iam dudum domari nō potuere: bñ facit.xxxvj.di.c.vl. vbi dicit̄ ꝙ orāte moyſe vincebat populus: vincebatur autem dum dimittebat manus ⁊ vide hoſti. i ſumma de remiſ.§.ad quid valēt.v̄.fateor. vbi ponit exēpla de daniele moyſe ⁊ dauid orantibus. Sed qui legent tripartitā hiſtoriā hug.floracen̄.helimanđ. rufinū ⁊ hiſtoriographos: inuenient ꝙ theodoſius iperator ſenior ſuis orōnibus miraculoſam victoriā obtinuit ꝯ̄ eugeniū ⁊ arbogeſten: quorum exercitus iacula vehementiſſimus ventus retorquebat i ipſos: ⁊ iacula partis theodoſij cū maiori fortitudine vltra mēſurā humani ictus ipingebat i illos: ⁊ hoc voluit ipe claudianus poeta q tūc florebat dicēs: O nimiū dilecte deo cui militat ether: Et ꝯiurati veniunt ad claſſica venti. hoc aūt obtinuit ipius theodoſij orō que talis fuiſſe legitur: Omnipotēs deus tu noſti ꝙ i nomine chriſti filij tui vltiōis iuſte vt puto p̄lia ſuſcepi: ſin aliter i me vindica ſi v̄o cū iuſta cā ⁊ i te cōfiſus huc veni porrige dexterā tuis: ne forte dicāt gētes vbi ē deꝰ eorū: ꝯcor. huic ſi. de vo. magne pꝰ p̄n. ⁊ huic glo. ſit finis: de cuius ꝓlixitate ſū excuſabilis: tū q2 i orationis ſuffragio ſperās ſum effectū illius expertus in aſſequēdis proſperis ⁊ euitandis vel ſaltē tēperādis aduerſis: tum q2 ſm materiam deberet eſſe ꝓlixior: ⁊ ſi per iſta nō ſatiſfeci: excuſet coeq̄tio textualis: de hoc archi. de immu.ec.decet.lib.vj. ⁊ per eum.j.q.j.dictum.10.an.

a ¶ Cōfeſſis, qs ē hic ⁊ laudabimus illū. eccliaſt.xxxj. haſ ergo remiſſiones qbus pauci ꝑticipāt amare iter p̄tari nec decet nec expedit: vt dixi de pe. ⁊ remiſ. ꝙ autē.

b ¶ In eccl'ia. per hāc l'ram que habetur etiam ſupra parte proxima in fi. patet ꝙ nō ſufficit intereſſe horis extra eccleſiam. quod intelligo etiam ſi dicantur i priuato oratorio: de quo de cōſe.diſt.j. concedimus. ⁊.c.vniuiqʒ. ⁊.c.ſiqs extra de cenſi.c.ſi.

c ¶ Centum. dies quod eſt.j.

d ¶ Primis. facit ad no. de ſentē.excommunicatiōis.c.vl.§.in feſtiuitatibus.lib.vj.in.j.glo. ⁊ quod de completorio ſequitur facit cōtra.

e ¶ Totidem. argue pro equādis diſtributionibus in his tribus horis matutino miſſa ⁊ veſpere. Itē argue ꝙ vbi in illis horis dantur decem: in alijs dari debent quatuor: vide quod dixi.ſ.e.cō. de eta. ⁊ quali. vt hi qui ad ſi.

f ¶ Quadraginta. ⁊ ſic ducentos.

g ¶ Officijs. oibus quo ad dies octaue. nec puto ꝙ hic ſiat diſtributio vt partem habeat qui certis intereſt.

h ¶ De iniūctis. vide quod ſcripſi de penitētijs ⁊ remiſ. cū ex eo.

i Quoniam ex cōſtitutione. Caſus. reuocat ⁊ ꝓ inſectis vult hēri decretalē clericis.e.t.li.vj. cum ſuis declarationibus: ⁊ premittit reuocationis cāʒ. 2° reuocat: ibi nos de cōſilio. 3° ſeruari p̄cipit ius antiquum: ibi volētes. ⁊ fuit iſta de p̄mis cōſtitutionibus clemētis editis a p̄ncipio ꝓmotionis ſue: ⁊ incipiebat paſtoralis. cuius decidit exordiuʒ: poſt quod ſequebatur ſane qm̄ ⁊c̄. ⁊ rex francie qui fuit paſſiua cā cōſtitutionis: fuit actiua cauſa reuocationis: vt ſic ꝯueniat: de reg.iu.c.j.

k ¶ Clericis.e.ti.li.vj.

l ¶ Declaratione. declarauerat eni bñdictus in ſua extrauag. que incipit ꝙ oli. illam quo ad ſui penas extendi ſolum ad exigentes vel dantes in exigēdo auxilium conſilium vel fauorem: ita ꝙ pene locum nō haberent in ſoluētibus vel recipientibus a ſponte ſoluētibus.

m ¶ Declaratōibus. dicebātur ⁊ alie ꝓceſſiſſe: ⁊ ideo ad oē

ex illa poſtmodū ſubſecutis nōnulla ſcādala magna ꝑicula ꝛ incōmoda grauia ſunt ſecuta[a]: ꝛ āpliora ſeq̄: niſi celeri remedio ſuccurrat: p̄ſumit vi ſimilr in futuꝝ. Nos de ꝯſilio fratꝝ nr̄oꝝ ꝯſtōnem ꝛ declaratione ſeu declaratōes p̄dictas ꝛ q̄cquid ex eis ſecutum ē vl̄ ob eas[b] penitꝰ reuocamꝰ ꝛ eas hr̄i volumꝰ ꝓ infectis[c]. ¶ Uolētes ꝛ firmit ſtatuentes illud[d] ꝯ[e] quoſcūq; laicos exigentes ſeu extorq̄ntes ab eccl'ijs eccl'iaſticiſq; ꝑſonis tallias ſeu collectas aut exactiones q̄ſcūq;[f]: ꝛ ꝯ dantes[g] ad id faciendū cōſiliū auxiliū vel fauorē[h]: necnō ꝛ circa preſtādas ſubuētiones laicis ab eccl'iaꝝ p̄latis ac alijs viris ecclesiaſtici iuiolabilr obſuari: qȯ ſup his a p̄deceſſorībꝰ[i]. n. i lateranā. ꝛ gnālibꝰ ꝯcilijs[k]: q̄ nos ſub obteſtatōe diuini iudicij precipimꝰ obſeruari diſtricte: ſalubꝛiter eſt ꝓuiſum.

Clemens. v. in ꝯcilio vienē.

De conſanguinitate ꝛ affinitate. Rubrica[l].

Nos[m] qui diuio timore[n] poſtpoſito in ſuarum periculū aiaruꝫ ſcienter[o] in gradibus ꝯſanguinitatis vel affinitatis ꝯſtōne canonica[p] interdictis[q] aut cū monialibꝰ ꝯhere[r] matrimonialiter[ſ] non verent: nec non religioſos[t] ꝛ moniales[u] ac clericos in ſacris[x] ordinibꝰ ꝯſtitutos mr̄imonia ꝯhētes[y] refrenare metu pene ab hꝰi

dubium tollendum plurali vtitur.

a ¶ Celeri. concor. de accu. c. ſi. ſ. e. cōpi. de iureiuran. romani. in prin.

b ¶ Ob eas. concor. de elec. qualr. in fi.

c ¶ Pro infectis. ꝑ hoc puto q̄ excōicatꝰ ex viribus illius ꝯſtōnis abſolutōe non egeat: ꝛ vide q̄ſta ē papalis poteſtas circa ea que ſimplr ſunt de iure poſitiuo: q: reuocat illa vt extūc: ꝛ fa. ad ea q̄ ſcripſi g ſi. ſunt le. ꝑ venerabilē. ſup glo. ij.

d ¶ Illud. iuiolabiliter obſuari qȯ eſt. j.

e ¶ Contra quoſcūq; ꝛc. qȯ ſup hiſ ꝛc. vſq; ad fi.

f ¶ Quaſcūq;. vide qȯ no. ꝛ dixi e. ti. nō minꝰ. io. an.

g ¶ Dantes. dicebat ꝯſtō bonifacij publice vel occulte. ꝑ qȯ ꝓbatur q̄ excōicatio canōis ligat ēt occulta delicta: vt. j. dicaꝫ de hē. multoꝝ. ad fi.

h ¶ Ad fauorē. vide qȯ dicā. j. de penis. ſiqs. in prin.

i ¶ Predeceſſoribus. alex. iij. e. ti. nō minus. inno. iij. e. ti. aduerſus.

k ¶ Concilijs. vtrūq; generale ꝛ lateranā. Sꝫ alexandrinū vocamus lateranā. innocentianum vocamus generale: de hoc de cap. mo. c. ſi.

l ¶ Rubrica. de conſanguitate ꝛ affinitate ita venit ſub bulla: ſed vidi quoſdam hic habere rubricam de ſponſalibꝰ.

Ioannes andree.

m Nos q ſciēter. ꝯhens mr̄imoniū in gradu ꝯſanguinitatis vel affinitatis ꝓhibito vel cū moniali excōicatus ē ipſo iure: ꝛ publicari dꝫ ꝛ vitari. Ideꝫ in ꝓfeſſo ꝛ profeſſa vel conſtituto in ſacris: ꝛ incipe cōſtructum ibi cupientes. Et no. q̄ in ſex caſibus hic expreſſis tm̄ locū hꝫ hec cōſtitutio ꝛ eius pena. vn̄ ſi ꝯhit quis cum habente maritū vel cū iudea vel cū pagana vel cū cognata ſpiritualiter vel legalr: vel ꝯ ipedimentū publice honeſtatis: lꝫ nō teneāt matrimonia: tm̄ non eſt locus huic pene: que in illis caſibꝰ vel ſilibus expreſſa nō eſt. Itē in his ſex caſibꝰ tūc demū eſt locus pene qn̄ illicite ꝯhuntur. Si eni licite vt ex diſpenſatione pape: tunc ceſſat culpa: ergo ꝛ pena: de conſti. c. ij. de qua diſpenſatione no. de reſti. ſpo. lr̄as. in prin. de ſta. mo. cum ad monaſterium. ꝛ ſcripſi de vo. c. j.

n ¶ Timore. concor. de elec. cum in cunctis. ad fi.

o ¶ Scienter. ignorātes ergo nō ligat ꝯſtō. qȯ intelligo in ignorātia facti ꝓbabili ꝛ nō affectata. ſ. q: ignorabant ſe cōſanguineos vel affines. Si vō ignorabant ius neſcientes gradū in quo erant eſſe prohibitū: ex quo. n. ſciebāt gradū ligat ꝯſtō: de re. iu. ignorātia. li. vj. cū ſuis ꝯcor. Si vō alt ſolꝰ ſciebat: ille ſolꝰ ligat: fa. xxxiiij. q. ij. nō ſatis. ꝛ. c. in lectū de ſimo. ȯ ſimōiace. C. ſo. ma. ſi ignorās. Sꝫ nūqd ſi ꝯxit ignorās ꝑoſt ipa ſciuit ꝛ cohitauit cōſanguinee: vr̄ ligari: ar. j. q. j. eos. in fi. de ſimo. ſicut tuis. C. de inceſt. nup. cū ancillis. Cōtrariū credo: cū iſta ꝯſtō nō puniat cohitatione vel inceſtuꝫ: ſed ꝯtcuꝫ vt. j. dicā: fa. ff. de his q̄ no. infa. qd ergo. in prin. C. de vſuca. trāſfor. l. j. ad fi. ff. de vſur. q ſcit. in fi. ꝛ. ff. de bo. li. qui cuꝫ maior. ꝛ de mino. l. iij. §. ſcio. ſicut q ignorant eligit indignum: lꝫ poſtea ſciat: nō incurrit penā ꝯc lij cuꝫ in cūctis de elec. cū i hoc ꝑ ōdere tur initiū. e. ti. dudū. ꝓbat hec ſolo ex eo: q: ſuī iudicio eccl'ie ab illa diuertē nō poſſꝫ: de diuor. porro. cū ſuis ꝯcor. fateorū q̄ peccat cognoſcē do: ꝛ ſic loquunt ꝯria ȯ ſen. ex. inquiſitōi. Quid ſi ꝯxi cū illa quā credebā cē ꝯſanguineā affinē vel monialē: ſꝫ in v̇itate nō erat. ſolue per no. de ſen. exc. ſi vero. ij. ꝛ. c. in audientia. ij.

p ¶ Canonica. nedū diuina.

q ¶ Interdictis. ſ. in q̄rto vel citeriori gradu ꝯſanguinitatis vel affinitatis ꝑmi gener. e. ti. nō dꝫ.

r ¶ Cōtrahē. nō punit ergo iceſtū vel coitū ſed ꝯctū: vt ſic contrahēs, licet lꝫ n̄ ꝯſūmet. Quid ſi n̄ ꝯxit mr̄imoniū ſꝫ ſpōſalia tm̄: ar. q̄ ligef. ff. de ſpō. orō. vbi ꝓhibitio nuptiaꝝ. icludit ſpōſalia ad idē de eo q duxit i matrimoniū cū hēret. vbi equipātur ſpōſalia ꝛ matrimoniū. nō puto ligari cū ꝯſtō ſit penalis ꝛ verba hoc nō ipoꝛtent: qȯ veꝝ puto: niſi ꝯſūmauerit ꝑ copulā carnalē: q: tūc ligat q̄ſi tūc ꝯxiſſe videat: de ſpō. vēiēs. ꝛ. c. is q. ꝯm nō ob. q: lꝫ fatear q̄ vbi ꝓhibet mr̄imoniū ꝓhibēt ſpōſalia: nō ſeqt q̄ ꝯhēti ſpōſalia ſit eadē pena q̄ ꝯhēti mr̄imoniū: bn̄ fa. de elec. ꝑpetuo. li. vj. i dec. cū hēet. ſpōſalia cū adulťio iducūt ipedimentū matrimonij ſicut iducunt publicā hōeſtatē: de ſpō. c. vno. li. vj. io. an.

ſ Mr̄imonialr. ꝑ hāc lr̄am ꝛ ꝑ lr̄aꝫ. j. eo. mr̄imonia ꝯhēteſ: vꝫ q̄ coactus ad ꝯhēdū nō icurrat hāc penā: ꝛ ſi de abſoluta coactione loqmur h̄ ē certū: q̄ me. cā. ſacris. ſꝫ ſi de cōditionali: lꝫ tali q̄ debuerit cadē i ꝯſtantē viꝝ vr̄ ligari ꝑ. c. decr. ſꝫ cū nō ſit mr̄imoniū ȯficiēte ꝯſenſu: ita q̄ nō iducit etiā publicā honeſtatē: de ſpon. c. vno. li. vj. de eqtate vr̄ talis nō ligari: fa. de ſen. ex. ſignificauit. in dec. ſacris. punitur cōio q̄ ibi iteruenit: lꝫ per metum.

t ¶ Religioſos. ſ. ꝓfeſſos tacite vel expreſſe religionem approbatam: de vo. c. vno. li. vj. qȯ intelligo etiā ſi profeſſio illa tacita vel expreſſa non obligat illi religioni ſꝫ religioni in genere. pone exemplum de regula. non ſolum. ꝛ. c. ſe. li. vj.

u ¶ Et moniales. q: ſ. iā noiauerat ꝯhentē cū moniali: ꝛ hic repetit de moniali: videt h̄ probari q̄ cōicans in illo actu pro quo quis excōicationē icurrit excōicatꝰ non eſt: de hoc ſcripſi de ſen. ex. contingit. j. Poſſet tm̄ dici q̄. ſ. punit ſciēter ꝯhentem cū moniali: hic vero punit monialē ꝯhentē etiā eo caſu quo cum ea cōtrahens non ligatur: vt q: hoc ignorat. io. an.

x ¶ Sacris. ſtricte hoc dico ꝓpter no. xxxij. di. viſum. io. an.

y ¶ Cōtrahentes. nō repetit ſciēter: q: lꝫ ignorāter poſſet qs ꝯhere cū conſanguinea affine vel monacha: nō tamen in monachū monacham vel conſtitutum in ſacris contrahentem cadit ignorātia: fa. de hꝑ. ab excōicato. C. de here. inſti. l. ſi. Puto tm̄ q̄ vbi

eſſet probabilis ignorantia: vt in ordinato ad ſacros: in amentia vel dormitione etiam eo caſu quo character imprimitur: de bap. maiores in fi. vel infra pubertatem: de cle. per ſal. promo. c. vno non eſſet locus huic pene.

qđcūq̨ recipias coaptabiť hec lr̄a. huic altercatiōi theologoꝝ ē ſilis altcatio canoniſtaꝝ an ſit vna fides ꝯiugij an ſint due: de q̄. xxvij. q. ij. ꝯiuges. Itē altercatio legiſtarū an ſint due poſſeſſiōes dĩntes ſpē: an vna tm̄ diuerſificata per accidentia: de qua ſatis pʒ per dinū: de reg. iur. in tertia regula li. vj. ⁊ an ſit vnicū intereſſe an triplex de quo etiam ſatis per eum. e. tit. mora. io. an.

coꝝ temeritatis audacia cupientes: ipſos excōicatōis ſnīe ipſo facto decernim⁹ ſubiacē. Precipiētes eccľiaꝝ p̄latꝭ vt illos quos eis ꝯſtiťit[a] taliť ꝯ̄xiſſe: excōicatos publice tā diu nūciēt ſeu a ſuis ſubditis faciāt nūciari: donec ſuū humiliť recogſcētes errorē ſepent[b] ab iuicē: ⁊ abſolutōis obtinē[c] bn̄ficiū mereanť. Per p̄dicta q̨ iuribus[d]: q̄ ſic ꝯ̄hētib⁹ alias penas iponunt: in nullo volumus derogari. Clemēs quintus in concilio vienēſi.

De magiſtris ⁊ ne aliqd exigatur pro licētia docendi.

Inter[e] ſollicitudies[f] noſtris humerꝭ icūbētes perpeti[g] cura reuoluimus: vt errantes in viam veritatis inducere[h]: ipſoſq̨ lucifirare deo ſua nob coopante[i] gr̄a valeamus: hoc eſt qđ ꝓfecto deſideranter exquirimus ad[k] id nr̄e mētis ſedulo deſtinam⁹ affectū: ac circa illud diligēti ſtudio vel ſtudioſa diligētia vigilamus. Non ambigim⁹ aūt quin ad h⁹ inr̄um deſideriū aſſeq̄ndū diuioꝛuʒ eloq̄oꝝ ſit expoſitio congrua ipſoꝛūq̨ fidelis p̄dicatio admodū[l] opportūa. Sʒ nec ignoram⁹ qui ⁊ hec promi[m] noſcātur ianiter[n] vacuaq̨ redire ſi aurib⁹ linguā loq̄ntis ignorātiū proferanť[o]. Ideoq̨ illius cui⁹ vicē i terris lʒ imeriti gerim⁹ imitātes exēplum: qui ituros p vniuerſum mundum ad euāgeliçādum apľos: in oī linguaꝝ genē fore voluiť[p] eruditos: viris catholicis noticiam liguaꝝ hn̄tibus: q̇b⁹ vtuntur ifideles p̄cipue abundare ſāctā affectam⁹ eccľiaʒ: qui[q] infideles ip ſos ſciāt ⁊ valeant ſacrꝭ iſtitutꝭ iſtruere: chriſticolaꝝ rūq̨ collegio p doctrinā chriſtiāe fidei ac ſuſceptōeʒ ſacri baptiſmatꝭ aggregare. Ut igiť pitia liguaꝝ h⁹ i poſſit habiliť p iſtructōis efficaciā obtineri[r]. Hoc ſacro approbāte ꝯcilio ſcholas in ſubſcriptaꝝ liguaꝝ generib⁹ vbicūq̨ romanaʒ curiam[s] reſidere[t] ꝯtiget: necnō i piſiē. ⁊ oxonieñ. boñ.[u] ⁊ ſalamātino ſtudijs ꝓuidim⁹ erigēdas ſtatuētes: vt i quolibʒ locoꝝ ipoꝝ teneanť viri catholici ſufficiētem[x] habētes hebraice[y] arabice ⁊ chaldee liguaꝝ noticiā: duo videlicʒ vnuſcuiuſq̨ ligue pi

a ¶ Conſtiterit. etiā ex officio ⁊ nemine deferente: de diuor. porro. ij. ſ℞n. ⁊ vide qđ dixi ſ̄. e. cō. de cenſi. c. fi.

b ¶ Sepenť. p̄cedit ſatiſfactio: ſicut in manifeſta offenſa: de ſen. ex. venerabilibus. li. vj.

c ¶ Obtinē. p cpʒ: de ſē. ex. nup. ⁊ hic pʒ ꝙ non ſufficit ſatiſfactio niſi ſequatur abſolutio: eo. ti. cum deſideres. in fi.

d ¶ Iurib⁹. de clande. deſpon. c. fi. C. de inceſ. nup. q ꝯ̄. inſti. de nup. §. ſi aduerſus: de here. cuʒ ſm. in p̄i. lib. vj. ⁊ hoc quō ad p̄mū de ꝯſāguineis ⁊ affinib⁹: de hoc ō do. inter vi. ⁊ vxo. ciſi neceſſe. quo ad ſcōm de ꝓfeſſis. xxvij. diſ. c. iij. ⁊ c. ſe. xxvij. q. j. p totuʒ. xxvj. q. ij. ſigs non dicā. quo ad tertiū de ꝯſtitutꝭ in ſacris. xxviij. diſ. preſbyterum. xv. q. vl. cum multe. de cle. coniu. c. j. ⁊ c. ſane. ij. qui cle. vel vo. c. j. ⁊. ij. cum ſi.

e Inter. In ſtudijs ro. cu. pariſien. oxonieñ. boñ. ⁊ ſalamātino debent eē magr̄i catholici ſcholas regētes i liguis hebraica arabica ⁊ chaldea: duo. ſ. ꝓ q̄lʒ lingua Et ſtatuiť p quos eis debeat de ſtipēdijs ⁊ ſūptibus ꝓuideri. Et poniť p̄mo exordiū in quo duo facit. Primo ponit intētionē ſuā generalē. Secūdo ſpālē: ibi nō ābigim⁹. In ſcđa ibi: vt igiť poniť cōſtitutio: primo prouidēs circa loca magiſtrorum: ſecundo circa expenſas: ibi quibus.

f ¶ Sollicitudines. concor. de pur. ca. inter. vbi ponitur alia. ſ. de vulpeculis capiendis.

g ¶ Perpeti. q̄ſi perpetua cōtinua vel aſſidua: ⁊ eſt infinitiuū h⁹ verbi perpetior: ⁊ ponitur pro diu tolerare vel valde pati.

h ¶ Inducere. xlv. di. tria ſunt. de ſpon. inter opera.

i ¶ Coopante gr̄a. p quā cognoſcit quid agendū ſit ⁊ quid vitandum ⁊ adiuuamur ad faciendū: de cōſe. di. iiij. gr̄a. ⁊ tribus vlti. c. Eſt aūt gr̄a operās ⁊ cooperās. Prima preparat hoīs voluntatē vt velit bonum. Scđa adiuuat ne fruſtra velit. Videť tn̄ quibuſdā ꝙ eadē ſit gr̄a: idē donū: vel eadē virtus operās ⁊ cooperans: ſed ꝓpter diuerſos effectus diſtinguunť in verbo. Gr̄a. n. q̄ parat hoīs volūtatem ad bonū cū nō ſit ocioſa vt augeatur ⁊ aucta perficiať: coadiuuat ne fruſtra velit: ſed perducat ad opus

k ¶ Ad id. ſ. ad inducenduʒ errātes ad veritatis viam.

l ¶ Admodū. pro valde: cōcor. vide ſ̄. e. cō. de iuretur. romani. ꝟſi. nos itaq̨.

m ¶ Promi. i. ꝓferri vel promulgari. ⁊ habeť hoc verbum: de iude. nouit. ꝟ. quicūq̨ xxiij. q. iiij. non poteſt. in fi. ponitur enim promere pro ꝓferre māifeſtare apte ore dicere.

n ¶ Inaniter. q̄ſi inuanū vel inutilr

o ¶ Proferanť. ſi. de of. or. qm̄.

p ¶ Voluit. act. ij. in prin. ⁊ de varietate linguarum. xvj. di. ſeptuaginta in fi. io. an.

q ¶ Qui. viri catholici.

r ¶ Obtineri. ſi. e. ti. c. ſi.

ſ ¶ Curiaʒ. que habet ſtudium generale ⁊ p̄uilegia ſtudij: de priuile. c. ij. lib. vj.

t ¶ Reſidere. qđ dic vt. ſ̄. e. compi. de elec. ne romani §. ſane.

u ¶ Bonoñ. d: bononia quaſi ſuper oīa bona vel bonorū noticia nimis amabilis. nō puto ꝙ ordo iſte procedat ex ordie ſtudiorūʒ ſed ex granficatōe ꝓuiciarum. ⁊ hoc q: decebat ro. cu. p̄mitti: q̄ vltimo ſtudiū hūit a tp̄e inno. iiij. vt pre. decre. ij. de p̄ui. li. vj. quicqd ſit hoc ꝯſtat ꝙ bonoñ. habuit p̄uilegia ſtudij a theodoſio. de miore tn̄ itelligo q regnare cepit ꝓut ex chronicis: q̄s veriores puto: pcipio anno dn̄i. cccc. xxv. ⁊ regnauit annis. xxvij. quo tn̄ anno ſui iperij hec ꝯceſſerit nō percipio: currētibus autē. cccc. lij. ſucceſſit martianus.

x ¶ Sufficientem. nō dicit eminentem: cōcor. de elec. cum nobis olim. de preben. c. pe. io. an.

y ¶ Hebraice. in origiali habuim⁹ hebraice grece arabice ⁊c. ⁊ illud grece in ipſo origiali erat cācellatū. ⁊ forte ꝓpter lr̄am q̄ eſt. ſ̄. q̇bus vtūtur infideles ⁊c. cancellata fuit: cum

greci fideles ſint: ⁊ oli ſub obediētia eccłie: de bap. l3. ⁊ ſač qđ no. de ſum. tri. c. j. li. vj. tñ hodie ſciſmatici ſunt: nec recognoſcūt caput ro. ec. ⁊ forte expediētior eēt ſue ligue doctrina ꝗ aliaꝝ. Judei aūt hñt lrām hebraicā: ſed lrām ſpecialē in vulgari nō habēt. habem⁹ eni ꝙ euanuit ipſorum in ligua vulgari. arabica littera eſt ſaracenoꝝ: chaldea chaldeoꝝ: de qua xxvij. diſt. §. hic ēt ⁊. c. turbat. ⁊. c. qui de mēſa. ⁊ tamen fert ꝙ hec lr̄a hodie nō hēatur.

cum chriſtus ſic a diſcipulis vocaretur io. iij. qđ ipſe acceptabat io. xij. dicens: vos vocatis me magiſter ⁊ domine ⁊ bene dicitis ſum etenim. Et dī magiſter quaſi maior in ſtatione: ſicut miſter quaſi minor: ibidem. j. ti. ij. c. j. §. ſane. dicitur etiam a monendo vel a monſtrando: ⁊ de his per ho. in ſum. e. ti. §. j.

ti q̄ ſcholas regant inibi ⁊ libros de linguis ipſis i latinū fideliter trāſferētes: alios linguas ipas ſollicite doceāt: earūq3 pitiā ſtudioſa in illos inſtructiōe trāſfundāt: vt inſtructi ⁊ edocti ſufficiēter i liguis h⁹i: fructū ſpatu3 poſſint deo auctore pducē: fidē ppag atu ri ſalubrit i ipſos pplos ifideles. Quib⁹ eq̄de3 i ro. cu. legētib⁹ p ſe. ap. in ſtudijs vo piſiē. p regē frācie: i oxonieñ. per anglie ſcotie hybernie ac vuallie: i bonoñ. p italie: i ſalamātino per hiſpanie platoſ mōaſteria capitula ꝯuēt⁹ collegia exēpta ⁊ nō exēpta ⁊ eccleſiaꝝ rectores i ſtipēdijs cō petētib⁹ ⁊ ſumptib⁹ volum⁹ puideri: cōtributiōis onē ſingulis iuxta facultatū exigentiā iponendo: priuilegijs ⁊ exemptiōib⁹ q̄buſcūq3 ꝯrijs nequaꝗ obſtantib⁹ quib⁹ tñ nolumus quo ad alia preiudicium generari. Idem.

O Um ſit nimis abſurdu3 vt quis cū vanitate ⁊ imperitia ad honorē aſcēdat peritie lr̄aꝝ: nō ſine turbatione miramur: illū apud ſcholaſticos iualuiſſe abuſū: ꝙ plerique eoꝝ q̄ i q̄uis ſcia ad doctorat⁹ vł magiſterij aſſumūtur honorez: cū ſua ſolēnit pnci pia faciūt aut ſui recipiūt inſignia doctorat⁹: circa ciboſ veſtes ⁊ alia ſic in expēſis excedunt: ⁊ ꝙ ipſi transeunte expēſaꝝ h⁹i vāitate: vacui plerunq3 remaneant ⁊ grauati. Et ceti q̄ vel nolūt vł neq̄unt ſiles expēſas ſubiř: hac occōne freq̄nt a receptiōe hōr h⁹i retrahūt. Uolētes igiť de opportuno ſup his remedio puidē: ill' ad quos vbil3 ptiet honorē tbuē mēoratū diſtcte pcipim⁹: vt q̄ſcūq3 ab ciſ deceto dictū recipiētes honorē: iuramēto pri⁹ aſtrigāt: ne vltra tria milia turoñ. argēteoꝝ i ſolēnitate circa h⁹i doctoratum aut magiſteriū q̄uol3 adhibēda expēdāt: ipſoſq3 nihilominꝰ: niſi forſan nōbilis ꝯditionis extitint: vt iſra ſūmā pdictā h⁹i modereť expēſe efficaciter exhortantes: ac ſi hoc illoꝝ ꝯgruē ſtatui viderit iuramētum exigētes ab eis: ꝙ certos iſra ſūmā pfatā taxādos ab ipſis expēſaꝝ tmios ñ excedāt. Siq̄ſ aūt pōtificali dignitate pfulgēſ: ñ rcepto p⁹ iuramēto pfato honorē cuiꝗ tbuerit ſdc3 a collatōe mgrij ſeu doctorat⁹ cuiuſlib3 p ſex mēſes ſeq̄ntes eoipſo nouerit

a Uuallie. ſcribitur p duplex u: vt dixi de té. or. c. ij.

b Rectores. alios bñficiatos non videť includere.

c Uolumuſ. hec voluntas ſuis manet terminis: quia nō fuit de executore prouiſum.

d Facultatū. de cēſi. ſopite. cū ſuis ꝯcor. ⁊. j. c. proxi.

e Ad alia. concor. ſ. e. cō. de ſta. mo. c. ij. de religi. do. c. ij.

f O Um ſit. is ad quez ſpectat mgr̄iu3 vel doctoratū tribuē: prius a doctorando recipiat iuramentum: ꝙ in ſolēnitate ſua nō expendet vltra ſummā trium milium turoñ. argenteoꝝ: qđ ſi non fecerit: ēt ſi ſit ep̄s: p ſex mēſes a collatione mgr̄ij ē ſuſpēſus. ptes patēt. in pma exordiu3 ponens ꝯſtōnis cām in ſecunda conſtitutionem: ibi volentes. in tertia punitionem tranſgreſſorum: ibi ſiquis.

g Scholaſticos. idem verbum. xxxviij. diſti. ſedulo. in prin. de here. cum ex iniuncto. §. licet. de reſtitu. ſpolia. frequens. lib. vj.

h Doctorat⁹ vel magiſterij. ſic. xxxvij. di. de quibuſda3 Et dicunt quidam ꝙ doc. in iure canonico vel ciuili: magiſtri dicuntur in theologia vel artibus: ⁊ qd doceāt ſeptem liberales artes ſatis p ho. in ſum. hu⁹ ti. §. iij. ſa. ad primū ꝓemium li. vj. circa mediu3. ad ſcōm. e. ti. c. pe. ⁊ vl. ⁊ hoc recipitur apud italicos. Sed vltramontani cōiter vocant magiſtros, nec deb3 alicui hec denominatio fore moleſta:

i Honorez. hunc honorez ſine peccato quis poſtulat in quacūq3 ſciētia: ſi eſt dignus. viij. q. j. i ſcripturis. v. ecce ego e. ti. ꝗto. rō: q2 per hoc petit opportunitatē cōſulendi qđ h3 ⁊ qđ laudabile eſt ⁊ ad charitatem pertinens. In indigno vo eſt peccatū pſumptionis: de hoc p archidiaconū. xlviij. di. §. j.

k Pricipia. ita loquūtur qdā3 i ſtudijs gbuſdā vltramontanis.

l Inſignia doctorat⁹. ita loqmur nos. ⁊ iſta inſignia ſunt cathedra birretū: apud aliquos lib annulus oſculum.

m Excedunt. ſic qñq3 iperfectū ſcie ſupplet pfectio charitatiſ: d renū. niſi. §. pro defectu. ſic qñ q3 in talibus iperfectu3 ſcie ſupplet perfectio expenſarum.

n Uacui. prius habitis ⁊ conſumptis.

o Grauati. onere debitorum.

p Juramēto. ſi. de iude. ſignificauit. ſ. e. cō. de reli. do. q2. v. illi etiā. ⁊. j. ti. ij. c. j. §. porro. ⁊ de multis iuramentoꝝ formis expreſſis in iure vide in ſpe. de iureiuran. §. j. v. illud. ad quas addas iſtas.

q Argenteorum. aſcēdunt ad moneta3 boñ. quigentas libras bononinoꝝ paruorum ponēdo turoñ. pro duobus venetij vel xl. boñ. paruiſ vt valere conſueuerāt.

r Doctoratum. expenſas priuati examinis non videtur includere.

s Taxandos. ſi. ſ. de vſu. ꝗꝗ. v. ceteꝝ in ſi. li. vj.

t Pontificali. alś non includeretur: de ſen. ex. q2 periculoſum de elec. ſi compromiſſarius. §. huiuſmodi. li. vj.

u Cuiuſlibet. nō illius ſcie tm̄: cui⁹ doctoratū contulit non recepto iuramento: ⁊ eſt ſi. de tem. or. vel nō eſt.

x Seq̄ntes. imediate. ſi aūt pēdente primo ſemeſtri iteꝝ violet hāc ꝯſtōnem: an ſtatim currat ſcōm ſemeſtre: an tunc cū finitum fuerit primū: dubitatur. ⁊ cōmuniter tenetur ꝙ non ſit duplicatio totius: ſed ſtatim poſt ſcōam tranſgreſſionem inchoat ſcō3 ſemeſtre p leges. ff. ad. l. aql. ita vulnerat⁹. ⁊ ad turpil. l. i ſēat⁹. i fi. ad carboñ. l. carbonianū. §. ſi. ⁊. l. ſe. ⁊ ſa. j. de pui. c. j. v. ſig vero.

de hoc ſatis ſcripſi de elec.cū in cūctis i ſi. Sʒ nūqđ ſuſpenſione pedēte valet collatio doctorat⁹ facta p ſuſpēſum? ꝯſtat ꝙ iſte non eſt caſus quo imprīmat̄ character. Itē nec datur hoc officiuʒ ex impreſſo charactare: ſed ex ptāte officij: ⁊ ē q̄dam auctoriʒatio ⁊ declaratio q̄ declarat illū dignū ad officium doctrine: ⁊ dat auctoritatē vt doceat. puto igit̄ ꝙ ſi ſuſpēſio erat occulta: hāc auctoritatꝭ dationē nō ſit neceſſe iterari: ſec⁹ ſi eēt publica: fa. de re iudi.ad ꝓbāduʒ. ⁊ qđ ibi no. ⁊ vide qđ dixi de hereti.ſi aduerſus. ⁊ qđ nō. i ſpe. de iſtru.edi. §.reſtat.v.gd ſi tabellio

a ¶ Suſpēſum. violans hāc ſuſpēſionē irregularis nō ē: de ſen.ex.is qui li.vj. ⁊ dixi de excel.pla. c.ſi. declarari obuiſſʒ ad quē tūc ſpectaret collatio: ſic ſcm̄ fuit.ſ.e.cō. de ſta.mo.c.j.v.abbate Et ſciēdū ꝙ aliq ꝯferunt auctē aplica: vt archidi. bon̄. aliq de ꝯſuetudine: aliq de iure cōi ſʒ ho.q no.i ſum.e.ti.§.pe.i ꝑn. ꝙ vbi aliud nō apparet epus cū capitulo hoc faciet: all'.e.ti.q2.v. veruʒ par facit ⁊ marie pōderata decre.ij.e.ti. ⁊ ipſi⁹ ſuſcriptiōe: puto ꝙ in ſtudio iſto: cū ex priuilegio aplico dato ab honorio.iij.archidiacon⁹ hoc faciat: deuolueretur ad papā: de ꝯceſ.ꝓbē.q2 diuerſitatē. Sʒ q2 p aliō ꝑuilegiū aplicū mortuo vel abñte archidiacono ep̄s ⁊ caplm̄ exercēt offm̄: ipſi ſuccederēt ⁊ idē eēt vbi archidiacon⁹ vel ali⁹ ꝯferret de cōſuetudie vel de iure q2 ſupior ſuppleret.e.ti.c.ij.ſ.ꝑn. Quid de officiali archidiacōi dico ꝙ ipſe ſuſpēſus eſt nō archidiaconus: niſi ratū habuiſſʒ: de elec.ſi compromiſſarius.§.porro.li.vj.

ſe ſuſpenſum[a]. Clemens quintus in concilio vienenſi.

De iudeis ⁊ ſaracenis.

Edit[b] q̄dez in offenſam[c] diuini nomis ⁊ opprobriū fidei xp̄iane: ꝙ in quibuſdaʒ mūdi partibus principibus chriſtianis ſubiectꝭ: in qb⁹ int̄dū ſeorſum[d]: int̄dū vo ꝑmixti cū chriſtiāis hītant ſaraceni[e]: ſacerdotes eoꝝ çabaçala[f] vulgariter nūcupati in tēplis ſeu meſqtis[g] ſuis: ad que ij̄dez ſaraceni cōueniunt[h]: vt ibidem adorent ꝑfidū machometuʒ[i] diebus ſingulis certis horis in loco aliquo eminēti eiuſdē machometi nomē chriſtianis ⁊ ſaracenis audientibus alta voce inuocant ⁊ extollunt: ac verba quedā i illius honorē publice ꝓfitentur. ¶ Ad locum[k] inſuper vbi olim quidā ſepult⁹ extitit ſaracenus[l]: quē vt ſanctum ſaraceni alij[m] venerantur ⁊ colunt: magna ſaracenorum earūdem partium: ⁊ etiam aliarum confluit publice multitudo: ex quib⁹ noſtre fidei non modicum detrahitur: ⁊ graue in cordibus fidelium ſcandaluʒ generatur. cum autē hec diuine maieſtati diſplicētia nō ſint vllaten⁹ tolerāda ſacro approbāte cōcilio ipſa i terris chriſtianoꝝ diſtrictius fieri deinceps inhibem⁹: vniuerſis ⁊ ſingulis ꝑncipibus[n] catholicis ſub quorū dominio dicti ſaracēi morant̄: ⁊ fiūt predicta ſub obteſtatione diuini iudicij obnixius iniungētes: quatenus ipſi tanꝙ veri catholici ⁊ xp̄iane fidei ſeduli çelatores opprobrium: qđ tam ipſis ꝙ ceteris xp̄icolis p ꝑmiſſa īgerit̄: debita ꝯſideratione pēſantes: ipm vt ꝑinde eterne beatitudinis

b Edit quidē. ꝑcipes chriſtiani ꝯpeſcere debēt ſaracenos ſibi ſubiectos ab inuocatione publica machometi: ⁊ a peregrinatione quam facere ſolent ad ſepulchrum ipſius Et prima pars ponit duplicem ſaracenorum exceſſum: quem ſecunda corrigi precipit: ibi cum autem.

c ¶ Offenſam. que diſſimulāda nō eſt.e.ti.in nonnullis.

d ¶ Seorſum. puta q2 totā vnā terrā villā vel populationē tenēt ſub principe chriſtiano: vel hn̄t vnā extremitatem terre vel parochie ꝑmixtim: q2 in q̄libet pte ciuitatꝭ cohitant chriſtiani: qđlibet iſtoꝝ fertur eſſe in aragonia ⁊ diuerſis terris hiſpanie.

e ¶ Saraceni. qui debent a chriſtianis publice diſtingui per habitum.e.ti.in nonnullis.

f ¶ Zabaçala. habui a reuerēdo viro ātiquo dn̄o ioāne theſaurario regis frācie q fuit captiu⁹ eoꝝ p q̄driēniū: qđ erratū ē in vocabulo: q2 duo hn̄t genera ſacerdotū. Primi i ſingulari vocant̄ ſoquii: i plali vocant̄ ſoqua: ⁊ iſti ſr vxorati ⁊ manēt i meſqtis. Scđi vocant̄ alhages: ⁊ iſti cōiter nō ſunt vxorati ⁊ relinquunt mūduʒ ⁊ ſic diuerſi ſunt a primis in habitu ⁊ alijs: ſicut apud nos religioſi a ſecularibus clericis: ⁊ iſti ſemel accedunt ad ſepulchrum machometi: ⁊ quelibet meſqta hʒ vnum ſacerdotē de primis: ⁊ vnū miſtꝝq vocat̄ muetden: qđ ſonat ꝑco: q ſupplet defectum cāpanaꝝ: q̄s lʒ ſaraceni multū cōmendēt: q2 tñ chriſtiāi in eis hn̄dis ꝑuenerūt: nolūt eis vti. Illi⁹ ꝑconis officiuʒ eſt: q2 horis de qbus.ſ.dr̄ aſcēdit turrim meſqte q̄dratam: in q̄libet parte ſui feneſtrā magnā hn̄teʒ: ⁊ ad illaꝝ qualʒ clamat alta voce: obturatis aurib⁹ cuʒ digitis: vt vox fort⁹ reſonet in ſua lingua v̄ba hec ſonātia: nil aliud poſſe niſi deus ⁊ machomet⁹ eius nuncius venite ad orōnem faciendā in releuatione pctōꝝ vroꝝ. ⁊ poſtea ſubmittit legalip. ille halla: qđ ē dicere: nō eſt alius victor niſi ſolus deuſ. ⁊ hec verba oēs mulites ſaraceni portāt i ſcutſuis. ⁊ ad hoc ſubmittit: de⁹ eſt oipotenſ. hore auteʒ q̄b⁹ hoc facit: de qbus.ſ. ſeqtur ſunt qnqʒ. Prima eſt i aurora: quā vocāt çalaraçobh: qđ eſt dicere orō matitunalis: ⁊ forte hec fuit cā erroris huius v̄bi ſm eum male recepti: cum ab illo precone profertur. Secunda hora eſt in tertijſ. Tertia in veſpiſ. Quarta in completorio: que reſonat in cenam. Quinta in crepuſculo noctis: que ſua lingua reſonat in tenebras: ⁊ qualibet iſtarum horaruʒ ſaraceni faciunt certas genuflexiones: ſicut de ſero nos facimus ad laudem virginis.

g ¶ Meſqtis. qđ nos vocam⁹ baſilicas vel eccliaſ: ipſi vocāt meſqtas: iudei ſynagogas.e.ti.iudei.⁊.e.ꝯſuluit.

h ¶ Conueniunt. audiui ꝙ femine non conueniunt ibi cū maribus. ⁊ quando intrant hoc faciunt nudis ⁊ lotis pedibus ⁊ cum certa deuotione.

i ¶ Machometū. In hiſtoria eccliaſtica legit̄ machometū nutritū fuiſſe a quodā clerico nobili romano: qui cū tēpore bonifacij pape.iiij. quedā petita impetrare nō potuiſſet: apoſtatauit a fide: ⁊ nutriuit illū cū quadā colūba alba que recipiebat grana de aure eius: ⁊ ſic erudita: per hoc ꝙ qn̄ volebat machometus: illa ponebat in publico os ad aurē ⁊ ſic dicebat ꝙ ſpiritus ſanctus alloquebatur ⁊ inſtruebat illum: ⁊ iſte poſtmodum dedit legeʒ ſaracenis: vt hec in hiſtorijs eccleſiaſticis plenius videri poſſunt.

k ¶ Ad locum. qui dicitur mecha.

l ¶ Saracenis. communiter habemus ꝙ fuerit machometus: de quo premiſit.io.an.

m ¶ Alij. qui non cohabitant chriſtianis.io.an.

n ¶ Principibus. ad quos ſpectat coercere tales. cū enim non ſint creature eccleſie: illos eccleſia non coercet: de diuor. gaudemus.io.an.

a ¶ Perterriti.ſ.e.cō.de of.or.c.j.cum'concor.

Multoꝝ. Primo pmittit pſtōnis cāni. Scd̄o ibi: ppter qd̄. ponit conſtitutionē de officio inquiſitiōis exercendo per dioceſanos ⁊ inquiſitores. Primo ponens quinq; que poteſt alter ſine altero. Secundo tria que nō poteſt: ⁊ decretuz appoinit ſubmittens quomō impedit[9] vel intereſſe nolēs cōmittit alij vel cō ſentit. Tertio: ibi ſane. prouidet circa muros vl' carcereſ hereticoꝝ ipſoruz claues cuſtodes ⁊ cuſtodiū miſtros. Quarto: ibi porro ponit iuramentuz cuſtoduz: miniſtroꝝ ſuoꝝ notarioꝝ ⁊ alioꝝ officialiū. Quinto: ibi veruz punit epōs inqſitores ⁊ eoꝝ ſubſtitutos qui faciendo vel omittēdo delinquunt in officio. Sexto: ibi alia. cōfirmat antiqua iura huic pſtitutioni nō obuia. io. an.

c ¶ Pulſauit. taliſ pulſatio cōiter pn cipē mouet vt hic: qñq; ēt nō mouet ex cā: ō pur. cano. cū in iuuentute.

d ¶ Metas. dr a metior ris: ⁊ ē ſimiſ vl' ſimin[9] agri vl' cuiuſcūq; rei. hēm[9] meto metis: qd̄ ponit pro collectione meſſium: de pe. ⁊ re. cum ex eo. post prin. inde dixit quidam: Dum tua rura metis vicinis parcito metis. Has vero metas non lz tranſgredi: de ſepul. c. j. vbi de hoc.

pmiuz aſſeqnt: de terris ſuis oio auferāt: ⁊ a ſuis ſubditis auferri pcurēt inhibendo expſſe: ne pfata iuocatio ſeu pfeſſio nois ipſi[9] ſacrilegi machometi publice: aut pegrinatio plibata ab aliquo in eoꝝ exñte dñio audeat attētari ꝺ cetero vel qūolibet ſuſtineri. ¶ Hi vo q̄ ſecus pſūpſerint talr ob diuinā reuerentiā caſtigentur ab ipſis: ꝙ alij eoꝝ exēplo pterriti[a]: a pſumptione ſimili arceantur. Clemēs v. in concilio vienenſi.

De hereticis. Rubrica.

Multoꝝ[b] querela ſedis ap. pulſauit[c] auditum ꝙ nonnulli inquiſitores per ſedē candē ꝯ prauitatē hereticā deputati metas[d] ſibi traditas extēdentes[e]: ſic interdum excedūt ſue poteſtatꝭ officiuz: vt qd̄ in augmentū fidei per circūſpectā eiuſdez ſedis vigilātiā ſalubriter eſt pviſuz: dū ſub pietatis[f] ſpecie grauant inoxij[g]: cedat in fidelium detrimētum[h]: Propter qd̄ ad dei gl'iaz ⁊ augmentū eiuſ dē fidei vt negociū inqſitiōis h[9] i eo pſperet felici[9]: quo deinceps eiuſdē labis idago[i] ſolēnius diligentius ⁊ cautius peragetur: ipz tā per dioceſanos epōs ꝙ per inquiſitores a ſe. ap. deputatos[k] omni carnali amore[l] odio vel timore: ac cuiuſlibz cōmodi tpalis affectione ſemotis decernimus exerceri: ſic ⁊ q̄libet de pdictꝭ ſine alio citare[m] poſſit ⁊ arreſtare ſiue cape[n]: ac tute cuſtodie mācipare[o]: ponēdo[p] ēt in cōpedib[9] vel manicis[q] ferreis ſi eis viſum fuerit faciendum ſuper quo ipſi[9] pſciam oneramus[r]: necnō inquirere[s] ꝯ illoſ de quibus pro huiuſmodi negocio ſm deū ⁊ iuſticiā viderit expedire: duro[t] tñ tradere carceri ſiue arto: q̄ magis ad penaz[u] ꝙ ad cuſtodiā videat: vel tormentis[x] exponere illoſ aut ad ſententiam[y] procedere contra[z] eos: epūs ſine inquiſitore: aut inqſitor ſine epiſcopo dioceſano aut ei[9] officiali vel epali ſe. va.[a] capituli[b] ſup hoc delegato: ſi ſui ad inuicez

p ¶ Ponendo. quartum.

q ¶ Manicis. ſic cōpedes ſt catene vl' vicula circa pedes: ita manice catene vl' vicula circa man[9]: de vtroq; ps. pe. ad alligādos reges eoꝝ i pſpedib[9]: ⁊ nobiles eoꝝ i manicis ferreis. io. an.

r ¶ Oneramus. cōcor. ſ. e. comp. de iurepa. c. j. ⁊ ibi dedi cōcor. de hoc.

s ¶ Inquirere. qntum.

t ¶ Duro. poſuit quiq; alteri ſoli permiſſa: nūc ponit tria prohibita ⁊ ecce primū.

u ¶ Ad penā. de pe. ꝯ uis. lib. vj. de vb. ſi. nouimus. de apoſta. c. pe.

x ¶ Tormentil. ſcd̄z. de tormētis teſtiū actoris ⁊ rei nō. xv. q. vj. in ſū. fa. v. q. v. illi q. de re. iur. cū i ptēplatōe. Puto autē ꝙ ieiunia q̄ iqſitores ad veritatē erucēdā ſolēt indicē ſint tormenta: ita ꝙ alter hoc nō poſſit ſine altero p hāc lr̄am. Maz qōis verbo intelligim[9] tormēta corporis dolores ⁊ malā manſiōez. ff. de iniur. itē apud. §. q̄ſtionē. ⁊. §. qōnis. ⁊. ff. ad ſyll. l. j. §. queſtionē. Itē pz p etymologiā qua dicitur tormentum q̄ſi torquens mentem.

y ¶ Ad ſentētiaz. tertiū. oli autē quādo alter ſolus pcedebat ſolus ſentētiabat. Si ambo pcedebant lz diuiſiz: cōicabāt ſibi pceſſus i fi. cum nō reſtabat niſi ferre ſententiam. e. ti. per hoc. li. vj. ⁊ in extraua. benedicti ex eo ꝙ. tñ adhuc hodie ſeruabitur quod dicit decret. per hoc. vt ſi diſcordent in ſentētia cōſulatur papa.

e ¶ Extendentes. al's excedentes.

f ¶ Pietatis ſpē. cōcor. xxx. q. j. noſſe. cū ſuis cōcor. e. tit. excōicam[9]. §. qr vo. de ſi. ad aplicam. j. c. fi. ✠. nōnulla.

g ¶ Innoxij. qd̄ eſſe nō dz: de ſen. ex. romana. in ſi. lib. vj.

h ¶ Detrimētum. qd̄ eſſe nō dz: de penis. in quibuſdā. de appel. c. iij. ⁊. c. ſuggeſtum. de offi. ordi. irrefragabili.

i ¶ Indago. quaſi indagatio inquiſitio vel inueſtigatio: de iureiurā. q̄to. poſt prin. de offi. delega. c. j. ⁊. c. vl. li. vj.

k ¶ Deputatos. generaliter. ſ. eo. titu. per hoc. lib. vj. ⁊ vide quod ibi nō. in. j. glo.

l ¶ Amore. q̄tuor modos exp̄mit gbus peruerti ſolet humanū iudiciū. xj. q. iij. quatuor. de re iudi. cū eterni. lib. vj.

m ¶ Citare. hoc eſt primū de quinq; ex quibus dixi.

n ¶ Capere. 2[m] quod differt a ſequenti. ſepe etenim capitꝭ qui non incarceratur: de ſen. excom. ſi clericos. lib. vj. ſ. de exceſ. prela. frequens. in prin. ⁊ poſt prin.

o ¶ Mancipare. tertium.

z ¶ Cōtra eos. ſed nūquid pro eis poſſet alter ſine altero diffinire? vr̄ ꝙ ſic: qr a iure veteri nō recedimus: niſi inq̄tum inuenitur expreſſum. Sz ita eſt ꝙ olim ⁊ hodie alter ſolus pōt inquirere: ⁊ de iure veteri cū ſolus procedit: ſolus pronūciat: vt dixi in glo. pxi. qd̄ hodie imutatum eſt: ſi condēnat per hanc lr̄am: ergo ſi abſoluit remanet ius antiquū: fa. de elec. ſtatutum. lib. vj. ⁊ eſt ſi. quod no. xij. di. preceptis. iij. q. vj. accuſatus.

a ¶ Sede vacāte. vel q̄ſi vacāte: vt in caſu dec. ſi epūs. de ſup. ne. pla. li. vj. Itē intelligo ſedē vacare quo ad hūc caſuz iuriſdictiōis capli: etiā qñ puiſum eſt: ſed puiſus adminiſtrare nō pōt: qr nōdū hz lr̄as per cōſtitutionē boni. iniūctas. fa. de trāſla. c. ij.

b ¶ Capli. hec lr̄a ſ. plies repetita ⁊ dec. ſ. pxi. faciūt ad qōnem: an caplm ſede vacāte poſſit viſitare ⁊ debeat pcurari: de quo p io. mo. de ſup. ne. pre. ecclie. ⁊ p archi. e. t. ſi epūs. ⁊ ꝙ poſſit all. qr epūs hoc pōt: ⁊ eſt iuriſdictiōis: in q̄ ſuccedit caplz: de maio. ⁊ obe. ſ. his q. ⁊. c. cū olim. e. ti. c. j. li. vj. de inſti. c. j. e. li. ergo hoc poterit alſ tpe vacatiōis remanebūt crimina incorrecta: all. etiā pdi. decre. ecclie. vbi viſitator datus a metropolitano a quo cert[9] caſus excipitur: in alijs videt ptātem hre: quaſi p exceptionez firmetur

copiā hēre valeant: infra octo dierū ſpatiū poſtq̄ ſe inuicem reqſierint[a] nō valebit: ⁊ ſi ſecꝰ p̄ſumptū fuerit: nullū ſit ⁊ irritum ipſo[b] iure. ¶ Uerū ſi ep̄s vel eiꝰ capituli ſe. vacāte: delegatꝰ cū inqſitore: aut inqſitor cū altero eorūdē ꝑpter p̄miſſa nequeat aut nolit[c] p̄ſonaľr ꝯuenire: poſſit ep̄us vel eius ſeu capituli ſe. va. delegatus inqſitori[d] ⁊ inquiſitor ep̄o vel eiꝰ delegato: ſeu ſede va. illi q̄ ad hoc per capľz fuerit deputatus ſup illis[e] cōmittē vices ſuas vel ſuū ſignificare p litteras[f] ꝯſiliū ⁊ ꝯſenſuz[g]. ¶ Sane q꞉ circa cuſtodiā carceruȝ hereticalium qui muri[h] in quibuſdā partibꝰ vulgariter[i] nūcupātur: multas fraudes dudum intelleximus ꝑpetratas Nos volentes ſup hoc prouidere ſtatuimꝰ: vt quilibȝ talis carcer vel murus: quē decetero ep̄o ⁊ inqſitori p̄dictis volumꝰ fore cōez: duos[k] cuſtodes hēat pricipales diſcretos induſtrios ⁊ fideles: vnū quem volet ep̄s ⁊ ꝓuidebit[l] eidem: aliū de quo voluerit inqſitor cui etiā[m] ꝓuidebit: ⁊ qlibȝ predcōꝝ cuſtodū ſub ſe aliū bonū ⁊ fidū poterit hēre miſtꝝ[n]. ¶ In quolȝ etiā ꝯclaui[o] eiuſdē carceris ſiue muri erunt due claues diuerſe[p]: quaꝝ vnam vnꝰ: aliꝰ aliā tenebit p̄dictorū cuſtodū: ⁊ eā cū officio miniſtrādi que icarceratis fuerint miniſtrāda: ſuo poterit cōmittere vel ſubdelegare[q] miſtro. ¶ Porro corā ep̄o vľ capľo ſede vacāte ⁊ inqſitore predictis vel ſubſtitutis ab eis cuſtodes ſupradicti anteq̄ ſuuz officium exequātur: iurabūt[r] ad ſancta dei euāgelia corporaliter a ſe tacta[ſ]: q̄ in cuſtodia immuratorum ⁊ aliorum

regla. ff. de fun. iſtru. q̄ſiti. §. deniq꞉ neratiꝰ. xxxij. q. vij. dominꝰ. Cum aūt metropolitanꝰ nil hēat niſi de iure traſfuſo de capitulo in metropolitanū: ergo capitulū hoc habebat: faciunt nō. per inno. de here. ad abolendā. Itē ꝯrium: hoc nō eſt iure expreſſum ergo nec attribuēdū: lȝ. n. caplȝ n̄ ꝯſuet iura ep̄atꝰ. xij. q. ij. charitatē. ⁊ c. illud. ⁊ ius reddat agētibꝰ accuſantibꝰ ⁊ denunciantibꝰ: non tamen viſitat: ſed is q dat a papa. lxi. di. obitū. vbi ꝓbatur q̄ vacans ecclia deſtituit viſitatōe. Sȝ ſecundū archi. dici poſſȝ q̄ illō deſtitute nō reſpicē viſitatōis operā ſȝ ecclie vacatonē: ſicut de elec. ecclia. j. ⁊ ij. in pri. Itez caplȝ ē neceſſariꝰ nō voluntariꝰ adminiſtrator: ergo nō potit qō adminiſtratōi neceſſario nō incūbit: ⁊ hoc tȝ ioā. mo. ſed archi. nō eligit. videtur tn̄ plus accedē p̄° dicto ꝑ quo facit: q꞉ iſte n̄ eſt actꝰ p quē p̄iudicetur ep̄o: ſicut bn̄ficiorū collatio ⁊ alienatio p̄ſonaꝝ ⁊ rerum: de quibus de ma. ⁊ obe. c. j. lxxj. diſt. fraternitatē. xij. q. j. ſiq̄ de rebus. egeret declaratione: nō ſolum in hoc ſed in pluribus alijs articulis. hoc qō di caplȝ ſuccedere in iuriſdictōe vacante ſede: volens tenere opi. io. dicere poſſet illā veraz in generali viſitatōne ciuitaꝭ ⁊ dio. contrariaȝ in ſpeciali viſitatione: vel inquiſitione contra certas perſonas vel loca. io. an.

a ¶ Reqſiuerit. reqrit ergo par parē: de hoc de of. dele. cū cā. i. j. glo. ⁊ puto ſufficē vnā reqſitionē: fa. qō no. xviij. di. ſi ep̄s. in vlt. glo. ⁊ qō dixi de iureiur. ego. n. ⁊ inqſitiōe nō eſt neceſſe terminū exprimi: ſed ipſo iure ſtatim currit: ſic de excep. pia. lib. vj. ⁊ ſ̄. e. com. de deci. c. j. ⁊ hic adde quod ibi dixi.

b ¶ Ipſo iure. quo ad iuris effectum. ſi enim de facto tortus eſt vel dure carceratus hoc nequit non fuiſſe. ff. de cap. poſtli. re. l. i bello. §. facte. ⁊ facit quod dixi de ap. vt noſtrum. Sed ſi interlocutoria ſolum lata eſſet ſuper carcere vel tortura: illa nulla eſſet. ⁊ lex permittit tunc appellare: q꞉ grauamen tolli non poſſet per appellationem interponendā poſtmodū a diffinitiua: de ap. ſuper eo. ij. j. Rn. ij. q. vj. an̄iniam. ff. de ap. re. vel non. l. ij.

c ¶ Nolit. ſi. de Rp. ſciſcitatus. in ſi.

d ¶ Inquiſitori. hic iunge finem ſuper illis ⁊c̄.

e ¶ Super illis. carceratione tortura ⁊ ſententia.

f ¶ Per lr̄as. concor. lxiiij. di. c. j. ⁊ ij. de tem. or. nec ep̄i.

g ¶ Cōſenſum. ſufficit ergo q̄ cōmittat vel ꝯſentiat illū ꝓcedere q̄ ſunt diuerſa: facit qō ſcripſi de fo. cō. ſignificaſti. ſuper glo. ſi. de ec. edi. ad audientiā. ij. ſup. j. gl. vn̄ i electōne licet p̄mū ⁊ nō 2m de elec. c. pe. in ſi. li. vj. ita hic delegatus ep̄i vel capl̄i pōt 2m ⁊ nō p̄mū: qō forte fuit cā huius diſiuncte. alterum vero iſtorum hic eſt neceſſarium infra octo dies poſt requiſitionem: poſt octo vero dies neutrum eſt neceſſarium vt. ſ̄.

h ¶ Muri. c. ti. vt commiſſi. li. vj. ꝟ. ⁊ illorum.

i ¶ Uulgariter. ſi. ſ̄. e. compiſ. de re. do. c. ſi. in principio. ⁊ ibi concor.

k ¶ Duos. niſi de vno concordarent. in caſu. n. diſcordie emanaſſe videtur hec prouiſio: facit de ap. cum ſpāli. puto ꝯrium. ſ. q̄ de vno cōuenire non poſſint: ſed neceſſarij ſint duo. nec ē hoc ꝓuiſuȝ ꝓpter diſcordiam: ſed ad ſecuriorez cuſtodiam: qō ſatis ſonāt verba: fa. optime. ff. de cu. reo. l. vlti. in prin. ibi nec vni. ſȝ duobus cuſtodia ꝯmittēda eſt. ⁊ idē dicimꝰ de miſtris de quibꝰ ſequitur.

l ¶ Prouidebit eidem. de ſuis reddi[tibus]: nō d̄ parte prouentuum inquiſitionis offō deputata: vt in extra ua. benedicti ex eo q̄. §. verum q꞉.

m ¶ Etiam. prouidebit inquiſitor. ſ. de prouentibus deputans officio.

n ¶ Miniſtrum. ſimile de filijs preſbyte. propoſuit. in ſi. facit quod dixi ſuper rubrica de offi. cuſto.

o ¶ Cōclaui. concor. de elec. vbi periculū. §. in eodem cum ſuis concor.

p ¶ Diuerſe. ne vnus cuſtos ſine altero poſſit aperire. Interdum eni in cadē ſera habent plures ſocij plures claues: vt quilibet per ſe ⁊ aperire ⁊ claudere poſſit: cuius contrarium hic intendit.

q ¶ Subdelegare. qō al's nō poſſet: cū ſibi miſteriū demādet ſine iuriſditōe in quo videtur electa iduſtria perſone: de of. deleg. c. ſi. ⁊ puto per hāc lr̄am q̄ in aſſumēdo miniſtro nō requiretur conſenſus ep̄i vel inquiſitoris.

r ¶ Jurabunt. ſi. ſ̄. e. cō. de re. do. c. ij. ꝟ. illi etiā. de magiſtris. c. ij. ſed in illis nihil di de corporali tactu.

ſ ¶ Tacta. vt no. de elec. vt circa. ꝟ. corā. li. vj. in glo. ij. in corporali iuramēto non ſufficit p̄ntia: ſed reqritur tactura euāgeliorum. qdā dicūt q̄ corporale iuramētum ſatis eſt q̄ hēat corporis ſenſuȝ vt viſuȝ: fa. xxxv. q. vj. ſi ep̄us. p id qō de poſſeſſione di: q̄ ibi reqrit actꝰ corporalis: ⁊ cū viſu trāſfertur. ff. de ac. poſ. l. q̄ meo. §. ſi per venditorem. ⁊ l. j. §. pe. ⁊ no. de cōſue. c. ij. ſed illud verū cum tradēs ⁊ accipiens hoc intendunt. ſecus ſi poſſeſſio erat vacua: vt ibi no. Ut ergo ſcripſi poſt inno. de iureiur. ⁊ ſi chuſtus. ꝟ. q̄ aūt iuramēta que precipiunt a iure: ſicut teſtis calūnie vitans: vľ q̄ a iure iudice vel p̄te ex neceſſitate deferūtur: debēt fieri tactis euangelijs: al's fieri p̄nt ſine tactura: ⁊ vide qō no. xxij. q. j. in ſūma. Sȝ videt q̄ plus obliget corporale: ſa. ij. q. v. q̄ſto. ⁊ c. ſe. C. ſi minor ſe ma. di. l. ſi alterius. Quedaȝ aūt iura dicūt ſimplr iurari: quedā corporalr: quedā ſuper ſancta dei euangelia: quedam addunt ipſoꝝ tacturam: vt

ꝓ crimie ſupradicto i ſua cuſtodia poſitoruꝫ ⁊ ponēdoꝝ[t] oēm diligentiam ⁊ ſollicitudinem qua poterunt[u] fidelr ad hibebunt: ⁊ ꝙ alicui incarcerato nihil vnus i ſecreto[x] loq̄t quiꝫ hoc audiat alter cuſtos: ⁊ ꝙ ꝓuiſionem quā incarcerati recipiūt ex ordinatōe cōi: ⁊ illō quod a parētib⁹ ⁊ amicis vel alijs pſonis fidelibus offeret eiſdē: niſi epi ⁊ inquiſitorꝫ vel ſuoꝝ cōmiſſarioruꝫ ordinatio refraget: ipſis fidelr et abſqꝫ diminutōne[y] aliq̄ miniſtrabūt: nec in his fraudē aliquā adhibebūt: ⁊ icē iuramētum ⁊ corā eiſdē[z] pſonis miniſtri cuſtodū priuſq̄ ſuū exerceant officiuꝫ exhibebūt. Et qꝛ ſepe ꝯtingit epos ꝓprios hēre carceres ſibi ⁊ dictis inquiſitoribus non cōes: volumus ⁊ diſtricte precipimus: vt cuſtodes ad incarceratorū pro dicto[a] crimie cuſtodiā per epiſcopos vel ſede vacante p capitulū deputandi[b]: ⁊ eoꝝ miniſtri corā dictis inqſitoribus vel ſubſtituti ab eis preſtēt ſile iuramētū. Notarij[c] q̄ꝫ inqſitionis corā epo ⁊ inquiſitore vl ſubſtitutis ab eis iurabūt[d] ſuum officium fideliter exercere: ⁊ ideꝫ fiet de alijs pſonis[e] neceſſarijs ad predictū offm exequēdū. ¶ Ueꝝ qꝛ nimis eſt graue ad extermiationem prauitat predicte nō agē[f] qđ ipſi⁹ ꝯtagioſa enormitas agēduꝫ requirit: graue eſt q̄ꝫ ⁊ dānatione digniſſimū[g] malicioſe inſontibus eandem iponē prauitatē: epo ⁊ inqſitori prefatis: ac alijs ad dicti executionē officij ſubſtituēdis ab eis i v̓tute ſcē obediētie ⁊ ſub intermiatiōe maledictiōis etne ꝑcipim⁹: vt ſic diſcrete ⁊ ꝓmpte ꝯ ſuſpectos vel diffamatos de h⁹i prauitate ꝓcedant ꝙ malicioſe aut fraudulent[h] tantā labē: ſeu qđ ipſos in executiōe officij inquiſitiōis ipediat: falſo alicui nō imponat: qđ ſi odij gr̄e vel amoris lucri aut cōmodi tpalis obtentu[i] ꝯ iuſticiā ⁊[k] conſciam ſuaꝫ omiſerint ꝯ quenq̄ ꝓcedere vbi fuerit ꝓcedendum ſuper h⁹i prauitate: aut obtentu eodem[l] prauitatē ipſam vel impedimentū officij ſui alicui i ponēdo: cū ſup hoc preſūpſerint quoquo mō vexare: pret alias penas pro qualitate culpe imponendas eiſdem: eps aut ſupior ſuſpēſionis ab officio per triennium: alij[m] vō excōicationis ſentētias coipſo[n]

ꝗ ⁊.j.q.vij. quotiēs. ⁊.ē.e.eo de iureiur. romani. v̄. porro. de fri. ⁊ male. laudabilē. pꝫ de primo de iureiur. e.ti. per totum. li.vj. de teſti. pñtium. ⁊.c. pe. de exce. paſtoralis. q ma. ac. poſ. cū in ma. de ſen. ex. ex tenore. De 2° de hē. ad abolēdā. §. ſtatuimus. de ſen. ex. venerabilibus. de elec. vbi periculum. §. ſuper his. ⁊.c. vt circa. ⁊.c. ꝓcurator. lib. vj. De tertio de pur. can. quotiēs apud italicos iterpretat cōſuetudo: ꝙ ſufficit quē ꝫ libꝝ vl quālibet ſcripturā tāgere: qđ ſatis puto ꝓcedē etiam vbi de corporali iuramēto exprimitur: non ſic vbi de tactura euangeliorum: vt hic: ⁊ in concor.

t ¶ Ponēdoruꝫ. vbi hoc exprimit iurat ſuper futuris ⁊ ſic non ob. de iureiurā. c. penul.

u ¶ Poterūt. xxij. q. ij. faciat.

x ¶ Secreto. ſi. de elec. ibi piculuꝫ. §. nulli. li. vj. cū ſuis cōcor. ⁊ de ſecreto hētur. j.c. ꝓxi. de pe. diſt. j. §. hoc ergo. in pri. ⁊. v̄. filiā ⁊ de hē. c. vl. lib. vj. nec ſumit taꝫ amare hoc verbū quin alter cuſtos in abſentia alteri⁹ captiuuꝫ alloqui poſſit de nō ſecretis ipſis incarceratis.

y ¶ Diminutōne. nō ſicut infideles ſuientes vel miniſtri qui ſemp de eo qđ dñis datur decimā vel aliam quotam ſubtrahūt: vt notatur. j. q. j. chriſtus xiij. q. j. §. ij. v̄. ſed videte.

z ¶ Corani eiſdeꝫ. epo vel capitulo ⁊ inquiſitore vel ſubſtitutis ab illis.

a ¶ Predicto crimine. de incarcerandis: ergo pro alijs criminibus non iurant inquiſitori.

b ¶ Deputandi. dato ergo ꝙ capitulum haberet iuriſdictionem ⁊ carcerem: non tamen ſuo carcere ſed epiſcopali tales tenebit ſede vacante.

c ¶ Notarij. qui poſſunt eſſe ꝯſtituti in ſacris ⁊ religioſi: qđ dic vt. e. ti. vt officium. §. ad conſcribendas. li. vj.

d ¶ Jurabūt. ſpālē eſt ꝓpter magnitudinē crimis ⁊ fauorē fidei: alś ſufficere deberet iuramētum in creatōe preſtitum de preſcrip. ad audientiā. de cuius forma ſcripſi ne cleri. vel mo. ſicut te. ⁊ ſpe. de fi. inſtru. §. reſtat. v̄. ſꝫ quero.

e ¶ Perſonis. officialibus nuncijs ad citationes faciendas ⁊ apparitoribus: de quibus. j.c. ꝓxi.

f ¶ Non agere. concor. de ſimo. nemo ⁊ quod ibi no.

g ¶ Digniſſimū. idem. v̄. lxxxj. di. c. j. in fi.

h ¶ Fraudulenter. falſo alicui non imponant quod ſequitur.

i ¶ Obtētu. vbi ergo nō propter alterum predictorum: ſed forte timore vel propter vitandū ſcādalum hoc omitterent: non eſt locus pene.

k ¶ Et cōſciam. no. ꝙ e copulat: concor. de re iudi. cum eterni. li. vj.

l ¶ Eodem. odij gratie ⁊c. vt. ſ.

m ¶ Alij vero. ſ. inqſitores vl ſubſtituti ab eis vl ab epiſcopis vel caplis vacante ſede.

n ¶ Eoipſo icurrant. h pꝫ aperte ꝙ ꝯſtō eccleſie militantis ligat crimen oio occultum ad penas ſuſpēſionis ⁊ excōicationis: ad idē. ſ. e. com. de ſta. mo. c. j. §. qꝛ vō. j. de penis. cupiētes. §. qꝛ vō Nec turbent aliqui. naꝫ hoc idem probat de ſciſma. c. j. v̄. omnē. li. vj. ⁊. e. li. de elec. vbi piculū v̄. nulli. ⁊. c. fundamenta. §. ꝙ ſi ſec⁹. ⁊. c. qꝛ ſepe ſa. e. ti. ſciāt. ⁊. c. ſe. ⁊. c. in dēnuatibuſ. §. poſtremo de of. dele. c. fi. §. ps vō. de of. or. c. vl. de iudi. c. ij v̄. prouiſo. de re iudi. c. j. ⁊. ij. ad fi. de homi. pro humani. v̄. ſacri. Ad idē antiq̄ iura de ſen. ex. porro. ⁊. c. cū nō ab hoie. de te. or. c. vl. patebat idē ſ imu. ec. clericis. li. vj. v̄. necnō. ⁊ ex his vr̄ idubitatū qđ archid. hēbat ꝓ dubio: ⁊ diſputatōi relinqbat an hētic⁹ oio occult⁹ ſit excōicat⁹? Jo. ꝫ ꝙ ſic. xxiiij. q. j. i ſūma. ⁊ in glo. ſe. de peni. di. j. cogitationis. placet etiā goffredo ⁊ rai. in ſumma. de heret. Ad contrarium inducitur. xxxij. di. erubeſcant. ⁊ quod ibi nota. xxxij. diſt. habuiſſe. l. diſt. §. ſed illud. in fi. ij. q. j. nomen ⁊. q. v. conſuluiſti. ⁊. vj. q. j. ſi omnia. xv. q. vj. c. j. v̄. non poteſt. xxx. q. vl. §. his ita. ⁊. c. ſe. xxxij. q. v. c. vl. de ſi. ſicut tuis. in fi. ⁊. c. ſe. facit ad hoc: qꝛ ex volūtate que nō ꝓcedit i actū nō ſcādaliçat eccl'ia. xxiiij. q. iij. deus qbuſ. ſunt q nolunt fateri per clauē eccl'ie ligari poſſe oio occulta: niſi ſint illa expreſſe lege diuia dāpnata: vt vſura in qua dānatur ſpes occulta: de vſur. conſuluit. Alij dicunt ꝙ ſi factū ē publicū: ſꝫ occultū qs fecerit ligare pōt eccl'ia. v. q. j. qdā. de of. or. ſi ſacerdos. Si vero ⁊ factū ⁊ faciēs ſunt occulta ſecus vt in ꝯrijs: ſed vtriqꝫ dicto obuiant iura all. in prin. glo. quare de plano fateamur ꝙ ꝯſtitutio militantis eccl'ie ligat oio

incurrāt: a q̄ q̄dē excōicatio nis ſnīa q̄ eandē īcurrerit: niſi p romanū pontificē nequeant ꝑterq̄ ī mortis articulo[b]: ⁊ tūc[c] ſatiſfactione ꝑmiſſa abſolutionis beneficiū obtīere: nullo ī hac parte ꝓ uilegio ſuffragāte. ¶ Alia ſane q̄ circa ꝑmiſſū inq̄ſitionis officiū a noſtris ſunt predeceſſoribus inſtituta: quatenꝰ preſenti decreto non obuiant: ſacri approbatione cōcilij roborata: in ſua volumꝰ firmitate manere[d]. Idem in eodem.

Nolētes[e] ſplendorē ſolitū negocij fidei p actus indiſcretos ⁊ improbos[f] quorū uis inq̄ſitorū heretice prauitatis q̄ſi tenebroſi fumi caligine[g] obfuſcari: hoc ſacro concilio approbāte ſtatuimꝰ: nullis exnūc[h]: niſi q̄ quadrageſimū[i] etatis ſue annū attigerint officiū inq̄ſitiōis predicte cōmitti[k]: inquiſitoribꝰ ⁊ tā ipſorum[l] q̄ epiſcoporum: ſeu capitulorum ſede vacante ſuper hoc deputat cōmiſſarijs[m] quibuſcūq; diſtrictiꝰ iniungētes. ne pretextu[n] officij[o] inquiſitionis q̄buſuis modis illicitis[p] ab aliq̄bꝰ pecuniā[q] extorqueāt: nec ſciēter[r] attētent eccliaꝝ[s] bona ob clicoꝝ dlictū[t] ꝑdicti occaſiōe officij fiſco ēt eccle[u] appli

occulta: nō tn̄ noīatim de illis iudicat tribunal eccle: imo ipſa eccleſia inq̄ʒtū p hominē iudicat: hominē nominatum: ⁊ inq̄ʒtum eſt collectio fideliū: ligatos ſic occultos habet pro ſolutis: de ſen. excom. a nobis. ij. ⁊ ſic loquantur contraria.

a ¶ Excōicationis ſnīa. de ſuſpenſione nil dicit: quare videtur q̄ ab illa ſuperior poſſit abſoluere. Dic ꝯ: ⁊ ratio illius obmiſſionis fuit: q̄r tēpus hʒ determinatū ⁊ vbi ſic determinatū eſt videt q̄ nō poſſit ſuperior abſoluē: vt no. de elec. cupiētes. §. ceteꝝ. ī glo. ē ergo. Sʒ qd ſi tēpus determinatū nō eēt: videt q̄ poſſit: exq̄o ſuperior nō reſuat: de ſen. ex. nuper nec ꝓhibet: vt. j. de pui. c. j. v̄. ſig. facit qd no. de regula. nō ſolū ī fi. li. vj. ⁊ qd dixi de ſolu. c. ij. in fi. ſecus ſi reſeruaſſet: de teſti. tam litteris. in fi.

b ¶ Articulo. qui caſus ſemp excipitur. j. c. pxi. de of. or. paſtoralis. ⁊ vide quod ibi no.

c ¶ Et tūc. ſ. qn̄ ī mortis articulo p epiſcopū vel pſbyterū abſoluitur. ⁊ hoc itelligo ſi facultas ē ſatiſfaciēdi ⁊ tēpus hoc patitur: alꝰ abſoluetur cū cautione: facit. j. c. proxi. de ſepul. c. vl. de ſenten. excom. a nobis. io. an.

d ¶ Manere. concor. e. ti. c. vl. in fi. li. vj.

e ¶ Nolētes. Caſus. ꝑmo ponēs ꝯſtitutiōis cāʒ determinat etatē inquiſitoꝝ. Scd̄o punit iquiſitores: q ꝑtextu officij pecuniā illicitis modis extorquēt: vel ob delictū clericoꝝ eccleſiaꝝ bona ꝯfiſcāt. Tertio ꝑcipit notarijs officialibus ⁊ ſocijs: vt hoc faciētes reprehendāt: ⁊ ſuperioribus denuncient ſi probare pn̄t. Quarto prohibet inquiſitoribus abuſum armorū: ⁊ circa quātitatem vel qualitatem officialium. partes patent.

f ¶ Improbos. q dederūt cām̄ ⁊ merito huic ꝯſtōni ⁊ ꝑcedenti.

g ¶ Caligine. Eſa. v. in fi. lux obtenebrata eſt in caligine.

h ¶ Exnūc. ac ſi dicat deiceps: vel forſan voluit papa p hoc q̄ h ꝑs ꝯſtōnis ſtatim ligaret a tpe ꝓmulgatiōis: nō expectato lapſu duoꝝ mēſium: de quo dixi in ꝓemio: nō quo ad hoc q̄ ꝯfacientes hoc ignorātes obligati eſſent ad culpā: ſed quo ad hoc vt ꝯfactum nō valeret: ꝑus vero datos afficere nō intendit.

i ¶ Quadrageſimū. ꝯcor. xx. q. j. ſanctimoniales. ⁊ ē mirādū q̄ in inq̄ſitore maior etatis maturitas reqrit q̄ʒ in epō: q tn̄ inq̄ſitor eſt: ⁊ ē ſi. de elec. nemo deiceps. li. vj. ⁊ ē hoc de arbitrarijs de quibus nō cogimur reddere rōem: vt ſcripſi de reſcriptis ſiqn̄.

k ¶ Cōmitti. p ꝑlatos ꝓuinciales vel miſtros illoꝝ ordinū: quibꝰ deputatio taliū a ſede aplica eſt cōmiſſa. Idē puto de iquiſitoribus ab epis vel capitulis ſede vacante: vt hi quibus cōmittunt habere debeant hāc etatem. Sed quid ſi contra fiat? ceterum eſt q̄ puniendi ſunt cōmittentes tranſgredientes hoc preceptum: ⁊ vide quod no. de elec. generali. §. illos in vltima gloſa. lib. vj. Et lʒ hic non apponatur decretum: videtur tamen q̄ non valeat cōmiſſio: pro ⁊ contra de elect. lʒ canon. lib. vj. ⁊ vide quod ibi notatur in gloſa. ij.

l ¶ Ipſorum. cōmiſſarijs qd eſt. j. ⁊ per hoc ⁊ per. c. ſ. pxi. ſoluitur qd oli dubitabatur: an inquiſitores poſſent cōmittere vices ſuas? ⁊ videbatur q̄ nō: q̄r decre. vt cōmiſſi in pri. e. ti. lib. vj. permittit vt cōmittant citationes ⁊ ſniarum denunciationes, vltra illa ergo ꝑmiſſa cōmittere nō poterāt: de tranſla. c. ij. facit de of. deleg. c. vl. §. vices quoq;. vbi etiam ꝯſeruator no committit niſi illa duo. videtur. n. electa induſtria perſone: de offi. delega. c. vl. ⁊ c. is cui. lib. vj. Contra: quia ſiue ordinariam ſiue delegatam iuriſditionem inquiſitor hēat: ꝯmittere pōt. ꝑmū pʒ. ſcd̄ʒ ſ. cuʒ dicit delegatus: qd vi verꝰ per decre. p hoc. eo. ti. li. vj. p ⁊ ꝯ. e. ti. ne aliq. eſt tn̄ delegatꝰ principis ⁊ cum iuriſditione nō cum miniſterio tm̄. ergo cōmittit ita ſuat. dāt ergo iquiſitores commiſſarios quos vocamus vicarios vel ſubſtitutos. ſ. eo. c. pxi. §. porro. ⁊. §. notarij ⁊. §. veꝝ. Ad decr. vt cōmiſſi. reſpondetur q̄ nō loquitur negatiue: ſicut illa que loqtur de conſeruatore. ſ. q̄ non poſſunt niſi illa duo committere ſʒ loquit affirmatiue. ſ. q̄ illa duo cōmittere poſſint: et de illis forte dubitabatur: quaſi ante citationem non eſſet perpetuata iuriſditio: ⁊ per diffinitiuaʒ eſſet functus ſuo officio: ad primuʒ de offi. delega. paſtoralis. §. j. ad ſecunduʒ eo. titu. in litteris. io. an.

m ¶ Cōmiſſarijs. de epis loqui nō videtur. ⁊ ideo lʒ etiaʒ ipſi ab his debeant abſtinere: pena tamen que ſequitur nō habet locuʒ in illis: concor. j. v̄. notarij. voluit ergo dignitati deferre: de offi. delega. c. ij. lib. vj.

n ¶ Pretextu. vbi ergo nō eo pretextu illicite exigit: lʒ male faciat: non tamen eſt locus huic pene.

o ¶ Officij. ⁊ ſic cōmittit crimen cōcuſſionis: de quo. j. q. j. ad fi. xxiij. q. j. c. ij. in fi. ⁊ c. militare. ⁊ de immu. eccle. gaplerīq;. tamen tales abſolui permittit. j. reſtituēdo ſimplū tm̄: cuʒ tamen cōcuſſor ſoluat quadruplū. xviij. di. qm̄ ī fi.

p ¶ Illicitis. penas pecuniarias applicandas officio non prohibet imponi ⁊ exigi: ſed illicitas exactiones fieri. ff. de offi. preſi. illicitas in principio. de ſimo. intantum. ⁊ c. audiuimus. ⁊ c. ſequen.

q ¶ Pecuniam. intelligo large. j. q. iij. per totum.

r ¶ Scienter. ignoranter ergo non tenet hec pena: ſi. ſ. ea. compil. de conſan. ⁊ affi. c. vno.

ſ ¶ Eccleſiaruʒ. de bonis ergo clericoruʒ proprijs nō prohibet: ⁊ per hoc dico: q̄ ſi monachus ꝑeſſet eccleſie q̄ etiā eorum que acquiſiuit intuitu perſone applicatio iſta fieri nō poſſet. cum eni impediente profeſſione ſibi nō poſſit acquirere: ⁊ ſic acquiſita poſt poſſeſſionem adeptam ſint eccleſie. xviij. q. j. c. vno. de priui. cum oli. ij. ergo etiam in illꝰ eſt locus ei quod hic dicitur: quod tamen ī quodam inq̄ſitoris ꝯſilio ante hanc ꝯſtitutionem clamare nō profuit.

t ¶ Delictum. de reg. iur. delictum cum ſuis concor. li. vj.

u ¶ Ecclie. multominꝰ ſibi ipſis vel officialibꝰ vel fiſco ſecularī: cui alꝰ applicata ſunt ipſo iure bona laicorum dānatoꝝ: de hereſi. c. n. cum ſm̄. lib. vj. ⁊ vide qd no. de conceſ. prebē. q̄r diuerſitatē. ⁊ qd ibi dixi ſuper glo. antepenul.

x ¶ Applicare. idē v̄bū de p̄bē. c. iij. ꝓbabat autē hoc. e. ti. excōicamus in p̄n. vbi bona clericoꝝ dānatoꝝ diuidi iubentur inter eccleſias: a quibus beneficiati ſunt.

y ¶ In his. duob⁹ ꝓxie dc̄is. ſ. de pecūia extorquēda ⁊ de bonis eccl'ie ꝯfiſcādis. p̄m. n. caſū. ſ. de etate icludi nō puto qḋ pꝫ ꝑ ſequētia: ibi donec illis ⁊c̄.

cum autem. illa damnat. 3⁹ excitat ibi porro.

r ¶ Diſplicentia. ſi. ſ̄. e. cō. de cenſi. ad noſtrum.

ſ ¶ Secta. ſcribit ꝑ. c. ⁊ nō ꝑ. p. ⁊ dr̄ a ſeco as. alij q̄ a ſequor ris et eſt ꝓp̄e habit⁹ aioꝝ ⁊ ꝓpoſitū in malo circa falſaꝫ diſciplinam inde tales dicūtur ſecti. i. ſeꝑati ⁊ diuiſi ab vnitate fidei ⁊ eccleſie: tn̄ inſtdū ſumit i bōa p̄te C. de pac. l. vl. i fi. per ꝑſcripta deſignat clauſurā. ſ̄. e. cō. de ſta. mo. ne in agro. poſt p̄n.

care[x]. ¶ Qui ſi ſec⁹ in his[y] vel eoꝝ aliq̄ fecerit: excōicatiōis ſnīe eos ſubiacere decernim⁹ ipſo facto: a q̄ nō poſſunt abſolui[z] p̄terq̄ in mortl' articlo[a] donec illis a q̄bus extorſerit plene ſatiſfecerit[b] de pecunia ſic extorta: null' ꝑuilegijs pactis aut remiſſiōib⁹[c] ſup hoc valiturl'. ¶ Notarij vo ⁊ officiales dc̄i officij necnō frēs ⁊ ſocij inq̄ſitoꝝ ⁊ cōmiſſariorum ipſoꝝ: q̄ dictos inq̄ſitores aut cōmiſſarios[d] ſecrete nouerit talia[e] cōmiſiſſe: ſi indignationē dei ⁊ aplice ſedis vitare voluerit ⁊ offenſā: ipſos grauiter arguere ⁊ corrigere[f] ſtudeāt in ſecreto[g]: q̄ ſi taliter ea ſciuerit vt ea ꝓbāe valeāt[h] ſi ſit op⁹: hec p̄latis iquiſitoꝝ ⁊ cōmiſſarioꝝ eorūdē ad q̄s id ꝑtinebit nūciare ſollicite d̄beāt: q̄ eq̄dē p̄lati inq̄ſitores ⁊ cōmiſſarios p̄dictos reos i de reptos ab officijs amouere[i] ⁊ amotos al's puuire debite ſeu corrigere teneant[k]. Prelatis autē inq̄ſitorūꝫ id negligētib⁹ agere: premiſſa omnia nunciari per p̄dictos[l] locorū ordinarijs volumus: q̄bus[m] vt ea i apoſtolice ſedis noticiam perferant[n]: in v̄tute ſācte obedientie diſtricte p̄cipim⁹ ⁊ mādam⁹. ¶ Porro inq̄ſitorib⁹ ipſis diſtrictius ihibem⁹: vt nec abutant quomodo libet cōceſſione[o] portationis armorum: nec officiales niſi ſibi neceſſarios habeant: taleſq̄ qui ſe conferant ad ſua cū inquiſitorib⁹ ipſis officia exequēda[p]. Idem in eodem.

Ad noſtrū[q] q̄ deſideranter in votis gerim⁹: vt fides catholica noſtris proſperet tēporib⁹: ⁊ prauitas heretica de finibus fideliū extirpetur nō ſine diſplicētia[r] grandi ꝑuenit auditū: q̄ ſecta[ſ] quedaꝫ abominabilis quorūdaꝫ hominū malignorū: q̄ beguardi ⁊ quarūdam ifideliū mulieꝝ que beguine[t] vulgariter appellātur i regno alamanie: ꝓcurāte ſatore[u] maloꝝ opeꝝ dānabil'r iſurrexit: tenens ⁊ aſſerēs doctria ſua ſacrilega ⁊ ꝑuerſa iferi⁹ d̄ſignatos errores. ¶ Primo[x] vꝫ q̄ hō in vita p̄nti tantū ⁊ talē ꝑfectōis gradū[y] pōt acquirere q̄ reddetur penitus impeccabilis[z]: ⁊ amplius in gratia ꝓficere nō valebit[a]. naꝫ vt dicunt ſiq̄s ſemper poſſet ꝓficere: poſſet aliq̄s chriſto ꝑfectior[b] inueniri

ꝫ ¶ Abſolui. ꝑ ordinarios: cum ſibi non refuct: de ſen. excom. nuper.

a ¶ Articulo. ſ̄. c. proxi. in fi.

b ¶ Satiſfecerint. ſi h̄nt vn̄: al's vero pauptas excuſat: d̄ vſu. cū tu. d̄ rap. c. ij. ⁊ vide qḋ no. de v̄. ſig. ex p̄te. j. in fi. iiij. glo.

c ¶ Remiſſiōib⁹. ꝯcor. de cēſi. exigit ad fi. d̄ reſcri. ſtatutū circa f. li. vj. ⁊ ad de qḋ ibi no. io. an

d ¶ Cōmiſſarios. nil dicit de ep̄is: vt etiā. ſ̄. dixi: ⁊ fa. j. verbū prelatis.

e ¶ Talia. in alijs ergo non h̄abꝫ locū qḋ ſequitur.

f ¶ Corrigē. q̄ſtuꝫ i eis ē: vl'. i. corripe qḋ p̄nt: ſꝫ nō corrigere. man⁹ ꝯp̄mē p̄nt: ſꝫ nō animuꝫ mutare. xlviij. di. §. neceſſe in fi.

g Secreto. ij. q. j. ſi peccauerit.

h ¶ Valeāt. al'. taceant. ij. q. vij. plerīq̄.

i ¶ Amouere. lꝫ p̄latus iquiſitoris. ſ. ꝓuicialis illuꝫ ab offō remouē poſſit vt h̄ pꝫ iuriſdictio tn̄ iquiſitoris n̄ ab ipſo p̄lato: ſꝫ a papa imediate dependet: vt ſol⁹ actuſ ꝯmittēdi vel remouēdi pēdeat penes illū: ⁊ hec patēt in ꝑuilegijs officij: ex quo ſequit q̄ corrigē vl' altare non poſſet facta ꝑ illū v̄tute officij: ſed illū amotū puniat, vt hic.

k ¶ Teneantur. non dicit poſſint.

l ¶ Predictos. notarios officiales ⁊ ſocios.

m ¶ Quibus. ordinarijs locorum.

n ¶ Preferāt. de ſta. re. c. vl. d̄ cle. egro. c. vno. §. ſi aūt. li. vj.

o ¶ Conceſſione. facta per priuilegia officij: vt habere poſſint officiales armatos.

p ¶ Exequēda. ſint. n. tales q̄ velit ⁊ poſſint officio deſuire ſi. de p̄bē. ſup īordinata. de cle. nō reſi. c. iij. ⁊. iiij.

q Ad nr̄m. Caſus. dānat ſectā beguardoꝝ ⁊ beguinarū alamanie: ⁊ docto ipſi⁹ errores excitās dioceſanorum ⁊ iquiſitoꝝ offīm ꝯ illos. ⁊ p̄o ponit ſectam ⁊ errores. 2⁹ ibi:

t ¶ Beguie. de gb⁹. ſ̄. e. cō. de reli. do. c. j.

u ¶ Satore. i. ſemiatore diabolo. ſ̄. de elec. lꝫ de euitāda i p̄n. ⁊. ſ̄. e. cō. d̄ ſepul. dudum poſt p̄n.

x ¶ Primo. vꝫ ſcio q̄ expedit textū cuiuſcūq̄ facultati ꝯueniat ꝑ gl. apiri Iteꝫ puto dicere q̄ i declarādis iſraſcriptis erroribus loq̄r apti⁹ mero canoniſta: q̄ i ſacra pagia lꝫ modicū ſtuduii ſub ipſi⁹ excellētiſſimo doctore mgro io. de parma ordis p̄dicatoꝝ: ꝑ c⁹ doctrinam deo duce iſta clareſcēt: hoc dixi: vt ꝓlixitati

y ¶ Gradū. vi (parcat. de qḋ no. de pe. di. ij. radicata. §. hec q̄ de chari tate in. j. ⁊. ij. gl. ⁊. xlvij. di. omnes. in fi.

ꝫ ¶ Impeccabil'. ſi hoc itelligeret de dei potētia abſolute catholice dictū eēt ꝑ eā reddi poſſe quē ipeccabilē: ⁊ hoc ꝑuilegiū glioſe v̄gini marie credit datū eē diuinitus dicē aūt hoiēꝫ hoc poſſe ꝑꝫ legē cōeꝫ: q̄ de⁹ ſāctis dōa gr̄e ſue diſpēſat: hoc ē h̄ēticū. Nā ꝑꝫ legē cōmunē null⁹ pōt ipeccabil' fieri: niſi ꝑ dei btificā viſionē: q̄lis ſolū p⁹ hāc vitā dat beatiſ: vt. j. dicetur. ⁊ ēt dic̄ thomas p̄te j. q. c. articlo. ij. forte mouebant iſti aucte Io. in epl'a. j. ⁊. iij. ibi: Ois qui nat⁹ eſt ex deo nō peccat. Sꝫ hieronym⁹ ꝯ iouinianū plene huic auctoritati r̄ndet de pe. di. ij. ſi. n. inquit. probans multis auctoritatibus hominē etiam perfectum in via vel in hac vita peccare poſſe: illud idem probans exemplis dauid ſalomonis ioſue petri ⁊ aliorum preelectorum: qui in via peccauerunt.

a ¶ Nō valebit. aug. ad hiero. ꝯdicēs: q̄ charitas in q̄buſdā eſt ꝑfecta: in q̄buſdā ipꝑfecta: ſꝫ ꝑfectiſſima in hac vita h̄ri nō pōt: de pe. di. ij. charitas. in q̄buſdā. fac. c. di. ſiq̄s tantā. Dicebat. n. pſalmiſta. ambulabūt de v̄tute in v̄tutē. ⁊ apli luc. xvij. in p̄n. auge nobis fidē. q̄ plene videas de pe. di. ij. dum ſanctam.

b ¶ Perfectior. hoc eſt falſum. min⁹. n. ꝑ augmentū pōt peruenire ad quātitatem maioris in his que habent quātitatē vnius rationis: facit de priui. ex ore. v̄. porro. ſed gr̄a alterius hoīs ſe hꝫ ad gr̄am chriſti: ſicut virt⁹ particularis ad vlem: vn̄ ſicut virtus

ſignis quantũcũqꝫ creſcat nõ põt eq̃ri ṽtuti ſolis: ita gr̃a h᷑ omnis quãtũcũqꝫ ꝑfecti nõ põt eq̃ri ṽtuti ⁊ gr̃e chriſti: vt etiã dicit tho. iij. pte. q. vij. ar. xj. in fi. nõ eſt ergo faciẽda equatio finiti ad infinitum: facit de ſum. tri. dãnamus. ℣. cum ergo. in fi.

¶ Secundo[a] ꝙ ieiunare nõ oportet hoiem vł orare[b] poſt ꝙ gradũ ꝑfectionis huiuſmodi fuerit aſſecutus: qꝛ ſenſualitas[c] eſt ita prefecte ſpiritui ⁊ rationi ſubiecta: ꝙ homo poteſt libere corpori concedẽ qc qd placet[d]. ¶ Tertio[e] ꝙ illi qui ſunt in predicto gradu ꝑfectionis ⁊ ſpiritu libertatis nõ ſũt humane ſubiecti obediẽtie: nec ad aliqua ꝑcepta eccleſie[f] obligant: qꝛ vt aſſerunt vbi ſpiritus dñi: ibi libtas[g].

a ¶ Scdo ꝙ ieiunare. hoc eſt hẽticum. conſtat. n. ꝙ ꝑfectio q̃ntũcunqꝫ magna i hac vita ordinẽ ecclie nõ ſubũit ſꝫ ꝑficit: ſꝫ q̃diu manet ordo ecclie: manet obedientia iferiorꝫ ad ſuperiores ſic. ſ. ꝙ eorꝫ ꝑceptis obedire tenẽtur. xciij. diſ. ꝑ totũ. ꝺ ma. ⁊ obe. ꝑ totũ ergo ꝑ nullũ gradũ ꝑfectionis abſoluit a precepto ieiunij vel alijs ꝑceptis ecclie: vt dicã. j. ℣. priori. q eũ teneant ad ieiunia ecclie: ſcripſi de obſua. ieiu. ſuꝑ rica. ⁊. c. ij. in fi. Paulus ergo q ꝑfectiſſimꝰ fuit ꝑ ieiunia ⁊ corporalia exercitia caſtigabat corpꝰ ſuũ dicẽs: Caſtigo corpꝰ meũ ⁊c̃. j. ad corinth. ix. in fi. ⁊ de pe. di. ij. ſi eni. ℣. paulus. ſꝫ pro iſtis faciebat luce. v. ibi: nõ pñt filij ſpõſi ieiunare q̃diu cũ ipſis eſt ſpõſus: ſed ſpõſus eſt cũ perfectis ſpũaliter illos ihabitans: matth. vl. vobiſcũ ſuꝫ vſqꝫ ad ↄſũmationẽ ſeculi: ergo ꝑfecti ad ieiunia ecclie nõ obligãtur. Sꝫ ad hoc rñdet̃ tripliciter. ꝑm ſm chryſo. illud itelligit̃ de diſcipulis q adhuc ibecilles in corporali pñtia chriſti magis erant fouẽdi dulcedine q̃ exercẽdi auſteritate ieiunij: vel ſm hieronymũ illud de ieiunio veterꝫ obſeruãtiarꝫ: quaſi ꝑ id innuat dñs aplos nõ detinẽdos in veteribus obſeruãtijs: quos ꝑfundi oportebat gr̃e nouitate. vel 3° ſm augu. illud intelligitur de ieiunio quod pertinet ad humilitatem tribulationis. vnde vbi lucas dixit: filij ſponſi ieiunare: matth. ix. c. dixit lugere: hoc non conuenit perfectis quibꝰ conuenit ieiunium cum gaudio mentis in ſpũalia ſuſpenſe: ⁊ de hoc thomas. 2ᵃ 2ᵉ. q. cxlvij. ar. iiij. in fi.

b ¶ Orare. hoc eſt falſum. nam homo quãtuncunqꝫ in ſtatu vie perfectus habet orare: vt diuina virtute perſeueret in illa perfectione: ad quã perſeuerantiam virtus propria non ſufficit. vnde omnibus viatoribus quãtuncunqꝫ perfectis dicere incumbit ex dei precepto matth. vj. ne nos inducas in tentationem: ⁊ reliqua cõtenta in oratõe dñica. hoc dicit augu. in li. de perſeuerantia. cõſtat etiã ꝙ multis dat̃ gr̃a: qbꝰ nõ dat̃ ꝑſeuerãtia i gr̃a. nec neges ꝑ hoc illã gr̃aꝫ. hẽbãt. n. ꝑ illã ꝙ ꝑſeuerare poterãt. Itẽ illa ichoata ẽ quãtũ ad mentẽ: ſꝫ nõ ↄſũmata q̃tum ad carnẽ: qꝺ prꝰerit in patria vbi nõ ſolũ ꝑſeuerare poterit: imo nõ ꝑſeuerare nõ poterit: ⁊ hoc ꝑ thomã pᵃ ſcꝺe. q. cix. ar. vl. Item quãtũcũqꝫ in via perfectus habet orare pro beatitudinis adeptione quã nõdum habet: ſicut pſalmiſta: vnam petij a dño hanc requiram. vt inhabitẽ in domo dñi. vñ chriſtꝰ inq̃tum hõ orauit pro corporis glia ⁊ filibus dicens io. xvij. clarifica filiũ tuum ⁊c̃. ⁊ de hoc qũo etiã chriſto cõueniebat orõ: tho. pte. iij. q. xxj. ar. iij. de oratõe autẽ ſatis ſcripſi. ſ̃ e. comp. de reli. c. vno ad fi.

c ¶ Senſualitas. que eſt vis aie appetens deſiderabilia corpori ⁊ reſiſtans nociua: ⁊ hanc dicimus aiam ſenſitiuam: de qua ſatis dixi. ſ̃. e. comp. de ſum. tri. c. vno. ij. ꝑn.

d ¶ Placet. dicũt iſti licere qꝺlibet. iiij. di. deniqꝫ in fi. Alexã. ad didymũ: ea que volũtas ſibi vẽdicat honeſtate plerũqꝫ negamꝰ admittere: dedit nobis multas natura blãditias: quas plerũqꝫ virtus cohibet. Ouidius epl'arum: Eſt virtus placitis abſtinuiſſe bonis. facit. xj. q. j. aliud. ⁊. q. iij. quid ergo.

e ¶ Tertio qꝺ ⁊c̃. obediẽtie. reprobatur de renũ. niſi. ℣. ſed dices de regul'. lꝫ. ⁊ pctm̃ paganitatis incurrit q cũ chriſtianũ ſe aſſerat ſe. ap. obedire cõtẽnit. lxxxj. di. ſiq ſunt in fi. qꝺ itellige vt no. xix. di. nulli fas. ⁊ de elec. generali. §. illos. li. vj.

f ¶ Ecclie. hec ſunt oio heretica ⁊ ↄ̃ria illi articulo fidei: vnaꝫ ſanctã catholicam ecclĩam. conſtat eni eccleſiam ideo vnam: quia in vniuerſali ecclia ẽ vnũ caput ſupremũ: cui oẽs de ecclia obedire tenẽtur. ſ. pape: hoc illo ſtatuẽte per quẽ reges regnãt ⁊ legum cõditores iuſta decernũt: ꝓuer. viij. al'. iij. c. eſt. n. ecclia militans exemplata diuinitus a triumphãte: dicente io. in apo. xxj. i pri. Uidi hieruſalẽ ſanctã nouã deſcẽdẽtem de celo ⁊c̃. ⁊ moyſi dictuꝫ ẽ exo. xxv. i fi. ꝙ oia faceret ſꝫ exẽplar ſibi monſtratuꝫ i mõte. Cũ igit̃ i ecclia triumphante ſit vnꝰ princeps ſupremꝰ cuiꝰ obediẽtie tota ipa ecclia perfectiſſime ẽ ſubiecta. ſ. deus: neceſſario ſeqtur toti militanti vnuꝫ ſupremũ pricipẽ ꝑſidere. ſ. papã: cuiꝰ ꝑceptis oẽs obedire tenẽtur: ⁊ hoc eſt de neceſſitate ſalutis: vt in extraua. bonifa. vnã ſanctaꝫ. ⁊ fortiꝰ in his qui ſunt ꝑfecti. xxij. q. ij. neqs. Inde ꝑdictũ fuit iohel'. j. ↄgregabuntur filij iuda ⁊ filij iſrael pariter ⁊ ponẽt ſibi caput vnum. ⁊ io. x. fiet vnuꝫ ouile ⁊ vnus paſtor. de bap. lꝫ. ⁊. j. de ſen. ex. c. j. cũ cõcor. hac obedientiã ꝓbat nãlis rõ. Sicut. n. operationes rerꝫ nãlium ꝓcedũt ex naturalibꝰ potẽtijs: ita operationes humane ꝓcedunt ex humana volũtate: oportuit aũt in naturalibꝰ: vt ſuperiora mouerẽt inferiora ad ſuas actiones ꝑ excellẽtiaꝫ naturalis ṽtutis collate diuinitꝰ: ſic oꝫ in rebꝰ humanis ꝙ ſuperiores moueãt inferiores ꝑ ſuã volũtatẽ ex vi auctoritatiſ diuinitus ordinate: vt ſatis probat tho. 2ᵃ 2ᵉ. q. ciij. arti. j. Iſtorꝫ autẽ ſuperiorꝫ mouẽtium vnus eſt ſupremus vt prędixi. omnes igitur ſubiecti ſunt motioni illius: ⁊ ſunt in illo quaſi membra de membro ⁊c̃. de elec. ſignificaſti. quod allegant iſti non obſtat: vt ſtatim dicam.

g ¶ Libertas. ij. ad corinth. iij. xix. q. ij. due ſunt in fi. ⁊ hoc itelligit̃ de libertate a ſuitute peccati: nõ a ſuitute qua viri q̃ntũcũqꝫ ꝑfecti ſũt aſtricti ꝑlatis ecclie vel ſecularibꝰ pricipibꝰ. nã ṽtus qua hõ ſubijcit̃ homini ad corpꝰ ptinet non ad aiam que manet libera. lꝫ ergo in via ꝑ chriſti gr̃aꝫ a defectibus aie liberemur: non tñ a defectibus corporis: quod pꝫ per aplm̃ ad ro. vij. filij ergo dei per gr̃am lꝫ ſint liberi a a ſpũali ſeruitute peccati: non tamẽ a corporali qua eccleſiaſticis vel temporalibus dominis ſunt aſtricti: vt dicit. g. ſuper. j. ad Ti. vj. illi quicunqꝫ ſub iugo ⁊c̃.

h ¶ Quarto ꝙ hõ ⁊c̃. beata. hoc eſt falſum: qꝛ vt. ſ̃. dixi in via hꝰ ꝑegrinatõis charitas quãtũcũqꝫ ꝑfecta deſeri põt ſed nõ in patria: ⁊ vide qꝺ no. de pe. di. ij. in ſumma. ⁊ diſ. iiij. ſi ex bono. circa mediũ in glo. vñ ouidius: ⁊ facit ꝓuer. xxiiij. de pe. di. iij. ſepties. vñ aplus. j. ad corinth. xiij. in fi. videmus nũc per ſpeculum in enigmate: tũc autem facie ad faciẽ. Circa hoc aũt ſciẽdum ꝙ hõ mortalẽ vitam agens etiã per dei potentiã abſolutam nõ videtur poſſe obtinere omnẽ gradum perfectionis beatifice loquendo de beatitudine accidentali: ratio qꝛ ad illius beatitudĩs perfectioneꝫ pertinet perfecta ipaſſibilitas ⁊ glorificatio: que ꝓpter contradictorium cũ eius paſſibilitate ſtare nõ poteſt. ſm etiaꝫ legem cõem qua deus beatificat hoĩes nullus poteſt eleuari a deo ad ſue eſſentie beatificã viſionẽ: niſi totaliter moriatur: ſicut cõtingit de animabus nũc beatis. vnde exo. xxxiij. Non videbit me homo ⁊ viuet. vel niſi ſic abſtrahatur a ſenſibus corporis ꝙ neſciat an ſit in corpore vel ex̃ corpꝰ ſicut accidit paulo vt. ſ. dicã. ⁊ de hoc tho. pte. j. q. xij. ar. xj. ſꝫ dicere hoiem per dei potentiam abſolutã ⁊ ipſius ꝑuilegiũ ſpeciale poſſe finalem beatitudinẽ conſequi ſm omnẽ gradum beatifice perfectionis: q̃tum ad eſſentialẽ beatitudinẽ

¶ Quarto^h ꝙ hō pt ita finalē beatitudinē ſm oēƺ graduƺ pfectionis ipñti aſſeq: ſic: eaƺ ī vita obtinebit btā. ¶ Quinto^i ꝙ ǭlibet intellectualis natura ī ſeipſa naturaliter eſt beata: ꝙ ꝗ aīma; non indiget lumine glorie ipſam eleuante ad deū videndū ꝛ eo btē fruēdū. ¶ Sexto^k ꝙ ſe in actibus exercere virtutū eſt hominis imperfecti: ꝛ perfecta anima licētiat a ſe virtutes. ¶ Septimo^l ꝙ mulieris oſculū cum ad hoc natura ñ iclinet ē mortale pctm̄. Act⁹ aūt carnalis

que cōſiſtit in pfecta viſione diuine eſſentie: ꝛ ſm quoſdaƺ in perfecta dei dilectione ꝛ fruitione: ſm doctorem meum catholicum eſt: ꝛ inducit illud augu. xij. ſuper geneſim ad lrām ꝛ in libro de videndo deum ad paulinam dicentis: ꝙ moyſes ex dei pͥuilegio ſpāli adhuc mortalem vitaƺ agens deum per eſſentiaƺ vidit. tanꝗ futur⁹ iudeorum doctor vñ numeri. xij. de ipſo palaƺ videt deum ꝛ nō per enigmata: ꝛ facie ad faciē allocut⁹ eſt euƺ exo. xxxiij. viij. q. j moyſeſ. vbi ḋ hoc ꝛ paulus idem priuilegiū habuit tāꝗ futurus doctor gētiū. vñ dic. ij. ad corinth. xij. ſe raptum in paradiſum dei. conſtat autē intelligentibus ſm eum ꝙ omnē perfectionem beatifice viſiōis ꝛ fruitionis pure creature poſſibilem potuiſſet deus eis cōferre ꝛ cōmunicare per ſuam potentiam abſolutam: allc. tho. iiij. ſenten. diſt. xlvj. ar. vij.

i ¶ Quito ꝙ ꝛc. nō indiget. q̄ſi hoc poſſit ſua nāli virtute. hoc expreſſe eſt hereticum ꝛ reprobatū: de conſe. diſt. iiij. c. vl. tibi ſoluitur qḋ opponitur de libertate arbitrij. ꝛ ē contra doctrinam apoſtoli ad romanos. vj. gratia dei vita eterna. i. beatitudo perfecta. huius ratio eſt: q: illud quod eſt proprium ſuperioris nature nō poteſt natura inferior aſſequi: niſi per actionem ſuperioris nature cuius illud eſt proprium: ſicut nec aqua pōt fieri calida niſi per actionē ignis videre aūt deū per eſſentiā in quo perfecta beatitudo ꝯſiſtit ſoli deo eſt ꝓprium. nulla igitur natura intellectualis pōt deū per eſſentiā videre: niſi deo hoc faciente: propter quod dn̄s io. xiiij. qui diligit me diligetur a patre meo: ꝛ ego diligam eum ꝛ manifeſtabo ei meipſum. ꝛ vide quod dixi. s̄. e. cō. de mag. c. j. in prin. in glo. per quam.

k ¶ Sexto ꝙ ſe ꝛc. iperfecti. Ad h⁹ intelligentiā ſciendum ꝙ macrobius ſuper ſcḋo ſomno ſcipionis dicit: ꝙ plotin⁹ inter philoſophie profeſſores cū platone maximus diſtinguebat duo genera moralium virtutū: quā diſtinctionem approbāt theologi. quedā eoꝝ ſunt modificatiue paſſionū iſurgentium in ſenſualitate hoīs vel actionum occurrētiuƺ homini: ſicut temperantia modificat delectationes exiſtentes in cibis ꝛ venerijs: fortitudo timores ꝛ audacias ꝗ ſunt circa pericula mortis ꝛ ſic de alijs: ꝛ iſte dicuntur purgatorie q: ſunt hoīum nōduƺ purgatoꝝ a paſſionū iſultibus: ꝛ ꝑ ꝯſequēs nō ſumme perfectoꝝ: ſed ad id toto conatu tendētium. Alie ſunt nō regulātes paſſiones ſenſualitatis: ſed ſolū tenētes aīam hoīs in deo ꝛ in ſumma perfectōe: vt ſi tēperantia terrenas cōcupiſcentias ignoret: fortitudo paſſiones neſciat: prudentia ſolis diuinis itendat: iuſticia mētem cū deo perpetuo federe teneat. ꝛ hͤ virtutes dicūtur animi purgati: q: ſunt ſolum hominū totaliter purgatoruƺ a paſſionum moleſtijs: quod eſt ſolum beatoꝝ vel pauciſſimoꝝ in hac vita perfectiſſimoꝝ. huic ꝯuenit qḋ dicit augu. xij. de tri. qḋ nūc agit iuſticia in ſubueniēdo miſeris: quod prudentia in precauēdis inſidijs: qḋ fortitudo in preferendis moleſtijs: qḋ tēperātia in coercēdis delectatōibus prauis ibi nō erit vbi nil mali erit: ſed iuſticie erit deo regēti ſubditum eſſe: prudētie nullum bonū deo preponere vel equare fortitudis ei firmiſſime cohercere: temperātie nullo affectu noxio delectari. ꝛ ꝑ hoc pƺ hoc ſuſtineri poſſe ꝙ anima ꝑfecta perfectione patrie vel ſumma perfectōe: quā pauciſſimi habuerūt in via: licētiat ṽtutes has quātum ad actum q: hn̄t alios act⁹ ſpē ab his qui in viatoribus inueniuntur: ſƺ non licētiat quo ad habitū: imo tūc pfectiſſime illas hƺ. Nā hƺ charitatē in ſummo: ꝛ per cōſequēs omnes habitus virtutum moralium. Unde apoſtolus. j. ad corinth. xiij. Charitas patiēs eſt: benigna ē ꝛc. ꝛ facit de pe. di. ij. charitas. ij. Hoc viſo ſciendum eſt: ꝙ dicere imperfecti hominis eē ſe exercē in actib⁹ ṽtutū moralū reprimēdo. ſ. ipetuƺ paſſionū ꝑ iudiciū rōnis ꝛ iperiū volūtatis: hoc ē bñ dēƺ ſi ſumam⁹ imꝑfectū pro nōdum hn̄te ſummā ꝑfectionem vt prius dixi: qualē. ſ. habent beati in patria ꝛ ǭlē habuerunt pauciſſimi i hac vita: ſcƺ xp̄s beata ṽgo pͥmi parētes in ſtatu innocētie ꝛ forſan alij ex pͥuilegio ſpāli. Sƺ ſi ſumam⁹ iperfectū ꝓ vitioſo vel carēte pfectione neceſſaria ad ſalutē: hoc ē hēticū. aplus. n. q pfectiſſim⁹ fuit in vita repͥmebat inſult⁹ carnaliū paſſionū. vñ dicit. j. ad corinth. xj. in fi. ſic pugno nō quaſi aerē verberās: ſƺ caſtigo corpus meū. ſ. motus carnis illicitos reprimēdo ſm auguſ. ꝛ in ſeruituteƺ redigo. ſ. carnem ſpiritui ſeruire cogendo. ſm eum ad idem ad ro. vij. video aliā legē ꝛc. ꝛ. ij. ad corinth. xij. Ne magnitudo reuelationum me extollat: datus eſt mihi ſtimulus carnis Item hieremias ꝛ ioānes baptiſta qui fuerunt ſanctificati in vtero ſm theologos habuerunt fomitē inclinātē ad venialia: ſƺ nō ad mortalia: ꝛ cōtra tales inſultus bellauerunt. vñ cātat eccleſia de ioāne baptiſta: Antra deſerti teneris ſub annis ciuium turmas fugiens petiſti: ne leui ſaltem maculare vitā famine poſſes. beat⁹ martinus legiꝰ ꝙ carnem ſpūi ſeruire cogebat. de beato bñdicto greg. dic. ij. dial. ꝙ iſultus carnalis tētationis repͥſſit proiſciendo ſe iter vrticas ꝛ ſpinas: vt ꝑ vulnera corporis educeret ab anima vulnus mētis. Ex qbus pƺ ꝙ pfecti pfectione neceſſaria ad ſalutē nō licētiant a ſe ṽtutes etiā i actu: imo ſe exercēt i actibus ṽtutum moraliū. vñ ipſe apoſtolus ad phil. iiij. quecūqꝫ ſunt vera: ǭcunqꝫ pudica: quecūqꝫ iuſta: quecūqꝫ amabilia: ǭcunqꝫ bone fame: ſiqua ṽtus: ſiqua laus diſcipline: hoc cogitate que accepiſtis ꝛ audiſtis ꝛ vidiſtis in me. De hereſi vidimus: de iſania etiaƺ huius opiōnis pƺ. Quis. n. ſciet ſe perfectum vt licentiare poſſit virtutum actus? certe nullus: de pe. di. ij. ſi. n. ꝟ. nos autem iuxta. c de pur. ca. c. vl. ꝟ. ſed hoc. ꝛ quod ibi dixi.

l ¶ Septimo ꝙ mlieris oſculū. Eſt ſciēdum pctm̄ mortale dici dupl'r. vno modo ſm ſuam ſpēm: vt furtum adulteriū periuriū de iureiur. ꝛ ſi chriſtus. ꝟ. quedā. ꝛ hoc modo oſcula amplexus vel tactus nō ſunt mortalia: cum pn̄t abſqꝫ libidie fieri: vel ex cōſuetudie regionis vel propter pacem vel aliā neceſſariā vel rōnabilē cām. Alio modo dr̄ mortale procedēs ex iordiata ꝛ mala cā vnde peccat mortaliter dans elemoſynam pauperi vt illum iducat ad hereſim. Cū ergo nō ſolum deliberatus conſenſus i actuƺ peccati mortal: ſed etiā i delectatōem ei annexā ſm aug. ꝛ theologos ſit pctm̄ mortale: ꝛ per conſequens cōſenſus deliberat⁹ i actū luxurie ꝛ delectatōis ei annexe vt probant doctores ſit mortale: oſcula aūt libidioſa amplexus ꝛ tactus ſi fiant propter delectationē h⁹i: ſicut. n. ſolū libidioſa cenſentur: manifeſtū eſt ꝓpter hanc cām libidioſa oſcula fore mortalia. ꝛ hoc tenet tho. ſcḋa ſcḋe. q. cliiij. ar. iiij. nec mirū cū hic dicatur etiā de libidinoſo aſpectu. xxxij. q. v. nec ſolo. ꝛ. c. ſe. ꝛ falſa eſt rō ꝙ natura nō iclinet ad illa cū illa ordinentur ad actum carnalē conſūmatum ſicut ad finē: ſicut aūt ē natura inclinat aliqd in ꝓpͥum finē: ita iclinat in oīa de ſe ordinata in illū finē. ſicut. n. grauitas rei grauis naturalr̄ incliat illā ad eſſe deorſum: ita ad deſcendendū deorſum. Itē dato ꝙ rō eſſet vera: nō tamē concludit. ſi. n. aliquid eſſet mortale quia natura non inclinat: ergo ieiunare ꝛ peregrinari ꝛ alia penalia facere:

credere deū trinum ⁊ vnum ⁊ talia que fidei ſunt ad que nō inclinat natura eſſent mortalia: quod eſt inſanum.

a ❡ Nō ē. hoc reprobat̄ ēt ī ſimplici fornicatōe. xv. di. §. al's ea de nuū. xij. q. j. p̄dicādū. xxxij. q. iiij. meretrices. hoc ꝓbat ap'lus ad gal. v. vbi p̄miſſa fornicatōe ⁊ alijs vitijs ſubnuttit: q talia agunt regnum dei nō poſſidebūt: ſolū aūt mortale excludit a regno dei: ergo ⁊c. ad idē thob. iiij. ibi attēde tibi ab oī fornicatiōe: ⁊ p̄ter vxorē tuā nō patieris crimē ſcire: ſed crimen iportat mortale. lxxxj. di. c. j. ad idē d pe. ⁊ re. deus q. Jtē eſt p̄ceptū decalogi: nō mechaberis: exod. xx. xxxij. q. vj. nō mechaberis ad idē deuto. xxiij. ibi n̄ erit meretrix ⁊c. ⁊. j. ad cori. vj. fugite fornicationē ⁊c. hoc idē rōne ꝯcludit quā plene tho. ꝓſequitur qōne quā, px. glo. allegauit in. ij. ar.

b ❡ Tētat. tūc reſiſtēdū ⁊ actu virtutis vtendū vt dixi. ſ. v. px. n̄ ſcrro de cor. viti. ſignif cauit.

c ❡ Octauo. q ⁊c. exhibere. cū tm̄ ſcribatur ad phili. ij. q i noīe ieſu oē genu flectat̄: de imu. ec. decet li. vj. reprobat̄ etiā hoc de ce. miſ. ſane. de cō. di. ij. nihil. Nā etiā cū euāgeliū legit̄ curuari debem⁹: de cōſe. di. j. ap'lica. ad idē. l. di. in capite. Pc̄ſis aūt ⁊ iſania huius dicti pꝫ: qr ꝯdicit doctrine vtriuſqꝫ teſti. p̄cipit. n. ꝓph'a etiā ꝑfectis in pſal. xcviij. dn̄s regnauit iraſcant̄ pp'li. ibi adorate ſcabellū pedum eius: qm̄ ſanctū eſt. qd de chriſti humanitate ⁊ ſpūaliter de chriſti carne exponit aug. ſic etiā dicit ap'ls ad heb. j. Introducit p̄mogenitum in orbē terre: ⁊ adorent eū oēs angeli dei. Cōſtat etiā nō ſolum ꝑ p̄ceptum eccl'ie: de pe. ⁊ re. oīs. ſed etiā ꝑ p̄ceptū xp̄i: q oēs ꝙ̄tūcūqꝫ ꝑfecti tenētur determiato tpe ſumere corp⁹ xp̄i: ioā. vj. niſi mādu caueritis carnē filij hoīs ⁊ biberitis ei⁹ ſanguinē ⁊c. de cō. di. ij. p̄ma. ⁊ luce. xxij. ap'lis ſumme ꝑfectis dixit: hoc facite in meam cōmemoratiōnē. ſ. e. cō. de re. ⁊ ve. ſi dn̄m poſt pri. Sed qua rōne tenet̄ qs corp⁹ chriſti ſumere ⁊ ſpūaliter mādu care: eadem rōne tenet̄ ipm̄ adorare etiā latrie adoratiōe: vt probat augu. ſuper pſal. predi. ⁊ ꝓbat tho. iij. pte. q. xxv. ar. j. ⁊. ij. Nō autē iſtoꝝ q̄ ſequit̄ eſt inſania ſm̄ quā ꝟgo beata euāgeliſte ap'li: itē patriarche, ꝓph'e fuiſſent ſumme ꝑfecti: cū ex geſtis ⁊ verbis ipſoꝝ appareāt q circa hoc iugiter cogitabāt plus: qr oēs beati de ipfectiōe notarētur: qui in diuina eſſentia vident quotidie oīa ſacramenta humanitatis chriſti: ⁊ illa liquidiſſime contemplātur.

d ❡ Sāctitatis. vide qd ſup. e. ꝟ. dixi. e. cō. de re. do. c. j. tullius lib. j. de officijs: totius iuſticie nulla capitalior ꝙ̄ eoꝝ qui cū maxime fallant id agunt vt boni viri videantur.

e ❡ Propagent̄. ē ꝓpago ꝓpagis vitis extēſa ſub terra. Jtē alicui⁹ ꝓgenies vl' ꝓſapia. ē ꝓpago ꝓpagas qd reſpicit ꝓducētem vel ꝓcreātē: ide dixit qdā: vitē ꝓpago bibit ide futura ꝓpago.

cū ad hoc nā īclinet pctm̄ nō eſt[a] maxie cū tentat[b] exercēs. ❡ Octauo[c] q ī electiōe corporis ieſu xp̄i nō debēt aſſurgere nec eidē reuerētiā exhibere: aſſerētes q eēt ipfectionis eiuſdē: ſi a puritate ⁊ altitudie ſue ꝯtēplatōis tm̄ deſcēderēt q circa myſterium ſeu ſacrum euchariſtie aut circa paſſionē hūanitatis xp̄i aliq cogitarēt. ❡ Nōnulla ēt alia ſub ſil'ata q̄daꝫ ſāctitatis[d] ſpē dicunt faciunt ⁊ cōmittunt: q̄ oculos diuine maieſtatis offendūt: ⁊ graue i ſe ꝯtinēt piculum aīaꝝ. ❡ Cū autē ex debito cōmiſſi nobis officij h⁹ i ſectaꝫ deteſtabileꝫ ⁊ p̄miſſos ipſi⁹ execrandos errores: ne ꝓpagent̄[e] vlteri⁹: ⁊ ꝑ eos corda fideliū dānabil'r corrūpantur: extirpare ab eccl'ia catholica necc̄io habeam⁹. ❡ Nos ſacro approbāte ꝯcilio ſectā ipſaꝫ cum p̄miſſis erroribus dānam⁹ ⁊ reprobam⁹ omnio īhibētes diſtricti⁹: neqs ipos decetero teneat approbet vel defendat: eos autē q̄ ſec⁹ egerit aīaduerſiōe canonica decernim⁹ puniēdos. ❡ Porro dioceſani ⁊ illarum partium inquiſitores heretice prauitatis in q̄b⁹ beguardi ⁊ beguie huiuſmodi cōmorātur[f]: ſuuꝫ officiū circa eos diligēter exerceāt inquirētes de vita ⁊ cōuerſatōe ipſoꝝ: q̄literue ſentiant de articulis fidei ⁊ eccl'ie ſacris. ❡ In illos vō quos culpabiles repererint: niſi ab iuratis ſponte p̄dictis erroribus penituerit ⁊ ſatiſfactionē exhibuerit cōpetentē: debitā exerceant vltionē[g]. Clemēs quintus in concilio vienenſi.

f ❡ Commorantur. vide eo. titu. vt cōmiſſi. lib. vj. ꝟ. ⁊ contra illos.

g ❡ Vltionem. eo. titu. ad abolendam. ⁊. c. excommunicamus.

De homicidio voluntario vel caſuali. Rubrica.

Si[h] furioſus[i] aut īfans[k]

h Si furioſus. ſe ſūmat habēs duo dicta in quorū primo determinat tres caſus: in ſcd'o quartum: ⁊ primū determinat q̄ habētur. xv. q. j. §. de furioſis. vſqꝫ ad finem qōnis: ⁊ que nō. e. q. in ſumma ⁊. c. merito.

i ❡ Furioſus. iſte ſiue cōtinuo furore laboret ſiue ꝑ interualla: ꝙ̄diu furit pati pōt iniuriam: ſꝫ non facere. ff. de iniur. illd. canonizata. xv. q. j. illud. ⁊ qd ꝑ eū fit habetur ꝓinde ac ſi caſu aliquo accidiſſet ſine ſcd'o ꝑſone: ff. de admi. tu. l. vl. in fi. vn̄ ſi dānum dat nō tenent̄ agl. ſed eſt proinde: ac ſi q̄drupes feciſſet vel tegula cecidiſſet. ff. ad. l. agl. ſed etſi quēcūqꝫ. §. ij. ⁊ idē ibi d: de infante. ⁊ alibi dicit: qd iſans vel furioſus perdidit vel corrūpit impunitum eſt ff. de rei ven. qd infans. ⁊ rōnem reddit lex que de homicidio loquit̄. ff. ad. l. cor. de ſic. l. infans vel furioſus ſi hominē occiderit. l. cor. non tenetur: cum alterum innocentia cōſilij alterum facti infelicitas excuſet. ſatis ergo ſuo furore punitur. ff. ad. l. pō. de par. l. pe. in fi. ff. de offi. preſidis. diuus. j. R̄n. ⁊ afflictio non eſt addenda afflicto. vij. q. j. cum percuſſio. de cle. egro. c. pe. C. de epiſco. au. tam dementis. in fi. ſicut ergo furioſus non teſtatur. C. qui teſta. fa. po. furioſum. de ſuc. ab inteſ. c. fi. nec religionē profitetur. xvij. q. j. conſaldus. de regul. ſicut tenor. nec matrimonium contrahit: de ſponſa. dilectus. nec baptiçat: de hoc. j. q. j. §. ecce quādo. nec baptiſmū recipit: niſi in caſu: de bap. maiores. ita nec occidendo irregularitatem cōtrahit: vt hic ⁊ facit. iij. q. ix. indicas. ⁊ quis probet ibi nō. ⁊ in p̄ced. decre. cum dilectus in glo. hoc ideo. ⁊ quomodo ꝓbetur ibi ſcripſi: ⁊ facit quod no. xlvj. diſt. c. j.

k ❡ Infans. mior ſeptēnio. C. de iu. deli. ſi īfanti. de deſpōſa. ipu. c. vno. in pri. li. vj. Et ē rō de q̄ ſupradixi. qr etas illa ignorat qd videt. C. de fal. mo. l. j. Inde ē q ex taliū ſpōſalib⁹ nō ꝯhit publica honeſtas: de deſpon. ipu. ifas. ⁊. c. acceſſit. ſed ho. in decr. illa de delic. pu. dicebat: q puer nō doli capax ſi ꝓijciēdo lapidē vel cultellū occidit aliquē irregularis ē: lꝫ nō hūerit aīuꝫ occidēdi: qr in lege ꝓmotionis nō volūtas ſed factū attēditur. dicebat tamē tale homicidium diſpenſatione dignuꝫ: cum cēſeatur quaſi caſuale non

ſeu dormiens[a] hoīes mutilet[b] vel occidat: nullam[c] ex hoc irregularitatē incurrit. ⁊ idem[d] de illo cēſemus q̄ mortē[e] alit̄ vitare nō valēs[f]: ſuū[g] occidit[h] vel mutilet inuaſorē. ¶ Clemens. v. in concilio vienenſi.

De vſuris. Rubrica.

Ex graui[i] ad nos īſinuatōe puēit: ꝙ quorūdā cōitates locorū ī offenſā dei ⁊ pximi[k] ac ↄ̄ iura diuiā[l] parit̄ ⁊ hūana[m] vſurariā approbātes quodāmō prauitatē: p ſtatuta ſua iuramento[n] q̄nq₃ firmata vſuras exigi ⁊ ſolui nedū cōcedūt: ſ₃ ad ſoluēdas eas debitores ſciēter cōpellūt: ac iuxta ipſoꝝ ↄtinētiā ſtatutoꝝ grauia īponēdo plerūq₃ vſuras repetentib⁹ onera[o] aliiſq₃ vtēdo ſup his diuerſis colorib⁹ ⁊ fraudib⁹ exq̄ſitis[p] repetitiōe₃ īpediūt earūdē. ¶ Nos igit̄ pnitioſis his auſib⁹ obuiare volētes ſacro approbāte ↄcilio ſtatuim⁹: vt q̄cūq₃ cōitatū ipſaꝝ ptātes capitanei rectores ↄſules iudices ↄſiliarii aut alii q̄uis officiales ſtatuta h⁹ī decetero[q] facē[r] ſcribē vel dictare[s]: aut ꝙ ſoluāt vſure: vel ꝙ ſolute cū repetūt nō reſtituant plene ac libē ſcient̄ iudicare[t] p̄ſumpſerit: ſniā₃ excōicationis īcurrāt[u]: eandē ēt ſniam īcurſuri: niſi ſtatuta h⁹ī hacten⁹ edita de libris cōitatū ipſaꝝ: ſi ſup hoc ptāte₃[x] habuerint infra tres[y] menſes deleuerint: aut ſi ipa ſtatuta ſiue ↄſuetudines effectu₃ eoꝝ[z] habētes quoquo mō p̄ſūpſerint obſuare[a]. ¶ Ceteꝝ q₂ feneratores ſic vt plimū ↄct⁹ vſurarios occl'te ineūt ⁊ doloſe[b] ꝙ vix ↄuici pnt d vſuraria prauitate: ad exhibendum cū de vſuris agetur[c]: ſuaꝝ codices[d]

habita diſtinctiōe: ex quo nō diſcernit an dederit operā rei licite vel adhibuerit diligentiam: hoc hic reprobatur.

a ¶ Dormiens. de iſto habet̄ de bap. maiores. §. verum. ff. de acqui. poſ. l. j. §. furioſus. ſicut aliqui dormiendo loquūtur: ita ſunt qui agunt etiam dormiendo.

b ¶ Mutilet. not. quo ad irregularitatem mutilationē homicidio cōparari: ad idē. lj. diſt. aliquātos. ⁊ c. ſiqs p⁹. ⁊ c. q ī aliquo. lv. diſt. euangelica ne cle. vel mo. clericis. ⁊ c. ſniā₃ de raptorib⁹ in ep̄atu. d cle. pu. in duel. c. j. in fi. e. ti. i̇s q. li. vj.

c ¶ Nullā. hoc tollit dictū illoꝝ q dicebāt tales quo ad ordies ſuſcipiēdos irregulares eē: ſed non quo ad ſuſceptos: qđ videbat̄ placere gra. xv. q. j. in fi. Itē illorū q diſtiguebāt diſpēſabilē ab indiſpenſabili: vt dixi in gl. minor in fi.

d ¶ Et idē. determinat no. l. di. de his ſ. e. ti. c. ij. ⁊ c. ſicut dignū ī fi. magne glo. per q̄ p₃ ꝙ triplex ī hoc erat opinio. p̄^a hug. ꝙ tal' eſſet irregularis. 2^a io. ⁊ goſ. ꝙ quo ad ſuſcipiēdos irregularis eſſet: ſed diſpenſabilis: ſed in ſuſceptis licite miniſtraret. 3^a hic approbata: que fuit bar. brix. in pre. c. de his. ⁊ i q̄ōne: que incipit aliquis repellendo violentiam. quam tenebat hoſti. in pre. decre. ij. ⁊ in decr. ſicut, dicēs ꝙ clemēs quartus ⁊ curia ſic tenebat.

e ¶ Mortem. propriam vt ſequitur.

f ¶ Nō valēs. inangulat⁹ erat vel ſic artat⁹ ꝙ fugere nō poterat nec ſe iuuare clamore vel alr. Si de hoc dubitat̄ in foro ↄtētioſo nō crederet̄ ſibi: ſed per circūſtantias occurrenter oporteret hoc iudicari. In foro pniali crederetur hoc aſſerenti. e. ti. ſignificaſti. ij. de ſpon. tua.

g ¶ Suū. hec lr̄a intuit ſec⁹ ī illo q occiderit volētē occidere prē₃ filiū ↄiugē vel pſonā ↄiūctā: quā alr̄ iuuare nō potat. qđ veꝝ puto q̄ſi caſus ille nō icludat̄ ſub necītate ieuitabili ſ₃ euitabili: ⁊ hoc dico dato ꝙ veꝝ ſit qđ no. ino. d ſen. ex. ſi vo. j. vbi tenet ꝙ eo caſu pcutiēs clicū nō ē excōicat⁹: vt ibi ſcripſi. irregularitas. n. iſta ↄhit ſine cīpa ēt ex merito: vt ī iudice iuſte occidēte. lj. di. c. j. ⁊ dixi de ſpō. iter opa. ſ₃ illa excōicatio nō: imo o₃ ꝙ p̄cedat diabolica ſuaſio circa clericū percutiendū. xvij. q. iiij. ſiquis ſuadente.

h ¶ Occidit. etiam vibrando. nec reſtringas ad exemplu₃ quod ponit glo. pe. ber. in decre. ſicut.

i ¶ Ex graui. al' ex grandi. Caſus. officiales cōitatu₃ facientes dictantes vel ſcribentes ſtatuta ſup vſuris ſoluendis nō repetēdis vel nō reſtituendis: vel iudicātes ſ₃ illa: vel nō delētes illa ſi pnt īfra tres mēſes de libris cōitatū: vel illa ſuātes excōicati ſunt. hoc p̄° feneratores ī cauſis vſuraꝝ edere coguntur libros rōnu₃. hoc 2° ptinaciter aſſerēs exercere vſuras non eſſe peccatum hereticus eſt. hoc 3°. partes patent.

k ¶ Proximi. cui reſtitutio debet̄. an vo valeāt talia ſtatuta que tollūt reꝝ dn̄ia vl' actōes puenīētes de iure gētiū vel ciuili ſatis ſcripſi p⁹ ī no. ho. ⁊ ppoſt. de cōſti. q̄ in eccliaꝝ: ⁊ fa. qđ no. ff. de conſti. prin. l. j.

l ¶ Diuina. leuiti. xxv. deutero. xxiij. luce. vj.

m ¶ Humana. i. ab homīe tradita: ⁊ de iure canonico loquit̄: ſaluo qđ no. xxiiij. q. iiij. c. qđ dicā. ⁊ e. ti. c. iij. ⁊. C. e. tit. auē. ad hec. ⁊ ī auē. de eccle. ti. in prin. coll. ix.

n ¶ Iuramēto. qđ ñ obligat: de re. iur. ñ ē li. vj. cū pncipale nō teneat: d ſo. cō. ſi diligēti. nō ob. de iureiu. debitores. q₂ l₃ valeat iuramētu₃ debitoris ſup vſura ſoluēda: cū ſuari poſſit ſine pículo aīe nec ſit ī alteri⁹ piudiciū: iuramētū tn̄ ſup ſeruādo iniquo ſtatuto de quo hic logt̄ reſpicit alteri⁹ piudiciū: vt. ſ. nec ſuari pōt ſine pículo ſalutis ſicut nec ſtatutu₃.

o ¶ Onera. ſert ꝙ pgami ē ſtatutū ꝙ repetētes vſuras ī foro eccliaſtico p ptātē cogant̄ vſurario mutuare tātā pecuniā ⁊ tāto tpe q̄nto tēuit pecuniā vſurarii. d ducūt ergo nāle₃ obligatōe₃ ī ciuilē: qđ nō licet: vt ſcripſi. e. ti. ↄſuluit. ibi ſcribit io. ⁊ goſ. xiiij. q. iij. c. j.

p ¶ Exquiſitis. ſi. de here. ſtatutum. li. vj.

q ¶ Decetero. quo ad pena₃ excōicationis quā īponit. j. reſpicit futura: rō tn̄ cōſtitutionis eſt antiq. e. ti. cum tu. io. an.

r ¶ Facē. qđ ſi fiat ſtatutū ꝙ null⁹ p vſ'a recipiat vltra duos den. p libra ī mēſe: vz ꝙ locū hēat pēa: q̄ſi d pluri negādo videat̄ de tāto ↄcedē: d p̄ſūp. nōne. cū ↄcor. ↄ̄riū puto. e. ti. q̄nto. d tre. ⁊ pa.

s ¶ Dictare. concor. ne cle. vel mo. ſententiam. c. j.

t ¶ Iudicare. de ſcribētib⁹ iudicata nō exp̄mit: ſic ī decre. nouerit de ſentē. ex.

u ¶ Incurrāt. incōtinēti ſine tpis interuallo: ⁊ vide qđ ſcripſi in decre. nouerit ſuper verbo ſtatutarios.

x ¶ Ptātem. ſic ergo intelligat̄ de ſen. ex. nouerit. ⁊ ibi no. p inno. ⁊ ho. ⁊. e. ti. grauē. ⁊ intelligo de ptāte iuris ⁊ facti.

y ¶ Tres mēſes. ī decre. nouerit. dant̄ duo tn̄: ſ₃ caſus ſūt diuerſi: b ī ſtatutū erat ↄ̄ libertatē eccleſie: hic al's iniquum.

z ¶ Coꝝ. ſ. ſtatutoꝝ. ⁊ hoc dicit: q₂ quandoq₃ non ſtatuunt talia: ſed aſſueſcunt. i. in conſuetudinem deducunt.

a ¶ Obſeruare. vt ſcripſi ſm inno. in decre. nouerint. obſeruātes niſi ſint de perſonis expreſſis excōicati non ſunt.

b ¶ Doloſe. ſatis ſcripſi de emp. ⁊ ven. ad noſtram.

c ¶ Agetur. quo caſu proceditur ſimpliciter ⁊ de plano. ſ. e. cōp. de iudi. diſpendioſam.

d ¶ Codices. l₃ hoc ſit ſplāe nomen cuiuſdam libri ciuilis ſcientie: tamē ampliatur ad oēs libros: de ſum. tri. dānam⁹. v. nō. n.

ff. de eden. argentarius. §. j.
e ¶ Rationū. vide qđ no. ⁊ dixi de ꝓba. c. j. ⁊ per aʒo. in ſum. de edē. §. nūc de editione rōnum. q̄cq̄d ſcribat de rōnib⁹ edendis veritas videt̄ ꝙ rōis editio p ſpāles actōes petit̄ a tutore curatore ſocio ꝓcuratore ⁊ geſtore. ſ. per actiones tutele pro ſocio. mandati ⁊ his ſiles: ſed p edictū de edendo iuſte petitur ab illo q fecit illaꝫ ex publico offō: ſꝫ ſi nō pet̄ rōe publici officij: tūc vı̄ idē i illis qđ in inſtr̄is ſi igit̄ vt priuat⁹ q̄s cōficiat ſcripturā in libro de datis ⁊ acceptis: nō cogit̄ ad illas rōnes edendas ſine cauſe cognitōe ⁊ in cauſe cognitiōe v̄tt̄ ꝙ illis vtat̄: vel ꝙ petēs ſit ꝑuilegiat⁹ vt fiſcus. ff. đ edē. l. iij. ⁊ ſic pōt recte itelligi. l. ꝑ. C. de eden. hoc ergo nouū fac̄ hec cōſtitutio ꝙ addit aliuꝫ caſū ꝑuilegiatū: i quo ēt taliū rōnum ſit editio: q̄ añ ꝯſtitutionē iſtā nō fiebat: vt fuit oli determiatū p dñm iacobū de bayſio frēm archiđ. qui q̄rebat de manifeſto vſurario: q ep̄o ſatiſdederat: qđ vide in mercu. hoc ti. ſub lr̄a. e. Itē ſcias ꝙ iſtis rōnib⁹ ſtaret̄ ꝯ eos: pro eis nō. C. de ꝓba. l. inſtr̄a. ⁊ l. rōnes. ⁊ l. exēplo. ⁊ no. ff. de edē. l. quedā. §. nūmularios in glo. ſed an idē hodie. ⁊ facit qđ no. de fide inſtru. c. ij. in fi. j. glo.
f ¶ Cenſura. q̄d cōtineat hı̄ de v̄b. ſi. q̄renti. nō vult ergo hec cōſtitutio ipſo inuito domū ipſius igredi vel archā ipſi⁹ frāgi: ⁊ vide qđ no. in ſpe. de inſtru. edi. §. videndū reſtat. v̄. pone inſtr̄a. ⁊ q̄a hanc cenſurā lꝫ nō directe tñ indirecte ꝯ iudeos exercet eccl̄ia. e. ti. poſt miſerabilē. ⁊ c. quanto. ſatis videretur ꝙ etiā i iudeis haberet hoc locum ſi per ſeculares principes tales libros edere nō cogantur per iura p̄cđ. ⁊ facit quod dicam. j. parte proxi.
g ¶ Ipſos. vſurarios. ⁊ idem puto de ipſoruꝫ heredibus ſuis vl̄ extraneis: de vſu. iua nos. ⁊ c. michael. ff. de eden. ſiquis ex argētarijs. §. j. ⁊ l. quedam. §. nihil.
h ¶ Cōpellēdos. q̄d ſi dicat vſurari⁹ vel heres ſe nō hēe rōnes vel ſe illas ꝑdidiſſe: videret̄ credendū ipſius ſacr̄o. ff. de eden. ꝑtor. §. ſed ſi ſeruus. C. de f. de inſtru. l. vl. qđ me. cā. c. vlti. ⁊ fa. qđ no. de priui. cū olīꝫ. j. dic ꝯ: fa. de pur. ca. c. j. i eo ergo qđ dicit ſe nō habere vel ꝑdidiſſe nō credet̄: niſi aliter ꝓbet. hꝫ ergo ꝓbare amiſſionē cū caſu: pone incēdio vel ruina. ff. de eden. ſiquis ex argentarijs in fi. l. vl. de fide inſtru. ⁊ qđ no. in decre. cuꝫ olim. non ob. q̄ ibi neceſſe eſt plene ꝓbari tenorē. nō ſit ergo magnū preiudiciū ſi ſup amiſſione ſtat̄ iuramēto: fa. de procu. ex inſinuatione ſꝫ cognoſco vſurariū q nō ſcribit rōnes in libro: ſꝫ in cedulis q̄s ſtatiꝫ dilacerat ſoluns credito ⁊ vſuris: ſi tali ſuccederet heres nō vſurarius ſed al̄s fide dignus ſtatim videretur ſtari iuramēto: ſi huic rei fama conſentit: de teſti. preterea. de ꝓba. cū cām. de preſump. illud. ⁊ hoc caſu vel q̄ñ al̄s nō poſſent haberi: poſſet recurri ad ſuffragium decre. ad noſtram. ij. de iureiur.
i ¶ Siq̄s. vſurarius vel nō. ⁊ ſic no. ꝙ iura non ſolū puniūt vſurarios: de quoꝝ pena. e. ti. q̄ in oībus. ⁊ c. preterea. ⁊ c. q̄ꝫq̄ꝫ. li. vj. ſed etiā puniunt fauentes: q̄ui. ſ. ad hoc opus alienigenis domos concedūt: vel tales in terris ſuis habitare ꝑmittunt. e. ti. vſuraꝝ. li. vj. Itē fauētes per modū de quo. ꝯ. j. Rn. grauius aūt puniuntur fauentes per moduꝫ hic expreſſum: ⁊ ſic pꝫ plus puniri auctoriʒantem q̄ꝫ facientem: de hoc de of. dele. c. j.

rōnum[e] cēſura[f] ipſos[g] decernimus eccl̄iaſtica ꝯpellēdos[h]. ¶ Sane ſiq̄s[i] i illū errorē inciderit: vt ꝑtinaciter[k] affirmare[l] ꝓſumat: exercē vſuras nō eē peccatum[m]: decernim⁹ euꝫ velut hereticum[n] puniēdū: locoꝝ nihilominus ordinarijs ⁊ heretice prauitatis inq̄ſitoribus diſtricti⁹ iniungētes: vt ꝯ eos quos de errore huiuſmodi diffamatos inuenerint: aut ſuſpectos tāq̄ꝫ ꝯ diffamatos vel ſuſpectos de heresi ꝓcedere nō omittant[o]. lemens quintus in concilio vienenſi.

De exceſſibus prelatorum.

Requens[p] ⁊ aſſidua nos q̄rūdā religioſorū q̄rela circunſtrepit[q]: ꝙ pleriq̄ꝫ ep̄i ⁊ eoꝝ ſupiores[r] ac ceteri eccl̄iarū ꝓlati ipſoꝝ religioſoꝝ q̄ꝫ tē iniuſte in ſubſeq̄ntib⁹ multiplicit̄ inq̄etāt[ſ]. Quidā. n. exēptos capiūt[t] ⁊ icarcerāt i caſib⁹ nō ꝯceſſis a iure[u]. ¶ Quidam[x] ꝑ grauiū intm̄inatōem[y] penaꝝ ipediunt: ne debentes exemptis decimas ſeu redditus illos ſoluant eiſdē: neve[z] aliqui miſſas eoꝝ audiant

k ¶ Pertinaciter. habetur hoc verbum. ꝯ. e. comp. de ſū. tri. c. vno. §. porro. ⁊ ibi expoſui.
l ¶ Affirmare. vide qđ no. de ſū. tri. c. j. li. vj. in vl. glo.
m ¶ Nō eē pccm̄. ⁊ ex his aliq̄ dicūt vſurariū nō obligatū reſtitutioni. alij fatentur euꝫ reſtitutioni obligatum: ſed ſicut mutuum commodatū vel depoſitū recipiēs facta reſtitutiōe ad quā obligat⁹ ē nō penitet: ita vſurari⁹ f̄cā reſtitutōe vſure penitere nō tenetur: ſꝫ hoc eſt falſuꝫ: q̄ obligatus reſtitutioni ex dl̄icto furto vſura rapina vel ſimili modo etiam poſt reſtitutionem hꝫ penitere: de homi. ſicut dignū. §. eos. de fur. c. vl. de rap. c. ij. de iniur. ſi q̄s domū. cuꝫ ſi. ⁊ vide qđ no. hoſti. in ſum. de penis i vl. colum. v̄. ſꝫ nū quid ſufficit. ⁊ ſequentibus.
n ¶ Hereticū. non ſolū eſt hereticus male ſentiens de articulis fidei vel ſacramētis eccl̄ie: de here. ad abolēdam in ꝑn. ſꝫ etiā q ꝑuerſuꝫ habꝫ dogma vel falſas vel nouas opiniones gignit aut ſeq̄tur. xxiiij. q. iij. iter ſciſma ⁊ hereſim. ⁊ c. hereticus. iſtud aūt eſt ꝯtra doctrinā eccl̄ie. e. ti. c. iij. ⁊ c. cum tu in fi. Iudei v̄o q dicūt hoc inducētes auctoritatem deutero. xxiij. nō feneraberis fratri tuo. ꝓ quibus facere vı̄. xiiij. q. iiij. ab illo. nō includuntur hac ꝯſtitutione: quia non cadit in illos ꝓprie hereſis que diuiſionem notat: ſꝫ ipſi nūq̄ꝫ in vnitate fuerūt. Item certū ē ꝙ peccant in articulos fidei: q non ſapiūt humanitatem xp̄i: de quibus de ſū. tri. firmiter. ⁊ hoc ſcit eccleſia ⁊ illos ſuſtinet: ⁊ nihil ad nos ⁊c. ij. q. j. multi. de diuor. gaudemus. poſſēt tñ ſup his per eccl̄iam compeſci ſi talia dogmatiʒarēt inter xp̄ianos: vt ſcripſi p⁹ inno. ⁊ hoſti. de vo. ꝙ ſup his. v̄. defenſione. ſic ⁊ in alijs caſib⁹ coercentur q no. de iude. iudei ſiue. Ad rōnes v̄o ipſoruꝫ rn̄de vt ſcripſi. e. ti. cōqueſtus. ⁊ no. hoſt. in ſū. e. ti. §. an aliquo.
o ¶ Omittant. ꝑ modum de quo. ꝯ. e. comp. de hereti. c. j.
p ¶ Req̄ns. Prouiderat greg. ꝯ. xxvij. ſuamia q̄ ꝓlati religioſis iferebāt. e. ti. nimiſ. j. ⁊. ij. hoc v̄o ꝯcilium ꝓuidet ꝯ. xxx. a q̄b⁹ ꝓlatos ceſſare ꝓcipit: ⁊ per ſuos ſubditos ceſſari facere: iubēs ipſoꝝ ꝑuilegia ⁊ iura ſuari: ⁊ eſt huic ſi. ꝯ. e. cō. de cenſi. ad noſtrum.
q ¶ Circunſtrepit. ſumptum. liiij. diſt. frequens. ⁊ de reſti. ſpo. frequens in prin. li. vj. ⁊ ibi exponitur.
r ¶ Superiores. archiepiſcopi ⁊ patriarche.
ſ ¶ Inquietant. ſumptum. e. ti. nimis in prin.
t ¶ Capiunt. etiā prelati ſunt excōicati: cum iniurioſas manus iniiciunt in clericos: de ſen. ex. vniuerſitas.
u ¶ A iure. de ꝑui. c. j. li. vj. de here. ad abolendā. per has tñ ꝯſtitutiones cle. in multis caſibus hn̄t ordinarij iuriſdictionem ſuper exemptos: quos dicam. j. de pe. c. ij.
x ¶ Quidam. ſcđm.
y ¶ Interminationem. hoc non ligat ad penam: quod dic vt no. de ſag. c. vno. cum concor.
z ¶ Neue. tertium.

a Audiant.qđ tñ licet ſine preiudicio parochialium ecclesiarũ:de paro.c.ij.qđ dic vt ibi:ꝛ qđ eis offertur ſuũ eſt:de ſta.mo.c.j.religioſi tamen non debent aliquos retrahẽ ab acceſſu vel frequentia ſuarum eccleſiarum.j.ti.j.c.j.
b Molentes.quartum.
c Domeſticos.j.ti.j.c.j.ad fi.

in ſpe.de inſtru.edi.§.reſtat.ꝟ.ſed quero ſub qua.
y Preſentatos.xiij.
z Obediẽtiã.dicẽdo ſalutẽ ꝛ obediẽtiã debitã ꝛ deuotã vl' his ſilia:ſi ſint exẽpti nõ tenent obediẽtiã pſtare:de pui.cũ olim.ij.ſi nõ ſunt exẽpti:ſatis eſt q̃ a pncipio pmiſerunt:de ſimo.ne dei.

moletes[b] in molendinis ꝛ coquẽtes in furnis eoꝝ: ſeruientes q̃ꝫ ꝛ vaſallos ꝛ domeſticos[c] coꝛũdeꝫ:vel al's q̃litercũq; cõtrahentes ꝛ participantes cũ ipſis: ſuſpendunt ꝛ interdicunt ꝛ excõicant abſq; cauſa[d] rõnabili pro libito voluntatis[e]:bona illoꝝ interduꝫ nihilominus illicite occupãtes ꝛ appellatiõibus[f] q̃s predicti exẽpti ob p̃dicta vel alia grauamina rõnabiliter interponunt[g] quandoq; minime deferentes:appellãtes occaſione appellationũ huiuſmodi interdum capiunt aut capi faciunt ꝛ carceri mãcipari[h]. ¶ Quidã[i] preterea capellanos i eccl'ijs pleno[k] iure ſpectãtib⁹ ad eoſdẽ:lꝫ nulla cauſa ſubſit legitima:celebrare non ſinunt: nec miſtrare parochianis eccleſiaſtica ſacr̃a. ¶ Nonnulli[l] etiam indebite abbates monachos ꝛ conuerſos exemptos necnõ ꝛ clericos ipſis pleno iure ſubiectos:ſi eis nõ pareant in his etiaꝫ in q̃bus nõ tenentur eiſdem:iconſulta facilitate ſuſpẽdũt excõmunicãt capiunt ꝛ incarcerãt: ac loca ꝛ eccleſias interdicunt[m] ipſorum: in exigendo[n] inſuper ab ipſis exemptis ipſoꝝq; ſubditis ſubſidia charitatis excedunt[o] nimiuꝫ contra eos ꝛ inſolitas[p] ac indebitas ipſis contra[q] iura exactõnes imponũt:nouos[r] cẽſus ꝛ indebita onera parochialibus iponũt eccl'ijs in q̃bus exẽpti ius obtinẽt patronatus: pceſſus[s] iuſte factos:ſeu ſñias iuſte latas a delegatis ſedis apoſtolice vel a cõſeruatoꝛibus pro exẽptis publicari ſeu executioni mandari a ſuis ſubditis nõ pmittũt[t]:tabelliõibus[u] publicis inhibẽt:ne inſtrumẽta conficiant[x]:ꝛ iudicibus ne iuſticiam faciãt:ac iuriſperitis ne conſilium vel auxilium prebeãt in cauſis ſeu negocijs eoꝛũdem preſẽtatos[y] per exemptos ad oꝛdines vel beneficia:quoꝛũ pñtatio ad eos pertiẽt: nolũt admittere:niſi preſentãtes ponant obedientiam[z] in ſalutatione litterarum[a]:quas p huiuſmodi pñtatiõe trãſmittũt. ¶ Eccleſijs[b] q̃ꝫ vacantibus i quibus monaſteria ius obtinent patronatus:repulſis perſonis idoneis preſentatis:ad eas perſonas inſtituũt inhabiles ꝛ indignas[c]. ¶ Quidaꝫ[d] etiaꝫ eccleſias curam aĩaruꝫ habentes ad menſam[e] abbatum ſpectantes:quaꝝ fructus

d Cã rõnabili.ꝯ hos erat puiſum:de ſen.ex.ſacro.
e Volũtatꝭ.ꝯ hoſ erat puiſũ de p̃uil.q̃to.ſꝫ illa logt de exẽptis vl' p̃uilegiatis:iſta gñali⁹ de oib⁹:vt pꝫ in fi.
f Et appellationibus.quintum.
g Inſponũt.vide qđ no.de p̃uil.ſuĉte.li.vj.in vlti.glo.p inno.ꝛ hoſ.de ap.dilectis.
h Mãcipari.puniẽdi ſunt:vt.ij.q.vj.decreto.đ appella.de p̃oꝛe.ꝛ timẽtib⁹ talia ſufficit pteſtari:qđ dic vt đ ap.c.vlti.
i Quidam preterea.ſextum.
k Pleno iure.xvj.q.ij.viſis.de p̃uil.quoniam.
l Nonnulli.7ᵐ.
m Inſdicũt.ſi đ exẽptiõe ꝯſtat ſnie ñ ligãt:de ap.ſi duob⁹.de reli.do.cũ dilect⁹.đ h̃ de accuſa.veniẽs i vl.glo.cũ ſuiſ remiſſiõib⁹
n In exigendo.octauũ.ꝛ ar.ad ea q̃ ſcripſi de cẽſi.cũ apl's ſup.ꝟ.charitate.q̃ ep̃s põt exigere charitatiuum ſubſidiũ:dũmõ ſit moderatũ.io.an.
o Excedunt.cũ tñ illud eẽ debeat moderatũ.de cenſi.cũ apoſtolus.§.prohibemus.de of.oꝛ.ꝯquerẽte in fi.
p Et inſolitas.nonum.
q Contra iura.e.ti.c.j.de cenſi.c.iij.ꝛ.c.eccleſijs.
r Nouos.decimũ.ꝛ hoc eſt ꝯ id de cenſi.prohibemus.
ſ Proceſſus.vndecimũ.
t Permittũt.p hoc poſſent a delegatis vel ꝯſuatoꝛib⁹ puniri:cũ illoꝝ iuriſditionẽ ipediant:de of.dele.c.j.etiã ab ipſis ſubdelegatis ſi iuriſditionẽ hñt.e.ti.ex l'ris.ſaluo qđ de conſeruatoꝛibus dicitur.e.ti.c.vl.li.vj.§.vices.
u Tabellionibus.duodecimũ.
x Cõficiãt.in cauſis vel negocijs ꝛc̃.vt ſequit̃.ꝛ hoc eſt ꝯ formã iuramẽti ipſoꝝ:de q̃ dixi ne cle.vel mo.ſicut te.ꝛ nõ

a Lr̃aꝝ.ſit ergo pñtatio p litteras de his que ſiunt a pre.ea noſcitur.vbi de hoc in.j.glo.
b Eccleſijs.xiij.al's in eccleſijs.
c Indignas.ad hoꝝ remotionẽ:dato etiã q̃ cẽnt digni agẽ pñt pñtãtes ꝛ pñtati.xvj.q.vij.decernim⁹.đ iurpa.ex l'ris ꝛ.c.ex iſinuatõe.de re iudi.cũ bertoldus.io.an.
d Quidam etiã.xv.
e Ad mẽſã.no.ino.de re.ec.nõ ali.vt ſuper.q̃ res in q̃b⁹ eccl'ia hꝫ directũ dñiuꝫ ſꝫ ali⁹ vtile vt ſũt feuda nõ pñt dici de mẽſa:cũ ali⁹ fruct⁹ pcipiat:ꝛ p tãto illoꝝ ẽt ad eccliam reuerſoꝝ fieri permittit̃ noua ifeudatio:đ feudis.c.ij.Sꝫ q̃rit̃ que eccl'ie dicãt̃ pp̃e de menſa p̃latoꝝ vel capituloꝝ vel ſingulariũ dignitatũ vel p̃bendaꝝ:ꝛ videt̃ q̃ ille que ſunt mẽſis coꝛũ vnite intñ q̃ rectoꝛẽ vel vicarium perpetuũ nõ habent aliũ q̃ꝫ illum cui facta eſt annexio:qđ pbat hec littera:ꝛ.ſ.ea.cõ.de reſcrip.c.j.de ſupplen.neg.prela.c.j.Iſtđ autem poteſt ſic eſſe per vnionem ſic factam per epiſcopuꝫ de conſenſu capituli.ſ.e.compil.de re.eccle.non alienan.ſi vna.de ſta.mo.c.j.§.ad hoc.per preſcriptioneꝫ vt no.in predi.decre.vt ſuper.per papalem conceſſionem:ꝛ de hoc non dubitatur:de priuile.paſtoꝛalis.nec putes q̃ eccleſia que pleno iure ſubiectionis ſpectat ad illos propterea dicatur de mẽſa.lꝫ.n.rectoꝛ talis eccleſie inſtitutionem ꝛ deſtitutionem ab illis recipiat ꝛ ab illis viſitetur etiam quo ad tempoꝛalia: non tamen poſſunt fructus ad ſuos vſus conuertere:niſi illam habeant in menſam vel ſuos vſus conuertendam:quod probant pređ.decre.ſed ob.ei: quod dixi in eccleſia que ſpectat ad menſam poni ꝛ deponi pro libito vicarium tempoꝛalem:decre.extirpande.§.qui vero.de p̃ben.ꝛ.ſ.e.compila.de iurepa.c.j.per que patet q̃ in eccleſia annexa quo ad tẽpoꝛalia inſtituitur rectoꝛ vel perpetuus vicarius: ſed dico q̃ aut eccleſia ſpectãs ad mẽſam p̃lati vel collegij vel dignitatẽ hñtis vel prebẽdarij recipit ſupioꝛis inſtitutionẽ quo ad regimen eccl'ie vel ſaltem populi:ꝛ tũc locuꝫ habet qđ dicitur de

vicario perpetuo aut pleno iure ſpectat ad illum etiā quo ad ſpiritualia: ⁊ tunc habet locum qd dicitur de vicario tēporali etiam ſi ſit curata vt hic: ⁊ ſuper his vide quod ſcripſi de preben. ⁊ monachis. de priuile. paſtoralis.

x ¶ Reſeruanda. de of. or. preſenti. li. vj
y ¶ Quidam. xxiiij.
z ¶ Ut per ipſos. hoc als licitum ex animo fit illicitū: ſuper quo vide qd no. de reg. iur. locupletari. lib. vj. xj. q. iij. ſiqs vero. ⁊ eſt ſi. huic de deci. in aliquibus. de iude. c. pe. ⁊ qd ſcripſi: de ſenten. excō. q̄rte.

qñqꝫ clericiſ ſecularibꝰ tradūt ſeu ꝯcedūt ad firmā[a]: clericis ipſis decedentibꝰ ſuis ꝯferūt clericiſ: ꝙ ꝙ ipſe pp hoc eccl'ie in ꝟitate nō vacēt[b]. ¶ Nonnulli[c] qꝫ in eccl'ijs monachoꝝ iura ipſoꝝ iniuſte ſibi appropriāt: ⁊ de ipſoꝝ redditibus vt volūt ordināt: ita ꝙ rectoribus[d] eaꝝ nō remanet vñ valeāt ſuſtētari[e]. ¶ Quidā[f] cū armis[g] ⁊ erecto vexillo molēdina ⁊ alia bona ꝯ iuſticiam deſtruūt exēptoꝝ: q̄ etiā tāto tpe poſſederūt: ꝙ de ꝯrio memoria nō exiſtit[h]: mittuntqꝫ[i] freq̄nter ad monaſteria ſuaꝝ ciuitatū ⁊ dio. ſuos cōſanguineos ⁊ nepotes: ⁊ iterdū aialia ſua cū cuſtodibꝰ: vt eis[k] ꝯ bonis monaſterioꝝ debeat prouideri. ¶ Abbates[l] inſuper ⁊ ꝓres monaſteriorum freq̄nter ꝯpellunt: vt ſuis conſanguieis ⁊ nepotibꝰ mōaſterioꝝ ſuoꝝ ſeu prioratuū poſſeſſiones ꝯcedāt in ꝑpetuum vel ad tp̄s: q̄s q̄dē ꝯceſſiões nos nullas eē volumꝰ ipo[m] iure. ¶ Eoſdē[n] qꝫ abbates ⁊ ꝓores qñqꝫ ꝯpellunt ad ꝓſentādū ſibi ad eccl'ias vacantes: i quibꝰ ius obtinēt patronatꝰ: ⁊ ad monachandum[o] interdū ſuos familiares cōſanguineos vel nepotes: frequēter[p] etiam ꝑmittunt et[q] tacite ꝯſentiunt: ꝙ in ſuo dñio tpali ꝑ milites vaſallos ⁊ ipſoꝝ tpales officiales monaſteriorum bona mobilia ⁊ imobilia ꝑ violentiā occupent i caſibꝰ nō ꝑmiſſis a iure: ⁊ alie varie iniurie ꝑſonis eccl'iaſticis ⁊ monaſterioꝝ hoibꝰ irrogent. ¶ Preterea[r] intdū iniuſte ꝓres ⁊ alios bñficiatos bñficijs ſuis ꝓuant: vt ſic fructꝰ bñficioꝝ illoꝝ percipere valeant primo āno pretextu priuilegij: qd aſſerunt ſe hēre: ꝙ vſqꝫ ad certū tp̄s fructus beneficioꝝ vacātium poſſint percipere primi anni[s]: q̄bus[t] nō cōtēti equos boues theſaurū ⁊ alia bona monaſterioꝝ ⁊ bñficioꝝ vacantiū illicite[u] occupant: q̄ eſſent futuris ſucceſſoribꝰ reſeruanda[x]: q̄dam[y] militibꝰ ⁊ alijs potētibꝰ dignitatuꝫ ſuaꝝ redditus ⁊ ꝓuētus vendunt ad tēpus: vt[z] ꝑ ipſos exēpti vicini fortiꝰ opprimāt. ¶ Nōnulli[a] etiā indebite[b] monaſteria dirimunt: alij[c] domos ⁊ hoſpitalia ⁊ alia bona mōaſterioꝝ mobilia ⁊ imobilia freq̄nter occupāt[d] ⁊ detinēt occupata. ¶ Pluries[e] qꝫ ſine cā iuſta impediūt: ne exēpti loca ſua valeāt repare[f]. ¶ Quidā[g] ſtatuta faciunt per que derogat ꝓuilegijs[h] exēptoꝝ: ⁊ gnāliter[i] ꝙ plures ꝓlati religioſis ꝑſerti exēptis ⁊ priuilegiatiſ i ꝑſonis ⁊ rebꝰ ſuis ac iuribꝰ ſpūalibꝰ ⁊ tpalibꝰ graues inferūt ꝯ iuſticiā ⁊ eoꝝ ꝓuilegia[k] iniurias ⁊ iacturas. ¶ Uerꝫ qꝛ vna ē regulariū ⁊ ſeculariū ꝓlatoꝝ ⁊ ſubditoꝝ exēptoꝝ ⁊ nō exemptoꝝ vniuerſal' eccl'ia: extra quaꝫ nullus oio ſaluatur[l] quorum oium vnus[m] eſt dñs vna fides ⁊ vnum baptiſma decet[n] vt oēs qui eiuſdē ſunt

a ¶ Ad firmā. de loca. veſtra. ne prelati vices ſuas. c. ſi.
b ¶ Non vacēt. fac. ſ. e. cō. de ꝓp. c. j. ⁊ de ſup. ne. ꝓla. c. vno. §. prenuſſa. illi enī nō erāt rectores: ſꝫ firmarij. ſecꝰ ſi rectores fuiſſent lꝫ manuales.
c ¶ Nonnulli. xvj.
d ¶ Rectoribꝰ. qui alibi dicunt vicarij: de ꝓben. de monachis.
e ¶ Suſtētari. ꝯ id. ſ. e. cō. ꝯ iuſpa. c. j. cū ꝯcor.
f ¶ Quidam. xvij.
g ¶ Cū armis. tenentur ergo ꝯ vi publica: ꝯ hoc de or. co. c. ij. in. j. glo.
h ¶ Non exiſtit. ⁊ ſic in ꝓſcriptione releuaretur ab onere ꝓbandi titulū de preſcrip. c. j. li. vj.
i ¶ Mittuntqꝫ. xviij.
k ¶ Ut eis. de ꝯſanguineis nepotibꝰ aialibus ⁊ cuſtodibus ipſorum.
l ¶ Abbates. xix.
m ¶ Ipſo iure. ꝯcor. ſ. e. cō. de re. ec. nō ali. c. j. ⁊ ibi ꝯcedēti pena ſuſpēſionis imponitur.
n ¶ Eoſdem. xx.
o ¶ Monachandū. qd qñqꝫ ſpectat ad ſolos ꝓlatos: quod dic vt de regula. c. ſi. li. vj.
p ¶ Frequenter. xxj.
q ¶ Et repete. ꝑmittunt quod.
r ¶ Preterea. xxij.
ſ ¶ Anni. de reſcrip. ſi ꝓpter. lib. vj. ⁊ lꝫ hec lr̄a poſſet iduci ꝙ ꝓuilegiū tale ꝯprehendat beneficia: etiam ſpectantia ad exemptos: non tñ ꝓbat de beneficijs exēptis: ex quo per epm fit ꝓuatio vt ꝓmiſit. quicqd tñ dicat archi. in decre. ſi ꝓpter. puto ꝙ ſi in ꝓuilegio dr̄ de bñficijs dio. venient exempta. ſecus ſi diceretur de beneficijs ſibi ſubiectis: ⁊ eſt ſimile qd ſcripſi de ꝓp. abbatem vbi pꝫ reſponſio ad decre. graue. de of. or. que inducit ad ꝯrium.
t ¶ Quibus. xxiij.
u ¶ Illicite. illa enim q̄ ad fructus non pertinent vſurpare non debent: de elec. generali §. vl. li. vj. ⁊ concor. ſ. e. cō. de deci. c. ij.

a ¶ Nonnulli. xxv.
b ¶ Indebite. ergo ſecus ſi ex cauſa iuſta. vij. q. j. ⁊ tēporis. xvj. q. vlti. ſi quis vult. de con. di. j. tribus.
c ¶ Alij. xxvj.
d ¶ Occupant. dicendo ſibi ius per violentiam cadūt a iure ſuo ſiquod habeant. C. vnde vi ſiquis in tantā. xvj. q. vj. placuit. de ꝓbē. cū q. li. vj.
e ¶ Pluries. vigeſimūſeptimū.
f ¶ Reparare. qd tamen iudeis permittitur de ſuis ſynagogis iuxta primū ſtatum: de iude. conſuluit.
g ¶ Quidam. xxviij.
h ¶ Priuilegijs. hoc non poſſunt. xxv. q. ij. c. j. ⁊. ij. imo nec ipſum principeꝫ decet hoc facere: de regu. iur. decet cum ſuis cōcor. li. vj.
i ¶ Et generaliter. vigeſimumnonuꝫ generale.
k ¶ Priuilegia. ꝯcurianda erant ipſis eorum priuilegia: de priuile. dilecti. io. an.
l ¶ Saluatur. de ſumma trini. c. j. §. vna.
m ¶ Unus eſt. ad ephe. iiij. habetur de hac triplici vnitate: ⁊. ſ. e. compi. de ſumma trini. c. j. §. ad hoc. ⁊. ſ. de ſenten. excom. c. j. ad idem. xxiiij. q. j. loquitur.
n ¶ Decet. inſpicimus quid deceat: quod proprie reſpicit honeſtatem: de vo. magne. de elect. cum non deceat. li. vj.

a ¶ Corpis.myſtici.qḋ ē collectio fideliũ: de ꝯſe.diſti.j.eccleſia.cuiꝰ caput ē chꝛiſtus: de ſacra vnc.c.vno ṽ.ſʒ ibi.
b ¶ Contenti.ſ̄.e.ti.accedentibus.io.an.
c ¶ Et qm̃.trigeſimum.
d ¶ Inhibetur.xxiij.di.ꝗꝗ.de hereti.ſi aduerſus.
e ¶ Capitula.concoꝛ.xxxij.q.iiij.ſic circa fi.

R Eligioſi. ponit ſex caſus i qbus religioſos excōicat: ⁊ abſolutionez pa pe refuat: ⁊ ꝑuilegijs ⁊ exēptōibus nō obſtāubꝰ eos oꝛdiarios locoꝝ denūciari ꝑcipit. 2° ibi qbus. ponit ſeptē clpas religioſoꝝ a qbꝰ eos ꝑcipit abſtinē ſub certis penis: quas eis iponi iubet: ⁊ quaſ pꝛelatis ipſoꝝ imponit ſi non ſatiſfecerint. 3° ibi ſane. ponit moderationem circa duos ꝑmos caſus. Et no. per hoc principiũ hanc cōſtitutionē cū ſuis penis ita locum habere in religioſis: ꝙ ſeculares clericos nō icludit. An vero includat religioſos pꝛefectos eccleſijs parochialibus quo ad non ſuos parochianos dubitatur: ⁊ vide qḋ dixi.ſ̄.e.cō.de deci.c.j.in.j.glo.

coꝛpoꝛis[a]: vniꝰ etiã ſint volũtatis: ⁊ ſicut fratres adinuicē vinculo charitatꝭ ſint aſtricti: decet igitur vt ⁊ pꝛelati ⁊ alij tam exempti ꝙ non exempti ſuis iuribus ſint ꝯtenti[b]: ⁊ alt in alterius iniuriã non ꝓſiliat ſeu iacturam. ¶ Uniuerſis itaqʒ pꝛelatis eccleſiarũ pꝛeſentis ſanctiōis edicto diſtricte ꝑcipiēdo mãdamus: quatenꝰ ipſi ⁊ ꝑdictis grauamini bꝰ oino ceſſantes ⁊ ceſſare ſuos ſubditos facientes: viros religioſos exēptos ꝓuilegia tos ⁊ nō exemptos: mendicãtes ⁊ nō mendicātes: charitatiue tractēt ⁊ foueant: ⁊ ſua iura ⁊ ꝓuilegia inuiolabilr̄ eis ſeruēt. ¶ Et qm̃[c] plus ſolet timeri qḋ ſpãliter ꝙ qḋ gnãliter ĩhibetur[d]: eiſdē pꝛelatis diſtrictiſſime ĩhibemꝰ: vt abbates pꝛioꝛes ⁊ alios religioſos ne ad ſua gnãlia vl̕ ꝓuicialia vadãt capl̕a[e] ĩpedire qũolʒ nō ꝑſumãt. l le.v.i ꝯcilio viené.

De priuilegijs ⁊ exceſſibus priuilegiatoꝛum Rubꝛica.

R Eligioſi[f] qui clericis aut laicis ſacramentuʒ vnctionis[g] extreme vel euchariſtie[h] miniſtrare: matrimonia ve ſolēnĩçare[i] nō habita[k] ſup hiſ parochialꝭ[l] p̃ſb̃ri[m] lnia ſpãli[n] aut q̇ excōicatos a canone[o] pꝛeter ꝙ in caſibus a iure expꝛeſſis[p] vel ꝑ ꝓuilegia ſe.ap.cōceſſis[q] eiſdem: vel a ſententijs[r]

f ¶ Specialiter ſequitur...

g ¶ Anctiōis. de hoc ſacro.xcv.di.§.ſʒ iſtḋ.⁊.c.ſe.de ſacra vnc.c.vno.i ꝑn.de ṽ.ſi.q̃ſiuit.de pe.⁊ re.ꝙ te.⁊ dic vt ibi.
h ¶ Euchariſtie.dr̄ ab eu quod eſt bonum: ⁊ charis quod eſt gratia quaſi bona gratia: ⁊ de hac ſatis.ſ̄.ea.cō.de reli.⁊ vene.ſanc.c.vno.
i ¶ Solēnĩçare.i.ſolēniter bñdicere: de hac bñdictione habetur.xxx.q.v.c.j.⁊.iiij.capitulis ſe.xxiij.di.c.vl.de ſpon.conſultationi.de ſe.nup.c.j.⁊.iij.
k ¶ Non habita.ſed nũquid credet religioſus parochiano dicēti ſe hr̄e talez lniam? videtur ꝙ ſic ꝑ id quod no. de pe.di.vj.placuit.qꝛ nō ē ꝑſumendus imemoꝛ ſue ſalutis.j.q.vij.ſancimus.de homi.ſignificaſti.ij.ſʒ ꝯ̄.qꝛ videmus in ſacramēto oꝛdinis cum datur a non ſuo epo ꝙ ibi requiritur plena fides de lnia: ⁊ q̃nqʒ: de cã de temp.oꝛ.c.j.⁊.ij.li.vj.cũ ſi. Item iſta eſt quedam abſolutio facta per parochialem pꝛeſbyteꝝ: ſuper qua nō creditur ei qui ſe dicit abſolutum: de of.oꝛ.ex parte.de ſen.ex.ſicut. Idem ſi dicatur delegatio: de of.dele.cũ in iure.ſed ꝓoſſet ad ꝑmuʒ reſponderi illud ſpeciale: qꝛ ſacramētum oꝛdinis nō datur pꝛopter recipiētem tm̃: immo pꝛopter alios: ⁊ ideo dicitur ſacramētum dignitatis.j.q.j.§.ſi ergo.⁊.§.ecce ſi clericus.⁊ facit qḋ no.de coniu.ſeruo.c.j.in glo.ij.ſʒ iſta ſacramēta recipit qs pꝛopter ſeipſum. Ad ſcḋo all'.reſpondetur: ꝙ illa vera i foro contentioſo: ſecus in penitentiali vt dixi in pꝛedi.decre.ſicut ſuper pꝛima glo.
l ¶ Parochialis. ꝑ hoc quo ad ſcholares mercēnarios ⁊ his ſiles intelligo p̃ſbyterum in cuius parochia ihabitãt ſa.qḋ no.de pe.diſtinc.vj.placuit.de hoc ſcripſi de pe.⁊ re.oīs ſup ṽbo ſacerdote.⁊ ho.tractauit in ſumma de poch.§.pe.ṽ.qs itelligaꝛ parochianus.de pe.⁊ re.§.cui ꝯfitendum ad fi.
m ¶ Pꝛeſbyteri.puto lniam parochialis ſufficere ꝗ adhuc pꝛeſbyter nō eſt: puta qꝛ eſt ĩfra ãnũ: vel diſpēſatū eſt cū ipo ſʒ foꝛmã decre.cum ex eo.de elec.li.vj.vel eſt parochialis collegiata.eo.ti.ſtatutũ.facit de elec.ſuffraganeiſ.de trãſlaꝛ.c.j.⁊ qḋ ibi no.vꝫ etiã ſufficere licētia vicarij gerētis curã ꝑ modũ ꝑdicte decre.cū ex eo.fac.j.de pe.cupiētes.puto etiam poſt factũ a penis excuſari illũ ꝗ hoc fec̄ de auctoꝛitate dioceſani: facit de pe.⁊.re.c.ij.i fi.li.vj.naʒ dioceſis ē parochia epi: de dona.apoſtolice i ꝑn.⁊ eps p̃ſbyter.xcv.di.olim.de pec.cleri.c.ij.⁊ ſa.qḋ ſcripſi de pe.⁊ re.oīs ſuper ṽbo ꝓpo.⁊ hoc eo foꝛtius qñ vacat parochialis eccleſia ſed qñ nō vacat anꝫ factũ cōſulas abſtineri: ⁊ ex licētia epiſcopi vel archipꝛeſbyteri ciuitatenſis hoc nō fieri: lʒ ab illis recipi poſſint: vt ſcripſi de off.archip̃ſb̃ri.c.iij.⁊ eſt ſile de iureiu.ve.⁊ qḋ dixi de iudeis ſiguit.de re iudi.inter.ſuper.iij.glo.
n ¶ Speciali. hic etiã ē dubiũ an hec ſpecialitas reſpiciat ſolum expꝛeſſionē ſacramētoꝝ: an etiã reqrat expꝛeſſionē ꝑſonaꝝ: qḋ eſt dicere an ſit ſatis ꝙ pꝛeſbyter licentiat religioſuʒ vt parochianos ſuos poſſit iungere ⁊ eis euchariſtiam pꝛebere: an requiratur parochianoꝛum expꝛeſſio: quibus hec ſunt pꝛebenda. Item an ſufficiat generalis licentia data parochiano ꝙ poſſit illa recipere a quo vult religioſo: an vero tali religioſo vel parochiano de tali religioſo ſpecialis licentia requiratur: vt bñ ſatiſfiat huic lr̄e ꝯſulo ꝙ de perſonis ⁊ de cōferente ⁊ recipiente ⁊ de ſacramentis fiat ſpecificatio: ad hoc de ſen.excom.ꝯſtitutionem lib.vj.⁊ de dolo ⁊ contumacia.c.ij.cum concoꝛ.ſ̄.ea.compil.de vita ⁊ honc.cleri.c.j.j.de ſentē.excommunicatiōis grauis in fi. Crederem tamē ꝙ ex quo de ſacramento fit ſpecificatio: lʒ nō expꝛimatur nomē parochiani: cum datur licentia religioſo: vel nomen religioſi: cum datur licentia parochiano: euitetur pena: facit de tempo.oꝛdi.c.j.⁊ de offi.vica.c.vl.lib.vj. Et no. ꝙ hic de penitētia non dicitur: que etiaʒ de licentia ſacerdotis pꝛopꝛij recipi nō poſſet a pꝛeſbytero non habente curaʒ: de hoc de pe.⁊ remiſ. omnis ⁊ tamen dato ꝙ reciperetur: non eſt locus huic pene: ſicut etiam non habet locum pena in ſacramēto baptiſmi cum illud hic nō exꝑmatur. io.an.
o ¶ A canone.quocũqʒ etiã a quo eps vel ſacerdos poſſet abſoluere: de ſē.excō.nuper. Et videtur idem de ſnia hoīs: de qua foꝛte ideo nō expꝛſſit: qꝛ ab illa abſoluit qui excōicauit vel eius ſuperioꝛ: de of.oꝛ.paſtoꝛalis. Sed ꝯ̄rium puto vt in caſu illo nō expꝛeſſo nō ſit locus pene: de elec.ſtatutum cum concoꝛ.li.vj.⁊ ad hoc j.e.ti.ibi a ſñijs per ſtatuta ⁊c̄.
p ¶ Expꝛeſſis.de ſen.ex.monachi.⁊.c.cum illoꝛum.
q ¶ Conceſſis.habēt multi religioſi pꝛiuilegium ab apoſtolica ſede ſuper abſolutionibus diuerſoꝛum caſuum.
r ¶ A ſententijs.puto ꝙ oēm ſniam includat excōmunicatiōis ſuſpenſionis vel interdicti: cuius neceſſaria ſit abſolutio.

a ¶ Prouicialia. aut ſynodalia: de vtriſq; de accu. ſic oli cū ꝯcor.

b ¶ Vtamur. ꝯcor. de here. accuſatus. §. ille quoq;. li. vj. ⁊. j. de pe. ⁊ re. c. ij. ⁊ vide quod ibi dicam.

c ¶ Queq;. etiā religioſum vel conſocium. nihil enim excipit q dicit quodcūq;: de ma. ⁊ obe. ſolite i fi.

d ¶ Incurrāt. qd de recipiētib⁹ abſolutōes vel ſacra ṗdcā: an ex tali pricipio ſint damnati? vide qḋ dixi de ſē. ex. ꝯtigit. j.

e ¶ Abſoluendi. niſi in mortꝭ articlo. ſ. e. cō. de hē. c. j. ⁊. ij. ⁊. j. de penis

f ¶ Nūciari. ſic. ſ. (. c. j. e. cō. de cenſi. c. ſi. j. ti. j. c. ij. in fi.

g ¶ Suffragāte. gn. ſ. penā icurrāt ⁊ denūciēt vt ē dictū. Priuilegia eni ſup his ꝯceſſa tollere nō ītēdit: vt. ſ. pz: ꝯcor. qḋ dixi. ſ. e. cō. de deci. c. j. i

h ¶ Detrahāt' vj. q. (ſi. j. detſiores. dic hiero. ad ruſticū: Nō ē humilitatis mee atq; menſure de miniſtris eccliaꝝ ſiniſtꝝ q̄ppiā dicere: hēant illi ordinem ſuum ⁊ gradū xvj. q. j. ſi clericat⁹. Tullius in reīnuectiua ꝯtra ſaluſtiū in fi. ſepius vidi grauius offendere aīos auditoꝝ eos q aliena vitia apte dixerūt: q̄ eos qui ꝯmiſerūt. Intelligo aūt hāc lr̄am cū nominatim detrāhūt: vel per circūlocutionē que vicē hēat ꝓprij nomis: al's i genere bn̄ liceret ṗdicatori tangere vitia ṗlatorū. vn̄ dn̄s dixit: ſup cathedrā moyſi ſederunt ſcribe ⁊c̄. matth. xxiij. j. q. j. oia. licet ergo i genē qḋ nō i ſpecie: de offi. or. ſi ſacerdos. caueāt tn̄ vt etiā in generali locutiōe linguaꝫ refrenēt: q: qui inconſiderate loquitur: ſentiet mala. v. q. v. §. ſꝫ aliud. xliij. diſtincti. ſit rector.

per ſtatuta ꝓuīcialia[a] aut ſynodalia ꝓmulgatis: ſeu vt v̄bis eorū vtamur[b] a pena ⁊ culpa abſoluere queq;[c] ṗſumpſerint excōicationis icurrāt[d] ſniam ipſo facto p ſedē aplicā dūtaxat abſoluēdi[e]: quoſ etiā locorū ordiarij poſtq; de hoc eis ꝯſtiterit excōicatos faciāt publice nūciari[f]: donec de abſolutiōe ipſoꝝ eis fuerit facta fides: nullo religioſis eiſdē ſup hoc exēptōis vl' alio ṗuilegio ſuffragāte[g]. ¶ Quib⁹ etiā i v̄tute ſcē obediētie: ⁊ ſub itermīatiōe maledictiōis eterne diſtricti⁹ ihibem⁹: ne i ſermonibus ſuis eccl'aꝝ ṗlatis detrahant[h] aut etiā retrahāt laicos ab eccl'aꝝ ſuaꝝ frequētia vel acceſſu[i]: ſeu indulgētias ꝓnūciēt indiſcretas[k] neue cū cōfectiōibus teſtamētorū itererūt a reſtitutiōib⁹ debiti aut legatis matricibus[l] eccl'ijs faciendis retrahāt teſtatores: nec legata vel debita aut male ablata icerta ſibi aut alijs ſingularib⁹ ſui ordinis fratrib⁹ vel ꝯuentib⁹ in alioꝝ[m] ṗiudicium fieri ſeu erogari ꝓcurent: nec etiā i caſib⁹ ſedi[n] ap. aut locorū ordinarijs[o] reſeruatis quē q; abſoluē[p]: aut pſonas eccleſiaſticas ṗſerti[q] corā iudicib⁹ delegatis[r] a nobis ſuā ꝯ eos iuſticiā ꝓſequētes vexare idebite aut ad loca plura[s] ⁊ ṗſertim multū remota[t] conuenire preſumāt. ¶ Siq̇ v̇o ṗmiſſa vel aliqḋ[u] de ṗmiſſis attētare ṗſumpſerint: p duos menſes ſubiaceāt ṗenis illis q̄ ſꝫ eoꝝ regulā vl' ſtatuta ꝓ grauibus[x] criminibus ſeu culpis eis cōſueuerūt iponi: ſup[y] q̄b⁹ abſq; manifeſta neceſſitate[z] cum eis nō valeat diſpenſari. ¶ Ceterū prelati eoꝝ niſi de his que occaſione ṗmiſſoꝝ exceſſuūꝫ ad eos q̊q̊ mō ꝑuenerit[a]: eccleſijs aut pſonis eccl'aſticis[b] dānificatis vel leſis ſatiſfactioneꝫ plenariā[c] exhibuerit ifra menſem: poſtq; ſup hoc fuerint requiſiti[d]: ſuſpenſionis[e] ſniaꝫ vſq; ad ſatiſfactionē debitā eo ipſo incurrūt: nō obſtantibus in premiſſis ſtatutis aut quibuſlibet priuilegijs cuiuſcūq; tenoris exiſtant. ¶ Sane religioſis illis quib⁹ eſt ab apoſtolica[f] ſede cōceſſum: vt familiaribus ſuis domeſticis[g] aut pauperibus in hoſpitalibus ſuis degentibus ſacramenta poſſint eccleſiaſtica miniſtrare[h]: nullum ex premiſſis volum⁹ quo ad hoc preiudiciū generari. Idem in eodem.

i ¶ Acceſſu. facit de parochi. c. ij.

k ¶ Indiſcretas. ſ. nō ꝯceſſas: ⁊ de his. j. de pe. ⁊ re. c. ij.

l ¶ Matricibus. cathedralibus vel alijs: de v̇. ſi. venerabili. de ṗſcrip. c. j. ⁊. c. ex traſmiſſa. de traſac. ṗterea. ij. j. de ſen. ex. c. j.

m ¶ In alioꝝ. ſ. q̄bus debētur vel q̄bus legare volebāt. poſſꝫ etiam itelligi de epis: q̄bus ꝯpetit diſpoſitio male ablatoꝝ incertorū de q̄bus ṗmiſit: ⁊ tūc faceret pro hoſti. in his que ſcripſi poſt euꝫ de iudeis cum ſit. de vſu. cū tu. al's videretur facere ꝯ archi. i eo qḋ legitur ⁊ no. de teſta. c. ij. li. vj.

n ¶ Sedi ap. hos colligi guil. in repertorio de pe. ⁊ re.

o ¶ Ordinarijs. de hoc no. de pe. ⁊ remiſ. ſi eṗs. li. vj. ⁊ per hoſ. in ſumma de peni. §. cui cōfitendum in fi. ij. colū.

p ¶ Abſoluere. a peccato vel culpa. de abſolutione eniꝫ ab excōmunicatione dixi in prima parte.

q ¶ Preſertim. hic duplex punctatio.

r ¶ Delegatis a nobis. facit de immu. ec. c. qm̄ li. vj.

ſ ¶ Plura. de reſcrip. c. ſi.

t ¶ Remota. lꝫ. n. in hoc ſit ꝓuiſuꝫ ṗ decre. nōnnulli. de reſcrip. ⁊. e. ti. ſtatutū. li. vj. tamē q̄nq; dant eis ꝯſeruatores, q̄bus dat poteſtas trahendi vltra duas dietas: nō obſtātibus ⁊c̄.

u ¶ Vel aliqḋ. no. q; equalis ē pena ꝓ vno actu ꝓhibito ⁊ pro pluribus ſic. j. ti. j. c. j. §. ciuitas. ⁊ fa. ad no. vj. q. j. imitare. ⁊ ad id quod ſcripſi in q. gualteri.

x ¶ Grauibus. decre. nō ſolū in fi. de regula lib. vj. dicit pro grauioribus.

y ¶ Super q̄bus. penis.

z ¶ Neceſſitate. puta infirmitate ſenectute vel his ſimilibus.

a ¶ Peruenerit. ergo vbi nil peruenit nō eſt locus huic pene.

b ¶ Eccleſiaſticis. laicis ergo nō prouidet.

c ¶ Plenariā. cō. cor. ſ. e. cōp. de here. c. ij. v̇. a qua. intelligo autē q; fiat plenaria quando perceptum ad illā ſufficit: vt probat precedens lr̄a.

d ¶ Requiſiti. fac quod dixi. ſ. e. cō. de deci. c. j. ⁊. dic requiſiti ab his quorum intereſt vt ibi.

e ¶ Suſpenſionis. declarari debuiſſet an ab officio an ab adminiſtratione. puto tamen q; de ſuſpenſiōe ab officio loquatur: ⁊ an includat ſuſpenſionem beneficij dicaꝫ. j. de penis cupientes.

f ¶ Aplica. gnāle ṗuilegiū circa hoc. ſ. totū orbē reſpiciens ſolus papa ꝯcedit: ſpāle tn̄ quo ad ſuā dioce. ꝯcederet eṗs ex cā: quod dic vt de reli. do. ꝯſtitutus. de re iudi. cū inter. ſi nule quod dixi de altari viatico: de priui. in his.

g ¶ Domeſticis. de v̇. ſi. c. vl. li. vj.

h ¶ Miniſtrare. ꝯcor. ſ. e. cō. de reli. do. q: ꝯtingit in fi. per quā qḋ hic de priuilegio d: videt etiā ex cōſuetudine poſſe cōpetere: niſi dicas q; illa decre. non dicit valere cōſuetu-

dinē ꝙ religioſi talia miniſtrēt: ſʒ dicit valere ꝯſuetudinē ꝙ ſacerdos hoſpitaliū vl' ſacerdotes parochiales paupib⁹ ⁊ familie illa miniſtrēt. poſſūt ergo ꝑuilegiū hoc caſu qḋ nō
i ꝑōt cōſuetudo: facit de pe. ⁊ re. ſi eṗs in ſi. li. vj.
Archieṗo. archieṗi ꝑ loca exēpta ꝓuīcie ſue faciūt crucē añ ſe deferri: ipi etiā ⁊ diocoſani ibi bñdicūt: audiūt diuina ⁊ illa celebrāt ⁊ faciūt celebrari: ꝑ hoc tñ exēptis vl' ꝑuilegiatis in alijs nullū fit ꝑiudiciuʒ ſcḋa ibi ſimili mō tertia ibi ſic tamē.

eṗs celebrās vtit̄ illo. qḋ vt dixi approbat ꝯſuetudo: ſed ſi iuriſditiōe vl' offō vti vellēt: puta ordinādo degradādo chriſmādo vel ſilia faciēdo: tūc ſine lnia eṗi id nō poterūt. ix. q. ij. ꝑ totū. Si tñ circa illoꝝ exercitiū hñt lniaʒ eṗi: puto ꝙ vti poterūt pontificalib⁹: ⁊ in h̄ differāt pōtificalia a pallio: quo nō vteret̄ archieṗs in aliena ꝓuīcia etiā de lnia illi⁹ ad quē ſpectat: niſi ſup hoc eēt ꝑuilegiatus: de vſu pa. ex tuaꝝ. ſtrictiorē eñi vſus pallij ꝙ̄ʒ pōtificaliū: vt ibi pʒ: ⁊. e. ti. ad honorē. ⁊. c. j. ⁊. ij.

Archieṗo [a] per quis loca exēpta [b] ſue ꝓuincie faciēti tranſituʒ: aut ad ea forſitā declināti [l] vt crucem [m] ante ſe libere portari faciat: bñdicat [n] populo: diuina officia ꝓuatiʒ vl' publice ibidē audiat: ⁊ ea etiā ī pōtificalibus [o] celebret ⁊ faciat in ſua preſentia ſine [p] pontificalibus celebrari [q]: quonis ꝑuilegio cōtrario nō obſtāte ſacro approbante ꝯcilio preſentis cōſtitutionis ſerie duximus ꝯcedendū. Simili modo cōcedimus epiſcopo: vt in locis eiſdē [r] ſue dioceſis poſſit pplō bñdicere: audire diuina officia: ⁊ ea etiam [s] celebrare: ⁊ ī ſua preſentia facere celebrari [t]. Sic tñ ꝙ pretextu ꝯceſſionis h⁹i in locis ipis exemptis vel circa hoc priuilegiatꝭ nullā aliā iuriſditionē [u] idem archiepiſcopus vel epiſcopus exerceat: nec perſonis exemptis vel priuilegiatꝭ moleſtiam inferat vel grauamen nullūq; exemptioni vel priuilegijs eorūdem aliud preiudicium generetur [x]: nec ipſis archiepiſcopo vl' eṗo ius aliud quomodolibet acquiratur [y].

Clemēs. v. in ꝯcilio v ienenſi.

De penis

Siquis [z] ſuadēte diabolo [a] in loco [b] ſacrilegij genus prupetit: ꝙ quēuis [c] pontificem iniurioſe vel temere [d] percuſſerit aut ceperit ſeu banniuerit [e] vel hec mandauerit [f] fieri: aut facta ab alijs rata [g] habuerit: vl' ſocius in his fuerit facientis: aut cōſiliū in his deberit aut fauorem: ſeu ſcienter [h] defenſauerit [i] eundem in illis caſibus

k Exempta. hoc diſcernit per ea q̄ habentur eo. ti. ſi papa. li. vj.

l Declinanti. de ꝑſcrip. cū ex officij ⁊ hic iunge lr̄aʒ ſacro approbāte cōcilio pñtis ꝯſtitutionis ſerie duxim⁹ concedendum.

m Ut crucē. de hac. eo. ti. antiqua ⁊ vt li. pen. c. j.

n Bñdicat. ſolēniter ꝑ illa v̇ba: ſit nomē dñi bñdēm ⁊ vide qḋ no. ḋ cō. di. j. cū ad celebrādas. xxvj. q. vj. miniſtrare. xcv. diſ. ecce. ⁊ qḋ no. de ꝑui. abbates. li. vj.

o Pontificalibus. intelligo etiā cū pallio quod eſt pontificale archiepiſcopi: diebus tamē permiſſis qui no. de vſu pal. ad honorem. ⁊ intra eccleſiam. e. ti. c. j.

p Sine pōtificalib⁹. ergo eṗs nō poſſet ibi facere in pōtificalib⁹ celebrari. qḋ intelligo niſi eſſet dioceſan⁹ cui hoc cōpetit ſuo iure: vt. j. dicam: facit pro inno. hec littera.

q Celebrari. ponit hic duo vt diuerſa. vñ aliud ē celebrare: aliud quaſi auctoriçādo ſibi facere celebrari: aliud ſimpliciter audire. In primo ⁊ ſecūdo caſu excōicatus irregularitatem incurrit: ⁊ ſic loquatur de cle. excōi. mi. illud in ſi. In tertio non: de hoc ſcripſi de exceſ. prela. c. ſi.

r Eiſdem. ſ. exemptis vel circa hoc priuilegiatis.

s Etiā celebrare. ī pōtificalib⁹. ꝑ illud qḋ dicit ſili mō ſcias qḋ no. ino. de vſu pal. c. ſi. ꝙ eṗi ī dioceſib⁹ alienis etiā ſi de lnia dioceſanoꝝ celebrēt nō vtūt̄ pōtificalib⁹ niſi ſup h̄ ſint ꝑuilegiati: all'. de renū. ad ſupplicationē. ſʒ hoſt. ibi dic̄ ꝙ etiā ī pōtificalib⁹ ⁊ ſine lnia poterūt celebrare: ſicut ꝓuat gnālis ꝯſuetudo: ⁊ etiā ꝑdicare: niſi ſpāliter ꝓhibeāt̄: remittēs ad no. eē̈ de here. cū ex iniūcto. Iſta lr̄a vī facē ꝓ hoſt. incꝙ̄ʒtū in locꝭ exēptis his vtit̄. In ꝯ̄triū facit ꝓ inno. incꝙ̄ʒtū lr̄a dicit: ꝙ archieṗs ſibi celebrari facit ſine pōtificalib⁹ fortiter facit. Itē qꝛ h̄ dic̄ lr̄a vſū pōtificaliū ꝯpetere archieṗo intra ꝓuinciā: eṗo ītra dioceſim: facit. e. ti. abbates. ⁊. c. vt apoſtolice. li. vj. poſſet dici dictū hoſt. ꝓcedere qñ pontificalibus vtit̄ ſine iuriſditionis exercitio: vt miſſam celebrādo ⁊ ꝑdicādo: facit e. ti. c. vlti. li. vj. ⁊ qḋ not. vj. q. iij. c. j. ſed ob. ſ̄. ꝓxi. rñ. vt ꝑdixi. dici poſſet: ꝙ archieṗs nō cōmittit eṗo vſum pontificaliuʒ extra ſuam dioceſim: ſed ſuo iure

t Celebrari. ſine pontificalibus: vt. ſ̄.

u Iuriſditionem. facit xviij. q. ij. luminoſo. de of. or. cum eṗm. li. vj.

x Generet̄. ꝯcor. ſ̄. e. cō. de ſo. ꝯp̄. ꝙ̄ʒuiſ. in ſi.

y Acquirat̄. ꝯcor. e. ti. qꝛ intentionis.

z Siqs ſuadente. ꝑcutiēs eṗʒ capiens bāniēs vl' h̄ mādās vel ratificās ſocius cōſiliari⁹ fautor ⁊ defenſator cū ſuis poſteris ciuitas in hoc delinquēs ⁊ eius officiales penis varijs ꝑ ꝯciliū puniūt̄. 2° ibi nec ſup hoc. excuſat rigorē dicēs: ꝙ grauiores pene deberēt īponi. 3° ibi: ſane. repetit ius antiquū de abſolutis ī mortis articulo: q ſanati reīcidūt ſi non ſatiſfaciant.

a Diabolo. ꝯcor. xvij. q. iiij. ſiqs ſuadēte diabolo. ⁊ facit ad caſū. e. q. ſiqs deinceps. ij. q. j. in primis. v̇. de ꝑſona ianuarij. C. de epiſ. ⁊ cle. ſiqs in hoc.

b In h̄. ſūt. n. diuerſa gnā ſacrilegioꝝ de qb⁹. xvij. q. iiij. §. ſacrilegiū. ⁊. c. ſe. ⁊ de hoc ⁊ de ipius varijs penis no. e. q. ſacrilegiū.

c Quēuis pontificē. illos ergo q renūciauerūt loco nō ordini videt̄ includere: de or. ab epi. c. j. ſed tūc nō erit locus pene de q̄ j. v̇. a feudis. ⁊. v̇. ipſius filij. Electos vero nondū ꝯſecratos qui pontifices. i. epiſcopi non ſunt: non videtur includere.

d Uel temere. Ille igit̄ q ꝑcuteret ſe defendēdo nō ligabit̄ his penis: fa. e. ti. in qbuſdā. ⁊ qḋ ibi no. ⁊. e. ti. felicis in ꝑn. li. vj.

e Bāniuerit. ꝯcor. de iniur. oli. ⁊ no. ꝙ plus h̄ʒ decr. felicꝭ. e. ti. li. vj. ꝙ̄ʒ iſta ī eo ꝙ punit hoſtl'r inſequētē: iſta ſola ꝑcutiētē capiētēʒ vl' bānientē: hʒ tñ plus iſta ī eo ꝙ punit bānientē: qḋ illa nō facit

f Mādauerit. no. caſū quo punit̄ ſolū mādatū: ⁊ eſt maleficiū ꝑfectū: ꝯcor. de homi. ꝓ humani ad ſi. li. vj. ⁊ vt ibi no. pnia ⁊ reuocatio hoc caſu nō prodeſt. Sed qꝛ hoc durū videt̄ quē ex ſolo mādato maleficio non ſecuto tot penis inuolui: ⁊ qꝛ regulariter verba cū effectu recipiuntur: de cle. non reſi. relatum cū concor. ideo poteſt exponi vel hec. ſ. percuſſiones captiones vel banna iam facta: facit. e. ti. felicis. in prin. de ſen. ex. quicunq;. li. vj.

g Rata. oportet ergo ꝙ hec facta fuerint ipſius contemplatione: al's ratum habere non poſſet: de reg. iur. ratum quis. li. vj. ⁊ e. li. de ſen. ex. cum quis. ⁊ no. e. ti. felicis. in prin. li. vj.

h Scient. q hoc allegat h̄ ꝓbet: qḋ dic vt de re. iu. ꝑſumit̄. li. vj.

i Defenſauerit. qꝛ lr̄a iſta de his q̄tuor tractat. ſ. de ſocio ꝯſiliario fauorē dāte ⁊ defenſante: de ſingulis videamus. Circa ꝑmū ſciendū ꝙ ſocij ꝓprie dicunt̄ ſm deriuatores ꝓpter periculū vel opis ſocietatem: ⁊ dicit̄ ſocius a ſequor eris. vñ dicunt ꝙ ſocius

de p̄dictis[a]: in q̄bus excõica tionē ꝑ iã editos canones[b] nõ ſubiret: ſit h⁹ nr̃e ꝯſtõis aucto ritate: nõ obſtãte q̄cũq; ꝯſue tudine[c]: quã reputam⁹ appro bãte ſacro ꝯcilio poti⁹ corru ptelã: anathematis mucrone percuſſus: a quo nequeat niſi per ſũmũ põtificem[d] preterq̄ in articulo mortis abſolui.

¶ A feudis inſuꝑ locatiõib⁹ officijs ⁊ bñficijs ſpũalibus ſi ue tꝑalibus q̄ ab eccl'ia cui ſic offenſus p̄eſt ep̄s obtinet ca dat h̄ ipſo: ac ad eandē eccl'iaʒ libere reuertãt[e]: ipi⁹ filij ꝑ ma ſculinã[f] deſcēdētes lineã vſq; ad gnãtionē ſcõaʒ[g] oĩ ſpe diſ pēſatiõis adēpta reddant ipo fcõ inhabiles ad eccleſiaſtica bñficia i ciuitate[h] ⁊ dioceſi in q̄b⁹ idē ep̄s p̄ſidet obtinēda[i].

¶ Terra q̄ꝫ ipſi⁹: dũ tñ vltra vnã dio. nõ cõtineat vſq; ad ꝯdignã ſatiſfactionē eiuſdeʒ: necnõ loc⁹ aut loca alia i q̄b⁹ capt⁹ ep̄s detinebit[k] q̄ꝺdiu de tētio ip̄a in eiſdē durauerit: ec cleſiaſtico ſubiaceãt iterdicto

¶ Q. ſi terra eiuſdē duas di oc. vl' vltra ꝯtineat: dio. domi cilij p̄ncipalis ipſi⁹ ⁊ illa etiã in q̄ fuerit delictũ cõmiſſuʒ: ſi ſua[l] ſit: ⁊ due alie q̄ ſb ipſo ſint eidē loco magi vicine[m] interdi cto ſubiaceãt ſupradicto: ⁊ q2 eo maior erit ipſi⁹ ꝯfuſio quo ſua fuerit culpa potētior: quo uſq; dignam ſatiſfactionē pre ſtiterit. per omnes illius loci in quo cõmiſſum eſt facinus necnõ ciuitatũ ⁊ dioceſim vi cinaꝝ eccl'ias q̄buſlibet dieb⁹ dñicis ⁊ feſtiuis pulſatis cam panis ⁊ candelis accenſis[n] ex cõicatus publice nuncietur: ⁊ cũ abſoluēdus fuerit ſufficien ter ⁊ idonee caueat: q̄ iferēde pene parebit: ⁊ auxiliãte dño pñiam peraget iniũgendaʒ[o].

¶ Ciuitas aũt q̄ premiſſa vl' eoꝝ aliq̄ḋ i ep̄ʒ ſuũ cõmiſerit interdicto[p] donec[q] ſatiſfecerit ſubiaceat mēorato. ¶ Ptãs vo ꝯſiliarij bailiuus[r] ſcabini[s] aduocati conſules rectores ⁊

ꝓprie in ꝑiculo: collega in offõ: comes i itinere: ꝯſors i p̄mio: ſo dalis in mēſa vl' in ſede: ſʒ nos iuriſte dicim⁹ ſociũ i crimine. xxij. q. iiij. ſi ad pctm̃. xxvj. q. ij. illud. in fi. In eccl'ia de of. dele. cũ. R. d ſen. ex. ex tenore. In ordine de ꝯfeſ. c. j. in fi. In via: de vo. c. ij. In ꝯiugio. xxvij. q. ij. cũ societas. In lucro: de ſpõ. c. ij. de ſepul. c. j. de ſocio criminis: ḋ quo ad ꝓpoſitũ: ⁊ quē q̄nq; vocam⁹ ꝯſortē: de here. cũ ſm lib. vj. dicit canõ quē malis tripl'r ſociari cõmittēdo: fauēdo: non corripiendo. xxiij. q. iiij. ita plane. ⁊ iõ non caret ſcrupulo ſocietatꝭ occul te ⁊c̃. lxxxvj. d i. facientis. ij. q. vij. negligere. de ho mi. ſicut. §. ij. hic tamen puto ſtricte ſociũ ſumi ꝑ agēte: q aliq̄d cooꝑat ad actũ ꝑcuſſiõis captiõis vl' banni. ⁊ lʒ i delinquē do ſint q̄nq; plures ſocij quoꝝ null⁹ ē p̄ncipalior ⁊ tales includũt ſub agē tibus de quibus p̄miſit q̄nq; tñ vn⁹ ē p̄ncipalis alt' cooꝑans: ⁊ ſic ſumit hic ſoci⁹: qḋ pʒ: q2 de fa ciēte p̄miſerat. ⁊ ē ſilis di ſtinctio circa vnionē: nõ ne ſe. va. c. j. Circa ſcõm de ꝯſiliario nõ inſiſto: ſʒ vide qḋ no. de re. iu. nul lus ex ꝯſilio. li. vj. ff. de ꝟ. ſi. ſepe in fi. ff. man. l. ij. i fi. inſti. de ob. q̄ ex delic. §. ope. Circa 3m de fauto re vl' fauēte ſciendũ ē q̄ eſt ſimplex fauor qui nil adijcit ad peccandũ: de quo. e. ti. felicis. §. illud. li. vj. ⁊ de tali nõ vi h̄ in telligēdũ ꝑ id qḋ dicit i his vt ſtatim dicã. Item ſciendũ q̄ canon dicit il lũ impietati fauere: q obuiare põt ⁊ nõ obuiat. xxiij. q. iij. q põt. lxxxiij. di. error. de ſen. ex. q̄ꝫte. ſed de hoc dic vt ibi. ⁊ q2 lr̃a h̄ di cit in his. ſ. ꝑcuſſiõe captiõe vl' banno: pʒ q̄ fauēs huic delinquē ti poſt delictũ p̄ter defenſorē de quo ſequit nõ incurrit hãc penã in mã hereticoꝝ latius repiunt fautores: de q̄b⁹ de here. excõica mus. §. credētes. e. ti. c. ij. ⁊ c. ꝯ chriſtianos. li. vj. vt ligent ibi etiã p⁹ delictũ ⁊ poſt ſñiaʒ fauētes: de quo ꝑ hoſti. in ſũ. de here. §. pe. ⁊ dixi in p̄di. §. credētes. ⁊ facit de here. accuſatus. §. pe. li. vj. Cir ca quartũ de defenſore eſt aduertēdũ: q̄ lr̃a nõ repetit in his qḋ p̄dixit in tribus proximis caſibus: per qḋ puto q̄ etiã defenſorē poſt maleficium punire intendit. Eſt ergo quidam defenſor vel auctorizator delicti ⁊ talis grauius punitur q̄ꝫ agens. xj. q. iij. q ꝯſentit. xxiiij. q. iij. qui alioꝝ. ⁊ no. ij. q. j. notũ. de offi. dele. c. j. Eſt alius defenſor q etiã poſt delictũ defendit: puta impediendo: ne delinquēs ad manus iudicis veniat examinãdus vel puniēdus xxvij. q. j. ſi cuſtos. facit. xxj. q. v. per totũ. vel ne fiat executio: de of. deleg. ex lr̃is. ⁊ hunc etiam intendit includere: ⁊ probatur. e. ti. felicis. li. vj. poſt p̄n. ibi poſtea receptauerit vel defenſauerit ⁊c̃. Nõ tamē puto q̄ is qui talē defenderet ne ledat a priuato nedũ tertio ſed illo offenſo: puta ep̄o. vel eius cõſanguineis vindicare volētibus includat hac pena: cũ illa ſit iniuria ad quã etiã ꝓpul ſandam a ſocio quis tenet: de ſen. ex. dilecto. cũ ſuis ꝯcor. li. vj. De illo q defendit in iudicio patrocinando vide qḋ dixi poſt hoſti. de cle. ex. propoſuit. ſuper ver. fautorem.

a ¶ De predictis. vt in banniente vel id mandante vl' id ra tum habente ſocio ⁊c̃. ⁊ hec littera probat q̄ in his caſibus quibus per antiq̄ iura contrahebatur excõicatio nõ iteratur per hanc conſtitutionem.

b ¶ Canones. xvij. q. iiij. ſiquis ſuadente. de ſenten. ex cõi. nuper. ⁊ c. qui cunq;.

c ¶ Cõſuetudine. que forſan habebat tales capi vel banniri per reges vl' principes: ꝯcor. de iudi. clerici.

d ¶ Pontificem. concor. de ſen. ex. c. j. io. an.

e ¶ Reuertantur. concor. e. ti. ad au res. ⁊ c. in quibuſdam.

f ¶ Maſculinã. in telligebat. ⁊ ſi non fuiſſet appoſitũ. e. ti. vbicũq;. li. vj.

g ¶ Secundã. de cre. in quibuſdam e. ti. punit quartã: ſed illa in homici dio vel mutilatiõe ⁊ quo ad perſonas ibi expreſſas. ſ. pa tronos aduocatos vicedominos feu datarios ⁊ bñficiatos: ⁊ priuat q̄rtaʒ generationem etiã a clericorum colle gio. iſta latius loquitur quo ad perſonas: ſtrictius quo ad deſcendentes: ⁊ penam inhabilitatis beneficiorum in illis dioceſibus tm̃. io. an.

h ¶ In ciuitate. no. inhabilitatē bñficij in vno loco non in alio. cõcor. de exceſ. p̄la. illud. ⁊ fa. qḋ no. de ap. paſtoralis in vlti. glo. ⁊ eſt ſi. de elec. ſi cõpromiſſarius. §. pe. li. vj.

i ¶ Obtinēda. nõ priuat obtentis. credo tamen q̄ illa per mutare non poſſet cum alio beneficio ipſius dio.

k ¶ Detinebit. ꝯcor. de ſpõ. nõ eſt nobis. ⁊ vide qḋ ibi nõ.

l ¶ Suaſit. vide quod no. ⁊ dixi de poſtula. c. j.

m ¶ Vicine. concor. de priuile. c. ſuper ſpecula. cum ſuis concordantijs.

n ¶ Accēſis. extinctis ⁊ pedibus ꝯculcatis. xj. q. iij. debēt.

o ¶ Iniungenda. concor. e. ti. felicis. §. cum autem. li. vj.

p ¶ Interdicto. concor. eo. ti. felicis. in fi. de elec. vbi peri culum. §. ciuitas. li. vj.

q ¶ Donec. vide quod ſuꝑ eo. ver. dixi. ſ. e. cõ. de deci. c. j.

r ¶ Bailiuus. vulgare prouincialiũ: de ſen. ex. dilecto. li. vj. in francia dicuntur prepoſiti: de ver. ſig. ex parte. j.

ſ ¶ Scabini. vulgare gallicorum: concor. de ali. iudi. mu. cauſa facta. c. ij. de immu. ec. c. j. li. vj.

officiales ipſi⁹ quocū q̄ noīe cēſeāt in premiſſis cupabiles exiſtētes ſimilit̄ excoicatiōis ſentētie: a qua niſi vt p̄mittit̄[a] nō valeant abſolutionis obtinere beneficium: ſint ſubiecti. ¶ Que omnia tanto magis[b] in epiſcopoꝝ interfectoꝛib⁹ ſunt ſeruanda: quanto in eos ſeuerioꝛ q̄ in prefatos penaꝝ exurgere: ⁊ grauioꝛis indignationis aculcus deſeuire[c]. ¶ Nec ſup hec quiſq̄ miret̄: q̄ p̄miſſa ꝑpetrātib⁹ pēas nō inferimus grauioꝛes. lʒ enim qȯ dicere pudʒ: hec prohdoloꝛ[d] frequent̄ occurrāt multiſq̄ craſſātibus[e] opus eſſet exēplo[f] ⁊ ex dignitate offēſi[g] pēaʒ metiri deceat offendentis: epi n. dicūt̄ ſāctiſſimi[h] xp̄i: legati[i] exiſtunt ſpūales: ſunt patres[k] noſtriq̄ fratres[l] ⁊ coep̄i[m]: colūne[n] cōprobant̄ eccl'e: q̄re grauez opoꝛteret eē penaʒ[o] culpe violātis dignitatē tante p̄eminentie adequādam. ¶ Volumus tn̄ ad p̄ns i penarū exaggeratiōe tēperare rigoꝛem ad penas alias ꝓceſſuri: ſi ꝓteruitatez[p] delinquentiū hoc expoſcere videam⁹. ¶ Sane ſiq̄s in aliquo caſuū p̄dictoꝝ fuerit ab excōis ſn̄ia in moꝛtis articulo abſolutus: niſi poſtq̄ priſtine reſtitut⁹ fuerit ſanitati q̄ cito cōmode[q] poterit conſpectui rōani pōtificis ſe p̄ntare curauerit: eius mandatū humiliter recepturus ꝑut iuſticia ſuadebit: in eādē excōis ſentētiaʒ recidat ipſo facto: q̄uis eniʒ ſup hoc ſatis plene in iure alibi[r] ſit ꝓuiſū: nec tamen aliq̄s in hoc ex ignoꝛantia iuris ſe ſatagat excuſare[s]: hoc expreſſe premiſſis duximus anectendum. Idem

Multoꝛum ad nos grauis querela deduxit: q̄ nonnulli obtinētes tempoꝛale dominium[t] viros ſepe eccleſiaſticos[x] capere captoſq̄[y] donec ſua reſignent beneficia: aut ne citati ad apoſtolicam[z] ſedem ab homine[a] vel a iure[b] venire ad ipſam valeant: auſu detinere ſacrilego non verentur: citatos eoſdeʒ in exitu ſuoꝛum diſtrictuū vt plurimū capientes. ¶ Conſiderantes igitur quantum ex his tam noſtro ⁊ apoſtolice ſedis honoꝛi[c]: q̄ ꝑſonarum eccleſiaſticarū quieto ⁊ proſpero ſtatui non ſine dānanda exempli ꝑnicie derogetur: ſacro approbāte cōcilio ſtatuimus: vt preter ſentētiam canonis[d]: quam facientes ⁊ fieri ꝓcurantes p̄miſſa[e] icurrere dignoſcūt: ꝓcurātes ipſi perſone eccleſiaſtice[f] exiſtentes a perceptione fructuū eccleſiarum ſuarum: ſi fuerint prelati[g]: triennio ſint ſuſpenſi[h]: q̄ ſi inferioꝛes[i] extiterint:

a ¶ Premittit̄. ſ. per ſedem apoſtolicā in moꝛtis articulo.
b ¶ Tātomagis. arguit a minoꝛi: de h̄ de elec. cū in cūctis.
c ¶ Deſeuire. cōcoꝛ. eo. ti. felicis. §. ſiquis vero. li. vj.
d ¶ Prohdoloꝛ. interiectio dolentis cum aliquis in dolore loquit̄. Aliq̄ dicunt q̄ ſunt due partes: ⁊ duobus accētibus debent legi.
e ¶ Craſſātib⁹. q̄ſi crudeliter gradiētibus. ij. reguʒ vlti. ceſſet i'erfectio ⁊ ſs idignatio q̄ craſſatur in populo: ad idē. xxiij. q. ij. militare. ff. e. capitaliū vltra mediū ⁊. §. fi.
f ¶ Exemplo. ff. de penis aut ſcā. §. fr.
g ¶ Offenſi. de ſen. ex. cū illoꝝ. ⁊ vide qȯ no. de calū. c. j. i glo. ij. d̄ eta. ⁊ q̄li. cū bone in. j. glo.
h ¶ Sāctiſſimi. in auc̄. de ſan. epiſc. colla. ix.
i ¶ Legati. ij. q. vij accuſatio in fi. ⁊. xxj. di. in nouo.
k ¶ Patres. ij. q. vij. qualis.
l ¶ Fratres. de cri. fal. q̄ʒ graui.
m ¶ Coepiſcopi. xxiiij. q. j. quoties de accuſa. lʒ. in fi.
n ¶ Colūne. ij. q. vij. accuſatio. de accu. qualiter. ij.
o ¶ Penā. adeq̄ndā culpe violantis dignitatē tante preeminētie qȯ ſeq̄t.
p ¶ Proteruitatē. vt lit. nō cōteſ. q̄m in fi. de iudi. cum non ab homine.
q ¶ Cōmode poterit. idem verbū de ſen. ex. eos qui. j. ⁊ ij. li. vj. decre. decetero. co. ti. dicit̄ q̄ʒ citius oppoꝛtunitatez habuerit: qȯ exponit ibi hoſti. i. ceſſante ipedimēto ⁊ aliquo modico tempoꝛe idulto quo ſibi de neceſſarijs valeat prouidere: als. ff. ex quibus cau. ma. l. ab hoſtibus. §. fi. p hoc patet q̄ nō crederet̄ circa hoc abſoluto: ſed iudex habebit hoc arbitrari: facit de elec. q̄ʒ ſit. in p̄n. ⁊ qȯ ibi no. ⁊. e. ti. cupientes. §. ceteꝝ. li. vj. als ipſe abſolutus ex friuolis excuſationibus frigoꝛis ⁊ caloꝛis ⁊ his ſimilibus conſtitutionem eluderet: facit de do. ⁊ contu. cū olim. de accuſa. veniens. Het ob. qȯ de occultare: ⁊ de anime periculo querit̄: ⁊ ſic ſibi credendum: de homi. ſignificaſti. ij. de ſentē. ex. ſi vero. ij. fateoꝛ id verum in foꝛo penitentiali: de ſpon. tua. ⁊ quo ad vinculū occulte ꝯhēdū. vſ' ex quo ſciētiā habet de moꝛa: ſcire debet ſe excōmunicatū: iudex tn̄ eū nō denūciabit: niſi prius eo vocato p ꝯiecturas viderit illū eē moꝛoſū cognitiōe ſup hoc ſūmaria p̄miſſa. j. ti. ꝑ xi. in fi. ⁊ facit ad ea que no. ſ. e. cōpi. de here. c. j. ad fi.
r ¶ Alibi. de ſenten. excō. eos qui. li. vj.
s ¶ Excuſare. ſi. de loca. c. j. in fi. de ſi. q̄m in fi. de pe. ⁊ re. omnis.
t ¶ Multoꝝ. ꝓcurantes capi viros eccleſiaſticos vt renuncient beneficijs: vl' vt citati nō vadant ad curiam preter penā excōicatiōis quā ꝑ canones antiquos icurrūt. ſi ſint p̄lati a ꝑceptiōe fructuū ꝑ triēniū ſūt ſuſpēſi. Inferioꝛes vȯ bn̄ficijs ſūt p̄uati. eādē penā icurrūt ibi citati q ſe capi ꝓcurāt. r̄ſignatio etiā ſic facta nō tenet: etiā ſi ꝑ p̄latos recepta fuerit vl' ratificata. ⁊ p̄mo ponit exceſſū. ſcd̄o ibi ꝯſiderātes ꝓuidet ſtatuēdo penā. tertio ibi locoꝝ. ꝓuidet circa ipſius publicationem ⁊ executionem.
u ¶ Dominiū. qȯ q̄nq̄ etiā h̄nt clerici: quē caſū etiā videt̄ icludere ne cle. vl' mo. c. vlti. li. vj.
x ¶ Eccleſiaſticos. i laici ergo ſi caperēt ad ipediēdā citationē de ipſis ſcāʒ ad curiā: nō ē loc⁹ pene.
y ¶ Captoſq̄. hic iunge litterā auſu detinere ſacrilego nō verent̄. ⁊ ꝑ hāc copulā dico q̄ ꝓcurans capi clericū non ad reſignationē bn̄ficij vl' ad citationē ipediēdā: lʒ excoīcationeʒ incurrat: nō tn̄ alias penas hic inſertas.
z ¶ Ad apoſtolicaʒ ſe. ſi citati eſſent ꝑ aliū nō eēt locus huic pene.
a ¶ Ab hoīe. de do. ⁊ contu. cum dilecti. de accu. veniens.
b ¶ A iure. de elec. c. j. ⁊ c. cupientes. de offi. oꝛ. q̄uis. de ap. c. j. li. vj.
c ¶ Honoꝛi. quē papa negligere nō debuit: de vſu pal. niſi. de immu. ec. quoniam. li. vj.
d ¶ Canonis. xvij. q. iiij. ſiquis ſuadente. de ſen. ex. nuper.
e ¶ Premiſſa. captiōes. ſ. ⁊ detentiones ob cauſas p̄dictas.
f ¶ Eccleſiaſtice. laicos nō puniūt: nec ſūt capaces huius pene.
g ¶ Prelati. nō curo ſiue ſint illi ad quoꝝ collationē ſpectāt bn̄ficia de quoꝝ renūciatiōe q̄rit̄ vel alij: cū generaliter loquat̄ ⁊ foꝛtius hoc quo ad ſecūdū caſum de impedienda citatione.
h ¶ Suſpēſi. vide qȯ no. de elec. cū vinto. in glo. no. q̄ in fi.
i ¶ Inferioꝛes. ſimilis diſtictio. ſ. e. ꝯpi. de vi. ⁊ ho. cle. q̄m i p̄n. ⁊ circa fi. de deci. c. j. de ſta. mo. ne in agro. §. ſiq̄s. ⁊ ſic pʒ q̄ i penis

deſertur dignitati: de offi. dele. c. ij. li. vj. de hoc de tranſac. c. vlt. in vlti. glo. de iureiur. cum quidam.

a ¶ Obtentis. in obtinendis nō vi ipedire: cō. ſ. c. pxi. ℣. ipi⁹ filij.

b ¶ Eadem. ſuſpenſionis a pceptione fructuū per trienniū ſi ſunt prelati: ⁊ priuationis beneficiorum quo ad inferiores.

differūt mendicantes a nō mēdicātibus: de elec. quorūdā. li. vj. de regula. nō ſolū. ⁊ c. ꝯſtitutionē. de ſta. re. c. vno. §. ſane. c. lt. ⁊ facit quod dicam. j. de ſen. ex. c. j.

r ¶ Religioſos. mēdicātes vl' alios: ſa. j. ℣. pxi. ſeclares ergo clericos vl' laicos nō artat hec pena: cōcor. dabo. j. de ſen. ex. c. j.

eo ipſo obtentis[a] bñficijs ſint ꝑuati. ¶ Illis penā icurſuris eandē[b] q̄ ne citati vt premittit ad ſedē apoſtolicā veniant: ſʒ vt ſe ſub obtentu h⁹i a veniendo excuſent a ptāte ſeculari[c] ſe capi: vt interdū ꝯtigiſſe audiuim⁹: ꝑcurarint[d]. ¶ Sane reſignatiōes bñficiorū modo[e] ſupradicto extortas: lʒ a reſignantiū ipoꝝ prelatis recepte[f] aut rate[g] habite fuerit nullius[h] oīno decernim⁹ eē firmitatis locorū ordinarijs iniūgētes: vt poſtq̄ eis ꝯſtiterit[i] aliq̄s ſibi ſubiectos penam ⁊ ſentētiā icurriſſe p̄miſſas: ipſas publicare[k] nō differāt: executioniq̄ȝ debite prout ad eos pertinuerit demandare. Idem.

Cupiētes[l] eos q̄s ad obſuantiā iuriū virtutū[m] ꝑmia nō inducūt tā adiectarū exaggeratōe[n] penaꝝ q̄ adijciendaꝝ de nouo formidie[o] a temerarijſ auſib⁹ refrenare: trāſgreſſores ꝯſtitutiōis[p]: q̄ religioſis mendicātib⁹[q] domos ad habitādū vl' loca q̄cūq̄ȝ de nouo recipe: r̄cepta hucuſq̄ȝ mutare vl' ea trāſferre in alios cuiuſuis alienatiōis titulo interdicit. ¶ Illos etiā religioſos[r] q̄ aliq̄: vt audiētes a decimaꝝ eccliis debitaꝝ ſolutōeʒ retrahāt: in ſmonib⁹ ſuis vel alibi ꝑferre p̄ſumūt: excōicatiōis ſubiacere ſnīe decernim⁹ ipo facto. ¶ Et q2 niſi fiat qḋ bonū ē: a malo abſtinere nō ſufficit[s]: religioſis oībus iniūgim⁹ ſub obteſtatiōe diuini iudicij ⁊ interminatiōe maledictiōis eterne: vt q̄tieſ pplo[t] p̄dicabūt in p̄ma[u] dñica q̄rta ⁊ vltima q̄drageſime: ⁊ in feſtis aſcēſiōiſ dñice pentecoſtes[x] natiuitatis beati ioannis baptiſte aſſūptionis ⁊ natiuitatis beatiſſime v̄ginis marie matris dei audientes exp̄ſſe[y] ſtudeāt informare: ſi ab eccliaꝝ rectorib⁹ vel vicarijs aut loca tenētib⁹ corūdē reqſiti[z] fuerint: necnon ⁊ his quoꝝ ꝯfeſſiōes audiēt cōſciaʒ facere: q̄ decimas ſoluere nō omittāt. ¶ Quod ſi forte in p̄dicatiōib⁹ h̄ ipʒ ſupradictis diebus ſuadere ſciēter omiſerit: p ſupiores eoꝝ grauiter arguāt[a]. Quibus etiā ſupiorib⁹ in v̄tute ſcē obediētie diſtrictius p̄cipim⁹: vt ꝯ talit̄ omittētes ſtatuta penalia faciant[b]: ſm̄ q̄ ſic acriter puniant trāſgreſſores: q̄ pena eorū ſit ceťis i exēplū. ¶ Conſtitutione bo. me. greg.[c] pape. x. p̄de. no. circa hec edita in ſuo nihilominus robore duratura. ¶ Qui v̄o ſciēt̄ poſtpoſuerit ꝯfitentib⁹ ꝯſciaʒ facere de ſoluendis h⁹i decis: ab offō p̄dicatiōis tādiu maneāt ipo fcō

c ¶ Seculari. nō ē ergo loc⁹ pene cū p poteſtatē eccleſiaſticā ſe capi ꝑcurāt. Et ſcias q̄ ſecularis ptās hoc faciēſ canonis excōicationē icurrit etiā ſi clico nō itēdat iniuriari. man⁹. n. ē ſeua ⁊ iniurioſa ſe. ap. ⁊ ordi clicali de ſen. e. ꝯtingit. j. io. an.

d ¶ Procurarit. ⁊ tales nō ſolū hāc penā icurrūt ſʒ etiā ſi de h̄ ꝯſtiterit, pcedet̄ ꝯ ipos vt ꝯ ꝯtuaces: vt lu. nō ꝯteſ. qm̄ p⁹ pn. ſ. e. cō. de iudi. dudū. ff. ſiqs cauti. l. ij. in fi. cū cō cor. ⁊ huic eſt ſi. de offi. dele. paſtoralis in fine.

e ¶ Mō ſupradicto. ſ. p captionē ⁊ detentionē ſeclariū ptātū: ⁊ ſa. qḋ no. qḋ me. cā abbas. ⁊. c. ſe.

f ¶ Recepte. a p̄ncipio.

g ¶ Rate habite. ex p⁹ facto.

h ¶ Nullius oīo. ita q̄ nō valeāt etiā quo ad renūciātē: ⁊ facit ad ea q̄ notaui ⁊ ſcripſi de renū. q̄ in dubijs. Quid ſi interuenerit iuramētū? vide quod no. de iureiu. ſi v̄o. ⁊ tenc qḋ habes. c. ti. verā.

i ¶ Cōſtiterit. pte vocata: ⁊ vide qḋ no. ſ. e. cō. de offi. dele. c. vno.

k ¶ Publicare. nō reqrit ſnīa quā incurrūt ipo facto: ſʒ ſufficit publicatio: ꝯcor. de homi. p humani. in fi. li. vj. ſ. e. cō. de cenſi. preſenti. de priuile. c. j. in princi.

l Cupiētes. excōicat religioſos mēdicātes trāſgreſſores cōſtōis bonifa. de exceſ. p̄la. c. vno. li. vj. Itē oēs religioſos q in ſmonibus vel alibi ꝑferūt aliq̄ vt retrahāt a ſolutiōe decimaꝝ: q̄rū ſolutionē certis diebus ⁊ i ꝯfeſſionib⁹ ſuadere tenent̄ ſub certis penis q̄s incurrūt: niſi ſint tales quoꝝ monaſterijs vl' eccleſijs cōpetat percipere decimas. vltimo ibi ſanc. excōicat violatores decre. j. de ſepultu. li. vj. ⁊ abſolutiōes pape reſeruat.

m ¶ Virtutū p̄mia. ſa. C. de ſta. ⁊ ima. l. vl. i p̄n. ff. de iuſti. ⁊ iure. (l. j. poſt p̄n.

n ¶ Exaggregatione. i. aggrauatione.

o ¶ Formidine. de elec. cū i cūctis ad fi. cū ſuis ꝯcor. ⁊ de p̄bē. cū q. ij. rū. li. vj. adde no. de offi. or. irrefragabili in vltima glo.

p ¶ Conſtitutionis. bonifa. de exceſ. prela. c. vno. li. vj.

q ¶ Mēdicātib⁹. q ſint hi habet̄ de re. do. c. vno. li. vj. ſic ⁊ alibi

ſ ¶ Nō ſufficit. p̄s xxxiij. bñdicā dñʒ ibi declina: al's diuerte a malo ⁊ fac bonū: ingre pacē ⁊c. ⁊. xxij. q. v. de forma. xij. q. j. duo i fi. de pe. di. ij. ſi. n. ibi ſciēti bonum ⁊ nō faciēti illud peccatū ē. qḋ fuit v̄bū iacobi. c. iiij. in fi.

t ¶ Populo. cuʒ ſmocināt̄ ad clerū nō videt̄ aſtringi.

u ¶ In p̄ma. octo feſta enumerat q̄ b⁹ voluit hoc ꝑdicari: ſunt aūt de arbitrarijs: ⁊ fac. qḋ dixi de reſcrip. ſiqñ ⁊ ſic non cogimur aliter rñdere quare nō dixerit de feſto natiuitatis dñi ⁊ reſurrectionis.

x ¶ Pentecoſtes. vide qḋ dixi. ſ. ea. cō. de reli. ⁊ ve. ſāc. c. vno. circa fi.

y ¶ Expreſſe. ſatis exprimūt: ſed paꝝ informant.

z ¶ Reqſiti. al's nō tenent̄: de iureiur. breui. de ſen. ex. c. j. cū ꝯcor. li. vj.

a ¶ Arguant. hoc ſpectat ad p̄latorū officiū. xlv. di. c. j. ⁊. c. cū beat⁹ in p̄n. de accu. q̄liter. ij. ver. lʒ autem.

b ¶ Faciant. nō q̄ religioſi correctio primo ſpectat ad ſuū p̄latū: de hoc de offi. or. quāto.

c ¶ Gregorij. de deci. c. j. li. vj. q̄ dirigit̄ ſolis p̄dicatoribus ⁊ minoribus. ⁊ loquitur nō ſolū de decimis ſed de alijs rebus eccleſijs debitis: hic ſolum de decimis.

d ¶ Suſpēſi. no. nouā ſpeciē ſuſpēſiōis. Ad cuius euidentiā ſciendū varias ſpecies penaꝝ a iure ſtatutas: de offi. or. ad reprimēdā. ⁊ ibi de his in glo. ij. glem⁹ p hoſti. in ſum. de penis. §. quot ſint ſpecies. inter q̄s ē pena ſuſpenſionis: de q̄ ꝑſequēdo ſciendū ē q̄ de ſuſpenſione multipliciter tractant iura. Eſt eni ſuſpenſio a cōione fratrū ſimplex. xviij. di. ſiqs aūt determinata ad duos menſes. e. di. c. fi. Qñq̄ȝ ad fratres nō ſue eccleſie, c. di. placuit. lviij. di. c. fi. Eſt etiā

ſuſpēſi donec cfitētib ipis ſi hoc ipſū ſibi dicēdi cōmode facultatē habuerit: cſciaʒ fecerint exinde excōis incurſuri ſniaʒ ipſo facto ſi p̄dicare preſūpſerit p̄dicta negligētia vt p̄mittit nō purgata. ❡ Ad religioſos tñ monaſteriorū vl' eccleſiarum decimas pcipiētiū nolum h extēdi. ❡ Sane temerarios violatores cſtitutiōis illi q̄ religioſis ⁊ clericis ſecularibus phibet: ne aliquos ad vouendū iurandū vel fide interpoſita ſeu al's pmittēdū inducāt: vt ſepulturā apud eorū eccl'ias eligāt vel iā electā vlteri nō imutēt: ſimilē ſniaʒ pena in dicta cſtōe ptēta i ſuo pdurāte robore icurrē volum ipo facto: ab alio q̄ a ſe. apo. pterq̄ i mortl articl'o nl'laten

ſuſpenſio a cōione euchariſtie donec peniteat: de elec. oſi de his q̄ fi. a ma. par ca. c. i. in fi. Item ab oblatione altaris xvij. q. iiij. minor. Itē a pticipio ſacramētor. xj. q. iij. ſicut apli. ⁊ c. ſequētib de cle. ex. mi. c. fi. Itē a cſecratiōe epor ſimpliciter: de trāſla. c. ij. ⁊ determinata ad annū: de elec. p nida. li. vj. Item a collatiōe ordinuʒ omniū ⁊ ſimplr: de tē. or. vl nō ē. ⁊ c. dilectus. ⁊ cū determinatiōe anni. e. t. eos g. li. vj. ⁊ triennij: de ſimo. c. pe. Qñqʒ certor ordinū tñ. e. ti. literaſ. Qñqʒ clericalis tō ſure tñ. e. ti. null. li. vj. Itē ab ipſor executōe qñqʒ ſimplicit. e. ti. c. j. li. vj. Qñqʒ certi ordinis tñ ſimplr. e. ti. lr'as vl ad tps. eo. ti. vel nō eſt. de ſi. c. pe. qñqʒ a pōtificalib tñ: de trāſla. c. ij. qñqʒ ab offō ſacerdotali: de of. del. ſane. ij. e. ti. c. ij. li. vj. qñqʒ nō a toto ſacerdotali offō: ſʒ ſolū a celebratiōe miſſe. qñqʒ per duos mēſes: d cle. pcu. pterea. qñqʒ p annū. lv. di. null. de cō. di. ij. relatū. Qñqʒ p duos ānos: de cle. pcuſ. pñtiū. Itē ē ſuſpēſio ab ingreſſu ecclie qñqʒ ſimplex. xvij. q. iiij. null ⁊ c. ſiqs deinceps. de pe. ⁊ re. ois. de of. dele. c. ij. li. vj. Qñqʒ determinata ad menſē: de ſen. ex. ſacro. Qñqʒ quouſqʒ ſatiſfecerit: de cenſi. exigit. li. vj. Qñqʒ ſuſpēdit qs ab ingreſſu ⁊ diuinis p menſē: de ſen. ex. c. j. li. vj. Et qd iportet ſuſpēſio ab ingreſſu habet de ſen. ex. is cui. li. vj. Itē ē ſuſpenſio ab offō qñqʒ ſimplex: de vſur. qr in oibus. in fi. s. e. cō. d re. ec. nō alie. c. j. Qñqʒ p annū: de offi. dele. c. vl. §. vt aūt. li. vj. de re iudi. cū eterni. c. li. Qñqʒ p triēnū: de clādeſti. deſpon. c. fi. ad fi. ⁊ s. e. cō. de here. c. j. ad finem. Item eſt ſuſpenſio a voce capituli donec qs ordinet. s. e. cōp. de eta. ⁊ q̄li. vt hi q. ij. rñ. Itē a bñficio habito ſimplex: de elec. nihil eſt. determinatā ad ſex menſes ⁊ annū. s. e. cōp. de vi. ⁊ ho. cle. c. ij. Ad trienniū: de re. ec. nō alie. c. ij. li. vj. de elec. cū in cūctis. e. ti. c. j. ⁊ c. cupientes. §. ceter. li. vj. Ad tps incertū. ſ. q̄diu tacuerit: de elec. generali. li. vj. determinata etiā quo ad partē diſtributionū: vt in predi. decre. vt. hi q. ij. rñ. Suſpēdit etiā qs a bñficio obtinēdo per ſex menſes ⁊ p annū: vt in p̄di. decre. ij. de vi. ⁊ hone. cleri. Qñqʒ per annū ⁊ bienniū: de ſta. mo. ne in agro. §. ſiqs. Item ē ſuſpēſio ab officio ⁊ beneficio ſimplex: de teſti. tam lr'is in fi. de ſe. nup. c. j. de priuile. tuarū. Qñqʒ determinata ad tps ſatiſfactionis vel reſtitutionis: de elec. quia ſepe. de cenſi. exigit. li. vj. ⁊ qñqʒ hec ſuſpenſio dicit ab ordine ⁊ dignitate: de ſciſma. c. j. in fi. ⁊ qñqʒ fit alternatiue: de vi. ⁊ ho. cleri. a crapula. Item ſuſpendit qs ab adminiſtratione ſimpliciter: de ſolu. c. ij. ⁊ cū determinatiōe triennij: de re. ec. nō ali. c. ij. ⁊ interdū ſuſpendit ab officio adminiſtratione ⁊ bñficio vſqʒ ad ſatiſfactionē. s. e. cōpi. de deci. c. j. Item ſuſpendit quis a puilegio clericali qñqʒ in pſona qñqʒ in rebus: de vi. ⁊ ho. cle. c. vl. ⁊ s. e. cō. e. ti. c. j. Item ſuſpendit quis a collatione beneficiorū ſimpliciter: de pben. graue. ne ſe. va. c. vno. li. vj. ⁊ cū determinatione anni vel biennij. s. e. cōpi. de ſta. mo. ne in agro. §. ſiqs. Item ſuſpendit quis a cfirmatione epor ſimpliciter: de tranſla. c. ij. qñqʒ p annū de elec. pnida. li. vj. ⁊ qñqʒ a confirmatiōe inferiorum: de elec. nihil eſt. Item ſuſpendit prelatus regularis a receptione pfeſſionis: de regula. nō ſolū in fi. li. vj. Item ſuſpendit officiū minoris legati p̄ſente legato de latere: de of. dele. volētes. Itē ſuſpēdit ſtatus canonicar alamanie: de elec. indēnitatibus. §. pe. li. vj. ⁊ s. e. cō. de ſtatu regula. attēdētes. §. illas quoqʒ Itē ſuſpēdit qs ab offō aduocatiōis ⁊ notarie: de here. ſi aduerſus. Itē a collatiōe magiſterij. s. e. cō. de mgr'is. cū ſit. Itē ab officio p̄dicādi vt h. Et qr ſupra poſui vt diuerſa ſuſpenſionē officij ⁊ bñficij: vr q ſuſpēſus ab offō nō p h fuit ſuſpēſus a bñficio: al's ſuperflue adderet ſcda ſi icluderet ſb pma. ⁊ hoc putabat hoſti. verū in ſuſpēſiōe iuris: vt no. poſt cū de re iudi. cū eterni. li. vj. cū cor. archi. ibi: vt ſic ſtatutū iuris penale reſtringat: de elec. ſtatutū. li. vj. facit de deci. ad audientiā. cū cō cor. ſecus dicūt ibi in ſuſpenſione hominis: de cleri. cōiu. diuerſis. ⁊ c. ioannes. de preben. cum ſm. de eta. ⁊ qualit. cuʒ bone. de appella. paſtoralis. de excep. apoſtolice. ⁊ ſic dicit hoſtien. intelligenduʒ qd no. in ſumma de ver. ſigni. §. vlti. ver. in fi. no. ⁊ ſe. Ad hoc facit q dicitur mitius agi cum lege q̄ cum miniſtro legis. ff. de arbi. l. celſus. nec debet iudex eſſe clementior lege: in auc. de iudi. §. oportet. colla. vj. In contrarium. lxxxj. di. ſiquis ſacerdotum ⁊ c. eos. ⁊ quod ibi no. de conſue. cum dilectus. in glo. ſuſpēſus circa medium. ⁊ de cle. ex. miniſtran. latores. nā bñficiū dat pp̄t officiū: de reſcrip. c. fi. li. vj. ⁊ videt expreſſū. xxxij. di. pter hoc. ⁊ ibi directe cdicit Jo. ſupradicte diſtinctiōi hoſtiēſis vt. ſ. ſuſpēſus ab officio a iure ſit ſuſpenſus a beneficio: ſi ab homine nō: niſi in ſententia exprimat. ⁊ ibi vide tancre. ⁊ vincen. dicebant de eta. et q̄li. cum bone. vt ibi dixi ſuper glo. ſecūda: tunc demū ſuſpenſo ſubtrahi beneficiuʒ cum eſt in mora petendi abſolutionē: al's nō allegant de elec. c. vlti. ij. q. v. ſuper cauſa. facit ne ſede vacante. c. vno. §. cum vero. li. vj. abbas in decre. a crapula. de vita ⁊ honeſtate clericor. vt ibi dixi ſuper glo. ſecunda diſtinguebat ſuſpenſum ab officio pro crimine vel pro infamia tñ vel facto de quo dubitet an ſit mortale: vt primo caſu ſit ſuſpenſus a beneficio: ſecundo nō: facit. ij. q. v. preſbyter. de pur. ca. c. ij. ⁊ c. inter. hoc forſan habuit a goffredo qui no. de ap. paſtoralis in vltima gloſa: q cum plerunqʒ ſuſpenſio fiat ex leui cauſa: vt propter infamiaʒ vel ſcandalū: vt predi. c. preſbyter. non ſubtrahetur per id beneficium qd ſine magna cauſa ſubtrahi non debet. xvj. q. vij. inuentum. qr nec ſunt ſubtrahenda ſtipendia q̄diu. ⁊c. C. de execu. rei iu. l. ſtipendia. ſecus vbi ſuſpenſio fit ex magna cauſa: de pur. ca. cū inter. vel ſi ſuſpenſus ctemnit ſuſpenſionem: de eta. ⁊ qualit. cum bone. Videnť iſte tres vltime opiniones ciungende ⁊ ſequēde: niſi aliud p vel ctra in ſnia iuris vel hominis exprimatur.

e ❡ Dicendi. no. contraria crijs purgari: ad idē de pur. ca. inter ⁊ c. cum in iuuentute. de here. c. ij. in pn. li. v. peccatum ergo tacendi dicendo purgatur. xliij. di. ſit rector.

f ❡ Exinde. poſſet exponi. i. poſt ſuſpenſionē: vl' i. poſtq̄ omiſerint: cū potuerint cſciaʒ cſitentibus facere de qua remiſit.

g ❡ Percipientiū. ſoli. n. nō pcipiētes ſolent in his delinquere.

h ❡ Hoc extendi. in originali eſt littera hec: per qd videt reſpicere etiā ver. illos etiā: vt. ſ. religioſi tales aſſerentes aliqua que retrahant nos a ſolutione decimarum excōicati non ſint.

i ❡ Conſtitutionis. de ſepul. c. j. li. vj.

k ❡ Similem. ſententiam excommunicationis de qua dixit vltimo: ⁊ illam. s. vocauit ſententiam: relique ſunt pene.

l ❡ Contenta. punit illa cſtō eligētes: vt quo ad ſepulturā inteſtati decedāt. Item allicientes vt ſi eos ſepelierint reſtituere teneant

abſoluēdosᵃ: nullis ꝓuilegijs aut ſtatutis cuiuſcūqꝫ tenoꝛis exiſtant ſuper his valituris.

Clemēs. v. in ꝯcil. vieneñ.

De penitētijs ⁊ remiſſiōibus.

Cum ᵇꝑm ſtatuta canonica ᶜvltio depu tādis ſupplicio negari ſi petātᵈ nō debeat pñie ᵉſacramentū: abuſū dānabilē in qbuſdā ꝑtibus ꝯtra hoc introductū: aboleri oīno volētes iuſticiarios oēs ⁊ dños tꝑales: vt ab huiuſmodi deſiſtāt abuſu: hoꝛtamur i dño ⁊ obſecram⁹ ꝑ viſcera miſicoꝛdieᶠ ieſu xp̄i: locoꝝ oꝛdia rios nihilomin⁹ iniūgētes: vt eos ad hoc cū ꝑmū cōmodeᵍ poterūt diligēter monere: ⁊ ſi neceſſeʰ fuerit eccleſiaſtica cenſuraⁱ ꝯpellere nō omittant. Idem.

Abuſionibusᵏ q̄s nonnulli elemoſynaꝝ q̄ſtoꝛes i ſuis ꝓponūt ꝑdicationibus: vt ſimplices decipiāt ⁊ auꝝ ſubtili vel fallaci potius ingenioˡ extoꝛq̄ant ab eiſdē: cū in animarū cedat ꝑiculū: ⁊ ſcādalū plurimoꝝ: viā prout eſt nobis poſſibileᵐ ꝑcludere cupiētes: iuxta ſtatutū cōcilij generalʼⁿ duxim⁹ ꝓhibēdū diſtricte: ne q̄ſtoꝛesᵒ aliq̄: niſi aplicas vel dioceſani epi lr̄as exhibuerīt quōlibet admittant: nec ꝑmittantᵖ cū ſolū ipis ꝯpetatᑫ indulgētias ſibi ꝯceſſas iſinuare populo ⁊ charitatiua poſtulare ſbſidia ſupplicit̄ ab eodē: nullaten⁹ ipi pplo ꝑdicar̄: nec aliud exponere ꝙ qd̄ i lr̄is ꝯtinebit̄ ſupradictl̄. Lr̄asʳ ꝗꝫ apoſtolicas dioceſani epi: neq̄d fraudis ꝯmitti valeat ꝑ eaſdē anq̄ admittāt q̄ſtoꝛes ipſos: examinēt diligenter. Ad h̄ cū aliq̄ ex h⁹i q̄ſtoꝛibus ſicut ad noſtrā audientiā ē ꝑlatum nō ſine multa temaritatis audaciā ⁊ deceptiōe multiplici animaꝝ indulgētias pplo motu ſuo ꝓpꝛio de factoˢ ꝯcedāt ſuꝑ votisᵗ diſpēſent: a ꝑiurijs homicidijs ⁊ pctis alijs ſibi ꝯfitētes abſoluāt: male ablata icertaᵘ data ſibi aliq̄ pecunie ꝙtitate remittāt: tertiā aut q̄rtāˣ partē de pñijs iniūctis relaxent: aīas tres vl̄ plr̄es parētū vel illoꝝ amicoꝛū q̄ elemoſynas eis ꝯferūt de purgatoꝛio vt aſſerunt mendaciterʸ extrahant: ⁊ ad gaudia paradiſi ꝑducāt: benefactoꝛibus locoꝝ quoꝛū q̄ſtoꝛes exiſtūt remiſſionē plenariā pctōꝛuꝫ indulgeant: ⁊ aliq̄ ex ipis eos a pena ⁊ a cl̄paᶻ vt eoꝝ v̄bis vtamurᵃ abſoluāt. Nos abuſus h⁹i per quos cēſura vileſcit eccleſiaſtica ⁊ clauiū eccl̄e auctoꝛitas ducitur in contēptū omnimode aboleri volentes ea per quoſcūqꝫ queſtoꝛes fieri vel attētari decetero diſtrictiuſ inhibemuſ: oīa ⁊ ſingula pꝛiuilegia ſiqua ſuꝑ ꝑmiſſis vl̄ eoꝛū aliq̄ ſunt aliq̄b⁹ locis oꝛdinib⁹ vl̄ ꝑſonisᵇ q̄ſtoꝛū h⁹i quomōcūqꝫ ꝯceſſa: ne ipoꝝ ꝑtextu ſit eis materia talia vlterius ꝑſumēdi: auct̄e aplica q̄tū ad pꝛemiſſa pēit⁹ reuocātes. Queſtoꝛes aūt q̄ deinceps in ꝑmiſſis vl̄ aliquo ꝑmiſſoꝝ deliq̄rint vl̄ al̄s etiā q̄buſcūqꝫ ſuis pꝛiuilegijs abuſi fuerint: ſic ꝑ locoꝛū epos puniriᶜ volum⁹: nll̄o pꝛſus eiſdē q̄ſtoꝛibus in hac pte ꝓuilegio ſuffragāte: ꝙ a ſuis temerarijs auſibus q̄

corpora ſi petantur: ⁊ omnia que peruenerunt ad eos ratione ſepulture infra decem dies: als ipoꝛum eccleſie vbi ſepulti fuerint ⁊ ipſarum cimiteria ſunt interdicta.

a Abſoluendos. hoc reſpicit hunc vltimū caſū tm̄ ſic ſeparatū ab alijs. a ſuperioꝛibus ergo excōicationibus abſoluent oꝛdinarij: de ſen. ex. nuper.

b Quam ꝑm. Dānanis ad moꝛē h̄ petentibus pnia conced debet: nec valet contraria conſuetudo. Secūdo locoꝝ oꝛdinarios ad hoc exequendū excitat ibi locoꝝ.

c Canonica. xiij. q. vl. c. penul. de furtis. c. ij.

d Si petant. ſa. de eo qui dux. in ma. c. ſignificaſti. in fi. ⁊ quod ibi no.

e Pnie. nec euchariſtie. e. ti. ꝙ in te. ⁊ de hoc ſatis dixi de cele. miſ. ſanc. de ſepultura. pꝫ i ꝑ. c. vl. xiij. q. vlt. no hoſti. de ſepult. ex pte. ij. ꝙ furca ſuſpēſus nō deponet ſine licētia iudicis quā tn̄ petitā facile ꝯcedere dꝫ. ff. de cada. pu. l. j. ij. ⁊ iij. ⁊ ſi poſtea fuerit penitens ſepelief: vt in ꝑdi. c. vlti.

f Miſicoꝛdie. cui nec mēſura poni poteſt: nec eius tpa poſſunt diffiniri. xxvj. q. vj. is qui. ꝺ pe. di. j. multiplex.

g Cōmode poterūt. ſi. de elec. ꝙ ſit. ⁊ c. cupientes. §. ceteꝝ. li. vj.

h Neceſſe. quia monitioni non parent.

i Cēſura. de ꝺ. ſi. q̄rēti.

k Abuſionib⁹. repetit ꝯciliū gn̄ale de q̄ſtorib⁹ nō admittēdis ſine lr̄is aplicis vl̄ dioceſanorū: ⁊ addit ꝑ dioceſanos lr̄as aplicas ꝑus examinari. Ponit ſcd̄o octo rephenſibiles act⁹ q̄ſtoꝝ quos fieri ꝓhibet: ⁊ ꝯr̄ia ꝓuilegia reuocat. Tertio delinquētes ꝑ epos puniri ꝑcipit nō ob. ꝓuilegiis. ſcd̄a ibi ad hec. tertia ibi queſtoꝛes.

l Ingenio. ſumptū. C. de ꝯmer. ⁊ mer. l. ij. facit. xiiij. q. v. dixit.

m Poſſibile. de elec. vt circa. in ꝑu. li. vj. ſ. de ver. ſig. ſepe.

n Gn̄alis. e. ti. cū ex eo.

o Queſtoꝛes. elemoſynaꝝ: de qb⁹ de ꝑui. tiaꝝ ſi ꝑnc. hēm⁹. ñ. q̄ſtoꝛes

iudicioꝝ: de q̄bus de ver. ſig. oms. ⁊ de his q̄ſtoꝛibus pecuniaꝝ ⁊ erarioꝝ vide qd̄ no. ff. de offi. queſto. l. vna.

p Permittanł. nullatenus ipi pplo ꝑdicare qd̄ ſequił.

q Competat. concoꝛ. de here. vt officium. §. cōpeſcendi. li. vj. Nec repete permittantur.

r Lr̄as. hoc addit cō. generali.

ſ De facto. hoc n. ē epoꝝ ⁊ nō inferioꝝ: de exceſ. ꝑla. accedētib⁹. ⁊ quo ad ꝓpꝛios ſubditos non quo ad extraneos. e. ti. ꝙ autē.

t Uotis. h̄ etiā ē epoꝝ: qd̄ dic vt dixi. de voto. c. j.

u Incerta. vide qd̄ dixi. ſ̄. e. cō. de pꝛiui. c. j. verſi. nec legata.

x Quartā. idem puto ꝺ alia quota.

y Mendaciter. cū ſint dei iudicio reſeruati. xxv. diſ. q̄lis. ꝓſunt tn̄ ſuffragia de quibus xiij. q. ij. aīe defunctoꝝ. ⁊ vide qd̄ dixi. ſ̄. co. ti. ꝙ aūt. ⁊ qd̄ no. hoſ. in ſū. de remiſ. §. q̄bus ꝓſint. ⁊ §. vltimo.

z A pena ⁊ culpa. iſta eſt illa pleniſſima peccatoꝛū remiſſio q̄ cōcedit cruce ſignatis pro ſubſidio vltramarino: de qua ſcripſi poſt hoſtiēſē de iudeis ad liberandā que datur in anno centenario: in extraua. bonifac. hꝫ antiquoꝝ: quā ſolus papa cōcedit.

a Utamur. concoꝛ. ſ̄. ca. cōpil. de pꝛiuile. c. j. in ꝑnc.

b Uel perſonis. quandoqꝫ hec differunt de pꝛiui. ne aliqui. li. vj.

c Puniri. ꝑ has clementinas q̄nqꝫ oꝛdinari⁹ puniūt exemptos vt h̄: ⁊ ſ̄. de teſ. c. j. de ſta. re. c. ij. de reli. do. c. ij. ꝺ iurep. c. j. q̄nqꝫ ñ punit̄ ſed iuris penā publicat. ſ̄. ꝺ ꝑui. c. j. q̄nqꝫ nō punit ſed abſoluit: de

De penitentijs ⁊ dimiſſionibus
De ſententia excommunicationis ſuſpenſionis et interdicti

ſepul.c.j.Q̄n̄q3 ſolū circa loca dat iuriſditio:de ſup. .ie.p̄. c.vno.de pui.c.ij.Gnālit dat iuriſditio ꝯ eos:de pui.c.j.li.
a ℭ Propenſius.idem verbum.s̄.e.cō.de eta.⁊ qua (vj. lita.vt hi qui.⁊ ibi expoſui.

mis de pſcrip.c.j.⁊.c.tranſmiſſa.de tranſac.pterea.ij. Quia igit interdicunt q̄n̄q3 loca non habentia intra ſe eccleſiā cathedralē: habēt tn̄ matricē ió hoc expſſit.⁊ dico hoc locū habere etiā cū il la matrix eccl'ia religioſis nō ſuātibus ſubeſt quo ad preſentatio nē collationē:vl' q2 ſit ipoꝶ vicaria:cū hic gnālr loquat. Sed

Ex frequētibus. Caſus. religioſi etiā exempti vio lantes in terdictuz poſitū p ſedē apo ſtolicā vel ordina riū loci vl' gnālem ceſſationē diuino rū factā p ꝓuincia le ꝯcilū vel eū qui hoc poſſit ſeruatā p cathedralem vel matricē eccleſiam loci excōicati ſunt ipſo facto:nō obſtā tibus ꝑuilegijs cō ſuetudinib⁹ ⁊ ſtatutis:⁊ reſpicit pendētia. Et primo ponit re ligioſoꝶ exceſſum q fuit ꝯſtitutionis cā. Scdo ibi nos igit.prouiſionē cir ca obſeruationem interdictoꝶ ⁊ ceſ ſationū cum ſui pe na:quam tertio ibi porro.prorogat ad pendentia ⁊ tollit obſtantia ⁊ vt in ꝓemio dixi hec de cre.preceſſit concilium:⁊ hoc probat ſequens.

vbiq3 vt cōis h3 aſſertio nimi um excreuerūt pene formidi ne ꝓpenſius^a ꝯpeſcatur. Cle mens. v. in concilio vienenſi.

De ſententia excōmunicatio nis ſuſpenſionis ⁊ interdicti.

Ex frequētibus ^bpla torū q̄relis ^caccepi mus:⁊ noſipi expe riētia ^dcerta ꝓbaui m⁹ in mioꝶb⁹ ꝯſtituti q ple r ū q3 religioſi nūc patent excuſa tionib⁹ fucatis ^e⁊ friuolis inni tētes nūc latent eccl'iaꝶ ſuarū ianuis pforatis aut in eis fa ctis feneſtris ſeu modis alijs exq̄ſitis nō abſq3 dāno cathe draliū ⁊ pochialiū eccleſiarū ⁊ ſcādalo plurimoꝶ dirūpē do neruū^f eccl'iaſtice diſciplie:

ciuitatū terraꝶ ⁊ alioꝶ loco rū gnālia^g interdicta pſūptiōe damnabili violare pſumunt. ℭ Nos igit in ſcā dei eccl'ia: cui diſponēte dño pſidem⁹:q̄ q̄dē vnica ē:⁊ vnū deū pdicat atq3 colit:vnā fidē^h firmiter ⁊ ſimplr ꝯfitet:vniformitatē q̄ tū cōmode poſſum⁹ ꝯſeruare volētes:circa iterdictoꝶ ob ſeruātiā pdictoꝶ aucte ſedis^i aplice vl' a locoꝶ ordinarijs poſitoꝶ:de fratrū nr̄oꝶ cōſi lio diſtricte pcipiendo māda mus:q̄tenus religioſi^k q̄cūq3 tā exempti^l q̄ nō exēpti cuiuſ cūq3 ordinis ⁊ ꝯditiōis exiſtāt cū cathedralē vl' matricē^m lo ci eccleſiam illa viderint aut ſciuerint^n obſeruare^o:non ob

gd dices hic eccl'iam an cpm vl' plati tn̄:vl' capi tulū tn̄ vl' vtrūq3 mixtū Et qd ſi vacat eccl'ia ca thedralis ⁊ ps capituli ſeruat ⁊ ps nō ſuat ⁊ p tes forte ſūt equales: In oībus his caſibus puto eccl'iaz ſumi ꝓ ipa mate riali eccl'ia ⁊ ipius eccl'ie parietibus:de hoc ne p la.vi.ſu.c.vltimo. cū cō cor. ⁊ q exquo in eccl'ia celebret ꝯtinue iannis ap tis ⁊c.ſiue p platū ſiue p capitulū totū vel partez ſiue p alios clericos ec cleſie non ſit locus huic pene:iz pene irregulari tatis ⁊ alie de quibus .ſ. dicā poſſent locū hic vt ſit mens lre q exquo in matrice eccl'ia ſeruat ⁊ in alijs obſeruet:ſepiſſime videm⁹ q in cathedrali bus ⁊ matricibus eccle ſijs inferiores clerici mā ſiōarij ⁊ capellani vt plu rimū etiam ſine prelato ⁊ canonicis officiant ec cleſias ipſas. Sed nunquid quo ad interdictum ꝓuincie dicet eccleſia metropolitanā.matrix:ita q illa ſuāte interdictū religioſi totius ꝓuincie nō ſuātes ligati ſint hac pena:⁊ ꝯ ſciētib⁹ loquor. Videt q ſic:de poſtu.c.j.ꝟ.ſed vide.xij.di.de his. Cōtrariū pu to p hāc litterā q̄ dicit cathedralē vel matricē loci. Conſtat autē q metropolitanā.eccleſia:pone rauēnas nō eſt matrix vel cathe dralis ciuitatis boū.vel mutiū.de offi.or.paſtoralis.ix.q.iij ſi au tem.⁊.c.nullius.ligabuntur ergo religioſi dioceſis rauenciū.tn̄. Item quid ſi interdicta eſt villa vel caſtrū nō habens incluſā cer tā eccleſiā cathedralē vel matricē qd eſſe poſſet:puta q2 matrix ec cleſia eſt in alia terra nō interdicta:vel quia plures ſūt ecclie i vil la vl' caſtro ⁊ nulla pncipalioꝶ:q2 q̄libet baptiçat ſuos parochia nos:⁊ forte ex illis ecclijs alique ſeruant interdictū alique nō:ꝓpu to q tunc non ſit locus huic conſtitutioni deficiunt eni mens ⁊ verba:ſicut nec locum haberet quando in loco ſingulariter inter dicto nulla eccleſia eſſet niſi illa religioſorum non ſeruantium. Habeant ergo tunc locum iura antiqua:vt dicā.ſ.in glo.addit.

c ℭ Querelis.ſi.de priui.epiſcoporum.li.vj.
d ℭ Expiētia.q̄ ē reꝶ magra:ꝯ elec.q̄ ſit i pn.li.vj.vbi de h
e ℭ Fucatis.q̄ſi tinctis vl' coloratis:⁊ hēt h ꝟbū de ꝯſe. di.v. fucare.vbi no.ꝟ.ſi vitiū frontis alicuius fucus inauret ⁊c.
f ℭ Neruum.de conſue.cum inter.
g ℭ Generalia.de ver.ſig.cum in partibus.
h ℭ Unam fidē.ad ephe.iiij.s̄.e.cō.de ſū.tri.c.vno.§. ad hec.de exceſ.pla.frequens ad fi.vide qd de multiplici vni tate ſcripſi de ſum.tri.damnamus ſup verbo collectiuā.
i ℭ Se.ap.p hoc videt ꝯphēdere interdictū iuris:exēplū s̄.e.cō.de pe.ſiquis ſuadente.§.ciuitas.cum concor.
k ℭ Religioſi.qcūq3 mēdicātes vl' nō.⁊ p hoc patet q cle ricos ſeculares nō ſuantes interdictū vel ceſſationē q̄ ſuat matrix eccl'ia nō ligat hec ꝯſtō:⁊ multos tales caſus qbus p has clemētinas ligant religioſi tn̄:collige.s̄.de elec.i ple riſq3.ꝟ.nullus.de ſup.ne pla.c.vno.de re.ec.nō ali.c.j.de teſta.c.vno.de deci.c.j.de ſta.mo.c.j.de reli.do.c.j.ꝟ.pdi ctis de cēſi.c.j.de pui.c.j.de pe.cupiētes.ꝟ.illos etiā.⁊.ꝟ. ſe.Specialiter ꝯ mēdicātes q trāſeūt ad nō mēdicātes ꝓui det decre.j.de regu.generaliter ꝯ mēdicātes pdi.decre.cu piētes.in pn.de penis.ſpālit ꝯ pdicatores ⁊ minores de cre.dudū de ſepul.ſpālius ꝯ minores.j.e.cō ex eo.ꝓ reli gioſis emanauit:de cenſi.c.ij.de exceſ.pla.frequēs.Conq̄ runt tn̄ religioſi q ꝯſtōnes q̄ fauorē ipſoꝶ reſpiciūt ſūt ſine pena:ſed contra ipſos edite ſunt penales.io.an.
l ℭ Exempti.quomodo per diuerſas conſtitutiōes clemē tinas ꝓbat nō expedire priuilegiatis vel exemptis q fiant generalia concilia:dixi.s̄.e.cō.de ſepul.dudū in princi.
m ℭ Matricē.i.maiorē ⁊ baptiſmalē q̄ dicit matrix:q2 ſi cut mater generat:ſic illa regenerat per baptiſmum:ſic ſu

n ℭ Sciuerint.alio ſenſu q̄ per viſum de quo pmiſit ꝓbabiliter ergo ignorantes talem obſeruantiam non ligat hec pena.
o ℭ Obſeruare.nota quia in nō obſeruando nō dicit q ſe con forment.addere eni intendit hec conſtitutio non diminuere ad obſeruantiam interdictoꝶ:vt patet in principio.s̄.ea. compila. de preben.c.j.in fi. Et ſtatutum hic factum ad penam non debet trahi ad gratiam:de tranſla.c.ij.vltra medium. ⁊ argumentum a cōtrario ſenſu ceſſat:vbi illius argumenti cōtrariū reperitur in iure:vt ſatis ſcripſi de elect.publicato.ſuper vltima glo. Item cō trarioꝶ non eſt eadem diſciplina:vbi verba ⁊ mens reſiſtunt:de verbo.ſigni.c.fi.de of.lega.ſtuduiſti. Exceſſus ergo clericorum matricis eccleſie non dabit religioſis materiam delinquendi:de priui.periſtis. Intelligo autem illos ſeruare quādo abſtinent ani mo obſeruandi:⁊ facit quod ibi dixi ſuper verbo violauerint.

ſtātibus quibuſ cūqʒ [a] appellationibus antea etiā ad eādē ſedē vł aliū ſeu alios interiectis ⁊ alijs obiectibus q̄buſcūqʒ [b] abſqʒ dolo ⁊ fraude: cū moderatiōe tamē decretalis alma [c] inuiolabilit̄ ea fuerit. ¶ Alioquin nō ſeruantes excōicationis [d] ſnīe hoc ipo volum⁹ ſubiacere [e]. ¶ Quod etiā in interdictis ⁊ in ceſſationib⁹ [f] a diuinis indictis p̄ ꝓuincialiū conciliorū ſtatuta vel ipoꝝ aucte cū maius ſit ꝓuinciale ꝯciliū q̄ ſingularis p̄lati ꝓuincie ac iudiciū integrū qd̄ plurimorū ſententijs cōprobatur [g] volumus obſeruari. ¶ In ceſſationibus v̇o generalibus [h] a diuinis ciuitatū terraꝝ ⁊ alioꝝ locorū: q̄s aliq̄n ex ꝯſuetudine vł aīs capitula collegia vł cōuentus ſeculariū aut regulariū eccleſiarū ſibi vendicāt q2 ipos hoc vnico [i] lumine ad repellēdas iniurias eis factas ꝑuare nolumus nec debem⁹ idem intelligimus obſeruandū. ¶ Ipſi vero ſint diligēter attenti: vt ſtatuta romanorū pōtificū p̄deceſſorū nr̄orū ſuper his edita [k] diligenter obſeruent. ¶ Porro hanc ſanctionē ad pendētia [l] trahimus: nō obſtātibus ꝑuilegijs cōuentionibus [m] ſtatutis ⁊ cōſuetudinibus quibuſlibet: que ꝯ premiſſa ſeu aliquod premiſſorū religioſis ipſis in nullo volumus ſuffragari. Idem

Grauis [n] ad nos p̄latoꝝ q̄rela ꝑduxit: q̄ nobiles q̄dā ⁊ dn̄i tp̄ales [o] terris coꝝ eccleſiaſtico ſuppoſitis [p] interdicto: nedū in locoꝝ ſuoꝝ capellis [q]: ſʒ ⁊ in collegiatis ⁊ alijs inſigniū [r] locorū eccl'ijs miſſas ⁊ alia diuina officia publice ⁊ ſolēnit̄ faciūt celebrari: ad officia eadē celebrāda nūc [ſ] hos nūc illos vocātes [t]: ⁊ interdū qd̄ eſt deterius compellētes:

a ¶ Appellationibus. nō dicit q̄ precedens appellatio nō vitiet interdictū ne corrigat: de ap. ad hoc qm̄. ⁊. c. dilectis. cū ſi. Sed dicit q̄ q̄buis interdictū ſit nullū propter precedentē appellationem: vel aliam cauſam ex quo tamen matrix eccleſia illud ſeruat religioſi violantes ſunt excōmunicati.

b ¶ Quibuſcūqʒ. q̄bus allegarent nullitatē ſnīe qd̄ poteſt eſſe multis modis: no. e. ti. ꝑſenti. li. vj.

c ¶ Alma. co. ti. li. vj.

d ¶ Excōmunicatiōis. ſententie. Eſt ſciendum q̄ per. xxiij. ꝯſtitutiōes clementinas cōprehenſi ſunt q̄nquaginta caſus quoꝝ. xvj. ſunt reſeruati pape: q̄bus qs ipſo iure excōicationē incurrit expreſſe: ⁊ p̄ duas duo tacite. Et eſt premittendū q̄ hoſti. colligit triginta tales caſus iuris veteris in ſum. e. ti. §. iij. in p̄nc. Ego collegi. xxxij. li. vj. e. ti. eos qui. nūc expōnā hos nouiſſimos. Prim⁹ ē de ſequeſ. poſ. c. j. quattuor: de ſepul. c. j. alij q̄ttuor de deci. c. j. duo de ſta. mo. c. j. §. quia vero. Duodecim⁹. e. ti. c. ij. in fi. Tredecim⁹. ⁊. xiiij. de reli. do. c. j. Alij ſex: ⁊ ſic. xx. de conſan. ⁊ aff. c. j. tres ⁊ ſic. xxiij. ⁊ ſūt apoſtolice ſedi reſeruati: de here. c. j. ad fi. duo ⁊ ſic xxv. eo. ti. c. ij. ſeptē: ⁊ ſic xxxij. de vſur. c. j. alij. vj. ⁊ ſic. xxxviij. ⁊ ſūt etiā apoſtolici: de priuil. c. j. ſtringamus ſub duobus caſibus qui ſunt etiam apoſtolici. s̄. de penis. c. j. in p̄n. ⁊ ver. poteſtas. ⁊ ſic. xlij. e. ti. cupienteſ. in p̄n. xliij. e. ti. §. qui vero. xliiij. e. c. in fi. ⁊ eſt apoſtolicus. xlv. h̄ quattuor etiam apoſtolici: ⁊ ſic. xlix. ĩ. c. prox. Quinquageſimus. ĩ. c. cū ex eo. duos aūt caſus tacitos habemus de ſū. tri. c. vno. §. porro. de vſur. ex grandi in fi.

e ¶ Subiacere. addit̄ hec pena ad alias que habent̄ de exceſ. prela. c. fi. de p̄ui. aucte. ⁊. c. ep̄oꝝ. li. vj. e. ti. is qui. c. li. Poſſet tamē caſus eſſe in quo iſta pena ſine illis ligaret: ⁊ econtra. Pone q̄ ſententia interdicti vere non ligat impedīte appellatiōe vel alia nullitate: tamen matrix eccleſia illā ſeruat: ligant̄ religioſi hac pena: ſed non illis: econtra bene ligat ſententia: cū matrix eccleſia nō ſeruat illā: ⁊ tunc ligant̄ illis ⁊ nō iſta. Quādo vero tenet ⁊ ſeruat̄ p̄ matricē: tūc locū h̄ʒ qd̄ p̄us dixi q̄ ligant̄ vtriſqʒ: q̄nqʒ nō tenet nec ſeruatur per matricem: ⁊ tunc neutris ligantur.

f ¶ Ceſſationibus. generalibus vt ſequitur.

g ¶ Cōprobat̄. xx. di. de q̄bus. de of. dele. prudētiā poſt p̄ncipiū ꝓuerbio. xiiij. ibi ſalus vbi multa ꝯſilia. ⁊. xv. diſcipant̄ cogitationes vbi nō eſt ꝯſiliū: ⁊ vbi nō ſunt plures cōſiliarij cōfirmant̄.

h ¶ Generalibus. ſpeciales enim ſeruantur ſolum in eccleſijs inquibus ſunt inducte: de ap. dilectis.

i ¶ Vnico lumine. ſumptū. ff. de offi. p̄ſi. illicitas. §. ne tenuis.

k ¶ Edita. de offi. ordi. irrefragabili. §. ceterum. eo. ti. ſi canonici ⁊. c. q̄muis. li. vj. ⁊ ibi vide in vltima glo.

l ¶ Pendentia. concor. s̄. ea. cōpilatione de iudi. diſpendioſam cum ſuis concor.

m ¶ Conuentionibus. ſic ſupra eadem compilatione de ſepul. dudum. circa finem.

n ¶ Grauis. Caſus. dn̄i temporales qui cogunt aliquos in loco interdicto celebrare diuina: vel qui per precones faciunt tūc ad illa audiēda populum euocari: vel ꝓhibent ne publice excōmunicati vel interdicti ſup hoc per illos qui miſſas celebrant moniti eccleſias exeāt ⁊ ipſi nominatim moniti qui non exeunt excōicati ſunt ⁊ per papā abſoluēdi. Et p̄mo narrat. ſcdō penā ponit: ibi ne igitur.

o ¶ Tēporaleſ. etiā ſi ſint ep̄i vel eccleſiaꝝ p̄lati videt locū h̄re qd̄ hic dicit̄ ne cle. vł mo. c. vlt. li. vj. facit de exceſ. prela. tanta. ⁊ facit quod dixi eadem compila. de penis multorum.

p ¶ Suppoſitis. ab homine vł a iure. ⁊ hec littera facit ad queſtionē de illo qui ſcit locum interdictum ab homine vel a iure tamen denunciatio eius non eſt facta an illud ſeruare teneatur: ſatis enī eſt locū eſſe interdicto ſuppoſitum, vt hic: lʒ non ſit publicatū facit. e. ti. cum non ab homine. ⁊ qd̄ ibi no. eo. ti. cum deſideres. ĩ. rn̄. in fi. Qui enim ſciuit certiorari non debuit: de re. iur. eum qui. li. vj. cum concor. ⁊ hoc placet archidiacono. e. ti. is qui. li. vj. Illa etiam ratione: quia celebrare dependet a voluntate agentis. Unde in culpa eſt agēdo rem illicitam propter ſuperioris prohibitionē ⁊ loci inhabilitatem: alle. de conſe. di. j. ſicut. qd̄ veꝝ intelligit: niſi factū eēt occultum. vj. q. ij. ſi nō. ⁊ prede. decre. cum non ab homine. ⁊ facit quod. ĩ. dicam in glo. occultum. In ꝯtrium facit xj. q. iij. §. euidenter. ibi ſoluitur. Item contra. s̄. c. proxi. a contrario ibi ſoluitur in glo. no. Forſan expediret per cōſtitutionem prouideri clericos non teneri ad obſeruationē interdictorū latorū a iure: niſi prius fiat illorum declaratio ſi. de here. cum ſm̄. li. vj. Ad quod dicendum multū mouet: de cenſi. quanq̄. li. vj. ⁊. s̄. ea. compi. eo. ti. preſenti. cuius etiam littera ſatis huic dicto conuenit.

q ¶ Capellis. nō intēdit q̄ in talib⁹ capellis ſitis in loco interdicto hoc liceat: ſʒ dicit vt aggrauet ꝯtēptū: q̄ſi dicat malū eēt hoc facere in capellis: ſed grauius in talib⁹ eccl'ijs.

r ¶ Inſignium. de reſcrip. ſtatutum poſt prin. li. vj.

ſ ¶ Nunc illos. concor. de ſta. monachorum cum ad monaſterium. ver. ſed nec.

t ¶ Vocātes. lʒ de vocatione narrat ſolā coactionē punit.

Vt sen[tent]ia excommunicatio[n]e suspensi[illegible] onis ⁊ interdicti

u ¶ Excessibus. tolle litteram. j. faciūt euocari non solum p campanarum. ⁊c̃.
x ¶ Campanarum. de offi. custo. c. j. cum concor. ⁊ ibi dixi de diuersis campanarum officijs.
y ¶ Preconia. vt dī in auc̃. de litig. §. oēm. col. viij. vox p̄conis quīq̧ paucis innotescit: ⁊ hoc respectu fortior videt̄ vocatio p cāpanā. sed q̄r preco loquit̄ ⁊ edictuʒ ponit ex parte mandantis: ideo maior est contemptus.
z ¶ Subiectis. precipere non verentur quod est infra.
a ¶ Publice. occultum. n. excõicatū non vitamus in publico. vj. q. ij. c. ij. e. ti. cum non ab homine. vñ dixit rai. in sum. huius ti. §. Item queritur. ꝙ ille q scit occultū excõicatū eē in ecclia: caute si poterit exibit. si autē id nõ posset sine scādalo nõ dʒ exire p iura p̄dicta: ⁊ ne sit proditor. ij. q. j. si peccauerit.
b ¶ Inexpleta. dʒ n. sacerdos dimittere offiñ misse ,pter pñtiaʒ excõicati: nisi iā incepisset canonem misse de quo scripsi post modernos. e. ti. c. nuper. ⁊ facit. vij. q. j. illud. ⁊ c. nihil ⁊ quod no. xj. q. iij sicut apostoli.
c ¶ In exēplū. q̄r si ea que male vsurpant. ⁊c̃. xcij. di. p uenit. ij. facit. xxiij. q. j. paratus. in. fi.
d ¶ Quõlibet. oēʒ modū compulsionis realē personalem directum ⁊ indirectum cõprehendit: vt si res ipsorum occupant consanguineos grauant in personis vel rebus: facit de elec. sciant cuncti. eo. ti. quicunq̧. li. vj.

hisq̧ nõ ɔtēti excessibus[u] per cāpanaꝝ[x] nõ solū pulsationē: sed ⁊ voce p̄conia[y] populos etiā interdictos vt interdicti nõ obstāte s̄nia ad audiendas missas huiusmōi veniāt faciunt euocari. ¶ Nonnulli quoq̧ ipsoꝝ suis plerunq̧ subiectis[z]: ne lʒ excomunicationis vł interdicti s̄nia publice[a] sint nodati: de ecclesijs dū in ipsis missaꝝ celebrāt solēnia instātibus etiā celebrātibꝰ exeāt p̄cipere nõ verentur: ex quo frequent̄ ɔtingit ꝙ nõ sine dei offēsa cłicoꝝ ac ppłi scādalo ipa missaꝝ solēnia remanēt inexpleta[b]. ¶ Ne igit̄ excessus sic graues excedētiū ipunitate trahāt ab alijs i exēplū[c] p̄sūptores p̄fatos q̄ in locis int̄dicto suppositis quēq̧ decetero diuina celebrare officia quomō libet[d] cogere[e]: aut q̄ mõ p̄dicto ad officia eadē audiēda aliq̄s excōicatiōis p̄sertim vł int̄dicti ligatos s̄nia euocare[f]: seu q̄ ne excōicati publice[g] aut interdicti de ecclijs: dū in ipis missarū[h] agūtur solēnia: a celebrātibus moniti[i] vt exeāt ,phibere[k]: necnõ excōmunicatos publice ⁊ interdictos: q̄ in ipsis ecclesijs nominatim[l] celebrātibus vt exeant moniti remanere[m] p̄sūpserit excōicatiōis[n] s̄nia: a q̄ p sedē dūtaxat apłi cā possint absolui: sacro approbante cõ. innodamus. Idem.

Cum[o] ex eo ꝙ religiosi viri frēs minores in suis recipiūt ecclijs ad audienda diuina officia tpe interdicti frēs ⁊ sorores[p] de ordine tertio[q] quē beatus franciscus instituit existentes: qui continentes[r] seu de penitentia nūcupantur: scandalū[s] alioꝝ qui ab his excludunt̄ mentibus generetur: censura vilescat[t] ecclesiastica: ⁊ minoris auctoritat̄ int̄dicti s̄nia reputet̄: eisdē fratribus minoribus[u] districtius inhibemꝰ ne decetero aliquē vł aliq̄s p̄dictoꝝ etiā si sup h̄ hi[x] vel illi[y] priuilegijs qubuscūq̧ muniti extiterint: q̄ ipis in nllo ,psus quo ad hoc volumꝰ suffragari ad diuina in suis[z] ecclijs tpe interdicti quoquo mõ admittant[a]. Qđ si fecerint eo ipo excōicationis s̄nie se nouerint subiacere[b]: a qua per aliū q̄ꝑ p romanū pontificē vł satisfactione premissa per locoꝝ episcopos: quos auctoritate[c] apostolica fungi volumus in hac parte: absolutionis beneficium nequeant obtinere. Idem.

SI summus[d]

e Cogere. presumpserint quod est. j. ⁊ hoc est primum.
f ¶ Euocare presumpserint. quod sequitur: ⁊ est secundū.
g ¶ Publice. concor. s̄. e. cõpi. de sepul. c. j. ⁊ ibi videas.
h ¶ Missarū. in alijs ergo diuinis officijs nõ ē locꝰ pene.
i ¶ Moniti. non dicit nominatim: vt. j. proxi. versi. per quod patet ꝙ ad prohibentes sufficit generalis monitio: puta monet ꝙ omnes excommunicati ⁊ interdicti exeant: ille precipit vt nõ exeant.
k ¶ Prohibere presumpserint. quod sequitur ⁊ est tertiū.
l ¶ Nominatim. ex generali ergo monitione nullus ligat̄ ex eo ꝙ remanet. soli ergo nominati remanētes ligabunt̄: ɔcor. e. ti. cõstitutionem. li. vj. ⁊. s̄. e. cõpila. de vi. ⁊ hon. cle. c. j.
m ¶ Remanere. intellige etiā si ipi tpales dñi hoc nõ mandent.
n ¶ Excõis. excõicatus ergo iterū excõicat̄: de hoc. iij. q. iiij. engeltrudam. de iudeis ita quorundam.
o ¶ Cum ex eo. frēs minores si tpe iterdicti recipiūt in suis ecclijs ad diuina frēs ⁊ sorores tertij ordinis excõicati sunt nec p̄uilegia iuuāt.
p ¶ Sorores. illle igitur nõ sūt beguine: vt dixi. s̄ e. cõ. de reli. do. c. j.
q ¶ Tertio. primus fuit fratrū minoꝝ q ē artissimus: ⁊ caret ,pprio etiā in cõmuni: de hoc satis j. ti. j. c. j. Secundus fuit sancte clare qui differt a primo: quia ordo ille lʒ etiam feminis artissimꝰ: hʒ tñ ,ppriū in cõi. Sed iste tertius etiā pro viuētibus in cõiugio maris ⁊ feminis adinuentus ē ⁊ habēt professi propriū in singulari: ⁊ potius est modus viuēdi q̄ʒ ,pprie dicat̄ regula: est tñ approbatus p nicolaum tertium: ⁊ hoc constat.
r ¶ Cõtinētes. nõ ,pmittūt ɔtinētiā: imo viuunt in ɔiugio vt predixi: tñ ⁊ s̄m modū viuēdi eis datuʒ certis diebus q̄libet septimana abstinēt a toro: sicut ⁊ septima vicis sue abstinebāt sacerdotes veteri testamēti. lxxxij. dis. plurimos.
s ¶ Scandalum vitandum. quod dic vt de no. ope. nunci. c. ij.
t ¶ Vilescat. ad hoc ⁊ ad id qđ sequit̄ cõcor. s̄. ea. cõpi. de pe. ⁊ re. c. ij.
u ¶ Minoribus. alīs nõ ligat constitutio.
x ¶ Hi. fratres minores.
y Vel illi. fratres ⁊ sorores tertij ordinis. ⁊ est mirabile: q̄r eo casu in alijs ecclesijs recipi possent si priuilegium est generale.
z ¶ Suis ecclesijs. p hoc vbū qđ etiā supra p̄misit dico ꝙ si i alienis ecclesijs hoc facerent cessat hec pena: posset tamē h̄c locuʒ alia pena cõis: ⁊ est si. qđ dixi. s̄. hoc ti. c. j. in glo. additur.
a ¶ Admittāt. nisi in q̄ʒtū illis ⁊ alijs pmittit̄ p decr. vlt. e. ti. li. vj.
b ¶ Subiacere. si alīs dū s̄uāt interdictū qđ s̄uat matrix ecclā nõ ligāt̄ pena illius decr. s̄. e. c. j. sʒ ista tñ: fa. de iudi. at si clerici in fi. (cū suis ɔcor.
c Auctoritate apostolica. hoc dicit propter exemptionem: ⁊ quia deliquerant in locis exemptis.
d SI sūmus. Casus. Si papa etiā scienter excõicato pticipat illū per hoc nõ absoluit: nisi exprimat h̄ se velle. ⁊ si scienter

ſub titulo dignitatis aliquem nominet vel honoret: per hoc illum in dignitate non approbat. creditur q͛ propter dominũ Federicũ de ſicilia emanauerit hec decre. pars prima decre. not. xciij. di. ſi inimicus. ⁊ .e. ti. ſi aliquando. per gof. in proe. cõpi. greg. per inno. ⁊ hoſti. de priuil. cum olim. j. ⁊ facit hoc c. pro ibi no. per inno. ⁊ hoſti. vt ſicut per participium papa non abſoluit: ita nec per euitationem excõmunicat. Unde non incurrit minorẽ qui participat illi quem papa vitat: ⁊ predicto. c. ſi inimicus. loquitur de illo quem vitat ⁊ vitare precipit.

a ¶ Scienter. etiam ſi ignoranter non erat dubium per precedentem decre. ſi aliquando.

b ¶ Participet. quo participio non ligatur minori: vt not. in iuribus allega. in prima glo. co. ti. nulli.

c ¶ Litteras. argue q͛ ſcribens excõmunicato incurrit minorẽ: de hoc eo. ti. conſtitutionem. li. vj. in. iij. glo.

d ¶ Oſculo. formatur. ab os oris: nec debet ſcribi per. h.

e ¶ Quouis modo. vt in conuiuio oratione vl' itinerando vl' conſedendo.

f ¶ Uelle. eſt ſibi pro ratione voluntas: inſti. de iure naturali. §. ſed ⁊ qđ principi. ſic ⁊ princeps ſola voluntate manumittit. ff. de manu. apud eũ C. de fideicommiſ. li. ſi voluntate. in inferioribꝰ a papa non haberet hoc locum. co. titu. cum deſideres.

pontifex, ſcienter[a] etiam excõmunicato participet[b] litteris[c] verbo vl' oſculo[d] ſeu alio quouis modo[e]: ipſum per hoc abſoluere nulla ratione cenſetur niſi ſe velle[f] forſitan exprimat illum ex hoc pro abſoluto haberi. ¶ Similiter quoqꝫ ſi quem ſub titulo cuiuſlibet dignitatis[g] ex certa etiam ſcientia verbo conſtitutione vel litteris nominet[h] honoret ſeu quouiſ alio modo tractet[i] per hoc in dignitate illa ipſum approbare[k] non intelligit[l]: aut quicꝙ ei tribuere noui iuris[m]. Clemens quintus in concilio vienenſi.

De verborum ſignificatione.

EXiui de paradiſo dixi rigabo hortum plantationum ait ille celeſtis agricola: qui vere fons ſapientie verbum dei a patre in patre manens genitum ab eterno: nouiſſime diebus iſtis fabricante ſancto ſpiritu in vtero virginis caro factum exiuit homo ad opus arduum redemptionis humani generis peragendum: exemplar ſequẽdo celeſtis vite prebens hominibus ſemetipſum. ¶ Uerum quia plerunqꝫ mortalis vite ſollicitudinibus preſſus homo mentis aſpectu ab exemplaris huiuſmodi intuitu diuertebat: verus noſter ſalamõ in ſolio militãtis eccleſie hortum voluptatis inter ceteros quendam fecit a procelloſis mundi fluctibus elongatum: in quo quietius ac ſecurius vacaretur: cõtemplandis ſeruandiſqꝫ operibus exemplaris in hunc mũdum introiuit ipſe: vt rigaret ipſuꝫ fecundis aquis ſpiritualis gratie ⁊ doctrine. ¶ Hic hortus ſiquidẽ eſt fratrum minorum ſancta religio: que muris regularis obſeruantie firmiter vndiqꝫ circumcluſa: intra ſe ſolo contenta deo adornatur abunde nouellis plantationibus filiorum. ¶ Ad hunc veniens dilectus dei filius mortificantis penitẽtie myrrhã metit cũ aromatibus: que ſuauitate mira vniuerſis odorem attrahẽtis ſanctimonie circũfundũt. ¶ Hec eſt illa celeſtis vite forma ⁊ regula quam deſcripſit confeſſor chriſti eximius ſanctus franciſcus: ac ſeruandaꝫ a ſuis filijs verbo docuit pariter ⁊ exemplo. ¶ Quia vero dicte ſancte regule profeſſores ac emulatores deuoti: vt et alumni et veri filij tanti patris affectabant ſicut ⁊ feruenter affectant: ad purum et ad plenum premiſſam regulã firmiter obſeruare. ¶ Attendentes quedam que dubium poterant afferre ſenſum in ipſius regule ſerie cõtineri: pro ipſorum declaratione habenda recurrerunt prudenter olĩ ad apicem apoſtolice dignitatis: vt certificati per ipſam[n]: cuius pedibus etiam per ipſam regulam ſũt ſubiecti: poſſent domino pulſis cũctis dubijs cum plena charitate conſcientie deſeruire. ¶ Horum autem pijs ac iuſtis ſupplicationibus plures predeceſſores noſtri romani pontifices ſucceſſiue ſicut dignũ erat applicantes aures ⁊ animũ declarauerũt ea que dubia videbãtur: ediderunt nonnulla: ⁊ aliqua conceſſerunt ſicut expedire videbant fratruꝫ conſcientijs: ac pure obſeruantie ſtat[o]. ¶ Uerum quia plerunqꝫ vbi culpa non eſt eam timere ſolent conſcientie timorate: que in via dei quodcũqꝫ deuium

g ¶ Dignitatis. eccleſiaſtice vel ſecularis cum eadem ſit ratio.

h ¶ Nominet. cõtrariuꝫ videbatur notari. xciij. di. dominus. ⁊ vide qđ. no. xj. q. j. ſacerdotibus. qui ſi. ſint le. per tuas cum con. cor.

i ¶ Tractet. vocãs illos qui ſunt euſdem dignitatis vocat illum.

k ¶ Approbare. ſa. ad no. per innocen. ⁊ hoſti. de ſi. preſ. veniens. vbi tenent q͛ ſi epiſcopus miſſam audit vel procurationeꝫ recipit a male ordinato vel inſtituto q͛ per hoc non diſpenſat cuꝫ illo: dato q͛ ſit caſus quo diſpenſare poſſet: ⁊ ibi ſcripſi.

l ¶ Non intelligitur. non ob. š. ea. cõpi. de proba. c. vno. illud enim intelligitur cum papa narrat factum proprium ⁊ ſuper eo fundatur ipſius intentio: vt ibi no. in glo. qđ ſi talia.

m ¶ Iuris. ſi. deberet. preſidentes in ſi. li. vj. ⁊ intellige niſi hoc exprimat ſe velle: vt. š. proxi. rñ. io. an.

expaueſcūt:nō ſūt ad plenū ex dictis declara
tionibus dictoꝝ oiuȝ fratrū ꝯſcie q̄etate: q̄n
circa aliqua ad regulā ipoꝝūqȝ ſtatū ꝑtinētia
dubitationū in ipis fluct⁹ aliq̄ generent ⁊ ori
ant:ſicut ad aures nr̄as pluries ⁊ de q̄ pluri-
bus in publicis ⁊ ꝑuatis ꝯſiſtorijs ē perlatū.
❡ Quapropter ꝑ ipos fratres nobis extitit
humilit̄ ſupplicatū:q̄tenus ꝑdictis dubijs q̄
occurrerūt ⁊ q̄ pn̄t occurrere i futuꝝ adhibere
opportuna declaratiōis remedia de benigni
tate ſedis aplice curaremus. ❡ Nos igit̄ cui⁹
animus ab etate tenera pia deuotiōe efferbuit
ad h⁹i ꝓfeſſores regule ⁊ ad ordinē ipſū totū
nūc aūt ex cōi cā paſtoralis regiminis quam
imeriti ſuſtinemus ad ipſos fouēdos dulcius
⁊ attentius gratioſis fauoribus ꝓſequēdos tā
to ꝓuocamur ardentius:quāto frequētius in
tenta mēte reuoluimus fructus vberes:quos
ex eoꝝ exēplari vita ⁊ ſalutari doctrina :toti
vniuerſali ecclīe ꝯtinue cernimus ꝓuenire :tā
pia ſupplicantiū intētione cōmoti:ad pagēdū
diligenter qd̄ petit̄ ſtudia noſtra duximus cō
uertenda:ip̄aqȝ dubia ꝑ plures archiep̄os ⁊
ep̄os ⁊ in theologia magiſtros ⁊ alios littera
tos prouidos ⁊ diſcretos examinari fecimus
diligenter. ❡ Cū igit̄ in primis ex eo ꝙ in di-
cte regule p̄ncipio habetur: Regula ⁊ vita fra
trū minoꝝ hec eſt.ſ.dni nr̄i ieſu chriſti ſanctū
euangeliū obſeruare in obediētia viuēdo ſine
ꝓprio ⁊ i caſtitate. Itē infra: Finito vero anno
ꝓbationis recipiant̄ ad obediētiā: ꝓmittētes
vitā iſtā ſemꝑ ⁊ regulā obſeruare. Itē circa fi-
nē regule:pauꝑtatē ⁊ humilitatē ⁊ ſanctū euā
geliū dn̄i nr̄i ieſu chriſti:qd̄ firmiter ꝓmiſimus
obſeruemus. Fuit heſitatū an fratres eiuſdeȝ
ordinis ad oia tam precepta q̄ ꝯſilia euange
lij ex ꝓfeſſione ſue regule teneant̄. ❡ Quibuſ
dam dicētibus ꝙ ad oia:alijs aūt aſſerētibus
ꝙ ad ſola illa tria ꝯſilia:videlicet viuere i obe
diētia:in caſtitate ⁊ ſine ꝓprio:⁊ ad ea que ſub
verbis obligatorijs ponunt̄ in regula obligāt̄
❡ Nos circa hūc articulū predeceſſoꝝ nr̄oꝝ
veſtigijs inherentes:ipſūqȝ articuluȝ quo ad
aliquid clari⁹ ꝓſequētes dicte heſitationi du
ximus reſpondēdū:ꝙ cū votū determinatuȝ
cuiuſlibet habeat cadere ſub certo:vouēs re-
gulā nō pōt dici teneri ex vi voti huiuſmodi
ad ea ꝯſilia euāgelica que in regula nō ponūt̄
❡ Et quidem beati franciſci ꝯditoris regule
hec ꝓbat̄ fuiſſe intentio ex hoc ꝙ quedā euan
gelica ꝯſilia i regula poſuit alijs pretermiſſis.

❡ Si eni per illud verbum regula ⁊ vita fratrum
minorū hec eſt ⁊c̄. ⁊ intēdiſſet eos ad omnia ꝯſilia
euangelica obligare:ſuꝑflue ⁊ nugatorie quedā eo
rum ſuppreſſis ceteris in regula exp̄ſſiſſet. ❡ Cū
aūt natura termini reſtrictiui hoc habeat:ꝙ ſic ex
cludit ab ipſo extranea ꝙ cuncta ad ipſū ꝑtinētia
ꝯcludit. ❡ Declaramus ⁊ dicimus ꝙ dicti fratres
nō ſolū ad tria vota nude abſolute accepta ex pro
feſſione ſue regule obligant̄:ſȝ etiā tenent̄ ad ea oia
implenda que ſūt ꝑtinētia ad hec tria :que regula
ipſa ponit. Nam ſi ad hec tria predicta tm̄ preciſe
⁊ nude ꝓmittētes ſe ſeruare regulā viuēdo in obe
dientia caſtitate ⁊ ſine ꝓprio:⁊ nō etiā ad oia ꝯtēta
in regula que hec tria modificāt artarent̄:pro nihi
lo ⁊ vane ꝓferrent̄ hec verba: ꝓmitto ſemꝑ hāc re
gulā obſeruare:ex quo ex his verbis nulla obliga
tio naſceret̄. ❡ Nec tamē putandū eſt, ꝙ beat⁹ Frā
ciſcus ꝓfeſſores huius regule quantū ad oia ꝯten
ta in regula modificātia tria vota:ſeu ad alia i ip̄a
expreſſa intenderit eq̄liter eſſe obligatos:quin po-
tius apte diſcreuit:ꝙ quo ad quedā ipoꝝ ex vi ver
bi trāſgreſſio eſt mortalis:⁊ quo ad quedā alia nō
❡ Cū ad quedā ipſorū v̇bū apponat precepti vel
equipollētis eidem:⁊ quo ad aliqua verbis alijs
ſit ꝯtentus. Item q2 preter ea que expreſſe v̇bo pre
cepti exhortationis ſeu monitionis ponuntur in
regula nōnlla verbo iꝑatiui mōi negatiue:vl̄ af-
firmatiue appoſito inſerunt̄:hactenus extitit dubi
tatū:an tenerent̄ ad iſta vt ad habentia vim prece
pti. ❡ Et quia vt intelleximus nō minuit̄ hoc du
biū ſȝ auget̄:ex eo ꝙ felicis recordationis nicola
us papa q̄rtus predeceſſor nr̄ noſcit̄ declaraſſe:ꝙ
fratreſ ipſi ex ꝓfeſſione ſue regule ſūt aſtricti ad ea
ꝯſilia euāgelica:que in ipſa regula preceptorie vel
inhibitorie ſeu ſub v̇bis equipollentib⁹ exprimūt̄
Et nihilominus ad eoꝝ omniū obſeruātiā q̄ ipſis
in eadē regula ſub v̇bis obligatorijs inducunt̄:ſup
plicauerūt predicti fratres:vt ad ipſorū cōſciētias
ſeruādas declarare:q̄ horū cenſeri debeant prece
ptis equipollētia ac obligatoria dignaret̄. ❡ Nos
itaqȝ qui in ſynceris horū ꝯſciētijs delectamur: at
tendētes ꝙ in his q̄ anime ſalutē reſpiciūt: ad vitā
dos graues remorſus ꝯſciētie ꝑs ſecurior eſt tenē
da: Dicim⁹ ꝙ lȝ fratres nō ad oiuȝ q̄ ſub v̇bis im-
peratiui modi ponūt̄ in regula ſicut ad preceptoꝝ
ſeu preceptis eq̄pollētiū obſeruātiā teneant̄. Expe
dit tn̄ ipſis fratribus ad obſeruādā puritatē regule
⁊ rigorē:ꝙ ad ea ſicut ad equipollētia preceptis ſe
nouerint obligatos:q̄ hic inferius annotāt̄. ❡ Ut
aūt hec q̄ videri poſſūt eq̄pollētia preceptis ex vi
verbi:vl̄ ſaltē rōe materie de q̄ agit̄:ſeu ex vtroqȝ

ſub cōpendio habeant: declaramus ꝙ illud quod
ponit in regula de nō habendo plures tunicas ꝙ
vnā cū caputio ⁊ aliā ſine caputio. ¶ Item de nō
portandis calciamētis: ⁊ de nō equitādo extra ca-
ſum neceſſitatis. ¶ Item ꝙ fratres vilibus indu-
ant. ¶ Itē ꝙ ieiunare a feſto omniū ſanctoꝝ vſqꝫ
ad natale domini ⁊ in ſextis ferijs teneant. ¶ Iteꝫ
ꝙ clerici faciāt diuinū officiū ſm ordineꝫ romane
eccleſie. ¶ Item ꝙ miniſtri ⁊ cuſtodes pro neceſſi
tatibus infirmoꝝ ⁊ fratribus induendis ſollicitā
curā gerāt. ¶ Itē ꝙ ſi qs fratrū in infirmitatē ceci
derit: alij fratres debent ei ſeruire. ¶ Itē ꝙ fratres
nō predicēt in epiſcopatu alicuius epiſcopi: cū ab
eo illis fuerit ꝯdictū. ¶ Item ꝙ nullus audeat pe
nitus pplo pdicare: niſi a generali miniſtro vl' alijs
qbus ſm declarationē predictā id ꝯpetit fuerit ex
aminatus approbatus ⁊ ad hec inſtitutus. ¶ Itē
ꝙ fratres q cognoſcerēt ſe nō poſſe premiſſam re-
gulā ſpecialiter obſeruare: debeant ⁊ poſſint ad ſu
os miniſtros recurrere. ¶ Item ꝙ oia que ponūt i
regula ad formā habitus tā nouitioꝝ ꝙ etiā ꝓfeſ
ſoꝝ: necnō ad receptionis modū ac ꝓfeſſionē ſpe
ctantia niſi recipientibus quo ad habitū nouitio-
rū ſicut dicit regula ſm deū aliter videat. Hec in-
quā oia ſunt a fratribus tanꝗ obligatoria obſeruā
da. ¶ Item ordo cōiter ſentit tenet ⁊ tenuit ab an-
tiquo: ꝙ vbicūqꝫ ponit in regula hoc vocabulū te
neāt obtinet vim precepti: ⁊ obſeruari debet a fra-
tribus ſicut tale. ¶ Ceterū quia chriſti ꝓfeſſor pre
dictus agendoꝝ ac ſeruandorū circa recipiendos
ad ordinē miniſtris ⁊ fratribus modū prebens: di
xit in regula ꝙ caueant fratres ⁊ eorū miniſtri: ne
ſint ſolliciti de rebus ſuis tpalibus: vt libere faciāt
de eis quicqd ipſis a dño fuerit inſpiratū: licentiā
tamē habeāt ipſi miniſtri mittēdi eos ad aliqs deū
timentes ſi ꝯſiliū requirat: quorū cōſilio ſua bona
pauperibus erogent. ¶ Dubitauerūt ⁊ dubitant
multi fratrū: an liceat ipſis de bonis ingredientiū
quicꝙ recipere ſi donet: ⁊ ſi ad dandū perſonis ⁊
ꝯuentibus poſſint eos inducere ſine culpa: ſi etiā
ad diſponēdū de diſtributiōe rerū taliū debeāt ipi
miniſtri ſeu fratres dare ꝯſiliū: vbi ad ꝯſulēdū alij
ꝗ ex ipſis ad quos ingreſſuri mittant poſſint ido
nei inueniri. ¶ Nos aūt cōſiderantes attente intē
diſſe ſanctū Franciſcū ſue regule ꝓfeſſores quos
fūdauerat i maxima paup̄tate ab effectu tpaliū re-
rū ipſoꝝ ingrediētiū per dicta verba ſpecialit' ⁊ to
taliter elongare: vt quātū eēt ex pte fratrū ipſoꝝ re
ceptio ad ordinē facta ⁊ puriſſima appareret: ⁊ ne
aliquo mō oculū viderent hre ad bona eoꝝ tpalia
ſꝫ ad ipſos tm̄ diuino ſeruitio mācipādos: dicim⁹
oio debere tā miniſtros ꝙ fratres ceteros a
dictis iductionib⁹ ad ſibi dandū ⁊ ſuaſionib⁹
necnō ⁊ a dādis circa diſtributionē ꝯſilijs ab
ſtinere: cū p hoc ad timētes deū ſtatus alteri⁹
mitti debeāt nō ad fratres. ¶ Ut vere cūctis
pateāt eē tā ſalubris inſtituti paterni ſtudioſi
zelatores ſeduli ⁊ pfecti. ¶ Cū vero facere de
rebus ſuis qđ dñs inſpirabit: ipſamet regula
ingrediētibus liberꝫ velit eē: nō videt quin lice
at eis recipe: ꝯſideratis. ſ. eoꝝ neceſſitatibus
⁊ moderaminibus declaratiōis iā dicte: ſi qđ
de bonis ſuis intrans ſicut ⁊ ceteris paupib⁹
p modū elemoſyne libere velit dare. ¶ Caue
re tñ in exceptiōe oblatorū taliū decet fratres
ne ex receptoꝝ quātitate notabili ꝓſumi poſ-
ſit ſiniſter oculus ꝯ ipſos. ¶ Preterea cū di-
cat in regula: ꝙ illi q iam ꝓmiſerūt obediētiā
habeāt vnā tunicā cū caputio ⁊ aliā ſine capu
tio qui hre voluerint. ¶ Item ꝙ fratres oēs
veſtimētis vilibus induant. ¶ Noſqꝫ pdicta
vba declarauerim⁹ equipollere pceptis: volē
tes hec determinari plenius dicimus quantū
ad numerū tunicaꝝ ꝙ pluribus vti nō licet: ni
ſi in neceſſitatibus q haberi poſſūt ex regula:
ſm ꝙ hūc paſſū memoratus pdeceſſor nr̄ ple
nius declarauit. ¶ Uilitatē aūt veſtiū tā ha-
bitus ꝙ interioꝝ tunicaꝝ illā intelligi debere
dicimus: q ſm ꝯſuetudinē vl' ꝯditionē patrie
debeat quātū ad colorē panni ⁊ pciū vilitas
merito reputari: nō eni quo ad regiones oēs
pōt determinatus vnus modus in talib⁹ aſ-
ſignari. ¶ Huiuſmōi etiā vilitatis iudiciū mi
niſtris ⁊ cuſtodibus ſeu guardianis duxim⁹
cōmittēdū: eoꝝ ſup hoc ꝯſcias onerantes: ita
tñ ꝙ ſeruent in veſtibus vilitatē. ¶ Quorum
etiā miniſtroꝝ cuſtodū ⁊ guardianoꝝ iudicio
eodē mō relinquimus: p q neceſſitate poſſint
ipſi fratres calciamēta portare. ¶ Deinde cū
duobus tēporibus annotatis in regula. ſ. a fe
ſto oiuꝫ ſanctoꝝ vſqꝫ ad natiuitatē dñi: ⁊ maxi
me qdrageſime in qbus ieiunare tenent iſcrat
in eadē regula. ¶ Alijs aūt tēporibus nō te-
neant niſi ſexta feria ieiunare: ⁊ ex hoc volue
rūt aliqui dicere ꝙ dicti ordinis fratres nō te
nent niſi ex ꝯdecētia ad alia ieiunia ꝙ ad iſta:
¶ Declaram⁹ debere intelligi eos nō teneri
ad ieiuniū alijs tēporibus: pterꝙ i ieiunijs ab
eccleſia ꝯſtitutis. nō eſt eni veriſimile ꝙ vel in
ſtitutor regule vl' etiā ꝯfirmator abſoluere ip
ſos intenderit a ſeruādis illis ieiunijs ad que
de cōi ſtatuto eccl'ie obligant ceteri chriſtiani.

¶ Poꝛꝛo cū dictus ſanctus volēs fratres ſu
os ſup oīa a denarijs ſeu pecunia eē totaliter
alienos: ꝑcepit firmiter fratribus vniuerſis:
vt nullo modo denarios vl' pecuniā recipiāt ꝑ
ſe vel ꝑ interpoſitā pſonā: iſtūqꝫ articulum de
clarans idē ꝑdeceſſoꝛ noſter caſus ⁊ modos
poſuerit: q̄bus ſeruatis a fratribꝰ nō poſſint
dici nec debent per ſe vel per aliū pecunie re-
ceptoꝛes ꝯtra regulā vel ſui oꝛdinis puritatē
dicimus fratres teneri cauere ſūmopē: ꝙ pꝛo
alijs cauſis ⁊ ſub modis alijs q̄ȝ ponat dicti ꝑ
deceſſoꝛis noſtri declaratio ad dantes pecu-
nias ſiue deputatos nūcios nō recurrāt: ne ſi
ſecus ab ipſis attentatū fuerit tranſgreſſoꝛes
ꝑcepti ⁊ regule merito poſſint dici. Nā vbi ali
quid alicui generaliter ꝓhibet: quod expꝛeſſe
nō cōcedit intelligit denegatū. ¶ Quo circa
queſtus omnis pecunie ac oblationū pecunia
rū receptio in eccleſia vl' alibi cippi ſeu trunci
oꝛdinati ad offerentiū ſeu donantiū pecunias
reponēdas: necnō ⁊ q̄cūqꝫ recurſus alius ad
pecunias ſeu habentes ipſas qui ꝑ declarati
onē pꝛedictā nō cōcedit. Hec inq̄ȝ omnia ſunt
eis ſimpliciter interdicta. ¶ Cū etiā recurſus
ad amicos ſpeciales expꝛeſſe tm̄ in duobꝰ ca
ſibus ſm̄ regulā ꝯcedatur: videlicet ꝓ neceſſi
tatibus infirmoꝝ ⁊ fratribus induēdis: idqꝫ
pie ⁊ rationabiliter ꝯſiderata neceſſitate vite
ad alias neceſſitates fratrū ꝓ tempoꝛe occur
rentes ceſſantibus elemoſynis ſeu etiā ingru
entes ſepedictus pꝛedeceſſoꝛ duxerit extendē
dū: ¶ Attēdant fratres ꝑfati: ꝙ ꝓ nullis cau-
ſis alijs q̄ȝ pꝛedictis vl' ſimilibus in via vl' ali
bi recurrere licꝫ eis ad amicos huiuſmōi: ſiue
ſint dantes pecunias ſeu deputati ꝑ ipſos: ſi-
ue nuncij vel depoſitarij ſeu alio quouis noīe
appellent: etiā ſi ꝯceſſi per candē declaratio-
nē mōi circa pecuniā integre ſeruarent. ¶ De
niqꝫ cū idē ꝓfeſſoꝛ ſumme affectauerit ſue re-
gule ꝓfeſſoꝛes totaliter eē abſtractos ab effe-
ctu ⁊ deſiderio terrenoꝝ: ⁊ ſpecialiter a pecu
nia ⁊ eius vſu totaliter inexpertos: ſicut ꝓbat
ꝓhibitio de recipiēda pecunia in regula ſepi
us repetita: curare fratres vigilanter neceſſe ē
ꝙ cū ex cauſis ꝑdictis ⁊ modis habentes pe
cunias deputatas pꝛo ipſoꝝ neceſſitatibꝰ re
currere opoꝛtebit ad tenētes ipas quicūqꝫ hi
fuerint pꝛincipales vel nuncij in omnibus ſic
ſe gerant: ꝙ ſe cūctis oſtendant in dictis pecu
nijs ſicut nec habēt penitus nil habere: Qua
pꝛopter pꝛecipere ꝙ ⁊ q̄liter pecunia expēdat

cōputūqꝫ exigere de expenſa: eam quomodocūqꝫ
repetere ſiue deponere aut deponi facere capſu-
lam pecunie vel eius clauem deferre: hos actus
⁊ conſimiles ſibi fratres illicitos eſſe ſciant.
¶ Pꝛedicta eni facere ad ſolos dominos ꝑtinet
qui dederunt: ⁊ eos quos ipſi deputauerunt ad
hoc ipſum. ¶ Pꝛoinde cum vir ſanctus pauper-
tatis pꝛemiſſe in regula modum expꝛimens dixe
rit in eadem: fratres nihil ſibi appꝛopꝛient: nec do
mum nec locum nec aliquam rem: ſed tanq̄ȝ pere-
grini ⁊ aduene in hoc ſeculo in paupertate ⁊ humi
litate domino famulantes vadant pꝛo elemoſyna
confidenter. Sicqꝫ declaratum extitit per nonnul-
los pꝛedeceſſoꝛes noſtros romanos pontifices
hanc appꝛopꝛiationem intelligi debere tam in ſpe
ciali q̄ȝ etiam in cōmuni: pꝛopter quod ⁊ rerū om-
nium conceſſarum oblatarum ⁊ donatarum fra-
tribus: quas ⁊ quarum vſum facti ſcilicet oꝛdini
vel ipſis fratribus licet habere: pꝛopꝛietatem ⁊ do
miniū in ſe ⁊ romane eccleſie receperunt: dimiſſo
ipſis fratribus in eis tantūmodo vſum facti ſim-
plicis: Ad noſtrum fuerunt deducta examen: que
in oꝛdine fieri dicebantur ⁊ videbantur pꝛedicto
voto ⁊ puritati oꝛdinis repugnare: videlicet vt ea
pꝛoſequamur ex ipſis: que remedio credimus in-
digere: ꝙ ſe inſtitui heredes non ſolum ſuſtinent
ſed pꝛocurāt. ¶ Item ꝙ redditus annuos recipi
unt interdum in tam notabili quantitate ꝙ conuē
tus habentes totaliter inde viuunt. ¶ Item ꝙ cum
ipſoꝛum negocia etiam pꝛo rebus tempoꝛalibus
in curijs agitantur: aſſiſtunt aduocatis ⁊ pꝛocura
toꝛibus: ⁊ ad inſtigandum eoſdem ſe ibidem per-
ſonaliter repꝛeſentant. ¶ Item ꝙ cum executio-
nes vltimarum ſuſcipiunt voluntatum ⁊ gerunt:
ſeqꝫ intromittant quandoqꝫ de vſurarum vel ma-
le ablatoꝛum diſpoſitionibus ſeu reſtitutionibus
faciendis. ¶ Item ꝙ alicubi non ſolum exceſſi-
uos hoꝛtos ſed etiam vineas magnas habent: de
quibus tam de holeribus q̄ȝ de vino multum col
ligitur ad vendendū. ¶ Item ꝙ tempoꝛibus meſ-
ſium vel vindemiarum ſic copioſe granuꝫ ⁊ vinū
mendicādo vel aliunde emendo colliguntur a fra
tribus ⁊ in celarijs ⁊ granarijs recōduntur: ꝙ per
anni reſiduum ⁊ abſqꝫ eoꝛum mendicatione poſ-
ſunt tranſigere vitam ſuam. ¶ Item ꝙ eccleſias
vel alia edificia faciunt vel pꝛocurant fieri in quā
titate ⁊ curioſitate figure ac foꝛme ac ſumptuoſita
ta notabiliter exceſſiua: ſic ꝙ non videntur habi-
tacula pauperum ſed magnatum. ¶ Paramenta
etiam eccleſiaſtica in pleriſqꝫ locis tam multa ha-
bent ⁊ tam notabiliter pꝛecioſa ꝙ excedunt in his

magnas eccleſias cathedrales. ¶ Equos inſuper
⁊ arma eis oblata in funeribus recipiunt indiſtin-
cte: tamen cōmunitas fratrum ⁊ ſpecialiter recto-
res ipſius ordinis aſſerebant: ꝙ predicta ſeu plu-
ra ex ipſis in ordine non fiebant: ꝙ ⁊ ſiqui reperi-
untur rei in talibus rigide puniuntur: necnon con-
tra talia ne fiant ſunt facta pluries ab antiquo ſta-
tuta in ordine multum ſtricta. ¶ Cupientes igitur
nos ipſum fratrum prouidere conſcientijs: ⁊ cun-
cta dubia quantum poſſibile nobis eſt de ipſorū
pectoribus remouere: ad predicta modo qui ſe-
quitur reſpondemus. ¶ Cum enim ad veritatem
vite pertineat: vt id quod exterius agitur interio-
rem mentis diſpoſitionem ⁊ habitum repreſentet
neceſſe habent fratres qui ſe expropriatione tan-
ta a temporalibus abſtraxerunt ab omni eo quod
dicte expropriationi eſſet vel poſſet videri contra
riū abſtinere. Quia igitur in ſucceſſionibus tran
ſit non ſolum vſus rei ſed ⁊ dominium ſuo tempo
re in heredes: Fratres autem prefati nihil ſibi in
ſpeciali acquirere vel eorum ordini poſſunt etiam
in communi: ¶ Declerando dicimus ꝙ ſucceſſio
num huiuſmodi que etiam ex ſui natura indifferē
ter ad pecuniam ⁊ etiam ad alia mobilia ⁊ immo
bilia ſe extendunt: cōſiderata ſui puritate voti nul
latenus ſunt capaces: nec licʒ eis valorem heredi
tatum talium vel tantam earum partem: ꝙ preſu-
mi poſſet hoc in fraudem fieri: quaſi ſub modo ⁊
forma legati dimitti ſibi facere vel ſic dimiſſa re-
cipere: quin potius iſta ſic fieri ab ipſis ſimplici-
ter prohibemus. ¶ Cumqʒ annui redditus intra
immobilia cenſeantur a iure: ac huiuſmodi reddi
tus obtinere paupertati ⁊ mendicitati repugnet:
nulla dubitatio eſt ꝙ predictis fratribus redditus
quoſcunqʒ ſicut et poſſeſſiones vel eorum etiam
vſum: cum eis non reperiatur conceſſus recipere
vel habere conditione conſiderata ipſorum non
licet amplius: cum non ſolum quod malum eſſe
dignoſcitur: ſed ⁊ omne quod ſpeciem habet ma-
li ſit a viris perfectis ſpecialiter euitandum. Ex ta
libus autem aſſiſtentijs in curijs et inſtigationi-
bus: cum de rebus agitur in ipſorum commoda
conuertendis creduntur veriſimiliter ex his que
foris patent: de quibus habent homines iudica-
re: in ipſis rebus fratres ⁊ aſſiſtentes aliquid que
rere tanꝙ̄ ſuum: nullo modo debent huiuſmo-
di voti ⁊ regule profeſſores ſe talibus curijs ⁊ li-
tigioſis actibus imiſcere: vt ⁊ teſtimonium habe-
ant ab his que foris ſunt ⁊ puritati ſatiſfaciant vo
ti ſui: ac euitetur per hoc ſcandalum proximorū.

¶ Uerum etiā cum dicti ordinis fratres non
ſolū a receptione ꝓprietatis dominio ſiue vſu
ipſius pecunie: verū etiā a cōtractatione qua-
libet ipſiꝰ ⁊ ab ea ſūt penitus alieni: quēadmo
dū ſepedictus p̄deceſſor noſter in declaratio
ne huiuſmodi reglē plane dixit. ¶ Cūqʒ dicti
ordinis ꝓfeſſores ꝙ pro nulla re tēporali poſ
ſunt in iudicio experiri: predictis fratribus
non licet nec competit: quin potius conſide-
rata ſui puritate ſtatus debent ſibi ſcire inter-
dictum: ꝙ huiuſmodi executionibus ⁊ diſpo
ſitionibus ſe exponant. Cum hec igitur ſepi-
us abſqʒ litigio ⁊ contractatione vel admini-
ſtratione pecunie nequeant expediri. Uerun-
tamen in his exequendis dari conſilium iſto-
rum ſtatui nō obſiſtit: cum ex hec c ipſis circa
bona temporalia nulla iuriſditio actio in iu-
dicio ſiue diſpenſatio tribuatur. ¶ Licet ve-
ro non ſolum ſit licitum: ſed ⁊ multum con-
ueniens rationi: ꝙ fratres qui in laboribus
ſpiritualibus orationis ⁊ ſtudij ſedule occu-
pantur hortos ⁊ areas habeant competen-
tes ad recollectionē vel recreationem ſui: ⁊ in
terdū ad ſeipſos poſt labores huiuſmodi cor
poraliter deducēdos: necnon ad habenda ne
ceſſaria hortalicia pro ſeipſis: habere tamen
hortos aliquos vt colantur: ac holera ⁊ alia
ortalicia ꝑcio diſtrahantur: necnon et vi-
neas: repugnat ſue regule ⁊ ordinis puritati:
ſm̄ ꝙ dictus predeceſſor declarauit ac etiam
ordinauit. ꝙ ſi talia ad vſus proxime dictos
vtputa agrū vel vineam ad colendum ⁊ con-
ſimilia fratribus legarentur: per omnem mo
dum fratres a receptione talium abſtinerent
cum etiam premiſſa habere vt precium fru-
ctuum ſuis temporibus habeant: ad naturaʒ
⁊ formam prouentuū appropinquet. ¶ Rur
ſus cum predictus ſanctus tam in exemplis
vite ꝙ̄ verbis regule oſtenderit ſe velle: ꝙ ſui
fratres et filij diuine prouidentie innitentes
ſuos in deum iacerent cogitatus: qui volucres
celi paſcit: que non congregant in horrea: nec
ſeminant nec metunt: non eſt veriſimile volu-
iſſe ipſum eos habere granaria vel celaria
vbi quotidianis mendicationibus deberent
ſperare poſſe tranſigere vitam ſuam. ¶ Et
iccirco non ex timore leui laxare ſe debent
ad congregationes ⁊ obſeruationes huiuſ-
modi faciendas: ſed tunc tm̄ cum eſſet mul-
tum credibile ex iam expertis ꝙ non poſſent

vite neceſſaria aliter inuenire: hoc autem mi-
niſtrorum ⁊ cuſtodum ſimul ⁊ ſeparatim in ſu
is adminiſtrationibus ⁊ cuſtodijs cum guar
diani ⁊ duorum de conuentu loci diſcretorū
ſacerdotum ⁊ antiquorum in ordine fratrum
cōſilio ⁊ aſſenſu duxerimus iudicio relinquē
dum: eorum ſuper hoc ſpecialiter conſcienti-
as onerantes. ¶ Hinc eſt etiam ꝙ cū vir ſan-
ctus fratres ſuos in paupertate ſumma ac hu
militate fundare voluerit quo ad affectum pa
riter ⁊ effectum ſicut fere regula tota clamat
conuenit ipſis ꝙ nullo modo deinceps fieri
faciant vel fieri ſuſtineant eccleſias vel alia
quecunqꝫ edificia: que conſiderato fratruꝫ in-
habitantium numero exceſſiua in multitudi
ne ⁊ magnitudine debeant reputari. Jdcoqꝫ
volumus ꝙ vbiqꝫ in ſuo ordine deinceps tē
poratis ⁊ humilibus edificijs ſint contenti: ne
huic tante paupertati ꝓmiſſe quod patet ocu
lis contrarium foris clamet. ¶ Quamuis eti
am paramenta ⁊ vaſa eccleſiaſtica ad honorē
diuini nominis ordinentur: propter quē om
nia fecit ipſe deus: tamen qui abſconditorum
eſt cognitor ad animū ſibi miniſtrantium re
ſpicit principaliter non ad manum: nec per il
las ſibi vult ſeruiri: que ſuorum ſeruitorū cō
ditioni ⁊ ſtatui diſſonarent: propter quod ſuf
ficere debent eis paramenta ⁊ vaſa eccleſiaſti
ca decentia in numero: ⁊ in magnitudine ſuf
ficientia competenter: ſuperfluitas autem aut
nimia precioſitas vel quecunqꝫ curioſitas in
his ſeu alijs quibuſcunqꝫ non poteſt ipſoruꝫ
profeſſioni vł ſtatui conuenire. cum enim hec
ſapiant theſaurizationem ſeu copiam pauper
tati tante quo ad humanuꝫ iudicium derogāt
manifeſte: Quapropter premiſſa ſeruari a fra
tribus volumus ⁊ mādamus. ¶ Circa equo
rum vero ⁊ armoruꝫ oblationes illud decer
nimus in omnibus ⁊ per omnia obſeruādū qḋ
per declarationē predictā i pecuniarijs noſci
tur elemoſynis diffinitū. ¶ Ex ꝑmiſſis autē
ſuccreuit nō parū ſcrupuloſa queſtio inter fra
tres: videlicet vtrū ex ſue profeſſione regule
obligent ad artū ⁊ tenuem ſiue pauperē vſuꝫ
rerū. ¶ Quibuſdā ex ipſis credētibus ⁊ dicē
tibus: ꝙ ſicut quo ad dominiū rerū habēt ex
voto abdicationeꝫ artiſſimā: ita ipſis quo ad
vſuꝫ artitudo maxima ⁊ exilitas eſt indicta.
¶ Alijs in cōtrariū aſſerentibus: ꝙ ex ꝓfeſſi
one ſua ad nullū vſū pauperē qui nō exprima
tur in regula obligant: lꝫ teneant ad vſū mode
ratū tēperantie: ſicut ⁊ magis ex ꝯdecēti ꝙ̄ ce
teri chriſtiani. ¶ Volētes itaqꝫ conſcientiarū pre
dictoꝝ fratrū ꝓuidere quieti: ⁊ his altercationibꝰ
finē dare declarando dicimus: ꝙ fratres minores
ex ꝓfeſſione ſue regule ſpecialiter obligant ad ar-
tos vſus ſeu pauperes qui in ipſoꝝ regula ꝯtinen
tur: ⁊ eo obligationis modo ſub quo continet ſeu
ponit regula dictos vſus. Dicere autē ſicut aliqui
aſſerere ꝑhibent: ꝙ hereticū ſit tenere vſū paupeꝝ
includi vel nō includi ſub voto euangelice paupta
tis ꝑſumptuoſū ⁊ temerariū iudicamꝰ. ¶ Demū
quia ex eo ꝙ dicta regula per quos ⁊ vbi fieri debe
at miniſtri generalis electio tradens nullā fecit de
miniſtrorū ꝓuincialiū electione vel inſtitutiōe pe
nitus mētionē: oriri ſup hoc poterat dubitatio in
ter fratres. ¶ Nos volētes poſſe ipſos clare ac
ſecure ꝓcedere in oībus factis ſuis declaramus
ſtatuimus etiā ⁊ ordinamus in hac ꝯſtitutione in
ꝑpetuū valitura: vt cū alicui ꝓuincie de miniſtro
fuerit ꝓuidendū: ipſius miniſtri electio penes capi
tulū ꝓuinciale reſideat: qua idē capitulū die ſequē
ti qua fuerit ꝯgregatū facere teneat. Jpſius aūt ele
ctionis ꝯfirmatio ad miniſtrū ꝑtineat generalem.
¶ Et ſiquidē ad electionē huiuſmōi ꝑ formā ſcru
tinij ꝓcedat: votis in diuerſa diuiſis electiōes plu
res in diſcordia celebrari ꝯtingat: illa que a maio
re ꝑte capituli numero nulla ꝫeli vł meriti collatio
ne aut ꝯſideratione habita fuerit celebrata: excep
tione ſeu ꝯtradictiōe quacūqꝫ alterius partis non
ob. per dictū generalē miniſtrū de ꝯſilio diſcretoꝝ
de ordine: prius tñ ex officio ꝓut ſpectat ad ipꝫ di
ligēti examinatiōe ꝑmiſſa: ꝯfirmet vel etiā infirmetur
ꝓut eis ſm deū viſum fuerit expedire: ⁊ ſi fuerit in
firmata ad capitulū ꝓuinciale electio huiuſmodi
reuertat. ¶ Ceterū ſi capitulū memoratū die ꝑdi
cta miniſtrū eligere ꝑtermittat: ex tūc miniſtri pro
uincialis ꝓuiſio ad generalē miniſtrū libere deuo
luatur. Verū ſi miniſtro ꝑdicto ⁊ capitulo generali
bus ex certa manifeſta ac rationabili cauſa videre
tur aliquando in prouincijs vltramarinis hyber
nie grecie ſeu rome in quibus hactenus alius pro
uidendi modus dicitur ex cauſa certa ⁊ rationabi
li fuiſſe ſeruatus expedire miniſtrum prouincialeꝫ
per miniſtrum generalem: cum proborum ordinis
conſilio potius ꝙ̄ per capituli predicti electionem
preſici: in prouincijs hybernie etiam vltramarinis
irrefragabiliter. Jn romana vero vł grecia quādo
miniſter dicte prouincie moreretur vel abſc̄ederet
citra mare illa vice ſeruet abſqꝫ dolo partialitate
⁊ fraude: ſup quo eorū ꝯſciētias oneramꝰ: qḋ ſup
h dictꝰ miniſter cū dictoꝝ ꝓboꝝ ꝯſilio duxerit or
dinandū. Jn deſtitutiōe vero dictoꝝ miniſtrorū ꝓ
uincialiū ſeruari volumꝰ qḋ ſup hoc hactenꝰ de ipſo

ordine extitit obſuatū. ¶ Ceterū ſi ꝯtingeret eoſdē miſtro gnāli carere: p vicariū ordinis fiat ſup h qȯ faciēdū fuerit p eūdē miniſtrū vſqꝫ q̊ ꝓuiſiū fuerit de gnāli miniſtro. ¶ Porro ſiq̇d de h'i miniſtro ꝓuinciali ſec' attētari forte ꝯtigerit: illud ipo facto ſit irritū ⁊ inane ¶ Nulli igit' oio hoīuꝫ liceat hāc paginā nr̄arū declarationū dictoꝝ ꝯmiſſiōis rn̄ſiōis ꝓhibitiōis ordinatiōis mandati cōſtitutionū iudicationū ⁊ volūtatū īfringe: vel ei auſu temerario ꝯire. Siquis autē h attētare p̄ſūpſerint idignationē oīpotētis dei ac beatorū petri ⁊ pauli aploꝝ eius ſe nouerit incurſuruꝫ. Idem.

Sepe[a] contingit[b] q̄ cauſas[c] cōmittimus ⁊ in earū aliquibus ſimplr[d] ac de plano ac ſine ſtrepitu ⁊ figura[e] iudicij ꝓcedi mādamus[f] de q̊rū ſignificatiōe[g] v̇borū a multis ꝯtēdit: ⁊ q̄lit' ꝓcedi d̊beat dubitat'. Nos aūt dubitatiōeꝫ h'i q̄tū nob ē poſſibile[h] decidere cupiētes[i] hac in perpetuū[k] valitura ꝯſtitutiōe[l] ſancimus: vt iudex cui taliter cauſā cōmittim' neceſ-

a Sepe ꝯtingit. Quū ſm quintilianū. li. viij. de oratoria inſtitutione optimaꝝ reꝝ inuētio: etſi lenocinijs v̇boꝝ deſtituta ſit ipa tn̄ ſui natura ſatis ornat' cui bene ꝯuenit. ff. de in integ reſti. l. j. in pn. hāc ꝯſtitutionē v̇boꝝ blādicijs nō egētē gloſādā aggredior: de cuius cā ipulſiua ps fui. Exquo. n. ſciui manaſſe ꝯcil. vienen. ſ. de iudi. diſpēdioſā. exiſtimās nō tm̄ vtile ſꝫ iūme neceſſariū verba de qbus h loqmur declarari dn̄os ac ꝑitos curie ſollicitaui ſepius ꝓ ꝯſtōe declaratoria ꝓcurāda: q̄ deſiderata ſe nūc exhibet. Et in ſūma determinat ⁊ d̄clarat qd ſignificēt hec v̇ba inſerta i iudicialibus ꝯmiſſiōibus q̄ ſiūt a pncipe vl' a iure ſ. q̄ ꝓcedat ſimplr ⁊ de plano ⁊ ſine ſtrepitu ⁊ figura iudicij: determinat aūt no. p inno. ⁊ hoſti. de accu. olim. de ſta. re. ea q̄. p egi. de iudi. nouit in fi. p guil. in ſpe. de ing ſi. §. nūc tractem'. v̇. gd igit'. ſi. p archi. de elec. idēnitatib'. §. ſi v̇o. li. vi ⁊ p io. mo. ⁊ p me c. li. j. de elec. indēnitatibus. §. ſi vero. li. vj. Quūqꝫ hec quattuor cōiungūt': vt hic: ⁊. ſ. de iudi. c. diſpendioſā. Quūqꝫ ad hoc addit v̇bū aduocatoꝝ: de here. c. fi. li. vj. Quid ergo dicemus de his formis vbi iſta quattuor nō ꝯiungunt'? Satis videt' ꝯſtitutionē totā ⁊ quo ad oēm ſui ptē tūc locū nō hr̄e ꝓpt' has copulas repetitas. ſ. §. pe. ⁊ in. c. diſpēdioſā. ſ. de iudi. cū enim ex hoꝛbitet a iure cōi habilitādū vl' dilatādū n̄ ē: d̊ re. iu. q̄ a iur. cū ſuis ꝯcoꝛ. li. vj. dicebam' tn̄ olim pncipaliter p hoc vltimū v̇buꝫ figura ſubſtātialia iudicioꝝ tolli vt pꝫ in glo. in pn. all'. ⁊ dicā. j. i gl. ē niens ⁊ in glo. facit ad h ⁊ forſan adhuc idē dicere nō eēt abſurdū ſm q̄ etiā in caſu pdi. decre. idēnitatibus. §. ſi vero. locuꝫ haberet hec ꝯſtō ex vi verboꝝ ſuoꝝ: poſito q̄ ille caſus nō includeret' ſub pdi. ꝯſtitutione diſpendioſā. ſꝫ certū eſt hodie q̄ illa conſtitutio includit caſū illius. §. ⁊ ſic in illo nō eſt dubiū hāc ꝯſtitutionē locum hr̄e. In alijs ergo nō incluſis remanet dubiū an aliquo ſupp̄ſſo habeat locū hec ꝯſtō. Si adheſiſſem cōpilatoribus procuraſſē declarari: quedā tn̄ ex. j. dicēdis alteri tm̄ iſtoꝝ v̇boꝝ adaptari vident': vt. j. dicā. Sed qd ſi iſta quattuor ponāt' ſine copula: vt q2 dicit' ſimpliciter de plano ſine ſtrepitu ⁊ figura? Dicas idem ⁊ vltima copula in precedentibus repetita cenſet': de ap. ſcḋo regl'is. facit. ff. de here. inſti. cuꝫ in teſtamēto. §. j. Plus dico q̄ etiā ſi nulla ſit copula idē erit: facit. ff. de v̇. ſig. triplici modo. Et ſatis eque videret' dicenduꝫ: q̄ etiā ſi diſiuncte ponant': puta ſimplr vel de plano vel abſqꝫ iudicij ſtrepitu vel figura: idē ſit ſenſus: ⁊ locus erit conſtitutioni: cū ratio ſit eadē: ⁊ poneretur tūc diſiuncta pro cōiuncta C. e. ti. l. pe. ff. e. l. ſepe. Non ſic ſi verba huius conſtitutionis ꝓlata fuiſſent diſiunctiue: quia tunc ſoluta eſſet queſtio principalis: ⁊ eſſet ſenſus q̄ quodlibet predictorum verborum haberet hunc effectum quem ponit conſtitutio.

here. c. fi. ⁊ ſūt quattuor ptes. In pma ponit' q̄ſtio. In ſcḋa ſolutio ibi nos aūt. In tertia ꝓrogatio: ibi q̄ oia. In quarta quedam inſtruens ꝓteſtatio: ibi ſi tn̄. Scḋa ps in q̄ ponit' ſolutio ſubdiuidit: q2 primo ponit nouē ſpecialia vel vndecim: ſi diuidat' octauū in tria q̄ poteſt iudex ſic datus. ſcḋo ibi nō ſic ponit quinqꝫ vl' ſeptē diuidēdo: q̊rū in tria p formā huius nō excluſa. Tertio: ibi ⁊ q2. ponit. vj. q̄ talis iudex pōt: quattuor interſerēs q̄ nō poteſt. Si igit' nō ꝯtentat ſūmarie qȯ poſui q2 nō eſt recitare ſūmādo: ſic recites diuidēdo ꝓhibita a pmiſſis: vt melius apphēdas. Iudex g datus ē ſimplr ⁊ de plano ſine ſtrepitu ⁊ figura iudicij ꝓcedere pōt ſine libello lit. ꝯteſ. ⁊ ferijs inductis fauore hoīum: amputat dilationes: abbreuiat lites: repellit fruſtratorias exceptiōes ⁊ appellatiōes: refrenat iurgia ptiū ⁊ multitudinē teſtiū: dat ſimul terminū ad ponēdū ⁊ articulādū pmo: ſcḋo ad ꝓducēda oia acta ⁊ munimēta cāe. Interrogat ptes vbi ſuadet eqtas nō citat ꝑemptorie ad ſniaꝫ quā ꝓfert ſtans vl' ſedēs etiā ꝯcluſione nō facta: citare tn̄ tenet' ⁊ recipe petitionē in ſcriptis vel v̇botenus tūc ſcribendā in actis. Itē iuramēta calūnie veritatis vel malicie. ꝓbationes neceſſarias: ⁊ defenſiones legitimas ⁊ facta remiſſiōe ꝓ teſtibus ꝓducēdis dꝫ tūc infra recipe: tenet' ptes ad ſniam citare: quā tenet' in ſcriptis ferre: ⁊ ſm acta cauſe. hoc dicit.

b Sepe ꝯtingit. ꝯcoꝛ. de reſti. ſpoli. ſepe. de ap. ſepe. exquo v̇o id ſepe accidebat p ꝯſtitutionē fuit ꝓuidēdū: q tn̄ iterdū etiā ꝓuidet de raro ꝯtingētibus: de hoc de deſpō. ipu l'ras. in tertia glo.

c ¶ Cauſas. de negocijs extraiudicialibus ſic cōmiſſis non erat dubium: de accu. ſicut olim.

d ¶ Simpliciter. quaſi ſine plica vel inuolutione: facit de ſum. tri. firmiter. in pnci. ff. de le. ij. codicillis. §. inſtituto.

e ¶ Et figura. Notādū eſt q̄ ad hec q̄ttuor v̇ba triplex inſerit' copula: p qȯ videt' ſolū qȯ q̄rit: an ſi aliqȯ iſtoꝝ verboꝝ deſit in forma ꝯmiſſiōis locus ſit huic ꝯſtōni. Tn̄ aduertendū ē q̄ qn̄qꝫ in ꝯmiſſiōe ponit' ſolū v̇bū de plano. ſ. de iudi. nouit. ad fi. de ſpō. cū in tua. ꝯcoꝛ. ff. de offi. ꝓcō. nec qcqꝫ. §. de plano. ff. de accu. lenia. ⁊ de adul. l. miles. §. ſexagita. ff. de queſti. vnius. in fi. qs ordo in bo. poſ. ſer. l. ij. Qn̄qꝫ ponit' ſimplr ⁊ de plano: de accu. ſicut olim. Qn̄qꝫ abſqꝫ ſtrepitu: de ſta mona. ca q̄. §. qȯ ſi. Qn̄qꝫ de plano ⁊ abſqꝫ ſtrepitu: de accu. oliꝫ. Qn̄qꝫ ſine ſtrepitu ⁊ figura

f ¶ Mandamus. q̄ ali' nō poſſet eēt legatus de latere: vt ſatis no. in predi. decret. ſi. de here. li. vj. ⁊ guil. in ſpe. ti. ij. §. ſupereſt. in. j. colum.

g ¶ Significatione. in hoc reſpicit titulum.

h ¶ Poſſibile. facit ꝓemiū haꝝ ꝯſtitutionū in pn. de elec. vt circa. li. vj. ſepe etenī p ſolutionē vnius dubitationis inducit' alia fortior. e. ti. cum olim. vbi de hoc.

i ¶ Cupientes. ad eū. n. ꝓmulgatorē taliū iuriū vel reſcriptoꝝ hoc ſpectabat. ſ. de ſen. ex. inter alia cū ſuis ꝯcoꝛ. ⁊ ſine dubio ad hoc dubiū tollēdū glo. nō ſufficiebāt: ſed neceſſaria erat ꝯſtitutio: vt p inferiora patebit: qs. n. gloſādo ꝓbare potuiſſet plus requiri iuramen s p̄ſtari vel ſniam in ſcriptis ferri q̄ꝫ litem conteſtari. Idem in ſi.

k ¶ In perpetuum valitura. ſuperfluit quia intelligebatur l. di. c. j. ſed eſt modus loquendi cui ꝯcoꝛ. de poſtu. c. vno. de elec. perpetue. li. vj.

l ¶ Cōſtitutionē ſācim'. nō dicit ſanctiōe ſtatuimus: q2 potius eſt conſtitutio q̄ꝫ ſanctio: de quo vide. iij. di. in ſūma.

m ¶ Neceſſario. dat p ħ itelligi ꝙ in alijs cauſis qbus nō ꝓcedit ſimplr ⁊c̄. neceſſario ſit libellus offerēdus: de ħ no. ē. de libel. obla. c. j. vbi ber. inno. ⁊ hoſ. tenēt libellū eē de ſubſtātia iudicioꝝ: iducūt ꝑdi. decr. ⁊ auc̄. offerat. iij. q. iij. ⁊ inno. inducit auc̄. de te. nō ſolu. pe. ſup dote. §. ꝯteſtationē. col. vij. hoſ. inducit auc̄. de exhi. ⁊ intro. re. §. illud. col. v. vbi dic expſſū: ⁊ rn̄dēt ad. c. ſiqs cū clerico. xj. q. j. ⁊ ad decr. ꝑut. de dolo ⁊ ꝯtu. ⁊ ibi no. ꝓ hac opi. facit: qꝛ auc̄. dicit libellū offerēdū ſʒ offert ꝓpe nō petētı. ff. de le. iij. fideicōmiſſa. §. ſi rē. de reſti. ſpo. lr̄as. circa fi. de ap. inꝑpoſita. i ꝑn. Tā. vin. ⁊ phi. dicebāt p ꝑdicta. c. ſiqs. ⁊ ꝑut. ꝙ iu re canonico libellus nō erat de ſubſtātia. Guil. de hoc tractabat nil approbās in ſpe. de libelli ꝯcep. §. virū libellus. Accur. in auc̄. offerat. C. de lit. ꝯteſ. ſʒ ꝙ tacite poſſet omitti ſʒ in ꝑdi. §. illud. alle. §. ſe. in auc̄. de exhi. ⁊ intro. reis ſʒ ꝙ etiā remitti expreſſe poſſit vltra mediū magne gloſe. Dn̄s meus i legibus dicebat ꝙ ſi libell⁹ petit ⁊ offert bn̄ ꝓcedit ſi nec petit nec offert nō tʒ ꝓceſſus: qꝛ lʒ poſſet expſſe remitti ſm eū. C. de epiſ. ⁊ cle. auc̄. gnāliter. in fi. ⁊. C. li. xij. de pri. ui. ſcho. l. quotiēs. in fi. nō tn̄ tacite p ꝑdi. auc̄. offerat. ⁊. C. de ſen. ⁊ interlo. l. ꝓlatā. Si v̄o petit ſʒ nō offert nō valet ꝓceſſus cū nl'la remiſſio interuenerit. Si v̄o offert ſʒ nō petit nec recipit oblatus: tūc valet ꝓceſſus: nō qꝛ fauore rei videt inducta oblatio: ⁊ qlibet ſuo fauori renūciat. C. de pac. ſiqs in ꝯſcribēdo. ⁊ qꝛ inuito nō ꝯfert bn̄ficiū: vt. ff. de reg. iur. inuito. ⁊ qꝛ ſm eū expſſe renūciare vł oblatū nō recipiēdo alij dicūt reū renūciare poſſe: ne libellus tradat in ſcriptis ⁊ tūc remittit tacite: ſed ne vllo mō tradat renūciari nō pōt tacite vł expſſe: ar. ff. ꝯmu. diui. vt fūdus. ff. de penis. l. ſi ꝑſes. Vn̄ dicere ſoleo in ꝑdi. c. j. ꝙ petitio ſit de ſubſtātia: ſed ſi fiat in modū poſte apud acta nō in modū libelli ⁊ ſup calis ꝯteſtet: credo tenere ꝓceſſū. ſatis. n. ꝓuiſū ē mēti iuris: vt. j. dicet in v̄. verū. pte v̄o petēte neceſſe ſit in modū libelli petitionē offerri p iura ꝑmo allegata: ſʒ hec opinio vı̄ ħ reprobari. ſi. n. ſpāle ē in his in qbus ꝓcedit ſimplr ⁊ d̄ plano ⁊c̄. ꝙ nō ē neceſſe libellū offerri: ſed ſufficit petitionem apud acta deſcribi vt ſequit: g̃ in alijs nō ſufficit petitionē ſic deſcribi: ſed eſt neceſſe libellū offerri. So. p hāc decre. ab opinione ꝑdicta nō recedo. Nā ꝑmo approbat ea pte q̄ dico de neceſſitate petitionē deſcribēdā in actis. Si. n. ħ in his: fortius in alijs. Ad oppoſitionē rn̄deo in his caſib⁹ ſpāle: ꝙ in eis etiā pti petēti nō ē neceſſario libellus offerēdus qui tn̄ petēti in alijs neceſſario debet offerri: qd̄ intelligo exceptis his caſibus qbus ſine libello ꝓcedit: quoꝝ aliquos no. hoſ. in ꝑdi. decre. j. de libel. oblatiōe. ⁊ accur. in glo. ꝑalle. in auc̄. de exhi. ⁊ intro. reis. ſʒ guil. plenius colligit in ſpe. de li. ꝯcep. §. nūc dicēdū. Nō tn̄ putes ꝙ in oi caſu quo nō exigit libellus loc⁹ ſit huic ꝯſtitutiōi qd̄ p multa exēpla ibi poſita videre potes: ⁊ ſatis ē id expſſū nō eſſe.

ſario[m] libellū nō[n] exigat: lit. cō teſ.[o] nō poſtulet[p] tpe etiā feriarum[q] ob neceſſitates[r] hoīuʒ indultaꝝ a iure[s] ꝓcedē valeat[t]:

n ¶ Nō exigat. ē mens lr̄e ꝙ iudex necr̄io nō hʒ exigere: nec actor neceſſario hʒ offerre: ſpōte v̄o offerri poſſet ⁊ recipi vt in fi. Iſtud aūt ⁊ ſequēs ꝓprie ſūt de figura iudicij: cū. n. figura cuiuſqʒ rei ſit ipſius apparēs forma vł facies in q̄ rei ſubſtātia fingit. ff. de acti. ⁊ obli. nō figura. facit de cele. miſ. cū marte. v̄. ex eo. ⁊ iudiciū ſit actus triū pſonaꝝ iudicis actoris ⁊ rei. e. ti. forus. C. de aſſer. tol. l. j. in fi. ipi⁹ forma facies ⁊ figura ꝑncipalit ꝯſiſtit in his ita ꝙ altero deficiente dicit q̄ſi figura. C. de cadu. tol. l. vnica. §. ſ. li mō. ibi. n. qꝛ nō erāt niſi due pſone. ſ. iudicis ⁊ dn̄i ſui noiantis illū ſi liū: nō erat ꝓprie figura. Sublata igit figura nō vı̄ iudex aſtrictus ad aliq̄s formas ſimulas vł figuras iudicioꝝ: niſi quātū hic expmit: ⁊ expſſe plus reſpiciūt figurā facti nego‑cij vel cāe: q̄ʒ iudicij: vt. j. dicā. Dicūt etiā qdā libelli oblationeʒ remitti p v̄bū de plano. C. de nauf. l. de ſubmerſis nauib⁹. li. xj. Alij ꝯtra: ⁊ de hoc. ff. de accu. leuia. ⁊ de offi. ꝓcō. ne qc̄q̄ʒ. §. vbi decreti. ⁊ in tractatu quem allegabo. j. glo. ij.

o ¶ Litis ꝯteſtationē. ſʒ cū petitio ſit in actis ſcribēda: vt. j. v̄. verū. ſʒ litis ꝯteſtatio nō ē faciēda vt hic: qd erit de liberatorijs: dabūt ne aliq̄ deliberatōe reo in alijs iudicijs: ꝯplanū ē deliberatorias eē de ſubſtātia ſi petant: vt no. ij. q. j. in ſūma. ⁊. iij. q. iij. cū accuſatus. ⁊ patet in auc̄. offerat. e. q. vn̄ dicūt inno. ⁊ hoſti. de libel. obla. c. j. vt ibi ſcripſi ſup. j. glo. deliberatorias artari poſſe: ſed nō penitus denegari: lʒ tacite ⁊ expreſſe poſſit illis renūciari: allegat. ff. de fer. l. j. C. de epiſ. ⁊ cle. auc̄. gnāliter. ⁊ de hoc etiā de dila. c. j. ⁊. ij. Sʒ in his cauſis ex quo nō ē neceſſaria ꝯteſtatio nō videt neceſſaria deliberatio: ad hoc facit quia interdū in his que ſūmariā cognitionē regrunt ſimul petit ⁊ iurat. ff. de edē. quedā. §. fi. Sʒ ꝯ: exigit iuramētū calūnie in his cauſis vt ſequit. Item pōt reus ꝯuenire vt. j. ver. verū. in deliberatorijs aūt quomodo iurabit vel recōueniet? Item per hanc formā nō tollitur iudicis recuſatio: cum exceptiones ⁊ defenſiones legitime referuentur vt ſequitur. Itē abſurdius eſſet hunc iudicem ſi ſuſpectus eſt recuſari non poſſe: q̄ʒ eū qui procedit in figura iudicij: cum iſte plus ledere poſſit. Saltem igitur ſuper hoc deliberare permittatur: nec artet tam precipiti feſtinatione iudicium ſuſcipere. ff. de admi. tu. tutor qui repertorium. §. j. in fi. ff. de iure fiſci. l. edicto. §. cum autem.

p ¶ Nō poſtulet. ſcire debes ꝙ Ioannes faxioli piſan⁹ legū doctor cōpoſuit quēdā tractatū de ſūmaria cognitiōe quē guil. poſuit i ſpe. ꝑma pte de offō iudic. §. fi. vbi int alia tractat an i ſūmarijs regrat libell⁹ vł ꝯteſtatio: de quo vide in ꝑdi. §. v̄. ſ°. ⁊. v̄. ſe.

q ¶ Feriarum. iſtud forſan induceret ſoluʒ verbum de plano q̄ſi plane ⁊ in domo nō ꝓ tribunali ſedēdo id valeat expediri: facit ff. de fer. l. ij. ⁊. l. miles. §. ſexaginta. ff. de adul.

r ¶ Ob neceſſitates. ſicut eſt tempus vindemiarum ⁊ meſſium: quibus etiam ferijs partes renunciare poſſunt. ē. de fer. c. fi. in fi. in hoc ergo differunt he cauſe ab alijs: quia in his procedit iudex inuitis partibus: in alijs ſecus in quibus preter appellationem ſententia eſſet nulla lata parte inuita vel abſente. ff. de ferijs l. j. A contrario vero huius lr̄e patet: ꝙ ferijs introductis in honorem dei vel ſanctorū procedere nō poteſt talis iudex: p qd̄ videret expedita que no. xv. q. iiij. in ſūma. p guil. in ſpeculo de ferijs. §. ij. ad fi. vt. ſ. in cauſis matrimonialibus beneficialibus decimarum ⁊ vſurarum non poſſit procedi ferijs inductis ob honorem dei: ſed in ferijs ruſticis ſic: cū in illis procedat ſimpliciter ⁊ de plano ⁊c̄. vt in decre. diſpendioſam. ē. e. cōpi. de iudi. Sed quid dices de ferijs repentinis: que repente inducuntur propter principis coronationem victoriam proſpere geſtam vel ſimilem cauſam: de quibus. ff. ex qui. cau. ma. ⁊ ſi per pretorē. §. ſi ferie. C. de dila. ſiue pars. C. de fer. l. j. ⁊ fi. puto ꝙ in illis procedere non poteſt talis iudex: ad quod ſufficit in illis non eſſe permiſſuʒ: maxime cum ab alio q̄ʒ a principe indici non poſſint. C. de fer. a nullo. ergo prout ab eo ſunt indicte ſeruentur. Hoc maxime ſm veram opinionem que habet etiam talibus ferijs renunciari non poſſe: de quo in ſpe. de fer. §. fi. in princi.

ſ ¶ A iure. cum miniſterio hominis: quia ius non determinat tempus propter varietatem locorum quibus citius vel tardius predicta colliguntur: ⁊ ſic citius vel tardius predicta indicuntur ff. de fer. l. preſides. de offi. procō. ſi in aliquem. in princ.

t ¶ Valeat. non quicquid iudicis voluntati ⁊c̄. ff. de iudi. non quicquid. ff. de offi. preſi. l. ſepe. ē. de offi. dele. cō ſuluit. ꝓpter qd̄ honeſtū puto: ꝙ ſi iudex ſic datus viderit grauiter ledi partem ex ꝓceſſu tali tpe fiendo ſupſedeat. habet. n. iudex ꝓuidere vultu ti cauſe ⁊ partium: vt liti. non conteſ. accedens. ij. de reſcript. ſtatutum. §. inſuper. li. vj. C. cōmu. diui. l. iudicem. ff. de le. j. l. pōt

⁊ facit quod no. in ſpe. de arbi. in fi. ver. ſed nunquid tunc ſedere vbi tractatur ꝙ arbiter in cuius cõpromiſſo renunciatũ eſt his ferijs non tenetur procedere tali tempore feriato.

a ¶ Amputet. iſtud ⁊ q̃ ſequũt vſq; ad v̇. nõ ſic. nõ videnť i his cauſis ſpãlia: cũ in oĩ cã iudex laborare debeat ad lites breuiandas dilationũ materias amputãdas: ⁊ alia q̃ ſequũt: iura ſũt vulgaria. Sꝫ dici pt ſpãle: ꝙ i hiſ fortius q̃ꝫ in alijs iudex hoc poterit.

b ¶ Poterit. id dicimur poſſe: qd̃ honeſte poſſumꝰ. xxij. q. ij. faciat. ff. de ꝯdi. iſti. filiꝰ q fuit. de v̇. ſig. l. nepos. vñ h̃ determinat fiendũ ſine ꝑtiũ ꝑ iudicio. j. ver. non ſic.

c ¶ Exceptiões. hoc ⁊ ſequẽtia videť tolli ꝑ v̇bã abſq; ſtrepitu. talia. n. ꝑ quẽdã ꝯuociũ clamorẽ ⁊ tumultũ ſolẽt examẽ obſtrepe: ⁊ v̇itati habẽde obſtaculũ ꝑbere. vñ dicit canõ ꝙ cultũ ſuũ iuſticia ꝑdit: qñ ſilẽtia iudicij obſtrepẽtiũ turbo ꝯfundit v. q. iiij. i loco. ad qd̃ facit. C. de inoffi. teſ. ſi qs i ſuo. de ꝯſoꝛ. eiuſ. li. l. j. ⁊ de adul. l. adulterij. C. de ſtu. li. vr. ro. l. vnica. in fi. li. xj. de tali ſtrepitu habeť de ſyndico. c. vno. de elec. quoꝛundã. li. vj.

d ¶ Dilatiões. nõ dicit exceptiões dilatoꝛias ⁊ appellatiões fruſtratoꝛias: ne ꝑ h̃ innueret exceptiões ſurreptiõis vel nullitatꝪ ꝯ̃ reſcriptũ: vľ recuſatiõis ꝯ̃ iudicẽ: vľ dilatoꝛiã ſolutiõis vľ his ſimiles repellẽdas: ſꝫ hoc intẽdit ꝙ oĩs exceptio fruſtratoꝛia ⁊ ad differendũ iudicis ꝓceſſũ malicioſe oppoſita repellať. Sed q̃ro quam exceptionẽ vel appellationem per hec verba non dico per hanc ꝯſtitutionem poſſit talis iudex repellere: quam alter iudex teneatur admittere: hoc vellem doceri. io. an.

e ¶ Jurgia. de his. ſ. de ver. ſigni. foꝛus. §. iurgium.

f ¶ Multitudinem. hoc cõe videtur in omnibus cauſis. ſ. de teſti. ſignificauerunt. ⁊ c. ſe. ⁊. ff. de teſti. l. j. in fi. tamen hoc in his amplius q̃ꝫ in alijs poterunt per hanc litteram.

g ¶ Neceſſarie. actoꝛi vel reo.

h ¶ Defẽſiões. legitĩe: fa. ad h̃ de oſ. dele. ex ꝑte. ij. q. viij. latoꝛ. ⁊ ibi no. ⁊. C. de ꝑci. ip. oſ. l. quotiẽs. ⁊ facit hec lr̃a ⁊ finis iſtius ſecũde ꝑtis ⁊ iura ꝑdicta ad q̃ſtionẽ legiſtaꝝ de ꝑtãte q hꝫ arbitriũ an teneať iuſticiã ꝑtis ſuare: vľ poſſit illã ꝯ̃ iura ⁊ iuſticiã ꝯdẽnare ⁊ volũtate vti: ⁊ tenẽt ꝙ iuſticia ⁊ legitime ꝑtis defenſio nõ tolliť ꝑ dationẽ arbitrij: all. C. de inoffi. teſta. ſi qñ. ff. de ꝯdi. inde. ſi ꝓcur. i ꝑn. ff. de dona. ſi filius. ⁊ de pecul. l. q peculij. ff. man. l. creditoꝛ. §. lucius. ad municip. luciꝰ. §. iperatoꝛ. ff. de pac. ꝯ̃ iur. ff. ad trebel. ſi cũ herede. fa. de reg. iur. i generali. li. vj. cũ ſuis concoꝛ: ⁊ optĩe ꝓbat ꝯſtõ cle. ſ. de re iudi. paſtoꝛalis. §. pe. in fi. Et ſi dicas arbitriũ de eo q potuit ꝯceſſũ dꝫ aliq̃d opari: rñdeť ꝙ ad ſolẽnitates q̃ figurã iudicij reſpiciũt nõ teneť vt hic. Vñ no. ꝙ de his q̃ in iudicio aguntť q̃dã ſũt acta cãe vľ litis q̃dã iudicij. ꝯfeſſiones ergo atteſtatiões ⁊ ea q̃ reſpiciũt factũ ꝓpe ſũt acta cãe: citationes ſatiſdationes ⁊ ſĩlia ſũt acta iudicij: de hoc ꝑ inno. ⁊ hoſti. de teſti. cãm. ⁊ ꝑ archi. de elec. indẽnitatibus. §. v̇o. Verba igiť ſine figura iudicij: lꝫ tollãt aliq̃ ex his q̃ oꝛdinãt iudiciũ: nõ tñ illa q̃ inſtruũt ⁊ decidũt cãm. nõ ẽ ergo mirũ ſi ꝓbatiões ⁊ legitimas defenſiões talis iudex admittit. nẽ igiť talis iudex obmuret ꝑ qd̃ ipediať vel occulteť cognitio v̇itatis vt ſequiť: ⁊ ꝑ ſingula diſcernere potes. Jlla vero q̃ ſolẽnitatem reſpiciũt: ſiue ſint actus q reſpiciunt iudicem ſiue partẽ vtranq; vel alteram remittuntur: ⁊ facit. ff. de le. j. ſi ſeruus vetitus cum ſuis concoꝛ.

i ¶ Citationẽ. ꝑ hoc ſingulare v̇ꝫ ꝙ ſufficiat vnica: cũ als ſaltem in ꝑnc. cauſe requiratur trina vel peremptoꝛia: vt lit. non conteſ. qñ. §. poꝛro. de hoc. xxiiij. q. iij. de illicita.

k ¶ Nõ excludi. itellige plus q̃ꝫ in alijs in qbꝰ nõ ꝓcediť ſimplr ⁊ de plano. vnde ſicut in illis: ſic ⁊ in iſto ſi tamen tacite omittanť hec iuramenta nõ vitiať ꝓceſſus: de iur. calũ. c. j. li. vj.

l ¶ Formã. de oꝛ. cog. c. ij. de accu. qualiter. ij. de ſi. lꝫ. vbi de hoc: fa. de cã poſ. cũ ſuper. ff. de iudi. de qua re. ſ. de fi. inſtru. inter. ver. ceterum.

m ¶ Pronũciatio. expedit igiť petitionẽ in actis deſcribi ꝓpter iudicẽ: vt ꝓnũciationẽ petitioni ꝯfoꝛmet: vt h̃: ⁊. ff. ꝯmu. diui. vt ſũdus. ꝓpter actoꝛẽ ne fruſtra fatigeť: ⁊ vt videat ſup quo poſitiões ⁊ articulos foꝛmet vt ſeqť ⁊ vt ſibi ex alia cã agẽti nõ obſtet exceptio rei iudicate ſ. d̃ re iudi. abbate li. vj. expedit reo vt deliberare poſſit. iiij. q. iij. offerať. ſuas defẽſiões foꝛmare: ⁊ vt ex ieptitudie abſoluať ab inſtãtia. ⁊ abſolutꝰ i ꝑncipali nõ poſſit iteꝝ cõueniri. Dicũt q̃dã ꝙ oblatio libelli ſolũ reſpicit fauoꝛẽ rei qd̃ ſi tenere velis dicas id veꝝ de ipa oblatiõe q̃ ſibi fit expẽſis actoꝛis: petitionẽ v̇o i actꝭ deſcribi triplicẽ fauoꝛẽ reſpicit

n ¶ Voluerit. qd̃ reqrat ſũmariã cognitionẽ (vt ꝑdixi. ⁊ ſit ciꝰ nature ꝙ in eo poſſit ꝓcedi ſine ſtrepitu ⁊ figura ⁊c. h̃ dico q: no. inno. ⁊ hoſti. poſt eũ de mu. peti. c. j. ꝙ ꝯuẽtꝰ i cã q̃ reqrit ſũmariã cãe cognitionẽ recõuenire nõ põt: niſi ſup cã ꝯſimilis cognitiõis. ſit rõ ſm eos: q: cũ ꝯuẽtio ⁊ recõuentio ſimul ſint tractãde: de oꝛ. cog. c. ij. vbi vna reqrit plenã cognitionẽ: altera ſũmariã: reſtat ꝙ ſine alterius preiudicio ſimul tractari nõ poſſint: cũ altera acceleratõeꝫ exigat: altera dilatiões lõgioꝛes expoſcat: facit ꝓ inno. C. de depoſiti. l. fi. ⁊. C. de ꝯpẽ. l. fi. ⁊. ſ. de depo. bona fides in fi. ⁊ facit hoc dictũ multũ ꝯ̃ opi. inno. ⁊ ꝓ opiniõe mea de q̃ ſtatim dicã. Sꝫ q̃dã legiſte ꝯ̃ ꝑ. l. ſꝫ he. §. nõ ſolũ. ff. de ꝓcur. vbi ſi ꝑ ꝓcuratoꝛẽ actoꝛis petiť cautio dãni infecti: q̃ tñ celeritatẽ deſiderat. ff. de dã. infec. l. j. ⁊. iiij. §. pe. ff. de fer. l. ij. ⁊ reus velit dñm aliq̃ actiõe recõuenire: ꝓcuratoꝛ teneť illũ defendere. ⁊ hunc intellectũ approbat ibi glo. Pe. de bel. ſequiť inno. per. l. j. C. vbi cã ſta. vbi hoc no. ⁊. C. de ſen. ⁊ inter. auc̃. ⁊ conſequenter. Et C. idem poſt eum per rationẽ inno. ad. §. non ſolũ. reſpondẽt: ꝙ. §. eſt volubilis. ⁊ debet intelligi in procuratoꝛe q recõueniret in cã damni infecti iuxta ſecũdũ intellectũ ibi poſitũ in gl. Predictis obſtare videť decre. ij. de mu. peti. vbi modus ꝑter vel contra ius datus in conuentione ſeruať in reconuentione: ⁊ ſic arguũť ꝙ in cauſis q̃ requirunt plenam cognitionẽ beneficio recõuẽtionis poſſit hoc caſu ꝓcedi ſũmarie ſicut in ꝯuentione ⁊ ſic ceſſabit rõ inno. volẽs tenere qd̃ ꝑmiſi dicere poſſet ꝙ aliud eſt per reſcriptũ id tolli qd̃ reſpicit fauoꝛem partiũ vt appellare: ⁊ tunc ſicut illud nõ licꝫ reo in conuentione: ita nec licebit actoꝛi in recõuentione vt ibi: aliud eſt tolli ſubſtantialia iudicij per reſcriptum ⁊ tunc reſtringitur ad caſum conuentiõis expꝛeſſuꝫ: fa. de re. iur. q̃ a iure. li. vj. cũ cõcoꝛ. ⁊ ſit huius ratio: quia in pꝛimo valeret impetrantis renunciatio. C. de tem. ap. l. vlti. ad fi. in ſecundo non: vt dicã j. in vlti. glo. Eque tamẽ dici poſſet ꝙ aut oꝛdinarius vľ delegatus cognoſcit de cauſa in qua de ſui natura ſummarie proceditur: ⁊ tunc ſit locus predi. opi. inno. ⁊ ſequacium: vt qualitas cauſe reconuentionẽ impediat: ſicut ⁊ alſ no. de mutu. peti. c. j. in fi. penulti. glo. ⁊ de arbi. cum dilectus in glo. j. Aut delegatus virtute cõmiſſionis in cauſa in qua alſ plena cognitio reqrebatur ſũmarie cognoſcit: ⁊ tunc ſubdiſtingue: aut papa proprio motu tollit ſubſtantialia: ⁊ tunc idem quod ſupꝛa: aut ad petitionem impetrantis:

amputet[a] dilationũ materiaꝫ litẽ q̃to potiť[b] faciat bꝛeuioꝛẽ exceptiões[c] appellatiões ⁊ dilatiões[d] fruſtatoꝛias repellendo: partiũ aduocatoꝝ ⁊ procuratoꝝ ꝯtẽtiones ⁊ iurgia[e] teſtiũq; ſupfluã multitudinem[f] refrenãdo. ¶ Nõ ſic tñ iudex litẽ abbꝛeuiet: q̃n ꝓbatiões neceſſarie[g] ⁊ defenſiões[h] legitime admittãť. ¶ Citationẽ[i] v̇o ac ꝑſtationẽ iuramẽti de calũnia vľ malicia ſiue de v̇itate dicẽda: ne v̇itas occulteť: ꝑ ꝯmiſſionẽ hꝰ i ĩtelligimꝰ nõ excludi[k]. ¶ Verũ q: iuxta petitiõis foꝛmã[l] ꝓnũciatio[m] ſeq̃ dꝫ: ꝓ ꝑte agẽtiſ ⁊ ẽt rei ſi q̃d petẽ voluẽit[n]

Nūc ar. ꝓdi. decre. ⁊ l. vlti. C. de fruc. ⁊ lit. expē. videtur eē remiſſa plena cognitio etiā i recōuētiōe: ⁊ ſic ceſſabit obſtaculū inno. vt ꝓdixi. Pro h̄ facit hec lr̄a ſic generalr̄ loquēs: ſi qd petere voluerit ⁊c̄. ⁊ ad ſubdiſtinctionē facit de ꝓbē. ſi motu ꝓꝓo. ⁊ c. ſe. li. vj. ⁊ qd no. in ꝓdi. decr. ij. in fi. vlt. gl.

ē ī ipſo litis exordio[a] petitō facienda ſiue in ſcriptis ſiue v̄bo[b] actis tñ cōtinuo[c]: vt ſup̄ q̄bus poſitiōes ⁊ articli formari[d] debeāt poſſit hēri plēior certitudo: ⁊ vt fiat diffinitō clarior[e] īſerēda. ¶ Et q2 poſitiōes[f] ad faciliorē expeditiōez litiū ꝑ ptiū ɔfeſſiōes[g] ⁊ articulos[h] ad clariorē ꝓbationem vſus longeuus[i] in cauſis admiſit: Nos vſū huiuſmōi obſeruari[k] volētes ſtatuimus: vt iudex ſic deputatꝰ a nobis: niſi aliud de ptiū[l] volūtate ꝓcedat ad dandū ſibi vtroſq3[m] tminū dare poſſit ⁊ ad exhibēdū oīa acta ⁊ munimēta[n] q̄bꝰ ptes[o] vti volūt in cā pꝰ dationē[p] articulorū diē certā q̄ñcūq3 ſibi videbit' valeat aſſignare: eo ſaluo q vbi remiſſionē[q] fieri ɔtingeret ꝓ teſtibꝰ[r] ꝓducēdis[s] poſſunt et̄ inſtrā ꝓduci aſſignatiōe hꝰ i nō ob[t].

a ¶ Exordio. no. ꝯ opi. ber. vin. inno. ⁊ guil. ⁊ arch. q̄ h3 q vſq3 ad ɔcluſionē poſſit fieri recōuētio: ⁊ ꝑ opi. ala. tan. gof. ⁊ ho. ⁊ io. mo. q̄ placet: q an̄ lit. ɔteſ. ſit facienda vl ſtatī p9 lit. ɔteſ. vt no. accur. i auc̄. ⁊ ɔſequēter i gl. fi. ⁊ in auc̄. de execu. §. ſācim9. i. ſ. gl vt plene ſcripſi ꝯ mu. peti. c. j. ſup. ſ. glo. ⁊ ꝯ ipm inno. facit qd poſt eū dixi. ſ. ꝓxi. gl. Hoc ergo teneas q l3 q̄nq3 reus ɔuenire poſſit actorē durāte iudicio nō tñ illa ɔuētio vim recōuētiōis hēbit: vt. ſ. ſimul tractet ⁊ finiat: vt de or. cog. c. ij. niſi fiat in litis exordio: vt hic.

b ¶ Siue v̄bo. eligat g° petēs qd vult vl ſcriptam dare vl v̄bo ꝓferre: vt ꝯ ſuo ore ſcribat apd acta vt ſolēt fieri poſte.

c ¶ Cōtinuo. tolle hoc v̄bū īſerēda qd eſt. j. ⁊ īterſerit q̄re.

d ¶ Formari debeant. cauti aduocati actoꝝ faciūt triplicari libellos: vnū dāt notario q ſcribit acta: aliū reo: tertiū ſibi ſuant ad finē de quo dicit: vt melius ⁊ certius poſitiōes ⁊ articulos forment.

e ¶ Clarior. tñ rōe memorie q̄ labilis eſt. xxiij. di. preterea. C. q teſta. fa. poſ. hac ɔſultiſſima. ver. at cū humana. ꝓpter quod nō ſcribere petitionem poſſet impedire ⁊ occultare veritatem: tñ quia ex quo petitio in actis deſcripta eſt exprimi poterit in ſententia vt moris eſt.

f ¶ Poſitiōes. de his ⁊ ip̄aꝝ formis ſatꝭ no. ꝯ ɔfeſ. c. j. li. vj.

g ¶ Cōfeſſiōes. ſ3 ſi ps negat qd petit: qd releuat poſitiōes facere q̄s etiā negabit? So. ſepe cōtingit q vſus poſitionū multū releuat ꝓbantē: vt ſi petā a te centū q̄ mutuaui ticio cuiꝰ es heres: reſiſtis negādo: mō ponā q mutuaui ticio centū: q ꝓmiſit illa reſtituere tali die: q ticius inſtituit te heredē: q mortuꝰ ē: q hēditatē adiuiſti vl habuiſti: h̄ oīa habeo neceſſe ꝓbare: ſ3 forte duas ꝓmas negabis: reliq̄s ɔfiteberis. multū g° me iuuat poſuiſſe: forte etiā l3 reſiſtas dicēs exceptionē pacti ſolutiōis vl ſimulē tibi cōpetere oēs ꝓdictas poſitiōes ɔfiteberis: ꝑ qd patet q etiā ſup ꝓncipali cui reſiſtit aduerſarius ponere q̄nq3 multum iuuat.

h ¶ Articulos. de his. ſ. de teſti. per tuas. ⁊ e. ti. pñtiū3. li. vj. Et in quibuſdā foris dicitur intentio vel aſſertio: fa. ſ. de cauſa poſ. cum eccleſia poſt prin. C. de tem. ap. l. per hanc.

i ¶ Lōgeuꝰ. ſ. a tpe greg. ix. q2 ꝓus ꝯ poſitiōibꝰ nō habebamꝰ expſſū: ſ3 ꝑ ip̄3 hēmꝰ: de elec. dudū. ij. de lit. ɔteſ. c. vno.

k ¶ Obſeruari volentes. in omnibus cauſis: ned3 in his in quibus ſine figura proceditur: ita puto auctorem intellexiſſe ⁊ dato q dicas illum intellexiſſe ſolum de his quibus proceditur ſine figura fortius ergo ſeruandus eſt in aliis.

l ¶ De partiū. ꝓpter plurale non puto q ps altera ſola reſiſtere poſſit. ambabus aūt reſiſtentibus nō videt iudicem hoc poſſe. ſed per hoc collige q ſi iudex qui ſine figura ꝓcedit inuitis partibus non dat ſimul terminū ad ponēdū ⁊ ad articulandum: multo minus ⁊ alius.

m ¶ Vtroſq3. ſ. poſitiōes ⁊ articulos. vñ ⁊ quidā in cauſis hec coniungunt dicentes ponit: ⁊ ſi negetur probare intendit ⁊c̄. nō tamē in aliis cauſis debet quis ad hoc cogi. ꝓmo enim poteſt ponere ⁊ demū negata in articulos deducere.

n ¶ Munimēta. ſ. ꝑ q̄ muniꝭ cā: ⁊ idē v̄bū de elec. cupiētes. i fi. ſ. rñ. ⁊. §. electos. ⁊ de of. or. q̄uis. li. vj. ⁊. ſ. de in inte. reſti. coram.

o ¶ Partes. patet ergo q in his cauſis q̄bus ſine figura ꝓcedit vnus ⁊ idē terminꝰ dat actori ⁊ reo ad ꝓbādū: cū in aliis cauſis dicat ſatiū eē q reus ꝓbet defenſiōes ſuas: niſi ꝓus actoris intentio ſit fūdata: vt no. ſ. de teſt. c. de teſtibꝰ. Dicebat guil. in ſpe. de inſtru. edi. §. nūc dicamꝰ. ſepe obtinuiſſe: q pꝰ lit. ɔteſ. ⁊ iuramentū iudex poſſit ꝑtibus ſtatuere terminū pemptoriū ad exhibēda oīa q̄bus i cā ſūt vſure: all. ff. de edē. l. j. §. edēda. ⁊ qd ibi no. dicit tñ q q̄buſdā videt h̄ durū: cū id liceat vſq3 ad cōcluſionez: de fide inſtru. cū dilectus. ⁊ dicūt q l3 iudex id poſſit: nō tñ debet. ff. de iudi. nō quicquid. xj. q j. aliud. ⁊ adde quod ſtatim dicam.

p Poſt dationē. ſi v̄bū iſtud ɔiungit cū verbo aſſignare qd ſequit eſt ſēſus q datis articulis ⁊ nō ꝓus aſſignare poſſit hūc terminū. Si v̄o ɔiūgat cū v̄bo exhibēda: erit ſenſus q poterit dare terminū pone decē dieꝝ ad ponēdū ⁊ articulādū: ⁊ extūc dare alios decē vl menſē ad ꝓducēdū ⁊c̄. vt ſic ſimul dent duo termini: ſ. de teſti. cogē. c. ij. ⁊ facit lr̄a q̄ñcūq3 ſibi videbit. ꝓma placet maxime: q2 poſitionibus datis in termino rñdēdū ē: articuli etiā examinādi. Illud ergo tp̄s quo ſup his inſtat nō currit in termino ꝓductiōis: nec eſt ɔgruū pti ſtatim terminū ad ꝓbādū ꝓuſq̄ ſciat in quibus releuetur: ⁊ quos articulos probare teneatur.

q ¶ Remiſſionē. cuius formam habes. ſ. de teſti. pñtiū3. li. vj.

r ¶ Pro teſtibus. ꝓbatoriis: ⁊ hoc eſt certum. Sed quia littera generaliter loquitur: videtur idem in reprobatoriis: de quibus de probatio. l3. de teſti. licet. iij. Nam in illis etiam fit remiſſio: vt in predi. decre. preſentium.

ſ ¶ Producendis. non ſemper in dilatione data ad producenda inſtrumenta licet producere teſtes: vt dixi poſt pe. ⁊ guil. de teſti. co. peruenit. ſ.

t ¶ Nō obſtāte. vbi ergo nō fit remiſſio ꝓ teſtibus ꝓducendis: terminus datus ⁊ elapſus bene obſtat: ne ꝓduci poſſint vlterius inſtrumēta. ⁊ ſic vr̄ ſolui qd q̄rit: an poſt terminū datū ad ꝓducēda inſtrumēta audiat volēs illa ꝓducere? Odofre. ⁊ guil. in ſpe. de dilat. §. videndū. ver. qd ſi datus. dicūt q nō: alle. gul. ff. de optione lega. l. mancipiorū. C. de inge. ma. diffamari. facit ꝓ eis C. qui. accuſa. nō poſſunt. ſi ea que. de remiſ. pig. ſi eo tpe. ſ. de ꝓba. licet in princi. ⁊ quod ibi no. in. j. glo. ⁊ quia boni iudicis eſt lites dirimere. ſ. de dolo ⁊ contu. finem litibus. ⁊ c. fi. Alii contra cum non ſit quis cogendus edere inſtrumenta: niſi cum eis vtitur. ff. de eden. l. j. §. edenda. ⁊ videtur expreſſum. ſ. de fide inſtru. cum dilectus. vbi patet hoc licere vſq3 ad concluſionem: ad idem. C. de iudi. l. iudices. ⁊ auc̄. iubemus. ⁊ quod ibi no. Inducitur ad idem. C. de liberali cauſa. nec omiſſa. ff. de queſti. vniꝰ. §. fi. Confitebitur enim forſan aduerſarius videndo inſtrumēta pro ⁊ contra: facit conſtitutio clemen. ſ. de excep. excōicationis. Tertii diſtinguunt: quod videtur equum: an ius aduerſarii ſit leſum vt q2 perierunt teſtes per quos poterat inſtrumentū reprobaſſe ſi fuiſſet productū in termino: quo caſu audiatur. aut ipſius ius eſt illeſum: ⁊ eo caſu produci poterunt: hoc ꝓbāt per ꝓdi. l. mancipiorum. ff. de op. lega. ad quod facit de dolo ⁊ contu. c. j. de preben. ſi tibi abſenti. li. vj. ⁊ quod no. ff. de euicti. ſi rem. §. quolibet. ⁊ dixi de emp. ⁊ vendi. c. fi. ſuper. j. glo.

Interrogabit[u] ēt ptes ſiue ad earū iſtātiā ſiue ex officio vbicūq; hoc eq̄tas ſuadebit. Sñiā vō diffinitiuā citatis ad id[x] licz nō perēptorie[y] ptib⁹ i ſcriptis[z] ⁊ ꝑut magis ſibi placuerit ſtās[a] vl' ſedens ꝓferat etiā ſi ei videbit' cōcluſiōe[b] nō facta ꝑut ex petitiōe ⁊ ꝓbatis ⁊ alijs actitatis in cā fuerit faciēduz[c]. Que oīa ēt in illis caſib⁹ in q̄b⁹ ꝑ aliā cōſtitutōez noſtrā[d] vl' als[e] ꝓcedi pōt ſimplicit' ⁊ de plāo ac ſine ſtrepitu ⁊ figura iudicij volum⁹ obſuari. Si tñ in ꝑmiſſis caſib⁹ ſolēnis[f] ordo iudiciari⁹ i toto vel in parte non cōtradicētibus[g] patribus[h] obſeruet: nō erit ꝓceſſus propter[i] hoc irritus[k] nec etiam irritandus[l].

Data auinione .xiij. calen. decembris pontificatus noſtri anno ſecundo.

u Interrogabit. hoc nō videt' in his ſpāle. xxx. q. ſi. iudicātem de fi. inſtru. cū io. ad fi. ff. de int. ac. vbicūq;. fa. de iura. colū. c. ij. in fi. li. vj. niſi dicas in his ſpāle ꝙ etiā poſt concluſionez ad petitionem partis interroget.

x Ad id. nō ſufficit ergo citari niſi exprimat' id qđ ad ſniā audiendā. ff. q̄ ſē. ſine ap. reſcin. l. j. §. itē cū ex edctō. facit de teſti. cū olim. in fi. de dolo ⁊ ꝯtu. cū q. li. vj. n. ā. ſi hoc in ſūmarijs fori⁹ i alijs vt ſepi⁹ dixi.

y Nō pemptorie. ar. ꝙ in alijs cauſis in q̄b⁹ ſuat' iudicioꝝ figura ſit neceſſe pemptoriū exprimi vbi nō fit tria citatio ad ſniā audiēdā: qđ vi tenere io. xxiiij. q. iij. de illicita. her. de of. dele. ꝯſuluit. inno. de accu. ad petitioné. guil. in ſpe. de cita. §. viſo de tpe. v. alias aut. ⁊ in ver. qd ſi lata.

z In ſcriptis. ꝓferat qđ eſt. j. ⁊ hui⁹ ꝯtriū tenebat egi. in decre. nouit. etiā ſolū ex vi illi⁹ v̈bi de plano: ⁊ ꝑ hoc no. duo in q̄bus ꝯuenīūt iſte ⁊ alie cāe. ſ. ꝙ in his vt in alijs neceſſe ſit diffinitiuā de ſcripto ꝓferri. Itē ꝙ iudex ſicut in alijs ita in his h̄a eā illā ꝑ ſeipſum ꝓferre: ⁊ de vtroq; ſatis no. de ſen. ⁊ re iudi. c. ſi. li. vj. ibi videas. noluit ergo ſcripturā q̄ in ſnījs regrit' ⁊ ꝓlationē iudicis in his cauſis ꝑmitti: ne ꝑ id ꝯtingeret occultari veritatē ꝓpalatā ⁊ in iudicio diffinitā: ⁊ ꝑ ꝯſequēs victorē ridiculoſe ⁊ fruſtra in tali proceſſus iudicio laboraſſe.

a Stans. in hoc diuerſum eſt ius in his cauſis ad alias que requirunt figuram iudiciorum: que ferri debent a iudice ſedēte: de quo vide nō. in ꝑdi. decre. ſi. de re iudi. li. vj. in glo. penul. Et videtur quibuſdam hoc induci etiam per ſolū illud verbū de plano vt dixi in ꝑn. hui⁹ ꝑtis: ⁊ hoc tenebat egi. in decre. nouit.

b Cōcluſiōe. iſta lr̄a videt' velle ꝙ in alijs cauſis requirētibus figurā iudicioꝝ neceſſaria ſit ꝯcluſio: ⁊ de ꝯcluſiōe habet'. ſ. de ꝓcur. auditis. de cā poſ. paſtoralis. ⁊ de ꝯſtitutiōe clementis. e. ti. cā. de ꝓba. qm̄ ꝯtra. de fi. inſtru. cū dilectus. ⁊ c. cū ioannes. cōiter in ſecularibus foris apud nos non fit concluſio: in eccleſiaſticis fit per partes. Item ipſis vel altera ipſaꝝ inuita: ex quo ſufficientes dilationes date eſſent ⁊ elapſe pronunciaret iudex ꝯcluſuz in cauſa: ⁊ vide in ſpe. de renun. ⁊ conclu. in prin.

c Faciēdū. patet ergo etiā in cauſis quibus tollit' figura iudicij ſm̄ ius pronunciari debere: vt dixi ſup verbo defenſiones.

d Noſtram. ſ. de iudi. diſpendioſam.

e Alias. vt in caſu decr. ſi. de here. li. vj. ⁊ i caſu. decre. indēnitatibus. §. ſi v̈o. de elec. e. li. quod dic vt dixi in ꝑn. ſup v̈bo figura.

f Solennis. vt libelli oblatio litis conteſtatio ⁊ ſimilia.

g Nō ꝯdicentibus. Innuit ꝙ ꝑtibus ꝯdicētibus nō poſſit iudicioꝝ figura vl' ſolēnitas vltra id qđ hic exꝑmit' obſuari. qđ verū itelligo qn̄ ſic ꝓcedere nō ē in iudicis poteſtate: vt q: papa ſic ꝓcedi mādat: vt in ꝑn. c. ſecus ſi ſic ꝓcedere voluntati iudicis relinquat': vt in ꝯſtitutiōe diſpēdioſā. ſ. de iudi. vt ibi dixi ſup verbo valeat. Scđo no. caſū quo ſufficit tacit⁹ ꝯſenſus nō reclamātis: ꝯcor. đ accu. c. ij. li. vj. Interdū regrit' exꝑſſus. e. li. de reſcrip. ſtatutū. §. in nullo. als nō ꝯdicere ſapit mediū inter ꝯſenſū ⁊ diſſenſū: qđ dic vt no. de reg. iur. is qui tacet li. vj.

h Partibus. vl' ꝑ plurale ꝙ ꝯdictio vnius ꝑtis tm̄ nō vitiet ꝓceſſū: ita res de facili reuertat' ad ſui naturā: vt dicā in vl. gl. ⁊ facit qđ dixi ſup verbo. ⁊ q: in gl. ꝓpter. als dixiſſet vl' eaꝝ altera. Sz forte hoc ſubauditū ē de mēte: qđ patet ſi reſoluat' nō ꝯdictio in ꝯſenſū: vt ſi dixiſſet ꝯſentiētibus ꝑtibus: q: tūc patet ꝙ alteri⁹ ꝯdictio vitiaret: ⁊ ē ſimilis altercatio quā ſcripſi. ſ. e. cō. đ elec. in pleriſq;. Sz pone ꝙ de ꝯſenſu ꝑtiū iudex ſuauit ſolēnia ordinis iudiciarij: poſtea penitet ptes ⁊ volūt ꝙ ꝓcedat ſine figura: nunq̄d deinceps illis inuitis poterit ſuare ſolēnia? videt' ꝙ ſic ꝑ regulā qđ ſemel de reg. iur. li. vj. cum ſuis ꝯcor. ⁊ vnico actu q̄s renūciat ⁊ ꝯſentit: de ꝯſti. cū acceſſiſſent. vbi de hoc de of. dele. gratū. de ap. ſollicitudinē. ⁊ ſufficit ſemel factū: q ma. accu. poſ. inſup. ⁊ ꝓpter ſui ꝯtrictatē iſte vie ꝑiudiciales vident' ⁊ ſic vna electa nō venit alia: de poſt. c. vno. de elec. vt q̄ſ li. vi. Itē vniformis debet eſſe finis ꝑn cipio: de bap. maiores ante mediū: de ap. ſcđo regris. His rōnib⁹ puto ꝙ ſi ptes exꝑſſe ꝯſenſerūt: ꝙ iudex in tota lite vel ſimplicit' ſeruaret ordiné iudiciariū: ꝙ inuito iudice q ſic inchoauit ꝓcedere penitere nó poterūt. vbi vero nó ꝯſenſerūt exꝑſſe ſed nó ꝯdixerūt: puto ꝙ in occurrentibus poſtea ꝯdicere poterūt: facit lr̄a ꝑcedēs: ibi in toto vl' in parte. Itē ſingulares actus iudicioꝝ ſūt ꝑ ſe actus ꝑfecti: vnde ſingulariter intitulatur: de li. oblatione cum rubricis ſe. bene facit quod ſcripſi poſt vin. ⁊ cōpoſt. de reſcrip. dilectus. ij. in princi. quod etiam no. guil. in ſpec. de ap. §. reſtat. ver. ⁊ not. ſm̄ vin. de cita. §. j. ver. quid ſi reus.

i Propter hoc. poſſet eni ſubeſſe alia cā irritationis.

k Irritus. ipſo iure: vt als de lit. ꝯteſ. c. vno. ⁊ ti. ſe. accedens. j. ⁊ ij.

l Irritandus. per ſententiā: vt als de re iudi. cuz cā. ⁊ c. cū bertoldus. in fi. ⁊ cōcordat huic fini: de iura. calū. c. j. ij. rū. in fi. li. vj. Et ſcias ꝙ iſte finis nó ꝯuertit': nā ſi in cauſis q̄ regrūt figurā iudicij ꝓcederet' nó ꝯdicētibus ꝑtibus ſine figura: nó teneret ꝓceſſus: ⁊ idē ſi exꝑſſe ꝯſentirēt: de hoc de offi. dele. de cauſis. in glo. ij. ⁊. ij. q. j. in ꝑmis in fi. ⁊. c. ſe. ⁊ in ſpe. de ſen. ꝓla. §. iuxta. ver quid ſi de partiū. qđ intellige: vt no. de re iudi. c. vlt. li. vj. in. v. glo. Ratio diuerſitatis patet: quia in caſu iſto fit ꝯ ius cōe: ſed in caſu quē poſuit littera res redit ad ius cōe ⁊ ad ſui naturaz qđ facile fit. xxxv. di. ab exordio. ff. de pac. ſi vnus. §. qđ ſi nó vt totuz. Natura vero naturans cū ad illā redibimus ꝑ interceſſionē virginis glorioſe nos collocet cū electis. Amen.

Opus clementinaꝝ impēſa atq; induſtria Bartholomei de alexandria: Andreeq; de aſula: Venetijs impreſſū feliciter finit: vna cū apparatu domini Joannis Andree anno ſalutis dominice. M. cccclxxxv. xx. calendas aprilis.

Laus deo.

Vide Panzer Vol. III Pag 219
N. 853.
GW 7103

tercatio quã ſcripſi.ſ̃.e.cõ.ꝺ elec.
e ꝯſenſu ptiũ iudex ſuauit ſolẽnis
a penitet ptes ⁊ volũt ꝙ ꝓcedat ſi
ps illis inuitis poterit ſuare ſolẽ
qꝺ ſemel ꝺe reg. iur. li. vj. cum ſuis

i põt ſim
ne ſtrepi
olum⁹ ob
niſſis caſi
ciari⁹ i to
õtradicẽ
ſeruet: nõ
'hoc irri
idus'.
iij. calen.
atus no

ꝯcor. ⁊ vnico actu
qs renũciat ⁊ ꝯſen
tit: ꝺe ꝯſti. cũ acceſ
ſiſſent. vbi ꝺe hoc
ꝺe of. ꝺele. grauĩ.
ꝺe ap. ſollicitudi
nẽ. ⁊ ſufficit ſemel
factũ: q ma. accu.
poſ. in ſup. ⁊ ꝓpter
ſui ꝯſtrictatẽ iſte vie
ꝓiudiciales vident
⁊ ſic vna electa nõ
venit alia: ꝺe poſt.
c. vno. ꝺe elec. vi gl
li. vi. Itẽ vniformiſ
ꝺebet eſſe finis ꝓn
cipio: ꝺe bap. ma
iores ante mediũ:
ꝺe ap. ſcꝺo regris
His rõnib⁹ puto

t: ꝙ iudex in tota lite vel ſimplicit
ũ: ꝙ inuito iudice q ſic inchoauit
erũt. vbi vero nõ ꝯſenſerũt expſſe
in occurrentibus poſtea ꝯdicere
ibi in toto vl in parte. Itẽ ſingula
e actus pfecti: vnde ſingulariter in
cum rubricis ſe. bene facit quod
ꝺe reſcrip. dilectus. ij. in princi.
cc. ꝺe ap. §. reſtat. ver. ⁊ not. ſm
ſi reus.
eni ſubeſſe alia cã irritationis.
al's ꝺe lit. ꝯteſ. c. vno. ⁊. ti. ſe. acce

entiã: vt al's ꝺe re iudi. cu3 cã. ⁊. c.
ordat huic fini: ꝺe iura. calũ. c. j. ij.
iſte finis nõ ꝯuenit: nã ſi in cauſis
cederet nõ ꝯdicẽtibus ptibus ſine
us: ⁊ Itẽ ſi expſſe ꝯſentirẽt: ꝺe hoc
glo. ij. ⁊. ij. q. j. in pmis in fi. ⁊. c. ſe.
rta. ver quid ſi ꝺe partiũ. qꝺ intel
le. li. vj. in. v. glo. Ratio diuerſita
o fit ꝯ ius cõe: ſed in caſu quẽ po
s cõe ⁊ ad ſui natura3 qꝺ facile ſit.
e pac. ſi vnus. §. qꝺ ſi nõ vt totu3.
cũ ad illã redibimus p interceſſio
s collocet cũ electis. Amen.

pꝯa atq3 induſtria Bartholomei
q3 ꝺe ꝯſula: Venetijs impreſſi felici
domini Joannis Andree anno
cccclxxxv. xx. calendas aprilẽs,

Laus deo.

Vol. III Pag 219
853.
7/103

[illegible]

vi̅ [illegible]
[illegible] 9 dus
[illegible]
[illegible] c̄r. [illegible]
[illegible]
[illegible] om
nd [illegible] m
= poro
[illegible] di
uie̅. fc̄
[illegible]
[illegible]
. gn̄d [illegible]
[illegible] n. m[illegible]
nn̄. [illegible]
quid. m̄[illegible]
[illegible] ud gu
[illegible] m̄
n. [illegible]
[illegible] ontu
at qm̄
[illegible] R
doza vm
aint [illegible]
[illegible]
[illegible] ertint
[illegible] vnid
= n̄ m
[illegible]
[illegible] dice̅
[illegible]
[illegible]
9 actm̄
[illegible]
[illegible]
[illegible] qm
[illegible]
[illegible] n
[illegible]

GW 7103

Incipiũt decretales extrauagãtes que emanarunt poſt ſextum.

De electione ⁊ electi poteſtate.

Bonifacius octauus.

INiuncte nobis debitũ ſuituris expoſcit: vt q̃ ad reformãdos in clero mores ⁊ actus prout nobis ex alto permittit̃ ſolerter intẽdim⁹: ibi precipue reformationis ac cõmode remediũ apponamus: vbi maius reſpicimus periculuꝫ iminere. ¶ Sane q̃ꝑ periculoſuꝫ exiſtat: ꝙ aliquis in offõ dignitate vl̃ gradu fore ſe aſſerat ⁊ pro tali etiaꝫ hẽatur: niſi prius ipſe qꝺ aſſerit legitimis oſtẽderet documẽtis tã ex ciuilibus q̃ꝑ ex canonicis inſtitutis colligit̃ euidẽter. Aſſerẽti nãqꝫ cũ mãdatis principis ſe veniſſe credendũ nõ eſt: niſi hec ſcriptis probauerit: nec ſimil̃r credit̃ ſe aſſerẽti legatuꝫ. Nunq̃ꝑ eni apoſtolice ſedis moris fuit abſqꝫ ſignatis apicibus vndecũqꝫ legationẽ ſuſcipere: ſꝫ nec dicẽti ſe delegatũ ſedis eiuſdeꝫ creditur vel intenditur: niſi de mãdato apoſtolice fide doceat oculata. Similit̃ clerici ad alienam dioceſim ſine ſuorum ordinariorum lr̃is veniẽtes: nec in ſuis recipiũtur ordinibus: nec ad ſuperiores aſcendunt. Clerici quoqꝫ ⁊ monachi qui de ſuis ciuitatibus ad almã vrbem ꝓficiſcunt̃: niſi muniti veniant ſuorum lr̃is prelatoruꝫ: non ſunt clerici vl̃ monachi reputandi. Siquis preterea in clerũ electum ſe dicat: ſi ſacerdotẽ ſeſe nominet hoc ſcrutanduꝫ eſt: q2 nõ ſine periculo eſt in talib⁹ cõicatio indiſcuſſa. Quod autẽ in illis qui ſe epiſcopos ⁊ ſuperiores prelatos: etiam abbates priores ſeu alios monaſteriorũ rectores quocunqꝫ nomine cenſeantur appellant: ſit diſcuſſio celebris ⁊ diligens facienda: lucul̃ẽter apparet: ſi ſcãdala ⁊ pericula grauia q̃ ipſorũ parere poſſet cõicatio ĩdiſcuſſa diligẽtius attẽdant̃. hic nos euidẽs euocat rõ: vt cũ premiſſis aliȷ̃s caſib⁹ q̃ minores exiſtunt periculi ſit ex cõſtitutõib⁹ editis iã ꝓuiſum: hũc vltimũ q̃ pericula grauiora minat̃ neq̃q̃ꝑ ſine ꝓuiſiõis opportune remedio reliquam⁹. pñti itaqꝫ perpetuo valitura ꝯſtitutiõe ſancim⁹: vt epiſcopi ⁊ aliȷ̃ prelati ſuperiores ⁊ ceteri monaſterioꝝ regimĩa exercẽtes quocũqꝫ noie cẽſeant̃ q̃ apõ dictã ſedẽ ꝓmouent̃: aut ꝯfirmatiõis conſecrationis vel benedictionis munus recipiunt ad ad cõmiſſas eis eccleſias ⁊ monaſteria abſqꝫ dicte ſedis lr̃is huius eoꝝ ꝓmotionẽ ꝯfirmationẽ cõſecrationem ſeu benedictionẽ cõtinẽtibus accedere: vel honorũ eccleſiaſticoruꝫ admiſtrationẽ accipere nõ preſumãt: nulliqꝫ eos abſqꝫ dictarũ lr̃arum oſtenſione recipiant: aut eis pareãt vel intẽdant. Quod ſi forſan ꝯ preſumptũ fuerit: qꝺ p epiſcopps ⁊ prelatos abbates priores ⁊ alios monaſterioꝝ regimina exercẽtes predictos medio tẽpore actũ fuerit irritũ habeat̃. Nec q̃cq̃ꝑ interim ȷ̃deꝫ epiſcopi vel prelati abbates p̃ores vel regimĩa exercẽtes de eccl̃iaꝝ vl̃ mõaſterioꝝ ꝓuẽtib⁹ percipiant eorũdẽ. Capitula vͦo ⁊ conuẽtus eccl̃iarũ ⁊ monaſterioꝝ ipſoꝝ ⁊ aliȷ̃ q̃cũqꝫ ipſos abſqꝫ huius dicte ſedis lr̃is recipiẽtes vel obedientes eiſdeꝫ tãdiu ſint a beneficioꝝ ſuoꝝ perceptione ſuſpenſi: donec ſuper hoc eiuſdẽ ſedis gr̃am meruerit obtinere. Epĩ qꝫ p̃lati abbates priores ⁊ aliȷ̃ monaſterioꝝ regimina exercentes predicti ſolito fidelitatis ⁊ obediẽtie iuramẽto nõ preſtito. Illi etiã põtifices quos apõ predictã ſedẽ paliũ ꝯtiget recipe: abſqꝫ lr̃is traditionis ipſius paliȷ̃ nequaq̃ꝑ ab eadem diſcedant. Diſcedentes vero quouſqꝫ huiuſmodi iuramentuꝫ preſtiterint ⁊ lr̃as obtinuerint: nihil de ipſaꝝ eccl̃iaꝝ ⁊ monaſterioꝝ ꝓuẽtibus percipiant: ⁊ q̃cq̃d interim per eos vt de aliȷ̃s predicit̃ actum fuerit: viribus non ſubſiſtat.

Benedictus vndecimus.

SI religioſus q̃ abſqꝫ ſui ſuperioris licentia electioni de ſe facte cõſentire nõ poteſt illaꝫ poſt electionẽ ſibi preſentatã vel eius electores ĩfra tẽpus ꝑ eiuſdeꝫ ſupioris pñtia vel abſentia moderañ. nequaq̃ꝑ obtĩeat: dat gnãle cõciliũ lugduñ. electorib⁹ extunc ad electionẽ aliã ꝓcedẽdi liberã facultatẽ. Ueꝝ q2 frequenter dubitatũ eſt: an etiã ſit eoipſo iure ſiquod ei competebat huius electione priuatus: ſtatuimus illo eum hocipſo fore priuatũ. Idem.

SAncta romana eccl̃ia que diſponẽte dño ſuper omnes alias ordiare ptãtis obtinet principatũ a deo: vtpote mater vniuerſorum chriſti fideliũ ⁊ magiſtra q̃tuor patriarchales ſedes ĩſtituit: iter q̃s poſt ipſaꝫ ro. ec. cõſtantinopolitanã primũ: alexandrinã ſecundũ: antiochenã tertiũ: ⁊ hieroſolymitanã q̃rtũ locum voluit obtinẽ: ipſaſqꝫ multi prerogatiuis ⁊ honorib⁹ ac p̃uilegȷ̃s decorauit: de q̃ꝝ ꝓuiſiõibus cũ eas vacare ꝯtigit tãto ẽ accuratı⁹ cogitandũ ⁊ attẽti⁹ ꝓuidẽdũ: q̃ꝑto maioris eminẽt altitudine dignitati: ⁊ pericu!oſe erraret ĩ ꝓuiſionib⁹ earũdẽ. Super hoc igit̃ cũ frĩbus nr̃is

habita deliberatiõe matura int̃ alia nr̃e cõſide
rationi occurrit: ꝙ oẽs ꝓch dolor p̃dictaꝝ ſe
diũ patriarchaliũ ciuitates aut ſunt deſtructe:
aut occupate ab īfidelibꝰ vel in ſciſmaticꝭ deti
nent: ipſaꝝ caplīs ſeu ꝯuẽtibꝰ: ⁊ canonicꝭ diſp
ſis vndiq; ꝑ ciuitates ipſas ꝑ alias regiões ſeu
loca a ciuitatibꝰ ipſis remota: ex quo ꝯtigit ſic
experientia nuꝑ nos docuit: ꝙ vacãte ꝯſtãtino
politana ecclĩa ꝑ mortẽ bone memorie petri
patriarche ſolũ ꝑ vnũ dũtaxat eiꝰ canonicum
fuit de nouo paſtore electio celebrata: aliĳs ca
nonicis ſuis agentibꝰ in remotꝭ: dictꝰ tñ electꝰ
iuri ſiqđ ſibi ex electiõe hꝰi cõpetebat in nr̃is
manibꝰ ſponte ac libere reſignauit: idq; de co
rũdẽ fratꝝ ꝯſilio ⁊ aplĩce ꝑtãtis plenitudie ſta
tuimꝰ: vt q̃diu ciuitates ipſe ſciſmaticoꝝ aut i
fideliũ ſubſunt aut ſuberũt ditioni aut detine
bunt̃ ꝑ eos: cãonici dictaꝝ patriarchaliũ ſedi
um cũ eas vel ipſarũ aliquã ſeu aliq̃s vacare
ꝯtigerit: ad electõẽ poſtulationẽ ſeu quãuis ꝓ
uiſionẽ de p̃ficiẽdo ſibi patriarcha vel paſto
re nullo modo ꝓcedãt abſq; apoſtolice ſedis
licentia ſpeciali

noticiã deducat̃. ¶ Nos enim a
data preſentiũ decernimꝰ irritũ ⁊ inane ſi ſecꝰ
per p̃dicta capla ꝯuẽtus vel canõicos aut quẽ
uis aliũ vel alios ſcient̃ vel ignorant̃ fuerit at
tẽtatũ: Non ob. q̃buſcũq; ipſaꝝ eccliarum vel
alicuiꝰ eaꝝ ꝯſuetudinibꝰ vel ſtatutis iuramẽto
ꝯfirmatione dicte ſedis vel q̃cũq; alia firmita
te vallatꝭ: ſeu ꝯſtõnibꝰ priuilegĳs vel idulgẽtĳs
ſedis eiuſdẽ: ꝑ q̃ effectꝰ p̃ñtiũ īpediri poſſ; q̃uo
libet vel differri: ⁊ ð q̃bꝰ quorũcũq; totꝭ tenori
bus de v̇bo ad v̇bum in nr̃is lr̃is hñda eſſet
mẽtio ſpãlis. ¶ Nulli ergo ⁊c̃. Data laterani
x. cal. ianu. pontificatus noſtri anno. vĳ.

Iohãnes ep̃s ſeruꝰ ſeruoꝝ dei ad perpetuã
rei memoriã. Suſcepti regiminis nos cura
ſollicitat: vt q̃ in ecclĳs nõ abſq; diſpẽdio mi
niſtroꝝ ⁊ cultꝰ detrimẽto diuini ſuari vidimꝰ i
appellationẽ ꝯgrui moderamis in meliꝰ refor
memꝰ. Cũ itaq; ī nõnullis ecclĳs obſeruet̃ ⁊ a
lõge retro tꝑibꝰ fuerit obſeruatũ: ꝙ fructꝰ p̃mi
vel ſcdi aut altiꝰ cuiuſcũq; ſeq̃ntꝭ ãni bñficioꝝ
vacãtiũ ī eiſdẽ defũcto: vel fabrice aut ecclĳs
ꝑſonis hñtibꝰ ãnualia de ꝯſuetudie priuilegio
vel ſtatuto applicant̃ ī totũ: ita ꝙ illi q̃ hꝰ bñfi
cia canõice optinẽt: ⁊ ad quos alſ de iure fru
ctꝰ ipſi ſpectare deberẽt nihil īde ꝑcipiũt. Uñ
illud incõueniẽs ſeq̃tur ꝙ ꝯmode neq̃unt ad i
pẽdẽdũ debitũ ſeruitiũ reſidẽ in ecclĳs in q̃bꝰ
bñficiati exiſtũt: Nos de illo ſuꝑ his remedio
ꝓuidẽ volẽtes: ꝑ qđ hi ⁊ illi ī fructuũ p̃dcõꝝ
perceptõe participẽt: ⁊ ecclie debitꝭ ſuitĳs non
fraudẽt̃: p̃ñti decreto ſtatuimꝰ de frm̃ nr̃oꝝ cõ
ſilio: ꝙ illi q̃ fructꝰ p̃dictos ſibi hactenꝰ ītegre
vẽdicabãt ex priuilegio ꝯſuetudie vel ſtatuto
nihil exĩde vltra ſũmã ꝓ q̃ vnũqđq; bñficium
ipſoꝝ ꝯſueuit ī decime ſolutiõe taxari ꝑtextu
hꝰ priuilegĳ ꝯſuetudis vel ſtatuti quouis mõ
percipiãt: ſ; ip̃   perceptiõe dũtaxat ſint
oio ꝯtẽti totali reſiduo p̃dicta obtinẽtibꝰ bñfi
cia remãſuro: niſi forſan illi q̃ fructꝰ eoſdẽ ſoli
ti fuerit vt p̃fert̃ cũ ītegritate ꝑcipere per ſeip̃
mallẽt hr̃e reſiduũ: ⁊ obtinẽtibꝰ bñficia ſũmã
dimittẽ memoratã: quo caſu ꝑcipiẽdũ qđ ma
luerit illis relinq̃mus optionẽ: ſic ꝙ īfra. x. di
es poſtq̃ ſciuerit bñficia ipſa vacare: ĳ q̃bꝰ an
nualia ipſa debent̃ ex priuilegio ꝯſuetudie vl̃
ſtatuto vel ipſoꝝ ãnualiũ collectores quã ꝑtẽ
hr̃e voluerit: an. ſ. decime taxationẽ vel ipſa di
miſſa reſiduũ nulla ſubaſtatiõe p̃miſſa eligẽ te
neant̃: quã electionẽ ſi īfra. x. dies nõ fecerit vt
ẽ dcĩ: extũc ad eũ cuiꝰ ẽ bñficiũ hꝰ optio vl̃ ele
ctio trãſeat ipſo iure: ⁊ h̃ ī ecclĳs ⁊ partibꝰ illis
ī q̃bꝰ bñficia maiora ⁊ alia q̃ ad ſolutionẽ deci
me ſt̃ taxata volumꝰ obſeruari. In illis v̇o ec
cleſĳs ⁊ ꝑtibꝰ ī q̃bꝰ deciaꝝ taxatio nõ ẽ facta
ſeruet̃: ꝙ fructꝰ ⁊ obuẽtões bñficĳ tũc vacantꝭ
qđ ī decie ſolutõe med ũ ꝯſueuit diuidãt̃: q̃rũ
medietatẽ hẽat is cui ãnualiũ ꝑ er alteꝝ ð p̃di
ctꝭ modis ꝑceptio ẽ ꝯceſſa: reliquã v̇o medieta
tẽ ꝑcipiat ille cui bñficiũ ẽ ꝯceſſũ ꝓ ſuſtẽtatõne
ſua ⁊ aliĳs ecclie oneribꝰ ſupportãdis. Q; ſi alt̃
de p̃dictꝭ p̃fata medietate noluerit eẽ ꝯtẽtꝰ altõ
ꝯtẽti nolẽte: pars nolẽtꝭ trãſeat ad volẽtẽ: ⁊ vo
lẽs fructꝰ: obuẽtões illiꝰ bñficĳ percipiet vni
uerſos: eidẽ bñficio ꝯgrue faciẽs deſeruiri: ac
eiꝰ ſupportãs onera ꝯſueta. Et ſi q̃ſq̃ aliq̃d p̃
dictoꝝ vltra p̃miſſa ꝑcepit: niſi illud ĳs ad q̊s
id ꝑtinet īfra mẽſẽ reſtituerit cũ effectu: eoipſo
ſi ep̃s ſuperior p̃latꝰ fuerit a põtificali honore ⁊
īgreſſu ecclie nouerit ſe ſuſpẽſũ. Si aũt caplm
vniuerſitas collegiũ int̃dicto ſe nouerit donec
predc̃a cũ ītegritate reſtituerit: ſubiacẽ. Si v̇o
aliq̃ ſingularꝭ ꝑſona eccliaſtica vel mũdana id
fecerit excõicatõis īcurrat ſniã ipſo fcõ: a q̃ ni
ſi reſtitutõe premiſſa: preterq̃ ī mortꝭ articulo nul
latenꝰ abſoluat̃: Nõ ob. q̃buſcũq; p̃uilegĳs ſeu
idulgẽtĳs aut ꝯrĳs ꝯſuetudibus vel ſtatutꝭ iu
ramẽto ꝯfirmatõe ſedis ap. aut alia q̃cũq; fir
mitate vallatis: que oia quo ad hoc auctẽ ap.
reuocamus caſſamus ⁊ irritamus: ⁊ nulliꝰ dei
ceps eſſe volumus firmitatis. Nulli ergo oio

hoīuꝫ liceat hāc paginā nr̄e ꝯſtōis reuocatōis
caſſatōis irritatōis ⁊ volūtat̄ īfringē vel ei au-
ſu temerario ꝯire. ſiq̄s aūt ⁊c̄. Datuꝫ auinione
viij. cal. nouemb. pōti. noſtri anno. ij.

Ex debito paſtoralis officij nob̄ q̄ꝙ ime-
rit̄ ſuperna diſpōne ꝯmiſſi pīculis aīaruꝫ
⁊ eccl̄iaꝝ ac mōaſterioꝝ diſpēdijs q̄ ob ipſoꝝ
vacatōes diutinas ipſis ſolēt freq̄ntius ꝓuēire
ꝯgruis remedijs q̄ꝙtū nob̄ ex alto ꝯcedit̄ ſalu-
briter occurrē intēdētes: vt celerius ⁊ vtilius ꝓ
uideat̄ eccl̄ijs ac mōaſterijs añdict̄: ⁊ vt rōne q̄
ſuper ipſas eccl̄ias ac mōaſteria ex diuia ꝓuiſi
one obtinē dignoſcit̄ ꝑncipatū honor debitus
īpēdat̄: predeceſſoꝝ q̄ꝫ nr̄oꝝ ro. pō. ꝑſertiꝫ fe.
re. bōifa. viij. q̄ dignitates perſonat̄ eccl̄ias ⁊
alia ec. bñ. ⁊ cle. v. q̄ tā hꝰ dignitates ꝑſonatus
eccl̄ias bñficia q̄ꝙ cardiales eccl̄ias q̄ſlibꝫ mo
naſteria ꝑorat̄ admīſtratōes ⁊ officia q̄cunq̄ꝫ
q̄ apud ſe. ap. vacarēt ꝓuiſioni apl̄ice ſub cert̄
tp̄ibus reſeruarunt veſtigijs īherētes: nos ex
cauſis rōnabilibꝰ q̄ ad id nr̄m aīum īduxerūt
de fratꝝ nr̄oꝝ ꝯſilio nōnulla detrahēdo aliq̄
declarādo: ⁊ q̄daꝫ addēdo de nouo: ep̄ales ⁊
eoꝝ ſuperiores ſedes mōaſteria ⁊ regulares
eccl̄ias ad q̄ hi q̄ iſtis *pro tp̄e ꝑficiēdi ſunt etiā
q̄ per electionē canonicā aſſumunt* ꝑoratus of
ficia vel admīſtratōes eorūdē dignitates ꝑſo-
natus ꝑbendas aliaq̄ꝫ ec. bñ. cuꝫ cura vel ſine
cura quocūq̄ꝫ noīe cēſeant̄ q̄ ad predictaꝫ ſedē
vacāt ad pñs ⁊ exnūc antea: donec xp̄i digna
tio nos dignabit̄ vniuerſali eccl̄ie ſpōſe ſue re
gimē poſſidē vacare ꝯtigerit apud eā: ꝓuiſiōi
nr̄e de fratꝝ nr̄oꝝ ꝯſilio auc̄te ap. reſeruamꝰ.
Huiꝰ aūt ſedes mōaſteria eccl̄ias ⁊ alia ꝑfata
bñ. ec. per mortē vel depoſitionē ac ꝑuationē
eorū q̄ ea obtinēt electionē caſſationē poſtula
tionē repulſionem renūciationē quorūlibet ꝓ
uiſionē trāſlationē ſiue per ſuſceptionē mūer̄
ꝯſecratiōis aut bñdictiōis dudū a dcō cle. ꝑ.
n. ꝓmot̄ īpēſi: vbi ō ipſis diſpoſuit ꝑdeceſſor
⁊ a nob̄ ſiue auc̄te nr̄a ꝓmouēdis impendēdis
apō ſedē ipſā vel etiā vbicūq̄ꝫ aut quouis alio
mō canōice vacare apud ſedē itelligimꝰ preli
batā. Ep̄ales īſup vel alias dignitates eccl̄ias
mōaſteria ⁊ alia ꝑdicta fratrū nr̄oꝝ ſancte ro.
ec. cardinaliū apud dictā ſedē per eoꝝ obituꝫ
vacare cēſemus: ſiue inibi aut alibi vbicunq̄ꝫ
ipſos migrare ꝯtigerit de hac luce: ⁊ hoc idē i
dignitatibꝰ ⁊ bñficijs q̄buſlibet: vt de alijs pre
mittit̄: officialiū videlicet vicecācellarij eiuſdē
eccl̄ie camerarij notarioꝝ auditoris ꝯdictori-
arū correctoris ſcripturaꝝ lr̄arū ac pniarioꝝ
necnō abbreuiatoꝝ cu. ro. locū ſibi volumꝰ vē
dicat̄. Rurſꝰ hꝰ nr̄e reſuatōis edictū ad dignita
tes ⁊ alia iā dcā capellāoꝝ nr̄orū ꝯmēſaliū ⁊
q̄rūlꝫ alioꝝ rōe officij vl̄ ex cā legitia i dcā cu
ria morātiū q̄n a nob̄ ꝓ nr̄is ⁊ eiuſdē ſedis ve
ſtigijs ꝓſeq̄ndis ꝓ ipſa curia q̄uocūq̄ꝫ ꝑmiſſi:
vl̄ aliq̄s eoꝝ trāſmiſſi aut legati vl̄ nūcij fiāt: ⁊
eos vbilꝫ ⁊ quēlꝫ ipſoꝝ ad ꝑfatā curiā reditū
durāte legatōe ſeu ꝓſecutōe ipſorū negociorū
rebꝰ eximi ꝯtigerit ab hūanis: duximꝰ extēdē
dū: ⁊ idē ipꝫ ēt eē volumꝰ: ⁊ hꝰ capellāis ꝯmē
ſalibꝰ ēt ſi vt ꝑmittit̄ nūc trāſmiſſi fuerit vbicū
q̄ꝫ ⁊ ipſos rebꝰ eximi ꝯtigerit ab hūanis. Cete
rū edictū ep̄ꝫ trahimus ad ſedes moñ. ad alia
ſupradc̄a: q̄ viuēte adhuc dc̄o cle. ꝑ. n. vſq̄ꝫ ad
eiꝰ obitū vbi de ipſis ꝑ eū fuerit ordiatū: ⁊ dei
de vſq̄ꝫ ad datā pñtiuꝫ apō ſedē vacuauerint
eaō illa q̄ vacare decernimꝰ apō ipſā: dūmō i
eis ius ire lꝫ ad rē ñ ſit aliq̄bꝰ acq̄ſitū: decernē
tes extūc irritū ⁊ iane ſi ſecꝰ i ꝑdict̄ ⁊ ſingul̄ ſci
ent vl̄ ignorant̄ ꝑ quēcūq̄ꝫ ſeu q̄ſcūq̄ꝫ apl̄ica vl̄
aliq̄ q̄uis auc̄te attētatū fuerit vl̄ ꝯtigerit i po-
ſterū attētari: nō ob. *pie memorie gre. x.* ac bo
nifa. viij. ⁊ aliorū ro. pō. ꝑ. n. ꝯſtōnibꝰ ſuꝑ hoc
edit̄: q̄tenꝰ edicto ſt̄ ꝯrie memorato. Ceterum
ipſis ꝯſtōnibꝰ i ſuo robore duratur̄: pēſiōes i-
ſuꝑ āuuas ab eis ⁊ ab eorū ſuꝑioribꝰ alijſq̄ꝫ ꝑ
lat̄ iferioribꝰ: necnō q̄buſcūq̄ꝫ capellāis ꝯuen
tibꝰ collegijs vl̄ ſingularibꝰ ꝑſonis factas ⁊ fa
ciēdas perſonal̄r aliq̄bꝰ ex eiſdē cardialibꝰ ſeu
q̄buſuis alijs ex ꝑnoiat̄ perſonis: pēſiōes pre
tea ſeu aſſignatōes q̄ꝙtitatū q̄rūlibꝫ ſuꝑ certis
ꝓuicijs dioceſibꝰ eccl̄ijs moñ. vel alijs eccl̄ia
ſticis loc̄ aut ordibus etiā a q̄buſuis ꝑ. n. ro.
pō. factas ꝑmiſſis ꝑſonis ſiue alicui earūdem
vel monaſteria ꝑoratꝰ admīſtratōes q̄ſlibꝫ bñ
ficia regularia vl̄ alia q̄lꝫ quocūq̄ꝫ noīe cēſeāt
nō ꝯſueta ab oli cleric̄ ſecularibꝰ aſſignari hꝰ i
ꝑſonis vel alijs cl̄icis eiuſdē collata ſiue ꝯceſ
ſa ꝯmode vl̄ alio quouis titulo ab eiſdē ꝑde-
ceſſoribꝰ ſeu alijs ep̄is vl̄ ſuꝑioribꝰ ꝑlat̄ capl̄is
aut ꝯuētibꝰ vl̄ collegijs ſub edicto ꝑdcō nolu
mꝰ aliq̄tenꝰ ꝯꝑhēdi: quominꝰ eis cedētibꝰ vel
decedētibꝰ ſiue illa quouis alio mō dimittenti
bus mōaſteria ipſa ꝑoratꝰ admīſtratōes bñfi
cia ac loca hꝰ i ad eccl̄ias ⁊ mōaſteria ſiue alia
loca religioſa vel alia eccl̄iaſtica eorūq̄ꝫ prela
tos ſiue ꝑſonas q̄s antea eorū diſpoſitio per
tinebat: ſeu quibꝰ imediate ſubeſſe noſcunt̄: li-
bere reuertant̄: niſi eis quid canonicū obſtitit
vel de ipſis aliter duximus diſponendum.

De offo iudicis ordinarij

Bonifa. viij. I r

DEbēt ſuperioꝛib⁹ ſuis reuerētiā ſubditi ⁊
dū ſalubꝛit ab eis pꝛo clpis coꝛꝛectōeꝫ
velut curātiū medicamēta recipiūt: obediētiā
exhibē tenent. Rurſus oꝫ ꝑpoſitos cū chari-
tate coꝛꝛigē: decet eos īferre hūilit qꝺ docēt:
⁊ pīna dilectōe ſubiectos fouere: ſic ꝺbitoꝛ ꝺ
licat⁹ efficit: ſic oneroſus creditoꝛ minie repit.
¶ Sane dudū venerabili frē nr̄o. a. ep̄o dul-
meñ. eccl'e: q̄ regularis ſc̄i benedicti foꝛe noſcit
decedēte: pꝛioꝛ ⁊ capl'ꝫ ipſi⁹ eccl'ie excipiētes
ꝙ de ꝯſuetudie erat eccl'ie ſupꝛadicte: ⁊ tp̄e cu
ius nō erat memoꝛia icōcuſſe ſuata: ꝙ ep̄i dul
meñ. q̄ fuerūt ꝓ tp̄e per ſe ſolos abſq3 alijs re
ligioſis ſibi adiūctis vel cleric| vel laicis ſecu
larib⁹ q̄buſcūq3 aſſūpt| ſibi loco notarij mona
cho ſeu monachis capl'i memoꝛati viſitationē
ſuā hactenus p̄fato ipenderūt capl'o: ſupplica
rūt eidē ep̄o: vt oēs tā clericos ꝙ laicos religi
oſos ⁊ ſeculares anq̄ viſitationē actual'r exer
ceret: a capl'o pciperet admoneri: q̄b⁹ admōit|
parati erāt ipꝫ admittē ad viſitationē h⁹i per
agēdā: ⁊ qꝛ dict⁹ ep̄s eos ſup hoc nō audiuit:
q̄ꝙ ꝓteſtaret ſe velle oēs cl'icos ſuos ⁊ alios
p̄ter tres vel q̄tuoꝛ ⁊ notariū remouē: ⁊ ſic ſuā
viſitationē incipe ⁊ cōplē: idē p̄oꝛ ⁊ capitulꝫ
ad ſedē apoſtolicā appellarunt. Pꝛopoſitoq3
h⁹i negocio coꝛā nobis: ⁊ audit| ⁊ intellect| q̄
partes dicē voluerūt: nos ꝯſiderātes ꝙ ꝯſue
tudo p̄dicta ꝯ cōem vtilitatē facultatē ꝓbatio-
num: que nō eſt anguſtanda: reſtringit: pꝛopter
qꝺ etiā vt ſalua. ſ. ſit reꝝ ꝓbatio qꝺ publice int
ēſt ne veritas occultet: cautuꝫ eſt iure vt curēt
magiſtratus teſtari. i. teſtificari volentibus ſe-
ipſos ⁊ alios teſtes vel ſignatoꝛes pꝛebere: ⁊
ſtatuit generale conciliū: vt a iudicibus adhi-
beant perſona publica vl' duo viri idonei qui
acta cōſcribant: quos q̄dem monachos pꝛedi
ctos tñ ꝓpter eoꝝ ꝓfeſſionē que illoꝛū neceſſe
facit funeſtā ⁊ ipſos arcet a iudicijs ⁊ public|
ſiue ciuilib⁹ actib⁹: nec patit ꝓut ꝯſtō nouella
declarat: niſi inq̄ſitiōis hētice pꝛauitatis cā ta
belliōiſ cui⁹ vicē in hac p̄te duo viri per ſupꝛa
dictū cōciliū obtinēt: offim exercē: tñ qꝛ ſuſpe-
cti: ne ꝯ p̄oꝛeꝫ aut capl'ꝫ q̄b⁹ ſubſunt: q̄ coꝛꝛigē
da inueniunt fidel'r: ⁊ recte ꝯſcriberēt: attēden-
tes q̄ꝫ ꝙ id ep̄ali non modicū detrahit dignita
ti: ſi ab ep̄o q̄ dignitatē ꝓpꝛiam ſuo ingenio au
gere dꝫ: comites honoꝛis ſui cā adhibiti abdu
cant: ſeq3 ſolū ſuſpectis q̄nq3 foꝛſitan quos vi
ſitat cōmittē cōpellant: dictā ꝯſuetudinem per
quā pꝛelibati pꝛioꝛ ⁊ capl'ꝫ vident nimiū deli-
cati tā nō rōnabilē repꝛobam⁹: ſed ne ſit ep̄s
onerosus ꝺcernim⁹ vr̄oꝝ p̄deceſſoꝝ veſtigijs
inherētes: vt cū aliq̄s ad viſitationē decetero
faciēdā i eccl'ia memoꝛata deſcēderit i viſitati
onis actu duas vel tres honeſtas ꝑſonas cle
ricali charactē iſignitas: q̄ꝝ vna ad min⁹ ſit re
ligioſa oꝛdis ſupꝛadicti: ⁊ vnū notariū clericū
ſecū hēat ⁊ nō plures: conſuetudie aliq̄ obtēta
⁊ cōpoſitione qualibet int partes ipſas ſuper
hoc in contrariū facta hactenus nō obſtante.

De maioꝛitate ⁊ obedientia.

Bonifacius octauus.

VNā ſāctā eccl'iaꝫ catholicā ⁊ ipſaꝫ apoſto
licā vrgēte fide credē cogimur ⁊ tenē: Noſ
qꝫ hāc firmit credim⁹ ſimpl'r confitemur: extra
quā nec ſal⁹ ē nec remiſſio pctōꝝ: ſpōſo in can-
ticis ꝓclamāte: vna ē colūba mea ꝑfecta mea:
vna eſt matris ſue electa genitric| ſue: q̄ vnum
coꝛp⁹ myſticū rep̄ntat: cui⁹ coꝛpor| caput xp̄s
chꝛiſti vo deus: i q̄ vn⁹ dn̄s: vna fides: vnū ba
ptiſma: vna fuit diluuij tp̄e archa noe vnā ec-
cleſiā p̄figurās: q̄ i vno cubito ꝯſūmata: vnuꝫ
noe videlicet gubnatoꝛē hūit ⁊ rectoꝛē: extra
quā oīa ſubſiſtentia ſuper terrā legimus fuiſſe
deleta. Hāc aūt veneremur ⁊ vnicā: dicēte dn̄o
i ꝓpha: Erue a framea deus aīaꝫ meā: ⁊ ꝺ ma
nu canis vnicā meā. Pꝛo aīa eni. i. ꝓ ſeipſo ca
pite ſil' oꝛauit: ⁊ coꝛpoꝛe qꝺ coꝛp⁹ vnicā. ſ. ec-
cleſiā noiauit ꝓpter ſpōſi fidei ſacroꝝ ⁊ chari
tatis eccl'ie vnitatē. Hec eſt tunica illa dn̄i incō
ſutilis q̄ ſciſſa nō fuit: ſꝫ foꝛte ꝓuenit. Igit eccle
ſie vni⁹ ⁊ vnice: vnū coꝛp⁹ vnū caput n̄ duo ca
pita: q̄ſi mōſtꝝ xp̄s videlꝫ ⁊ xp̄i vicari⁹ petrus
petriq3 ſucceſſoꝛ: dicēte dn̄o ipſi petro: Paſce
oues meas: meas inq̄t: ⁊ gnāliter nō ſingl'arit
has vel illas: ꝑ qꝺ cōmiſiſſe ſibi intelligit vni-
uerſas. Siue ergo greci ſiue alij ſe dicāt petro
eiuſq3 ſucceſſoꝛib⁹ nō eē ꝯmiſſoſ: fateant neceſ
ſe ſe de ouib⁹ xp̄i nō eē: dicēte dn̄o in ioanne:
Unū ouile ⁊ vnicū eē paſtoꝛē: i hac eiuſq3 po-
teſtate duos eē gladios: ſpūalē videlꝫ ⁊ tp̄alē
euāgelic| dict| iſtruunt. nam dicētib⁹ apl'is: ecce
gladij duo hic: i eccl'ia. ſ. cū apl'i loq̄rent nō re
ſpōdit dn̄ſ nimis eē ſꝫ ſat|. Certe q̄ in ptāte pe
tri tēpoꝛalē gladiū eē negat: male vbuꝫ attēdit
dn̄i ꝓferētis: Cōuerte gladiū tuum in vaginā.
Uterq3 ergo i ptāte eccl'ie ſpūalis. ſ. gladius: ⁊
mr̄ial': ſꝫ is q̄dē ꝓ eccl'ia: ille vo ab eccl'ia exer
cēd⁹. Ille ſacerdot|: is manu regū ⁊ militū: ſed
ad nutū ⁊ patiētiā ſacerdot|. oꝫ aūt gladiū eſſe
ſub gladio: ⁊ tp̄alē auctēꝫ ſpūali ſubijci ptā ti.
Nā cū dicat apl's: nō ē ptās niſi a deo: q̄ aūt a
deo oꝛdinata eſſent: niſi gladi⁹ eſſet ſub gladio

⁊ tanq̄ iferioꝛ reduceret̄ p aliud i ſup̄ma. Nā ſm beatū dionyſiū: lex diuinitatis ē inſima p media i ſupꝛema reduci. Nō ergo ſm oꝛdinē vniuerſi oīa eque ac imediate: ſꝫ infima p me dia inferioꝛa p ſuperioꝛa ad oꝛdinē reducūt. Spiritualem autem ⁊ dignitate ⁊ nobilitate terrenā quālꝫ p̄cellere ptāte: oꝫ tāto clarius nos fateri: q̄to ſpūalia tēpoꝛalia āncellūt: qḋ etiā ex decimaꝝ datione ⁊ bn̄dictione ⁊ ſanctificatione: ex ipſius ptātis acceptiōe ex ipſaꝝ reruꝫ gubernatiōe claris oculis ituemur. Nā veritate teſtāte ſpūalis ptās terrenā ptātē inſtituere hꝫ ⁊ iudicare ſi bona nō fuerit: ſi de ecclīa ⁊ ecclīaſtica ptāte verificat̄ vaticinium hieremie: Ecce ꝯſtitui te hodie ſup gētes ⁊ regna ⁊ cetera que ſequūt̄. Ergo ſi deuiat terrena ptās: iudicabit̄ a ptāte ſpūali: ſꝫ ſi deuiat ſpūalis: minoꝛ a ſuo ſupioꝛi. Si v̄o ſup̄ma: a ſolo deo nō ab hoīe poterit iudicari: teſtāte aplō: ſpūalis hō iudicat oīa: ip̄e aūt a nemine iudicat̄. Eſt aūt hec auctoꝛitas ⁊ſi data ſit hōi vt exerceat̄ p hoīeꝫ: nō hūana ſꝫ potius diuina ptās oꝛe diuino petro data: ſibiq̄ʒ ſuiſq̄ʒ ſucceſſoꝛib᷒ i ip̄o quē ꝯfeſſus fuit petra firmata: dicēte dn̄o i petro: qḋcūq̄ʒ ligaueris ⁊ cetera. Quicūq̄ʒ igit̄ huic ptāti a deo ſic oꝛdinate reſiſtit: dei oꝛdinatiōi reſiſtit: niſi duo ſicut duo manicheus fingat eē p̄ncipia: qḋ falſum ⁊ hereticū iudicam᷒: q2 teſtāte moyſe nō in p̄ncipiis ſꝫ in pꝛincipio celū deus creauit ⁊ terram. Poꝛꝛo ſubeſſe ro. pō. oī humane creature declaram᷒ dicimus oio eē de neceſſitate ſalutis.

De dolo ⁊ contumacia.

Bonifacius octauus.

REm nō nouā aggredimur: neq̄ʒ viā iſolitā ambulam᷒: ſed anterioꝛis iuris calcataꝫ veſtigiis pn̄tis ꝯſtōnis idubitato roboꝛam᷒ ſuffragio: ⁊ icōcuſſo munimine ſtabilim᷒. Eſt ſi q̇dē iā ſancitū: q̄ ꝓpoſitū publice citationis edictū eū artet q̇ ipedit aut facit etiā ſe celādo ne ad eū poſſit peruenire citatio: appareatq̄ʒ ꝯtumax q̇ ſic agit: q̄q̄ʒ in albo p̄toꝛis h᷒ i edicta ꝓpoſita ſue iuriſditiōi ſubiectos arceant ⁊ aſtringāt: magis q̄ ſi voce p̄conia q̄ inoteſcit paucis vl̄ lr̄is citarent̄. Jus. n. qḋ talē modū citatiōibus poſuit: violēter p̄ſūpſiſſe credēdū ē: vt q̄ i eodē albo tot ipſius albi publicū locū frequētātiū oculis paterēt legēda ad citati noticiā deuenirēt. Un̄ ad p̄ꝛebēdā oībus eoꝝ q̄ ſanciūt̄ plenā lectionē ⁊ notionē mandat̄ legē bulis aut lapidibus ſculptā ſanctiſſime ecclīe deſcribi poꝛticibus ⁊ affigi. Pꝛemiſſis igitur in debitā ꝯſiderationē deauctis: an in lance irrefragabilis rōnis appenſis: Nos q̇ vniuerſo diſponente dn̄o pꝛeeſſe dignoſcimur: volētes p hanc nouellam ꝯſtōneꝫ aliq̇d circa pꝛedicta ſtatutū expꝛeſſius inueniri: declaram᷒ de fratrum nr̄oꝝ ꝯſilio: ⁊ nihilominus hoc edicto ꝑpetuo valituro firmamus ⁊ ſtatuimus: vt citationes auctoꝛitate aplīca de q̇buſcūq̄ʒ pſonis vn̄cūq̄ʒ ⁊ vbicūq̄ʒ ſint cuiuſcūq̄ʒ ſtat᷒ dignitatis vel pꝛeeminētie eccleſiaſtice vel mūdane: etiā ſi ip̄eriali vel regali fulgeant dignitate: pꝛeſertiꝫ ſi impediant vel faciant per ſe vel alios quo quo mō: nec citationes ipſe ad eos perueniant ex quacūq̄ʒ cā faciēde: aut citādoꝝ domicilia ſiue loca tute vel libere adiri nō poſſint: cū ꝓut ſcriptum eſt exiſtimare debeamus an eo ire liceat vbi eſt citatio facienda perinde adinſtar edictoꝛum pꝛefatorum ꝓpoſitoꝝ i albo pꝛetoꝛis etiam extra ſolēnes dies in q̇bus romani pontifices ſuos facere ꝯſueuerūt generales ꝓceſſus publice id vobis ſpālīter ⁊ ex certa ſcia iubentibus facte i audientia lr̄arum noſtraꝝ aut in aula noſtri palatii poſtmodū affigē de ianuis maioꝛis eccleſie loci in q̇ romana cōis oīum chꝛiſtiani populi nationū reſidebit curia: vt cunctis poſſint patere: ⁊ ita deferri citatis valeāt: ac arceant citatos poſt terminum lapſum: qm̄ cōſiderata locoꝛū diſtantia volumus citationibus ipſis cōpetentem apponi: ſicut ſi eos perſonaliter appꝛehendiſſent: non ob. aliq̇bus pꝛiuilegiis indulgētiis ⁊ lr̄is apoſtolicis generalibus aut ſpālibus q̇buſcūq̄ʒ pſonis pontificali ip̄eiali regali vel alia eccleſiaſtica ſeu mūdana dignitate pꝛeditis: aliiſq̄ʒ inferioꝛibus eccliis monaſteriis locis collegiis ⁊ vniuerſitatibus in quacūq̄ʒ foꝛma verboꝝ ꝯceſſis per que talium citationū effectus poſſit quomōlibet ipediri: etiā ſi de ip̄is ⁊ eoꝝ totis tenoꝛibus de verbo ad verbū: aut de ꝓpꝛiis noībus perſonaruꝫ monaſterioꝝ ecclīaꝝ locoꝝ illoꝝ quibus cōcedūt̄ vel eoꝛuꝫ oꝛdinibus aut dignitatibus opoꝛteat in noſtris litteris fieri mentionem.

De pꝛebendis ⁊ dignitatibus.

IOannes ep̄s ſeruus ſeruoꝛuꝫ dei ad perpetuā rei memoꝛiam. Execrabilis quoꝛūdam tam religioſoꝝ q̄ ſeculariū ambitio: que ſemper plus ambiens eo magis fit inſatiabilis quo ſibi amplius i dulgetur: ⁊ impꝛobitas impoꝛtuna petentiuꝫ a nobis ⁊ pꝛedeceſſoꝛibus nr̄is ro. pon. nō tā obtinuiſſe q̄ extoꝛſiſſe plerūq̄ʒ noſcit̄: ⁊ vnus īterdū etiā ad vnū bn̄ficiū ecclīaſticū minus idoneus i diuerſis eccliis nedū vicinis: ſꝫ ab inuicē longe diſtantibus immo nōnūq̄ i diuerſoꝝ regnoꝝ ꝑtibus ſituatis: plures q̄ duas aut tres vel plr̄es etiaꝫ dignitates pſonatus officia ſeu p̄ꝛoꝛat᷒ aut diuerſa bn̄ficia ecclīa

ſtica curam aīaꝝ hn̄tia poſſit diſpenſatiue: cuꝫ al's
nō liceret de iure cōi recipe ac ſiml' licite retinere.
¶ Un̄ īter cetera īcōueniētia ſubſcripta ſequūt: ꝙ
īterdū videlꝫ vn⁹ q̄ vnicū ꝗuis modicū vix offici
um īplere ſufficeret: plurimoꝝ ſibi vēdicat ſtipen-
dia: q̄ multꝭ lr̄atis viris vite puritate ac teſtimonio
bone fame pollētib⁹ q̄ mēdicāt poſſint abūde ſuffi
cere: eq̄ diſtributione collata: hn̄tib⁹ ipſa pat vagā
dimā: diuin⁹ cultus minuit: hoſpitalitas ī ip̄s bn̄fi
cijs debita nō ſeruat. Et dū nō ſīt ſui ī vnaq̄q; regio
ne rectores eccl'aruꝫ detrahit ꝯmodis ⁊ honorī: q̄
carentes defenſionū auxilio: ī iuribus ſuis ⁊ libta
tibus mlt̄iplicit collabūt: ruinis patent edificia no
bilia: que magnificētia extruxerat deceſſorū: ⁊ qd̄
amarius ē dolēdū: aīaꝝ cura negligit ac vitiorum
ſentib⁹ fomētū piculoſe p̄bet. Nos itaq; tot malis
tātiſq; diſcriminibus occurrere cupiētes: oēs ⁊ ſin
gulas diſpenſatiōes ſup receptiōe ⁊ retētione plu
riū dignitatū perſonatuū adminiſtrationū officio-
rū p̄oratuū aut bn̄ficioꝝ q̄bus cura aīaꝝ ſit anne-
xa: ſub q̄cūq; forma vel exp̄ſſione v̇borū a nob vl'
dictis p̄.n. cuicūq; pſone ꝯceſſas: Cardinalib⁹ tm̄
ſcē ro. ec. q̄ circa nos vniuerſali eccl'e fuiēdo: ſingu
laꝝ eccl'iaꝝ ꝯmoditatib⁹ ſe īpēdūt: ac regū filijs: q̄
ꝓpt ſublimitatē eoꝝ ⁊ generis claritatē ſūt potio
ri p̄rogatiua ⁊ gr̄a extollēdi dūtaxat exceptis: deli
beratiōe ſup hoc cū fratribus nr̄is hita diligēti: de
ipſoꝝ ꝯſilio ⁊ ex certa nr̄a ſcia ī forma ſubſcripta
duximus taliter moderādas: ꝙ per moderationē
nr̄am effrenatā circa eaſdē pſonas taliū bn̄ficiorū
multitudinē refrenemus: ipſiq; īpetrātes fructu di
penſationū h⁹i taliter nō fruſtrent. ¶ Statuimus
itaq; ⁊ de fratrū ipſoꝝ ꝯſilio ordinam⁹: ꝙ obtinē-
tes nūc ex diſpenſatiōe legitima pluralitatē h⁹i di
gnitatū perſonatuū officioꝝ aut p̄oratuū ſeu bn̄fi-
cioꝝ q̄ al's abſq; diſpenſatiōe obtinere nequibant
vnū tm̄ ex dignitatibus pſonatib⁹ p̄oratibus offi-
cijs eccl'ijs vel bn̄ficijs h⁹i q̄bus īmanet aīaꝝ cura
cū dignitate pſonatu vel officio p̄oratu eccl'a vl' bn̄
ficio ſine cura: q̄ hēri maluerint p̄textu diſpenſatio
nis ſufficiētis circa id eiſdē īdulte poſſint licite reti
nere: q̄ tn̄ teneant eligere īfra mēſem numerandū a
tpe noticie ꝯſtōnis iſtius: ceterꝭ bn̄ficijs cū cura vl'
ſine cura q̄ ipſius diſpēſatiōis p̄textu tenebant: ⁊ q̄
al's nō poterāt de iure abſq; diſpenſatiōe licite re-
tinere: q̄ nos exnūc vacare decernimus: corā ordi
narijs ſub teſtimonio publico īfra idē tp̄s v̇balit
⁊ realit cū effectu dimiſſis: abſq; eo ꝙ ad illa nūꝗ
ſine noua collatione ab eo q̄ facere poterit faciēda
redire aut eoꝝ adminiſtrationi ſe īmiſcere p̄ſumāt
alioq̄n tā his ꝗ alijs oībus bn̄ficijs que v̇tute h⁹i
noſtre moderationis retinere poterāt vt prefertur

ſint ipſo iure priuati ⁊ p̄rſus īhabiles ad ſimi
lia bn̄ficia obtinēda. ¶ Per hoc autēꝫ his q̄
dignitates perſonatus vel officia aut alia bn̄
ficia curā aīaꝝ hn̄tia: ex diſpenſatōe q̄ ius tri
buat iuxta nr̄am moderationē p̄ſcriptā obti-
nēt: ⁊ alia ſimilia bn̄ficia q̄ nr̄oꝝ vel eorūdeꝫ
p̄deceſſorū auc̄te lr̄arū expectāt: cū q̄bus ē vt
illa cū vacauerint recipe ⁊ vna cū obtētis lici
te retinē valeāt diſpenſatū: nolum⁹ derogari:
q̄n ea dū vacabūt īfra dicti tpis ſpatiū poſſit
eligē: ⁊ dimiſſis alijs recipe in forma p̄ſcripta
ac licite retinere: penas ſimiles īcurſuri q̄ h⁹i
nr̄e p̄ſumpſerit ꝯire ſanctiōi. ¶ Porro q̄r q̄
rūdā oculos ſic auare cupiditatis vitiū exce
cauit: ꝙ plura talia bn̄ficia ſil' abſq; diſpenſa-
tiōe canōica retinē preſumāt: Nos de illis pn̄
ti decreto ſtatuim⁹: vt oīa ⁊ ſingula bn̄ficia ſic
detēta: illo tn̄ retēto qd̄ vltio recepint: dūmo ī
eo ex collatiōe canonica ꝯpetat ius eiſdē: īfra
tp̄s vt premittit limitatū v̇bo vel facto: ac ſine
fraude corā ordinarijs ſub teſtimonio ſil'iter
publico dimittē teneant: qd̄ ſi nō fecerit: etiā
illo ſint ipſo iure p̄uati: ī quo ius eis al's cōpe
tebat: ⁊ īhabiles penit⁹ ad q̄cūq; eccl'ica bn̄fi-
cia obtinēda cēſeant. ¶ Qui v̇o deīceps rece
perit dignitatē vel pſonatū ſeu officiū aut aliō
bn̄ficiū curā aīaꝝ hn̄s ānexā: ſi ātea ſil'e bn̄fici
uꝫ obtinebāt: illō q̄ ip̄o iure poſtꝙ ſecūdi poſ
ſeſſionē hūerint vl' p eos oī dolo ⁊ fraude ceſ
ſantib⁹ quo min⁹ hēant ſteterit p̄uati noſcant:
abſq; more diſpēdio ī ordinariorū manib⁹ di
mittē debeāt pari mō: alioq̄n extūc ſint ip̄o iu
re 2° p̄uati: ⁊ nedū ad ſacros ſuſcipiēdos or
dines: q̄n etiā ad habēdū qd̄cūq; aliō bn̄ficiū
eccl'aſticū īhabiles reputēt. Que oīa ⁊ ſingula
bn̄ficia vacatura vt p̄mittit vel dimiſſa nr̄e ⁊
ſedis ap̄lice diſpenſatiōi de fratrorū nr̄orum
ꝯſilio reſuam⁹. ¶ Inhibētes neq̄ p̄ret roma
nū pontificē q̄cūq; ſit ſup hoc auc̄te munit⁹ de
h⁹i bn̄ficijs diſponere: vel circa illa p viā per
mutatōis vl' al's īnouare q̄q̄ mō p̄ſumat. Nos
enī ſi ſec⁹ actū ſeu attētatū fuerit: irritū decer
nimus ⁊ iane. Ceteꝝ ordīarios ītelligim⁹ ī ca
ſib⁹ ſupradictꝭ ep̄os: ī quorū ciuitatib⁹ ⁊ dio-
ceſib⁹ ꝯſiſtūt bn̄ficia ſeu aliqd̄ eorū q̄ debent
ſm̄ p̄miſſa dimitti: aut ipſi q̄ ea debēt dimittē
ꝯmorant: vl' eccl'ijs cathedralib⁹ vacan̄. capi
tula earūdē: ⁊ ijdē de bn̄ficijs tā dimiſſis ꝗ vt
p̄mittit pditis: nos vel ap̄licā ſedē certificare
ſtudeant ꝗ primū ꝯmode poterunt indilate: vi
de ill' ſalubrit diſponere valeam⁹. ¶ Quātū
autem ad modificationē attinet antefataꝫ: illa

dũtaxat ⁊ nõ alia bñficia eccłiaſtica quocũqꝫ
noie nũcupẽt curã aiaꝝ hñe cẽſem⁹ q̃ parochi
as hñt i qb⁹ ẽ aiaꝝ cura nõ ꝑ vicarios ꝑpetu-
os: ſꝫ ꝑ rectores aut miñros bñficioꝝ ipſoꝝ
vł illoꝝ tpales vicarios exercẽda: necnõ etiã
illa quoꝝ miſtris rõe bñficioꝝ h⁹i ꝯpetit viſi
tare: iq̃rere: ꝓcurationẽ recipe: ſuſpẽdẽ: excõi
care: ſeu ab excõis ⁊ ſuſpẽſiõis ſniis abſoluẽ
de ꝯſuetudie vł de iure: iurib⁹ alijs de aiaruꝫ
cura loq̃ntib⁹ i ſuo robore q̃ ad cetã ꝑmãſurĩ.
Nulli ꝰ oio hoiuꝫ liceat hãc paginã nr̃oꝝ mo
deratõis ſtatutoꝝ ꝯſtitutionũ reſuatõis ĩhibi
tiõis ⁊ volũtatĩ ifringere vł ei auſu temerario
ꝯ̃ire: ſiq̃s aũt hoc attentare preſumpſerit indi
gnationem omnipotentis dei ⁊ beatoꝝ petri
⁊ pauli apłoꝝ ei⁹ ſe nouerit icurſuꝝ. Data aui
nione. xiiij. cał. decẽbris põtificat⁹ nr̃i ãno. ij.

De ſepulturis.

Bonifacius octauus.

DEteſtãde feritatis abuſum quẽ ex quodã
mõ horribili nõnulli fideles iprouide ꝑ-
ſequũt: nos pie itẽtõis ducti ꝓpoſito: ne abu-
ſus ꝑdicti ſeuitia vlti⁹ corpora hũana dilace
ret: mẽteſqꝫ fideliũ horrore ꝯmoueat ⁊ ꝯturbet
auditũ: digne decreuimus abolendũ. Prefati
nãqꝫ fideles h⁹ ſue iprobãde vtiqꝫ ꝯſuetudis
vitio itendẽtes: ſi q̃ſq̃ ex eis genere nobił vel
dignitatĩ titulo iſignit⁹ ꝑſerti extra ſuaꝝ par-
tiũ limites debitũ nature pſoluat i ſuis vel ali
is remotĩ ꝑtib⁹ ſepultura electa defũcti corp⁹
ex q̃dã ipie pietatĩ affectu truculẽt̃ exterãt: ac
illõ mẽbrati vł i fruſta imanit̃ ꝯcidẽtes ea ſub
ſeq̃nt̃ aq̃s imerſa exponũt ignib⁹ decoq̃nda:
⁊ tãdeꝫ ab oſſib⁹ tegmẽto carnis excuſſo eað
ad ꝑtes ꝑdictas mittũt ſeu deferũt tumulãda
qð non ſolũ diuine maieſtatis ꝯſpectui abõi-
nabile plurimũ reddit̃: ſꝫ etiã humane ꝯſide-
ratõis obtuitib⁹ occurrit vehemẽti⁹ abhorrẽ
dũ. Volẽtes igit̃ ꝓut officiũ nr̃i debitũ exigit il
lud i hac ꝑte remediũ adhibẽ ꝑ qð tante abo
minatõis ſtãteqꝫ imanitatĩ ⁊ ipietatĩ abuſus ꝑe
nit⁹ deleat̃ nec extẽdat̃ ad alios: apłica auc̃te
ſtatuim⁹ ⁊ etiã ordinam⁹: vt cũ q̃s ⁊ cuiuſcũqꝫ
ſtat⁹ aut generis ſeu dignitatĩ extiterit i ciuita
tib⁹ t̃ris ſeu locis i q̃b⁹ catholice fidei cult⁹ vi
get diẽ decetero claudẽt extremũ: circa corpa
defunctoꝝ h⁹i abuſus vel ſiłis nullaten⁹ obſ-
uet̃: nec fideliũ man⁹ tãta imanitate ſedent̃: ſꝫ
vt defunctoꝝ corpora ſic ipie ac crudelit̃ nõ
tractẽt̃: deferãt̃ ad loca i q̃b⁹ viuẽtes elegerit
ſepeliri: aut i ciuitate caſtro vł loco vbi deceſ
ſerint vel loco vicino eccłaſtice ſepulture tra-
datur: ita ꝙ demũ icineratis corporib⁹ aut ałs vbi
ſepulturã elegerit deportẽt̃ ⁊ ſepeliant̃ i eis: alioq̃n
ꝑdicti defuncti executor vel executores aut fami-
liares ei⁹ ſeu q̃uis alij cuiuſcũqꝫ ordinis ꝯditionis
ſtat⁹ aut gradus fuerint etiã ſi pontificali dignitate
ꝑfulgeant: q̃ ꝯ̃ h⁹ noſtri ſtatuti ⁊ ordinatiõis tenorẽ
ꝑſumpſerint defunctorũ corpora ſic inhumaniter
⁊ crudeliter ꝑtractare vel facere pertractari excõis
ſniaꝫ quã exnũc in ipſos ꝓferimus ipſo facto ſe no
uerint icurſuros: a qua nõ niſi ꝑ apłicã ſedẽ ꝑterq̃
in mortis articulo poſſint abſolutionis bñficiũ ob
tinere. Et nihilomin⁹ ille cui⁹ corpus ſic inhumane
tractatum fuerit eccłiaſtica careat ſepultura.

De decimis ⁊ primicijs.

Bonifacius octauus collectori decime.

DEclarationes quas i negocio ꝑ noſ nuper ipo
ſite ꝑ ꝓſecutõne guerre ac negocij regni ſicilie
ꝯtrã hoſtes eccłijs ⁊ ꝑſonis eccłiaſticis per totam
italiã ⁊ cetera ꝯſtitutis volum⁹ obſeruari: cui⁹ q̃dẽ
decime i illis partib⁹ te ſupintẽdẽtẽ ſeu collectorẽ
duxim⁹ deputãdũ tales ſunt. De redditib⁹ ⁊ ꝓuẽti-
bus leproſiaꝝ domorũ ⁊ hoſpitaliũ pauperũ q̃ in
vſus leproſorũ infirmoꝝ ⁊ pauperũ ꝯuertũtur de
cima nõ ſoluet̃. Moniales aũt etiaꝫ alieqꝫ regula-
res ꝑſone: quaꝝ redditus ⁊ ꝓuẽt⁹ eccleſiaſtici adeo
ſunt tenues ⁊ exiles ꝙ de illis ſuſtẽtari nõ poſſunt:
ſꝫ ꝓ bñdo vite ſue ſuſtẽtationem neceſſe hñt publi
ce mendicare ⁊ elemoſynas publice petere: dictaꝫ
decimã non perſoluent. Seculares q̊qꝫ clerici: quo-
rum eccłiaſtici redditus ⁊ ꝓuent⁹ annui ſummam
vij. florenoꝝ auri non excedũt: eandẽ decimã nõ ꝑ
ſtabũt. Si v̊o vna perſona plura hẽat bñficia: quo
rũ nullũ ꝑ ſe acceptũ dictã ſũmã. vij. florenoꝝ auri
annuatim attingat: ſimul tñ collecta i minimis ꝓuẽ
tibus ſummã memoratam excedãt: quotquot vel
q̃tũcũqꝫ modica fuerint: de oib⁹ ⁊ ſingulis decima
ꝑſoluet̃. Sꝫ nõ ſoluet̃ de pictãtijs monachoꝝ: ſiłr
de hiſ q̃ a chriſti fidelib⁹ relinquũt̃ eccłijs: vt ex eis
perpetui emant̃ reddit⁹. Itẽ de exenijs prelatis ⁊
alijs ꝑſoniſ eccleſiaſticis liberaliter factis: decima
non ſoluet̃. Soluẽtiũ decimã electioni ſeu arbitrio
ꝯmittit̃: vtrũ ipſam velint ſoluere per totum tꝑs qð
durabit decima ꝓ rata ꝓuentuum: quos ſingulis
annis dicti temporis ipſos percipere ꝯtigerit: an
per ipſum tꝑs ꝓ rata cõis eſtimationis ꝓuentuum
corũdem. Sed vna via electa non licebit alicui va-
riare ad aliam recurrẽdo. Et fiat ⁊ redigatur ꝑ col
lectores i ſcriptis electio huiuſmodi expreſſe i pri
ma ſolutiõe decime ſupradicte: alioquin iuxta eſti
matiõem cõem ꝑ totũ tꝑs ſoluere tenebuntur. De
claramus aũt ꝙ hi qui elegerint ſoluere decimaꝫ ꝓ
rata que perceperint annuatim vendant prouentus

bn̄ficioꝝ̄ ſuoꝝ:q̄ ꝑſonalē reſidētiā nō reqrūt:⁊ ſol
uēt decimā ꝑ ſolo p̄cio qꝺ recipent de eiſdē: dū tn̄
ꝯ̄ hoc i fraudē decime nihil oio agat. Sꝫ eccl'aſtica
ꝑſona q̄ i eccl'ia ſua vel bn̄ficio qꝺ reſidētiā ꝑſona
lē reqrit nō reſidet:ſꝫ facit i eodē ꝑ firmariū vel vi
cariū deſeruiri:deputādo ipi vicario vel firmario
certā ſuoꝝ ꝓuētuū portionē:nō deducet portionē
vicariatus ſeu firmarij:ſꝫ de vniuerſis ipius vl' bn̄
ficij ꝓuentibus decimā exhibebit. Declaramus au
tē ꝙ de ſiluis ſeu nēoribus q̄ nō ꝯſueuerūt vēdi ni
hil ſoluet: niſi forte aliquid de illis venditū fuerit
durāte decima:⁊ tunc eſtimabit q̄tū valere debēt
annui redditus pars vēdita ſꝫ aſſiſiā:q̄ ꝯſueuit fie
ri de nēoribus i partib⁹ illis in q̄bus nem⁹ ſitū fue
rit ⁊ de ſola eſtimatiōe decima ꝑſoluet:⁊ niſi de eo
qꝺ ꝑciperet de dictꝪ ſiluis ſeu nēorib⁹ q̄ vendi nō
ꝯſueuerūt niſi forte vendāt durāte decima ex vēdi
tiōe paſcuagij ſeu herbagij aut alteri⁹ ꝯſilis ꝓuēt⁹
eorūdē nēoꝝ ⁊ ſiluaꝝ:⁊ ſi nō vendāt h⁹ paſcuagia
⁊ ſilia:nō ſoluet decia de his:ita tn̄ ꝙ i fraudē deci
me nihil ꝯ̄ hoc attētet:idēqꝫ de paſcuis herbagijs
⁊ ꝯſilibus obuētionibus ſiluaꝝ volum⁹ obſeruari
De ſtagnis ⁊ piſcarijs decia ſic ſoluet videlꝫ:ꝙ fi
et relatio de nūero ānoꝝ q̄bus añ vēditionē vltiā
vēdita nō fuerūt ad quātitatē p̄cij ex ipſa vēditiōe
vltima recepti:vt p̄cio diuiſo i partes ſm̄ ānorum
terminū:durāte decima ſoluet decima ipſa de tot
partibus p̄cij ex ipſa vēditiōe recepti quot fuerūt
āni p̄dicti:vt ſi forte ſūt q̄nqꝫ āni elapſi ex quo fue
rat ſtagnū venditū:⁊ nūc vēdat ꝑ.c.flor.fiāt de pre
cio.v.partes:vt ꝑ tribus ānis q̄b⁹ durabit decima
ſoluet ipſa decima de trib⁹ ꝑtibus precij tm̄:vide
licet.lx.florenis:⁊ multiplicabūt ⁊ minuēt partes
p̄cij ꝓut plures ⁊ pauciores fuerit dicti āni. De pi
ſcarijs aūt fluminū ⁊ lacuū ⁊ venatiōibus: ſi vēdā
tur: ⁊ ſiluis ceduis idē qꝺ de ſtagnis fiet. De piſci
bus ſtagnoꝝ vel belluis garrenaꝝ:quos ꝓ vſu vl'
eſu ſuo ꝯſumi vel ſine fraude donari ꝯtigerit:deci
ma nō ſoluet. Et q꜠ nōnulli obtinent a monaſterijs
⁊ eccl'ijs ṗoratus grāgias domos reddit⁹ penſiōes
⁊ cenſus in ſoluēda de his decima credimus diſtin
guēdū:videlꝫ:an talia in bn̄ficiū habeant: an ex ꝯ̄
ctu:an ex mera gr̄a:ſiue hoc ſit ꝯceſſuꝫ ꝑ ſe.ap.ſiue
ꝑ ipſorū monaſterioꝝ vel eccl'arū perſonas: de il
lorū ꝓuētibus ſoluet decima. Cū aūt obtinēt talia
ex ꝯ̄ctu:puta ad penſionē vel firmā annuā i q̄ nō ē
facta gr̄a obtinēti:ſed in hoc vterqꝫ ꝯ̄hentiū ſtuduit
ꝯditionē ſuaꝫ facere meliorē:perceptores penſiōis
vel firme de ipſa penſione vel firma decimā exhi
bebūt. Si aūt q̄s añ vel poſt ꝯceſſionē hui⁹ decime
ad vitā ꝓpriā emit ꝓuent⁹ ṗoratus vel alioꝝ pre
dictorū ꝑ aliq̄ pecunia ita ꝙ in hoc ei ſcienter gr̄a
non eſt facta:ꝯſiderabitur q̄tū eſtimatiōe cōi
valeant annui ꝓuentus ṗoratus grāgie dom⁹
terrarū ſeu reddituū h⁹ i:⁊ ſm̄ hoc ab ill' quo
rū ē horū ꝓprietas:q̄ ide p̄ciū ꝓ futuro tp̄e re
ceperint:ꝑ tres ānos decima exhibet. Si aūt
i his gr̄a facta ſit obtinētibus:q꜠ ſciēt ꝓ mino
ri p̄cio ꝙ valeāt ſūt talia vēdita vel locata:ipſi
obtinētes ⁊ nō monaſteriū vel eccl'a de illo in
quo gr̄a fcā ē ipſis:⁊ de reliquo illi quoꝝ ē ꝓ
ṗetas decimā exhibebūt. Si aūt ꝑſonis aliq̄
h⁹ ꝑ iuſta mercede ſeu remuneratōe laboris
vel obſequij p̄ſtiti vel p̄ſtādi talia ſūt cōceſſa:
hi quoꝝ illorū ꝓprietas i decimatōe ꝓuētuū
ſuorū etiā hoꝝ ꝓuēt⁹ merito numerabūt:⁊ de
illis ſicut de alij q̄s ꝑ certꝪ ſuis vtilitatib⁹ ex
pēdūt:decimā exhibebūt. Qꝫ ſi hoc ꝑ illos q̄
ea obtinēt nec i alios ſunt trāſlata:q꜠ res trāſit
cū onere ſuo:etiam circa illos q̄ p̄diximus ſua
būt. Nec deducēt expēſe:q̄ ꝓ mōachis q̄ i ta
lib⁹ ṗoratib⁹ grāgijs ſeu domibus i bn̄ficiuꝫ
ſeu ex mera gr̄a ꝯceſſis ex pacto teneri debēt
fieri dignoſcunt. Expēſe aūt illoꝝ mōchoruꝫ
vel ꝑſonaꝝ q̄ teneri debēt ex pacto i ṗoratib⁹
grāgijs ſeu domibus ad iuſtā firmā ſeu pēſio
nē ꝯceſſis:ſiue determinate fuerit ſiue nō : eſti
mabunt eſtimatiōe cōi:⁊ talē eſtimatiōem mo
naſteria vel eccl'ia cuius illorū ē ꝓprietas cuꝫ
ſuis ꝓuentib⁹ decimabit. Prelati de ꝓcuratō
nibus q̄s i victualib⁹ ꝑcipiūt decimā nō ꝑſol
uēt. Sꝫ q̄ eis p̄ſtant h⁹ i victualia i decimatiōe
ſuoꝝ ꝓuētuū ⁊ reddituū numerabūt ⁊ ſoluēt
decimā de eiſdē. De ill' aūt ꝓcuratōib⁹ q̄s p̄la
ti i pecunia numerata rite ꝑcipiūt ab antiquo
⁊ q̄s ꝑcipent etiā ſi nō viſitarēt:decimā p̄ſtare
tenēt. Prelat⁹ aūt q̄ ꝓcurationē quā ſine viſi
tatiōe potuit de iure ꝑcipe i pecunia nūerata
remittit:q꜠ remittit qꝺ ſibi debet:⁊ de q̄ ſoluiſ
ſet decimā ſi recepiſſꝫ illā:tenet ex tali ꝓcura
tiōe decimā exhibē. Si v̊o ꝓcuratōnē quā tm̄
i victualib⁹ licꝫ ꝑcipi fortaſſe remittit ꝑſōa ec
cleſiaſtica:cui remiſſio fcā ē:h⁹ i victualia cuꝫ
alijs ꝓuētib⁹ ſuis cū ſoluet decimā eſtimabit
cū etiā ſi ñ eēt remiſſa hoc facē teneret. In ſol
uēdo decimā ſupradictā ſole expenſe neceſſa
rie q̄ fiūt i re ex q̄ fruct⁹ ꝑcipiūt arādo colēdo
⁊ colligēdo fruct⁹ ſine q̄b⁹ ñ p̄nt ide fruct⁹ ꝑci
pi deducēt. Expēſe aūt q̄ fiūt i caſtroꝝ cuſtodi
h⁹ cū ſint extra rē:vl' ēt i edificijs ꝯſtruēdis vl'
ꝯſeruādis nullaten⁹ deducēt. Sic nec ille q̄ in
villis tuēdis fierēt i guerris ſeu etiā caualcatꝪ
De his q̄ꝫ q̄ ꝯſiſtūt i iuriſditōe mero iperio re
galib⁹ atqꝫ ſilib⁹ ſoluet decia deductꝪ ſalarijs

moderatis q̃ añ ꝯceſſionē decime ꝯſueuerunt
ſolui iudicibus ⁊ officialib⁹ ſīlibuſq; pſōis ſi
ne qb⁹ iuriſditō ⁊ ceťa ſīlia neq̄ūt expediri: ita
tñ ꝙ i fraudē decie nihil ꝯ hoc penit⁹ attentet.
Sȝ expenſe officialiū iudicū ⁊ cōſiliuȝ pſona
rū facte i veſtibus ſiue victualibus minie de
ducēt: ſic nec alie expenſe ſīľes facte circa fami
liā platoꝝ. Rōe aūt eris alieni q̄ pſona ſoluēſ
decimā obligata ꝯſiſtit nihil decia minuet: ēt
ſi certe res eccľaſtice ꝑpť hoc a quoq̄ fuerint
obligate. Jtē de furnis ⁊ de molēdis decima
pſtabiť. Soluet aūt de obligatiōibus: ſiue fiāt
ꝑ bñdictiōe nubētiū ſiue ꝑ exeq̄is mortuorū.
Necnō de ꝓuētibus ſigilloꝝ platoꝝ: ⁊ de emē
dis q̄ ab excōicatis recipiūť. De legatꝭ q̄ȝ ſibi
⁊ aliȷs pſonis eccľiaſticis nō pſonaꝝ ſȝ eccľia
rū vel officioꝝ rōe relictꝭ: decia pſoluet. Pro
decima ſupradcā nō exhibet pecunia: niſi illa
cōiter curreret de mādato dñi ťre: ⁊ q̄ ē mone
ta i locis i q̄bus ꝯſiſtēt fruct⁹ ⁊ reddit⁹ vñ de
cima pſoluet: nec aliq̄ pecuniā cābire cogent
eādē. Sȝ ſi ex ꝓbabilib⁹ ſeu veriſīlib⁹ pſūptio
nib⁹ apparuerit penſatꝭ eis ꝓuētibus min⁹ de
bito nōbiliť de decia pſoluiſſe: ita ꝙ ſup hoc
merito ſuſpect⁹ debeat r̄putari ex officio nr̄o
ꝑ viros idoneos deputādos a nob̄ faciemus
iq̄ri ab illis q̄ ſup hoc ſcire valeāt v̄itatē: vide
licet de ꝯſilio dioceſani epī vľ alicuiuſ deputā
di ab ipo ſi ſit eius ſubdit⁹ ⁊ nō alr̄: ſi eps ipſe
vel deputatus ab eo ꝯmode poſſit hēri ⁊ tunc
demū ⁊ nō p⁹ ille cui⁹ ꝓuēt⁹ fuerit talr̄ eſtiati ꝓ
eo ꝙ min⁹ ſoluēt ēt noiati excōicabiť ſi ei⁹ ꝯtu
macia exegerit ⁊ viſū fuerit expedire. Epi aūt
⁊ abbates ceterǽq; pſone eccľaſtice honorabi
les nō ſuſpecte ꝓprie ꝯſcie relinq̄nť: ita ꝙ ſuffi
ciat quo ad tales excōis ſnīa q̄ i nullo mō ſol
uētes vel ſcienť adhibētes fraudē vel maliciā
circa ipſius decime ſolutionē gnālīter ꝓferet.
Sup his aūt fiet ꝯpulſio ꝑ cenſurā eccleſiaſti
cā ꝑut nob̄ ⁊ illi cui hoc ꝯmittēdū duxerimus
viſū fuerit expedire. Proferet aūt ſi expediēs
viſū fuerit excōicatio gnālīter vel ſpālīť i eos
q̄ ꝯ ſolutionē decie vel ſuoꝝ eſtimationē ꝓuē
tuū cū fuerit faciēda: fraudē vel maliciā ſcienť
duxerit adhibēdā. Fiet aūt ſolutio decime nō
ex ipis rebus q̄ ꝑcipiūť de ꝓuētib⁹: ſȝ i pecu
nia numerata. Soluet aūt decia illis quos ad
hec cōtigerit deputari. Rector ꝑochialis q̄ vr
gēte neceſſitate cure eccľe: puta q̄r ipe reſidere
pſonaliť i eadē ꝑ ſe nō ſufficeret ipſi cure ꝓpť
multitudinē parochianoꝝ vel diffuſionē pa
rochie ſue: ſȝ neceſſe hȝ vnū vel duos vľ plu
res capellanos ꝯducē: ⁊ eis ꝓpť victū ſalariū cōſti
tuere: ſalariū h⁹i potiť i decime ſolutōe deducē: ſȝ
rōne victus capellanoꝝ ipoꝝ aliq̄d non deducet.
Qz ſi i diuerſis ciuitatibus: ⁊ dioceſib⁹ diuerſa bñ
ficia obtineat: de vnoq̄ȝ bñficio i ciuitate vel dioce
ſi i q̄ illud fuerit: decima pſoluet. De elimoſyniſ v̊o
ſeu oblationib⁹ datis ad opus fabrice maxime de
his oblationibus q̄ i ciuitatibus ⁊ aliq̄bus caſtris
⁊ locis dictaꝝ ꝓuinciaꝝ i certis feſtiuitatib⁹ in can
delis ⁊ aliȷs ꝯſueuerūt dari ⁊ offerri ad op⁹ fabri
ce deputatis: decima nō ſoluet. Sīlr̄ nec de illis ob
lationibus q̄ colligūť iterdū ꝑ laicos q̄ ꝯſortiales
dicūť: ⁊ interdū ꝑ clericos ⁊ q̄ ad opus cōſortȷ re
ducunť offerūť: vt i luminaria i eccľia cruces ⁊ cali
ces fiāt ⁊ reparenť: ⁊ etiā ex illis pauperibus ſub
ueniať ⁊ ſepelianť corpora pauperū defunctoruȝ.
Prelati aūt ⁊ clerici exules cuiuſcūq; ꝯditōis aut
dignitatis exiſtāt: de ſuis ꝓuētibus eccľiaſticis de
cima perſoluet. Jlle q̄ȝ expenſe q̄ fiunt ꝓ foſſatis ⁊
alīs ꝓ terris edificādis: vt vberiores fructus ꝓdu
cant: ⁊ ille q̄ fiūt i ꝯſeruandis ⁊ reparandis edifici
is molendinoꝝ domorū ſeu apothecarū ⁊ ſimiliū
ex q̄bus fructus ⁊ penſiones recipiūť: ⁊ niſi repa
renť fruct⁹ ex eis ꝑcipi nō valēt: de decima h⁹i mi
nime deducenť. Nec etiā ille que fiūt ꝓ cuſtodia ca
ſtroꝝ q̄uis fiant lȝ maiore ſolito. Jnſuper de obla
tionibus minutiſſimis q̄s ꝑcipiūt eccľiaſtice perſo
ne rōe eccľiaꝝ ſuaꝝ ꝓ ſepulturis ⁊ dādis pñȷs de
cima perſoluet. Et q̄r nō occurrit nobis q̄n quoti
diane diſtributiones ꝓuētus eccľiaſtici: ſiue de di
ſtributiōibus q̄ danť i horis canonicis pñtibus de
bere ſolui decima declaram⁹. Jlli q̄ȝ q̄ deputati fue
rint ad collationē decime cū eis q̄ deberēt ſoluere
decimā de aliq̄ certa ſumma ſoluēda: ꝓ decima ne
queūt ꝯuenire. De fructibus arboꝝ ⁊ hortoruȝ ſol
uetur decima. De his aūt que ꝯſumunť vſu vel eſu
aialiū: ſi ſint eccľiaꝝ ſoluet decima deductis expen
ſis neceſſarȷs que fiunt ꝓ cuſtodia. Si v̊o ſunt per
ſonarū: decima nō ſolueť. Tu g̊ in his ſolum deuȝ
⁊ iuſticiā pro p̄miſſis p̄ oculis hñs ex p̄dictꝭ decla
ratōibus ⁊ i decidēdis h⁹i dubitatiōnibus que pro
pte leuiť decidi poterūt iformationē accipias. Su
per maioribus v̊o deciſionem apoſtolici oraculi
expectas ⁊ expectes. Uolumus q̄ȝ ⁊ pñtiuȝ tibi au
ctoritate mādam⁹: vt i vnāquāq; pſonā eccľiaſticā
deputataꝝ tibi partiū cuiuſcūq; ordinis cōditiōis
vel dignitatis exiſtat: q̄ decimā ipaȝ nullo mō vel
nō itegre ſcienter aut nō ſm verū valorem fructuū
ſuorū p̄ceptorum: ſiue nō in terminis ꝯſtitutis ex
hibuerit: ſeu i illoꝝ exhibitione maliciā cōmiſerit
ſiue fraudeȝ: excōis ſnīam ancte noſtra promulges
⁊ etiā i ſingulos q̄ ſciēter ipedimētū p̄ſtiterit directe

vel indirecte publice vel occulte quo minus decie
pꝛedicte ſoluant ſubſidium: oēs ⁊ ſingulos q̇ hꝰi
ſnias latas icurrerint ꝑ te ⁊ alios ſingulis diebus
dñicis ⁊ feſtiuis cāpanis ⁊ candelis accenſis vſqꝫ
ad ſatiſfactionem ꝯdignaꝫ excōicatos publice nū
cies: ⁊ facias ab oībus publice euitari. Aggrauatu
turus alſ manus tuas ꝯ ipſos ꝓut pꝛeter viam ⁊
contumaciam exigere videris eoꝛūdem. Qꝛ ſi ſatiſ
facere decreuerint poſt plenaꝫ ⁊ integrā ſatiſfactio
nem ab huiuſmōi excōibus iuxta eccleſie foꝛmam
abſolues eoſdem: ⁊ diſpenſes cum eis ſuper irre-
gularitate ſi talr legati non abſtinuerint a diuinis.
Pꝛouiſo hactenuſ ꝙ ꝯ decimā hꝰi nō ſoluētes nul
latenus ſine ſpāli mādato ap.ſe.iuocet bꝛachiuꝫ ſe
culare. Qꝛqꝫ ad vaſa ſacra paramenta calices cru-
ces ⁊ libꝛos aliaqꝫ bona mobilia ad cultū deputa
ta diuinū: vel ad ꝑuilegia eccliaꝝ ⁊ monaſterioꝛū
alioꝛūqꝫ locoꝛū eccliaſticoꝛū ipſius occaſione de-
cime manus nullatenꝰ extendat. Data anagnie cal.
octobꝛis pontificatus noſtri anno ſeptimo.

De immunitate eccleſiarum.

Benedictus vndecimus.

QUod olim per fe.re.boniſa.papaꝫ.viij.pꝛede
ceſſoꝛem nr̄m ꝯ laicos exigētes ſiue recipien
tes a cleris ⁊ eccliaſticis perſonis tallias decimā
vel aliam quotam ſeu ꝙtitatem aliquam de ꝓuenti
bus bonoꝛum ſuoꝛum aut eccleſiarum: necnon ad
uerſus ſoluentes aut ꝑmittentes vel conſentientes
ſe ſoluturos penis adiectis ſtatutum eſt ꝙtum ad
penas ipſas ex cā de conſilio fratrū noſtroꝛuꝫ re
ſtringimus ad exigentes tm̄mō: ⁊ ad exigeñ. dātes
auxilium conſilium vel fauoꝛem: non autē quo ad
eaſdem penas in ſoluentibus aut recipientibus a
ſponte dantibus deinceps vendicet ſibi locuꝫ. Ce
teruꝫ attendant ſollicite eccliarum pꝛelati ⁊ alij cle
rici lat. ꝯcil. quod in huius ſubuentionibus ſolum
caſus neceſſitatis aut cōis vtilitatis vbi laicoꝝ ad
id non ſuppetant facultates deliberatiōe pꝛouida
noſcitur excepiſſe: ⁊ deinde gnāle ſtatuiſſe ꝯcilium
ꝓpter quoꝛūdā ipꝛudentiā etiā in hoc caſu ro.pō.
cuius intereſt coībus ꝓuidere vtilitatibus ꝑmitus
conſuleñ. Attente igitur caueant ne ꝑdictoꝛū cōci
lioꝛum trangreſſoꝛes exiſtant aliq̇d in caſu ꝑdicto
⁊ mlto magis ſi caſus ipſe nō ſubſiſtit quoquo mō
vel titulo inconſulto ro.pon. occaſſione ſubuentio
num dictarū cōcedendo laicis vel etiā ꝑmittendo:
alioquin tāꝗ canonuꝫ tam ſolēniuꝫ ꝯcilioꝛū teme
rarij tranſgreſſoꝛes: quos ꝓculdubio deo ꝓpicio
idem infliget pontifex: grauiſſimas penas poterūt
merito foꝛmidare. Nulli ergo ⁊c̄.

De hereticis.

Benedictus.xj. inq̇ſitoꝛibus heretice pꝛauitatis.

EX eo ꝙ q̄daꝫ nouella ꝯſtō ſuper negocio
heretice pꝛauitatiſ a bone memoꝛie boni.
papa.vij.ꝑ.n.edita ꝯtinet: ꝙ i ipſo negocio ꝑ
dioceſanos epōs ⁊ inq̇ſitoꝛes ſuꝑ eodē facto
inq̇ri valeāt cōiter vel diuiſiꝫ: ⁊ ſi diuiſiꝫ ꝓceſ
ſerit teneāt ſibi iuicē cōicare ꝓceſſus: Nos cō
ſulere voluiſtis qñ ⁊ quotiēs ſit iſta ꝓceſſuuꝫ
cōicatio faciēda. Nos aūt de fratrū nr̄oꝝ ꝯſi
lio itelligēdo dioceſanos ⁊ inq̇ſitoꝛes tūc de
mū diuiſum ꝓcedē: cuꝫ hi ⁊ illi ſeparati nō qñ
epī tm̄ vel inq̇ſitoꝛes tm̄ ꝓcedūt: ꝯſultatōi vře
bꝛeuit̄ rñdemꝰ: ꝙ qñ vtriqꝫ ꝓcedūt ſeiuncti ſi
bi debēt i fine tm̄ dū nil reſtat agēdū: niſi ꝙ ſo
luꝫ ſnia ꝓmulget̄: cōicare ꝓceſſus. Lꝫ.n. q̇buſ
dā potuiſſꝫ videri ꝑ legē ciuilē ꝙ ſicut qñ ali-
quis ex actitatis coꝛā alio dꝫ ferre ſniam: vt
puta qñ adminiſtratoꝛ delegat alij cām ſibi ſnia
reſeruata ſaltē i ꝑncipio.i.ꝯteſtatōe: rurſus in
medio ⁊ ſemel i fine que ſūt examiata audire
dꝫ: ita ⁊ i caſu p̄nti vbi ex actis coꝛā alio ha-
biti alter ꝓfert ſniam: ſic ter hꝰi acta recenſe-
ant: qd̄ fieri nō pōt ſi eoꝝ deneget editio: tm̄ id
eq̇tas canonū nō admiſit. Unū ſane caſū exci
pimus ſi alt̄ ꝯmode nō poſſit ꝓcedē: niſi alteri
us actis viſis. Ex hac.n.cā ſeml̄ tm̄: vt fraudi
locus nō fiat i toto *negocio copia tribuat*. Ue
rū qꝛ nōnulli dioceſani ꝑtē ꝑtis ꝓuentū de he
reticoꝝ bonis iq̇ſitiōis officio deputate ꝓpt̄
expēſas: q̄s dū inq̇rūt i ſepedicto negocio fa-
ciūt: a vobis exigere moliūt̄: hoc tanꝗ iuri ab
ſonū cū oꝛdinarij ſint: ideoqꝫ officiuꝫ tale qd̄
eis icūbit ꝓpis eoſ opꝫ explere ſtipēdijs: fieri
penitus ꝓhibemus. Rōnem aūt ijdem dioce-
ſani ꝓuentuū obuentionū ex inq̇ſitionis offi-
cio a vobis nō ob. aliqua ꝯſtōne cōſuetudine
vel mandato ꝯrijs nō expoſcant: ſꝫ eaꝫ came
re noſtre vel alij cui nos vl̄ ſucceſſoꝛes noſtri
romani pontifices mandaremus reddendaꝫ
redditiſqꝫ generaliter obſeruari iubemus.

De iudeis ⁊ ſaracenis.

Clemēs q̇ntus.

MUlta mentis amaritudine ꝯcitamur: gra
uiſqꝫ doloꝛis aculeus ꝑfodit mentē nr̄aꝫ
itelligētes: ꝙ renati fonte baptiſmatis i deuiū
oberrātes: q̇ deberēt oppꝛobꝛiū illatū dño in
terraꝫ hereditatis ſue totis viribꝰ vindicare:
potius iniuriatoꝛibus ſuis fauent ſaracenoꝝ
vꝫ hoꝛribili ⁊ ꝑfide nationi: ⁊ degenerantes
miſabilit̄ a ſtatu fideliū fame ꝓpꝛie imemoꝛeſ
⁊ ſalutis obliti inimicis crucis chꝛiſti ꝯ ipius
negociū ferrū equos arma ⁊ alia vetita: necnō
victualia ⁊ mercimonia i alexādriā ⁊ ad alia
loca ſaracenoꝝ terre egypti deferre ꝑſumūt:

De immunitate eccleſiarum
De hereticis
De iudeis ⁊ ſarracenis
De priuilegiis ⁊ exceſſibus priuilegiatorum

76

ex quo manifeſte apparet: ꝙ chriſtianos q̄ ad
defenſionē hereditatis dn̄i ibidē ꝓ ſuo reman
ſerūt talib⁹ adiuti ſubſidijs irreuerenter impu
gnant: ꝓpter quod fidei negociū ibidē quodā
mō noſcit deperire. Nos igiť q̄ ad liberādam
terrā ipā ꝫ opa ꝫ dare itēdim⁹ cū dei adiutorio
efficacē tā graues trāſgreſſus vlteri⁹ ſuſtinere
nolētes fe. re. Nicolai pape. iiij. p̄. n. veſtigijs
inherētes pn̄tiū tenore ſtatuim⁹: vt null⁹ arma
equos ferrū lignamina victualia ⁊ alia quecū-
ꝗ mercimonia i alexādriā vel alia loca ſara-
cenoꝝ tre egypti deferre mittere vel portare
ſeu de portub⁹ eoꝝ vt eiſdē deferāť extrahere
vľ extrahi ꝑmittere: aut eis al's auxiliū vľ fauo
rē p̄ſtare quoquo mō p̄ſumat. Nos v̄o illos
q̄ ꝯ h⁹ i ꝯſtōnē nr̄am auſu temerario venire p̄
ſumpſerit: eoipo excōis ſnie decernim⁹ ſubia
cere: a q̄ abſolui nequeāt: niſi tantū de bonis
ꝓprijs in dicte terre ſubſidiū ꝯuertēdū exol-
uerint ꝙtū ad ptes p̄dictas detulerint vel mi
ſerit: aut deferre vel de ipoꝝ portub⁹ extrahi
ꝑmiſerint deferēdū: nec tūc etiā ab eadē p̄terꝙ
i mortl articulo abſoluanť ſnia abſ ꝗ mādato
ſe. ap. ſpāli. Et nihilomin⁹ ſi ꝑſonas eoꝝ capi
ꝯtingat i ſuitutē ⁊ capturā illoꝝ cē volum⁹: in
quoꝝ ceciderit captionē: aucte iſup ap̄lica ſta
tuētes: vt illi q̄ ꝯ h⁹ i ſtatutū nr̄m quolibꝫ veni
re p̄ſūpſerint p̄ter penas p̄dictas: q̄s ipo facto
icurrāt: ꝑpetuo ſint ifames ⁊ iteſtabiles hēanť
itaꝙ nec teſtari nec legata eis ſeu relicta ꝑcipe
valeāt: ⁊ iſup ad ſucceſſiones tā ex teſtamēto
ꝙ ab iteſtato ſint ꝓrſus ⁊ reddāť ihabiles: nec
ad publica quelibꝫ admittanť officia: ſintꝗ il
lis oēs actus legitimi penit⁹ iterdicti: ⁊ tanꝙ
excōicati hoſteſꝗ catholice fidei poſtꝙ de ip
ſorum huiuſmodi temeritate ꝯſtiterit diebus
dn̄icis ⁊ feſtiuis publice nūcienť: in fiſcuꝫ bo
na eorū omnia deuoluanť.

De p̄uilegijs ⁊ exceſſibus p̄uilegiatorū.

Benedictus vndecimus

INter cūctas ſollicitudines noſtras quib⁹
nos paſtorale ꝑmit officiū: ⁊ debitū ap̄lice
ſeruitutis aſtringit illa dꝫ cē p̄cipua: vt gregi
dn̄ico nobis ſupna diſpoſitiōe cōmiſſo aiaꝝ
cura nō deſijt: ne illuꝫ lupus rapax antiquus
ſerpens hūani generis inimic⁹ iuadat: eiuſꝗ
ſanguinis de nr̄is qd̄ abſit id clamāte ꝓpheta
manibus req̄ratur. Debemus inſup ꝙtuꝫ ex
alto ꝑmittiť pacē iſerere: remouere ſcandala:
iurgioꝝ āputare materiā: ⁊ itelligere ſup ege-
nū ⁊ paupem: q2 nō i fine obliuio erit paupis
⁊ patiētia paupeꝝ non ꝑibit i finē. Sane du-
dum bone memorie boniſa. viij. pre. n. quādā ſpe
cialē inter prelatos rectores ſeu ſacerdotes ⁊ cleri
cos parochialiū eccl'iaꝝ ex parte vna: ⁊ predicato
ruꝫ ac minoꝝ ordinū fratres ex altera ſup faciēda
rum p̄dicationū audiendarū cōfeſſionū p eoſdem
fratres: ac de eis relictis ⁊ de funerabilibus cano
nice portionis articulis ꝯſtōnem edidit: certū his
modū imponēs ꝑut in eadē ꝯſtōe plenius cōtineť.
Sed ꝓ ea quā intendebat quiete turbatio nata ē: ꝓ
concordia ſunt ſuborta diſſidia: ⁊ pullulate inquie
tudines ꝓ tranquillitate noſcuntur: ſicꝗ dū anſam
ſoluiſſe ſe credidit: nodū ligaſſe videť: ⁊ ſeptē vno
hydre amputato capite ſuſcitaſſe. Nec miruꝫ quia
plerunꝗ pariunt nouitates diſcordiam: preſertim
dum ab eo quod diu equum viſum ē per nouā cō
ſtitutionem receditur: nec quare recedatur vtilitas
euidens vel alia cā ſubeſt: Ideoꝗ cupientes: vt ipi
gregi cura nr̄a eo plenior impēdatur quo amplior
in agro dn̄i operarioruꝫ numerus operetur ſuper
egenum intendentes ⁊ pauperem: ac nouitatem re
mouentes per eandem conſtitutionem inductā ſta-
tuimus de fratrū noſtroꝝ ꝯſilio: vt ipſorū ordinū
fratres qui ad hoc deputati fuerint in eccl'ijs ac lo
cis ipoꝝ que ipn̄tiarum hn̄t ⁊ in poſterum obtine-
bunt: ac i plateis cōibus ſeu publicis libere abſꝗ
dioceſanorū ⁊ aliorum prelatorum petita licentia
valeāt clero ⁊ populo predicare: eiſꝗ proponere
verbum dei. Caueant tamen omnino ne hora in q̄
dioceſani predicti predicarent: vel coram ſe face-
rent predicari predicent ijdem fratres. Putamus
etenim dignum vt maiori minor ⁊ ſuperiori infe-
rior deferat in hac p̄te: niſi forſan aliud circa hoc
facerent de voluntate dioceſanorum ipſoruꝫ: aut ī
ſtudijs generalibus diebus illis dūtaxat quib⁹ ſer
mones ad clerum fieri ſolent ⁊ ſolēniter predicari
ſeu mortuorum funeribus vel eorūdem fratruꝫ fe
ſtis ſpecialibus ſeu peculiaribus: quia in his caſi-
bus cum dioceſanis in p̄dicatione concurrere po
terunt: predicarēt. Ubi v̄o ijdē dioceſani vocarēt
generaliť ad ſe cleꝝ: aut aliqua ratiōe vľ vrgēte cā
illuꝫ ducerēt congregandum ea hora in ſtudijs me
moratis diebus ſepedicti fratres ab huiuſmodi p̄
dicatione ceſſabūt. In eccleſijs autē parochialib⁹
fratres ipſi inuitis eorum rectoribus ſeu ſacerdoti
bus: niſi iuſſi a ſuperioribus eorūdem non aude-
ant predicare. Sed quia multotiens propoſitū ver
bum dei audientem a peccato non retrahit: iccir-
co poſt predicationem neceſſariuꝫ eſt penitentie ſa
cramentum: circa quod niſi articulus neceſſitatis
occurrat oris ſacerdoti faciēda cōfeſſio prout ſcri
ptum eſt: corde ad iuſticiam creditur: ore autem fit
confeſſio ad ſalutem exigitur: al's fruſtra eſſet in

ſacramento eodē ſacerdotis: q̄ inter lepꝛā ⁊ lepꝛā
debꝫ diſcernere miniſteriū inſtitutū. Electi igiť ab
eiſdē fratribus ad audiēdas ꝯfeſſiones ⁊ pnias in
iungēdas libē auctē aplica abſqꝫ licētia dioceſano
rū ⁊ alioꝝ pꝛelatoꝝ inferioꝝ exēptoꝝ ⁊ nō exem
ptoꝝ q̄bus ſubſunt: q̄ ad ꝯfitēdū accedūt audiant
eis peccata ſua ꝯfiteri volētes. Non religioſos q̄
ſm ſtatuta ſuoꝛuꝫ oꝛdinū ꝓpꝛijs pꝛelatis ꝯfiteri de
beant: aut ab eis ne confiteanť alijs ꝓhibentur: ab
ſoluant ipſiſqꝫ penitētias ſalutares iiungāt: īfra ſi-
bi deſignatos terminos ad hꝰ i exercēdū officiū cō
ſtitutos. Excōicatiōis v̄o vel alias ſnias p̄ p̄latos
latas ꝯ̄ hoc vel in eius fraudem denūciamus irri-
tas ⁊ inanes: Nec cōfeſſi ipſis fratribus peccata il
la de q̄bus ꝯfeſſi ſunt eis ⁊ abſoluti penitētes de il
lis ſacerdotibus ꝓpꝛijs teneanť: ſicut etiā nō tenēť
iterū ꝯfiteri: nō ob. ꝯſtōne gnālis ꝯcilij q̄ ſano ītel-
lectu ne ſequať abſurdū q̄ꝑ per penitentiā dimiſſa
peccata quis ꝯfiteri debeat: ⁊ q̄ꝑ liberatus debitoꝛ
adhuc ad ſoluendū remaneat obligatus: ītelligēda
eſt vt ex ea pꝫ de illis q̄ peccata ſua ꝯfiteri alijs ne
glexerunt. Sed ſacerdotes ipi taliter ꝯfeſſis ⁊ ab-
ſolutis aſtricti ſint miſtrare eucbariſtie ⁊ extreme
vnctionis etiā ſacramētū. Super ꝯfeſſione autē fa
cta fratribus ꝯmemoꝛatiſ cū de ꝯfitētis ſolius pꝛe
iudicio ſi falſū dicat agať i iudicio aīe ſeu pnie fo-
ro: ſtabiť ſimplici v̄bo illiꝰ q̄ ſacramēta petit p̄dcā
⁊ dicit fratribus ſe ꝯfeſſū. Duos tñ cāus excipimꝰ
ſ. ſi ſacerdos aſſerat eū excōicatū aut notoꝛie pec-
catoꝛē: ſꝫ videat ne id dicat mendaciter aut i dolū
vel fraudē: qꝛ ſi hoc egerit a delicto tali niſi plene
ſatiſfecerit pterq̄ꝑ i moꝛte abſolui nequeat: nec de il
lo ad penitentiam aliter admittať. Ut aūt dioceſa
nis honoꝛ debitus reſerueť p̄cipimus: vt ꝓuincia
les p̄oꝛes p̄dicatoꝝ ⁊ miniſtri minoꝝ oꝛdinū p̄fa-
toꝝ per ſe vel alios v̄bo vel ſcripto eis ſignificent
ſe fratres ad huiꝰ ꝯfeſſionū audiendarū ⁊ pniaruꝫ
iiungendaꝝ officiū elegiſſe: ⁊ nō nominādo aut co
rā ipſis ſiſtendo eos nec illoꝝ numeꝝ expꝛimēdo
petāt humiliť a dioceſanis eiſdē: qȯ ijdē electi frēs
de ipſoꝝ bñplacito ⁊ licentia dictū poſſint i eoꝛuꝫ
ciuitatibus ⁊ dioceſibus infra eis determinatos
fines officiū exercere. Qȯ ſi denegēt vel īfra tridu
um nō cōcedāt extūc ijdē fratres nihilominꝰ auctē
eadē huiuſmodi officiū exequanť. Datā vero licē-
tiā p̄ dioceſanoꝝ moꝛtē nolumus terminari. Per
hoc autē nō intēdimus: q̄ꝑ ſepedicti fratres qui ad
hoc eligentur officiū exercendū plus habeāt in au
diendis ꝯfeſſionibus ⁊ penitentijs iiungendis: q̄ꝑ
parochiales ſacerdotes noſcūť hīe. Sicqꝫ de caſi
bus epis ⁊ ſupioꝛibus quos iferius annotamus
ac ſedi aplice reſeruatis ſe nullatenus inromittāt.

Obſeruēt ergo ſollicite dicti frēs ne ad ꝯfeſſio
nes recipiāt criminoſos criminibus ꝓ q̄bus
ſolēnis ē pnia indicenda. Modo eodē excōi-
catos reſpuāt ⁊ clericos q̄ ꝓpter delictū irre-
gularitatē aliquā incurrerūt. Inconueniēs eni
exiſtimamꝰ vt a pctō abſoluat q̄ penitentiā ei
debitā iponere aut irregularitatꝭ penā pecca-
tis ſequelā vel excōicationē que īfligiť maxie
a iure: qñqꝫ ꝓ crīe: queue quē ab ecclīa ⁊ p̄ cō
ſequens a p̄ticipatōe ecclīaſticoꝝ ſacramento
rū excludit: remouere nō pōt. Incēdiarios ⁊
eoſq̊ꝫ q̄ tā enoꝛmibꝰ ſūt irretiti peccatis: q̄ꝑ ea
rōnabilis ꝯſuetudo p̄ſcripta canonice i epati
bus aliq̄bꝰ reſuauit epis ſilr nō admittāt: quā
ꝯſuetudinē ex cā que iuſte ad id aīuꝫ noſtrum
mouit ſolūmō circa volūtarie homicidas fal
ſarios ecclīaꝝ imunitatꝭ ⁊ libertatis ecclīaſti
ce violatoꝛes ⁊ ſoꝛtilegos appꝛobamuſ. Q ſi
foꝛſan añq̄ꝑ ab eo q̄ ptātē hēt abſolui poſſint:
mos taliū ꝯfiteri volētiū veriſimiliter timeať
etiā i pꝛedictis caſibꝰ ſcpefati fratres eos ꝯfi-
teri volētes audiāt: ipiqꝫ bñficiū abſolutiōis
ipēdāt. Sꝫ ſubeāt iuramētū q̄ꝑ liberati ſe ſuis
epis ⁊ excōicatoꝛibꝰ pñtabūt excōicantiū ſup̄
his ꝓ q̄bꝰ ab eis excōicati erāt: ⁊ epoꝝ ꝓ pec
cato huiuſmodi parituri mādatis. Ueꝝ quia
poſt baptiſmū iter ceťa magis ad ſalutē neceſ
ſaria eſt ꝓpoſitio v̄bi dei quo audienteſ illō qȯ
ē victoꝛia nr̄a inſtruūť in fide doceną fugienda
fugere ⁊ ſectanda ſectari: a quo p̄ peccatū lap
ſi reſurgūt pnie ſacramētū ꝑficiūt. Grādis no
bis ſollicitudo icūbit: vt tales ad hec ꝓmoue
anť frēs q̄ oleo dulcedinis v̄bi eiuſdē nr̄os fo
ueant ſubditos: a peccatis ꝓhibeāt icrepatio
nis vino peccatoꝝ ſuoꝛuꝫ moꝛdeāt vulnera:
eoſqꝫ ad illa pnie acrimonia purgādū ⁊ tergē
dū ꝓuocēt ⁊ iducāt. Ad id v̄o exequēdū ſcia
diuine legis expoſciť: deſiderať oꝛdo: et vite
itegritaſ etiā poſtulať. Scriptū ē eni: Tu ſciaꝫ
repuliſti: ⁊ ego te repellā: ne ſacerdotio fūgarꝭ
mihi: qꝛ labia ſacerdotis cuſtodiūt ſciaꝫ ⁊ le-
gē exq̄rūt ex oꝛe eiꝰ: alꝛs ꝓut ad eū p̄tinet inter
peccatū ⁊ peccatū nō poſſꝫ diſcernē: nec pec-
catoꝛ dei exñs debēt narrare iuſticias: ⁊ teſta
mētū illiꝰ aſſumē p̄ os ſuū. Nā cuiuſ vita deſpi
ciť: ꝯſeq̄ns ē vt eiꝰ p̄dicatio ꝯtēnať. Quare de
cernimus vt p̄oꝛes ⁊ miniſtri gnāles ⁊ ꝓuicia
les p̄dicatoꝝ ⁊ minimoꝛū oꝛdinū p̄fatoꝛū vł
eoꝛū vicarij de diſcretoꝛū ꝯſilio ad tā ſalubꝛe
officiū frēs diuina ſcia doctos diſcretione vi
gētes: vita ꝓbatos ⁊ exptos moꝛibus: alioq̄n
diſtrictā reddāt i futuro examie rōeꝫ: eligāt ⁊

aſſumāt. Sic eni qḋ p̄dicabūt faciēt: q̄ arguēt
operari ceſſabūt: ꝛ in eis edificabit̄ ppl̄s v̄bo
parit̄ ꝛ exēplo. Ceteꝝ lȝ ſic p̄dicit̄ de neceſſi
tate nō ſit iteꝝ eadē ꝯfiteri peccata: tñ qꝛ ꝓpter
erubeſcentiā q̄ magna ē pn̄ie pars vt eorūdem
peccatoꝝ iterei ꝯfeſſio reputamus ſalubꝛe di
ſtricte iniūgim⁹: vt frēs ipſi ꝯfitētes attēte mo
neāt: ꝛ i ſuis p̄dicatōib⁹ exhortent̄: ꝙ ſuis ſa
cerdotib⁹ ſaltē ſel̄ ꝯfiteant in anno: aſſerēdo id
ad aīaꝝ ꝑfectū ꝓculdubio pertinē. Porro vt
circa ſepulturā apud loca eorūdē fratꝝ eligēti
um ſepeliri: ꝛ portionē canonicā ꝺ relict̄ eiſdē
frībus minie detrahendā neq̄at in poſteꝝ du
bitari: iubem⁹: vt corpora defunctoꝝ q̄ apud
eorūdē fratꝝ loca elegerit dū viuerent ſepultu
ram ꝓceſſionalr̄ cum cruce turibulo ꝛ aq̄ bn̄di
cta cantādo ſeu legēdo offm̄ mortuoꝝ vl̄ pſal
mos: ꝛ alienas ingrediētes parochias poſſint
aſſumē ꝛ ad ſuas deferre eccleſias tumulāda.
De quibuſcūqꝫ vero relictis p̄fatis fratrib⁹
in cōmuni vel ſingulis vltimis decedentiū vo
luntatibus: ſiue apud eos ſepeliendi ſint ſiue
alibi: nulla per parochiales ſacerdotes mori
entiū a qua fratres ipſos liberos eſſe volum⁹
canonica portio: vel multo minus p̄ ep̄os epi
ſcopal̄is quarta oīo cū eis tāq̄ exēpti nō ſub
ſint: nec etiaȝ debita iure parochie ſi forſan ca
thedralis defunctoꝝ eēt parochialis eccleſia
detrahatur. De funeralibus autē medietatem
ſi commode diuiſioneȝ recipiant: al̄s eiuſdem
medietatis eſtimationē ſoluant parochiali ec
cleſie ꝛ ſacerdotibus antedictis. Funeralia ve
ro intelligunt̄ hoc caſu que cū funere deferunt̄
De candelis vero quas fratres portant portio
non petatur. Moneant autem ijdem fratres ꝛ
pro poſſe inducāt ꝯfitētes ſibi: vt de ꝓprijs bo
nis ſuis parochialibus eccleſijs eorunqꝫ ſa-
cerdotibus ꝯpetēter relinquāt ꝛ q̄ eis debent:
parochialia iura reddāt: ad hoc nō murmuret
queſumus ſecularis clerus: nō gerant moleſte
p̄lati qḋ circa p̄miſſa ſic duxim⁹ ꝓuidēdū.
Attēdant quāta ex his q̄ in primis duob⁹ arti
culis ſtatuta ſunt ſal⁹ aīaꝝ ꝓueniat. Aduertāt
quanta tollant̄ iurgia: ꝛ patent̄ ꝯſiderent: ꝙ eo
rum onera cum alijs noſtro beneficio ſalubri
ter ꝛ quaſi neceſſario partiunt̄. Circa tertium
vero articulū diligēter intelligāt: ꝙ fratres ipi
hoc per priuilegia romanorū pontificum eis
benigne ꝯceſſa ante ꝯſtitutionē eandē hacten⁹
habuerunt. Quiqꝫ ſunt pauperes nihil haben-
tes ſinguli nec in cōi ruſtica p̄dia: immo nec
vrbana vel mobilia eoꝝ alteri vel etiā vniuer
ſi: medicant victū: querunt veſtitum: ꝛ eatenus
ſuſtinere poſſunt: quatenus vel viuorū pietas
aut morientiū charitas eis neceſſaria ſummi
niſtrat. Quis ergo nō miſereat̄ eoruȝ: qui oīa
volūtatē habēdi etiā reliquerūt? Quis non cō
patiat̄ eiſdē operantibus tam vtilit̄ in agro p̄
dicto? Certe nullus: niſi qui triturantis bouis
os impie alligare velit: aut eos ſubtractis ali
mētis necare. Inopes patrimonij onera ipſa
nō habendi neceſſitate nō ſuſtinent: ꝛ a curiali
bus res eccleſijs vel pijs locl̄ donatas a quar
te p̄ſtatione ſeu lucratiuoꝝ īſcriptionib⁹ lex
facit immunes: relicta pauperibus non patiū
tur falcidiam: ꝛ legata ad fabricaȝ vel pro ora
mētis eccleſijs aut ad diuinum cultum perpe
tuum ſolutioni non ſubiacent canonice portio
nis. Pauperes aūt vt dictum eſt ſunt fratres:
ꝛ quod eis relinquit̄: aut in ſua alimēta erogāt
aut in fabricam: ſiue in cultuȝ diuinum ꝛ eccle
ſie ornamenta conuertunt: propter quod nos
qui debemus intelligere ſup egenū ꝛ pauperē
ꝛ nō obliuiſci eorū: cū humanitatis ſit etiaȝ ſe
cular̄ principis proſpicere egenis: ꝛ dare ope
ram: vt pauperibus alimēta nō deſint: nō tam
pie ꝙ quodāmodo iuſte i eodē artic̄lo egim⁹
egenos eoſdē vt p̄mittit̄ reddēdo fratres ab
onere canonice portionis exēptos. Hec auteȝ
dicta cōſtitutione que incipit ſuper cathedraȝ
quā penitus reuocam⁹: alijſqꝫ quibuſcūqꝫ cō-
ſtitutionibus ſpecialibus ꝛ generalib⁹ ſtatutis
ꝑuilegijs idulgētijs ſub q̄cunqꝫ forma v̄borū
ꝯceſſiſ: etiā ſi de ipſis de verbo ad verbuȝ vel
aliquorū nominibus in noſtris lr̄is oporteret
fieri mentionem: conuentionibus paucis iura
mentis ſententijs ꝛ conſuetudinibus cōtrarijſ
nequaq̄ obſtantibus inuiolabiliter obſeruari
ſancimus. Nulli ergo omnino hominū liceat
hanc paginam noſtrorum ſtatuti denunciatio-
nis exemptionis preceptorum approbatiōis
iuſſionis voluntatis reuocationis ꝛ ſanctiōis
infringere: ſiquis autem ꝛ cetera.

Clemens quintus.

Meruit chariſſimi filij noſtri philippi regis
francorum illuſtris ſyncere affectiōis ad
nos ꝛ eccleſiam romanam integritas ꝛ proge
nitorem ſuorum preclara merita meruerunt.
Meruit inſuper regnicolarum puritas ac de-
uotionis ſynceritas: vt tam regem ꝙ regnum
fauore beniuolo proſequamur. Hic eſt ꝙ nos
regi ꝛ regno per diffinitionem ꝛ declarationē
bone memorie bonifacij pape. vij. predeceſſo
ris noſtri que incipit: vnam ſanctam: nullum

volum⁹ vel intẽdim⁹ ꝑiudiciũ generari: nec ꝙ ꝑ illã rex regnũ ⁊ regnicole ꝓbati aplī⁹ eccl̄ie ſint ſubiecte romãe ꝙ antea exiſtebat: Sꝫ oia itelligant̄ i eodẽ cẽ ſtatu quo erãt añ diffinitionẽ p̄fatã tã ꝙtum ad eccliaꝫ ꝙ etiã ad regeꝫ regnum ⁊ regnicolas ſuperius nominatos.

De penitentijs ⁊ remiſſionibus.

Bonifacius octauus.

Antiquoꝝ hꝫ fida relatio: ꝙ accedẽtib⁹ ad honorabilẽ baſilicã p̄ncipis apoſtoloꝝ d̄ vrbe ↄceſſe ſ̄t magne r̄miſſiões ⁊ idulgẽtie peccatoꝝ. Nos igit̄ q̄ iuxta officij nr̄i debitũ ſalutẽ appetim⁹ ⁊ ꝓcuram⁹ libentius ſinguloꝝ h⁹i remiſſiões ⁊ idulgẽtias oẽs ⁊ ſingulas ratas ⁊ gratas h̄ntes: ipſas auctoritate ap̄lica ↄfirmamus ⁊ approbam⁹ ⁊ etiã inouam⁹: ⁊ p̄ntis ſcripti patrocinio ↄmunim⁹: vt taꝫ beatiſſimi petrus ⁊ paul⁹ ap̄lice eo ãpli⁹ honorent̄: quo ipoꝝ baſilice de vrbe deuoti⁹ fuerit a fidelib⁹ frequẽtate: ⁊ fideles ipſi ſpũaliũ largitõe muneꝝ ex h⁹i frequẽtatione magis ſenſerit ſe refertos. Nos de oipotentis dei miſericordia ⁊ eorũdẽ apoſtoloꝝ ei⁹ merit̄ ⁊ auctoritate cõfiſi de fratꝝ nr̄oꝝ ↄſilio ⁊ apoſtolice plenitudine poteſtat̄ oibus in p̄nti ãno milleſimo treceẽteſimo a feſto natiuitat̄ dñi nr̄i ieſu xp̄i p̄terito ꝑ p̄ie icboato ⁊ in quolibet anno centeſimo ſecuturo ad baſilicas ipſas accedẽtib⁹ reuerẽter vere penitẽtib⁹ ⁊ ↄfeſſis vel q̄ vere penitebũt ⁊ ↄfitebunt̄ in h⁹i p̄nti quolibꝫ centeſimo ſecuturo ãnis nõ ſolũ plenã ⁊ largiorẽ: imo pleniſſimã oium ſuoꝝ ↄcedem⁹ ⁊ ↄcedim⁹ veniã pctoꝝ: Statuẽtes vt qui voluerint h⁹i indulgentie a nobis ↄceſſe fore participes: ſi fuerint romani ad minus. xxx. dieb⁹ ↄtinuis ſeu interpollat̄: ⁊ ſaltẽ ſel̄ in die: Si võ peregrini fuerint aut forenſes ſimili mõ diebus. xv. ad baſilicas eaſdẽ accedãt. vnuſquiſqꝫ tñ plus merebitur ⁊ indulgentiã efficacius ↄſſequetur: qui baſilicas ipſas amplius ⁊ deuotius frequentabit. Nulli ergo omnino hominum ⁊c. Datum ⁊c.

De ſententia excõmunicationis ſuſpenſionis ⁊ interdicti. Bonifacius octauus.

Excõicamus ⁊ anathematiꝫam⁹ ex parte dei oipotentis p̄ris ⁊ filij ⁊ ſp̄us ſãcti auctoritate q̄ꝫ beatoꝝ apoſtoloꝝ petri ⁊ pauli ⁊ nr̄a oẽs clericos religioſos ⁊ laicos vtriuſqꝫ ſexus: ſiue ſint familiares curie ſiue alij vn̄cũqꝫ qui aliq̄d pactũ fecerint: ſeu aliq̄d paruum vel magnũ ꝓmiſerint vel ꝓmiſſionẽ receperit: aut ex pacto ſiue ꝓmiſſiõe occulta vel mãifeſta facta ſub ḡnalib⁹ ⁊ plenarie nõ exp̄ſſis apte verbis quicqꝫ dederit: aut receperit magnũ vl̄ paruuꝫ vel ꝓmiſſionẽ de q̄cũqꝫ re aut vtilitate ꝓ hoc ↄſequẽda fecerit: vel receperit ꝓ aliq̄ iuiticia ſiue grã ꝓ ſe aut ꝓ alio i cauſis vel iudicijs ſeu al̄s per lr̄as ap̄licas ⁊ quibuſcũqꝫ modis apud ſedẽ apoſtolicã obtinẽda: ⁊ hãc ſn̄iaꝫ ad ꝓmittẽtes ⁊ acceptãtes dãtes ⁊ recipiẽtes du- xim⁹ extẽdendã. Illos q̄ꝫ q̄ aliquẽ ſciuerit culpabilẽ in p̄dict̄ a nobis ĩfra dieꝝ triũ ſpatiũ nõ retulerit: vel alicui per quẽ ad nos vbũ fideliter ꝑferat̄: ſili decernimus ſn̄ie ſubiacere. Decernim⁹ etiã: vt null⁹ hãc icurrẽs excõicatiõis ſn̄iam ꝓ p̄dict̄ vel aliquo p̄dictoꝝ abſqꝫ ſpeciali mãdato nr̄o abſolutiõis b̄n̄ficiuꝫ valeat obtinẽ: niſi forſan ad nos h̄ẽ acceſſuꝫ nõ poſſꝫ in mort̄ articulo cõſtitutus: nec etiã ad abſolutiõis graꝫ admittat̄: niſi prius q̄d primũ dedit vel recepit itegral̄r pauperib⁹ largiat̄. Iuſticiã võ ſiue graꝫ ſic obtentã nullius ꝓrſus eſſe momẽti volumus: oiqꝫ ſtatuimus carere effectu ⁊ robore firmitat̄. Sꝫ ⁊ ſcient̄ vtentes ipſis ſili ſn̄ia excõicatiõis aſtrigimus: ⁊ reſeruãtes nobis abſolutionẽ eorũ ⁊ cũ p̄miſſis in oibus ad penas ſimiles obligamus. Idem.

Prouide attẽdẽtes: ꝙ vt frequentius ꝙuis nõ ſine culpa: tñ multoꝝ iterdicti ſn̄ie ꝑferunt̄: Quꝗ ſ̄t nonulli iudices nimis ꝓmpti ad ꝑferẽdas eaſdem i negocijs ſiue cauſis q̄ indũ pl⁹ ex cupiditat̄ ꝙ charitat̄ radice ꝑſpicuis idicijs ꝓcedẽ arguunt̄: Quꝗ indicti tp̄e diuina organa ſuſpẽdunt: laudes nec eccl̄iaſtica ſacra miſtrant vt ſolẽt: tollunt mortuis ſeu minuunt ſuffragia ꝑſertiꝫ ꝑ oblationẽ frequenteꝫ hoſtie ſalutaris: Adoleſcẽtes ⁊ paruuli participãtes rarius ſacra min⁹ iſlãmant ⁊ ſolidant in fide: fideliũ tepeſcit deuotio: hereſis pullulãt ⁊ multiplicant picula aiaꝝ: P̄ntis ↄſtõnis ꝓuidem⁹ edicto: vt nulla ꝓuincia ciuitas caſtꝝ villa locus territoriũ vel diſtrictus auctoritate ordinaria vel delegata ſupponat̄ eccl̄iaſtico intẽdicto ꝓ pecũiario debito vl̄ ꝓ cuiuſuis monete vel pecunie ꝙtitate q̄cũqꝫ occaſiõe vel cã ſeu quouis q̄ſito colore: ꝓ eo maxĩe ꝙ ipoꝝ dñi rectores ſeu officiales q̄cũqꝫ noĩe cẽceant: aut icole ſeu h̄itatores aut ſingulares ꝑſone ipſoꝝ ſtatutis vel ſtatuẽdis ordinat̄ vel ordinãdis terminis h⁹i debitũ ſeu ꝙtitateꝫ nõ ſoluit hactenus aut inantea nõ perſoluet. Nos enĩꝫ exnũc decernimus irritũ ⁊ inane ſi ſecus hacten⁹ extitit attẽtatũ vel ↄtigerit attentari: illudqꝫ reuocam⁹ oio: Nõ obſtãtib⁹ q̄buſcũqꝫ ↄctib⁹ obligatiõib⁹ pact̄ ↄuẽtiõib⁹ ꝓpoſitõib⁹ ſubmiſſiõib⁹

fideiuſſiõib' ꝯſenſib' ꝓceſſib' ⁊ ſententijs ſupꝑ hoc habitis vel hñdiſ: iuramentoꝝ penaꝝ ſpũliũ ⁊ tpaliũ ſeu multaꝝ vel ꝗcũqꝫ alia firmitate vallatis: niſi talis ſuppoſitio intdicti hacten' foret fcã vel inantea fieret de aplice ſedis ſpãli lñia ⁊ expſſa ꝑ ipſi' ſedis patẽtes lr̃as appẽtes

De expectantibus bñficium in epatu aliorum.

Iohãnes eps ſuus ſuoꝝ dei ad ꝑpetuaꝫ rei memoriã. Sedes aplica in ſuis actibus veritatẽ proſequens lucem amans libent euitat nodoſe ambiguitatis inuolutionẽ: illãqꝫ ſemp in ſuis ordinatiõibus reſeruare cautelã intendit: vt de illis proueniat cõmodũ qḋ alijs non imineat detrimẽtũ. Sane ꝑdicte ad diuini cultus augmẽtum ⁊ ſalutẽ ppl̃i quẽ in nonnull' ciuitatib' ⁊ dioceſib' ſic multiplicarat altiſſim' ꝙ i eaꝝ ſingul' ſinguloꝝ vult' neqbat vt cõdecet vnic' paſtor iſpicẽ: aut alias ptes bõi paſtoris iplere: ſalubrit intẽdẽtes in ipſis dioceſib' ꝗꝝ nõnullas in duas ⁊ aliꝗs in plures dioceſes duxim' diuidẽdas: certas ciuitates ac ecclias erexim' cathedrales: ꝗꝝ ſingul' diſtrictas ꝓprias ⁊ limitares dioceſes iuſſim' aſſignari Ueꝝ qm̃ plures añ ordinationẽ ſeu diuiſionẽ nr̃aꝫ h' i tã a nobis ꝙ a ꝑdeceſſorib' nr̃is romanis põtificib' aplicas obtinuerũt lr̃as ſupꝑ bñficijs eccliaſticis in ipſis tũc itegris dioceſib' vacaturis: ꝗꝝ nonnulle reſtãt adhuc executioni mãdande: Nos amouẽ volẽtes cuiuſlibet dubitatõis ſcrupulũ: ꝗ circa gr̃aꝝ executionẽ ſup h' i bñficijs ꝯceſſarũ poſſet forſan icidẽ: ⁊ ꝓuidẽ ꝯſiderãtes attẽtius: ꝙ ꝑ ordiationẽ ſeu diuiſionẽ nr̃aꝫ ꝑdictã ius ad rẽ expectantibus dicta bñficia antea ꝯpetẽs ex rõne imitari nõ dꝫ: ꝗn adeo efficax i diuerſis dioceſib' maneat: ſic in ipſis quõdaꝫ itegris pri' erat aucte ꝑſentiũ declaram': ꝙ oẽs ⁊ ſingule grẽ ſupꝑ bñficijs vacaturis añ diuiſiões h' i i ipſis quondaꝫ itegris dioceſib' a nob vel ꝑdeceſſorib' nr̃is ꝑſonis ꝗbuſcũqꝫ ꝯceſſe tã i ipſis quondã nunc diuiſis ꝙ i alijs dioceſib' ꝯciſis ab illis eiſdẽ modo ⁊ forma poſſint ſuo ordie ꝑ executores mũdanos ⁊ alios ad ꝗs id ꝑtinebit ad debitã executionẽ adduci: ꝗb' añ diuiſiões ſepefactas poterant ⁊ debebãt. Itẽ etiã ꝯclaram' ꝗ ad lr̃as aplicas iuſticiã ꝯtinẽtes: vt videlꝫ iudices dati ꝑ illas i cauſis ꝗrũlibet ꝑſonaꝝ ꝗ nũc ꝯ h' i dioceſib' dimiſſis exiſtũt poſſint iuxta eaꝝ tenorẽ ꝓinde ꝓcedẽ ac ſi dicte dioceſes de ꝗbus mẽtio i lr̃is eiſdẽ hẽtur itegre remãſiſſent. Nulli ergo oio hoĩum liceat hãc paginã noſtre declarationis infringẽ vel ei auſu temerario ꝯtraire: ſiꝗs aũt hoc attẽtare ꝑſumpſerit indignationẽ oipotẽtis dei ⁊ beatoꝝ petri ⁊ pauli apoſtolorũ eius ſe nouerit incurſurũ. Datũ auinione cal. nouem. pontificatus noſtri anno ſecundo.

Regiſtrum chartarum harum cle.

A
- primũ vacat
- incipiunt conſti.
- in iudicijs
- Nos igitur

B
- predictam:
- proſequendo
- ampliare
- alij cuilibet

C
- debet infra
- in ſubſcriptis
- vel domicilij
- ſuſpendere

D
- ad agendum
- ſiquam
- lationis
- vbi a futuro

E
- a vacationis
- ſeu dignitati
- De ſepulturis
- qui apud

F
- ⁊ niſi a prelatis
- naculum
- mulieribus
- uentur nullus

G
- ſuauitas
- tributqꝫ ſe
- ex illa poſt.
- ti qui ſcholas
- premiunt aſſe.
- pro crimine

H
- officiales
- ſuſpenſi
- vbiqꝫ vt
- hiſqꝫ non
- expaueſcunt

I
- Incipiunt decre.
- hominum
- ⁊ tanꝗ
- duntaxat

Finis.
Laus deo.

Nihil melius esse arbitror quam
proximo prodesse posse quacunque
ratione id fieri queat.

Sed primo omnium Deum humani
generis creatorem laudare, ipsum
invocare, summa laude extollere
In ipsum credere.
Ipsumque diligere.

Statuētes vt qui voluerint h^9i indu
nobis ꝯceſſe fore participes: ſi fuerin
ad minus. xxx. dieb^9 ꝯtinuis ſeu inte
⁊ ſaltē ſcl'in die: Si vō peregrini fuer
renſes ſimili mō diebus. xv. ad baſil
dē accedāt. vnuſquiſq; tñ plus meret
dulgentiā efficacius aſſequetur: qui
ipſas amplius ⁊ deuotius frequenta
li ergo omnino hominum ⁊c. Datum

De ſententia excōmunicationis ſuſp
⁊ interdicti. Bonifacius oct

Excōicamus ⁊ anathematizam^9
dei oipotentis pr̄is ⁊ filij ⁊ ſpūs
ctoritate q̈; beatoꝝ apoſtoloꝝ petri ⁊
nr̄a oēs clericos religioſos ⁊ laicos vt
xus: ſiue ſint familiares curie ſiue alij
qui aliqḋ pactū fecerint: ſeu aliqḋ par
magnū ꝑmiſerint vel ꝑmiſſionē recep
ex pacto ſiue ꝑmiſſiōe occulta vel mā
cta ſub gnālib^9 ⁊ plenarie nō expſſis a

Jh[esu]s ... infirmegre

Replicacio est excepcionis repulsio et actoris relevacio de qua de excep[cione] ...

Notorium est aut iuris et facti ... est ... alicui ... in iudicio ... confessio aut notorium iuris ... ita et educatus ut filius ... notorium facti ... permanens ut ... palacium ... in plateis ... usurarius ... notorium facti interpolati ut ... mutuat sub ... de ... notorium facti interpolati ... mutuat ... intervalla et de his sunt glose in diversis locis ... in plurimis aliis locis etc.

36 ...

Ero de Wengottwill

Nihil melius

Nihil melius esse arbitror quam proximo prodesse posse quacunq̃ ratione id fieri queat. Sed primo omnium Deum humani generis creatorem laudare, ipsum invocare, summa laude extollere, In ipsum credere, ipsumq̃ diligere.

Statuētes vt qui voluerint h'i in
nobis ꝯceſſe fore participes: ſi fuer
ad minus. xxx. dieb' ꝯtinuis ſeu in
ꝛ ſaltē ſel'in die: Si vō peregrini fu
renſes ſimili mō diebus. xv. ad ba
dē accedāt. vnuſquiſq; tñ plus mer
dulgentiā efficacius aſſequetur: qu
ipſas amplius ꝛ deuotius frequen
li ergo omnino hominum ꝛc̃. Datu
De ſententia excōmunicationis ſu
ꝛ interdicti. Bonifacius e

Excōicamus ꝛ anathematiçar
dei oīpotentis p̄ris ꝛ filij ꝛ ſpi
ctoritate q; beatoꝝ apoſtoloꝝ petr
nr̄a oēs clericos religioſos ꝛ laicos
xus: ſiue ſint familiares curie ſiue
qui aliq̄d pactū fecerint: ſeu aliq̄d p
magnū ꝑmiſerint vel ꝑmiſſionē rec
ex pacto ſiue ꝑmiſſiōe occulta vel
cta ſub gnālib' ꝛ plenarie nō exꝑſſi

Et tibi ... privilegia infringere ...

Replicatio est exceptionis repulsio et actionis relevatio de qua de excep. ... rebus

Notorium est aut iuris et facti. Iuris est cum quis aliquid confitetur in iudicio et talis confessione dicitur notorium iuris. Sed quando aliquis condemnatur per sententiam et dicitur notorium iuris in iudicio. Sed cum iudicium fit notorium ut natus in domo est notorium ... facti ... permanens ut palacium ... in platea ... Usuris ... notorium facti interpolati ut ... mutuat sub ... per intervalla et de his sunt glose in diversis locis ... de ... in ... de cohabitatione clericorum et mulierum et in pluribus aliis locis etc.

Ero da ... Wen gott will

36 ...

...